

Aus der
Bibliothek von Dr. A. Berliner,
von
mehreren Gönnern
der
Frankfurter Stadtbibliothek
geschenkt
1899.

Wir machen darauf aufmerksam,
dass das erste Blatt verkehrt
eingehängt ist. Bl. 1a ist
leer, der Text beginnt Bl. 1b.

KOMMISSION
FÜR DEN
GESAMTKATALOG
DER WIEGENDRUCKE

17/IV 35

עזר אלהי קדם שוכן
מעונה: אחל לפרש
תפלות כל השנה ::

איננו בר יוסף קט בר דוד נע בן אב דרקים ברוך ה' אלהי אברהם אשר
בחרנו ובזרעו אחריו עד שלם: נבר מנעו מעשי ידיו כלם וימרחם לפני
הר סיני חתמו וישימיעם תורת באות מעמד: ויעם במעט רבות לתעלתם
להגדיל זכותם ותפלתם וישכן כבודו בתוך עמו: בשבת אשר בחר לעמו
וקים כל איש אשר נמצא אתו: עין אשר חטא או הקור במחשבתו: מנעו
חטאת לבשר על חטאתו: או שלש על דופ כוונתו: ואם אשם אשם מצא על
אשמות ובעת הקריב קרבנו מתערה עלו רשעתו: ועתים יתרה לפניו
בנדבה אשר נדבה רוחו: אותו: ובחמלתו על עולות: עמ לקריב בכל יום
ויים כחוקתו: תמיד בשחר ותמיד בערב כהלכתו: ובשבת ובראשי חודשים
ובמועדים: עמ לקריב מוספים על התמידים: וכולם יעלו לרצון להתקרב בקם
ידיים: וזאת העבודה אשר נתן המלך להודים: עתה מפתח חטאינו: חרב
שת קדשנו ותפלתנו ונלמא מארצנו ובטל קרבנותינו: ואין אנו יכולין למעלות
עולותינו כמעשה: תמידים כסדרן ומוספין כהלכתן: ואין חטאת ואין אשם
ואין שלש: ואין עבודה מכפרת על קהל העלה: עד אשר כל איש מאנשי
כנסת הגדולה חקר ודרש: וימצאו בספר תורת קהלים מפורש: וצבתם את ה'
איהם: ושד ועבד: בכל לבבם: ואמרו אי זו היא עבודה שבלב וזו תפלה:
תקא לנו באהבה ויהי עליה: להיותנו לרצון בארץ עמינו: שנשלמה מרים שפתנו:
בכל יום שלשת תפלות מסודרים שתים כנגד שני תמידים הנזכרים: ואחת כנגד

אלי
אנ הדיער
עבר ופני העיר
קערה
דרען

Amst. Hebr.
120

Luc. hebr.
11

STADTBIBLIOTHEK
FRANKFURT AM MAIN.

2
3

איברים ופרדים בלשון צחה מעולפת ספרים
 ובשבת ובראשי חדשים וצמים טובים קוסיפ
 תפלה רבועת רבגד מוספס הקרשים ועוד קוסיפ
 תפלה חמישית צום כפרת חושש כרי למוסיף תחנה
 ובקשה מטע העצת השש ועוד תקמן לדרך
 ברכות אחרות בג' יום ויום ולחד ערב ובקר אל
 כורא ואיום ומטע אורך הגלות ועל הצרות גשמו
 המנהגות בתפלות בכל המדינות ורוב הקמון
 פושאים קולם בהתללה לפע אל עלם וקם מנגשי
 כעור באפלה ואיום מצטט דברי התפלה וצם אינם
 יודעים סדר המנהגות וטעמיהם להעמידם ער
 אטעקם רק זה אומר בכה וזה אומר בכה אכל
 בעג המנהגות נטכו סגר עלהם מדבר התפלה
 ושערו אין יוצא ואין בא לתוך הדיו
 וכאשר ראינו נגעו שערי התפלה והעבודה
 ונתמעטו יודעה להגדה עלה בלב לחבר זה הספ
 הפותן אמרי ספר מהלמוד בבל וירושלמי ודברי
 הגאונים והמפרשים ראשונים ואחרונים ואעמיד
 אהל בבשור התפלות להסתפק בעלו יעפ הגלות
 ואיך ממציאי הרעה במסלות בהדריש בדרך
 ישרה הקולטם אחרות עקלקלות צם אבא מנאשר
 שמעתי מסוטיקון ונמטריאות אשר הם לחכמה
 פרפראות וצם אכתוב סדר שטור השעם אשר
 נמצא בדי חכמים הגבוים וצם אבא טעם
 למנהגות אשר קמו קראשועם כפ אשר אמנא
 בספר המנהגים בספר המנהגות ובחברי הקדמונים
 ואקראם אחד מעשר ושעם ממשפחה שחד לחבר
 את האהל להיות אחד עד אשר לא יחסר לקורא
 בספר הזה טעם למנהג בעלם ופרוש התפלה על
 מתכוונת יעלה טרו ויאלם ואין בעש שבתלמידים
 שלבת רבן אשר לא יעשה כוח להתלה פ אינע
 רק כמעתיק מספר אל ספר וממגלה למגלה פ אין
 בלשונת מלה קשם ברחמיו ואיר עשפן במאור
 תורת הנפלה וישרמו ויטלו מעל שגיא ויורם

הדרך הישר והטוב בעש כחשך שאל משיחו מ
 מלפני ואמר טעמי חכן באמתך ואל תשלוט
 כל און וראית לקדים שלם שערים בתלה
 ואחרי כן חל בפרוש התפלה השער הראשון
 לבאר בו מעת קריאת שמע ערשת ושחירת
 ומעשה ומשער השפ לבאר בו תקון התפלות
 ועטעקם והשער השלישי לבאר בו ברכת המעט
 ומשפטיהם

השער הראשון

לבאר בו מעת קריאת שמע ערשת שחירת בזמנה
 מעת עשה מן התרה לקרא קש פטעמים בג' יום
 בערב ובקר שטמי ובשכך ובקומרי ודרשינ
 בתקיא קמא דברכות בשעה שדרך בע אדם
 שוכן וזהו ללה ובשעה שדרך בע אדם עמדין
 וזהו יום וקריאת פרשת שמע ופרשת וקיה אס
 שמע ופרשת ויאמר היא הקראת קריאת שמע
 ואעף שאין מעת צצת פוקת בלה שאל וראיתם
 אותה פרט לכחות ללה קורין פרשת צצת בלה
 מטע שיש בה וכוון יצאת מנעים ומענה להוטר
 יצאת מנעים צום ובללה ובברכות שאל למה
 קרינה שמע לוקיה אס שמע כרי שיקבל עליו על
 מלכות שמים תלה ואחר כך יקבל עליו מעת
 ומקסי בגמר אטו פרשת שמע אין בה על מעת
 ואח כתיב וקשרתם וכתבתם ומתהן בפרשת שמע
 יש בה שתים על מלכות ועל מעת וברש וקיה
 אס שמע אין בה פ אס על מעת ועוד טעם
 אחר אומן בנצל לקדמת שמע לוקיה אס שמע
 שמע יש בו ללמוד וללמד ולגשות וקיה אס שמע
 יש בו ללמוד ולגשות וקיה אס שמע לויאמר
 שוקיה אס שמע פוקת בום וכן בלה וויאמר
 אינו פוקת אלא בום פירוש בפרשת וקיה אס שמע
 מדבר בה במעט שפוקת בן בום וכן בלה כען
 תלמוד תרה שטאמר ולפדתם אותם את בערם

כתיב
 ספרות
 הערמק
 ענין ל
 תע

לב
 לנחת

למנהגות
 שבת ושע

3

כדר תפלות קחול

ומחזה נמי פוקדת שן ביום וכן בלילה ואע"פ שמזכיר
 בהמשת תפלתן שאין פוקצין לא ביום, אבל
 בפרשת צצת אין מוזכר בק מצה אחרת לא
 מעת צצת שאינה פוקדת לא ביום כמו שאמרנו
 למעלה. ועוד טעם אחר אומר בגמרא להקדמת
 וקיה אס שמנוע לויאמר. וקיה אס שמנוע יש
 למווד ולעשות. ויאמר אין בן לא עשייה בלבד.
 וכתוב בחדושי רבש יש לתמוך על זה שאחל
 בגמרא למה קדמה שמנוע עה"י אס שמנוע ודין
 קוח שתחיל קודמת שפרש שמנוע כתובה ס' אחרת
 ואחר כך פרשת וקיה אס שמנוע ס' קיה עקב
 השמנוע. ויש לומר שכל אן הטעמים קוצרו
 משום פרשת צצת שהיא מוקדמת בפרק מכלן
 ואם אומרים אותה באחרונה ולכך קוח'ותן טעם
 להקדמת הפרשיות על קסדר. והראש
 כתב טעם אחר שאע"פ שהיא מוקדמת בפרשת
 ק: עך לשחול למה קדמה מפע שאין מוקדס
 ומאוחר בפרק והראשון עקב. והטעם
 שחיבתו קתרה לחד את השם יתברך בשכב
 ובקומתו להודיעו שהשם יתברך אחד והוא ברא
 קיום וקללה ולהוציא מלבם של כופרים שאומרים
 שהי' ראשיות יש. לפיכך יש לנו לחד השם יתברך
 בעתים קללו למי שהשם אחד ולומר לך יוס אף
 לך ללה. ותקם דבותם ז' לברך לטע קדיאת
 שמנוע ולאחרית. ביום מעברך שתיס לבעה ואחת
 לאחריה ובלילה מעברך שתיס לפעם ושתים לאחריה
 שתיס שלפעם ביום קן יוצר אור וטרא השך
 ואקבת עלם אקבתו. ואחת שלאחריה אמת
 ויציב. שתיס שלפעם בלילה מעריב ערשם ואקבת
 עלם שתי ישראל. ושתים שלאחריה אמת ואמונה
 השכבנו וגרסינן שרשמי בפ' דברכות' סימו
 בשם ר' שמואל בר רמינן שבע ברכו קללו ע'א וקצית
 בן יומם ולשם שתחיל קצית קיום וקללה שוין ר' יוסה
 בשם ר' יוסע בן ליעל שס שבע ביום סקללתך ונ'

ר' רמינן בשם ר' מעב כל המקיים שבע ביום סקללתך
 כאו קיים וקצית בן יומם ולשם. והוסף ק'ראכל על
 זק הטעם למכך נתנו את קיתרה לערבת מטע
 שתכלת ערבת רשות ובעגן שיקו שוין. וגרסינן
 בפרקא קמיא דברכות תשא בשחרית פתח ביוצ
 אור וסיים במעריב ערשם לא יצא פי באי אמת יוצר
 אור וטרא חושך אשר ברכו מעריב ערשם ונ'ס
 פייס באי קמעריב ערבים פתח במעריב ערבים
 וסיים ביוצר אור יצא בערבית פתח במעריב ערבי
 וסיים ביוצר אור לא יצא פתח ביוצר אור וסיים
 במעריב ערשם יצא. כללו של דבר קכל קולך
 אחר דחתם. ומיאמתימין קש בלילה כדתנן
 משעה שהכחשם כנסין לכול בתרומתן והייס
 צאת הככשם. ורש' פרש ואם שקודין את שמנו
 בבת כנסת קודם צאת הככשם אין יוצאין יי חוב
 לא בקריאת שמנו שעל מטתו פרק ראשון ומק
 שאז קודין אותה בבת הכנגת כדי לעמוד בתפלה
 מתוך דברי תורה. וקש תשא בברכות יושלמי
 הקודין את שמנו קודם לכן לא יצא. אס כן למה
 קודין אותה בבת הכנסת לא להוציא אחרים יי
 חובתן לא כדי לעמוד בתפלה מתוך דברי תורה.
 וכן כתב הרב ר' יצחק בן ג'את וק'ראכל. משמע
 שאדם יוצא יי חובתו באותה קריאה. ואינן נראק
 זה לרשמי השם שהרי קריאת שמנו שעל מטתו
 אין אס קודין פ' אס פרק ראשון ושלא בברכותה.
 ובבת כנסת אס קודין אותה טלה ובברכותה
 שלא בזמנה. ואמרנן בפרקא קמיא דברכות
 ואס תלמיד חכם קוח אים ערך לסג' לה בפסוקי
 דרמימי. ואס איתח' דקריאת שמנו שעל מטתו
 היא חובה אף תלמיד חכם קיה לו לקרותה לא שמנו
 מעת דאינה חובה. ועוד אס כן אס פוקצין כל
 יקושע בן לוי דאמר תפלות באמצע תקמוס ואן
 קימא לן כל יוחנן דאמר דקריאת שמנו של ערבית
 ואחר כך תפלה אכ קריאת שמנו של בבת כנסת

קאמ' ולא היו סומכין גאולה לתפלה בלילה כדאמר
 קתם זאת אומרת אומרת דברים אחר אמת ויציב
 ומקסי וקא תפילין אין אומרת דברים אחר אמת ויציב
 פתח לה באמת ויציב של שחרית . בשאל
 רשב' קא"י צבור שמקדימין לקריא קריאת שמע
 ולתפלה קודם זאת הככבש אם מוטב לתפלה
 עמקם כדי לתפלה בצבור ולהפח קריאת שמע
 עד זמנה שקודם זאת הככבש או להמתין עד זאת
 הככבש ולתפלה ביחוד כדי לסמוך גאולה לתפלה
 וקאי בצבור ישראל עשין כן ומתפללין של
 ערבית ואחר כך קורין את שמע בזמנה ולא איכסת
 להו לשמך גאולה לתפלה של ערבית . ואינן
 דקריאת שמע בעמנה דקייסן זאת הככבש עדיף
 יממסמך גאולה לתפלה היכא דל' איפשר . ויא צב
 ד'אשנה דבקהי צבור רשות ושטיה חובב שפיר
 דאמי . ואומרת במדרש סמך לקריאת שמע
 משעת זאת הככבש שאו מרום עיטבס ראשי
 הנטת שמע ואחר כך המושא במספר בבאס
 ועד זמנת זמן קריאת שמע עד שיעלה עמוד
 השחר . ולא אמרו חכמים זל עד חשת לא כדי
 להרחיק את האדם מן העצרה . וכתב קריאת
 קא דאמרין בגמרא אימ' רשמעין בן יוחאי פמיני
 שאדם קורא קריאת שמע של ערבית קודם הכן
 החמה ואפי' לאחר שיעלה עמוד השחר דוק בשעת
 הדחק כען שהיה שכור או אפוס או חולה . אבל אם
 עסק במיזל או בפשיעה לא יבא ידי חובתו כדאמרין
 כדאיהו רש' בן יוחאי לסימור עליו בשעת הדחק
 אבל שלא בשעת הדחק לא . וכן כתב רבי קא"י
 והרב' ל' יחוק בן גאית והרמב"ם זל' . אימ' ל' זירא
 ובלבד של יאמר השטבא " פירש ל' קקורא
 קריאת שמע של ליל שחרית סמוך לעמוד קשא
 לא יאמר השטבא שאין עתה זמן תחלת שטבא לא
 סוף זמן שטבא . ויש מפרשים דלא קאי לא
 היכא דקרא אחר עמוד השחר אבל קודם שיעלה

שקרי . ומק' שאם קורין אותה מבעד חס כתב
 דבא' יונה שאם סובבים כל אישור שחולק עשר
 יהשוע וכל מיאיר שחולק עשר יהודה שמקדימין
 זמן קריאת שמע לבאת הככבים ואע"ג דלת
 הליכתא כל אישור לגב' יקושע' ול' כל מיאיר
 לגב' י יהודה מט' מקום בתפלה קלוי' וגם מתוך
 הדחק נהג כן . לפי שמתקבצין הצבור לתפלה
 המענה וא' לו היו קורין את שמע ומתפללין תפלה
 ערבית עד זאת הככבים קימ' כל אחד ואחד קולך
 לביתו וקיי טורח להם להתקבץ אחרי כן ולא יז
 מתפללין בצבור ולפכך נהג המון העם לקרות
 את שמע ולתפלה קודם זאת הככבים . וממנו
 על שא' התנאים כמו שאמרם אע"ג דלכתלה אין
 לקרוא קריאת שמע עד זאת הככבים עד כאן .
 וכתב רבינו יונה ואל' התנה על ברכותיה
 הייך מברטן ועדין לא קניע זמן קריאת שמע
 דברכות קריאת שמע אינ' כברכות שאר המעשה
 שהרי אימ' מברך ברוך אתה יי' אלנו מלך השעלם
 אשר קדשנו במעשיו ועמ' על קריאת שמע לא
 ברכות שכן ויכולם לאמרם מפ' המענה .
 ומק' שאומר בירושלמי שקין קורין את שמע כדי
 לעמוד בתפלה מתוך דברי תורה הט פרושה
 מנהגם היה לקרות קריאת שמע קודם תפילת ע'
 ערבית כאדם שקורא בתורה כמו שאמר ר' ל'ן
 לקרות אשרי קודם תפילת המענה ואחר כך היו
 מתפללין ערבית וקולטין ל'תקם ומחשיטין וקורין
 קריאת שמע בברכותיה ויבאין בהי חובב והיה
 מושעל להכריח המוניקים מן קבית ולא היו קולטין
 לשת הכנסת לקרותה כדאמרין קתם קקורא את
 שמע בשעת הכנסת בשחר יבא ידי חובתו בערב
 לא יבא ידי חובתו . מנה בן קקורא בשחרית ומנה
 בן קקורא בערבית . ר' הונא בשם ר' יוסף מנה
 טעם אמרו צריך לקרות קריאת שמע בשעת
 בערב כפי להכריח המוניקין פרוש בברכותיה

דבר תפלות קחול

עמוד קשור יכול לומר השטבא וכן נראה מדברי
 הרמב"ם ז"ל. וכן כתב הרב גרסום בר שלמה
 והראש והטעם שאומר המעדיב ערפם ואהבת
 עלם ואמת ואמונה ואיפו אומר השטבא משום
 דבמקד סדר תפלות הוא מונה מידי דקוה אהבה
 דיום טוב דאמרינן דסדר קבלת הוא מונה אבל
 השטבא דתפלה היא איפו יכול למרמז עתה מפע
 שאיפו זמן תחילת שטבא וברכה לבטלה היא
 ודקדק הרב ר' יצחק בן גיאת דמנל קאמובלבד
 שלא יאמר ברכת השטבא שמע מינה דהשטבא
 בלבד הוא שאיפו יכול למרמז אבל מותקטן בענה
 טובה ואילך מיוחד למימר דאם כן שתים לאחריה
 היט משכחת לה וכתב הראש ואין משמע
 כפרושו דאם כן קוה לה לתלמודא לפרושי יאריך
 יאמר קברכה כמו שפרש בפרק קיה קורא בתורה
 דקאין לא אומר אפי"ל אלכס איפו בריך עמר אמת
 ומפרש לתלמודא שאימר קברכה כן מודים אנחנו
 לך יי אלפי שהוצאתנו מארץ מצרים וכו' וחותם
 ברוך אתה יי גאל ישראל וכן היא דעת קראיבד
 ומיאמת זמן קריאת שמע ביום כדתפן משייב
 בן תפלת ללבן ומפרש בנמרא בן תפלת שנה
 ללבן שנה שדוש משייב בעצת בן חולש
 של לבן שט לחולש של תפלת שט ובלגל
 איפו מפר זהו דבר דק הוא והייס דאמרינן
 במנחות בפרק התפלת וראיתם אותם וכו' וכתתם ראה
 מעשה וזכר מעשה ואיפו וכו' וקריאת שמע תשא
 ר' מאיר אומר כדי שיטר בן זאב לכלב לש ששעה
 דומין זה לזה ולעקבא אומר כדי שיטר בן
 חמור לערוד ערוד הוא חמור קבר
 אחרים אומרי כדי שיראה את חסדו ברחוק ארבע
 אמות ושרהו ומפרש בפסטהא חסדו שאיפו דר
 עמו בשדו ואמרינן צדושלמי במה אכן קיימין
 אי רגל שח אפי רחוק כמה חפס לה אי בשאיפו
 רגל אפי קריב גשה לי חפס לק לא כן אכן קיימין

בדגל ואיפו רגל כהדין דאיפו לא כספא ואת
 לקיטן פרוש משייב חסדו שאיפו רגלם לא
 דואהו למרקיס כאדם שבא לאכספא למרקיס
 אומר רב קומא קלכה כאחרים איפו אפי לתפלת
 כאחרים לקריא שמע כוותיקין שהיו עמריין אותה
 עש הנך החמה כדי שיימורך גזולה לתפלה ונמא
 מתפלל ביום וכן פסק הרף כוותיקין לא מיקו
 לת כל איש יכל לכוונ ולמעבד פ חיי מילתא
 ואפי הש מעמ למקרי קודם הנך החמה כמעט כדי
 שלא יתפללו לא לאחר הנך החמה ונמא מתפלל
 ביום ואפי שאיפו עש הנך החמה דוקא
 ופרוש הנך החמה מלשון קנע ארמונים ואמרינן
 צדושלמי שהחמה מטפספת בראשי הקרים
 וכתב הרב ר' יצחק בן גיאת שמע כוותיקין מעמ מן
 המובחר ולאו משום קריאת שמע לא משום תפלה
 וכתב רש"י חיי מעמ שהיברכות שלכט שמע
 לומר קודם הנך החמה ומעמ שמע עש הנך
 החמה וסוף זמן קריאת שמע של שחרית עד
 שלש שעות כד יחושע וכן פסק בנמרא כל
 יחושע הקורא מבאן ואילך לא הפסיד כאדם
 שקורא בתורה איפו רב חסדא אימר עקבא
 מיזיל הפסיד לא הפסיד בכרכו אבל מבדך הוא
 למטה ולאחריה וכתב הראש יש להסתפק אם רל
 עד חצת כשיער תפלה אלכא דרבנן ועד ארבע
 שעות איב דר יהודה או אפי כל קיום כלו לא הפסיד
 וכתב רש"י חיי ואף כל שעה רשעת אפי
 שאין ענתה מבדך לפעה ולאחריה משמך דוק שעה
 רשעת שקיי זמן תפלה לר יהודה אבל מכאן
 ואילך הפסיד בברכות ואם שדך עבד על לא תשא
 וכן כת הרב ר' יצחק בן גיאת שמענן דוקא בשעה
 רשעת דומין תפלת השחר עד ארבע שעות אבל
 אחר ארבע שעות כקורא בתורה לא שקפסיד
 בברכות ואם שדך עבד על לא תשא אבל קרימס
 זל כתב רל הפסיד בברכות אפי כל קיום וכן כתוב

מצרים לדבר יהודית וכלאון עם ועם' ולא היה
 יכול אחד מקום להתפלל ולדבר כל צרכו בלאון
 עבדית ש' אס בשם ש ותערוצת לאון נכרית ותמי
 לאון האמת לבל וחרץ ותחד מן הארץ' ופאשר
 ראו אנשי כנסת הגדולה זאת הדעה קחולת אמרו
 לכו ונלכה באור אל'אם ונשלמה פרישטתים אנחנו
 וכל קהל עדתנו ולהקין התפלה הנקראת עבודה
 אשר על הארץ כבדה בשפה ברורת ובלאון קצרה
 זכה וברכה ושירה מחללת לאון נכרית מטובה
 כדי שתהיה על הארץ קלה ובפה שגרה על שמייה
 בלא יחד מתפללן בשפה א' ובלאון אחד ותקבע
 בלא ותקם להתפלל לפי אי קעלמים יח ברכות
 בכל יום שלש פעמים' ובשבת ובשלא דגלים וביום
 הכפרים תקם במקום שמונה עשרה ברכות שבע
 ברכות' ובראש השנה תקם ערשת ושחרית
 ומנחה שבע ברכות וביוסף השנה ברכו ובהעט
 תקם כל ברכות לשלש ברכות' וכן תקם
 ברכות רבות ותפלות אחדות אשר הם בשכר
 ישראל סדורות כדי שיהיה עטול ברכה ערוך
 כל הדורות בלאון צחק מלא שרה וכוחה' ויש לך
 לדעת בלאון התפלה הוא מיוסד על לאון המקראי
 וכן תמצא כתוב בפי קוה על כל מלה ומלה פסוק
 כמנה א' מעטנה' ומלות מעטים יש שלש נמצא
 להם יסוד במקרא וכן אצל להם יסוד מקראי
 ושמי רבן גמלא קוקן רב המיעוט ומיו מצרים
 לשאל ועמד הוא ושתדיו והתקין ברכה אחת
 שמבקשים בה מאת האל לאבד את המיעוט וקבע
 אותה בתפלה כדי שתהיה סדורה בפי כל איש ואיש
 מקהלה' נמצאו מעטן הברכות אשר בכל תפלה
 ערוכות שבע עשרה ברכות' שלש
 ברכות הראשונות שבה קטרו ותעצמו' ושלש
 ברכות האחרונות כבוד והודאה לשמו' ושלש
 עשרה ברכות האמצעיות נרש ישראל עמו
 כדאמרינן בברכות בפרק אין עמדין אמר רב

בחדוסי דבש' ומביא סיוע לבריו מנדק אמר בארם
 שקור א' בערב וכל היום יכול לקרות בערה וגם כן
 התפלה יכול להתפלל כל היום' וכתב ארי' אף הא
 דאמרינן בגמרא אמר' שמעון בן יוחאי פעמים
 שאדם קורא קריאת שמע של שחרית קודם
 שיטל עמוד השחר בדאי עבד הוא' אי נמי בשעת
 הדחק כגון מי שהיה מנסה לכתוב לדרך וטובא
 אבל לכתלה לי' וכן כתב רשב"א ור' יצחק בן
 גיאת והרמב"ם ז"ל' ויש שם עמוד השחר וקנן
 קחמה שעה וחומש"

השער השני

לבאר בו תקון התפלות ועצמם" יעשה עשה
 מן התורה לעמוד את השם בתפלה שאלו ועבדתם
 את יי' אל'הים ואומ' לעבדו בכל לבבכם' ומפרש
 בספרי ובדורשמי דברות בפרק תפלת השחר
 אי זו היא עבודה שכל זו תפלה' ומצאנו בפרוש
 שהתפלה נקראת עבודה שכל' בפי' אהרן די אהרן
 פ"ח לפי בתי דין' והרעם עבודה פלחנא' וזהו
 שכתוב לפעלה מן העטן ומעטן תלתא בומיא קוה
 ברך על כרעוקי ומעט ומודה קדם אהיה' ואין
 לתפלה זמן קטן מן התורה התמימה ולפכ נשים
 ועבדים חייבין להתפלל מפני שהיא מצות עשה
 של קומן גרימה' וגם אין לתפלות מעט מן התורה
 שא כל אחד ואחד בכוונה גמולה מתפלל בכל עת
 שירצה אם מעט ואם הרבה יעלה לרצון וירצה וכן
 היה הדבר מימות משה רבנו ועד זמן שחרב בית
 קדש' ותפלתו וגלו ישראל בן אומות העולם
 בעבור חטאם ומעללם ונתעבדו בתוך העמים הקם
 כמו שצאנו ויתעבדו בעים וילמדו מעשיקם ופולגו
 לפי בעים בארצותיהם ואותם הבעים אשר קמו
 אחריהם קיתה שפתם מאובדת ומעדרת מלשון
 נכריות מואבות עמוטות אדומיות נדנות חרות
 כמו שצאנו ובעתם חת מדבר אשרודית ואי"ש

סדר תפלות קחול

קחול ריאשיות דומות לעבד שמסדיר שבח לטע
רעו אימצעות דומות לעבד שמבקש פרס מרע
אחרות דומות לעבד שמקבל פרס מרע וקולך
לו ואם תאמר ואלו ברעו ושים שלם מבקש הוא
פרס מרע כענו באמצעות ויש לומר שאינו דומה
באמצעות קס ברע האדם ושלם אחרות כלם
פטר הפה כענו קעבדק שנעבדו וכן קחוליהו
היא כענו וכן קשלים ועוד קבד קבד לרע שקרעם
ברעו לו וכתב קחכס ר דוד קמחי שנקראת
התנה והבקשה תלה יגלוון פקו פלגה שעטא
דין ומשפט והטעם ב המהלל מבקש מאלה
הסם שאפטטו ברעו ולא יטעו לרוב קרעבד
שעשה ב המשפט הוא שישוב לו מעשותו ולא
יזכר לו כלם כענו שאינן הנשא יסרע לו אך במשפט
אל באסך טן המשפט גרסינן ברעו לפני כפר
תפלת קשחר מהיכן למדו שלם תפלות ר שמואל
בר עמין אינן כפגד שלם פטעמיס שהיוס מעשה
על קבריות בשחר אדם ברך לומר מודה אינן לבגך
אלו חולף חנות שקוצחית מאלה לורק
במענה אדם ברך לומר יקי רען מלפניך אל
ואל חנות כסס שזכתה לראות את קחמה במורח
כך תכע לראותה במעבד בערב אדם ברך לומר
יקי רען מלפניך אל חולף חנות כסס שהיית
באלה וקוצחית לורק כך תצאית מאלה לורק
ר יקועבן לוי אמר תפלות מאלה למדו תפלת
קשחר מאלה אשא שנאינן וישכס אברקס בקר
אל קמקוס אשר עמד סם את פטעו ואין עמית
אל תפלה כמה דתימר ויעמד פחם ויפלה
תפלת קמנה מיעחק אשא שנאינן ויפלה יפלה
לשוח בשדק לפנות ערב ואין שיחה אל תפלה כמה
דתימר תפלה לעט פי עמוף ולפטעו ישפך שיחו
תפלתו ואלו דאינן במסכת יומא טויתק
דאברקס אשא מפי מאחרי כותלי יש לומר שקתלה
אותה ולו קבעה על עמנו עד שעמד יפלה וקבעה

על תפלת קערב מיעקב אשא שנאינן ויפגע
במקום וילן סם ברא השמש ואין פגעגה ל
תפלה כמה דתימר יפגע נא ברא נבחות תפלת
וקדרשעס אומרים סימן לזמנהס בראות שטיק
משמותם אברקס בברקרי יפחך זכנגד זכריס
יעקב כפגד ערשת על ורעטן אמרין תפלות
מתמידין למדו תפלת קשחר מתמיד של שחר את
הכבש אחד תעשה בקר תפלת קמנהס
מתמיד של טן קערבס ואת קכבש השע תעשה טן
קערבס תפלת קערב לז מצאו
במה לתלתה ואסן אותה סתם קרא היא דתעטן
תפלת קערב אין לה קבע אמר ל תחמוצא עד
קבע אותה כפגד איברים ופגריס שקיו מתחבלס
על גש המוצח כל קללה וגם סימן לשלם תפלות
לא מדוד שאמר ערב וברק וזכריס אשיחה ואקמה
וישמע קול ופרש ל אברקס בן שושאן פ
ואקמה עלה למען כל כמותן קברות שבג תפלות
לא שבכל תפלה יש יט ברכות נמצא לשלם תפלות
לא ברכות ויש לרע לרע ולהטן שקחיר
בתפלות כתקס שבכותס הוא כוון והבד מומין לו
מונותו תדע שקרי מעטן קברות קחול זן
ולפניך קס יתברך בזכות ברכות לא הוא זן אות
ואת אכשי בתי ומיאומרו וישמע קול למדו
שקחיר בתפלות לא כתקנן ובברכות קס שמוכסח
לו שקס ישמע תפלתו וראו כמק גדול שכר
קמתפלה עש הכסר ב תפלה אחת שמתפלל
עמקס נחשב לו שכר כמתפלל לערב וברק וזכריס
בחד פגד תפלת כלש מעברך תשע עשרה
ברכות חייב קאדם של לבר בעד ששלח כסר
מחזיר תפלה ושיכוין לשמוע ברכותיה ושומע
כענה קרי תשע עשרה ברכות אחרות וחייב
קאדם לענות אינן אחד כל ברכה וברכה ואמר
רבותי אל גדול קשנה אינן יתד מן המברך קרי
כאן ברך תשע עשרה ברכות אחרות נמצא פ

מעשן הצרכה ואם חדש בצרכה אחת דין כדי
 להודיע שקיח נדבם ולא חובק. ואלה ראשונות
 ואלה אחרונות לשלש אין מוסיפין בזמן ואין פוחתין
 מהן ואין משפין בהם שום דבר. וכן כתב רשב"א
 קא"י הא דאמר ר' יוחנן ולואי שיתפלל אדם כל היום
 כל היום דוק ע"י חדוש אבל בל חדוש אסור וקרא
 דאיה מדאמרין בצדק מי שמת אמר רבי יהודה
 אמר שמואל יתפלל ונכנס לשת קכנסת ומצא
 צבור שמתפללין אם יכול לחדש דבר בתפלה כדי
 שימיה תפלת תחפוטם יתפלל. ואם לאו אל יתפלל
 אלמא שלח התיר לא בחדוש. והאי דנקט צבור לא
 מפני שקיחיד אין צריך חדוש לא נקט צבור לרבות
 דל אמרינן יחיד לגבי צבור כמאן דל צל דאמי
 ול צריך חדוש לא חפ בצבור צריך חדוש. ועוד
 הוצא קרב ל' ונה דאיה לדבריו מדאמרין בצדק
 אין שמדין יכול יתפלל אדם כל היום כל כו'
 מפרש עלי דעאל וזמנן תלתא ביומא ועמ'
 ועדאי לא קא מיבשא לה אם חובה שיתפלל
 אדם כל היום כלו לא ודאי בתפלת ראשונה ק'
 מיבשא לה. והאיבול דלא יתפלל לא שלש
 פעמים. אם כן קי"ק אמר ר' יוחנן שמונה לתפלה
 כל היום לא ודאי ר' יוחנן לא קאמר לא היכא ש
 שמונה בה דבר והאי דפרק אין שמדין קי"ק אמר
 יכול יתפלל אדם כל היום כלו בל חדוש והאיבול
 דאסור שדומה כמי שמתפלל לחובק קואיל ואי
 עשה תפלת תחפוטם לחדש בה דבר. עוד
 כתב רשב"א ונה קא דאמרין שאין לו לתפלה
 בל חדוש קיימא היכא שידע צדאי שקתפלל
 אבל ספק קתפלל ספק לא קתפלל כשחוזר ומתפלל
 אין צריך חדוש ששן שחוזר ומתפלל על קספק אין
 לך חדוש גדול מוק' כת קראש בהאבא שיש
 לחדש עוקר שלא לתפלה תפלת נדבם אם ל' **ב**
 שוכל לחדש בה דבר ושימיה מטר וזרי ואימור **ב**
 בעת לכוין בתפלה מראש ועד סוף הא ל' קס

בתפלה אחת עם החדש לתקנה פותחין לו שכרו
 ברכות. ובתפלת ערבית שאין שלח צבור מחזור
 התפלה לשכך תקפו לאחר השכנו תשע עשרה
 פסוקים וחתומה בסוף המצא בהם שן אזכרות
 וכן חמשה מנן שמונה וארבעים ותשע עשרה
 ברכות של תפלת לחש חרי שבנה וחמשים ברכות
 בערבית. עד כאן דבריו. ובכל יום שישים קרבן
 מוסף תקפו תפלה יתרה כנגד קרבן מוסף וכן
 תקפו ביום קפודי תפלה אחר תפלת המנחה סינוך
 לשקיעת החמה וקראת תפלת נשלה. וגם יסין
 צדוש למי בצדק תפלת השחר מנן לנשלה אמר
 לוי ג' ה' תפלה חונט שומע. כדאן של
 המדנה בתפלה נענה. ר' חייא בשם ר' יוחנן
 בשם ר' שמעון בן חלפתא בשם ר' מאיר אמר ויקי
 ב' מדנה לתפלה אל' מלאן של המדנה
 בתפלה נענה. וצדוש למי דתעשות מקשי על
 קאי מימרא ד' לוי וזומר מחלפתא שפתיה ד' לוי
 תמן אמר אבא בר רב פפוש בשם ר' יקושע
 דסכתנבשם ר' לוי בל עבדיה מותר ודבר שפתי
 אך למחזור. חנה על ידי שקרבתה בתפלה קצרו
 ימיו של שמואל שאמרה וישב שם עד שלש והלך
 אין עלונו של לוי לא חמשים שנה שנאמר ומנן
 חמשים שנה ישוב מבבא העבודה והיי שמואל
 חמשין ותרתי ש' ואמר יוסי בר אבין שהי
 שגמילתה וקרא קוא אומר חסן. ומתוך לא קשיא
 כאן בצבור כאן בחד' פנצחו קתלות בכל יום
 של ערבית שחרית ומנחה. ובשנתה וציועדיס
 ובראשי חדשים ארבע שלש של כל יום ויום ותפלת
 קמוספן. ובוים קפודים חמש ארבע לו
 ותפלת נשלה. וכתב קרמב"א זל תפלות לו אין
 פחתן מקם אבל מוסיפין עליהם אם רוצה אדם
 שיתפלל כל היום כלו קראות גדו'. וכל אותם
 קתלות שיוסף כמו מקריב נדבות לשכך צריך
 שיחדש דבר בכל ברכה וברכה מן האמצעית

ושלש

P

קריעה למה לרוב זבחים ולפי שיוכל לכוין בשלש תפלות שתקמו דעתיה אל כת הרמב"ם אין הצורך מתפללן תפלת נדבה לפי שאין הצורך מנשאין קרבן נדבה וכן כתב הר"ף וכתב הר"ם בנדבה צדמת כך אמרו הגאונים אבל מצאנו נדבה בצבור זהיא עלה הבאה מן המותרות שהיא קיץ למנוח לא של אלהיה מעשיה ומי התפלל כנגד חובו המעשי תקמוס ולא כנגד הכנסת שאינן מצויות . קילכך הצורך אין מתפללן נדבה מפני שגדאין במקריבין שלש תמידין ביום . אבל תפלת היחיד מסעטפ הצורך היתה ולא מעקר התקנה . קילכך כמה שיצאה מתפלה ואינן חייב לעסוק לא אסרצא פסק עד כאן . וכתב בעל הקשלה מה שכתב הר"ף שאין הצורך מנשא קרבן נדבה אעפ"י שאינן מן מותרות לכבוד צבור אולי . מיהו אין צורך מנשאין שקלים בתחלה שתהא כוונתם להקריב קרבן נדבה וזהו דתשא בספרא תקריבו מלמד שהצורך מנשאין קרבן נדבה תרומה אימותה לשמה אבל לכתחלה אין מנשאין שקלים לקרבן נדבה עד כאן וכתב הר"ם מה שכתב הר"ף שאין היחיד מתפלל תפלת המנוספן נדבה לפי שאינן מתגדב קרבן מוסף . ומקשים עליו אעפ"י שאינן מקריבין מוסף מכל מקום מקריבין עלות שהיו קרבים מוסף כמו יחיד שאינן מקריבין תמיד לא מתגדב עלה כמו התמיד שהיה עלה . ומתירצם מפני ששאר חטאת שבמוסף שאינן בא בתורת נדבה . ומיהו קשה ממוסף של שבת שאין בו ששאר ולמה אינן על כל מוסף סתם שאין היחיד מתפלל אותה נדבה . ויש לתרץ אעפ"י שיוכל להקריב קרבנות של מוסף שבת בתורת נדבה מכל מקום אינן יכול להביאם בשבת . ולפי תירוץ זה איש תפלת יוצר אין לו לתפלה נדבה בשבת לפי שאין שום קרבן קרב נדבה בשבת . עד כאן . וכן כתב הרמב"ם אל וזה לשון ויש מן הגאונים מי שקורא שאסור

לתפלה תפלת נדבה בשבת וימיו טובים לפי שאין מקריבין בהם נדבה לא חובת קיום בלבד עד כאן . אבל רש"ם קא"י כתב שהיחיד מתפלל תפלת שבת נדבה בין של שחרית ומנחה בין שר מוסף . ובתשובה לה"ף בעטן מדי מר ומר וטרא בשבתא דריגלא קוו מיכנס עטערא ומעלו והדר חזול ל"ב כשנתא ומעלו בהדי צבורא ושלח והלא אין מתפללן תפלת נדבה בשבת דקיימא לן תפלות כנגד תמידין תקמוס וכשם שאין מנשאין קרבן נדבה בשבת כך אין מתפללן תפלת נדבה . תשובה לא ראיית הגאונים בדבר זה כלום ואם אימת הדבר הא דקאינן ומעלו בהדי צבורא ר"ל שהיו שומעין ועטן אינן בלבד ואם אין הדבר כהן ויכול לתפלה . תפלה שלמה ומטעם הואיל ויחיד מקריב נדבה בכל יום מתפלל נדבה ואינן בשבת לפי שאין מטעם קרבן נדבה בשבת אלא משום חולל שבת ואין חולל בתפלה . גרסינן במדק אין עמדין אימר לשער גדולה תפלה יותר ממעשי טובים שאין לך גדול במעשים טובים כמו שאר רשע עק ואעפ"י לא נענה לא בתפלה שרא אעסק דבר אי ענד בדבר הזה . וכתב בתריה עלה ראש הפרשה פי שמעשים טובים לבדם אין מספקין בלא תפלה ואימר לשער גדולה תפלה יותר מכל הקדבות שאינן למה לרוב זבחים יאמר . וכתב בתריה גם שתרם תפלה איננו שומע . פרוש לול שתפלה גדולה למה אימר גם שתרם תפלה אחר שאינן למה לרוב זבחים . עד גרסינן קה"ס יכול יתפלל אדם כל יום בלוי כבוד מפרש על ידי דשאל וזמטן תלתא ביומא קודם ברין על ברכוהו ומעלו ומודה קודם לקי" . יכול משבא לעלה הוולח פי החל לעשות זה מפני טרדת המלכות . אבל בהיות הזקעם שלמד מהם בארץ ישראל היו מתפללן כל יום תל"כ קבל דיקוה עמד מן קדמת דנא . יכול יתפלל אדם לכל רוח

שירצה תל וכו' פתיחן להאכשלתן בגד ירושלם
 יכול יחא מתפלל כל שעה שירצה כבוד מפורש על
 ידי דוד ערב ובקר וצהרים אשיחא ואהמא יכול
 ישמיע קולו בתפלתו כבוד מפורש על ידי חנה
 וקולה לא ישמע יכול ישראל אדם נרכו ואחר כך
 יתפלל כבוד מפורש על ידי שלמה לשינוע אל הרנה
 ואל התחנה רנה וזתפל תחנה זו בקשה רנה ר
 שמלוי לעל יסדי אדם שבו של הקב ואחר כך
 יתפלל מנא לן מימשה רנה דכתב ל' אים אתה
 החלות לראות את עבדך את גדלך וע וכתב
 בעיני אעבד נא ואראה גרסינן
 ברושלמי בפרק תפלת קאחד למא תקפו שמנה
 עשרה ברכות ליהושע בן לוי אומר כפג שמנה
 עשרה מימוריס שכתב בראש התלם עד יעקב
 ל' בוס נבא ואם יאמר לך אדם תשע עשרה קס
 אינור לו למא רגשו גילת הוא ממטטא מכאן אמרו
 המתפלל ואינו נענה בריך תעשת אומר ר סימון
 כפג שמנה עשרה חוליות שבשדרה שבשעה
 שאדם עומד ומתפלל נריך לשוח בכולן מאי טעמא
 כל עמויות תאמרנה ל' מי כמון ובתלמודא דידן
 אומר שבכתת המיטן סמכות כפג חולה קטנה
 שבסוף השדרה אומר ל' כפג שמנה עשרה
 הזכרות שיש בהם ל' בט ל' ובתלמודא דידן
 אומר שבכתת המיטן סמכות כפג א הכבוד הרע
 ר חנהא בשם ר טחם אומר כפג שמנה עשרה
 פעמים שאבות כתובים בתורה ואם יאמר לך אדם
 תשע עשרה קס אינור לו וקנה ל' נכב עלולת
 הוא מימטטא פרוש מיטט שאינו נוכר שם יעקב
 פעמס ואם יאמר לך שבע עשרה קס אינור לו
 ויקרא בהשמי ושם אבותי אברהם ויצחק ממטטא
 פ כון שאומן ויקרא בהם שמי קרי כאלו מוצר שם
 יעקב ולש התפלות לנדו אותם מן האות כמו
 שאמרנו למעלה הוא אומר שנתקפו שמנה עשרה
 ברכות כפג שמנה עשרה פעמים שאבות כתובין

בתורה ר' שמואל בר נחמנ בשם ר' יונתן אומר
 כפג שמנה עשרה צוין הכתובין בפרשת משכן
 שפ' אומר ל' חיי בר אבא ובלחוד מן אקלאב
 בן אחיסמך למטה דן עד סופה דספרא פרוש ט
 המנא בסוף ספר ז' אה שמות פאר עה ל' אר
 משה שמנה עשרה פעמים ולש התפלות
 נתקפו בזמן שת שפ' כמו שאמרנו למעלה קנה
 אומר שנתפ' שמנה עשרה ברכות כפג שמנה
 עשרה צוים הכתובים במשכן שפ' ובתלמודא
 דידן בפרק תפלת קאחד אומר שנתקפו גם כפג
 שמנה עשרה הזכרות שבקריית שמע כ תפנא
 בקריית שמע טו' וכו' ל' אים שמנה עשרה הזכרו
 ובכתת המיטן סמכות כפג אחר ותיקרא רנא
 אומר שנתקפו גם כפג שמנה עשרה הזכרות
 שבשירת משה כ תפנא בשירא אחת עשרה
 הזכרות ויק ולי' קרי ארבעה עשר וכו' וישע
 ל' שהיא קודם השירא ארבעה הזכרות קרי שמנה
 עשרה הזכרות ובמדע אומר
 שנתקפו גם כפג שמנה עשרה פסוקים שבשירת
 קיס וכפג שמנה עשרה פסוקים שבפרשת
 הדברות ותפנא כ שמנה עשרה פעמים בכל
 שבע אסו מתפללן שמנה עשרה ברכות
 עוד אמרין ברושלמי שבעה ברכות של שבת
 מיטן אומר ר' יצחק כפג שבעה קולות הכתובים
 במימור קט' ל' בט ל' אומר ל' זדן כפג שבעה
 הזכרות הכתובות במימור שיר לוס השבת
 תשע ברכות של ראש השנה מיטן כפג תשע
 הזכרות הכתובות בפרשת חנה וכתב בסופה ל'
 דין אפסי ארץ קרי שמדבר בוס קדין
 וחנה גם כן נפקה בראש השנה כדאיתא בפרקא
 קמא דראש השנה עוד אמרין
 ברושלמי עשרים וארבע ברכות של תעבות מיטן
 ר' חלב ור' שמואל בר נחמין תרוויחו אמרין כפג
 כל פעמים שכתוב בראש שלמא רנה ותפלה ותחנה

פז וזו כשהכחם הארון לשת קדשי הקדשים ונענה
 ובת מורא דידן בפרק התלות השחר אימא כר
 יומא נמי שמיעו פרוש כבוד למקדש או כבוד
 לתורה ומתקן כון דשלמה בשעת רחמי אמרינן
 אף חן בשעת רחמי שמיעו פרוש שלמה
 אמרן כשדבקו השערים זה בזה ולא יכלו להכנס
 הארון לשת קדשי הקדשים כדאיתא בפרק במה
 מדלקין ובפרק קמא דמועד קטן
 ואומר במדרש תלם מוזמר לתורה ר' יוחנן בשם ר'
 מנחם דימן גליל כל התפלות בטלם לגותל לב
 והאורח אינן בטלם כל הקדמות בטלם לתורה
 לבא וקרבן תורה אינן בטלם ופרש חכם ר' דוד
 קמחי שרצה למר באמרו ש התפלות בטלות שלא
 יצטרכו לשאל צד השלם הזה ש בטובה גדול
 יתנו כל הימים ואין להם לא שבה והאורח להם ית
 וכן לא יהיו חוטאים לתורה לבא ואז לא יצטרכו
 לקרבן חטאת ואשם ש אם קרבן תורה שאינן בא
 על חטאת וזו שאמר במדרש וזכור ש בשר
 קמה דוח קולך ולא ישוב שלם ישוב לבטב ולעבר
 הרע למות

השער השלישי

לבאר ש
 קמעת ומשפטיהם גרסינן בתפלת דברכות
 קשעה מצה נריך לברך לפנה ושרש למי מית
 לה מקרא דכתב ואתנה לך את לחות האבן והתור
 וקמעה מצה תורה טענה ברכה אף מצה טענה
 ברכה ותורה מנא לן דגרסינן בברכות טרק מי
 שמתה קורא בתורה מנעד לפנה ולאחריה לפנה
 מנא לן דכתב שם אף אקרא קבו גדל ללנס ואומ
 ברוך אתה למדע חוקיך ותורה נקראת שם
 אף שיהי מלמדת כבוד שמו וכן כתוב השמור
 לעשות את כל דברי התורה הזאת לראות את השם
 הנכבד והמורא הזה את אף לך לאחריה מנע

קל וחומר ומה מוזן שהיא חיי שעה טען ברכה
 לפנו ולאחריו תורה שמתנת חיים בעלפיהם ובעל
 הבא לא כל שכן ומזון מנא לן שנאמר ואלת
 ושבעת וברכת את אף לך אין לא לאחרי
 לפנו מנע ל יחזק אמר ש הוא יברך הובח אחרי כן
 יאכלו הקדושים ר נתן אומר ועבדתם את אף לך
 וברך את לחמך אימתי הוא קדו לחמך עד שלא
 אכלת ר' אומר ומה אם בשעה שהיא שבע מנעד
 בשעה שהיא האכל כל שכן וזה שאמרו
 שברך לברך על התורה לאחריה דוקא כשקורא
 בספר תורה בבטל אבל שלא בבטלם והפ
 אמרינן ברוש למי אמר ר' שמואל בר אבדימיא ל
 למדו ברכת התורה מברכת המזון לא לרש אבל
 יחיד שכן לבין עצמו אינו מנעד וכל קמעת
 טעמות ברכה בין שקן מן התורה חובה שחייב
 להשתדל ולדרוך עד שיעשה אותם כגון תפילן וצתה
 ושופר וסוכה ועל וכיבא בהם ובין שהם רשות
 כגון מזוזא ומעקה שהרשות בידו לפטור עצמו
 מקן שאינו חייב לשכון בבת המחוויב במזוזא כדי
 שיעשה מזוזא לא אם יצא יסכון כלימיו באוקל
 או בסענה וכן אינו חייב לבנות בית כדי שיעשה
 ט מעקה ובין שהם מדברי סופרים חובה כגון
 הדלקת נר שבת ונר חמכה וקריאת מגלה
 ובין שהם רשות כגון שרובין ונטילת ידים על כולן
 מנעד קודם עשייתן אשר קדשן במשתו ושם
 לעשות או להדלק וקין שם בתורה במעת עשה
 שקן מדברי סופרים שנאמר על ש התורה אשר
 יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסו
 מן הדבר אשר יגדו לך ימין ושמיאל קרי שפא
 לשמוע מן החכמים נמצא טען בברכות שקן
 מדברי סופרים קורא אשר קדשן במשתו ששם
 בהם לשמוע מאלו ששום לעשות כן וכך
 וגרסינן בתפלת דברכות עשרה שקיו עשין
 עשר מעת כל אחד ואחד מנעד לעצמו

קיוו כלן עשיין משה אחת אחד מצדך להולין
 ויחיד שקיה עשה עשר מצות מצדך על כל אחת
 ואחת שדוש ברכת הראויה לו ולא יבדך על כלם
 אלקים על המצות קיה עשה מצות אחת כל קיוס
 איסו מצדך לא אחת קיה מפסיק ועשה מפסיק
 ועשה מצדך על כל אחת ואחת ידאק מוצאת
 התפלתא שאס קיו עשרה עז אדם רוצין להערי
 תפלתן או להתעטף בצצות או לעסוק בתורה אחד
 מצדך לבולס וכן מקוהן בשיבת סוכה או לקידוש
 או מוציא שאחד מצדך לבולס וכן כתב הראש
 צדיקת חינון שאס בעל קבטת איסו יכול לגרוח
 ולבדוק בכל המקומות שצצת שיצמידי מצבט שת
 אלו בשעת שהיא מצדך ויתפדו לבדוק איסו איסו
 צמקומו על סימן הברכה שצדך בעל קבטת
 בצצות המצות איסו יחא קוה בעצמו איסו יכול לחזור
 ולעשותה פעם אחרת כדי להוציא אחרים ידי חובתן
 יש צהם חלוקין בברכת המזון ובעל שאר
 ברכות קנהטן שאין בהם מצה כגון המוציא וכוזיא
 ס איסו יחא איסו מוציא ואיסו לא יחא מוציא ומקו
 לבט ולבט שת אעפ שיחא מוציא כדי לחכין
 במצות וברכת קנהטן שיש צה מצה כגון
 קדוש היוסל שבת ויס טוב ואחלת מצה של מצה
 בלולס חפסח אעפ שיחא מוציא ובקריית שמע
 ובתפלת איסו קוה שלח צבור מוציא שאיסו בקי אעפ
 שיחא ודוקח בעשרה אבל צחיד אעפ של יג
 איסו מוציא ובקלל אעפ שיחא מוציא בין בחיד בין
 בצבור ודוקח שאיסו בקי שאיסו יודע לענות ראשי
 פרקים יחבל איסו יודע לעפות איסו יחא איסו מוציא
 לא איסו כן ענה אחריו ובמגלה אעפ שיחא
 מוציא חף הכקי ואין צדיך לענות אחריו כלום
 וכן קדין בשאר מצות וכתב קדין צמול
 כל השומע ברכה מן הברכו מתחלתה ועד סופה
 ונתהוון לבת בה ידי חובתו יחא ואעפ שלח ענה
 איסו וכל השעה איסו אחד המצדך קדי קוה

כמצדך והוא שיחיה המצדך חייב באותה ברכה
 ידאק שסובר ששומע כעשה ויחא ידי חובת
 בשמיצה בלבד ואיסו תאמר קרי בתפלה וברכת
 המזון איסו שומע פעמה שהרי שפס שאכלו מצה
 לחלק ולבדך כל אחד לעצמו וכן בתפלת אין יחיד
 מוציא את חבירו בקי ומשע שדוש למי קח בברכת
 המזון שאט קהט דכתב ואכלת ושבעת וברכת מי
 שאכל קוה מברך ונתפל גם כן לחמיס קיח וערך
 עצמו ודומה לברכת קוה ויש אומרים ס
 התפלה מתקנה בלש ולפך אין חבירו מוציא ידי
 חובתו אבל שלח צבור בעשרה מותר שך תקפו
 חכמים ובעשיית המצות יש מחלוקת בין
 המפרשים איסו טעון ברכה לחזיקה איסו לא יש
 אומרים ס אחר כל המצות מצדך אקם לשמור
 חוקיו ומצאין ראייה מיקח דאמרין בנדק פרק
 בא סימן כל קטעין ברכה לחזרו טעון ברכה
 לפי ויש שטעון ברכה לטין ואין טעון ברכה
 לחזרו ליתיי מאי ליתיי ירקח ולג יחא מצדך
 אירקח ליתיי מאי ליתיי מייח ולרב פפח מצדך
 אימי ליתיי מאי ליתיי שאר מצות ולבט
 מערבא דמצד שתר דמסלי תפלתו באי איסו
 אקם לשמור חוקיו ליתיי ריחט ולא קאי ליתיי שאר מצות
 ומנדק איסו ליתיי ריחט ולא קאי ליתיי שאר מצות
 שמע מצה לא שט להו לבט מערבא בין תפלתן
 לשאר מצות דכפולו מצדך לחזיקה לשמור
 חוקיו ולת כתב דבט מערבא דמצד בתפלתן
 דוקח כשחולבן סימור לשקיעת קחמה דסברא לכו
 ללח לחו זמן תפלתן קוה וקייסו טעמא דמצד
 לשמור חוקיו משום דכתב בשמרת את חוקי
 הוצאת לעוועדה מימיס ימיוח למול ללות אבל איסו
 מסלקן ביוס אין מצדך וכל שכן ס בשאר מצות
 אין מצדך שאין כתוב בהן חוקה כמו בתפלתן
 ומיקו קידיח לא מצדך דקיימא לן ללה זמן
 תפלתן קוה וקלח ואין מודין כן ומדרכן קוה

סדר תפלת חזון

שאסורין שימי ייטן חזון ופסוק ושמרת את החוקה
הזאת למועדה בחקת הפסח הכתוב מדבר
והט מוכח שרשמי דברכות בברק היה קורא כפי
דבין תס דאמרינן קתס כשהוא חולבן מבכר באי
אמנה אקם לשמור חוקיו אתיא במאן דאמי בחוקת
תפילן הכתוב מדבר אבל למאן דאמר בחוקת
הפסח הכתוב מדבר לא וקאי דלא קאמר לאפקי
שאר מעשה משום דבריהא מין קאמא כלומר מין
הטען לטען ואין טען לחזון ושאר מעשה חזון
מין אחד שקרי יש מקן טען ברכה לחזריקס
ויש מקס שאין טען ברכה לחזריקס אבל ריחב
כולם קס מין אחד שאין טען ברכה לחזריקס
וכבר פשט המעשה בכל העולם שלא לבכר אחד
עשיית המעשה וכל הלכה שקיא רופפת שרך
קלך אחד המעשה והט אמרינן שרשמי דמעשה
שט אמר ר' יהושע בן לוי כל הלכה שרופפת בגל
ואיך יודע מה טיבה כל וריה קיאי כבוד נהוג
ועהו והטעם שהקסו בכל מעשה קריאה ברכה
לחזריקס בין בקריאה שקיא מין התורה כגון קריאת
שמע בין בקריאה שקיא מדבריקס כגון מגלה וקלל
והפסוק ופסוקי חזיונות ויתר משאר מעשה לפי
שבקריאת התורה כבוד אסו למדין ברכה לחזריקס
ינקל וחומר מימון כמו שאמרנו למעלה ולכן
הקסו בכל מעשה קריאה ברכה לחזריקס לפי שקיא
כשן קריאת התורה כבוד אבל בקריאת מעשה
והגית בו זמם וללה שמחוייב בה כל קיום אינו
מבכר לחזריקס לא לפשה בלבד כמו בתפילן וצטת
שמע בהן כל קיום ולכן אין מבכרין אחד קריאה
פרשת תמיד בבקד לפי שנתקנה כבוד מעשה והגית
בו זמם וללה שמחוייב בה כל קיום כמו שנתקנה
לקמן וכן הקסו בכל דבר שימנה אדם מימנו
ברכה לחזון ואסו למדין זה מימון שכל בו ואכלתה
ושבעת וברכת כל השומע ברכה
מש חצרו כגון ברכת המעשה וברכת קשרור

ברך לעשות חזון חזון ואמרינן בברק שלשה
שאכלתה חדא קעשה חזון אחר ברכותו קרי
וקאמרינן ותשא איך קרי זה מעשה לא קשיא
הא בשאר ברכות הא בטנה ירושלם ופראו
הנאופס והמפרשים ללו דוקא נקט טנה ירושלם
לא קא פני לכל הברכות שקס סוף הטען כמוה
כגון שתבח דבתר פסוקי דומיא וכן יהלך דבתר
ההלל וסוף ברכות דשמנה עשרה וסוף ברכות
אשטבן ואין בזה הפסק שכן שנתחייב לעשות
חזון מכלל הברכה יחשב מידי דקום אלא שפתי
תפתח ולא נקט טנה ירושלם לא לרשתא דאעב
דאיכא הטוב והמטיב בתה יס לעשות חזון
וגם משום שקיה מדבר בעטן ברכת המזון נקט
טנה ירושלם ופרש בעל קנ דודאי על קשרות
או על המעשה אס ענה חזון אחר עצמו קרי זה
דרך טרות שכן דרך טרים שמדברי אחר שמעבר
ואחר כך טועמים אבל בסוף ברכה קרי זה
משום וכן משמע שרשמי דברק אין שמדין
תאש חדא הפרס על שמע והעבר לפי התנה
והפסא את כשו והקורא בתורה והמפסיד בגמא
והמבכר על אחת מכל מעשה חזיונות בתורה לא
יענה חזון אחר עצמו ואס ענה קרי זה וריה
תנא קט קרי זה חכס אמר רב חסדא מין דאמר
טור בעשה על כל ברכה וברכה ומאן דאין חכס
בעשה בסוף וכתב בעל תלבות גדולות ורבי קרי
שאחר אטילת פרות וכיוצא בהן כגון דבר הנריך
לברך אחר אטילת פריך גם כן לעשות חזון אחר
ברכה אחרונה כיון שקוא סוף הטען והריע במזל
כתב שאין לעשות חזון לא כשאומר שתי ברכות
או יותר אבל בברכה אחת אין לעשות חזון
אחרים ואפי' בסוף זכן קיה סוף דראש גרסינן
בפך דפסחים אמר רב יקודה אין שמואל כל המעשה
כלן מבכר עליהן עבר לעשייתן אמר רב חסדא חזן
מקטילת דאכתי לא חזי גברא קטא פני קט טבל

ועל כן בענין חומד באי חמה אקום על הטובות
 וכתב קריף ומפרש של רבנן בטבילת גר בגד
 אבל שאר חייבי טבילות מברכין ואחר כך טובל
 דהא קיימא לן נדה קונה לה חלה ומייחבא לברוש
 להכריש חלה ותנן נמי זב שראה קרי ונדה שפלטא
 שכבת זרע והיא שמשאת שראתה נדה צריכה טבילה
 טעמא דזב שראה קרי ונדה שפלטא שכבת זרע
 הוא דצריכה טבילה ואז של שראה קרי ונדה של
 פלטא שכבת זרע קודין ומתפלגין ואין צריכה טבילה
 וכן פירש רבי חננאל וכן כתב הרמב"ם
 וז"ל וראי פירוש משום דבעל קרי אסור
 לברך קודם טבילה וטבילת בעל קריין שפחה לך
 נהג בכל הטבילות לברך אחר הטבילה ואע"פ
 שעתה בעל קרי מותר בדבי תורה לא נשתנה
 המנהג ואמרין בפרק ללב הגדול ובפרק הקול
 את המגלה עמו ובפרק ערוב פקחים מימי
 משמע דהאי עובר לשטן דאקדומי הוא אימר רב
 נהינן בר יצחק אימר קרא וירך אחימעץ דרך הכבוד
 ועבר את הכושי איש אימר מהכא והוא עבר
 לטבילה ואי בעי אימר מהכא ועבר מלכה לטבילה
 וז"ל בראשם ולפי אימר עובר ולא אימר קודם
 משום דקודם משמע בין סמוך בין מופלג ועובר
 משמע סמוך בלש שום הפסק וכלל כאן שמואל
 כל המצות כלין אבל שאר ברכות כגון ברכות
 קריאה ודאי קודם שיקנה יברך אסור להקות מי
 העולם הזה בלא ברכה ואם ברכות שנח קן כגון
 הדואה את קיס הגדול והקשת והלונה וכיוצא בהן
 ודאי אינו מברך עובר לעשייתן לא לאחר קושאין
 דאוי לומר כשיכנה לראות קיס הגדול והקשת
 וקלנה שיעצם ענין תולדות ומברך ודואה לא
 דואה ומברך ואם תאמר וקרי נטילת ידים שמברך
 אחר הנטילה ולא קוי עובר לעשייתו ויש לומר
 מפני שהיוצא מן הכסא אינו יכול לברך קודם
 נטילה נהגין בכל הנטילות כדי שלא יבא לברך

לבעמים באיסור היוצא מן הכסא אינו
 שאר נטילה גם כן יש קטת עובר לעשייתן כד
 זמין שלא בגדי דיו דאמרין בפרקא קמיה דקוטא
 כל האוכל בלא כעב ידים כאלו אוכל לחם טמא
 שנאמר ויאמר יי ככה יאכלו בע ישראל את לחמם
 טמא בעים אשר אדחיהם שם והוא דבק עם הכסא
 שלמעלה שנאמר והוא בגלג עזרת האדם ומפני
 שהידים עסקה קשה ופוגעות בטימא קצת
 תורה לרחם ואם לא יבגס קרי הוא כאלו אוכל
 לחם הנלוש בגלג עזרת האדם ועוד המוצא לחם
 טמא בעיני בלא עוב ידים ואם תאמר וקרי ברכת
 ארבעין שמברך להכנסו בביתו וכו' אחר המילה
 ולא קוי עובר לעשייתו ויש לומר משום דחיישין
 שימא התקלקל המילה ומצא מוצא שם שמים
 לטבילה ואם תאמר בשחיטה ותקיעת שופר נמי
 לחוש ויש לומר בשחיטה ותקיעת שופר קם
 תלויות צדו ובעת אכל מילה היא תלויה באדם
 אחר קילבך מברך לאחר עשייתו כך כתב הרב
 שר שלום גאון ודביו הם וכן כתב בעל העמוד
 שכל מצוה שהיא תלויה ביד אחר אין מברכין עובר
 לעשייתו ויש אומרים שהטעם שמברכין ברכת
 להכנסו בביתו וכו' אחר המילה לפי שאינה כשאר
 ברכות שמברכין לעשות המצוה לא ברכת שבח
 והודאה היא שהיא מודה לשם שזכרו לבן ולכבוד
 בבית של אברהם וזהו הנכון כת בעל המאמר
 דלא דוק בכל המצות מברך עלהן עובר לעשייתן
 שהרי יש מצות שבשעת קיומן מברך עלהם ולא
 עובר כגון ישיבת סוכה שאין אנו מברכין קודם
 ישיבה לא אחר ישיבה קילבך כל מצוה שיש
 שהות בעשייתה כדי לברך עלה עד שלא נמצא
 כגון ישיבת סוכה של קיום הוא יושב אין צריך
 לברך עובר לא בשעת קיומן וכגון נטילת לולב
 שכל זמן שמוטע בידו עשה המצוה וכגון להתעטף
 בציצית של קיום היא מצוה וכן לפי תפילין יכול
 אדם

לבעמים שלשה

כדר תפלות קחול

לבדך בשעת קיומן ולא שבד' וכן כל כוונת באלו
 ולא קובדך למיך שבד' לעשייתן לא למצת שאו לא
 שדך קודם התחלתן שוב אינו יכול לבדך בשעת
 קיומן שאינם מארדך בהם כגון מילה ושחיטה וכסוי
 קדם ותקיעת שופר שאי אפשר לתקוע ולבדך
 שחד וכן כל כוונת באלו כדך לבדך שבד' לעשייתן
 עכ' וכן כת' קרמ' במזל העשה מעשה ולא שדך
 אם מעשה שעדיין עשייתה קיימת ~~לבדך~~ אחר
 עשייה ואם דבר שבד' קודם אינו מבדך' שבד'
 קרי שנתעטף בצצת או שלבש תפילין או שיסב
 בסוכה ולא שדך התלה חוזר ומבדך אחר שנתעטף
 בצצת או אחר שלבש תפילין או אחר שיסב בסוכה
 וכן כל כוונת באלו אבל אם שחט או כסה קדם או
 הפרים תדומות ומעשרות ולא שדך אינו חוזר
 ומבדך אחר כן וכן כל כוונת באלו עוד כתב
 קרמ' במזל כל מעשה שעשייתה היא גמר חובת
 מבדך בשעת עשייתה כמו שחיטה וכסוי קדם
 והפריה תדומות ומעשרות ועשיית מעקה וכוונת בן
 וכל מעשה שיש אחר עשייתה עני אחר אינו מבדך
 לא בשעה שעשה העני האחרון' שבד' קעשה
 סוכה או ליל או שופר או צצת או תפילין או מזוזת
 אינו מבדך בשעת עשייה לעשות סוכה או לעשות
 ליל או לעשות שופר או לעשות צצת או לכתוב
 תפילין או לכתוב מזוזת' מטעם שיש אחר עשייתן עני
 אחר' ואימת מבדך בשעה שיסב בסוכה או
 כשיכניע הלולב או בשעה שיתקע בשופר או
 כשיתעטף בצצת או כשילבש התפילין או כשיקבע
 המזוזת' כל מעשה שקייא קיומן למן כגון שופר
 וסוכה ולולב ומקראי מגילה וכו' חמשה' וכן כל
 מעשה שקייא קטן לו כגון צצת ותפילין ומזוזת ומעקה
 וכן כל מעשה שאינה תדירה ואינה מעשה בכל עת
 שקרי היא דומה למעשה שקייא קיומן למן כגון מילת
 בן ופדיון בן מבדך עלנה בשעת עשייה שקייא
 ואם לא שדך על סוכה ולולב וכוונת בן שקייא

בשעת עשייה מבדך עלהקם שקייא בשעה שיבא
 ידי חובת בן וכן כל כוונת בן' עכ' דברי קרמ'
 במזל' והעלם לא נהג כן לבדך שקייא
 על המילה מטעם שקייא יותר תדירה מפדיון קבוע
 אין לה עת קבוע משנה לשנה' ויש אומרים שיש
 מזה הטעם אין מבדכין שקייא על שער חמץ
 מטעם שאין קבוע לו זמן שקיבולו בשירה קודם
 שלשים יום ודעת לחזור חייב לבער' וכן קעשה
 שבת אור' וזו הטעם אינו נכון בשעת שקרי
 הכונה לעשות סוכה כדכ' שחט' לשם חג' שקייא
 כשרה למה מבדכין שקייא והרי אין זמנה קבוע
 וקטעם הנכון בשעת קודם שכתוב בתוספת
 הגאונים שאין מבדכין שקייא לא על דבר שיש
 שמחה והנחה לגוף' והט' אמרינן בתוספת
 דברכות קהולך להפריש תדומות מבדך שקייא
 כדכ' מטעם שקודם שיחזיק ונחה באסיפת פירות
 וכן מבדכין שקייא על מקראי מגילה וכו' חמשה
 שאם לשמחה דהם רחמנא עליו ופרוקין' וכן
 נמילת ללביט' שמחה והנחה לגוף שמחה ריח
 טוב וקתקיעת שופר יש' שמחה לע' שבתקיעת
 שופר יעלה זכרונו לפני לבונה' וכן פדיון קבוע יש
 ב' שמחה שיבא בן מכלל ככל' אבל בדיקת חמץ
 אין בה שמחה והנחה לגוף' אבל מעטער קודם
 בחזקת חמץ הנשאר לו ובצריפתו וספרת קשומר
 גם כן אין בה שמחה והנחה לגוף בזמן קזה' וגם
 מזה הטעם אין מבדכין שקייא על המילה משום
 דאיכא צערא דיסוקא' ואם תאמר והרי מצה
 ומרור וארבעה כוסות שיש בהן שמחה והנחה
 לגוף ואין מבדכין שקייא' ויש למר' שדיל
 בברכה שאחר הקדמה שמופד בה ומצטעם קללה
 קזה לזכו' מזה ומרור אימני דיל בזמן שאו על
 הכוס במועד' וגם מזה הטעם סכל לפר' שאין לבדך
 שקייא על שער חמץ שכן שקדריק היא לבער
 חמץ לערך המועד' דיל בזמן שאומר על הכוס

צמועדי וכן בשפחה קשומר שון שהקשרה אינה
 לא לערך קבצות הכורים כמו שנאמר וספרתם
 לכם וגו' עד מימדת השבת די לו בזמן שאומר על
 הכוס צמועדי ואם תאמר והרי קריאת הקלל
 צמועדי וצויראשי חדשי שיש בו שמחה ואין מצרכי
 שהחיים כמו בקריאת מגלה ויש למד דקריאת
 הקלל של צמועדי די לו בזמן שאומר צמועדי והלל
 של ראש חדש אין לבקרום שהחיים לפי שמקצרת
 החדשים הם חסרים ולא מצאנו שהחיים בפחות
 מצלשים יום שהרי הרואה את חצרו בפחות
 מצלשים יום אינו מברך שהחיים וגם מזה הטעם
 אין אומרים זמן בשבתות על הכוס מפני שהם
 בפחות מצלשים יום ואולי כתב טעם אחר
 שאין מברכין שהחיים לא על מצע שעשייתם היא
 גמר מלאכתה וגם טעם חמץ הכדירה וקטנות
 שעשין ליל אינה גמר ועוד שאין זמן השבתה
 מן התורה לא בסוף שש שעות יש לעת
 טעם המצות שמברכין עליהם ואין מברכין עליהן
 ועל זה שאל קר אברהם בר יצחק אבבת דין את
 הר יוסף בן פלאט למסור לו מפתח בהן וזה
 לשון השאלה

צריך אני שהמסור לו מפתח על לון
 מצות מברך על עשייתן

כגון מי שעומד בפטר רוב שהיא מצות עשה מפני
 שיבה תקום אם צריך לברך או לא ומי שמתן
 בדקה לעצם שאמר פתח תפתח כתיב תתן קעבט
 תעבטו והשבת קעבטו ושלח קהן ומעקם
 ומנקר חולש ומנחם אבנים ומלוא את המית
 ומכעס חתן וכלם לחופה ומי שעוז לקט שכחה
 ופאה ופרט ועלילות דבש למא תרומות ומעשרות
 אין צריך בנתנתם ברכה דליליא נפטר בברכה
 הפרשתן אבל לקט שכחה ופאה ופרט ועלילות
 צריך לברך עליהן בעיבתן או לא ופטר חמור
 בנתנתו ובעריפתו דתבן מצות טריה קודמת למצות

תשובה

עריפת ונתנת בכור וראשית קנו ומתבן וקפתן
 שקלו וקמתן חזה ושוק וקסומך והמלך המפ
 לעצם וקולאת חסד לעשירי וקבצות שלום ומורח
 וכבוד אב ואם ומנושח חצרו וקשמטת כספים
 ושלח עבדים וקציעת ראשי חדשים והשוב
 הקוטו ומי שמצמח גר יתום ואלמנה בגל וקשבת
 אבדק וטעמך ופריקה ומצת חלצה ויטם כללו
 של דבר מלכותן מצת עשה שמצאן בעלילות
 גדולות מכפ מזה מברכין על מקצתן כגון סוכה
 וליל שופר וצצת הפלן ומזוזה וספרת קשומר
 וכר חסוכה ומגלה וקדומה להן ומקצתן אין מברכין
 עלהן וצריך אעמסידת מפתח מפני מזה מברכין
 על אלו ולא על אלו כי אם תאמר אין מברכין על
 מצות עשה שיש בה אזהרה כגון לא תקח ארס
 שלח תשלח לא תגלה תשוב ארס לא תראה
 חמור שוטר עוב תשוב עמו לא תראה את
 שור אחיך קשב תשיבם לא תראה קקס תקים
 לא תשא עליו חטא הוכח תשיב אל ידע לבבך
 נתן תתן חלצה ויטם לא תהיה אשת קמת
 והרבה שדומין לאלו ואם נקמוך על זה הטעם
 מזה תאמר צמועדי את הגדול או גדול שמואל
 שצריך לברך ואם לא מקל עמו כרת וכן
 השוחט את הפסח או האוכלו שקיה מברך ואם לא
 עשאו עמו כרת ואם תאמר פסח ומילת מצות
 עשה קן ואין בקס אזהרה והרי שחיטה שארס
 מוזהר שלא לאכול נבלה ומברך עליה או דילמא
 בנחירה בעלמא קיה נעל מן הנבלה מאחר שלא
 מיתה מעצמה והשחיטה מיתה בפני עצמה
 באותה שעה שקיתה בשר נחירה מותרת ואעפ
 שעכשו יש בנחירה משום נבלה שון שקוק בענה
 אותה ברכה קוק בענה כל שקר גריבן אבו למטת
 על עטן ודומצתי בהלכות פסוקות ומי שעשה
 מעקם צריך לברך אעפ שכתוב בו ולש השים דמים
 בצתך

קח אסתברא לן דקע מצעת עשא דלח מצרען
 עלהו לח קלפין כח טעמא בלחוד לא כמק טעמי
 אית בהו . חדא מיטקו עשיית דין אעג דמצעת
 גשא קיח דכתב ושפטתם נדק לח מצרען עלה
 דילמא לח מקבל בעל דינן קחוי דינא עלהו .
 אי נמי מחל להדדי מיאי דתבע ומיעקר לה עשא
 ולשתה כלל . קחוי הדין לשיבה וכריקה והשמטת
 כספס וקרקעות ושלוח עבדים וקטבתן ועמידה
 מנע קרב ומורא . וכבוד אבואם ונתנת נדקה
 לעט וקלאת אביון . והשבת גולה וחורת רשת .
 והשבת אברה ושיבת לקט שחזק ופאה וטרט
 ועלולות ונתנת מעשר עט . ומי שמעמח גר יתם
 וגמולו ובקור חולש . ונחמת אבלי . ולוי קמיר
 והכנסת חתן . וכל לחופה . וערפת פטר חמור
 והשבת עטו . ונתנת נבלה לגר ומשרתה לנכרי
 ושריפת אור . ושלוח קקן או כין חין מצרען עלהו
 מוכמ טעמי . יש מקן מנע שאין בהם מעשא
 כען השמטת כספס וקרקעות ומיאי דדאמי להו .
 ואית בהו נמי משום דמחיל מריהו ועקר לה לעשא
 ויש מקס מנע שקיח מצעה קבחה בעצרה
 כען השבת גולה ורשת . ושיבת לקט שחזק ופאה
 ומיאי דדאמי להו דכתבו וכרימך לח תשלל ועמר .
 ואם לקטת לעט ולגר תשוב חותם לח תכלה פאת
 שדך לקער ואם כלית וקצרת חותם לעט ולגר
 תשוב חותם ואם לח לקט ולא כלה לח עב מעשקל
 דלית בהו עצרה לח מצרען עלהו משום דלית
 בהו מעשא אי נמי משום דמחיל עמיס גבמ
 ועקר לה לעשא וכען השבת קעטו דכתב לח
 תבא אל בית לעטו ואם באת לשת וכטלת עטו
 השב תשיבו לח קעטו ואם משכא עליי
 שלח בית דין דלכא עצרה לח מצרען משום
 דמחיל גשה לוח מריה דמשכא ולא בשעלה
 וקח מייעקר לה עשא דהשבת ושלוח קקן נמי
 מנע קבחה בעצרה קיח דכתב

קבחה . אא קח לח מחוורא שאם נטלה על מנרת
 לשלחה מיאי עצרה איכא עכ . דכתב לח תקח האם
 על קבשם . ואם לקחת שלח תשלח . וכן ערפת
 פטר חמור תפדה גשא ואם לח תפדה וערפת . וכן
 שרית פותר לח תשתכו וקמיר מנמ . או כוין ומיאי
 דדמי להו משום דהו מנע קבחה בעצרה לח מ
 מצרען עלהו . ואיכא נמי דל מצרען עלהו
 משום דתלו בדעת אחרים ורחמנא אוקר לח קסוי
 להו . וקחיל ואיפשר דמימנע מקיח קבחה או
 דמחל לה ומיעקר לה עשא לח מצרען עלהו
 כען נתנת נדקה או מעשר עט לעט . ומשמח גר
 יתם ואלמנה ברגל . וקעקת עבדים ונתנת
 נבלה לגר ומשרתה לנכרי . וארבעה ועשרים
 מיתבות נמי חין מצרען על נתנתן לבין משום
 דלח יקוב לה ישרא לבין מדינה כלום דלברך לת
 לבין לח רחמנא קחוי דייב להו לבהם . דקבשם
 משולחן גבה קח זכו כדאמרינן בברכה דוכת שרע
 מיתבות כחונה דקבשם משולחן גבה קח זכו דכת
 ויש חנה נתתי לך את משמרת תרומות ועמר וכן
 דלרחמנא על לח מצע לברוך עלהו דומי דנתנת
 שקל לגבה שאימ מצרך עלו לתת לגבה . וכל מיאי
 דדמי להו משום דלח יקוב לה מדינה כלום דכתב
 קארץ ומלואה . וכן קחוי אומר כדוד כשקדים
 ככסף וקזהב לבית המקדש פמינך חכל ומיך
 נתנו לך . אבל מדיון קבן אעפ שקח מיתבות
 כחונה מצרך על מדיון ולא על כתבת וקח לפדיון
 פטר חמור שמכרך על מדיון ולא על נתנת כחו
 שקח מצרך על הפרשת תרומות ומעשרו והטרש
 חלה מן קשסה ולא על נתנתן דמיתבות כחונה קן
 ואין מצרך עלהם משום טעמיה דאמרינן . ואי
 אמרת אמאי מצרען על מדיון קבן ועל הפרשת
 תרומות ומעשרות וחלות קח מיתבות כחונה קן
 קייב טעמי דמצרען עלהו משום דלמדו כבו לתקן
 תבאת וששת אוקריה רחמנא שפא פדיה וקפרש

כח אל גרסום כל שלמה שקשה להבדיל וזו ברכת
 שפרת העומר שהיא חשבון ומברכין עליו וכן לא
 קנה מברכין על ארבע
 א"ל אש מברר זה הטעם כל מיתת בת דין ולא
 מעשה שיש בה קלקול אחרי על מלקות דקודשא
 אין מברכין עלה מפני בדין קודש הם על
 שנראה כמורה על אונות בריותו כדדרשי בפ
 קלקול ומי יצא לא שהיא קללת אלום תלוי א"ל
 מוצר ויצאה מתנה לעני מצייר מציא הלשון
 והשבת הטובט אפלו לקחו קודש אומרת קלע
 מיד בת דין או מיד קלע מראשי וכו' וכדדרשי
 וקריעם על קמת ותנחומי בלא קרב זה אזה וכו'
 אכלם ובקור חולם ואיפשר וכדאמר ש"ח אומר
 שיבת לקט שחיה ופאה הלל בראש השנה
 בוצא בהם וכן עשיית קדין מפני שהיא שער
 לבגל דישן מטעם שיש בגול קדין וכדאמרין פני
 ועלוב והרבה מהם נכנסין אין מפסיקין בקלות
 תחת הטעם קודש " מפני שאין אומרים
 ברכה על הפורענות וקודש קדין שאין מברכין על
 השקאת סוטה אבל על עריטת עגלה מברכין וכן
 על הקרבת קרבנות ועל סמיכה וזריקה והקטר
 אימורין ואיך מעשיקין וקודש קדין לעקת סימן על
 תפוך און מערע ועל בקן ידו ומאי דדאמי להו וכל
 מעשה מנחות דקו מברכין עלהו : ולא דמיין
 הכנסת תלה להופה לפדיון הבן דמברכין עלה דלא
 לפדיון הבן אע"ג דמימנע כהן מלפדות אכהי דמיא
 מעת פדיון על האב ומיחייב לפדות את בנו או
 לפדות הבן את עצמו אבל הכנסת תלה לחופה
 דמשום גמילות חסד מודקיקין להו אי מימנע ולא
 בעי לך לשלמה לחופה מיעקרא לה האי מעשה
 לבמרי מיכן ואחי לכא למימנע ביבוס ופשוטין דאע"ג
 דתלף בדע אחרי ואיפשר דמימנע האשה לא מיעקר
 האי מעשה מן האיש לא אכהי דמיא עלה מעת יבוס
 ופשוטין לה משכח מאי דלכא למימנע קט בהכנסת

מנתנה דהא תלף בה וקבעה שלום ונתנה תלף
 בדעת אחרים וקיא ממתמו כחונה דוח לבו דחמנה
 בעיהו וכל שכן שמברך על פדיון כרס רטע ועל
 הפרשת מעשר שט משום דלא תלין בעת אחרים
 ולא בהטאתן אבל לתקוט כרמיו ותטות קודש דעבד
 דמיא עלה לחודיה וכן מברכין על הפרש מעשר
 עט דלתקוט קודש דמיא ב דלא תלף בדע אחרי ולא
 בקלותן ואיפשר דמחל לה ומיעקר לה עשה זאין
 מברכין על החלצה משום דמעשה הבאה בעצרה
 היא דקא עבד על עשה דיבוס וכן אין האשה
 מברכת על החלצה ולא על קיבוס משום דלא
 מיעקרא אפריה ורעה וכן שאינה במעשה יבוס
 אינה במעשה חלצה וכל וסי דאימל הפולה לבוס
 עולה לחלצה וכו' דאלמא חלצה ויבוס אייתקשו להדי
 וכן אין מברכין על הגרושין דשלאו המעלה וזאת
 בה עצרה ואם נפשא למר לבריך על הקך נשי
 דמעשה לגרשן ולת בהו עברה כגון אותן שכופין
 אותן להוציא וכן מי ששקתה עשר שטס ולא ילדה
 ובמאי דדאמי לרון שאין בגרושיקן עברה : יש למי
 דלא פלוג רבנן בגרושין דגורי קט אטו קט אי פני
 משום דמי ששקתה עשר שטס אית בה ספקא
 דדילמא מישה קודש ולא זכה לבנות ממנה ולא
 מעשה עבד בגרושיו אבל על ברכת כהנים ועל
 תקיעת שופר מברך ועל שאר מיל דמפרשי ועל
 עשיית מעקה מברך משום דתלף בה ולא איפשר
 למעקריה כהן דתליין בה אחרים ועל קריאת
 המועדים מאן למיך לן דלא מברכין בת דין בארץ
 שדאל על קבעתן אבל לדין דלית לן סוד השטר
 לא תלף מעת קבעת חדשים בדיון דהא ל
 קבעתן ולא מידי לא בתר חשבון השטר אזלנן
 ואי אמרת לבריך משום לא תסור או משום שאל
 אברך ויגדך משום דלית בהו מעשה דהא חשבון
 בעלמא קודש ולית בה מעשה

קנה

סדר תפלת החול

כלה ונתנתה בדיקת ומימי דדאמי להו דמשום חזרתן חייבתי רחמינא לגמול להם חסד ומיין דלא בפע מיטקל
 לה האי מעשה מעשה וקווא קדין לבקור חולס ולשום שלום בין אדם לחברו ותנחומי אכלס שאין מברך לבחם
 אכלס ולשום שלום ולבקר חולס דקא בדיוקו למיטקרא לאי מעשה . ולא על הוכחת חברו נמי לא מברך
 דקא אימרינתמא אע"ה ים בדוד קוז מי שראוי להוסיף ומי שמקבל הוכחה . ולכא בשחיטת חד מהע
 טעמי דלמיז דלא לבדק עלה דקא לא תלש בדעת אחרים פה הכר . ולאו מעשה הבאה בעצרה פה הכר דקא
 לא תאכלו כל כבלה לאו מעשה עשה הנהק לעשה הוא פה הכר דלכא למימר לא תאכלו כל כבלה ואם תאכל
 תאחוט משום דלאו לתקוט לאו זה אהיה מעשה שחיטה כמו לקט שחוק ופאה והשבת קעטט ואלו קקן
 משום דקע' לאו שתקין לעשה וחד מעשה הם וקוויא להו מעשה הבאה בעצרה . ולא דנבלה לאו חד מעשה
 הוא בקדי מעשה שחיטה דקא לאו לתקוט לאו זה אהיה מעשה שחיטה קילכך הויא לה מעשה עשה לחוד
 שאינה באה בעצרה ומשום הפ מברכטן עלה . ונתנת שקלו נמי קדין קותן דלא מברכט עלה ולא על
 מימי דדאמי לה מימדי דאיתנה לגשה משום דליי הארץ ומלואה . והוא קדין קותן לתשלמי נוק בין נוק
 קנף בין נוקי קמיוון אפלו שלמס קמיוק מדעת וכן נמי תשלמי ככל ותשלמי ארבעה וחמישה שאימי
 מברך עלהם משום דמעשה הבאה בעצרה הם . ומנא לן דלא מברכטן על מעשה הבאה בעצרה דהט"ל
 אישר בן יעקב אומר הרי שגאל סאה של חטים טחנה לשא אפאה הכריש מימנה חלה כגד מברך אין זה
 מברך לא מנאץ ועליו הכתו אומר וטעם בך נאץ יי . וקאמר רבא דטעמא דר אישר בן יעקב משום

קנה

דקוויא לה מעשה הבאה בעצרה . והתן נמי במסכת ברכות אכל
 טבל ומעשר ראשון של כטלה תרומת אין מומטן עליו ואפלו
 בטבל טבל מדרבנן . וטעמא דקאי מילתא משום דקוויא לה
 מעשה הבאה בעצרה ומנא לן דכל מעשה עשה דאישר
 למיטקרא אע"ה דאכתי לא מיטקרא כמאן דמיטקרא
 דמיא דהתן בפרק או נערוות כגד שותה בעצט אפ קיח
 חגרת ואפלו סומא ואפלו מוכת שחין אבל אסנימא דבר ערוה או שאינה ראויה לבא בשאל איפן רשאי
 לקיימה שטמא ולו תמיה לאשה אהיה קראויה ע . ואמרינן עלה בגמ' ולת

עשה ולדחי לא תעשה אימר לה הכיח אמרינן אהיה עשה ודחי
 לא תעשה כגון מילה בצרעת אי נמי סדין בצצת דלא איפשר
 דלא לקיימי לעשה אבל קרא אי אמרה לא בשצח לה מי
 איתנה לעשה כלל אמר כון דאיפשר למיטקריה לעשה אע"ה
 דאכתי לא איתקרא קוה לה כמאן דלעתה דקא לא קשע קוויא ומשום הבאה ידיה חייבה רחמינא למנסב

11
י

דידיק חייבה לחמנה למינסבה ושון דאמרה ל
 בשנה לה להאי קנאה אישקר לה מצות עשה
 שבה וגמרינן מינה למודיא וכבוד אב ואם ועמידה
 מטטרטו קוחיל וזיפטר לפי שקריה להאי עשה
 דידקו דקרב שמחל על כבודו כבודו מוחל השטן
 לה כמחן דלתיק ולא מברטנן עלה והוא קדין
 לשאר מצות עשה דדמיון להו ולגבי מתנות
 כהונה נמי אמרינן כהנים משלן גטא קא וכו'
 וגבולת קנה דקוח ממתנות כהונה אמרי קנאו
 קהם ונתנו לכהנים וכדמתברר בבבא קמיה
 דשמעיה מיטת דמחן דיקיב מידי ממתנות כהונה
 לכהן לא יקיב לה מידיה לא דחמנה טהו א
 כדכתב ואשקנה נתתי לך את משמרת תרומותי
 וגמי קיילך לא מכרך ישראל על נתנתה לכהן
 עד כאן תשובת הר' יוסף בן שלום

יש מצות

שמעברטן עלהם בעל
 ויש שמעברטן עלהם
 בלמד " וכתב רש"י תם טעם לדבר כל מצות
 קנעשית מיד מעברטן בעל כען על קמילה על
 בעשר חמין על אשתל מצנה על אשתל מדוד על
 מקרא מגילה על הטבלה על נטילת ידים על
 נטילת לולב על שפירת קעמיר על מצות שרוב
 וכל מצות שיש בה שקות כען לפיח תשלן כל
 קיום להקעטף בצצות להיות עטוף ב כל קיום
 לשב בסוכה לחול ולטייל בה כל קיום מעברטן
 בלמד דלכא מיאמע ולדלק נר של חפוכה יש
 שקות במצותה כדאמרינן בפרק במה מדלקין
 מצותה משהשקע החמה עד שתלה רגל מן השוק
 ולכך מעברטן בלמד וכן לשמוע קול שופר יש
 שקות להפסיק בן התקיעות ששקר מצות שופר
 על סדר קברכות ומה שמעברטן להכנסו בברית
 של אברהם אבם מטעם שברכה זו אינה כשאר
 ברכו לא שבה והודיה היא לברא כמו שפרשם
 למושל ומה שמעברטן בתשלן של יד להטח ועל

של ראש על מצות מטעם של רע רבתינו לתקן
 שתברכות זו אחר זו על מצות אחת בסגנון אחד
 לא קרא שונה מעברך להטח שקר דינה כמו
 שאמרם והשטיה על מצות שקיח גמר קמעה
 ומה שאם מעברטן על קהל לקדוש את קהל ואם
 מעברטן על מקרא מגילה מטעם שקודין את קינגל
 בלא חפסק אבל בקריאת קהל מפסיקין והכבוד
 ששן ראשי פדקים ועוד דאמרינן בפסחים
 ששקר קריאת קהל תקמו נבאים קראשונים
 לקרות על כל נדק שלא תבא על הצבור לכשיגלו
 גמרינן את קהל קיילך שייך ב
 לקדוש את קהל שכל מצות שאינה חובה תמיד לא
 שייך ב לבדך על והכלל קוח קוח בלא טעם וגם
 רוב התרומות הם בדוחק ועוד קשיא ל' לברכי נר
 של שבת ולהכריש תרומה ואת דעל הפרשת
 תרומה אמרינן איפן כן דגרסינן בעתפתי דברכות
 קיה קולך להכריש תרומות ומעשדות מעברך ב' ז'
 אינה אקבו להכריש תרומות ומעשדות ועוד
 דלכול מצוה ולכול מדוד אמרינן כמו שפרש
 לקמן " והרמבם כת טעם אחר כל מצות שעשה
 אותה לעצמו מעברך לעשות כען קמול בם או
 עשה מצוה לשת או מעקם לבג או פריש
 תרומה לעצמו או לבש תשלן או נתעטף בצצת
 ואם עשה אותה לאחרים כען מל בן חצרו או עשה
 מצוה צצת חצרו או מעקם בצצת חצרו או
 הכריש תרומה לחצרו מעברך על קעשייה עשה
 מצוה לו ולחרי כאחד אם היתה מצוה שאינה חוב
 מעברך על קעשייה לפי קוח מעברך על מצות שרוב
 היתה חובה ועשה אותה לו ולחרי מעברך לעשו לפי
 מעברך לשמוע קול שופר נטל את קולו מעברך
 על נטילת לולב ששן שהבשה ידיו חובת אבל
 אם צרך קודם שיטול מעברך לטול לולב כמו לשב
 בסוכה מבחן אתה למד שהמעברך אחר שעשה בלא
 צרכה מעברך על קעשייה אבל נטילת ידים ושחיטת

סדר תולדות החול

הפסח באי אמה אקטו לכול את הפסח אי זו קיח
 ברכת קובח באי אמה אקטו לכול קובח ולא טבח
 בקן וגם לזה הטעם יתשכמה שהקשין לזותם
 הטעמים קרא שוטם מימי שנה תפילן של ראש
 משל יד דבשלנו לפעם תפילן אתי שפר מטע שאי
 איפשר לעשותה על ידי שלח והיא להבא ולקר
 מצבתן בלמד ועל מצת תפילן גם כן לפי שכבר
 העם של יד וכשמשח של ראש לה קרינן בה להבא
 לא לשעבר ולקר מצבתן בעל ואת והרי נר חסוכה
 שאיפשר לעשותה על ידי שלח והיא להבא ומצבת
 בלמד וילי שהלפקה עצמה היא המצת והואיל
 והוא כותן השמן והסתלה משל כדאמרינן בפרק
 במה מדליקין דברך לשתתש במדיני לת קרינן
 בה שאיפשר לעשותה עי שלח ולקר מצבתן בלמד
 אי עמי דרך העולם הוא שכל אדם מדלק בבית
 מנפט חבטות הנס וכן נר של שבת ואת וקרי טבלא
 ונטילת ידיים שאי איפשר לעשותה עי שלח ומצבתן
 בעל וילי מטע שאין עשייתה להבא לא לשעבר
 כמו שפרשמו למעלה ולקר מצבתן בעל אי עמי
 שון דטבילת כלים איפשר לעשותה עי שלח לת חלקו
 חכמים בכלם ואת והרי כסוי קדם שאי לעשותה
 עי שלח ומצבתן בעל וילי שכסוי קדם הוא גמר
 מצתה ולא קרינן בה להבא לא לשעבר ואפי לחד
 הכסוי יכול לבדך שון שצדק מקודם על השחיטה
 ואת והרי קשימנר שאי לעשותה עי שלח ומצבתן
 בעל וילי מטע שכבר הוקרב קשעמד ואין מוטן
 ממנו ולא קוי להבא לא לשעבר ולקר מצבתן בעל
 לשבבסוכה היא בלמד מטע שאי לעשותה עי שלח
 והיא להבא ששקד מצת סוכה אכילה ושעה כשן
 דירק ועל המילה ועל מצת שדובועל השחיט קם
 בעל מטע שאיפשר לעשותה עי שלח וקן להבא ואת
 והרי ברכת אב הקבן שמצדק להכנסו בברית וכו'
 שאיפשר לעשותה על ידי שלח כשאין אב צעיר
 ומצבתן בלמד וילי מטע שמצדק אותה אחר

הואיל וכדברי הרשומים אפי שחט לעצמו מצדק על
 השחיטה ועל כיון קדם ועל נטילת ידיים וכן הוא
 מצדק על צעיר חמץ שן שבדק לעצמו שן שבדק
 לחריים שמשעה שגמר בלם לבטל נעשית מצת
 קציער קודם שיבדוק עכ" וקראבד השיגעט
 וזה לשון אימר אברהם קשיא לעל מקרא מנלה
 ואם נאמל מצת שהיא מצד בריהם אומן על שהיא
 כשן רשות קשיא לנר חסוכה ואז מטע שאין לה
 קצבה שהמדרין מוסיפין וכן המנה דרין מהמנה דרי
 יתיר אי עמי מטע שזאת הברכה הוקבעה על נס
 הנדות שבמקדש שהם של וערה לפיכך עשאוה כשל
 תרה וכן כך וכן קרקשיא לעל אכלת מצה ועל
 אכלת מרור ועוד יש תימה הירך לא הקשה אותם
 בגנל לנאן דאין לבער חמץ ומסתברת ללכול
 אמרינן בהט ומסיק קט בגמרא דאימר טריא כרי
 האדמה ולכול מרור עי כאן גם ברכת תפילן
 של יד ושל ראש קשיא לדרביו ויא טעם אחר
 כל מצתה שאיפשר לעשותה על ידי שלח והיא להבא
 ומצבתן בעל וכל מצתה שאי איפשר לעשותה על
 ידי שלח והיא להבא ומצבתן בלמד וזה קיח קטת
 סברת התלמוד בפק דפסחים ג' פלוגתא דצעיר
 חמץ דאמרינן בלבער חמץ כולתה עלמא לא פלוג
 דלהבא משמע שפלוגת בעל צעיר חמץ ומקשי
 לנאן דאין לבער חמץ אקבו על המילה ומקשי
 קיח לימל למנוח לה סגיא דלחו איהו מקיח ומקשי
 אבהבן מימי איכא לעימנ ומתקד אין קט עמי כלומר
 שן שהיא עצמו מוהל וצריך למול יש לו לבדך בלמד
 אבל לנאן דאימר על צעיר חמץ אפי אב הקבן עמי
 על המילה הוא מצדק כמו שפרש רש"י וזה
 הטעם צריך לבדך לכול מצה ולכול מרור מטע
 שאי איפשר לעשותה על ידי שלח וקן להבא והט
 גרסי לכו בפרק ערב פסחים במסכתאות ישמות
 ומדויקות וכן קראם רב עמרם בסדורו ועוד
 דגריקין בפספתא בשלמי פסחים אי זו קיח ברכת

שיאמר מעטן חתימתן סמוך לחתימתן פס בדיחוי
 אמרי מעטן פתיחתן סמוך לחתימתן וקל כשמואל
 גרסינן בברכות בפסוקי מברך איך רב כל ברכה
 שאין בה הזכרת השם אינה ברכה וד' יוחנן אמר
 כל ברכה שאין בה מילכות אינה ברכה איך איש
 כותה דרב מסתברא דתפילת ל' עברתי ממעשהך
 ולא שכחתי ל' עברתי מלבדך ולא שכחתי מלפני
 סימך עליו ויוחנן אמר תפילת ל' עברתי מלבדך
 ולא שכחתי מלפני סימך ומילכותך עליו יש
 פסקים הלכה כרב מרן אמר איש כותה מסתברא
 אבל גרסא דא"י וד"ף וד' רמב"ם פסקין כד' יוחנן
 דכל ברכה שאין בה הזכרת השם ומילכות אינה
 ברכה ודוקא בפתחת הברכה אבל בחתימתה אין
 צריך מילכות וגם ברכה הסמוכה להצדקה אינה
 צריכה הזכרת השם ומילכות ואמר ר' שרש דברכות
 בפ' הרוחא ל' וירא ורב יהודה כל ברכה שאין בה
 מילכות אינה ברכה אמר ר' תנחומא איך אמר
 טעמא דרומיך אל' המלך רבא איך צריך למר
 בה איהו סימול אמר איך אל' ובמדדש אמר
 משן שזכרין את השם שחל' ברוך איהו למרע
 חוקך וכתב שם אל' חקרא ומשן שחל' מילכות
 שחל' דרומיך אל' המלך ומשן שעשן אימן
 אחר המנריך שחל' שם אל' חקרא הס' גדל
 לאל' אמר להם משק לשדל כשאיך מברך איהם
 תעבו אימן ואם תאמר ברכה ראשונה של שמנה
 פשרה ברכות וברכה מעשן שבע שאומר בברכ
 שבת לפע איך בהם מילכות ויש למר שקל הגדול
 פשע כמון מילכות כד' אמרי בראש השנה דשמע
 ישראל ומעשה שב כמון מילכות ויש אומרים ב' אל'
 אברהם הוא כמון מילכות לפ' שעדיין לא המלכותו
 עלהם קעלם עד שבא אברהם וקודיע טבע
 בעלם וזו שחל' אמר אל' השמים אשר לקח
 מיצת איש ומסקין בפרק ג' שחלו שאין חותמין
 בשתים כמון מושיע ישראל וסכה ירושל' מעט

המילה לא קרינן בה להבא אל' לעבר ולכך
 מברכין בלמד וכבר פירשנו הטעם למעלה ואת
 והרי נטילת לולב שאי איפ' לעשותה על ידי שלח
 ומברכין בעל ויל' מעט שאי לכך להבא אל'
 לאחר הנטילה קודם הנענוע ואת והרי הקיעת
 שופר שאיפ' לעשותה עי' שלח ומברכין בלמד ויל'
 שהשמיע עצמה היא המעשה וקודם ואיך לשמוע
 אל' עי' שלח ל' קרינן בה שאיפ' לעשותה עי' שלח
 ולכך מברכין בלמד ואת והרי מקרא מנלה שאי
 לשמוע עי' אחר אל' על ידי אדם ומברכין בעל ויל'
 שאי מברך על השמיעה אל' על הקריאת
 ואיפ' לבית ידי הקריאת על ידי שלח ולכך מברכין
 בלמד ואת והרי קריאת קהל שאיפ' לעשותה
 עי' שלח ומברכין בלמד ויל' טן שצריך לעשות
 ראשי כרכים וגם צריך לומר קודם אל' ל' קרינן
 בה שאיפ' לעשותה על ידי שלח ולכך מברכין
 בלמד ומיקו קשיא ל' ל' טעמ' מברכת התרה
 שאי לעשותה עי' שלח וקיא להבא ומברכין בעל
 ויש שמברכין לעסוק בדברי תורה וסכל לתרץ
 שג' זו איפ' לעשותה על ידי שלח שאדם אחר
 יכול לומר את קרע ידיו חובתן כל הברכות
 כן פתחין בהם בברוך וחותמין בהם בברוך חוץ
 מינקט ברכות שם מהן שפתחין בברוך ואין
 חותמין בהן בברוך כען ברכות השרות וברכת
 המעט לפ' שקן מטבע קצ' ויש מהן שחותמין
 בהן בברוך ואין פתחין בהן בברוך כען ברכה
 הסמוכה להצדקה לפ' שפטרנה הראשונה שנפתח
 בברוך ויש קושיות רבות על כל זה כען מברכת
 אל' בשמה שאינה סמוכה להצדקה ואינה פתחת
 בברוך ומשבע ברכות של חופה שפתח באשר
 יצר את האדם בלמדו בברוך ואע"פ שהיא סמוכה
 למיה שלפניה וגם מברכות אחרות ועל סדר
 הברכות אפרשטעם לכל אחת ואחת בעל גרסי
 ג' ערש פסחים איך סימול כל הברכות כן צריך

סאין עשין מעת חטות חטות לא יודק על כל
 אחת ואחת לבד . ומקשי על הארץ ועל המזון
 ארץ ועבדיו מזון . על הארץ ועל הפרות . ארץ
 דעבדיו ערות . מקדש ישראל והומנם ישראל
 דמקדשי לומנם . מקדש ישראל וראשי חדשים
 ישראל דמקדשי לראשי חדשים . ומקשי מקדש
 קשבת וישראל והומנם . מקדש קשבת וישראל
 וראשי חדשים פרוש דאפתי ^{למור} דקדושה
 דישראל והומנם או ראשי חדשים חדא קיא מכל
 מקום קדושה דשבת וישראל דמקדשי לפו לומנם
 תרתי טהור . ומתוך קתש עמי חדא קיא מאי טעמ
 שבת קא מיקדשא וקיימא זומנם וראשי חדשים
 ישראל קוא דקבע לפו . וקש קיאן מקדש קשבת
 וישראל דקדושה לומנם או לראשי חדשים . פ
 מה עטן לפוטר שבת עם קדוש וו קדושה בחתימה
 אחת קא למו מחד מינא טמי דשבת קבעה
 שמים ויום טוב קבעהו בת דין לא הטעם
 שנוכרה כאן עמה מטע שקדושת שבת קיא סבת
 קדושת ישראל שטאמ ביה ש אות קיא שט וטעם
 לעת פ אי יא מקדשם . קילבך נוכרה כאן
 מטע שהיא ברמת קדושת ישראל כמו שקדושת
 ישראל נוכרת ביום טוב בלא שבת לפ שהם שבת
 קדושת הומנם ודין קיא לפוטר שבת אפלו ביום
 טוב בלא שבת לא מטע שהיא דרך לפוטר בשבת
 בלא יט ומחוי כשקרא קא למדת דחדא חתימה
 קיא אבל במושיע ישראל וטעו ירושל אינה
 תלויה וו בוו שאפך שברושל נריפן ישרא השועת
 גם חוץ לרושל ובגלה הם נריפן אותה ואם כן
 קויה חתימה בשמים . ואם תאמר החרר בתורה
 במשק עבדו וטשראל עמו ובנשיא האימת והזרק
 קרי שחיתמן בארבע . ויש למכ דלחו חדא מילת
 קיא שמכרך לקבא שחר בתורה שנתנה על ידי
 מעשה עבדו לראש עמו ובחר בבשאים כדי לפוטר
 את עמו . כל ישראל חייבין בכל מעשה האמור

בתורה אחד מעת עשה ואחד מעת לא תעשה
 וכגמים חייבין בכל מעת לא תעשה שקאשם
 קוקשה לראש לכל שנשין שבתורה שטאמר איש או
 אשם שיעשו מכל חטאת קדוש דקייס חייבין לזון
 וחייב כרישת וחייב מיתת שת דין חוץ מכל הקוף
 וכל השחית וכל תמא למותם . כל הקוף וכל
 השחית שטאמ לא תקיפ פאת ראשם ולא השחית
 את פאת וקטן . כל שיסא בקהתה ישא בקהפה
 וקטנאי קוהיל ולתנאי בקהתה ממש דלת לדי
 זקן לתנאי בקהפה . כל תמא למתים שטא אמור
 אל קהתם בט אהרן ולא במות אהרן . וכל מעת
 עשה של חומן גרמא נשיא חייבין חוץ מפרים
 ודבה ותלמוד תרה . פריה ודבה שטאמר פרו ורם
 ומלוא את הארץ וכבשוק וכבש קתב קיא
 דרכו לכבש ואין קאשה דרכו לכבש . ועוד דגם
 ישקב אשכחן את שדי פרה ודבה ולא קיאמ פרו
 ורם . ותלמוד תרה שטאמ ולמדת אותה את בטעם
 ולא את בכותכס . ושחומן גרמא נשיא פטורות
 כדילפין במסכת קדושין מתפלש שקוקסא לתלמוד
 תרה דכתב טה והודעתם לבטך ולא לבתוך .
 והטעם שנפרו כגאים ממעת עשה שחומן
 גרמא לפ שקאשה משועבדת לבגלה לעאורת
 ברבו . ואם קמה מוחויבת במעת עשה שחומן
 גרמא אי פשר שבשעת עשיית קימצה יטה אותה
 קבעל לעשות מצות . ואם תעשה מצות קבורא
 ותניח מצות אוי לה מבעלה . ואם תעשה מצות
 ותשיח מצות קבורא אוי לה מיוצק . לפכך פטרה
 קבורא ממעתו כדי להיות לה שלום עם בגלה .
 וגדול מוחות מנחם שהשם קגדול סככת בקדושה
 ובטורה נמחה על המים כדי להטיל שלום בין איש
 לאשת . ויש שבע מעת עשה שחומן גרמא וכגאים
 חייבין בקן . ואל קן שמחה וקקאל וקדוש קיוס
 ואכלת מצה בלש הפסח ומקרא מוגלה ונר חסכה
 וארבעה כסות של פסח . שמחה קיא מרת קכתו

שלא ושמחת בחגך אמת ובתך והקהל דתת
 גם כן שלא הקהל את העם האנשים והנשים וקטף
 קדוש היום וכו' כדאמרינן בברכות נשים חייבות
 בקדוש היום ובר תורה דאין קרא זכור ושמור כל
 שיטת בשמירתה שכן בוצרקה והע נשי קואיל
 ואיתנה בשמירה איתנה בטורה ואחילת מצה
 בליל הפסח גם כן מזה קטעם שלא להחל על
 חמץ שבעת ימים תחל על מצת לחם שעט
 ואמרי בפסחים כל שיטת בגל תחל חמץ איתנה
 בקום אכול מצה והע נשי קואיל ואיתנה בגל
 תחל חמץ איתנה בקום אכול מצה ומקרא
 מגלה ונר חסוכה וארבעה כוסות של פסח מפת
 שאמרו לול בשלשון שאף קן היו באותה הנס
 ופרשי בשם הר יצחק הלוי במקרא מגלה לפי
 שעקר הנס נעשה על ידי אסתד המלכה וכן פי
 בנר חסוכ ששקר הנס נעשה על ידי אשק שאמק
 יהודית שקצצה ראשו של אנטיוכוס וכן פרש בז
 כוסות של פסח כדאמרינן בגמרא קמלא דסוטה
 בשכר נשים זקנות שאותה קדור כנאלו ישראל
 מימזרים שאין מוציא אסירים בטורות לתקרי
 בכוסות לא בכשרות בזכות נשים כשרות וכת
 הר יצחק בר אברהם רש"י דאף קן היו דמשמע
 שאן טפלות לא את שפר לפי רשי דקוב ליה
 למימי שאן היו שקר הנס ועוד דברו שלן דמגלה
 לא משמע כפרושו דאמרינן התם לונה אטק דל
 מונח היה מתכוין לקרותה לפי הנשי שבצעת שהכל
 היו בספק פרוש בספק להמיר להרוג ולבדולפי
 פי רשי היה לו למיר לפי שאן היו שקר הנס על כן
 נראה פרוש קידוש למי שקר וכן בנר חסוכה וד
 כוסות של פסח חייבות בהן לפי שאף קן היו
 בסכנה כשכרו עלהם מלכי יון וגם היו מאועבדות
 במזרים ואם תאין אפי קטעם יהיו חייבין במגלה
 דהא כתב טף ונשים ואע"ג דברו שלמי תע בר
 קפרא עריך לקרותה לנע נשים ולמע קטעם שאף

קן היו בספק מימינו בנמרא דידן לא קאין לא נשים
 חייבות בלבו ופליגי על קידוש למי ויל דנשים שון
 דאיתנה בניצת לה תעשה ולא בניצת עשה שהזמן
 גרמא קטילו עלהן מצת מגלה אעף שקיא מצת
 עשה שהזמן גרמא שון שאן היו באותה הנס
 אבל קטעם דלא שייט בניצת כלל לא מחייבין
 לפי אעף שקיא באותה הנס עכ"ל ויל דהקטעם
 דאף קן היו חייבות בהן מטעם שאן מצת
 עשה שהזמן גרמא ואעף שאן דרבין דכל דתקון
 רבין כשאן דאורייתא תקון ואם תאמר וקרי בסוכה
 כתיב בסוכות קושבת את בני ישראל ונשים היו
 באותה הנס ואפי קטן פטורות כדאין בסוכה כפי
 האין ויל דסוכה שקיא דאורייתא לא נתייבט נשים
 מיטעם שאף קן היו באותה הנס אבל מצת דרבין
 נראה להם לתקן גם לנשים מיטעם שאף קן היו
 באותה הנס וכתב ר"ת שאנשים חייבות בשלש
 סעודות שאף קן היו באותה הנס של מן דלחם משנה
 לקטולם בערב שבת וכן חייבות לבצע על שתי
 כסרות ועוד דבעשה דרבין שוות בכל עד כאן
 ומבאתי כתוב שאנשים חייבות בקבלה מדרבין
 שון שחייבות בקדוש כמו שאמרו ל למעלה מימא
 סבאין ולהבדיל בין קדוש וכן חול' וכל מצה
 שאנשים חייבות בה עבדים חייבין בה ויש שאן
 פטורין לעל בגל המצת כגון חרש שוטה וקטן
 ויש שאן פטורין לפי שעה כגון חולה והעסרין
 בניצת והסומא - חולה שאין יכול לכוין את
 דעת פטור מן המצת הגריכות כוונה ואם חכמי
 עלו חולו לפי כובד חולו יהיה פטור וכן חולין
 ומשמיטין פטורין מן חסוכה והעסק במצת
 פטור מן המצת והכן חתן פטור מקריאת
 שמע בליל הראשון ותשרי ל יעקב אומר
 כותב שפרי תשלן ומזוזות והגריקן והגריקין
 וכל העסקין במלאכת זמנים לא יתיי מוכרי תבילת
 פטורין מקרא ומן התפלה ומן התשלן ומכל מצת

סדר הקלות קחול

דאמר מרש קוח אמינא מין דאמר ל קלכא כל
 יקודק דאמר קומיא פטור מן המצות עבדנא יומיא
 טבא לרבנן דלא מפקדנא ועבדנא ואס איהא
 דמין דלא מחייב לא חוי לבכרס אס כן איסורא קא
 עבד דאיהו בבכרע עבד לשו עכ"ו וכן כתב רב
 אהנסיס יכולת לברך על כל מצות עשה שהזמן
 גרמא אעפ שקן פטורות מקן ואפ מדרבנן לש
 מיחייב כדמוכח בבכרות בפרק מי שמתגבש נשא
 חייבת בקדוש היום דבר תרה ואין כאן משום
 לא תשא את שם יי' אלך לשוא לפ שמבכרות ברכ
 שאינה נריכה דקך דשא אסמכתא בעלמא היא
 דהא דאמרין בפרק מי שמתע ספק קרא קא ספק
 לא קרא יחזור ויקרא ולא אסרינן מספק משום לא
 תשא קילכ שון שמתכוונת לבכרע אין כאן משום
 לא תשא וקשא ראיא מסומיא כמו שאמרנו ועד
 הניח ראיא מדאמרין בפרקא דשארין דמיכל
 בת כושי היתה מנחת הפלגן ולא מיחו בדה לר
 יוסי דאמר נשים סומכות ראות אבל ר' יהודה פליג
 פלה התם ואמר מיחו ומסתבר למר דמא שמחו
 מפע שקיתה מבכרע שאמר לר יוסי שרי לבדוק
 ועד קשא ראיא מדאמר רב אחא בפערע פסחים
 סומיא פטור מלומר קההק ופריך וקא דאמר רבנא
 שאתעמו לרבנן דערב שאת מין אמר אגדתא פ
 רב ששת רב ששת בירב יוסף רב יוסף ומנח
 התם דלא פריך לא מימא שמוצאין אחרים אבל
 מא שברכו הם עצמם לא קשיא לה אע"ו דאיכא
 בכרע אשר גאלו וכתב קראש מיקו אין זא ראיא
 ככ דעדיפא מינה פריך ועד דבכרע אשר גאלו
 לכא וטאו ותימא הוא קיחך תאמר וכו' בדר
 שאין מחוייבת לא מדאורייתא ולא מדרבנן
 גם נדיחא דמסומיא אין כל כך ראיא דסומיא אפ"ו
 דפטור מדאורייתא מחוייב מדרבנן כדמוכח
 קהיא דפרק ערע פסחים דמשע קסברי רב ששת
 ורב יוסף מכה בזמן קוח מדרבנן ולכך קייטולן

האמרנו בתורה וכן מי שמתע מוטל לבטא וקמשמר
 אה המית והסומיא תשא בבבא קמא בפ קחול
 ד' יקודק דאמר סומיא אין לו ששת וכן קיה ר' יהודק
 פטור מכל מצות שבתרה מיחי טעמא דכתי' לא
 העדות והחוקים והמשפטים כל מיכא דאיתיה
 במשפטים לתינה במצות ובחוקי וכל מיכא דלתינה
 במשפטים לתינה במצות וחקים ואמרין בפין
 דקדושין אמר רב יוסף מרש קוח מין דאמר
 ל קלכא כר יקודק דאמר סומיא פטור מן המצות
 עבדנא יומיא טבא לרבנן דאמינא לא מיפקדנא
 ועבדנא פון דשמעתא להא דאמר ר' אבהו גרול
 המצות ועשה מימי שאיב מצוה ועשה אמינא
 מין דאמר ל אין קלכא כר יקודק עבדנא יומיא
 טבא לרבנן מיחי טעמא שמפקדנא אית ל אגרא
 טפי ואס תאמר מה סברת קיה זאת אדרבא
 שאיב מצוה תשוב יותר שאעפ שאיב מצוה הוא
 עשה ויל שמצוה דואתמיר ומחור לקיים
 המצוה ואיב מצוה לא ידאג לא אס בא לדו
 יעשה ואס לר ל יעשה ותפן נמי עגרא
 אגרא אי נמי המצוה הואיל ונענש אס לא יעשה
 דין הוא כשיעשה שיקבל שכר גדול אבל שאיב
 מצוה כיון שאיב נענש גם שכר כל כך לא יקבל
 ועד גדול המצוה לפ שהיא משלם רצון קוין
 ומקיים מצות שמהו אבל שאיב מצוה איב משלם
 רצון קוין שון של צוה כתי' הרמבם זל נשים
 ועבדים וקטנים פטורין מן המצות מן התורה
 ומדברי חכמים של קטן שודע להתעטף חייב
 בצצות כדי להנכו במצות ונשים ועבדים שרע
 להתעטף בצצות מתעטפן בלא ברכה וכן שאר
 מצות עשה שהנשים פטורות מהם אסרע לעשות
 אותן בלא ברכה אין ממחין בהן והלאכל השיב
 עליו וזה לשון אמר אברהם דוקא בצצות שאין בה
 בלאים ויש שחולק ואומר אף בבכרע שהבכרע
 גם היא ראות ומינא מסעך לרבנן מדרב יוסף

לפני אחרים שמי דאיתו מחייב מדרבנן קיליך
 יכולן לבדך ולומר וזוהו כוון שאם מברכין בבר
 חסוכה ובכל מצות דרבנן ומה שחייב סומא
 מדרבנן ואשק פטורה לגמרי קיימ טעמא משום
 דהוי ממין בר חיובא ועד שלא יראה כפי שאיש
 פוקה בתורת ישראל אי פטרת לה מכל המצוות
 אבל אשק מחייבה במצות עשה שלל הזמן גרמא
 ובמצות לא תעשה עכ"ל וקר יחזק בן גיאת קטל
 דאיה דנשים מברכות על כל מצות עשה שהזמן
 גרמא מיהא דאמרין קל עלן למען שבעה אפי
 אשה אפי קטן ואע"פ שאשק אינה מצוה לעבוד
 בתורה כוון שכתבו למעלה וכתב ר"ת שאין זו
 ראייה דברכת התורה לפעם ולאחרים אינה משום
 מצות תלמוד תורה שהיא אפי צריך ברכת הערב
 נא או נפטור באהבה רבה חוזר ומברך לחובר
 קריאת התורה דתעבד במקום שאין לוי קורא כהן
 וחוזר ומברך בקריאה שפיה אע"פ שכבר צריך
 בקריאה ראשונה ועד דילמא מה שאשק וקטן
 עלן למען שבעה קיימ באמצע שלל היו רגילין
 לבדך כדאמרין במגלה בפר הקורא את המגלה
 עומד תלמי פניה מברך לטעם וחותם מברך
 לאחרים כל הברכות כלן בן ברכת המצות
 בן ברכת הקטל צריך שלא יפסיק בדברי אחרים
 בן הברכה ובן דבר שמברכין עליו ואם הפסיק
 צריך לחזור ולברך פעם שנית אבל אם הפסיק
 בדברים שהם מעטן אות דבר שמברכין עליו איש
 צריך לחזור ולברך פעם שנית כדאמרין בברכת
 המוציא שאם אימ טול ברוך טול ברוך איש צריך
 לבדך לפי שהוא ערך אטל וכן כל כוונת בוק
 וכתב הראש שהשוחט בזמנות או שפגת ואחר
 ששחט אחד אמר קטלו לאחרים לשחוט וכל דבר
 שהוא מעטן שחטק לא חשיב הפסק עוד כתב
 קראש יש אומרים שאין לסדק חמין לדבר עד
 שיצמוד כל הבדיקה ויש מוספין עוד לומר שאם

שא בדברים בעלמא שלל מעטן הבדיקה שצריך
 לחזור ולברך וכל זה אינו נראה לא שיש לומר
 שלל לדבר בן הברכה להתחילת הבדיקה אבל
 משתחיל לל קויה שיחה הפסק מידי דהוק אישיב
 סוכה וכאדם המנדב בתוך סעודתו דל קויה
 שיחה הפסק להצריך לחזור ולברך על ישיבת סוכה
 וברכת המוציא דל מצבו דשיחה קויה הפסק לא
 בן תשלן לתשק משום דברכה ראשונה קיימ נמי
 אקנות תשלן של ראש ואם סח צריך לבדך טעם
 אחרת להטח תשלן לפ"ת ולפ"ש עמי טון דתרי
 מצות טעמו ולא מעט אהדדי ואם לא סח אין צריך
 לבדך על מצות תשלן אם כן הוי קיסח הדעת
 ומי לכתחלה טוב לומר שלל יעבוד בשיחה בטל
 עד שיצמוד כל הבדיקה כדי שישיס לט לבדוק
 בדברים ובעלות וכל מקום שמכטסין זו חמין
 עכ"ל כת קר יעקב בן הראש צריך האדם לכון
 בכל הברכות שהיו מברך פרוש המלות שמוציא
 בשפתו משמו ובהוצרו השם יכוין פ קריאת בלף
 דלת לשון אדנות שהוא ארון קבל ויכוין עוד
 פרוש כעטת ב"ד קל לשון הויה שהוא קיה וקויה
 ויקים ובחוצרו אלם יכוין שהוא תקף ואמין
 אשר לו היכולת בעל טעם ובתחשטם פ אל לשון
 כח וחוק קוח כמו ואת לי אהרן

גרסינן

במצות ברכת התחילת
 תשא רמיא ר אומי
 איב אדם לבדך מיאך ברכות בכל יום שצאנו ועתה
 ישראל מה י אלך שאל מעמד אל תקרימא לא
 מיאך ותמצא פ מה בחלף אותיות את בש עלה
 למען מיאך יס קין עוד יש רמז להם מן הנשאים
 שצאמר ומה י שאל ממך בצימטריא מיאך
 וגם יש רמז מן הכתובים שצאמ קנה פ כן יסרך
 גבר יא י כלומר כמעט פ כן דקיימ מיאך יבדך
 גבר ואל קן מיאך ברכות בן קיום וקטל
 על נטילת ידים אשר יב את האדם אל נשמה

ברכה הראויה לכל אחד ואחד ואוכל מעט ירק
ומצרך לפט ולחריו וחוזר ויחול מעט מצד זק
ומצרך לפט ולחריו ומנוה כל הברכות עד
שמעלים מיאז ברכות ונס יכוין בשבת וימים
טובה לברכת הקורא בתורה וממטייר וענה
אחרים אמין כי אמרו רז"ל גדול השנה אינן יותר
מן המצרך ועלו לו להשלים מיאז ברכות ואם יכול
להוסיף על מיאז ברכות קרי זה משוכח כיון שאין
דוד וקוספתו על כל תהלתך ואמר עוד שיסטר
בדקתך כל קיום תשועתך כל ידעתי ספרות

ועתה אהל לפרש על הסדר הברכות והתפלות בעזרת אלוה יושב תהלות המלמד אדם דעת

הונכנס לשון על מיטת בלל המצרך
באוי אנה המפיל חבל
שינה על שני ותאומה על עכפטי על שם אל התן
שינה לעצרך ותאומה לעפ צפך ואמר המפיל
חבל על שם חבלם נפלו לבגשמים ונכרת בתורה
אברך את יי אשר יעצב אף לעות יסרו כלותי
ופי חבל שינה חלקים מחלקי השינה וימץ חבל
שינה כיון חבל יולדה שכשקארס עומד ומן רב
ואינו יסן חבל שינה וצרים אוחזין אותה וקיינו
דאמרני בנדרים הנשבע של יישן שלשה ימים משן
אותו ויישן לאלתר ואם מצדן על השינה מטט
שקיא מצד בט ארס כדאמרין בבר אר שמעון
בן אשר וקנה טוב מאד זו שינה ופי שינה טובה

שנתת טמורה קמתן לשכוי צנח פקח עורס
מתד אסורים מלבש ערומים ווקף קפטיס
מונח שפליט דוקע קארץ על קמיס שצפה ל
כל דרס חוזר ישרא בגטרה קמטן מנעדי גבר
של עשע ניי של עשע עבד של עשע אשק
קמעט חבל שינה מעשע על דברי תורה הערב
נא אשר חזר בו מכל העמים ברכת צעתי
ברכת תשלן ברוך שאמר כל לשא ועשרים
ושבע ברכות של קש אחרית וערשת לפטק
ולאחרית וברכת יראו שעטן שקוסיש בערשת
קרי אחת ושלשים ושלש תפלות שכל תפלה מקן
יט ברכות עש ברכת קמיטן שקוסיש קרי שינוה
ושינועס וכשקוא אוכל שהי סעדות של כל יום
מצרך יב ברכות ששק בכל סעדה אחת כשאמטל
ידיו תחלה וברכת קמוציא ול ברכות של ברכת
קמוון קרי מיאז חוץ מצד ברכות קמיס וקייין וקפדות
וכמה פעמים שחייב לברך כשיצרך לפחות
גדולס או קטטיס ובשבת וימים טובים חסר
מגו קמיאז לחי חין בתפלות השבת והמנועדים
כי אם שבע ברכות בכל אחת ובתפלות קחול שיט
ברכות בכל תפלה קרי חסר שתי עשרה בכל
תפלה ששק ושלשים בשל תפלות וברכת
קתשלן וברכת יראו שעטן שהי קרי לחי וכפגדן
תמצא השלמה בשבת וימים טובים מצד בלע
שבת וימים טובים אומץ ברכה אחת משן שבע
ומקדשין קדוש בדתם ומוקף שיט שבע ברכות
קרי תשע ובס עדה קשלשית ששק על בטילת
ימים וברכת קמוציא וברכת קמוון שיט ארבע
ברכות קרי טו חסר כג וברכות קיין וקמיס ועד
אמרין בפרק התבלת אמר רב חייא בריה דרב
אויא בשבת וימים טובים דלא נפשי בברכה
ממלא לבו באספרמקי ומגדי פי אספרמקי מיט
באמיס ומגדי מיט פרות מצד יעשה מריח ריח
זה ומצרך לפט וחוזר ומריח ריח זה ומצרך לפט

מיאד לא כן תענין יקושיעה לרשע הכחא לם והכחא
לעולם לא מתוך שחדסיין קימעא עמך ויגע בעל
וקמיאיד לחישון בת עין עשיננהו כחי שון עמ
ודכה למן שכשקא. ס חפץ מיאד לישן מחשיך חישון
בת עמך וכשייטן הרבה ומקין מיאיד חישון בת עמ
יקי רטון מלפניך אל ואלו חבתי שהשכבתי
לשלוס על שסבלוס יחדיו אשכבה וחישון ותעמיני ע
לחיים ולשלוס בשתי לשפות גלל שמינית הנשמיה
וקענף אמן לחיים על הנשמיה שכשקאידם הולך לישן
הרי קוא חמת ומפקיד נשמיה בג הבא ומחודיה על
בבקר וקדי חלע חייקו וזמר לשלוס על הגוף
שבלתי ימצאו נוקים ופגעים רשע ויתר מצב
וקוא מתפלל שיעמידם שלם בעש ואל יבדילעו
חלומות רשע ולן הרקורים רשע כלומר שלח אבא
לדי הרקור עשרה אפי בחלוס ותהיה מטתה שלמה
לפניך פ חס אשמע מטתי יקיה קוולג הקווה
שלם בעמדתך ולא יח מימע שום ורע פסול כמו
שאמרנו רבותי זול בעקב שקייתה מטתה שלמה שלח
נמצא פסול בורעו אכל אבדקם ויחזק נמצא
פסול בורעם ואחידה עשפן חישון חמות כלומר
שתחזיר בנשמיה ולא תהא שינית שינית עלם יבא
המיאיד לעולם כולו בכסדו שמעמידם מימיהם
לאוד היום ללבת חל עסקיקים וקורא פרשא
ראשונה מקראת שמע דגסינן בפרק הדואה
הנכנס לשן על מטתה חומר משמע עד וקיה חס
שמוע ורז כתב שניך לקראת גם וקיה חס שמוע
לפי שיש בה ובשכך ובקוין וכתב קראש חיפש
שגרים רח שמע וקיה חס שמוע ואומר יושב
בסתר עליון עד פ איה חס מחסי לפי שיש עד
מחסי ששים תענות כנגד ששים אותיות שיש
בברכת כהעם ועל פיהם חומר הנה מטתה של שלמה
ששים גברים סביב לה ונז זה היה בת המקדש
וקברים חס אותיות שבברכת כהעם כלם אחווי
חבר ונז אמרו זל כל הפסוקים נאמר בהם הזכרת

השם יברכך אל יאזר אל ישא יי. ואומר מן מור
לדוד בברחו מטב אבשלם בן אל מיה רבו צדי ונז
ענ לוי הישועה ואומר השכבנו עד ושמור באתם
ובואם מעתה ועד עלם ואינן חותם ואומר ברוך אל
ביום ברוך אל בלתי ברוך אל בשכבנו ברוך אל בקומנו
בדרך נפשות קחיים וקמתים אשר בנה נפש כל חי
ורוח כל בשר איש בדרך חפיקי רוחי כדית אותי אל
גא חמת ואומר אמר אל גא השטן ונז ואומר אסתכב
ל תפחד ונז יי שמור באתך ובחך ואומר קנה
מטתה של שלמה ונז כלם אחווי חרב ונז ואומר יברכך
אל ושמרך ונז עד ויש לך שלום וישן לגתך וכתב
רבי קאיי שראוי לקדים הנכבד לקש ולמזמורים
ולכל הפסוקים הגו כדו שישן מתוך הקריאה
ומעבא רחיק מהירושלמי דאמר דר ושגא קוק קרי
את שמע וחוזר וקורא עד דקום שקע מיטתה לנז
שינית ואמר בפק בדרכות אל גא עד כל הקור
קש על מטתה כלו אחווי חרב של שתי פשוט שו
שחמי יעלו חסידים בבבד ירנא על משכבתם
דוממות לבגרוש וחדב פשוט בגס פי ירנא
על משכבותם כשיננו ביר שחא נז לשון שבת
דחיינו קש שחא בה ובשכך חומר יחזק כל הקורא
קש על מטתה מויקין בדלן קימא שחמי ונז רשף
וגבהו עף ואין רשף גא מויקין שחמי מוי רעב
ילחמי רשף ואין עף גא תרה שחמי התעף
שערך מ ואינו וכתו בחדושי דגא ואית דל גרסי
ואין עף גא תרה שחמי התעף שערך מ ואינו
גא ואין עף גא קש שחא כופלן אותה שט פעמי
בום שחכית וערבית ועף קוא לשון כפל כדמתי
וכפלת ותעף ואת אל למתפלל שחא כופלן
אותה ויל מיסוס דאין מענן התפלות גא מדרבנן
ועוד דתפלל לז מקריא כפל דאח שלח פעמיס
אין קורין אותה עכ ויש אנשים כשקורין קש
שלכט מטתה שמברכין באי אמר אקט לקבר
עליו על מלכות שמים ולהמלכו בלבב שלם

סדר תפלות קחול

וטענת הוא צדיק מפת שקרית שמע שואל בשר
 הכנסת שקר לפי שואל אותה בברכותיה וזו אינה
 אלא ראשית כיון שהתבאר למעלה כתוב
 במחזור ויטרי העמוד חצת ללל לעסוק בתורה
 כוונתו לדין ומצדך על גטילת ידים ואם נטנה מצדך
 אשר יבד וכל הברכות של אחריו ומצדך על התורה
 וזוהי אי וקו מקומין ור ישמעאל וכש הוא קולך לשת
 הכנסת להתפלל מתחיל ממקום **הוא** וכתב
 אכן קירחי אם השפס לקראת בתורה קודם עמוד
 השחר יבדך הברכות אבל הקרבות לא יאמי של
 קיו מקריבין הקרבות לא ביום שנאמר ביום עת
 את בע ישראל לקריב את קרבניהם ואין לומר
 הקרבות לא ביום עשייתן עכ"ו וכן ברכת לשכוי
 צנה לא יבדך לא ביום וכן כתב הראש ואם
 השפס קודם התפלל לכתב בדברי תורה חייב לבדך
 ברכת התורה כיון לעמוד רק של יבא סתב בדברי
 הראש וגרסינן בגין דברכות אימר רב קונה
 אימר שמואל השפס לשמות עד של קרא קריית
 שמע צריך לבדך משקרא קרית שמע אין צריך
 לבדך מיאי טעמיא שכבר נפטר באהבה רבה
 ואימרינן עלה צדושלמי אר אבא והוא ששנה על
 אהר וכתב הראש נראה דקיימ דוקא בברכת
 אהבה רבה לפי שאינה נראית לשם ברכת התורה
 לא כששנה לאהר ואם שנה לאהר אז היא נראית
 ברכת לשם עסק התורה כיון לשם קרית שמע ואז
 לא יבטריך לבדך על אותה קיום אפי' יפסוק ויעמוד
 ויחזור ולמוד וכן קמבדך על התורה ולמד אין
 צריך לחזור ולבדך אם הפסיק באימנע לברך וצדך
 לומר וקוא ששנה על אהר על הנפטר באהבה
 רבה ולא על קמבדך ברכת התורה שאם לא
 תאמי כן קיה ל לפי שמיעטו בעלפן דהפסק שבאימנע
 הפסק קוי הפסק וצריך לחזור ולבדך וכל שכן
 הנפטר באהבה רבה ואף אם תמצא לומר דאין
 חילוק בין הנפטר בברכת התורה לנפטר באהבה

רבה מכל מקום מסתבר שצט אדם שרצו לן תמיד
 לעסוק בתורה אפלו כשיוצאים לעסק יקם מימיהו
 לעשות ערפס כדי לחזור וללמוד ותמיד דעתה על
 לפודם לא חשיב הפסק לעצן ברכה ואף אם למד
 בשלה הלש קולך אחר קיום ואין צריך לבדך כל
 זמן של יישן וכן מי שרצו לשן ביום שינת קבע
 על מטתה קוי הפסק וצריך לחזור ולבדך עכ"ו
 ואסור לחכול ולשתות בבקר קודם שיתפלל כדאמי
 בפך דברכות אר יוסי בר חשבו משום ד לישר בן
 יעקב מיאי דכתי' לא תכלו על הדס לא תכלו קודם
 שתתללו על דמכס' אר יצחק אר יוחנן משום ד
 לישר בן יעקב כל האוכל ושותה קודם שיתפלל
 עלו הכתוב אומר ואותה שלבת אחרי גך אר
 תקרי גך לא גך פ ש אאותות אקוי מתחלפת
 אימר קבה אחר שאכל ושתה וכתבא זה קבל על
 עול מלכות שמים' מכאן פסק אבי קשרי
 שמותר לשתות מים בבקר קודם תפלה דלא שייך
 במים גואה וקריף כה דאפלו מים אסור כיון
 שמימל נפשו ורעמו מימיה שקוא צרי אחר שהתגא
 קרינן שג וכתב' שאם התחיל לחכול קודם שיפלו
 עמוד השחר כיון שעל עמוד השחר פסק אע"ג
 דאימרינן בתפלת המנחה אם התחיל אין מפסיקין
 שאע"כא דאסמכות אקרא ואיכא לכו דלא תכלו
 על הדס וכת' אר יעקב בן קראש וצריך אדם לקום
 בשחר לעבודת טראו ואף אם ישיאמו יצרו בחורף
 לאמר איך תעמד מימיתך וקקוד גדול או ישיאמו
 בקיץ לאמר איך תעמוד ועדין לא שבעת משנתך
 התגבר עלו לקום כדי שתהא אהה מעשרד השחר
 ולא יבא קוא מעשרך כיון שאמר דוד על ערה
 כסדי ערה הנבל וכפר אערה שקר אע מעשר
 השחר ואין השחר מעשר אותי ויחשוב בלב
 לו קיה בעבודת מלך בשר ורס ועמו להשפס באור
 הבקר לעבודתה קיה זקיר וריו לעמוד לעבודת
 אשר עמו כש וקו לטמ מלך מלכת המלכס קבה עכ"ו

ברוך אתה יי

על שש ברוך אתה יי למדת

חוקיך וברוך חיים לאון פעל לא פנו רחום וחסן
 שקור עבדו הוא מקור הברכות ואין מקבל
 מואחרים לאין על שם אנוס יי בייך שאין קבל
 ועל שם שמע ישראל לאין שאומרים ישראל
 מילך העולם על שם ומילך עלם אשר קדשם
 במעשה עלם והתקדשותם וקיימתם קדושים ועל
 שם להיות לעם קדוש ולשמוך מעשהו ויש
 מפרשים שהוא לשון אידוסין וקדושין שקדשן קבל
 ישראל במצות שכתב וירשתך ל באמונה
 והמצות נקראו אמונה שאלמר כל מעשה אמונה
 ועל על שם תורה עמ לא וכתב אכן הידי
 כשאלתי על ענין הברכות שבתלתן מדבר כלפי
 קדם כאלו הוא כפגרו ובסוף כאלו חיים כפגרו
 מבאתי במדרש טעם לכול ממה שכתב
 שוית יי לפני המיד פ כשמוכר את קדם ואומר
 ברוך אתה יי הוא עמיד לפגרו וכיון שאומר אכל
 מילך העולם נמצא שאין עמיד לפגרו שכל אות
 לאין שהוא מילך העולם הוא קדשם במעשהו ועם
 לגשותם והריבוי נרו כתב שהטעם שתקם הברכו
 בלשון מוכח ונסתר מפי שהבה בלשון ונסתר בלש
 מעב מעשיו ונסתר מעב לקות וגם הנשימה נראת
 ונעלמת לכן הנפש מברכת ברכו ונסתר כיו
 שכתב ברש נפשי את יי וכל קרב את שם קדשו
 ברש נפשי את יי לאי גלות מאד וגו עוטה אור
 כשלמה וגו כסיוף מן גערתיך יוסון וקברתי היא
 בדבר הפה ומחשבת הלב קלב נעלם והקול
 נשמע והאדם מורכב מן ונשימה וראוי קיה על
 לדבק בקומו ולעמוד נכחו תמיד מעב נשימה לא
 שאין יכול מעב עש לכך ברכותו נכח ונסתר וזו
 קטעם נכון הוא יותר מן הראשון ואם תאמר מה
 יושעו להבה ברכותיו וזיל אין ברכותיו אלל כתי
 לטות ברכותיו כאמדם זל כל המעריך מיתבך

ובעת קומו חס הוא צריך לנקבו אומר קודם שיכנס
 לבית הכסא ברחוק ד' אמות התכבדו מגבוהים
 קדושים למלאכת המעלה הוא אומר דגריסין
 בבשת ר' שילא אומר שם מלאכת השדת המלון
 על לרדם הם מעשיים שם שנאמר כ מלאכו יעלה לך
 לשמורך בכל דרכך לעבדים קתש חס אדם טוב
 הוא שומרין אותם ממע ואם לא חזרה השמיכה
 רחיה ועדות לשמור ולראות מעשיו של אדם ויגדו
 לגד הגדול והוא אומר למלאכת אלו שאו כבוד
 לעצמכם ש איננו כדאי לשא לרם כבוד מעשרת
 עליון כלומר בשאל שירות קדם אתם עמי שעת
 אתם ללוות אותי כבוד לאי ישראל ומקו הכבוד
 שמרוב שמרוב שרוב שרוב קמתם לעד
 שאכנס ואנא כן דרכי שלב אדם וכתוב
 בחושי דבש שברכה זו אין לברכה לאי ריא שמים
 וחסיד שהשטח שרוק עלו אבל איננו ארבעה לא
 מנאס דמיחוי שוקרא וכשנכח איין מקנח אלל
 בשמא דגריס בשלמי ברכות אל עקיבא טעם אחת
 נכנסתי אחר ר' יהושע לבית הכסא ולמדתי ממנו
 שלמה דברים למדתי שאין נכדשן לא מיושב
 ולמדתי שאין נכען מזרח ומערב לא נפון ודרום
 ומערב שרוב למי ובלבד שאין שם כותל קילבך בתי
 כסא שלו שיש לשמיחית אין לקפידה ולמדתי
 שאין מקפידין במין לא בשמא אומר לע בן עזאי
 עד כאן קשת טעך בדבר אומר לע תרה היא ולמוד
 איצ צריך ומטע מה אין מקפידין במין לא בשמא
 מטע תרה שנתנה בה שכתב מיימיו חס דת למו
 דבא בר ברחמא אל יוחנן מטע שקרובה ליה ריש
 לקיש אומר מטע שקושר בה קשר הפלן רבנמינ
 אין מטע שמראה בה טעמי תרה כגון זרקא ושר
 גדול ושלשלת שמראין אותן עד לתסקו בקרייתם
 מעלן ומורידין להם בדיקס לבין להם קרייתם
 וצריך לנקות עש בכבוד או בכבוד כתי שלח ישראל
 פיוסף וכשיכא סטלין ומבדך

סדר תפלות חזון

ולתתנשם בהם ולהוריד בהם העדפת לחות מראש
 עשה לו הפה למאכל ודבור עשה לו שיטעו ומתלשעת
 למחון בהם המאכל עשה לו קלסון לנשם
 המאכל בתוך הפה ולחתך בו הדבור עשה לו צבת
 קבלתה וקושת לבוע המאכל והמשקה
 עשה לו הגרגרת להעלות ולהוריד רוח
 נשמת חיים מן הלב מתוך קריאה אל הכחידים ואל
 הפה ולהוציא קול קבדית הדבור היוצא מתוך
 סמנעט קריאה קבד מרוח נשמת חיים עשה לו
 קלב להיות צבת מוכן לרוח החיים ולחשוב כל
 מיחשבות עשה לו הקרב העלון היא ארנומכא
 לקבל המאכל והמשקה ולהתבשל בתוכו ולבלבל
 מטעם המאכל והמשקה כל העוף לחיות עשה
 לו הכבד בגד קיימין עם המרה האדומה והדם
 במקורות הכבד לחמם את הקרב העלון ומחום
 הכבד והמרה מתבשל המאכל והמשקה בתוך
 הקרב העלון עשה לו המעש לקבל פסולת
 המאכל והמשקה ומתגלגל בתוכם בעקמומיות
 עד מיקום קוצאת גדולה וקטטם עשה לו שת
 חללות ימין ושמאל לחמם את הבטן התחתון
 בחומם לחיות ולחזקו ולהוציא גדולה וקטטם חזן
 לנעף ועד ארזל קלב ימין וקבלות זעזע עשה
 לו הטחול לגד שמאל עם המרה השחורה לקרר
 בקרתם הקרשם והמעשם והבטן שלא יתייבשו
 ויחרט המאכל והמשקה מטע חום רעח הקרשם
 המתחממים ונרתחים מחום הדם והכבד והמרה
 האדומה ועד ארזל הטחול שוחק עשה לו כר
 ולקבה איברי המסגל כדי לפזר ע בהם ולהוציא
 עשה לקבה שדים להיות בהם החלב להטק ארר
 הילג עשה לו עצמות להיות בטן העוף חזק שם
 בשר על העצמות כדי לחמם קור העצמות עשה לו
 גדי הדם וקסוקורדין להשקות כל העוף בהם והולכות
 מעג אל עשה לו עצבים לחזק את רבב העצמות
 וקאברים עשה לו אברים וקשרים נדבקים וחללות

וכן כתב שאין ידיים קדש וברכו את יי יברכה יי
 מצון והטעם בכל הברכות שנצטווין לברך את
 השם על כל המצות לפי שברוך ברו וקדשן במעשנו
 וגם על המזון ושאר הקצוות לפי דות לו על הספקו
 לפי את צרשן לפיות ופתיסן בריאים שיסארו
 כפשותינן נחיס להתבונן חסדי השם וסודק לשמו
 וחומר על כטילת ידיים לשון כטילה הוא לפי
 סברך לשון מן הכלל והכלל כטילת בלשון
 תלמוד וימין שקוף לשון הגבהה כדמתרגמינן
 ותשאת רוח וכתלתת רוחא וכתב וינטל וינשא
 כל ימי עולם וקיימין דאמרין בפק דקוטה שקמוטל
 ידיו ברך להגבהה למעלה של יבאו המים שחזן
 לתק ויחזרו ויטמאו את הידים ויש סמך לטילת
 ידיים מן התורה שנאמר וכל אשר יגע בו הזבדין לו
 שטף במים טמא הוא אם שטף טהור
 ואמרין לו כל המזולל בטילת ידיים סוף בא לרי
 עניות וסימן לה על כטילת ידיים לת עט
 ואחר כך

ברוך אתה

אלהינו אשר יצר
 זו אין בה דין ברכה הסמוכה לחברתה שלא לשתח
 בה בברוך שקי על כטילת ידיים אומר כמה פעמי
 בלא אשר יצר ואין דין ברכות הסמוכות שלא
 לשתח בכבוד שם הראשונה לא כשקס סמוכות
 לעלם שאין אומרין בלא זו לעלם אשר יצר את
 האדם על שם ויצר אלוים בחכמה על שם
 בחכמה יסד ארץ וזשק הלא כחלב התעכב וכגשמה
 ותקפאעט ברא את האדם מטפס סרוחה ויכוננו
 בחכמה ובראם נקשם כדי לחיות עשה לו
 המעשם להטט ולראות בהם עשה לו העפעפם
 לעצם עשן ולשן ושלא להטט ברע כמו שנאמר
 ועצם טענו מראות ברע עשה לו נקשם האזנים
 לשמוע בהם עשה לו נקשם הכחידים להריח בהם

סדר קבלת החוץ

של שדרה וקשרי אצבעות ידים ורגלים וזרועות
 וירכיים וכרסם וסוקים וקרסולם וכפת הרגלים
 ויחלות העצמות ושקמי הכתפס כפי שיוכל להקפסם
 ולהכפל להקפם ולהזקף לעמוד ולשב לרדוף
 ולהשתחוות ולסוב ראשו וקנה וקנה קרס לו עשר
 מלמטלה לבשר ולעצמות ולגידים ולעצבים כדי
 לבסות את הגוף להיותם מלכתקד ולבנות על
 לחות הגוף וחיברים הפעמיים עשה לו גבול הרחם
 להיות מלך על כל החיברים ומנוח הרחם שסיסין
 ישוב הדעת והנשמה החכמה עשה לו לחת
 מסביב למנוח הרחם כדי שלא יתייבש המנוח והעצב
 מנחוס הקרבים העלה מלמטם למעלה אל הרחם
 עשה לו שערות קרבים לחים את הרחם שלא
 יתקרר על אשר אין לו בשר בין העור ובין עצם
 הגבולות עשה לו שערות הזקן מיצת תור הדלת
 פטו והחיות מובדל במוחית מן הנשים עשה
 לכר ולקבץ טסור כדי לקבל מחיה בעולם במצב
 אמנם ער בזהם לחיור העולם על לו יוכל קילר לקבל
 מוון ומחיה מן הפה מנפ שקור סתם ער בזהם
 לחיור העולם עשה לו ידים למשימש ולהטפס
 ולחיות ולחיות ולעשו מלכה כדי לחיות עשה
 לעצמם כדי להיות נבדל מכל בריה ולהתגד בזהם
 עשה לו רגלים כדי לעמיד עליהם הגוף ולהולכו
 ולהבאו בכל מקום והנה כל מה שברא הבורא
 בחדם לו בראו לו לצורך האדם ולהחיות וזו היא
 חכמה גדולה אין כמוה ואמרינו בסיפרי הקצר
 תמים פעלו פעלת שלמה עם כל בני עולם ואין
 להדמו אחר מעשו אפלו עולם של כלום שימנה
 תאמר לו הן לא שלמה רגלים שלמה שפסם אלו
 הייתי מקלך על ראשי לו היו פת קפסם לחיור
 היה יותר בזה לתל תמים פעלו ועתה
 אבאר מאמר דמותי ול שאמר אשה מזרעת תחלה
 יולדת וכן איש מזריע תחלה יולדת נקבה פו
 שפמשל קרוב חיוב ראשון כמו קארץ והדבר

השט קורא קורע ומנה שמזריע הוא יוצא ועל כן
 כשאיש מזריע תחלה הוא קארץ וכשאשה זרע
 האשה אחר כן הוא קורע ולכן יולדת נקבה וכמו
 כן כשאשה מזרעת תחלה יולדת וכן מנוח הטעם
 ואמרינו בדו שלמי ופיקרא רבה משל
 לעצ צירים שישם וצרים זה את זה זה זה
 צרפת של זה זה זה צרפת של זה זה זה אבין לית
 ספר דמספר גרמיה כלומר האדם המספר זקן
 אינו כלום עד שבא אחר ומספר לו וכמו כן ידוע
 ש מזרע האשה באה אשה ומזרע האיש בא איש
 שא שיקמוריע בראשונה אינו כלום מיצט שקורע
 האחרון מבטל את הראשון וכן קלמנן זל אין
 כונת רזל שיעשה קולר מזרע האשה ש האשה
 אעפ שיש לה בנים כפי קוצר או של יעשה בזהם
 זרע כלל או שאין קורע הוא נקפא ולא עשה
 דבר בעבר אבל אמנם מזרעת על דם קרוב
 שיהאם בשעת נמר באה בזה ומתחוח בורע
 הזכר ש לדעתם קעבר מנד הקבוק ומלובן
 האיש ולשמהם יקראו זרע וכן אמרו שלמה
 שותפן יש ב בחדם איש מזריע לובן שיממש גדים
 ועצמות ולובן שבשן אשה מזרעת אודם שממס
 עור ובשר ושער ושחור שבשן וגם דעת קרופאים
 בטרכ כר הוא ועל דעת פלוסופ קיוטם
 כלגף קעבר מנד האשה אין ב ליש לא הכח
 קידוע כלשום קיופ שהוא מתן צרה בחומר ש
 אין בין שבת מתרפלות הבאה מן הזכר לעלת מן
 המתפלגת בעפר שום הפרש וזו תגדל אסרוחיס
 וזו לתרע ולא תצמיח בהמנע ממנה קחוס
 היסודי שהוא לה קיופ עכ גרסינן בגדק בפרק
 המפלת דרש ל שמלתי למת קולר דומה במנע אינו
 לבקם מקופל ומוכח שהי ידיו על זרעו ז אצט
 על שהי ארסותיו שט עקבו על שט עבבותו
 וראשו מוכח לו בין ירכיו שו סתם טיטרו פתח
 ואוכל ממנה שאינו אוכלת ושותה ממנה שאינו

סדר תולדות קהול

צדו של אדם להרצונו ובעצמו לא יתן שמישהו
 עבדו על קבטן כדי שיודיע נשותיהן תחלה יחיו
 בעתם זכרים ומעלה עליהם הכתוב כאלו מרוב
 בעט ובעט בעט וקייסו דאמר רב קטינא יכול את
 לגשות כל בעט זכרים פ' שישקח עבדו מלחזקת
 אומר רבא קדושת לעשות כל בעט זכרים יבעול
 וישנה. פרוש שמתוך תאוות בשלה ראשונה תהא
 מורשת תחלה. ונמצא כתוב בספר התולדות שיש
 באשה שבעה נקבים שלשה מימין ושלשה משמאל
 ואחד באמצע. אם נכנס קורע באותם של ימין
 תלג זכר ואם בשל שמאל תלג נקבה ואם באמצע
 תלג טומטום או אנדרונקוס וכשהיא שוכבת על
 ימין נכנס קורע באותם של ימין ותלג זכר וממקל
 הטומיאה לבת ולשכך אינה טומאה לא שבער
 ימים וטמאתה שלשים ושלשת יום וכשהיא שוכבת
 על שמאל יולדת נקבה ואין הטומיאה ממקרת
 לבת ולרך טומאה שבעש וטמאתה ששים ושש
 ימים עכ' ופרש ארימון כי בעבור שטבע הנקבה
 קד ולת ולתה צריחם היאם רבא מילד וקרא ועל כן
 ילדה נקבה. ולשכך היא צריכה קיון גדול מפני
 רביה לחות והם קמפוש שבהם ומפני קרירותם
 צדוה פ' החלשים צריכין צקיון אריכות ומין זוהר
 מן החימין. וצריכין בגדה צפוק המפלת תא
 רבנן שלשה שותפין יש בו באדם אבא אביו ואמו.
 אביו מוריע לעבן שממנו עבמות ונדיים ונפרעם
 ומנו שבראש ולבן שבצנן. אמו מורע אודם שממנו
 ער ובשר ודם ושער ושחור שבצנן. ואבא איתן ס'
 רוח ונשמה וקלסתר פנים פ' זו קפני. וראיית השן
 פ' שנברא השן מאבואים אבל אינו רואה. תרע
 שקרי המת יש לו שנים ויש לו אוזניים ויש לו שפתים
 ואינו רואה ואינו שומע ואינו מרבה. ושמיעת
 קווח ונדסר שפתים והלך הרגלסודעה וצנה השל
 איתן לו השם. וכיון שמצנע ומנו לפתח מן השנים
 אבא מוטל חלקו וחלק אביו ואמו מונח למתקם לרצן

שותה. פ' דרך קטינא קפתיח. ואיני מוציא רע
 של יחורו את אמו פ' ולכך נקב הרש קתים ועד
 פ' מיכלו אינו עשה פסולת. אבל קווא משתן
 כשיצטרך. וכן כת' רבינו שינואל בן חפני. ושן
 שיצא לאור השלם נפתח קתים ונקתם קתית
 שאמלא כן אינו יכול לחיות שעה אחת. וצריכין
 קתים תמו רבנן שלשה חדשים הראשונים ולג דר
 במדור התחתון אימצשט במדור. ומצש אחרות
 במדור העליון. וכיון שהגיע ומנו לבת מתחפר
 ויורד וזו חבלה של אשה תאמל חבל נקבה מרובין
 מוחל וזכר. מאי טעמא זק דרך השמיאן באו וזו
 דרך השמיאה באה. האי מיהפך והאי לא מיהפך
 פ' בן זכר מלג פנו למטה כדרך השמים הזכר.
 ונקבה פעה למעלה כדרך השמים הנקבה ולשכך
 נקבה צריכה להתחפר קרקדא פ' כשהיא ביוש
 אמה פעה למטה. תר שלשה חדשים הראשונים
 השמים קשה לאשה וקשה לעל. פ' מפת סי' ד'
 במדור התחתון. אימצש קשה לאשה ויפה לעל
 כת' רש"י לא ידענא במאי אחרות יפה לאשה ויפה
 לעל. שמתוך כך יצא ולג מלובן ומזרח. מלובן פ'
 סחורע. מלובן קולג מונעלן. ומזרח פ' חוק ובריח
 וכת' רבי סעדיה בשם חכמי הכסיון פ' מקום דירת
 קולג צדש קשעש קווא רחב ובחדש השמיאן קווא
 צד ובחדש השמיאן קווא ויתר רחב מכלן לפי קווא
 חי בן שבעה ותשעה ולא בן שמינה ואינו רחוק
 שיהיה מקום הכנסתו וצאתו רחבם והאימצש
 ששקם צד. ולשכך אינו נמוך בן שמינה בשבת עכ'
 תל ברראשונה קווא אומרים אשה מורשת
 תחלה יולדת זכר. איש מוריע תחלה יולדת נקבה
 ולא פראו חכמיאית קדבר עג שבא ר' צדוק ופראו
 שנאמר לא בעל לאה אשר ילגה לעקב בצדן ארס
 ואת דינה בת תלמה הכתוב את הזכרים בצק סרר
 ואת הקטות בזכרים. ואומר ויהיו בעל אולם אנשי
 נצרי חיל דורפיקאת ומרשם בעט ובעט בעט. וע'

סדר תולדות החול

אימר רב פפא קיימן דאימרי אינשי פין מילתא שדי
 ללל בא פו חפץ קמלח מן קבאר ואוב אינן ראו
 לא ללגס ואימרינן באות דר נתן כל באי עולם
 באים בבבמ ויוצאים בבבמ באין בדיים קמועות
 וקולבין בדיים פשוטות לפנה בדיים קמועות כלומר
 כל העולם של קווא בדיים פשוטות כלומר לא לל
 כל מיה שקטת וברא ב עקבם עקבם על שם
 מלאכת תפוך ונקבך כך ביום הגדולך כונס
 חלם חלם על שם ובמחלות ערב ויש קורין
 חללם חללם וטענת קווא ט חללם קווא שם הפעל
 וחלם קווא שם דבר בשקל מלם וכלענה הלמד
 השעה בדגשות הלמד הרחוקה ודע ב עקבם
 הם בדים וזינן רחבם וחלם הם רחבם וגרסינן
 בפרק שר דאילות מאתים וארבעים ושבעה אברי
 בארם ל בפרק קרנא ששם בכל ארבע עשרה
 בקסול ששם בשוק חמשה בארבעה אחד
 בצד שלשה בקטלת וזאת עשר גזעתי שלשים
 בפסת קיד ששם בכל ארבע ששם בקנה ששם
 במפרק אחד בזרוע ארבעה בכתף מאה ואחד
 מזה ומאה ואחד מזה שמנה עשרה חוליות
 בשדרה הששה בארש שמנה בעור ששם
 במפתח של לב וחמשה בעקביו פ פסת קרנא כף
 קרנא כף איש עלה מים תרעמו כפסת יד
 קרסול הפרק הראשון הסמוך לעקב קטלת כף
 הירך טקא דאטמא מקום חסר הירך והגוף
 בקנה עצם הסמוך לר מפרק מקום כשכר
 הזרוע מלאו וקשבר מפרקת מפתח של לב החוזק
 לפ שבעטוב החוזק מתרפאת הריאה מעל לב
 ונמצא שהחוזק כעו מפתח לב שפתח לו דרך
 להכנס לו האויר ולהוציא הקבל בעקביו כל הזרוע
 והזכרות גלוי וידוע לפי כסא כבודך כך קווא
 לשון רזל בקרבה מקומו וקווא על סגל עמיקתא
 ומסתרתא ידע מה בחשוכה ואמר לפי כסא
 כבוד ולא אימר לפי כעו סגל למר בשאר

מקומוות לפ שקווא רוימו פ מקום הנפשות קווא
 לפי כסא כבודו שאם יקתם אחד מקום או איסתח
 אחד מקום כלומר אם יקתם אבר מימיה שדרכו לפיות
 פתח כען שת הבלענה וקצת השתן וקדש או אם
 יקתם אבר מימיה שדרכו להיות קתם כען קטיטר
 ובע מעשם אינן יכול להתקיים איש שעה אחת
 ודמיאיר מרוב טרם כח שאין לו איש שעה אחת
 שקרי סוהם את פו חרבה שעת ויכול לחיות
 באי רופא כלבאר על שם מחצתי ואש ארפא
 ומפלא לעשות פסוק קווא ט כמיה נסים גדולים
 עשק עמו קבא בבטן אינו פ כמיה נסים גדולים
 אחד במקום צד וחסך נפשו קנה עליו והתמר
 נתון במש אינו קשעה חדשים ואין נפשו קנה עליו
 נמצא שקווא מלאו לעשו לו ברפואת סל נתרסק
 בבית הרחם וימר רופא כלבאר על שם קקבם
 סברא ט לרובא פסולת מלאו פ איסתעפס בבטן
 ימיות וקוצאת היא רפואה וזהו רופא כלבאר ואי
 ומפלי לעשות על שם סטרד קבא ט טוב המלאו
 ודוחה הפולת אי נמי ומפלי לעשות עש דגרסינן
 בבבא בפ קמולת דרש ר חנני בר פפא מאי דכר
 עשא גדולת עד אין חקר וכללות עד אין מספר
 בא וראיה סל כמות קבא מרת באר ודס מרת
 בא מותן חפצו בחימת ברורה ופה למעלה ספק
 משהמר ספק אין משהמר וטא קבא בר את העובר
 במש איש פתחה ופה למטה ומשתמר לא
 אדם מותן חפצו לבך מאזעם כל זמן שמכבד יורד
 למטה וטא קבא בר את העובר במש איש כל זמן
 שמכבד עלה למעלה פ שבשלה חדשי אחרים
 ולד דר במדוד העלון כעו שאמרן למעלה ואמר
 בגר ר תחומה פתח ט גדול אתה ועשה נפלות
 אר תחומא בשם ל חייא קמד קווא איש ט נקב
 כחודה של מחט כל רוחו יוצא מימיו וקאד קווא עשוי
 מחילין מחילין נקבים נקבים ואין רוחו יוצא מימיו
 מי עשא כן לא אתה גאים לבדך והם חית בתחומי

מימי של נטל ידיו דקשה לרוח רעה וצריך שיחיו
המים באים מכח אדם ואם אין לו מים וקיה מתעורר
שמא יעבר וימן תפלה יכול לנקות ידיו בצדור או
בעפר ומבדך על נקיות ידים על שם ארץ צנקיון
כש ועמוכן כתב ארשא ואחר כך אומר

אלהי נשמה

ברכה זו אינה פתחת בצדוך
ולו מפני שקיח סמוכה לברכת אשר יצר דק
ואמרינן בפרק הרוחא כי מיתער למיח קב
אי נשמה וכו' וברכת אשר יצר אומרה לבה בכל
עת שעשה נרכו לא פרה ארצו מוטט שקיח
סמוכה לברכת המעל חבל סינה על ששטס ואינה
אינה קפסקה מפני שאינה מעשה וקשיא ל
לבריו שהרי אי איפשר של יקיים מצות עשה
וצריך שיסוח קודם שיאמר מוטט כדאיתא בפרק
הרוחא והכוון כמו שפירש רבינו תם שאינה
פתחת בצדוך מפני שקיח ברכת הרוחא שמונה
לשם שהחזיר לו נשמתו לתפוע בה ולקום בצדק
ולעשות נרכו שאם אינו מקדים תחלה הרוחא על
מה שתחול הברכה הוייל לה ברכה לבטלה וכן
ברכת הגשמים דאמרינן מודים אנחנו לך על כל
טפה וטפה וכו' אינה פתחת בצדוך מפני שקיח
ברכת הרוחא על התעלה קשתניק לבא מקדשמי
וצריך להפסיק מוטט בין אי לגשמה כדי שלא יקח
כחזור למעלה חשלה וחס' שנתנה בטקורק פ
ממקום טקור כגורק ואמרינן בפרקא קמיא
דברכות ג' מ' א' סימן' מה אבה טקור אף
הנשמה טקורק' אתה בראתה על שם וצדור רוח
ועל שם ויברא אים את האדם אתה יברתא על
שם יוצר רוח האדם בקרבם ועל שם ויצר אים
את האדם אתה נפתתה ששארמר ופח באש
נשמת חיים ואתה משמרה בקרב על שם שומר
נשמות חסידיו וכתב ישמור את נפשו כלומר

וכל קיום כשעשה נרכו יש אומרים שלקטטט
מברך אשר יצר לב ולגדולת על נטילת ידים
ויש אומרים שבין לגדולת בין לקטטט מברך על
נטילת ידים ואשר יצר שכיון שצריך לברך אשר יצר
שקוף דבר של קדושה צריך לברך על נטילת ידים
וארשא כתבת שזכות שאלה וזה לשון אים
עשה אדם נרכו בצדק וקנח אוקטטט ושטט
ודונה לתפלה יטול ידיו ויברך אים קיים כשעש
נרכו או יטיל מים אף אים רובה לאמר אין לו לברך
על נטילת ידים פ' אים אשר יצר עד כאן ועתה
נהג לברך בשחר על נטילת ידים ואשר יצר בין
עשה נרכו בין לא עשה נרכו מפני שרוח רעה
שורק על קידים ועוד שקידים עסקנות קן ואי
איפשר שלא יגע בדבר מטונף בללה ועוד דומיא
דכחן גדול שמקדש ידיו קודם העבודה וכן צריך
שיקדש אדם ידיו קודם שיצד את הבורא יתברך
כדי שיעבדו צדיקים וזו כן נהג לברוך פקס
מפני קידיו שכתבו שצריך להזכיר את האם
הגדול בקדושה ובטהרה וכתב הר' יעקב בן
ארשא שצריך לערות המים על ידיו ג' פעמים ממנו
שרוח רעה שורק על קידים קודם נטילה ואינה
סרה עד שיערה שלמה פעמים ועל כן צריך
למנוע מהקניע בדיו קודם נטילה לתה ולחות
ולאונס ולעצט מפני שרוח רעה שורק עלהם
עכ' וארבעה דברים הם הטענות נטילת ידים
סימן להם ושטלת שטפתני פרוש שמע' טובלי
במשקין פת תפלה צריך נטילת ידים
ואמרינן בשבת בפרק ל' איפשר דמילה אמר שמונה
קאי מילדמי אינה ולא מנבב נקטא לה חספשת
מאי תקתיק למשי במיח דמילק א' פ' א' חספשתה
טנו מתבקשת ואע אומר שקוף מין שחין וקוף
ונחרם שקתוב מדבר חספשתה תרעס חרם
עכ' ואין לו לטול ידיו מימי של נטל כדאיתא
בברכות בפרק שלמה שאכלו א תטול ידיך שחרית

משמרה של תפילת ערב עת בא דברו " וזמן שאמר
 ואתה עתיד לטלה ממנו פרוש לשם קמיתה שנה
 וקרוב תשוב לא אלם אשר נתנה ולהחזיקה
 לעתיד לבא פו לתחיית המתים שנאמר ונתת בחי
 צרם וחיותם וחמשה שמות נקראו לה דוח נפש
 נשמה חיק יחידה סימן להם רגן חיה ומפרש בבל
 דוח שקיף עלה וירדת שנאמר ומי ידע רוח עני
 האדם קעלפ היא ונמי נפש זה קדם שנאמר פ
 קדם הוא הנפש נשמה זו האופה הוא דברייתא
 אמרין האופה יתנה טבא ומפרש בערוך האופ
 סרל דעת חיה שכל האיברים מתים והיא חיה
 בעף יחידה שכל האיברים משפס שנים והיא
 יחידה בעף קלד חס ישים ליו לבו רוחו ונשמת ליו
 יאסוף וחוד ואומר מעשן ראש הגרבה על
 האות קמיה כל זמן שהנשמה בקרב מודה
 אי לטב יי אל על דרך לה קמיה יקלו יק ונמי
 ואמר נברך יהוה רבון כל המעשים על שם אי
 יעשה כל אלה ועל שם רחמי אלה המעשים
 אדון כל הנשמות על שם חן נשמה לגם עלה
 והמון קמיה אומר אדון כל הנשמות והם
 טופש פ נרין לומר כדילין ממשן חתומה סמוך
 לתורה וגם רב עמרם ורבה סעדיה וקרימנא
 כתבתי באי קמחוי נשמות פ בבקר מחוי לן
 נשמת פחן שאמרן למעלה לפגרים מתים על
 שם פגרים מתים פ השינה דומה למות וכן כנה
 קרתוב קמיה בשנה שנה פ עתה שכבת ואשקוט
 יסנת וגו וכן אמרו רבותי שנה אחת מששים במות
 כשאומע קול תרנגול מברך באי אנה הנותן
 לשכוי שנה להטן פן יום וכן ללה ברכות לו אעפ
 שן סימכות קן פרחות בברוך מטע שקמטבע
 קצר וגם אי אופסד לבלול הכל בברכה אחת פ כל
 אחד ממש הוא עשן בטבעו ועריך לברך על
 כל אחד ואחד הנותן לשכוי שנה פסוק הוא או מי
 נתן לשכוי שנה ושכוי הוא התרנגול כדאמרין

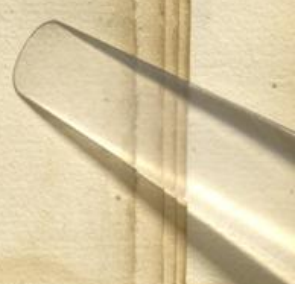
בראש השנה צדק רחוקו שת דין אמר רש לקים
 כשהלכת לגטל קבשריח היו קורין לתרנגול שכוי
 ונקרא כן בעצור שהוא עפה ומשם למרחוק
 כדמקדנמין ויבט ואיסתתוכן מצפה סכותא
 ויש מפרשים שנקרא כן מטע מזרות
 כנשו מלאון במששית כסף ויאס מברשן על פנת
 התרנגול מטע שקיף מנרש בע אדם שהסעמדין
 ממשותן לקולו וזהו שאומר להבחין כלומר שיבחיס
 הבריות וידע שמתחיל קיום וזהו דבר כלל שאין
 בעולם מי שידע להבחין פן יום לללה זאפ האדם
 שהוא בעל דעה והשל לא התרנגול וגם בחעת
 הללה הוא מרנגו וקורא כשמעשד ידיו על ששו
 מברך פקח עדים פסוק הוא ואעף שאין האדם
 עבר ממנו לא סתם העין מפל בו לאון פקיהה
 וכן ונפקחו שעטם אעף של היו עררים אלא היו
 סתמיים מן הדעת כשיש בעל ממשות ומותח
 עצמותו מברך מתעב אסורס פסוק הוא וגם זה
 כמו כן אעף שאין אסור ממנו לא מטע סימטע
 איברו שקיף כפתים כל קללה וברכה זו אינה
 נזכרת בגמרא אבל קרימנא כתב אותה בחברו
 וזהו לומר כן כאלוה בגרין מברך מלש
 ערומים על שם ועש יי אלם ללדס ולששת כתבות
 ער וילשם וכמו שאמר רז"ל מה קצת מלש
 ערומים אף אלה עשה כן כשמעמד ממשות
 מברך וקף כפשים פסוק הוא ואעף שאין כפף
 ממש לא לפי שזקף קומיע שקיהה כפפח כל
 קללה כשמוריד רגלו מן המטה
 ומעשם על הארץ מברך וקע הארץ על המים
 פסוק הוא ואסו מברשן על קיעת הארץ מטע
 שקיף מנרש בע אדם שהטריא יתברך נתן כר
 שטח הארץ על המים ואעף שקמיה בטקיס מן
 הארץ קוק אותם אל מקום אחד ונראית קיבשה
 להיות קמיים וקמחיס עליה שאם לא הן קים
 להם מקום לתגדלם כאלוה מנעל מברך

סדר תפלות קהול

שעשה לך כל צדק לאון חכמים הוא על שם ואנחם
נכרות עשה מן הלבון כל ברכך ועל שם עשה
לך את החיל קהי וקטעם לברכה זו של זמן שהיה
יחף איש יכול ללכת ולעשות צרכו וצרכי ביתו ושון
שילבש מעטל כלא נעשו לו כל צרכיו חוץ בגמר
ב אחר קמייטע מברך אזור ישראל בגטרה
עו הלא כל קמייטע על לבשת המכנסים שישאל
חייטן ב מאוס ולא יראה כך ערותה בר' והרמבם
זל פירש קמייטע חגורתו והוא על שם נאור בגטור
ועל שם אזור נא בגבר חלצך והוא דומה למך שאל
ב כאשר ידבק האזור אל מתת האיש כן הדבקה
אי את כל בית ישראל וגו' ואיך בגטרה ב באזור
תלוי גטרת הגטור ב ב תלה כל זון שלו ומלשון
שנסדרו בגמר לו הברכות נראה כש הרמבם זל
שימור שם ב אחר קמייטע אחר ב משי ידיו
ואין אדם לובש מכנסים שלו אחר שיטול ידיו
כשיבא לדרך מברך המטן מענדי גבר על שם
מיי מענדי גבר כופו שהטן אבא פסיעת רגלו
ללכת בגל מעסקיו ועד מוסף בגמרא כשימער
קדים על ראשו מברך עטר ישראל בהתפארה על
שם המעטרת חסד ורחמים ועל שם ישראל אשר
בר אהרן אר' והטעם לברכה זו לפ שהיו עטרים
מענפת כדי שלא ילכו בגלוי הדאש ואיך כאן ישראל
לפ שהשפנה שורה עליהם ולא על הגוים
ובגל ארץ ישמעאל פוקנן למרדה מפע
שקם מעמים מענפת על ראשם אבל באלו
הארצות אין פוקנן למרדה ב אינם מעמי מענפת
אבל פוקנן לומר ברכה אחרת שאינה נזכרת
בגל והיא באי אימך מנצח שפלים והטעם כיון
שפרשמו בברכה זו קף כפופים ויש מקומות
שימברשן פוקנן לטף כח והטעם אחר שמו בגמרא
חסדים טובים ומברך אדם בגל זים שלש ברכות
או הראשונה שלא עשעטי מפע שאין קנים לזם
למש שאל כל קנים כאין כגדו מאפס ותמו נחשט

לזקשטת של עשעט עבר מפע שאין קעבד מעט
במעט עשה שקומין גרמיה ועד שאין לו זכות
אבות שלא עמדו אבותיו על הר סיני ועד שאין
מאמיטן ב דמרכה עבדים מרכה גל ועד
שאסור לישראל בת ישראל וקרוכ לני כשאל
הרמבם איס יכול לברך גר שלא עשעטי וסעי
שלא עשעט עבד' והשיב כך ראינו שאין הברכה
לא על תחילת בריית של אדם לפ אין קגר מברך
שלא עשעטי לא כל זמן שהורתו ולשת בקדושה
אבל השטי מברך שלא עשעט עבד שלא תקם ברכה
זו מפע העבדות ענניה לא מפע שאין העבד חייב
במעט פשרא ואיך ראו לבא בקהל ופסול למקם
דברים והשלשית שלא עשעט אשה מפע שאינה
מעט במעט עשה שקומין גרמיה כמו שפרשמו
בקדמת קספר קוק קאים דומה לפעל שנכנס
לשרה חצרו ונטעם ברשות' והאשה דומה לכנס
שלא ברשות' ועד שאימת בעלה עליה ואינה
יכולה לקיים איש מה שנצטווה והנשים פוקנת
לברך במקום שלא עשעט אשה שעשע כרעמו כמי
שימברך את הדין על הרעה הבאה עליו כשרוחץ
טו מברך המעט עינה מעשע ותפאין מעטעט
לפ שכשקעטע דיו על פשו ושך פקח ערבים
העט קסת עשעט מעשע וקסת מעטעטו ועדין
עשעט עשעט לו העטרו כלו עד שירחם במים
יהי רצון מלפניך אל על שם ויפק
רשן מיי' ואלו אבות ברוב
התפלות מוצדין זכות אבות' ואם תאמר ברכה זו
למה אינה פתחת בברוך והלא אין ברכה סמוכה
לה שאלו הברכות הקטנות אינם סמוכות לה של
אחת מהן נרץ לאומרה בשעתה כיון שאמרנו
ואעפ שיש שסודרין אותם בחד אעפכ אינן סמוכו
לה כיון ברכת קבלה שהיא סמוכה לברכות
שילטתה ואפלו קט פתחת בברוך מפע שיש
שימברין אותם ואף משכנסן פתח בהן בברוך

ויש לומר שקיח סיומה של ברכת המעשר שינה
 וכן קיח כעבד בגזן במסחאות מדויקת סיומה
 לה כלל פרוד וכן מצאתה בסדר דב עמדה ורשב
 סעדיה וכן קיח דעת קראש וכתב עוד שצריך לומר
 ויחי רצון סו ולאפקימן קמק ומנות סמקוהן לפתח
 בבת הכנסת מיחי רצון ולא יתבן . שתגילע
 בתרתך על שם ואשמך תרתך תמיד לעלפוער
 ואעפ שקטוב והרע מסורין שד האדם הוא מתגלל
 לשם לסייע לעשות טוב ולהתרחק מן הרע .
 ותדבקת במעשרך על שם דבקה נפשי אחרך
 וכתב הדריכט בכתב מעשרך . ואל תשאף לדי
 חטא וכו' על שם ואחשך גם חטא אוקר מחטוא ל
 וכל זה נלמד על מכל אורח דע כלעת רגל ואשיבה
 רגל אל עבותך . ולא לדי כסיון ש שמיא לה אובל
 לעמוד בכסיון . ולא לדי בזיון ידוע הוא . והחיות
 מיצר הרע על שם יצר לב האדם רע מנולדו .
 ותמצא ש יצר רע בגימטריא על פי של הקודך
 אחרי יצר נעשה רשע וכשם שצריך לעור מזה כן
 צריך לעור מזה . ואמרין ברושמי דסת בטרק
 סימנה שרעם והפיר יא ממך כל חול זה יצר הרע
 שתחילת מתק וטופ מיכ . והרשק שצד קטוב על
 שם סור מרע ועשה טוב ותגל לכן לחסד ולרחימי
 בעצמך ובשש כל ראי על שם ומצא חן ושלל טוב
 בעצמך אלפי ואדם כלומן שאהיה אהוב לשמי ולבריו
 ונמילת חסדים טובים על שם נגול על עבדך
 אחיה פ בערב אדם עק ונגע וקולך לשון והרי
 הוא כמות ומפקיד נשמת שד הקצה ונצל עמו
 חסד ומחזיקה לו בטק כשהיא רעפה וחזו שנלמי
 חרשים לבקרים רבה אמונתך " באי עמל חסדים
 טובים שנלמי אשר נגלם כרחימו וכרוב חסדיו "
 כתב ארימבס אל רעם קעם ברוב ערימי לבדך
 ברכות לו או אחר זו בבת הכנסת שן נתיים בקן
 בקן לא נתיים בקן וטעות הוא וזין ראוי לעשות
 בקן ולא יצרך ברכה לא אם כן נתיים בקן . וכתב

רבננו רחמי בתשובת שלם וברכות לו לבדך כל
 אחת ואחת בשעתה אי איתך מיטע טופת קידי
 העסקת . לא כשעשר אדם משינתהוין טע
 היו ורגליו כהוגן ומתחיל ומסדן וכל יחיד ויחיד
 חייב בקן . וכת קראש הוא דאמרין בצל קדוה
 פ מיתער לען הכ אל נשמך וכו' דמאמע שאים
 צריך לעול ידיו . דקא אחר כלן אמר פ משה ידיה
 וכו' מכל מקום צריך לפקות ידיו ברחיט מים או
 בצדקות או בכל דבר המענה . ואל יקודק בר
 צדק בצדקו כהגללו למימרא שצריך לבדך כל
 שיטת ק' לא בעת שיומן לו לבדן שד
 וכן כתב רי שאם לא שמע קול תרפול בען שקיה
 בדרך מנרך שאין קברכה על התרפול לא על
 האורח שמנחין התרפול וטעה מן האורח והוא
 הקין בגלם . וקראש כתב וכל אותן ברכות שקן
 להטות כמו מלש ערומים ושעשה לכל דבר
 אם אינו כונה מקם בען ששוכב על מטת ערום
 או שהולך יחף אינו מנרך אותם . והאידול נהיג
 לבדך לו בקברות אחר שנטל ידיו דכל זמן שאין
 ידיו נקיות אינו יכול לברכ על קסדו . וקא
 דאמרין כל המעט מנרך עלהן עבד לעשייתן
 קיים ברכת המעט שאומר בקן ושם צריך לבדך
 להכה תחלה על מה ששמן וקרבן לעבודת אכל
 ברכה שקיח של קודחה ושכח בען לו יכול לבדך
 אחר כן . ומיהו מלשון שסדן בגמרא משמ שיכול
 לבדך כל לו בקברות קודם כטילת ידים וחוסע
 לבריו של תקם לבדך על כטילת ידים לא לקריא
 סימנ דתפלג עכ"ל .
יהירצון
 מלמך יא אל ואל אסת
 שתגלע קיום ובכל יום ויום מעשי פמי מלאשים
 שי פטס של יתריסו כנגדי וזעאו על לש של
 פסול . ומעושת פטס של אש גס אפ פטס
 כנגד אחרים פ ש פטס לנהיט . מיצר רע
 פרשקו ומשכן רע כדי של לקמ עמו ואמר

יא

סדר תפלות קחול

דעתים הרחיק משכן רע ומצאם כהוב ומנע
 יששכר ודש טנה לעתים וצמח וכו' לתרה בשכונת
 משה רבנו ע"ה וצט ראובן דתן ואפרים לבן
 בשכונת קרח ותבלגם הארץ מכחן אמרו רבותים
 אוי לגשע ואוי לשכנו וכתב סודו כל מעל אהל
 האנשים הרשעים הלה ואל תגשע בכל אשר לפס
 פן תשפע בכל חטאתם ומחבר רע כדי של
 אלהים ימנעו מעשיו הרשעים ואמרו רבותינו ואל תתחבר
 לרשע וכתב אל תתדע את בעל אף ואת איש
 חמות לך תבא פן תאליף אורחותיו ולקחת מנוקש
 לנפשו ומפגע רע הם קורות קומן ותחולותיו
 והפסוק קרא אותם ילדיוס מדין קשה ומנע
 דין קשה לבן חכמים הוא וכן בן ברית וכן
 שחיובן ברית שרוש פן שיקה יהודי שהוא מקול
 בגרית אברהם פן גי שאיש בעל ברית באי
 אמה אקט על דברי תורה שנאמר והגיתם ימים
 ולילה כך אומרים בכפרד ויש מקומות שאומרי
 לעסוק בדברי תורה ומנהג ספרד יותר נכון
 שכולל עסק הלמוד ועשיית המצות וכן כל אמן
 הירחי ונהג ישראל להתמעט בשעה שקורין
 פ כשנתנה התורה נרתע כל שנאמר וירא קמם
 ויטעו וכתב על עמיות האמרה מי כמורך
 להודיע פ הוא וכל עמיותו עמוקן יחד להלל
 ולשבח לשם הערב פן אי אלהים
 כתב רש"י פן שאין זה פ
 אם סיוס ברכה ראשונה ונריך למנר והערבנו טו
 וראיית לפי של מקום שהברכות קצרות ואפי
 ברכה הסמוכה לחברתה פתחת בגרוך כען
 המבדיל פן קדש לחול שפתחת בגרוך ולי
 מקריא סמוכה לברכת הבשמים והאש שהוצר
 תחלה ונש בשבע ברכות של חופה שפתחת
 בגרוך ברכת אשר יצר ולא מקריא סמוכה לברכת
 סקל גרף לכסודו ויוצג האדם שהוצר תחלה
 משום דמטבע קצר קן ומטבע ארוך עם מטבע

קצר לא קויא סמוכה לחברתה לא ארוך עם ארוך
 שהם מטבע אחד ואם כן קיה נריך שברכה וו
 תחא פתחת בגרוך שאותה שלפני היא קצרה
 ולכך אינן פ אם סיוס ברכה ראשונה אבל קרני
 במזל מנחה ברכה בפע עצמה וכן שקר פין
 שלשון משתנה ומנבר להבא וכן סוקן לומר
 בלא וו ומנ שאמר רת דמטבע ארוך עם מטבע
 קצר לא קויא ברכה הסמוכה לחברתה כתב
 בחדושי דגש דהא לתא ומוכח לה מירוש דקתע
 ל הברכות פתחין בגרוך חוץ מברכה הסמוכה
 לחברתה ומקשי והרי קבלה לומר שיש בה כמח
 ברכות תחלה ואפי קפ פתח בה בגרוך ומתוך
 שפא היא דל משכן כלומר שאינו אומרן על הכוס
 אלא אחת לברכה שפן דאי לאו דל משכן לא קיה
 פתח בה בגרוך משו דבר כסמוך לחברתה מקריא
 ואפי דקויא עם מטבע קצר והא עמי בהערבנו
 משום קפ אינו פתח בה בגרוך דקויא סמוכה עם
 מנח שלפני ואם תאמר בשבע ברכות של חופה
 למח פתח באשר יצר בגרוך והלא סמוכה היא
 למח שלפני ויש לומר שם טעם אחר כמו שנפיש
 במקומה וכת אר וריק קלוי ותקם חכמים של
 ברכות לו כפג מקרא שקיה פרשת ע ומשנה
 אי וכו מקומן ותלמוד לי שמעאל שהם שלשה
 טעמים של תורה וקשיב עלו קרא ופ קיבן משם
 שיכר תחלה על מצות הרבה שחד ואיך יעמ
 אותם ארבה קיה לעומר שיקרא כסדר ברכותו
 יבך ויקרא יבך ויקרא וכתב בחדושי דגש
 הא לאו קושיא היא דמכל מקום אפי שהם שלשה
 טעמים בלוי תורה מיקרו ואל חד וחד שייב
 הברכות ומשום קפ אין אם קפדים לבך ולקרות
 על סדר ברכותיו ועתה אחזור לפרש קברכה
 הערבנו אי אלהים על שם וערבה לי ועל שם
 ערוב עבדך לטוב את דברי תורתך בשם
 ופשיות עמך שתשראל וכו' על שם לא ימוש

מישר ומשך ומשך ומשך ודעך ודעך טומד שיצטע
 עלטו דברי תורה לעמוק בקן מילתא עבאזא
 עא וזכאזי משך בספר גרסי בנאזאזא וזכאזי
 ענך שת ישראל וזכאזי קירחי גרס בנאזאזא וזכאזי
 זכאזיא וזכאזי ענך שת ישראל כדאמרינן
 בזכאזי מטעם בפרק השוכר את הפועלם אמר ר
 פרכך אימר ויחזק כל שהיא תלמוד חכם ובסו תלמוד
 חכם ובן בסו תלמוד חכם שוב אין תורה פסקת
 מודע שכל לא ימוש ומשך ומשך ומשך ודעך ומשך ודעך
 ודעך אימר? מעתה ועד עולם מיאי אימר? אימר
 רב יהודה אימר רב אימר אימר אימר אימר רב
 מיאי מעתה ועד עולם אימר ר ירמיה מראן וזילך
 תורה חזרת על אכסטיא שלה וגם מצאתי כתוב
 בשם ארזא איסמכתא לוק מפרסוק אחר שכל שא
 אבך ויגדך וקטך ויאמר לך וסמך לה בהנחל
 עלון עיס וגמי טומד כשאבך וקטך קס תלמודי
 חכמים וזאתה עמקם אונתיה התורה נחל לך
 וזדעך עד עולם חזו שאמר הכתו והחוט המשולש
 לא במהרה יתקן וקט מילת בחיותם כחזר בחיים
 כזאזי משמע הכתוב וזיה למו יודע שמך
 כדי שתמשוך חסדך עלטו כיון שכל מי משוך חסדך
 לזדעך ולמודי תרתך לשמיה ולח לקרות רב
 כדאמרינן בסגרי שמאי תאמר תורה למד תורה בשכל
 שאהיה עשיר בשכל שאקרא רב בשכל שאקרא
 דין תל לאהבה את אלטר לא עשה דברי לשמן
 וסוף הכבוד לבא זאי קמלמד תורה לעמו ישראל
 שנחמין וזאתה לך את לחות האבן והתורה והמטע
 אשר כתבת לזכותם וזכותו זכרו תורת משה עבדי
 אשר עית אותה בזכר על כל ישראל חקיס ומשפטו
 ואין לתתם זאי למדע חוקין משום דזדושלן סותר
 חתימה זו מטעם שאין עשין פסוק ברכה ורשי
 שרש טעם אחר למה אין חותמין כך מטעם שכל
 חתימה היא לשון קודמה שמודה לשם שיש לו כח
 למלאות בקשתו אבל למדע חקין קודם לשון בקשה

ואין זה מטעם ברכה וכן כתב רבן קירחי זאי
 אימה אשר בחר בסו מכל העמי וכו לקמיה פרשה
 בעטן קריאת ספר תורה בזכר ואם תאמר ברכה
 זו למה פתחת בברוך והלם סימנך היא לברכה
 קשרב נא ויל שן שלטעמים אומרה בפת עצמה
 כשקורא בספר תורה בזכר ואינה סימנך לחזרת
 כלל לפיכך פתח בה בברוך

כשמתעטף

בעצת מנצח
 זאי אימה חקם
 להתעטף בעצת ופרוש להתעטף מלשון מתרג
 משל דקה יעטט עטטט וכל ומן שמתקשה
 ביום צריך לברך עליו ואפי כמה פעמים אבל
 בלילה אינו מברך עליו מטעם שאין מעט צצרת
 פהגת לא ביום כיון שאמרנו בהקדמות קספר
 קוק וחייב לברך עליו מעמיד ויש מעט קס
 שברכתן מעמיד סימן להם עליו שלם עמיר
 לזנה בחדושה צצת שופר לולב מילה כבאו
 קשקש כתוב לכם בעומר וספרתם לכם וכן
 בלילה החדש קוק לכם וכן בעצת וקיה לכם
 לצצת וכן בשופר זס תדעו יקיה לכם וכן
 בלולב ולקחתם לכם וכן במילה קמול לכם כל
 זכר ואם למדין חמשתן בגזרה סוה מלכם הכתו
 גב עמיר וספרת קשמיר מעמיד שנחמין מהחל
 חריגם בקמה אל תקרי בקמה לא בקומה קרי
 שם בקימה ויש מעט אחרות שמוצטן עלהן
 מעמיד למטה מן המובחר ואם לא ברך מעמיד
 אין לחוש כען קלל ומקרא מנלה וסופה ויא
 כלל לזה שכל מעט שאין בה קמא מוצטן עלה
 מעמיד גדולה מעט צצת ששקולת כנגד כל
 קמטת שנחמין וזאתה אותה חכמתם את כל מעט
 בןמטריא תריב ומעט צצת אחת קרי תריב
 ועוד תמצא ש צצת עלה למטן תל וז חוטין
 וקשרים קרי תריב ואעל שקוד כתוב חסר יוד
 מפרש בתנחומא ג פעמים כתו בפרש ואחד מקם

לצטת חלק קלמד לשלשון וקיא משלמת קמטן
ושד יש בחרבע הכנשם לב חוטין שזוכן שהם
קלכנג סל טעם שיש בכחא קכמד וכן תרנב יונתן
וארבעה טעם לחד מטן אפשא דארבע בניין
שתן וארבע אפן וכן תמצא סל תבות מן דבר
אל בני ישראל ועשו להם צצת עד אש"י אלכס
לרמוז כלא השטח כגדו וקס אמרינן בספרי
ושבו אלמי שכל קמקיים מצת צצת כלא מקביל
טע שטח כתיב הכא וראיתם אות וכתב קתם
את"י אלך תירא ואותה תעבד

כשמניח תפילין

משח תחלה של יד ואחר כך של ראש שזמיר וקיו
לבוטפות בן שצרך כשתשים אותם של בן שצרך
יקיו שטם וכשחולבן חולן תחלה של ראש וינעטם
ואחר כך של יד לפי שכשידנה לקחם ימנח תחלה
לפני של יד ולא יעבור על קמניצת אמר רבא בר
שילא אמר רב חסדא סח בן תפלה לתפלה חזור
ומעברך סח אין לא סח לא והא רב הונא בר חייה
אמר ליוחנן על תפילין של יד הוא אומר אקב להטח
תפילין ועל תפילין של ראש הוא אומר אקבו על
מצת תפילין אש ורבא דאמרי תריויקו לא סח
מעברך אחת סח מעברך שתים פירש"י לא סח
מעברך אחת על של יד ועל של ראש סח מעברך
שתים להטח שכבר צרך על של יד וחזור ומעברך
על מצת על של ראש וקרי צרך שתים וכן כתב
קרוף והלמנב זל ור"ת פרש לא סח מעברך אחת
על של ראש על מצת תפילין סח מעברך שתים על
של ראש שצריך לחזור ולבדך להטח וכן כתב רב
צמרים ובגן תמצא סח בן תפלה לתפלה עברה
קיא בגו וחזרין עלה מעשרת המלחמה שעל שם
קיוס מצת תפילין כתיב בורוש ובקדקדו יתקיים
באנשי המלחמה וטרף זרוע אף קלקד ואף לעשות
אמן יקא שמיה רבא ולקדושה אין להפסיק וכתב

לראש שמנח בקלכות תפילין שתקרא סח בן
תפלה של יד לתפלה של ראש אם סח שיחת חולן
חוזר עלה מעשרת המלחמה אם בקדושה ויקא
שמיה רבא סח אין חוזר עלה מעשרת המלחמה
אבל עברה קיא תל תפילין מאימתי מבדך עלה
משעת קמיתן פי משעתחיל להחמסעד שיקדקס
בורוש ובראשו כרי שתהיה קנרעה עבר לעשיית
קיא רובה לצאת לדרך משחס וכשיצטע ומן
קמיתן ממשימם בהן ומבדך ולמה משחן בשמאל
ולא במיין שהיא חשוב יותר מהשמאל לכל דבר
משום דתל וקיו לרות על ידכא זה שמיא אתה אומר
שמאל הוא חיון לא ימין תל אף ידי יסדה ארץ
וימית טפחה שמים ואומר ידא ליתר השלחה
וימיתה לפמות ענלם ואומר למה תשיבי ידך
וימיןך ריוסי אומן מצטן יד שנקראת ימין שנאמן
ושלם ישראל יד ימין וכבן יד ימין איקרי יד
סדמיא לא איקרי ר נתן אומר חיון צריך קרי הוא
אומן וקשרתם וכתבתם מה כתיבה צמין אף קסיר
צמין ושן דק שירק צמין קחב בשמאל ור יוסי
קחב בשמאל מנח לה מקיבא דנפקא לה לר נתן
רב אשי אמר ידכא זו יד קחא והוא שמאל שאין
משתמש בה עד טעם אחר משל לאדם קבא
להחזיק בה חסרו באיו זו יד הוא מחזיק באותה
שכוכה לו שימין של כנגד שמאל חסרו כך קבא
קוצאפו בחזק יד ממעבי וכאן החזיק בה שמטית
של ישראל וקוצאס והוא שכתוב וקיא לרות על ידכא
ועמר השמטית פ בחזק יד קמנית קוצאפו
ממנרים וקנה תפילין של יד וכר לחזק יד זשל ראש
זכר לשאת ממנרים אשר ראו בפעמם כמו שכתו
ויתן"י אותות ומופתים גדולם ורעם במנרים
בפרעה ובכל צעת לעשם תל אטר משח
תפילין בשמאלו שהיא ימין כל אדם והיא תנח משח
בשמאלו שהיא שמאל כל אדם שתנח קיא בשולט
בשתי ידיו ואדם הקובב בשמאל ואחר רוב מעשו

פושט בשמיאל כתב בעל התדומות זה הכלל יפה
 תפולן בד תכתוב כדבאשי דרשי ירבה זו יד רבה
 ולא חולפן סגד כתיבה תאלי דמינסק על ידכא
 זו קיסרת והוא לזקקם צבאר כמו קיסרה דאדיע
 והוא בעבד הנשר שכבר שכן הקנה לכתף ויטה
 אותה מעט לבד ימין בעטן שכשיכוף זרוע למטה
 יהיו כנגד ים ולא יקיה דבר חוצף בעהם לבשרו
 ונריך שיקיה סז שהוא המקום שנראה כשן דלת
 לבד חוז ולא לבד כתיף וקדענה יכרוך אותה
 סביב זרוע עד שיגיע לזבע האמצע וכורכה
 סביבו ג' פ' וקראש כשמה קושר תפולן של יד על
 הזרוע היה משח מיד של ראש קודם שהיה טורף
 הדענה סביב זרוע שמה אומן שן אין להכסיק
 בעתן יש למעט הקפסוק בכל מה שיוכל וקכרכה
 סביב הזרוע אינה ין המענה קילך טוב לאחד
 אותה עד אחד שיפח של ראשוק סקנן קעלש
 פן שטף זה קדקד היכא אמרי דבר ינאי במקום
 שמוחו של תיסק רופס והוא כלבנה הראש ונריך
 שיקיה הקשר מוחרי הראש למעלה מהעודף ולא
 למטה בעזר ושיקיה מוח העודף ממש ימטון
 באמצע הראש ולא שיטה לבד קטף לכאן או לכאן
 כדאמרינן בעינות אינן רבי יעקב אמר רב יודק
 קשר של תפולן נריך שיקיה למעלה כדי שיקו ישראל
 למעלה ולא למטה ונריך שיקיה כלפ טעם כדי שיקו
 ישראל לטעם ולא לחורו ונריך שיקיה סז שהוא
 המקום שנראה כשן דלת לבד חוז ולא לבד הראש
 וגם הדענה שאובבת סביב ראשו נריך לזרוע
 בקן של יתחטבו כדי שיקיה סוייקן דקייס כלפ
 קשער שהוא חלק יותר ונבע שחור פכר מבחוז
 וישלשל הדענה שיקו תלוי לטע ויגיע של
 ימין עד הטטר ושל שמל עד החוק ויא של צד
 ימין עד המילה ושל שמל עד הטטר ושיער רחנן
 כאורך שערק ואם פחת או קוסף לט עכב י
 קשר של תפולן היתה למשה מסייע והוא שיקשור

ברעשות של ראש כשן דלת וזוק דאיה עלקס
 שדי שין שעל שת החיטין ודלת שנראית בקשר
 ויוד נראית בקשר דענה של יד שהוא כמו דענה
 קטנה וראשם כשף כשן יוד ועל זה ארזל ורזאו
 כל עמי אחרץ פ שס י' נקרא עלך וידאו ממך
 לו תפולן שבראש לפ שכתוב עלהם רוב קס—
 שין דלת ובשל יד אין בהם לא יוד וגם תמצא שס
 י' נקרא רת שין שמיא בשל ראש ותמצא פ בשלש
 מצות נאמר אות במילה ובשבת ותפולן במילש
 וקיה לזות ברית בעו ובעס בשבת שמוצין נפ
 ישראל אות מיי לעולם בתפולן וקיה לזות על
 ידכא וכן שלשתן אות ועדות לשרא שס עבדים
 לשבא ועל ש טעם עדי יקוס דבר פ' אחד משרא
 אינן יקודי שלס לא אס ק' יש לו טעם עדים שהוא
 יקודי קילך בשבת ויט שנקרא ג' כן אות שבת
 פטור אדם מלפעח תפולן פ' יש לו טעם עדים פ
 הוא יקודי שבת ומילש אבל בחול חייב כל אחד
 לפעח תפולן כדי שיקו לו טעם עדים תפולן עכ—
 המילה וכל מי שאינו מנעח תפולן אין לו פ' אס עד
 אחד שהוא יקודי לך חושם כמקרה לשמים בגר
 עבד פסחים כתב ג' זון שמנעח חכמים לכש
 התפולן בשעת מנחתן ובשעת חלתן

ואומר

ברכתהעם לפט פ' ע כדי
 להזכר ברכת של ישראל לפט
 התמידין ואומר פרשת ע ואחר כך אומר משנת
 איזו מקומן שהיא שמיא בובזיס ומנה שתקס
 לקרות בעטן קרובות יותר מדברים אחרים לפ
 של האומרים בכונת קלכא ומקריבן ועד לפ
 שהתפלג נתקנה כגדן כמו שאמרס ותקס לומר
 מנשנת טרק זה יותר מקמישית אחרות לפ שהיא
 כלל בלא מחלוקת התנאים ועד שהיא סדר
 קרובות ומנה שקבע אחריה בריתא דר' שמעל
 שלי' מדות משום הא דאמרינן בעף דקדושי אינן
 רבספריא משום ר' יקושע בן חנניא מיחי דכתב

וסגרתם אל תקרי ושנתם לא ואלשתם לעולם
 ישלם אדם שפיתו שלם במקרא שלם במשנה
 ושלם בתלמוד ומקשי ומיידע כמקשי ומתרחץ
 לח בריח לא שימי כלומר שצריך בכל יום לתמוד
 מנשלתו וכך אמר סוקרן בתחלה מקרא דהייט
 פרכת עוזר כך משנה דהייט אי והו מקומן
 ואחר כך מדרש של ברית דל ושמעל והו במקום
 תלמוד שמעדרש כתלמוד ועד לש שקיח תחלת
 תורת כהנים שקיח ראש לכל מקראות קבעה
 חלל הקרבנות וזאת היא קורין פרכת ופסוקי
 הזמירות וקש על פה והו קיימין לן דברים שבכתב
 אי אתה רשאי לומר על פה ויש מתרשם שכל
 דבר שרעלן בו וסגור בש כל אינם משום דברים
 שבכתב אי אתה רשאי לומר על פה
 והרף כת דל אימרינן דברים שבכתב אי אתה רשאי
 לומר על פה לא להוציא אחרים ידי חובתן אבל
 כל אחד לעצמו מותר וכן כת הר"ש וברוש אומן
 דהו דאמר דברים שבכתב אי אתה רשאי לומר
 על פה שהו נקרא בערב שמא יאמרו חסר
 משה אבל בתפלות אין לחוש ואומן
 מקומן של זבחים כלומר בוי
 זה מקום מותר לשחוט הזבחים הקדשים קדשי
 הקדשים הם נקראו חטאות ואשמות ועלה ולמי
 צבור דבחטאות כתוב קדש קדשים היא ובאשם
 כתו קדש קדשים הוא וקוקשה עלה לטחא הואשם
 וגם שלימי צבור קוקשו לאשם כעו שנתרש לקימן
 שחיותן בצפון שפאיע בעלה ושחט אותה על ירך
 המזבח צפונה לפני ה' וכתו בחטאת במקום אשר
 ישחט העולה השחט חטאת וכתו באשם במקו
 אשר ישחט את העולה ישחט את האשם והו
 דל קתע בריש וקטל דימן בכל שרת בצפון כדקתע
 בסופא משום דמשקרא קצר שאשם מערב איש
 טעון כל לא בריש שכל באשם מערב ונתן ודרשי
 מן נתונה בעצמו של כהן אף לקיחה בעצמו של כהן

ולחם לח פה למה למתנה קטל דימן ובסוף חוץ
 דלח סגן למה בלחו כל שכל טו כחטאת באשם הוא
 ודרשי מן חטאת טענה כל אף אשם טענה כל
 פסיקא למה ותעיה בסוף אשכחן קטל דימים בצפון
 מקבל עצמו מן תל וקח מדרש הפך ומדרש קשע
 ודרשינן מיחי ולקח לו קח לומר שיקרב הוא חל
 הפך לצפון ויקבל אשכחן לומר לעכב מן תל
 בצפון נשיא ושחט אות במקום אשר ישחט ארת
 העלה לפני חטאת הוא היכן עלה נשחטת
 בצפון אף זה בצפון וט מכחן אע למד וקלל כבד
 נאמן במקום אשר השחט קעלה השחט חטאת
 הא למען ותיבא לבצע שאם לא שחטו בצפון פסל
 אשכחן בשער נשיא שאר חטאות לעכב מן
 מדרש כב בשערה וכבשק חטאות גב פוש ואם
 כפש אחת תחטא בשגגה מעש ארץ ועמל שאמר
 בשערה ושחט את חטאת במקום קעלה ושנה
 בבבשא ואמר ושחט אותה לחטאת במקום אשר
 ישחט את קעלה ואם אינו עטן לזה שקרי כבד
 נאמר בשערה תהו עטן לשאר חטאות שמעכב
 בחון עטן אבל שוחט לא בש עטן מדרש ר' חייא
 ושחט אותה על ירך המזבח מן תל לש שמצאם
 שכהן עמינן בצפון ומקבל בצפון יכול אף שוחט כן
 תלמוד למיך אותה אות בש עטן ואין שוחט בש
 עטן פר ושער של יום הכטורים פר הוא פרו של
 אהדן שנאמר בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן
 בקר לחטאת ושער של יום הכטורים שנאמר
 ומקריב אהרן את השער אשר עלה עלו קערה
 ל' ועשקו חטאת והם חטאות פטמיות
 ומפרש בגמרא דאיידי דהיה לך חטאת מדרש
 חביבא לך ואקדמא ומקשי לתת חטאת
 חישנה ברישא ומתרחץ משום דקט דימן
 ככנס לפני לפתח חביבא לך ואקדמא
 שחיתתן בצפון מטעם שכן חטאות
 וקטל דימן בכל

שרת שכל בשלת סיפוישם באונות וממנו למדו
 כל הזבחים ודימן טעון קוזה על בין קבדים שכל
 ולתח מרדס קמר וקוז באכבשו על טע קכפרית
 קדמה ולטע הכפרת יזה שבע פעמים ונן וכתב
 בשער ועשה את דמן כאשר עשא לרס קפר וקוז
 אות על הכפרת ולטע כפרת פהיה עמיד בין
 בדיק ארון ומזה אחת למעלה ושבע למטה ובבת
 שש של היה סס ארון עמיד בבין קבדים ואל קהולו
 היו כנגד עטק של כפרת ולא היה מוגע בה שנאמר
 ולטע הכפרת ועל הכפרת חוץ מבת קדשי הקדשי
 שכל וכן יעשה לאל מועד כלו כשם שהוק משעל
 בטעס אחת למעלה ושבע למטה כר היה מוזק על
 הכפרת מבחוץ משפסם אחת למעלה ושבע
 למטה ועל מוזבח הקוב שכל ויבא אל המוזבח אשר
 לטע יי וכפר עליו ולקח מרדס קפר ומרדס קשער
 ונתן על קרבות המוזבח סכב וזה המוזבח הוא מוזבח
 הזבב שהיה לטע יי בקיכל שנאמר וישם את מוזבח
 הזבב בחול מועד לטע הכפרת וקוז מוזק על
 שבע הזאות שנאמר וקוז עליו מן קדס באכבשו
 שבע פעמים מיתה א מיקן מעבבת פי איס חסר
 מיתה אחת מימין קהולות הפטמות מצבב קהול
 ומנאן חכתו בצדו שבכל מקום כמו שאמר
 שירי קדס פי של פר ושער של יוס הכפרים היה
 סוף אל יסוד מערב של מוזבח החישן ולמדו זה
 מישיירי דס פר כקן משיח שדימו גם כן נכנס לטעס
 ונאמר ואת כל דס קמר ישפך אל יסוד מוזבח
 הפעלה אשר פתח חקל מועד ופתח חקל מועד
 הוא למערס של מוזבח פה קיכל במערב ומוזבח
 כנגדו וקטעס לשכבו ססוד מערב הוא
 קקרוכ לו בצד מן קהול איס לא נתן לא עכב
 פי איס לא נתן קשירים קללו אל יסוד המוזבח אל
 שפכו לא עכב הכפרת שכל וכלה מכמר את הקדש
 ואת חקל מועד ואת המוזבח יכפר את הקדש
 אל דמיס של בת קדשי קדשים ואת חקל מועד

אל דמיס של קהול ואת המוזבח וק מוזבח קוזב
 ואמר וכלה למדבכש נשלמו כל הכפרות המעבבת
ב פרים קנשרפס קס שלש פר יוס
 קכפרים ופר קבא על כר
 קמצת ופר הפעל דבר של צבור פר יוס קכפרים
 קוז סכנס ס כקן גדול לפע לפעס שנאמר בואת
 יבא חקן אל הקדש כפר בן בקר ונאמר ואת פר
 קחטאה ונן ושרפ באש את עדותה ואת בשרס
 ואת פרסם ופר קבא על כל קמצת קוז איס סגב
 כקן משיח בחוד משיח כריתת קמיון בתחלת
 כריתת מטא פר בן בקר לחטאת ונשרף שנאמר
 וקוצת את כל קמר אל מחוץ למחנה ונן ושרף אותה
 על עטס באש ופר הפעל דבר של צבור קוז איס
 סגב וקוזו שלא כהלכה בחאת מימצת לא תעשה
 שחיבין על דוקן כרת ועל סגבתן חטאת וקס לא
 מצת לא תעשה קמיון בתחלת כריתת ועשו
 קקל חרוב על פקס מנאין פר בן בקר לחטא
 ונקרא פר הפעל דבר מטע שנאמר בתחלת הפרש
 ונעל דבר מטע קקל ונשרף שנאמר וקוצת
 את כל קמר אל מחוץ למחנה ושרף אותה וקוי
 מחוץ למחנה ילפון ומא שקוז חוץ לשל מנחות
 וקוז חוץ לרז שס ששירים קנשרפס קס
 שפס שער יוס הכפרים ושערי עבודת זרק
 שער של יוס הכפרים קוז בן ונן של שער
 קימטל ונשרף שנאמר ואת שער חטאת ונאמר
 ושרפ באש את עדותה ואת בשרס ואת פרסם
 ושערי עז קס איס קוזו בת דין בעז חייבין כר
 שבע ושבע להבא שער ונשרפן לפ שקס חטאות
 קצור ולמדו שריתת מפר קעל שנשרף
 ונאמר חטאת קקל קוז וקעל בתל כקן איס
 לכל חטאות קקל שירפ שחיטתו כצפן
 וקס דמן בכל שרת כצפן שקן חטאות טעפות
 שחיטתו וקסל כצפן כמו שאמר למעלה
 ודימן טעון קוז על

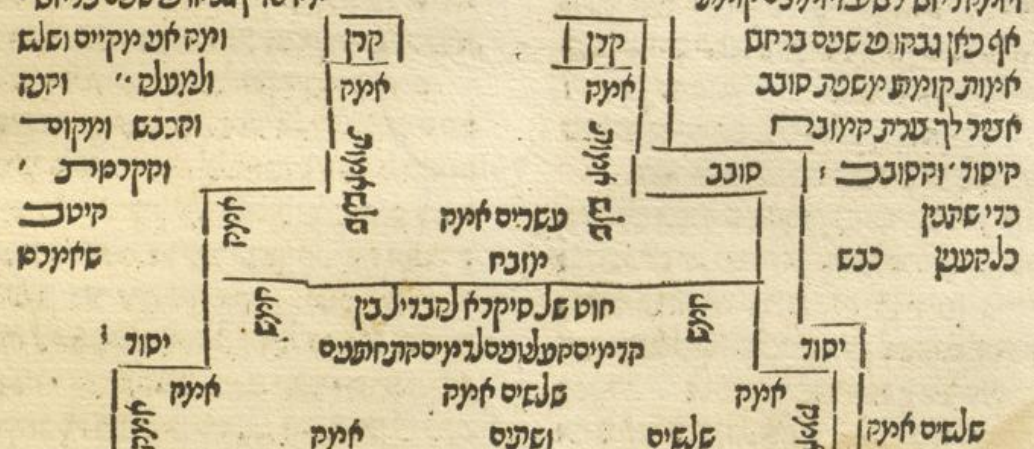

סדר תמלות קחול

קפדנות ועל מונח קוקב . אבל בין קבדים אין כתו בהן כמו שכתו גשפר ושער שלום הכפרים .
 ולמדו מתן דמים על קפדנות ועל מונח קוקב ומתנה אחת ושירי קדש על יסוד מערב מפר כחמש
 שנאמר בו וקזה מן קדש טבע פעמים לפעם יא את פת כרבת הקדש ונתן קחול מן קדש על קרבות מונח
 קטורת קממים לפעם יא אשר באהל מועד ואת כל דם הכפר ישפך א יסוד מונח קחול אשר פתח אהל
 מועד וכעגן זה כתו בספר העלם .
 ולמדו גם כן ששערי עז מפר כהן משיח שנאמר ואת כל חלב
 החטאת ידע ממנו ואמרין בספר החטאת לרבות ששערי עז לבל האמוד בעגן לל קוחה ודיקא
 ומקטרת אימורין ושכיפת קנשאר א מחוץ למחנה ואו ואל נשדפן בשת קדשן לל למקום שמוצחין הם
 דשן מונח שנא וקוחה את קדשן א מחוץ למחנה וכתו בספר כהן משיח על שפר קדשן יסוף ופר יום
 הכפרים קוקש לפר העלם שנא בו ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת ואמר לפר זה יום הכפרים
 קצור וקחור יא קן חטאות קצור קחי עמות שאין צדק להזכיר דאו הפעמיות
 כבד נשא ששערי ראשי חדשים ושל מועדות האמורים בצרסה וחטאות קיחור

נחטאות

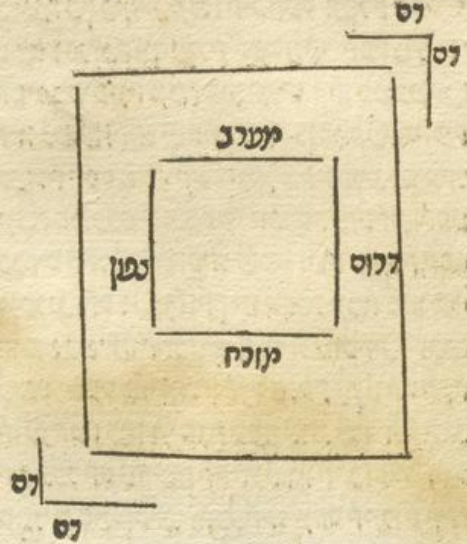
קס קבאים על שגת חיים כדעת שבתה של רב שחיוב על דורא כדת חייב על שגת חטאת קטע
 ובתולת כריתות מנה אותם ולכך לא מנה אותם כאן שחיטתן בנפן וקטל דמן בכל שרת בנפן כבד
 אמרו למעלה בנן אב לבל דבר ששמו חטאת שטען נפן בשחיטה וקטל ומקבל דמן טען ארבע
 מתות על ארבע קרבות שנא קרבות מלא משמע תרי וכתב קרבת קרבת תרי קרי ארבע כג עלה
 בבבא וטנה לבוב טולי קיח קיתן קיתות קיח עלה כבב שהיה בדומיו של מונח וטנה לבוב
 כדאמרין בנפן עלה אמה וכנס אמה זהו יסוד עלה חמש וכנס אמה זהו קסוב עלה שלם וכנס אמה
 זהו מקום הקרבות ומקום הקרבות אמה קרי עשר אמות וילפנן לה מנש דרבע רבע ממנו קוקבי
 כתב קרא במונח קחי עין חמש אמות ארך וחמש אמות רוחב רבע וף וכתב במונח קוקב אמה ארבע
 ואמה רחם רבע ואמתים קומת

ומכאן שמתן דמן נתן על הקרבות ובאזבע צריך לעמוד על גט סובב אבל כל שאר קדמים שקן
 תחטות מן החוט ולמטה שמועד על הרבה אהל ווית קמוצח וורק מן הכל למוצח וכל מקום שיצב
 למוצח כשר זכא לו לקרן דרומיות מזרחית שם הוא פגע תחלה דק יעילין כל פאות שאתה פנה לאו
 אלא דרך ימין למזרח וכבב קיח בדורס וכשעלה בו וטנו נפנא יעיו למזרח ושנה לעיו ולקן

דומי מורחית ומקוף כדרכו עד שיגיע למורחיה
 צערת ואחרת צערת מערבת ואחרת מערבת
 דרומית ובה על לכבש וירד על יסוד דרומי דהפא
 צביתה וזאת דמו ישפך אל יסוד מוצח השלה
 וזו יסוד דרומי או אינו אל יסוד מערב אמרת
 ילמד יכידתו מן הכבש מיצאתו מן הקיכל מיה
 יצאתו מן הקיכל אינו פותן לא בצמון אף יכידת
 מן הכבש אינו פותן לא בצמון וקטע משוסר אין
 מעבירין על המערת ונאלטן לפעם מן הקלעם
 שנאמר בחטאת במקום קדוש תאלל בהג אהל
 מועד יאלעו וקמטן היו קלעם סעבת הקצר
 וצבת עלמים היו חומות הערה לטרי כהונה
 שאל חקן המחטא אותה יאלעו לשפיק נשים
 שאיש ראיות לחטוי ובה כל זכר בעצם יאלע
 אותה בכל מאלל משוסר קתפ גמפסח אינו נאלל
 לא כל תנא בבלה בכל מאלל קן מעשאל קן כל קן
 מיה שירבה ואלעב דאמרי מתות כהונה אין נאלטן
 לא כל שאל למשחה בהם לגדולה כדרך שהמלשם
 אוכלין אינה לא מעלה בעלמ שיבחר להם אטלה
 יפה אכל אם רבה לאכול אותם מעשאל יתג מעלה
 הראות ברו לעם וללה דילמנן בפק דובחיס ובשר
 ובח תגית שלמיו למדן לתגה שנאללת לעם
 וללה אחר חטאת ואשם מוען קל ובח ובקדשים
 ללה הולך אחר היום שנא לי יעח ממנו עד בקר
 עד חטת סייב עשו כדי להרחיק את האדם מן
 העצרה כדתנן בפק דברכות כל קנאללן לעם אחד
 מעתה עד שיעלה עמוד השחר ולמה אמרו חכמים
 עד חטת כדי להרחיק את האדם מן העצרה

וקטל דמיה וכו' כמו שפרשם למעלה ודמיה טעון
 שני מתנות שהן ארבע של מצאון שכתב בשלה
 קרנות המוצח לא נאמרו בדיקת דמיה וזקן ארבע
 הקטן על המוצח סעב וממה שאמרו סעב אמרו
 שביכה דמתנות וכן בקרן מורחית צערת
 ובקרן מערבת דרומית שכנגדה בלסון וקיד
 זרק על הקרן וקדם הולך אילך ואילך ונעשה כמין
 גם וזו שתי מתנות שהן ארבע דבטנן שיראם
 קדם בארבע רוחות ואל לא משכחת לה לא בשתי
 קרנות או באלכסונה דאי בשתיים שצדו אחת לא
 היו קדם לא בשלש רוחות המוצח ולא קדינן סח
 סביבוקם תנן במסכת תמיד בא על לקרן מורחית
 צערת מיתן מורחית צערת מערבת דרומית פותן
 מערבת דרומי וקטעם מכפ סימורחית דרומית
 לא קיה לה יסוד ואי איפשר שיתחיל ממנה מעט
 שהשלה תחלת מתן דמיה טעון גביסוד דאמר
 עקב יבא קו ומיה שיריש שאין מכפרין ואין באין
 לכפרה טענן יסוד תחלת דם שולה שמכפרת
 ובאה לפרק אינו דין שטענה יסוד
 וקנה אציר לך ערת רבע המוצח וקדם על הקרן
 שאמרו ופ קרן דרומית מורחית לא קיה לה יסוד

וישענה הפסח וכלל לשישים מפרש בבתו
 וקמון הפס קורין לשישים הקין רפיה וטעות קור
 בלקרייתם יקיה משמש מעטן לים שישים
 אקרא והכון לקראת קאין לעשה שהיא מעטן
 ואם לא תבנה ולכן אין לכתוב יוד בקקלף וקאין
ה זבחי שלמי כסר קס שפכשי עגרת
 שמעטן אותם עם שתי הלחם
 והקוק אותם הכתוב עם החטאת שנאמר ועשיתם
 ששיר עים אל לחטאת ופע כבשים בע שנה לבח
 שלמים והנה רינים שזה כדון חטאת חוץ ממיתן
 ארבע שאין טעון מתן ארבע בשום קרבן פ' אם
 בחטאת בלבד ואם גזות קורין מי שיש שדו משוק
 פרוטה ולמעלה מממון ישראל בין שגגת בין שהלהו
 בין שהפקד חטאו או משום שותפות אין משאר
 דברים וכבר נ' וכשבע לשקר מיבא חיל איש על
 חטאו וקורין הקראת איש גזות איש מעלות קורין
 מי שחנה משום פרוטה ולמעלה מן ההקדש מעל
 ומבא חיל איש וזכו בשגגה חבל במיד איש חייב
 קרבן מעשה פ' ההקדש איש מתחלל במיוד אל
 ישאר בקדושתו איש שפחה חרופה קורין שפחה
 כנעשת המינוחדת לעברי ואם בא עלה אחר בין
 בשגגה בין במזיד מיבא חיל איש וקראת איש
 שפחה חרופה וגם קראת איש ודאי איש טור
 הנזיר כשיטמא מיבא שתי תדים או שפכשי יונה
 אחד לעלה ואחד לחטאת וכבש בקטלת איש וקורין
 הקראת איש טור איש מערע המערע כשיטהר
 מיבא שפכשי וכבש קבשק לחטאת והשפ
 כבשים אחד לעלה ואחד לאיש וקורין הקראת איש
 מערע ואם דל קורין וזו משגת מיבא שתי תרי
 או שפכשי יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכבש
 לאיש איש תלוי מיבאו איש שנסתפק לו איש חטא
 או לא חטא כען מי שבא ספק כרת לנדו ולא ידע
 אם עבר איש לאו כען איש קין לבג חלב וסומן והיה
 סור פ' שפחה קייתר ואכל אחד מקס אמרו לו אחת

של חלב קייתה סס ולא ידע איש של חלב אכל מיבא
 איש תלוי וממון עליו כל זמן שלא זרעל שודאי חטא
 ואם זרעל לו לאחר זמן מיבא חטאת קטעה וזכו
 הקראת איש תלוי ער שיקה פודע לו החטא וזכו
 שאין הכתוב ואם נפש בתחטא ועמולא ידע ואיש
 וכשאי עמו וקראת חיל תמיס ועמולא ונתן בברשת וז
 הכלל כל דבר שחייבין על זדון כרת ועל שגגת
 חטאת קטעה מיבא על לא חודע של איש תלוי
 ואלו קן ששק אימות קחמשה הראשונים קס
 סמוכס ולבך קדוקה קלף בשבא ופתח חבל קשמי
 שהיא איש תלוי קלף קדוקה בקמץ מנע שהיא סס
 דבר שחייבתן בצפון וקטל רמין בכל שרת בצפון
 שנאמר בזבחי שלמי כסר על עלות הכס ועל זבחי
 שלמים מיה שלמה טענה צפון אף זבחי שלמי
 כסר טענן צפון זבאים כרוב במקום אשר יחטו
 את העלה יחטו את האיש ועלה טענה צפון
 כמון שאמרנו אישכחן שחייבה קבלה מלבן ש' ואת
 דמיו דקוב מצ' למיכתב את דמיו או מוסב לעל כל
 במקום שחייבתם תהא קבלת דמיו אישכחן
 שחייבה וקבלה מקבל עצמו מען תל את דקוב מצ'
 למכתב דמיו כתב את לרות המקבל אישכחן
 למצה לעכב ממין תל ושחט את הכבש במקום אשר
 יחט את החטאת ואת העלה במקום הקדש
 ודמיו טענן שתי מתנות שקן ארבע מנע שכתוב
 באיש סביב ונאלקן לבטע מן קלעם לזכרי
 כהונה שנאמר כל זכר ברחם יאכלו במקום קדוש
 יאכל **ו התודה** ואל נזיר ועמ' התדה
 קרבן שלמים שמבא
 עם המנחה ש' ואת תורת זבח השלמים אי על
 תדה יקר יבן וגו' והיה מיבא עם קרבן תדה ארבע
 חלות מעשרים עשרון סלת העשרה עשרים חמץ
 העשרה עשרים אחרים מצה העשרה של חמץ
 עשה מקן עשר חלות והעשרה של מצה עשה
 מקן שלשים חלות שוות עשר חלות מאפה

כ"ה

חזן התפלה ואת שוק התדומה תאכלו במקום טבור אהרן ובמזרח אהרן

ז שלמים

קחי דגל שלמי צמד כבד כסא שחיתתן בכל מקו
 בערקה ואש בדרוס שחיתתן ושחיתו לבט אהל מועד
 מנדקחמי לבט ולא קחיני פתח משמע כל מקום
 שהיה כבוד הקיכל מכל צד ומדכתי קרא אחריני
 ושחיתו פתח אהל מועד דמשמע דבשנת פתח
 עשו ששפסין בכותל בית החלפת פתח אהל
 היה עמד על רוחב הקיכל וזו חמה לבנות לדרוס
 ובכותל של אות עורך היו חלומות מבחוץ לגבול
 סבבן ולכך קרוי האויר שרבונו עד כותל מערב
 של ערקה בית החלפת ואתן הפשפין היו
 מתירין כל בית החלפת לזכור ולבנות פתח
 פתח בקרן זוית של אולם כדי שיהיה קצת נראה
 לבנות וקצת נראה למערב וכך היו עשין בדרוס
 ובהפספסין קריין שפר פתח אהל מועד וקסבר
 פתח אולם קרוי אהל מועד ואלו הפשפין לא היו
 משמשין לצדקה ולבטקה אלא להכשיר שחיתת
 בעלמא ולהכשיר אחורי בית הכפרת היה שולל
 קטן בכותל הקיכל ומצאת כל קשרה מכל צד
 מוכשרת לזולת קדשי קדשים ולשחיתת קדשים
 קלם ועל זה הלול כתוב בדברי ימינו לרוב
 ואמרין מאי פרבד אמר רבא בר שילא כמאן דאמי
 כלת בר לשני ימים וליל אחד שחיתת וקפיד
 מבשר קובח ביום קלשאי ביאש ישרף ואינן נחלשן
 אלא ביום זבחים ובלילה ויום אחד עד קלשן
 דתעבד בביתא יכול יהו נחלשן לזר שלשי ודין
 קורא זבחים נחלשן ליום ולילה אחד זבחים
 נחלשן לשני ימים ולילה אחד מקלשן ליל
 אחריקין אף כחן לילה אחריקין תל יאכל עד יום
 ביום אהרן אוכל ואי אהרן אוכל בלילה לשיקם
 ולבטקם ולבגדיקם פדשקו למעלה

תשר ועשר חלות ריקין ועשר חלות מורבבות
 שחיתת על חלות לחם חמץ אחד שאמר חלות ינעת
 ודקיקי ינעת וסלת מורבבת ומש השמועה
 לזכור שמסקל לאו קב מינן כמסקל החמץ ואיל
 נזיר במלאת ימי נזרו מיבא כבש אחד לעלה
 וכבש אחד לחטאת ואיל אחד לשלמים והיה מיבא
 עם האיל עשרים מצות משקה פשוט ושש שלשי
 עשרון העשרה חלות וקעשרה ריקין וכל מצפה
 תשר קדשים קלם למז שאין מועלן בהם שחיתתן
 בכל מקום בערקה למז שאין טעמן צפודמן טעמן
 שתי מתנות שקן ארבע מפת שתי בקן בשלמים
 סבב כמו בעלה ולכך כל קלמים דמן טעמן שתי
 מתנות שקן ארבע כמו קעלה ונחלשן בכל
 העשר שחיתת ואת חזן התפלה ואת שוק התדומה
 תאכלו במקום טבור ומקשי בצל ופ כל קב במקו
 טמיא אכלו לזו אף טבור מכלל שהיה טמיא ואי זה
 זה זה מחנה ישראל שהיה טבור מטומאת מערב
 וטמיא טומאת זב וירושלם היא כבוד מחנה ישראל
 לכל אדם לזרים ליום וללילה עד חצות שחיתת בתורה
 ובשר זבח תדנת שלמיו ביום קרבן יאכלו יפח
 מימיו עד בקר ואיל נזיר קוקס לחטאת ואש
 ובכל מקו שאומר בתורה עד בקר מצותעד שיעלה
 עמוד השחר וזכמים אמרו עד חצות כדי להרחיק
 את האדם מן העצרה והעל תדנת שלמיו לזכות
 שלמי נזיר המורס מהם מן העצרה דקייט חזר
 ואוק כשאר שלמים וארבע חלות מארבע מינן
 שחיתת וקריב מימא אחד מכל קרבן תדומה לא
 ונחית בתדומת מעשר וקריב מימי וקרימות מימא
 תדומת ימי תדומת מעשר קריב מימי קריב מכל
 קרבן קריב מימי וקללות קריב מימי ועשיריתם ל חלות
 וקמורס מיאיל נזיר קריב קריב בשלה וחזק ושוק
 בני כתיב נזיר וחלת מצה אחת ודקיק אחד
 כיוצא בהם נחלשן ליום ולילה לא שאין נחלשן לבטל
 אלא לשיקם ולבגדיקם ולבטקם שחיתת ואת

קמרח ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרמח
ושת מתנות שקן ארבע וכו' למטה מן המזבח
אבל אם נתן מתנה אחת בלבד לכל קרבן מהם
כתב שחמיר ודס ובחור ישך על מזבח י' ל'ך
וקבאר תאכל בשפכה אחת נקטר' ואומ

ר ישמעאל אומר

בשגשג
מדות קשרה נדרשת' ובמדרש השכם גרס
משלש עשרה וכן כתב רבי סעדיה מקו כמו שאל
ואתה ירוק ירק בטעם קל תכלס שבעת ימים קן
לשבעה ארבעה עשר יום לא ריו לבא מן הקין לפיות
כנדון' תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה וע'
שאיין אם רשאיין להחמיר יותר על כנדון' וכמו שאל
ש תראה חמור שוטרך ולא פירש קחוקב ש' אס'
קשונא של רנה הכתו' להריך בלשון ופתח בשונא
כדי ללמוד קחוקב' ואין אם רשאיין להקדים חמור
קחוקב מהשונא לפי שריו לבא מן הקין להיות
קתעד כלל

המדה השנית

מגזירה שוק
עדות בת בכך או בת בתך קנה אסר לך את בת
הבן ואת בת הבת ולא אסר את הבת' וכתו' אחר
אומ' עדות אשק וכתה' לא תגלה את בת כנה ואת
בת בתה למדמו קנה קנה לגזירה שוק מה לפין
אשק וכתה' וכתה' כנה וכתה' אף כאן בת וכתה' כה
ובת בת' וכמו שחמיר ששריאל ולא תשימו
קרחא בין עשכם וכאמר בבהעם לא יקרחו קרחא
בראשם למדמו קרחא קרחא מגזירה שוק מה לפין
בבל קראש אף כאן בבל קראש

המדה השלישית

מבטן אב
וכתוב אחד

ההבכור ידוע' וקמפער מעש' בהמ'

וקמפסח ידוע' קדשים קלים
פרש סוקו ודמן טעון מתנה א' מטע שאין כתו' בקן
סביב לא כתוב בבכור ואת דמים תערוק על המזבח
וימנע ופסח אס' למדין מבכור' כדחמירין בגל
תנח' ר' יוסי קבל על אומ' דמיו לא נאמ' לא דמים חלם'
לא נאמר לא חלם' למד על בכור מעש' ופסח
שטעטן מתן דמים ואמורין לג' מזבח' כבגד
היסוד דילשן זריקה זריקה מעלה מה עלה'
טענה יסוד אף לא טעטן יסוד ועלה גפה שאל
א' יסוד מזובה קעלה' וקחי דלא עבדין שת מתפ'
שקן ארבע משוס דהו' עלה ואלמיסו אשם שלשה
כתובים הבאים כאחד ואין מלמדים' ואמר בלבד
שיתן כבגד היסוד למעט דרוס ומזרח שנה באפלת
אעפ' שמתן דמים שוק משוס קס באפלתן' הבכור
נאכל לבהעם שאל ובשרם יקיה לך כחוק התפוח
וכשוק קימין לך יקיה' וכבר ידעת שחוק ושוק
כמו שלמים נתן המורס מהם שונא בקסוקה לפני
נאכלם לבהעם לשע ימים וללה אחד וכך הבכור
נאכל לבהעם לשע ימים וללה אחד ומעש' בהמ'
מק דיבין קימין האמורין וקשאר אוכלין אות בעל
ואין לבהעם ש' חלק ולא חוק ושוק' וק' שאומ' לבל
אדם' ונאכלין בכל קעש' בכל מיאכל קן על קן
מנעם' וקעש' בבין לבל אדם טועה קוח דקח
קתע שנה באפלתן' הבכור נאכל לבהעם ומעש'
לבל אדם' לשע ימים וללה אחד שהכתו' קקישן
לחוק ושוק כמו שאמרנו' הפסח איס' נאכל לא
בללה שאל ואכלו את הבשר בללה קוח' איס' נאכל
לא עד חשת' מתנ' ר' אפער בן עריק קיח דילק'
ג' שאל ואכלו את הבשר בללה קוח' ולהין כתיב
ועברתי בארץ מצרים בללה קוח' מה לפין עד חשת'
שאל בחשת קלל אף כאן עד חשת' איס' נאכל
לא למאין שאל במכסת כסעות' איס' נאכל לא על
שחמיר על אש ומשת' ודע ש' כל מה שאומר בוס

ומפרט וכלל כמון שנאמר
 בהשבת אבדה וכן תעשה לחימודו וכן תעשה
 לשמירת פרט שמא ימנע שאלו אתה חייב להשיב
 בלבד אבל לא דבר אחר ואחר כך כלל וכן תעשה
 לכל אבדת אחיך כל אבדה שבשולש ונעשה הכלל
 מוסף על הפרט ה"ך אחר הכלל וכמו שנאמר לא
 תחמוד אשת רעך ועבדו ואימתו ושורו וחימודו פרט
 שמא ימנע אלו אין לך לחמוד בלבד אבל דבר אחר
 כן ואחר כך וכל אשר לרעך חזר וכלל ונעשה
 הכלל מוסף על הפרט אף בכל מקום שנמצא
 בתורה פרט וכלל ה"ך אחר הכלל

המדה הששית

כלל ופרט
 אתה דן לא כשן הפרט כמון שנה על כל דבר פשע
 שבשולש ואחר כך פרט על שור על חימוד על שמ
 על שלמה כמאמנע שעל אלו אתה חייב להשבע
 בלבד אבל לא על דבר אחר ואחר כך כלל על כל
 אבדה כל אבדה שבשולש וכלל אי אתה דן
 לא כשן הפרט מה הפרט מפרט דבר המטלטל
 ועש מימון אף כל דבר המטלטל ועש מימון יצאו
 לקרקעת שחייב מטלטל יצאו עבדים שקוקשו
 לקרקעת שנה והתנחלתם אותם לבערם אחרים
 לרשת אחוזק יצאו שטרות שאעפ שקן מטלטלן אין
 עשן מימון וכמו שנה במעשר ונתת קכסף בכל
 אשר תאזק נפשך כלל בבקר ובצאן ובשור ובשכר
 פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל כלל
 ופרט וכלל אי אתה דן לא כשן הפרט מה הפרט
 מפרט פרי מפרי וגדול קרקע אף כל פרי מפרי
 וגדול קרקע ז"ש לשאול היכן מנצח שקבוק והצאן
 הם גדול קרקע ז"ל מימיה שכתו תבא הארץ נפש
 חיה למינה בהמה ורמש ובע" חז"ל יס למר שקס
 גדלות על ידי גדול קרקע שקס קעשטס

מבטן אב משפט כתובים כמון שנאמר בחג המצות
 אף חסד יאכל לכל נפש קול לבדו יעשה לכם
 שהתיר לנו הכתוב אוכל נפש בלבד בחג המצות
 ובשאר המועדים לא התיר לעשות אוכל נפש אלא
 חמרו ר"ל זה בנה אב לכל המועדים וכמו שנאמר
 ועד אין בה וקיא לא נתפסק וקטח ועד אין בה
 בשע עדים הכתוב מדבר או אימ לא עד אחד ת"ל
 לא יקום עד אחד באיש ומא ת"ל ועד זה בנה אב
 כל מקום שנאמר עד כרי כאן שטע עד שיפרט לך
 הכתוב אחד וכמו שאמרו ר"ל כל מקום שנאמר
 דמיו ט דמיקס בס אימ לא סקילה קואיל ופרט
 הכתוב באחד מיקס קילה שנאמר איש או אשה ט
 יהיה בקס אוב או ידעט מות יומת באבן ירנמו
 אותם דמיקס בס אף בכל מקום שנאמר דמיקס
 בס אימ לא בסקילה זהו בטן אב מכתוב אחד
 מבטן אב משפט כתובים כמון שנאמר במומי אדם
 או גבן או דק או תבלול בשמו וגו ולא אמרנו הנהו
 יבלת אף במומי בהמה כתוב עורת או שטר או
 חרוץ או יבלת ואמרו ר"ל כל מקום שנמצא
 בתורה מוס סתם סתתן עלו מומי אדם ומומי
 בהמה זהו בטן אב משפט כתובים

המדה הרביעית

מכלל ופרט כמון
 יקריב מנס קרבן ל" מן בהמה כלל למה שחיה
 בכלל בהמה ואחר כך פרט מן בקר ומן הצאן
 ונתמעטת החיה מן הקרבן ואין בכלל לא מנה
 שבפרט וכמו שנאמר לא תלבש שעטנו כלל
 שאחר כל שעטנו שאור משפט מיטן ואחר כך פרט
 צמר ופשתים יחדו צמר ופשתים אסור אבל לא דבר
 אחר אף בכל מקום שנמצא בתורה כלל ופרט אין
 בכלל אלא מה שבפרט

המדה החמישית

המדה השביעית

מכלל שקווא
ומפדט שקווא נדיך לכלל כמון שכל פקוד כל בכור
זכר ואם אימר פקוד כל בכור ולא אימר זכר קיימי
אומר כל פטר דחס אפי הקקטת לבך אימר זכר
סמשמע זכר ולא פקבדו כלל שקווא נדיך לפרט
ואם אימר זכר ולא אימר בכור קיימי אומר כל זכר בן
בכורים בן שאין בכורים לבך אימר בכור וקוטרט
שקווא נדיך לכלל

המדה השמינית

וכל דבר שקיק בכלל
ויבא מן הכלל למד לא למד על עצמו יבא לא
למד על הכלל כלי יבא כמון שנאמר במולך איש
איש משה ישראל ומן הגר הגר בשראל אשר יתן
מורעו למולך מות זימת ומולך בכלל שאר
התעבין היה למד פד עבשו ותר מכוס לא למד
על עצמו יבא שקווא בסקילה לא למד על הכלל
כלי יבא שאר כל התעבין קס בסקילה

המדה התשיעית

וכל דבר שקיק בכלל
ויבא למשן טען אחר שקווא כעטס יבא להקל ולא
להחמיד כמון שכל ואשר יבא את רעמו בעד לחטב
עצם מכה באוג בכלל רוצח היה שכל ומכה אדם
זימת בן באוג בן במזיד ויבא מכה באוג מן הכלל
למשן טען אחר שקווא כעטס של מכה במזיד
שזה קמית וזה קמית ויבא מן הכלל להקל על
עצמו שבעל בערי מקלבו וקו להקל ולא להחמיד

המדה העשירית

וכל דבר שקיק בכלל
ויבא למשן טען אחר שלא כעטס יבא להקל ולהחמיד

קטע מן ענינים
א דב יבא למד יבא
א לא דה קמ יבא
שכל לא מוד יבא
אלה ענין שכל ענין
לא מושג יבא קו

כמון שנאמר כי תקנה עבד עברי שש שפס יעבד
וגו וקושיא אימה קעבריה מן הכלל שנאמר ופי ימכור
איש את בת לאימה לא תבא כבדת העבדים והלא
אימה קעבריה בכלל עבד עברי קיימי שנאמר ימכר
לך אחיך העברי או קעבריה וגו ולמה יבאת מן
הכלל למשן טען אחר שלא כעטס שעבד איסו
יבא בסימטון ואיסו יבא בזימת אדון וקאימה יבא
בסימטון ובזימת אדון ופלו בתוך שש ויבא להקל
שקדבר קוקל עלת שיוצאת בתוך שש ולהחמיד
שארונה מקדשה בעל כרחא

המדה האחת

וכל דבר שקיק בכלל
ויבא לדון בדבר חדש אי אתה יכול להחזירו לכלל
עד שיחזירו הכתוב לכלל בפ כמון שנאמר וקחם
יקנה נפש קטן כספ קווא יוכלו וילד בת קס
יכלו בלחמו ובת בכלל ילד בת קיימי בן פמוי
בין נשואה ויבא לדון בדבר חדש שאחר שנאמר
אינה אוכלת בתרומה שנאמר ובת כהן שתהיה
לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל וקוואיל
וקושיא כתו מן הכלל אי אתה יכול להחזירה
לכלל אפלו היא למנה וגרושה אם לא יחזירה
קכתב לכלל בשרוש שנאמר ובת כהן שתהיה
למנה וגרושה וזרע אין לו שבה אל שת אשה
כנעריק מלס אינה תאכל

המדה השתים

ודבר קלמד מעטס ודבר קלמד מסופ כמון שנאמר
בעטן שבת שם איש תחתיו אל יבא איש ממקומו
ביום קשטיש איס רל שיסם תחתיהם כל קווס כלו
לא שלא יבא איש ממקומו אפיס אימה שקווא למד
מעטס וכמון שנאמר בבהן גדול ומן המקדש לא
יבא איסו רל שלא יבא מן המקדש לעלם אל לא
יבא להטיח למת וקווא למד מעטס שקפרשה

כשם ש
קווס יבא
למנה קווא
עלם יבא

ועצמה מדברת באומית מות. ודבר הלמד מסוטו
 כמנו שאל גבעריות חיש חיש חלב. שאר בשרו לא
 תקרעו לגלות ערוה. חסר לפי ששאר שבועל אך
 בסוף העצמן פחד לא את האסורות שנאל ערות
 פלוטופלוט לא תגלה ומקם סוכל למד המותרות
 וכמו שנאמר בהפדת נדריה שקחב מפר נדרי
 בתוקבעל נדרי אשת שמעמע פן דברים שיש
 בקן עמי נפש פן שאין בהם עמי נפש אך בסוף
 העטן פחד כל נדר וכל שטעת חיסר לעמות נפש
 למד שקחב וקבעל איש יכולם להפר לא נדריס
 שיש בקן עמי נפש ב'ב'.

ודבר הלמד מסופי שתי מידות. וקראש הסכים
 להבריא הראסוה. ויש מקומות שמהגן למי רבון
 השלמים כל על נדקותו וכו' אתה הוא עד שלם
 נברא השלם ואין מנהגו להומרו וגם אומרי קודו
 לא קראו בשמו ומנומור השמים מספרים כבוד א
 ועמי חבל אין מנהגו להומרם לא בשבתות ומים
 טושים ואומר **ברוך שאלם**
 וקיה השלם

המדה השלש

לזון חכמים הוא שאומר בניקומות הרבה גלוי
 ודוע לפעמי שאמר וקיה השלם והוא על שם פ
 הוא אמר וקיה ור' שצ' די אימרה נברא השלם
 בלא שום יצעה ולא שום פישלם אחרת שאל דבר
 "שמים נעשו" וקייסו דאימרינן בבראשית רבא
 שקעלם קודו נברא בקא שאל אק תולדות השמים
 והארץ בקבראס בקא בראס' וקטעס כמנו
 הקא שאין בטל החותות יותר קלה ממנה להאמר
 בפה ק' ברא השלם בלא יצעה ועמי. ברוך
 הוא על שם ברוך "לשלם" ברוך אומר ועשא
 על שם קהוא אימר ולא יעשה. ברוך עוד ומקיים
 על שם ותגור אומר וקיס לך. ברוך עשה בראשי
 על שם בראשית ברא אלם. ברוך מרחם על
 הארץ על שם פקדת הארץ ותאוקקה. ברוך
 מרחם על קבריות על שם ורחמינו על כל מעשיו.
 ברוך משלם שכר טוב לבריאינו על שם מה רב טובך
 אשר נטת לברייך. ברוך א חי על שם נמצא
 נפשי לאלים לל חי. לעד וקיים לבח על שם "א
 ימלך לשלם ועד". ברוך מעשר אטל ומצא
 אוריה שנאמר וברל אלם פן האור ובן חסדך ברוך
 שאין לפנו עלה להטות את קנין. וכו' א אינונה
 ואין על. ולא שפחה שנאמר ברית שלם לא תשכח
 ולא משוא פנים שנאמר לא יאטטל כוטר.
 ולא מקח שוחד על שם ושוחד לא תקח. ואת מנה
 ימיה שוחד זה שיעלם על הדעת שיקיה לוקח לא
 שאין סוכל מותבבגד עמות ושלם שכר קמעת

ושם כתובים קמחישין וק
 את זה עב שיבא הכתוב השלשי ויכריע ביניהם.
 כמנו שנאמר בראשית ברא אלם את השמים ואת
 הארץ שמעמע שהשמים נבראו תחלה וכתו אחר
 אומר בום עשות "אלם ארץ ושמים שמעמע
 שהארץ נבראת תחלה וכו' הכתו השלשי ויכריע
 בניהם למד שאין בהם הכחשה שאל אף ודי יסנה
 ארץ וימיע טפחה שמים קודא אט עלהם יעמדו
 יחד. וכמו שנאמר אתה לאיתם פמן השמים
 דברת עמכם שמעמע שאל דבר עמכם בחד.
 וכתב במשנה יערה טעם בטעם דברא עמכם
 בחד מנהג קאש וכו' הכתוב השלשי ויכריע
 ביניהם למד שאין בהם הכחשה שנאמר מן השמים
 קאמיטך את קולו לשכך ועל הארץ קראך ארץ
 אשו קגדולה. וכמו שנאמר כל חלב וכל דם לא
 תאכלו שמעמע פן חלב חיה בן חלב בקמה וכו' וכו'
 אך כאשר יאכל את הנשואה האילן תאכלו
 וכו' הכתוב השלשי ויכריע ביניהם שאל כל חלב
 שור וכבש ועל תאכלו. ומפן יז' מדות אלו
 הוא לדעת רשי אבל רשון סעדיה מופה מכלל
 ופרט מפרט וכלל מנהג אחר. ודבר הלמד מעט

יד

2 ב' סוכל קר זלמ מן גושים וחיילם בשעשים
 ליד דבר ישן מל-1

היתדות לא מעטשאו על כל העבודות וסתן לו שכר
 ע. כל המצות וכן מנאם במשק רשאו שנפרע
 מימא שגש קל שבקלות דקייסו שמענא המוריס
 ולא קושיא עבדא כנגד מצתה ונשבת מוסיפין
 ברוך המנחיל מפחה לעמו ישראל שחמך ראו ע
 ה נתן לכם השבת י לכם ולא לאחריס ובוים טוב
 אומן ברוך אשר נתן מועדי שמחה לעמו ישראל שח
 וידבר משק את מועדי ה לבני ישראל ואומן שמחה
 על שם ושמחת בחגך ובראש השנה אומן ברוך
 אשר נתן את יום קוצרון הזה לעמו ישראל
 ובוים הכשרים ברוך המנחיל משחה וסלחה וכפר
 תענה לעמו ישראל תענה שם דבר ולל כפרת
 התענה כיון ולדבר אל ה תענה ברוך הוא וברוך
 שמו על שם ה אחד ושמו אחד וברוך וכו' לשלמי
 עד על שם ה זכרך לדוד ודוד ב' א' אומן ואין לומר
 קל דהא אומינין אלפי וכן כת רב עמרם בברכה
 שאחר המגלה ומזכר כחן טו פשעים ברוך כנגד
 טו יתענות שבברכת קאשם המלך על שם ה מלך
 הגדול על שם גדול ה והקדוש על שם פ קדוש
 אה ה אהב קרחמן על שם כרחס אבעל בעס וע
 מהולל בש עמו על שם תהלת ה ידבר ש משבח
 על שם דוד לדוד ישבח מעשך ומפאר על שם
 ובעזראל אהפארי בלשון כל חסידיו על שם
 וחסידיך רנן ירנאו ואמר בלשון על שם ורומם
 תחת לשוע ועבדיו על שם קללו עבדי ה ובשירי
 דוד עבדך כמו שאמר דוד ומעירי אהודם ואמר
 עבדך על שם ודוד עבדי עה לך ה אלפא על שם
 קללו את ה בשבחיו פרוש בשבחיו של דוד והוא
 עש שבחי ירושלם אה ה בומידיו פבו אמציו של דוד
 והוא עש ומרו ה ובסדר רב עמרם כתו בשבחות
 ובאמירות והמון קעס חסרו שש קתאזין שבסוף
 וקורין בשבחיו ובאמציו ואיס נכון עמודך על שם
 קודו ל ה נשחקך על שם שפתי ישבחוקך נפאךך
 על שם ש תפארת עומן אהת ונרוממך על שם

ונרוממך שמו יחדיו ונעלךך על שם המלכא
 ונקדישך ונעדיךך על שם והקדישו את קדוש יעקב
 ואת אלו ישראל יערי ע וכו' שםך וכו' על שם
 וזה זכרי לדוד דוד יחיד על שם ה אחד ה
 קעלמיס על שם חו אנט לעלם משבח ומפאר
 כבר וכרסאו שמו עדי עד על שם בטחו ב' עדי
 עד ב' א' מלך מהולל בשבחחות לפ שאומר אחד
 ברוך שאמר בשבחחות וקולעם מקיים קחתמך כן
 ובעל המלך שרש ברוך שאמר וקיי קעלם
 לא אומר ועשק קעלם ש קמעשה יאמר על תקון
 הדבר ונתנת קערה ש והגלות קערה קהיא וזה
 לא קיי במאמר קראסון לא בתענה מאמרורת
 ששלמו בוים ששי ולוי מעשה או תלפת יאמר על
 המכוון במעשה קהיא אחד קגלות קערה כיון
 שיאמר שתכלה קשת ישיבת האדם ש וזה לא יתכן
 כל עת שעסק קאזין ש ולפי זה קעטן נאמר
 ויכל אלפי בוים קשעשע ברוך אומר ועשק
 להורות שהיא מתמיד קויית קעלם במאמר
 ובמעשה שלא כמדת בשר ודם מדת קבלה שקה
 קעלם קאומר איס עשק וקעשק איס אומר
 אבל קבלה הוא אומר ועשק לעלם כל המעשים
 והוא שאמר דתתם זל מאמרן של קבלה מעשה
 הוא ברוך גזר ומקיים לחמת שימי קטבע וקדוש
 קנפלות ש בדתאמת זק תהאמת קדת איס
 תרבה אומר ש מראש סגור מקבלה על הכל גם על
 הדברים שיכחו מטבעם שלא תאמר כבר גזר על
 השמים לסטוב תמיד ועל קמים להיות כגדים ועל
 האש שתשרוף כל באיה וכיוצא בזה ואיס מקיים
 איס כך שהרי קשמש עמר בגבעון וקיס נבקע
 ועמדו מימיו ונעטק מישראל ועשריה באו ככבשן
 קאש ולא שלטה בהם ולפכך בא ולמךך שהוא
 גזר עלהם קל מראש כיון שאמר דתתה הגאוס
 קתנה קבלה במעשה בראשית עש קיס כלומר
 סתתלת קבריאק קתנה זק עבדראוין ואיס

תכנה חמוד שהיא גור לרעם לשאת הטבע ו
 ומכריחו לעשות רעם ברוך עשה בראשי שלח
 תחילת קנה קוץ אומ' תבא הארץ ישראל המיושבת
 בהם תחילת שם הקששים מעצמם לפי בא למנך
 שלח לשם בהם הקששים לפי שלעשים הקששים
 אחרים ולעשים אחרים עשים כן עד ראשית
 והשם יתבאר עשה בראשית ברוך מרחם על
 הארץ לזכות שהיא משגח בעל השטל בדרך
 רחמים ורחמים לעולם קם והנהגת השדה וקיי
 השגחתם וקוץ שכתוב ע"י הקמה משוטטים
 בל הארץ לא כדברי כופרים הרעם האומרים
 עב"י את הארץ ברוך מרחם על הכריות
 לזכות שהשגחת קיי גם כן בראשית שלח תאמר
 המינים השומרים הם שהשגחת בהם אבל האש
 הנפסדים אין בהם השגחה על לשכך בא ולמנך
 שהיא מרחם על הכריות כלומר משגח בכל בריה
 וזריה לזכות דעת הרעם האומרים אין י"י רואה
 אותם ולקיים מה שכתוב היוצר יחד לבם המצין את
 כל מעשיהם ברוך משל שכר טוב לראיו שלח
 תאמר קוץ ומשגח על כל הכריות מפת מה אם
 רואים נדק ורע על לשכך בא ולמנך שהיא משל
 שכר טוב לראיו והוא בעל קבא שאין תכלת טוב
 קעלם הזה תכלת קטוב ולש הרע תכלת
 הרע כמו שאורק על ספריה בל
 וקין שבל שספדה התורה על ששעה קשם ליו וט
 מנחת הרע קין וזה מורה שאין טוב אמיתי ל
 בעל שלח טוב וזוה נשלם קטוב בביראת העלם
 ובהנהגת ברוך קוץ וברוך שמו לזכות שהיודע
 שמו המיוחד לו והמשיג יודע קשם ומשיג השגת
 אשית שהיא חי והכל עשה בחכמתו ורעם
 ורעם קוץ עצמו ואין לרעם השגת אחרת
 ותארוקו בשלש הארץ כנגד שלש עלמות
 המלך כנגד העלם הקטן שאם ט' כלומר מלכא
 והגדול כנגד העלם הגדול שם יראק עש וגלע

והקדוש כנגד עלם המלשם שם קדוש
 ותארוקו עש האב הרחמן כש מה שזכרנו שהיא
 משגח ומרחם עליו כרחם אב על בנים מקולל
 בפי עמו משגח ומרחם בלשון כל חסידיו ועבדיו
 לפודיע שם מקוללם לשם כלשון בע אדם לשם
 מקוללם בבחינת עצמו ל"א שהתורה התורה לשם
 להלו כדי למית מצאוה לעם וזה אי אפשר
 מבלתי היתר התארו ומקוללם כש לשון בע אדם
 ועל דרך שאמרנו אי לשו דאתא משא ואמרינו ו
 יארת אנשי כנסת הגדולה ותקטבו אן לא יכלען
 למימרינו והוא שסדרו בה בלשון כל חסידיו
 חי קעלמים לרמוז ט' על קעלמות ומק טוב
 למר חי קעלמים כלשון הכתוב בחי קעלם קוץ
 הייחס וקיימם ואם כפשך למר שהיא חיוקיים
 בשע קעלמות קעלם הוא קעלם קבא טוב
 כלשון בע אדם ע"י כ"ן דב"ן ותמצא ט'
 יש בברכה זו רמז לתורה מאמרות שבהם נבדא
 קעלם ט' ברוך שאמר וקיי קעלם ברוך קוץ
 וזהו כלל לל קעלמה מאמרות ברוך עשה
 בראשית כנגד מאמר ראשון שהיא בראשית ברא
 אלם ברוך אומר ועשה כנגד מאמר שט
 שהיא ויאמר אלם יקי אור ולך אמר אומר
 ועשה שנאמר ויקי אור ברוך גור ומקיים
 כנגד מאמר שלשי שהיא ויאמר אלם יקי רקיט
 בתוך המים וזהו שגור של ייקערו המים
 ומקיים שנאמר ויעש אלם את הקיט ויבדל בין
 המים ברוך מרחם על הארץ כנגד מאמר
 רעש שהיא יקו המים מתחת השמים אל מקום
 אחד ותראק ח"בש וזהו שריחם על הארץ שתהא
 בגלת ולא יכסו המים ברוך מרחם על
 הכריות כנגד מאמר חמישי שהיא ויאמר אלם
 תשא הארץ וזהו שריחם על הכריות שהפן לשם
 דאשם לאכול ברוך מעצב חפלה ומצא
 אורק כנגד מאמר ששי שהיא ויאמר אלם

סדר תפלות קחול

ימי מאורות ברכיע השמים למאיר על הארץ
 שער עתה לח נהלו המאורות ברכיע ברוך
 משלם שכר טוב לבריאו כנגד מאמר שמש שקוץ
 ויאמר אלם ישראל המים שרץ נפש חיה וכתוב
 ויברא אלם את התטטטס קגדוליס התטטס כתוב
 ודרשו רבותינו שקוץ ליתן וכן זוג שכראס זכר
 ונקבה והקבאת הנקבה ומלכה לבריקים שאס
 יפרו ויבטו לח יתקיים העולם לטעמם ברוך
 שאין לטטט שלה וליא שכחה ולא משוא פטס ולא
 מקח שחד כנגד מאמר שמיט שקוץ ויאמר אלם
 תבא הארץ נפש חיה למינה כלומר שאין לטטט
 עלה שאינן רוכה שיוקק מין לשאינן מינן
 ולא שכחה על המיטטס הקולטס לשאינן
 מיטט שאינן שוכח לפרוע להם את דיעם ועל כן
 יקוץ יראים ללבת לשאינן מיטט ולא משוא פטס
 שקרי אומר עץ פרי עשה פרי למינן ואלו לח הים
 מעט רק לחיות ולבהמות הים דומה למשוא פטס
 ולא מקח שחד מהמיטטס את גורותיו
 ברוך לחי לעד וקיים לצדו כנגד מאמר תשיש
 שקוץ ויאמר אלם נעשה אדם בגלגלן כדמותם
 ונעמיר ששן שלמשל כל אדם נברא בכל דמות
 קטרא הוא עדות וראיה שהקרא חיוקיים לבר
 ולנצח נצחיס שאס לח כן קוץ משופט בע אדם
 לכמה פטס ולגמות אחר ברוך אתה יי אלמן
 מלך השלם המלך הגדול והקדוש קאב כרחמן
 מקולו בש עמו כנגד מאמר עשירי שקוץ ויאמר
 להם אלם פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוק
 ביצאו שכל בע אדם חייטן להללו ולשבחו ולפארו
 ויתר מכל בריותו שהאדם הוא השלט על כל שאר
 חכריות הרי כאן דמו לעשרה מאמרות ומת
 שאומר אחר כן ויאמר אלם הנני נתתי לכם את
 כל עשב וזרע ורע וק אינן מאמר של צוי לח בוא
 להתר לשם כל עשב לחכה ואחר כך תקטן
 למיר מזמורים שנסוף התלם וקס קמו טרקלט

לתפלה כדאמרין בשבת בגל כל כתב הקדש אל
 דיוסי יא חלקי עש עמרי קלל בכל קס ומאי עקו
 פסוקי דמירא מתהלה לדוד עד כל הנשמה תהלה
 יה ומפטט שבא קמומורים הוא בשלם התלם תקטן
 למיר אחריהם ברוך יי לעולם אמן ואמן ברוך
 יי מצטן ועמיר וכרוך יי אלם אל ישראל ועמיר
 ברוך שס כסדו ועמיר שאילו הפסוקים מצטן אותם
 כתובס בסוף ספרי התלם ולכן תקטן למירס
 בקשלות התלם ואחר כך אומר ויברך דוד
 וש בא קמומורים דמו לעשרה מאמרות כנגד
 ברוך שאמר וקיי השלם כנגד מאמר ראשון שקוץ
 בראשית ברא אלם את השמים ואת הארץ
 מזמור לתדה כנגד מאמר שפ שקוץ יקי אור ועל
 מורים הכריות כלם בריטן לזרד וקו שכתוב
 ועל מל יקום אורקו ועל כן כל אדם חייב להודות
 לו ותמצא בזממור זק ארבעה שמות כנגד
 ארבעה הצדיכס להודות יקי כבוד יי לעולם
 אינן מזמור לח פסוקים מפורסס מהתלם וכתוב
 יי בשמים קטן כסאו וקוץ כנגד מאמר שלשי
 שקוץ יקי רקיע בתוך המים ויקי מבדיל בין מים
 למים וקו כסדו של מקוץ שהבדיל כסאו למעלה
 ולא הים קכל בערסו צד ככתחלה אשרי
 יושב שתך עד יקללך סלה כנגד מאמר רבע
 שקוץ יקוון המים מתחת השמים אל מקוץ אחר
 ותראה קינשא שאס לח כן לח הים לבריות מקוץ
 לשבת ולהלל לשם יקללך סלם קסמך בדגש
 שככה לו קלמד בדגש יי קלל יק קלל
 נפשי את יי וכתוב סותן לחס לערעס כנגד מאמר
 חמישי שקוץ ויאמר אלם תדשא הארץ דשא עשב
 מזרע זרע עץ פרי וכו' קלל יי ט טוב זמרה אלמן
 כנשם באו תהלה וכתו מונה מספר לכוכבס
 לכלס שמות יקרא כנגד מאמר ששי שקוץ יקי מן
 מאורות ברכיע השמים לתבנת אינן מסר בלא וו
 בתחלה ומשטטס כל ידעס בוו בתחלה קלל יי

קללו את יי מן השמים קלוקו במדומים וכתוב
 קללו את יי מן הארץ העטט וכל תהומות
 ואומר אחר כך קחיה וכל בקמיה רמש וצפר ככף
 כפגד מיאמר שמש שקוא ישראל המים שרץ נפש
 חיה ובעל וכתו וברא אלם את התעטס הגדולס
 ובעל קללו את יי מן הארץ בל יוד בתחלה
 קודו על ארץ ושמים בחולס בן קרלית וקוון
 האחרונה קלויק שירו ליי שיר חדש
 תהלת בקל חסידים כפגד מיאמר שמיש שקוא
 עכא הארץ נפש חיה לפניו וזו היא חסידות גדולס
 שאין רעם שזקק מין לשאיס מיס וחרב
 שפות עו בתחלה קלויק קללו אל
 בקדשו וכתב כל הנשמה תהלה כפגד מיאמר
 השיש שקוא ויאמר אלם נעשק אדם בטלמס שאין
 עכל הנבראים מי שידע להלל אלם האדם המדבר
 ויש בינו מור קזה עשרה פעמים קללו כפגד
 עשרה מיאמרות וקלויק איס מן המטן שקוא
 תבנה אחת כדאימדין בפרק ערב פסחים שקוא
 כולל סס ושבח בתבנה אחת ויברך דוד את
 יי לעש כל קקל ובעל וכתב ואתה מושל בכל
 כפגד מיאמר עשירי שקוא ויאמר להם אלם כרו ורעו
 ומלסו את הארץ וכבשוק ונע מצא שקשלט את
 האדם על קכל ואסן אומרים לו אעף שקשלטת
 האדם על שאר בריותך ועית למשול בקס אתה
 קוא מושל בכל ומתחלת ויברך דוד עד ומקללס
 לשם תפארתך קוא כתוב בברי קימים ומן
 ויברכו סס כבודך עד במים עיסי קוא כתו בער
 קרי כאן כינו לעשרה מיאמרות קכנעע
 קחת קיאמורי וקטריזי וקיססי וקרגשי קשלס
 קראשועס בלל וז קשלס קאחרועס עו
 ואת זמקתס שמפת בזין ואחר כך תקיס
 לומר ויושע יי בוס קקוא ושירת קיס וקוא זכר
 לשאת מינרים ששת זמרות לו כתובות בתורה
 זכר למעשק בראשית שפאמר ט ששת ימים עשה

יי את השמים ואת הארץ ובעל וזכר לעזארת
 מינרים שפאמר וזכרת ט עבד קיית במעדים ובעל
 וקאגן בספרד לכל קסוק האחרון
 של כל גן המזמורים ועד באשרי יושב בתך
 כופלן שט פסוקים אחרועס וטעת קוא שאין
 לכלל לא קסוק האחרון שבסוף כל המזמורים
 בלבד שקוא כל הנשמה תהלה יק לקודיע שפאמר
 המזמורים של סוף קתלס כדרך קיס הפרשה
 שכופלן קסוק האחרון וכן בשירת קיס כופלן
 פסוק יי ימלך לעל ועד ינפש שקוא סוף השירק
 ואס לא קיו כופלן אות לא קיה נרא קוא סוף
 השירק וקטעס שרעו לומר ויברך דוד ושירת
 קיס לפ של אותס חמשה עשר לשמות של שבח
 הסדורים בברכת ישתבח דודש נאמרתן מתוך
 שירת קיס ומתוך פסוקים של ויברך דוד
 ואחר כך עמד שלש בטר ואומר בקול רם

ישתבח שמך

לעד מלכא
 אינה פתחת בברוך מפע שמינוכה היא לברוך
 שאמר ופסוקים שגברים לא חוו קפסק וכתב
 קרין וקיסו רבנן לעימר ברכה קמייהו וברכה
 בתרייהו ומאי עבדו ברוך שאמר וישתבח וקילך
 מיבע לם לא יעש לם לאשתעיי מע מתחיל ברוך
 שאמר עד דמסיס שמונה עשרה ואומר במדש
 מי קאיש קירא ורך קלבב זה המדבר מברוך
 שאמר עד סוף קתלס ואמרין ברוש למי קסח
 בן ישתבח לומר אור עבדק קיא ברו וחוזר עלם
 מערב קמלמק ואומר במדרש אימר לשער
 בר יוסי פעם אחת קיית מקלך בדרך ומצאתי
 אילו זכור לטוב ועינו ארבעת לשם געלש טעט
 אמרת לי מנא לו טעטס אימר לאף וחימה למי
 לעשות נקמה באף וחימה מימי שמסר בן קדיש
 לרבו בן ברכה לברכה בן פרק לפרק בן

י

סדר תפלות קהול

אימן יקח שמימי רבך ליתברך בן גאולה לתפלה
 ולש עזר לא שאין תפלת נשימעת לפט המקום
 שצאמר ולא אות קראת יעקב וכל המכוון
 בתפלתו ואינו מדבר אין תפלת חוזרת ריקם שנה
 תפן לבס תקשיב אזנך וכתבר עמכם
 ולחזק מיבש לה לא יעש לתחול בפריסת שימע
 ביוצר אוד ואסוד לישתעשי בן יתבב לפריסת
 שימע ביוצר אוד והמ' במידי דלחו צרש צטור הוא
 אבל בצרש צטור או לערך מי שבא להתפונס מן
 הצדקה ובעש לפתק לה שפר דיני ומרב
 ליעזיר מדוטטורק כשקיה צריך לפתקין בן
 ברוך שאמר לשתבח קיה אומר קודם שידבר אל
 הפסוקים ברוך ה' אל ישראל מן השמש ועד
 השלש ויאמרו כל העם אימן והל' וברוך ה'
 לזעל אימן ואימן וברוך ה' מצין ועיני וברוך
 ה' אל ישראל וישראל ועיני וברוך שם כבודו לעולם
 ועיני וכשחוזר להתחיל ממקום שפסק קיה אומר
 גם לו הפסוקים לפי שהם כמון ברכה
 ועתה אחזור לפרש ברכה ישתבח על שם
 לשתבח בתהלתך שימך לעד מלכנו על שם
 ויצברכה שימך לזעל ועד הא על שם וקא הקדוש
 ותפארת שימך לעד מלכנו הא ראשי תבות שלמה
 ואיפטר ש' החכם שחבר זה קיה שמו כן ועשאו
 לכבוד שלמה המלך המלך על שם ארוממך אל
 המלך הגדול על שם גדול אתה וגדול שימך
 בגבורה והקדוש על שם וקא הקדוש נקדש בצדק
 בשמים ובארץ על שם אשר מי אל בשמים ובארץ
 אשר יעשה כמעשיך וכגבורותך ש' לך חלק י'
 אלנו על שם מי לא ייראך מלך קנים ש' לך יאתה'
 שיר ושבחה הלל וזמרה שנו ומימלה נצח וגבורה
 גדולה תהלה ותפארת קדושה ומלכות ברטור
 וקודאות למיך הגדול כל לו לשמות של שבח
 כפגד חמשה עשר שיר המעלות שאמר דוד וכפגד
 חמשה עשר מעלות הסדורים בהגדת פסח

וימשלש עד שלש אתה א פסוק הוא ב' אזי מלך
 גדול ומקולל בתישבות על שם גדול ה' ומקולל
 מאד ומק שאומר בתישבות ברכה זו מלך גדול
 יותר מחתימת ברוך שאמר וברכת יקלך שלחך
 קהל לרמוז שבח ברכה זו קול גדול ומעלה
 משבח שתי ברכות האחרות ש' בראן משבח את
 השם בחמשה עשר לשמות של שבח שהסדרים
 מן קשרה ומן הכתובים כמו שאמרן למעלה
 וכתב קראש שאין לעשות אימן אחר ב' אזי מלך
 גדול ומקולל בתישבות שאין זה סיוס הברכה לא
 אחר חי העלמיים שהיא סיוס הברכה א הקודאות
 על שם קודו ה' אדון הנפלאות על שם עשה
 פלא טרא כל הנשמות אדון כל המעשים כבר
 זכרנו למעלה הטיח בשרי זמרה על שם
 בחרתי בשבט קלי לפי שאומרים קשיר במקדש
 ויש כאן בא הקודאות חמשה עשר תיבת כפגד טו
 מעלות שבמקדש שעלם מעשרת נשים לעשרת
 ישראל שעלם עמדים קלוי בשרי וכתב בעל
 המנהגת שאומר הטיח בשרי וזמרה שאין
 ככון ש' מלת זמרה הוא שבח כמון מוארת הארץ
 ור' הטיח בשרי של שבח ולא בשרי שאינו של
 שבח וקאומר בשרי וזמרה משמע שהיא טורח
 בכל שיר אעפ' שאינו של שבח וזה לא יתכן וכן
 מוזמור שיר שיר של שבח וכן שיר מוזמור שיר של
 שבח עכ' חי העלמי על שם וישבט בחי העלמי
 ואומר חי העלמיים ולא לעלמיים ולא בעלמיים לפי
 שהן מורים ומן וגבול ומקום והיא היא הפרגת
 הקויה שאין לה תחלה וסוף ואומר ש' קדיש עד
 לשלש ואין לאומרו בפחות מעשרה שכל דבר
 שבקדושה כגון קדיש וברכו וקדושה או הפרס על
 שימע אינו בפחות מצדקה ושלש כבוד מן המעט
 שנאמר וקדושתו בתוך בני ישראל שכל עשרה
 מישראל נקראים עדה ש' עד מתי לעדה הרעב
 הואת וקא קיו שפס עשר יצאו מקם יקושע וכל

ב

שיאמר קוה דבר שבקדושה קרי קוה תקדש את
קדש בעשרה עבר וזה פרוש קדוש של

יתגדלויתקדש

על שם וקתגדלתי וקתקדשתי ומדעת לשעטנים
 רבם וידע ש את יי קדמוהו במלכותו הגדולה
 יתגדל שמו של קדש כמו שבאמר ועלו מושיעים
 בקר טון לשפט את הר וכו' וכתב בתקנין ביום
 קדוש יקיה יי אחד ושמו אחד שמיית רבתי יש
 מפרשים שם יי רבתי שאם מתפלל על שם יי
 שאיפול של שיתגדל ויחזק שלם ויהו לעת קבולה
 שיתקדש מעמלק שהוא מזרע של עשו שנשבע
 שלא יקיה שלם עד שיתקדש ממנו שנאמר כי עד
 כשיק יי לא תאמר ש אים יי וכו' לא תאמר ש
 אים כש שנשבע יי במימי וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 עד שימחה שמו של עמלק אבל לאחר שיתקדש
 ממנו יקיה קדש של וגם קדש שנאמר קדושתו
 קדושת לפי וכו' וכתב בתקנין וכו' לשלם יי
 כון למשפט כסאו קרי קדש שלם וקדש שלם
 וזהו כמו הכתוב באומריו אוק לנושפ לנו אוק
 להשלם קדש וקרי להשלם קדש מישל למדך
 ששלם את גוף משה האסורים ויח משם וקיה
 קודך אכל אביו ובאמצע קדך פגעם לשתם
 ובזבול נכסו וקדש את אנשו כשאימץ קמלך
 חזק לו עד מות ואמר לא דיקבער סגל בעבתי
 האסורים לא לאחר שפדוהו בכחי וכו' וכו' וכו'
 בא עליו אות לשתם ובזבול את נכסו וקדש ארבע
 אנשו מיד קשליך חותמו מדרו ונשבע של יקרא
 בשמו ולא יכנס במלכות עד שיתקדש מאותו עדר
 ולאחר שיתקדש ממנו יקרא בשמו ויהי שלם כח
 מלכותו כשנבע קדש כמו שאמרנו ואלה
 איך יאמר לחת קדש רבתי ויש למד ממש שאין

כשארזו עשרה וקדשם הכתוב ערם
 חדוש במקלות ברכו אלם במקלות בנימטריח
 בעשרה ופרוש פירוש על שמו קמבכך
 ברכות שמוע ש קוה יבך קובח תרעם ידוע לפי
 קרי קוה מפרס על נכסו ויש מפרשים
 פירס לשון פרוש וקיים כאחד בא לשת חכמות
 לאחר שקראו הכתר את שמו ועמד אחד ואמר
 קדש וברכו וברכה ראשונה שלפט קריאת שמוע
 ואמרין שדו למי דמגלה שאם התחילו בעשרה
 והלכו מן עתה ומד ועל כל קוה אומר ועוד יי
 ילו וכתב קדש במזל בתשובת שלם
 התחילו בעשרה ברכת יי אור והלכו למס מקטנת
 משלמין ואומר קדושה של יי וכן בקדושה
 של תפיל אבל קדש לא יאמר עד שיקו סעע ער
 שאין קדש חלק מאשר התחילו בעשרה
 וכתב רשמי תם אים יש ששה בע אדס של שמוע
 קדש וברכו אוק ש האחרים שמוע יכולן למד
 קדש וברכו עמקו וכתב ער שכן מנה כתו
 באגדה שאין אומרין ברכו לא אים כן יש שם א של
 התפיל שם בפדוע גרעות שארל בתקדוש
 ברכו יי פרוש שהתעבד האשית קרי ברכו ויש
 כשמיטן על זה הפסוק במקלות ברכו אלם יי
 ממקור ישראל ויש גם ששק תעבות עד קדש
 רשמי תם אים מתחיל ללש קדש זה הפסוק ואת כן
 אלא בעת קרי לומר ויש גם ששה תעבות וגם
 אותיות ואתחן ששק וגם אות ראשונה ששק
 וכן נראה מדברי הרם במזל שבנדך ששק שלם
 שמוע קדש וברכו אבל קראש כתב שתלמידי
 רשי כתבו בשמו שאפי בשל אחר פרושין על שמוע
 וכן כתוב במסכת סופרים במקום שיש תשעה או
 עשרה ששמוע בן קדש בן ברכו ולתת התפיל
 עמוד אחד בן אלו ואמר ברכו אוק קדש ועוד אלו
 אחריו יח יי חובתו וסברא גדולה קרי דלפניו לא
 עברש קשעה ששמוע עם קיחוד של שמוע

י

לול מי שיש לו שם מלאך ש איס רבי וכן מצאנו ברוח
 הקדש של אחר שנלקח להקים רצון קורא אות
 רבי ששאל ואחלה מן הרוח אשר עלך ומתרגמי
 ואחלה מן רוחא דעלך כך פראו מקצת המפרשי
 ואיסו כוכן בשע ש שמיה רבא קוא הרעם של שמו
 הגדול ש הקדיש נתקן בלאון תדגם בעבור עמי
 הארץ כמו שכתב לקמן ועוד ש מצאנו בסוסיאות
 ישות ומצוייקות בפך דברכות שפרס בשערה
 ששען אימן יקי שמו הגדול מערך קבלה מנענע
 ריאשו וכו' בעלמא דברא כרעיתא לש שכשברא
 את העולם הזה לא היה שם עדיין עש מי יקיה
 נמלך ש עדיין לא נבראו המלאכים עד יום שש אצל
 כשרצה לברוא את האדם נמלך עש המלאכי סכא
 ויאמר אלם נעשה אדם בגלמנו וגו' ואמרו רבותינו
 שנמלך עש פמלא של מעלה וימלך מילכותה
 כלומר שירא מילכות עלמו ויצח פרקעה תרג
 מצמיח ישועה ויבחקן מישיחיה רל ויחיש באת
 קנגא וחס עתידות מתרגמי ומבצ ויסכלל חילת
 פי ויבנה קיכלו על שם לשכלל קיכלא בחייסון
 ובימיסון וכו' ולש שטימן הגולה לא ישארו ש איס
 א מנשר ושעס מנישפחה אסו מתברטן כאן בחייס
 וזשק ומי מלכל את זיסטאו ומי הפעמד בהראות
 ש קוא ראש מנדרג וכסרית מכבסיס וקייסו דאמרי
 ייתולא אחמישה מרוב הגרו העתדות לבא באות
 זמן ובאותה מלחמה תקיה מיתה לעמלק וחייס
 וארך ימים לערא וכו' יקיה גדול השם בעגלה
 פי במהרה כמו ש קיפ דלש תריף בעגל ואמרי על
 קומישיח דלתי בעגל ועשן הקהל אימן יחא שמי
 רבא וכו' וגרסינן בשבת בפרק ט כתת הקדש
 אימל יקושע בן לוי כל השנה אימן יקי שמו הגדול
 מערך בטל כחו פי בטל כוונת של יחאוב בדב
 אחר לא שיקיה כל כח שכתפ עמו קורשן לנור
 דין של שבשם שנה מרעה לטובה שנאי בפרוב
 פרעות בשרא בהתגדע עש ברכו יי מק טעס

בפרוב פרעות משוס דברכו יי פי בפרוב קוא
 מלשון שפרוב קוא ומתרגמיין ארי בטיל קוא
 ופרעות קוא מלשון פרעות וכן קוא קפ בהבטל
 הפרעות מישראל מנע שמתגדע קעש לברך
 את יי קוא אימל יחא בר אבא אימל יוחנן אפעו
 יש בו סימן עבודה וזה מוחלן לו כתב קחא
 בפרוב פרעות וכתב קתש שפרעה אהרן
 וכן קוא קפ בהבטל פרעות עבודה וזה שתקע
 ותשכח שלא יזכר ענה משוס והתגדע עש קוא
 לעל ולעל עלמיא על שם ויחסון מילכותא
 עד עלמא ועד על עלמיא יתברך על
 שם יתברך באל אימן וישתבח על שם
 לשתבח עתה יתך ויתפאר על
 שם ישראל אשר בך יתפאר ויתרומם
 ויתגשא על שם עתה ארומס עתה אכשא וכתב
 ויתרומס ויתגשא על כל א וועד ויתגשא
 על שם והמתגשא לכל לראש ויתהדר על
 שם משבח ומרומס ומקדר למלך שמיא
 ויתעלה על שם מאד נעלת על כל אים ויתהלל
 על שם מאד נעלת להתהלל עש בחלק לעל
 יוכל ברכתא שירתא תשבחתא כלומן למעלה מכל
 שירות ושבות שאדם מהלל ומשבח למלך בשד
 ודס יקיו שבחו של אכל ונחמתא כלומר יתנחם
 בצחמת צון יותר משאר צחמות של בע אדם
 ומצאנו שאכל מתנחם בצחמות שנאמר וגבותי על
 קשר הזאת להושיעה למעט ולמעט דוד עבדי כון
 שאמר למעט יראת קוא מתנחם בצחמות וגם
 על שם דאמרינן בפך דברכות בשעה שישראל
 נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועטן אימן
 יחא שמו הגדול מערך קבלה מנענע ראשו ואומ
 אשרי המלך שמקלסין אותה בשעת כך אויל לב
 שקולה את בנו חויהם לבטס סגלו מעל שולסן
 אבסם ולמשאין שמחא לבש באותה שעה לא
 כמו דאנה על חדכין קשת ועל גלותיפן אסו מתסלגן

שיתחם בקדושת אבותיה דאצתה וימקרה לגאלהו
 דאמירן בעלמא כלומי דאמירות בעלם לבט אדם
 לשבחם בהם ואמרו אמין על שם ואיך כל קעם אמין
 וכש אומין קדיש אחר סדור כל תפלה מנוספין בסופ
 תתקבל טותהון ובעתהון דכל ישראל על שם אשר
 לקחתה מיד האמורי בחרט ובקשת ומתרגמין ב
 בתרגום ירושלמי בבלותי וכבעתה ולבן סמכון זה
 קדם אבן קורי בשמיא ואמרו אמין לשון חכמים הוא
 שאומין בכמה מקומות לפי אבותם שבשמים
 וכשאומין קדיש אחר קריאת תלמוד או מדרש אומין
 במקום התקבל טותהון על ישראל ועל רבין
 ועל תלמידיהון ועל תלמידי תלמידיהון על שם לא
 ימוש ומשך ומשך ורע ורע ורע ורע ורע ורע
 וכמו שפרשם בברכת הערב נא דעסקין באורי
 קדישתא על שם וקצת מ יומם ולילה ודוב שלוחי
 סבר אומרים באורייתא קדישא ובעתה הוא דאורח
 הוא לשון נקבה וקדישא לשון זכר ולכן עריך לומר
 קדישתא די בארתא קדין ודי בכל ארבי ואתה
 אינו חוזר על התורה לא על החכמים שוכר וכן
 הוא שישמו על ישראל ועל רבין די בארתא קדין
 וכו' יחא חול וחסדא על שם וקשא חן וחסד לגנו
 ורחמי על שם רחם ארחמינו מן קדם מרי שמיא
 וארעא ואמרו אמין על שם ביי לאי קשמים ולי
 הארץ ובין אחר התפלה ובין אחר קריאת תלמוד
 או מדרש אומין יחא שלמא רבה מן שמיא על שם
 יקי שלם בחיילך והטעם שנקבע קולם באחרונה
 לפי שהוא שקול כנגד הכל וכן הוא אומר ביוצר
 פעם שלם ובורא את הכל ותעא בתורה כחטם
 ושמיא תאמר קרי מיאכל קרי מנשתה אם אין שלם
 אין כלום תל וכתת שלם בארץ ונמן מעד שקולם
 שקול כנגד הכל גדול קולם שקשם הגדול הכחף
 בקדושה אמר לכה ימחה על המיסכרי לבוס שלם
 בין איש לאשת גדול קולם שמנבא את התורה
 בשלם שואמר וכל כותבתיה שלם גדול קולם

שאפילו קעלשעם שאיך שפיקם לא קנאה ולא שנתא
 ולת שן דעמדין שלם שנתא פעם שלם במרומו
 חיים על שם בקרב שפס חייקו וכתב יא עלתם
 יחיו ואובע על שם אובע שמחות את פניך
 וכתב ומשע לכל חי רען וישועה על שם ויקי
 לילשועה וכתב קושועה לי ישעא ורחמק על
 שם שרם יא טון וכתב תחומין ישעשע נפשי
 ואובא על שם תרגום ילגו הוא את קשר בחכמת
 ורעיא על שם קנע מעלה לך ארובת ומרפא
 וגאלה על שם גאל יא את יעקב עבדו וסלחא
 על שם פערך קסלחא וכתב ב אתה יא טוב וסלח
 וכפרת על שם כפר לעמך ישראל ודיווח וקטל
 על שם ריח וקטל יעמד לקודים לפי וכל ישראל
 ואמרו אמין ובקש כאן שתיס פשרה בקשות
 לפוסר שכתי בצ יעקב ונחג לומר אחר שקוברין
 את קמת וכן בתשעה באב כך יתגדל ויתקדש
 שמיא רבה דהוא עתיד להדתא עלמא כמו שאמרו
 דיל שיתא לפי שט קוי עלמא וחד חרוב ולסכלל
 קיכלא כך הוא לשון הפסוק בערא ולפיכך
 חייא לגאל את קחיים מן קגלות שאחבם מ
 ולא חיה מתתא ולהיות את קמתם שקול שיקפ
 אמורתם ולמבט קרתא ירושלם שנתא ירושלם
 יא ונן ולמעקר פלחנא נכרואה מארעא על שם
 קסידו את לי הנכר אשר בתבכס וכתב ונא את
 הנבאים ואת רוח הטומאה אפצור מן הארץ
 לאתבא פלחנא קדישא דשמיא להרדיק וזויה על
 שם וקתגדלת והתקדשת ופודעת לעט גימ דבס
 וידע ש אע יא בחייכון ובזמיכון עד לשלח
 ואומר תתכל חרבא וכפנא לפי שכתוב מחוז
 תשכל חרב הוא מנבא כאן מאת קשם שתכלה
 אותה חרב מן קעלם וכפנא ומותנא על שם
 פרעב פדך מימות ומרשן פאין על שם תרגום
 וכל מדוי מנבא קדעם ימנא וכל ענינא
 שנת ישראל ואמרו אמין

עשה שלום וכו' יש אנשים שעונן אימן יקח
 שמייה רבה מנבך וכו' עד ואמרנו אימן ואשקבלת
 מרבותי שאין לעשות אלא אימן יקח שמייה רבה
 מנבך לעלם ולעלם עלמיא בלבד וכן נראה מנבכי
 רשאי סעדיה וכן מצאתי כתוב בשם הראש
 והטעם שיש עד עלמיא ו תענות וכו' אותנו ומלת
 אימן אינה מן המעטן שהיא ענה עלמה שאומץ שכ
 יתגדל ויתקדש ולפי זה צריך לומר ולעלם עלמיא
 כדי שיקו' כח אותיות ועוד שכן הוא לשון הפסוק
 כמו שאמרנו למעלה ותמצא ש אומר קדיש ו
 פעמים ביום וכן תמצא בקהלת ו פסוקים מעת
 לגת עד ועת שלום ובכל פסוק מהם ד פעמים
 עת ובכלם יש כח עתים כנגד שבעת ימי השבע
 שיש בהם כח עתים ש ארבעה עתים משהתעם בכל
 קום ולמה מקבקר עד חצ היום עת אחד ומחצ
 היום עד הלילה עת שני ומתחלת הלילה עד חצ
 עת שלשי ומחצ הלילה עד הבקר עת רביעי
 וכנגדן כוכב לכת וכח מחמת הלבנה וכן
 תמצא בפסוק י' בחכמה יסד ארץ ו תענות וכו'
 אותיות וכן בפסוק בראשית ברא אלם ו תענות
 וכן אותיות וכן בפסוק וידבר אלם את כל הדברי
 הקא לאמר ו תענות וכן אותיות מנאן אמרו
 העונה אימן יקח שמייה רבה בכל רחו כלא נעשה
 שותף להנה במעשה בראשית ונרסי בסוכה בפ
 ליל קבול איצרכא ל' לעז אינש אימן יקח שמייה
 רבה ומדר מנבך לא יקח שמייה רבה מנבך וקדר
 לעלם אימר ספרא משה שפר קאמרתי לאהכא
 וקתם אמרי אסוקי מילתא ולת לן בה ומת שתקם
 הקדיש בלשון ארמית יש אומרים מעט מלחם
 השרת שלם יתקנאו בוא שאם משבחין שבח נחם
 כוח כמו שאמרנו במק דברכו אשריהמלך שמקלפי
 אות בשפתך ונלח שבשפה שישאל עשן
 אימן יקח שמייה רבה מנבך הקדוש ברוך הוא
 נוכר לחרבן הבת וגלות ישראל כמו שאמרנו

ואם יצא זק מלשפת השרת יקטרע עלם עלן
 תקם אותה בלשון ארמית כדי שלא יצא ממלחם
 שאין משבחין לשון ארמית כדיתיא בסוטה בפרק
 זאל נאמרין וקקשו בתעשות והלם אפלו מחשבת
 אדם קם יודשן ומכרין לא לשון זה הוא מענה
 שבעה להוקק לו ור' פירש טעם אחר לקדיש
 בלשון ארמית לפי שהיו רגלן לומר אות אחר
 קדרשא כדיתי בלשון סוטה אימאי אי עלמיא
 אסדרא קדושא ואיחא שמייה רבה דאגדתא וקו
 שם עמי הארץ שאינש מצרים לא ארמית שהיא
 לשון לבך תקם לאמרנו בלשון ארמית שהכל
 מצעם אותי ובספר דהע לומר לפלא מכל
 בדעתא שירתא וכו' בלשון קדוש ולא יתכן שלוח
 מנסיקין באמצע לומר בלשון הקדש ונר רב
 עמרים ורביס סעדיה ואלו צמול כתסו בלשון
 תרגם ואל יקשה בעשך מה שתקם לומר יתבך
 ושתבח ויתפארו וכו' בלשון קדוש שהשבח לא קו
 יכולן לשמות ללשון תרגם כתבר רבשון שיש
 בקדיש ארבעה כריעות של חובה ואחת של רשות
 יתגדל ויתקדש כורע בעל וכו' וכו' קריב כורע
 יתבך ושתבח כורע שמייה קדושא בריך הוא
 כורע אבל בעשה שלום כריע של רשות היא
 וכן כתבר רביס סעדיה ואומר במדרש תלם
 שארבע כריעות לא קם כנגד ארבעה שמורת
 שבסוק ש ממורח שמש ועד מעאו גדול שמי
 בעים ובכל מקום מוקטר מוגש למי ומנחם
 טקורח ש גדול שמי בעים אמר י' כחות וכתב
 רביס סעדיה כשאומר שלח צמר יתגדל ויתקדש
 שמייה רבה עשן הקהל אימן בעל וכו' קריב
 עשן אימן יקח שמייה רבה שמייה קדושא בריך
 הוא עשן אימן דאמרין בעלמא ואמרנו אימן
 עשן אימן וכן כתב ארמניול וכתבר
 עמרים שיש מקומות שאין אומרים יתקלם
 מפני שאור גנאי כמו וקלס לכל הארצות

מצאנו ש' לשון שבח והוא במילתם יתקלם לא שיש
 בקדיש שבע עשיב שבח כגון שבע רגיעו וולתע
 ואומר שלח בטר ברכו את ה' המעורר ושתן
 הקהל ברוך ה' המעורר לעלש ועד וכתב קרבר
 יהודה בר ברויה בראש שברוך שלח בטר לחזור
 ברוך ה' המעורר אבל הרב ר' מאיר דרוטנבורק
 כתב שאין צריך לחזור ברוך ה' המעורר וכן נשע
 וסמך בבל המקומות שאומר הקהל בלחש
 ישתבח ויתפאר וכו' בשעה ששלח בטר אומר ברכו
 ויש שאינם רוצים לאמר כדי שיאזין למי
 שיאמר שלח בטר כדמסיק בסוטה בפרק ואלו
 באמרו גב ברכת כהנים שאין לקהל לומר פסוקים
 בשעה שהקדשם מברכין מזה הטעם ויש רב
 עמריס ורבינו סעדיה וארמנבמזל לא כתבו
 וכתב אראש שיעשה בל המקומות שאומר
 ישתבח ויתפאר וכו' כשאומר קחון ברכו ולקח
 מאריך ט' וסימן לדבר מודים שאמרין ט' קחון
 כדי שיאמרו קהל מודים דרבנן וכתב עוד
 בתשובה ברכת יוצר ועדשת את אומר עם שלח
 בטר ברכת ט' אין אדם יכול לבין תדיר עם שלח
 בטר בשתיקה ונא אם היה מכון לדברי שלח
 בטר בשתיקה ובאמנע קברכה היה פשה לם
 לדברים אחרים הרי הפסיד הכונה פ' הפסיק
 באמנעשתה אבל כשאדם קורא בפני אף אם
 קורא מקצתו בלא כוונה יבא וכשאת מנע לסוף
 קברכה את ממנה לסיים כדי לעשות אמין אחר
 ברכת שלח בטר עכ' **ולענין** קהמסקה
 שמפסיקין בברכות שמע למור
 קדושות כשאל קרמנה על זה וקסיב כך ראינו
 שאסור להפסיק והרי בפירוש שפס מקום שאמר
 להאריך אים ראוי לקבר וכו' ועד שפס כל המשה
 ממטבע שטבע חכמים בברכות לא יבא ידי חובת
 ואשר קוגר לבס שאם יושב שפס ושומע ושותק
 אמנת קוגר לבס ולא מפט שהדבר ישר בשעת את
 כפר רעם בין יחיד בין בטר "

בא בעת הקרובה אל כד שלח אמנע עמני
 מסדר הקדושות והקדישים ועשיית אמן ולפתח
 עם קבר אך מה שקוגר לבס שיש צרי למחות
 לא קוגר לבס חזנות על כן אמרת קח לבס
 לשאל מוטב יהו סינגן ואל יהו מוידין וזו
 היא סיבת שתקת ומנחג ביום הקרובה כיון
 שמתחיל שלח בטר ביוצר אור את מתחיל לבדך
 לבדי בלחש כל הברכות כסדרן וקורא קרית שמע
 ומברך לטעם ולחריה אך אינו עמרה מיד רק עד
 הענה לעמו ישראל ומשם ואילך את שותק אינו
 מברך ולא מברך בדברי תורה ולא בדברי שיח עם
 שיגע שלח בטר למקום שפסקת ואת חותם עם
 קבר ברכת אמנת וצב בגאולה ואת סומך
 בגאולה לתפלה עד כאן וכן כתב קרמני במזל
 ברכות אלו עם שאר הברכות אין אדם ראוי לתפלה
 מקום ולא להוסיף עליהם ומיאו כבר פשט
 המנהג בל המקומות למור בהם קרובות ונא
 הראשונים שתקום קיו גדול עלם כמו ל' שיצר
 קלטר שהיה מאריך ישראל מקרית ספר וצמיו קיו
 מקדשין על פי הרחיה שהרי לא תקן שום קרובה
 לים שט של ימים טובים וכן הרב ר' יצחק בן
 גיאת עשה קרובות ורבים כמקומו וכן כתב
 אראזל למעט או להרבות באמנע קברכה אין
 קשה למכר נהג להוסיף פשוטים במאודות
 ובאבות שלם ובזולת ומכל מקום טוב ויפה
 הדבר לבטל למי שאיפשר לו וצמו יכולת פ' קיח
 סיבה להפסיק ולשוח שיח בטלה בדברי קבאי
 בברכות שמע אבל מה שנהג להרבות בפשוטים
 ושלחות בשלש ראשונות ובברכת סלה לא מותר
 וכן כתב קבאונים ופרש ר' שסומכן על הא
 דאמרינן אם בל למור בסוף כל ברכה וברכה משען
 אותה ברכה אומר רק שיתחילו מעטן קברכה
 ואחר יכולן להאריך בפשוטים ובדברי רע ותחמטם
 כפר רעם בין יחיד בין בטר "

יוצר

ברוך אתה **י** יוצר אור וטוהר חושך עושה שלום וטוהר ארץ
 הכל פסוק הוא • ובמקום וטוהר את הכל כתוב
 וטוהר רע • המאיר לחרץ ולגרים עלה ברחמים
 על שם ועל מילא יקום אורו • ואם תאמר ומה
 מועלת האורה לחרץ דבשלמא לגרים עלה יש
 תועלת גדולה שיצוהם לעסקיהם • ויש לומר שהם
 לחרץ תועלת גדולה כמו האנשי שיצוהו לעסקיהם
 ש השמש מגדל הצמחים והמתכות וממתירן
 לגרות כמו שצאמר וממגד תבואות שמש' וצמר •
 ואמר ברחמים ש הוא מביא לנו האורה בדרך
 רחמים מעט מעט לא בטעם אחת כל ש הקס
 מן מטות אם רואה אור גדול אינו יכול לפתח פניו
 לראות במקרה ש קודם יעמוד כשעה אחת כמו
 סומא של יוכל להטט • ופום מחדש בכל
 יום תמיד מעשה בראשית ר"ל על זריחת האור
 בכל יום שצאמר • ש טוב • ואמר מעשה בראשית
 ש כמו שהבדיל בין האור ובין החושך בששת ימי
 בראשית כמו שצאמר ויברל גוים בין האור ובין
 החושך כך הוא מתמניד אותה הויא בכל יום ואמר
 תמיד על שם ויש וללה לא יטות • מה רע
 מעשיך **י** פסוק הוא • המלך המדומם לבדו
 מאז על שם אתה הוא **י** לבדך • קמשבח
 וקמשאר והמתנשא כבר וכרסם למעלה • מימות
 עולם על שם מעולם ועד עולם אתה אל • גו עולם
 על שם גו עולם **י** ברחמיך הרעם רחס עלה
 על שם וברחמיך הרעם לא עשיתם כל • ארון
 עמ על שם **י** עני ומעשי • ער משגבן על שם גו
 ערי אחסה • מנגז וקדן ישע משגב • מנגן ישע
 על שם ותתן ל מנגן ישער • משגב בערם ע
 שם ואתה **י** מנגן בעדי • וכתב בעל המעשה
 יש לתמוה למה נתקן בברכת המאורות גו עולם

ברחמיך הרעם רחס עלה • ונראה בעצמנו
 דאמרין ברוש למי יקי מארת מארת כתוב חסר
 בלח זו מופש שברמין להפיל חסכרא בתפוקות •
 לפי תקומו למי ברחמיך הרעם בברכת המארת

אל ברוך

גדול דעה **י** על שם ברוך
י לשלם • ומה שתקן למי אפא שתא ביוצר
 של חול ושל שבת להודיע ש לא נתקיימו שמים
 וחרץ ותלדו תיקם אל בעבור התורה שצאמר אם
 לא ברית יומם וללה חקות שמים וחרץ לא שמת •
 והתורה כל יוצאת מאורות אפא שתא כב אותה
 וקו שצאמר כתוב בעלה וכשחקה בך • ואמר
 במדרש חויה אל יחק בך בגב אותה שכתבת
 בקן את התורה וקפך כב ויקיה בך • גדול דעה
 על שם גדול העצה • קפן ופעל וקדי חמה על
 שם אתה הופות מאור ושמש • ופעל על שם מי
 פעל ועשה • טוב על שם וירא גוים ש טוב ועל שם
 קודו לוי ש טוב יצר כבוד לשמו על שם כל הקורא
 בשמי ולבדדי בראתו שיצרתו אף עשיתו כלומר
 שקורא מתכבד עם ברויתו שיצר וכאלו יצר כבוד
 לשמו • מאורות נתן סבתו עו על שם וכוזר
 עמיא שרי • פחות בבאות קדושים כלומר
 שרי בבאיו שנקראו קדושים • ופרוש פחות שרי
 מלאון גשו הלם כל פחות העם • דומי שדי
 תמיד מספרים כבוד אל וקדושת • כך עשין
 המלכס ערב ובוקר תמיד • ולקח לזון מספרים
 כבוד אל על שם השמים מספרים כבוד אל •
 תתברך **י** גו על שם אברך את **י** בשמים מעל
 ועל הארץ מתחת פסוק הוא • על כל שבת מעשה
 ידך • על שם ש אראה שמך מעשה אצבעתך •
 וקורא חוזר על מה שלמעלה ממנו כל שקורא מברך
 בשמי וברך על כל שבת מעשה ידיו מעשה לפעל
 ולמטא ועל כן קורא ועל כל שבת בון טועם הוא

ועל מאורו אור על שם כל מאורו אור בשמים
 שיצרת יפארוך סלה על שסקמים מספרים כבוד
 אל ומדבר ט על קמאורות שהם מפארים לשם
 תתברך ערפו מלבנו ועל שם : על מלך ישראל ועל
 צדיק קדושים אלו המלפס על שם וזשמתה אחד
 קדוש ישתבח שמך לעד מלבנו יוצג משתתם ואשכ
 משדתנו וכו' בכל יום מחדש מלפס כדאי בחגגה
 בפ אין דורשין כל יומא מיבדו מלפס השרת מנהר
 דימור ואמרי שירא ומבטל שצמח חדשים לבקרים
 רבא אימונתך : וכן הוא הפידוש יוצג משתתם אותם
 קמתחדשים בכל יום : ואשר משרתנו מעשלה כמון
 מיכאל וגבריאל כולם עמדים ברום עולם על שם
 שמים לרום : ומשמיעם צראק על שם ויראה
 להם יחד קול על שם ואשמע אחרי קול רעש גדול
 בדברי אים חיים ומלך עולם על שם הוא אים חיים
 ומלך עולם : כלם אהובים שאין צעקה קנאק
 ולא שטא : כלם ברורים מלאון ברו לים אים
 והכוונה בוק שהם שכלם נפרדים : כלם גברים
 על שם גברי כח עשי דברי : כולם עששים באימה
 רצון קוטקס על שם משרתנו עשי רעמו : וכלם
 פותחין את פיהם אימין כן כלאון בצ אדם בקדושא
 וצחקתה ט כמון שהם קדושים וטאורים כך הם
 דצדיקים : מנרפס משבחים מפארים כבוד וצרכום
 למעלה מקדישים ומעריצם על שם והקדישו את
 קדוש יעקב וזאת אלה ישראל יעריצ : את שם האל
 המלך הגדול והגבור והמורא על הא הגדול הגבור
 והמורא קדוש הוא כך הוא לשון הפסוק : וכלם
 מקבלים עליהם עול מלבוות שמים זה מזה לשון
 חכמים הוא על שם וקרא זה אל זה ואמר ומעניני
 ומקבלן דין מדין : ומתען רשות זה לזה : ש הגדול
 פותן רשות לקטן : להקדיש ליוצגם בנות רוח לשון
 חכמים הוא על שם נחית בחסדך : בשפה
 ברורה על שם ושטת רננות יקל ש : ואימין ברורה
 על ודעת שטת ברור מללו : ובנשמת קדושא :

פרוש ובנשמת קול קדושה וטאורא : על שם
 ושמש אמרי ט נעמו : וכתב ונעם ומירות :
 ומעט שקרא לשפה ברורה קרא גם כן לבשמה
 קדושה דרך העברה : ויש יחידים קורין קדושא
 כלם כאחד וכו' והראשון נכון : מעט בחימון
 ואומרים צראק קדוש קדוש קדוש וכו' בקדושא של
 מעמד אפרסאן : והאופטס הם קבגלש כמון
 ויסר את אופן מרבותנו : וחיות הקדש ברעש
 גדול על שם קול רעש גדול : מיתגשאים לעומתם
 על שם והאופטס ינשאו לעומתם : משבחים
 ואומרים ברוך כבוד א וממקומו בקדושא ש
 מעמד אפרסאן : ויש אומרים שאין לעמר קדושא
 ויש לובא לצון בפחות מעשרה ויחיד מדיגחותם
 אבל חכמי צפת אומרים שהיחיד מותר לומר
 שאין בכלל דבר שבקדושה אלא נקדישך וטובא ט
 שאין מקדישין אבל קדושה של יוצג אור ואלובא
 לצון שאינה אלא ספר דברים בעלמא היאך הם
 מקדישים המלפס מותר : והט איהא במסכת
 סופרים : ועוד דכתב רבינו יונה דהא דאמרין כל
 דבר שבקדושה אימין בפחות מעשרה אימין רוצה
 לעמר כל דבר שיש ט קדושה שהרי קרית שמע אין
 לך קדושה יותר מימנה כיון שיש בה עול מלבוות
 שמיים ואפלו הפ מותר לקרותה טחיד אלא ודאי קט
 קאימא כל דבר שהותקן לאימין בעשרה מתחלה
 משום קדושה צריך עשרה וקרית שמע וקדושה
 של יוצג ואלובא לצון לא נתקמו בעשרה ותדע
 שהרי היא כתובה בכל סוסח תפלות של יחיד ביוצג
 אור וכל לצון : וקדושת נקדישך אינה כתובה
 וקילכך שמע מענה כדאמרין : והא דאמרין
 אין פרוסין על שמע בפחות מעשרה זהו לפסוק
 את השומעם בעשיית אימן : והטעם שהקמן לעמר
 קדושה ביוצג אור כדי להוציא מלבם של כופרים
 שאומרים שב א את הארץ ונתן קממשלה לשמש
 ולשאר קמאורו והם עששים חפצם בכל אשר ידע

סדר תפלות קחול

ואיין כן שאיין השמש ושאר המלאכות וזוים
 אם במשת טרחא יתברך שמו שהדי כל כבחות
 מעלה מקדישין ומיחרין אותה סקוה טרחא הכי
 וקוה מושל בכל וקוה שאמר אכתוב עד מתה לוי
 יחקה עד יתא ארוב שמך לכנא יש ב ארונות שזס
 אגבל כלומר שקרוב אומר שנתן להם הממשלה
 ולפטר סדרם על סדר שמך לבח להשמיעם
 שארוב סתן להם הממשלה שאיין לשמו המיוחד
 לפנח לאל ברוך מלת ברוך פרסוק בברכת
 בטילת ידי נשמות יתא עש נשמות צמיך כח
 למלך אל חי על שם קורא לים חיים ומלך עלם
 וקיים עש ותגור אמר ויקם לך ומירות יאמרו עש
 ונשם ומירות ישראל וזכר כאן גהולט נשמות
 ומירות ותשבות כבוד קדוש קדוש קדוש שאמר
 למעלה ב קוה לבדו פעל גבורות על שם פעל
 פעלת צמיקם צמי קדם וכתו בתריה איה יך גוי
 קודסת ותטעם ואמר ב קוה לבדו על שם אין עד
 מלבדו ולעתיד כתיב כבוד יא עשה חדשות
 על שם חדשים לבקרים ולעתיד כתיב ורוח חדש
 איהן בקרבם ועוד לעתיד ב קנט טרחא שמים
 חדשים וארץ חדש בעל מלחמות על שם יאיש
 מלחמה ולעתיד כתיב ויא וכלח בנים קהם
 זרע צדקות על שם זרע לבם לבקק קנרו לפי
 חסד ולעתיד כתיב שמרו משפט ועשו צדק ב
 קרובה יאושתי לבא וכדקתי להגלות מצמיח יאושתי
 על שם מושיע בעת צרה ולעתיד לבא כתיב צמיח
 צדק ותהלש וגו וכתו עד יבא כבוד צדק ויאושתי
 וגמי טרחא רפאות על שם מחנה ואח ארפא
 וכתב בדיא בהשחתה שני ואנט בראתי מיסחי
 לחבל ולעתיד כתיב ואת קחול אחוק אורח תקלות
 ארון קנטלות על שם אורח תקלות עשה פלא
 ולעתיד כתיב וצמיח צדק ותהלש כבוד כל קנטי
 ופלא לעתיד שנאמר וידו שמים פלאך המחדש
 פום בכל יום תמיד מעשה בראשית פרסוק

למעלה ויש בברכה זו רמז לחלמי כנשא סקן סימן
 לראשי קיימים סבד פעל גבורות כבוד חמק טחא
 כנחת השמש בגבורת עש שקחדות כבוד לבנה
 המתחדשת בכל חדש בעל מלחמות כבוד מאדים
 שמנונה על זה מצמיח יאושתי כבוד כוכב טחא
 דרך כוכב מעקב זרע צדקות כבוד נדק טרחא
 רפאות כבוד פוגה ופוגה קוה כשחמה זרחת
 וכתב שמש נדק ומרפא בכנפי אורח תקלות
 כבוד שבתא ישמשמש בשבת ומצאס איר בשבת
 שנאמר מן מור שיר לום קשבת ומק שקדימון
 זרע צדקות למצמיח יאושתי לפי שבתלה זרען
 ואחר כך עמח הגרען כאמור לעושה אודים
 גדולם וצמי באי וזכר המלאכות שנאמר ועש לים
 את שט המלאכות וצמי וקטעם שמברך על יצרת
 קיור ביום ועל הערבת הערב כללה לפי שבוט
 מוצר שברא הכל ודבר הנדך לבל שהא קיור
 לעשות פסקיו ולבקס מווסותו ובללה מברך
 במעריב ערסם לפוח מעצמו ב אים יקיה קיור
 תמיד לה תהיה להם מפוחה גרסין בפרקא קמא
 דברכות ברכה שפא מאי קיח אמר רב יהודה אינ
 שמואל אהבה רבה ורבנן אמרין אהבת עלם
 תשא צמי קם אין אומרין אהבה רבה לא אהבת
 עלם וכן קוה אומר ואהבת עלם אהבתך וקיימ
 לן כרבנן וקח דאמרין אמר רב יהודה אמר
 שמואל קשטם לקרא קודם שיקרא קרית שמע
 צדך להך לחס שקרא קרית שמע איסו צדך
 להך מיחי טעמא שכבר נפטר באהבה רבה
 קיח מימרא דשמואל קיח קוה מארה דשמעת
 קמיתא ורבנן פלגי עליה וכבר אדחיא לה דשמואל
 דתשא כותהו דרבנן וכל מי דימשכת בתר קם
 אהבה רבה אשקרא דשמואל גריד כך כתב
 אריף וכתבמר רב כהן צדק שיש לקיים דברי
 שפסא ולמר שחית אהבה רבה וערבת אהבת
 עלם וכן כתו בסדר רב עמרם וכן כתמר שר שלם

לד

ועד על שם א יכלמום מ מבקשך ועל שם א תתן
 ולת תכלמום עד שלמי עד פ בשם קדשך הגדול
 וקגבור וקאורא בטחא על שם ויברך כל בשר שם
 קדשו לשלש ועד וכתו א אבטח ב נגלה ונשמחך
 בשועתך על שם נגלה ונשמחך בשועתך ורחמיך
 וחסדיך א ישעם נחילה ועד על שם למח לבח
 תשכחם תשבחם לדרך ימים ואין למח לעד א ועד
 רחמיך נפר כ כ מערבין תאנח ר בר אלעשר נן
 יעקב כל מקום שחמי נבח סלה ועד פ אז זה און
 אין לו קמס לעל ולמעלמי שלמים נח שחמי
 פ על לשלש אריב ול לבח חקצן סלה סלה אולם
 יכונה עד שלסלה ועד סלה א ימלך לשלש ועדי
 וקבא על שם אלוס מקרה שחמי א יברך את עמו
 בשלם ואי וקבא על שם יבא שלם א מארבע
 כנפות כל הארץ פא ונפעת יהודה יקבץ מארבע
 כנפות הארץ א וסור על קבים מעל עארם על
 שם ואסור מוטות על שם א ואלכא קוממיות
 לרכב על שם ואורך אתם קוממיות פ א פעל
 ישועת אתה שחמי פעל ישועת בקרב הארץ
 ואיך למעלה פעל גבורות א וכן פעל ישועת
 על שם שהם מושיע את עמו בגבורה שחמי
 וישועם למען שמו להודיע את גבורתם א וכן
 בחרת מכל עם ולשון פא ויבחר בורעם אחרים
 בכם מכל העמים א וקרנתא לשמך הגדול באהבה
 לשודות לך על שם ואע קרנת אים ל טוב ונמר
 ולחך ולאהבה את שמך א קיא קרית שמע שם
 בה ייחודו של קנה א וכתו בה ואהבת את א אריך
 באי החר בעמו ישראל באהבה א שחמי בל
 מרובם מכל העמים חשק א בכם ויבחר בכם א
 פ מאהבת א אתכם ותמוצא פ בברכה א נכללים
 דברים רבים פ קהם אהב אותם מכל האומות ונתן
 להם תורה ולחמיץ ביחודו ושהוא אדון הכל ומסיים
 הברכה על האהבה לך על קייחוד מפת שספר
 קייחוד אים לך ימיה מאהבה ומלב שלם לך יושל
 כלום

שמוג מכאן ואילך פסוק כן ורשא שרי אורני
 קחי כתב אין אים מאמינים שמר שר שלם אמר
 כן לפי שלא נאמר כן בגורדעא מעלם אהבה
 דבה לך בשחרית ולת בערשת ולת בשלם ופרס
 ומדי וכל מדרשות שבסורא אין אונח אים אהבת
 שלם חזן מימרש אחד בלבד ומדמים אים שבאות
 קיא דגלמר דב פון זיק עכ וכבר פטמ קמנא
 כדברי רשא שרי אורני ורשא קיא

אהבת

שלם אהבתא א אלא על שם
 ואהבת שלם אהבתך חמלה
 גדולה ויתרה חמלת על שם א חמלת על הסכא
 יחמול אים על בא השבר אותם וסמך חמלה א
 אהבה על שם באהבת ובחמלת הוא גאל א אים
 מלרא בעבור שמך הגדול על שם ואע למען שמי
 ובעבור אהבתם שבטחו בך על שם וכתו לך חסד
 נעריך אהבת כלותך לכתר אחרי במדבר בארץ
 לך ורועה א ותלמזמו חוקי חיים כלומתת להם
 קתרה שקיו בה חוקים ומצת ונאמר בק פ חיים
 הם לנורחיים א כן תחנא אים כלומתמו שחנת
 לאהבתם ולמדתם חוקי חיים כן תחנא אים קחמיץ
 קמרחס דחם על על שם כחם א בעל בעם
 רחם א על יריחו א ותן כל בא עם הט לים א
 עדותך א להבן על שם ולגם יבן א להשכל על
 שם למען תשכלו א למיוב על שם שמע ישראל
 ללמוד על שם ודברת בם א ולמוד על שם ולמדתם
 אותם את בערם א למוד ולגשו פא למען תשמור
 לעשות ככל הכתוב ב ולקיים את כל דברי תפוד
 תרתך באהבה פא קיימותי את דבר א באהבה
 שנעשה קמצת מאהבה פמו שחמי ואהבת את
 א אריך א קאר שפא במעתך לאן חמיים הוא
 על שם קאירק שפ א דבק בלא תרתך על שם
 ולבקט א ויחד לבא לאהבה ולראת את שמך
 על שם יחד לבת לראת שמך למען לא נסא עכ
 סס א בך כמחתי אל חספה א ולא נכלם לעלם

וכתב בעל המנהגות מה שמכח אהבת שלם
 לשוב קמחורות לפי שבה מוצר יחוד שמו של הבה
 ונתנת קתרה המזיקה מכל המזורות שהשמש
 אינו מחיר לא ביום וקתרה ביום ובליל. ואחיו
 דרך המעורר במזמור השמש מספרים כבוד אל
 שהוצר יצרת המזורות. וסמך לזה תרת יא
 תמימה משיבת נפש ואחר כך עדות יא נאמנה
 שזמן חייבין להעב על יחודו האמת ולפיק קורח
 מיד קש שאי יחוד הבה עד כאן. וטעם נכון אינו
 אבל קשיא ללבריו מה יאמר באהבת שלם של
 פרשת שאי סימכה לפעריי ערשם. יש פאגון
 למיר אל מלך נאמן בתחלת קש. ואומן לתשום
 למח תענת שיש בקרית שמע דאמרינן באלה
 קדברים רבה שצור מעשה וחיה שמור למח תענת
 שכרית שמע וקבה ישמור למח איברים שלך.
 ותנחא חסר מהם של תענת ש בפרשת שמע
 יש ארבעה וחמישים תענת עם ברוך שם כבוד
 מלכותו שאם מוסיפן וכפרשת וקיה חס שמע
 קכתינת ובפרשת נצת סט תענת סך ככר
 רמח חסר של תענת ועם אל מלך נאמן יחיו
 למח ולכן מוסיף אל מלך נאמן לפי שהוא מטריקון
 של אינו כדאיתא בשבת. וקאי חסיו דהסחר
 בעצמו ישראל באהבה. ויש חומרים אינו אל מלך
 נאמן. והלמה השיב על זה בתשובה וכתב ודחי
 חס הקדים וסיים הסחר בעצמו ישראל באהבה
 קודם שלח כבוד יוכל לגבות אינו כשיסיים שלח
 כבוד דלאו שענה אינו אחר ברכותו הוא לא אחר
 שלח כבוד והפסקה לרא דל גרע משאלת שלום
 דמפסקין בין שעה לשמע. אבל מי שענה אינו
 אחר ברכת עצמו בן יחוד בין כבוד קוי טערת
 ונקרא טור וקוי הפסקה בדבר שלא קיה ללפסיק
 וכל שכן המפסיק באינו אל מלך נאמן דאיכא
 תלת דמפסיק בין ברכת לקריאה. ועוד דמשק
 שם שמים להטל ועבר על לא תשא דהוכרת השם

הכח לת צה עטנא דמדכר לה לא להסחר בעמו
 ישראל ולא לשמע ישראל וקוי לטבלה. ועוד כיון
 דלאו לצורך ברכת הוא לא לאשומי למח תענת
 קוי לה תענת בקרית שמע. וקאי תענת לאו
 יעקב אמר ולא בטו ולא משה אמרו. ואם כן אינו
 קייט אמרינן לה קשתא ברוך שם כבוד מלכותו אי
 לאו דאמריה יעקב לא הוק אמרי. לפי ואעג דאמרי
 יעקב לא אמרינן לה לא בחשאי ואכן תקום ועמח
 מדעתין מידי דל אמריה יעקב ולא משה ולא איתיה
 לא במתעתין ולא בצמר לא מחוורתא דאחי מנחם
 לפי לה עקב. ומאן דיכל לתקיה של על ידי
 מחלקת לא בחטרה שדעת אחת לכולם שפר
 דמי ומאן דל יכל לתקיה לתקיה ארבעים. עד
 כאן דבריו. ולהשלם למח תענת אומר במדרש
 דות אל נחוראי אל נחמיה בקש יש למח תענת
 כמטן איבריו של אדם. והקורא קרית שמע
 בתקנה. כל אבר ואבר מוטל תענת ומתדפח בה
 וזהו שאמר הכתוב רפאות תהי לשך. אדקש מטח
 קהוא יסוק אל יא מאורחא ויהיב קמיהו שמע אינן
 מילין קם על רגליו ואמר ואלו בקרית שמע אין
 שם לא למח תענת אל רחיי תע ברי תע ית אל
 ברי שמעה בקאי מידי אינו כר שמשת מאבא בקש
 יש למח תענת חסר תלת לתשום מוטן איבריו של
 אדם ומשום הא תקיפו שיקא שלח כבוד חוזר לשלם
 תענת ומאי עמו יא איכס אמת כדי להשלם לבל
 הקהל למח תענת. וכדי שלא יפסיק לאמת ל
 פחות ולא יתגר משלם. ועם כל דא קוה אבא
 קרי על דא וחסרון לא יוכל להמנות קהו ד תענת
 דמשלם שלח כבוד לא יוכל להמנות לתשום למח
 כשאר הכבוד. אדקש איתא ל יקודק בריה רב
 פנחס ויהיב לגמון. אימר להו במאי עסקית אמרו
 להובמיל דקרית שמע. והט וקש אינו האי יסוקא
 אינו דאי קש הוא. וקש אמר ר' יוסי בן דורמסקית
 משמיה דר עקיבא חסידים קראשופס תקין קש

בפגד עשרת הדברות ובפגדן מעטן איבריו של אדם
 ותקיון שיקח שלש חוזה ומשלים אותם ומאי
 טעמו יא' חלום חמת' גרסינו בגרסא דהקודיא
 בערבא אמר עלול כל קודיא קריאת שמע בל
 הפלן כלל מעמד ערות שקר בצעמו פרוש שהוא
 פשע הקרי קריאת שהיא מקבל עליו של מלכות
 שמים בצעו ובסתיו ואינו מקיים מצות' ויש
 מפרשים פ' הוא לשון כפוי' והשקאמ' כלל מעמד
 שאין הערבא חמת' שהרי קודיא חומר החוב ואינו
 מקיימו' ויש מקשים למה לא חמר גם בלא צע
 דהא איכא פרשת צע' ויל' של' קי' יכול לומר
 בלא צע' שאם אין לו טעם בת' ארבעה כנפס'
 אינו חייב בצע' דהא לאו חובת גברא הוא לא
 חובת מנא' ור' חייא בר' אבא חמר ל' יוחנן כאלו
 הקריב תורה בלא מעמד' זכח בלא ככסי' פרוש
 של' עשה חס' חצ' מעמד' שקיים ודברת' בס' ולו'
 קיים וקו' לזות על' דכה' ואמ' ל' יוחנן הדוכת'
 לקבל עליו של' מלכות שמים שלמה כול' ידיו'
 ומעמד הפלן וקודיא קריאת שמע ומתפלל' ור'
 קיי מלכות שמים שלמה רב קרא קריאת שמע
 ואכתי הפלן וכל' ואסיק בגמרא שלפוח הוא דעית
 פרוש של' בשל' התפלן שלו' ונתחחר השלח
 וחס' שאינו יעבור ויין קריאת שמע' והקדים וקל'
 ואחר כך בא השלח והפסיק והעם הפלן כמי של'
 יתפלל בלא הפלן' ונמצא כתוב על רשב' יחזק'
 ב' יהודה שקרא לו קשעל' טעם' אחר קריאת
 שמע' והתעטף בטליתו והתפלל' והבא סימך
 לגבריו מהא דרב דאנח הפלן' בן קריאת שמע'
 לתפל' והוא הדין לצע' ואל' אש' כתב דתפלן
 שאנו כדאימרינו ויש הפלן ויקרא קריאת שמע'
 ויתפלל' והוא מלכות שמים שלמה' ועד' יש
 לחלק מן חסברא דשא' הפלן שכתוב בהן קבלת
 מלכות שמים ועל מצות וקראן חכתו זכרון ועשו'
 וכן מעמד' בעש' של' אדם' אבל מצות צע' אינה

בנפלא שחייב הכתוב למטיל צע' דגבר' שיש לו
 ארבע כנפס' ואם לא יל' בשאן עתה יל' בשאן לאחר
 ויין' ואין להפסיק בין קש' לתפל' בשל' עטימת
 צע' עכ' מיקו' יש חומרים שכול' לומר שהפח
 הפלן בלא ברכה' ואחר הפלית ממשמש' בהם'
 ומבדך וכן פמי בטלית' ובכך פני' שגם כשיו'ן
 מוטופת מותר להתעטף בטליתו ולאחר שיטור'
 ידיו ממשמש' בו ומבדך' הקודיא שק' בלא
 גרכותה יד' וכן פרי' וכן כתב ר' בן גיאת
 והר' אשר מלוצ' ואמרינו פמי שדו' לפני' אמר ל'
 אבא ור' חזק' חומרת ברכות' אינן מעבבות' וכתב
 רשב' קא' דסדרן אינן מעבב' אבל צריך לקרות
 את שתיקן' ודייק מר' קא' בגמרא קמי' דברכות
 לא לשל' דאמר אהבה רבה ולא אמר יצא אור'
 ופ' מטא ומעמד' חמר' ומאי' ברכות' אינן מעבבות
 לקדם' אלמא' סתמא' דתלמודא סברא' לה דסדר
 אינן מעבב' אבל אם לא חמר כל' מעבב' והא
 דדייק שדו' לפני' דברכות' אינן מעבבות' קיים צדדי
 אבל בצע' מעבב' כדאימ' חמר' להם הממונה ברכו
 ברכה אחת' כתב ר' מי שקרא קריאת שמע
 ובא לבית הכנסת מוצאן שקודין קודיא פסוק ראשו
 עמקן' ומצא' ראיה מר' חזק' בברכות' בפרק
 מי שמעתי גבעל קרי' מהרר' בלם' ואמרינו עלה
 בגמרא למה מקרה' חמר' לשער כדו' של' יהודה
 השל' עמוקין והוא יושב ובטל' וכן כתב רשב'
 סעדי' ואמרינו שדו' לפני' בפרק קמא' דתדומות
 אמר' רבא חד חסיד' שאל' לר' פרוש' מהו לקרות
 קש' חמר' ולא יקום בך ערות דבר' תא' חוקית
 כחן לקרות' כאן לברך' גרסינו בגמרא קמא'
 דומיא' חמר' יחזק' בר' שמואל' בר' מרתא' משמיה
 דרב' הקודיא את שמע' ל' ירמוו' בשעו' ולא יקרוז
 בשפט' ולא ידא' בא' בשעו' ותע' ל' אשר
 חסמא' חומר' הקודיא את שמע' ומרמוו' בשעו'
 ויחזק' בשפט' ומר' אה' בא' בשעו' עלו' חכתוב

וקח חס שמוע תשמע ושלשתין שכן צפוק קוח
 שמע על כל איש ישראל לשמוע קדבר קוח
 ולהבין אותה לדעת פ' קוח האלם אינעו מלכדו
 ולקבל עליו על מלכותי ובספרי מפרש א' אלם
 בעלם קוח שאין מיוחד שמו לא עלם א' אחד
 לעלם קבא ש' א' אהפך עמיס שפה ברודק
 לקרוא כלם בשם א' ולעבדו שם אחד וכתב וקח
 א' למלך על כל הארץ ביום קרוא יקח א' אחד
 ושמו אחד כת' הר' אינעו מנרמשיא מטמיה נתן
 לפזר לפחד שמו של א' בלשון שמיעה שאומ' שמע
 ישרא ולא שתן בלשון הסכת או בלשון הננה סך
 פרושו של שמיעה קבא או השטעו ש' אלם א'
 אחד משל מאל למק קדבר דומה למלך שומן כל
 עבדיו לשערה וקושיים בקתדראו של קב וקעל
 להם כל מערע עלם על גב שלחות של וקבוקטן
 לעבדיו שלחן אחד קטן של קב כמו סדר לעבדיו
 וקעל עלו מאותה המערה שחטן לעבדיו אינ'
 המלך במנה יקח שבר ש' מלך אינ' לאחד
 מעבדיו לך וקבא לשע כוסות של מרגלות שישל
 בשת גבו ושיס אותם על שלטע ובקס יתרו כ'
 הכנסים ש' מלך קלך קעבד לה' ש' ש' הכוסות
 וכש' קבא כוס הרשון מן קתנה נפל מנכס
 קתנה ונשבר נתשלו ידיו של עבד אינ' המלך
 ולמה קעבד מעבד אינ' לו אדושו המלך נשבר
 כוס א' ש' אינ' להם יבא בכוס קשל ואשתמנע
 ש' וישרוט ש' מלך וקמלך זה קבא וקעבד
 לו ישראל שומע לשערה בקר סי' ביום מתן
 תרה וקשרה שפנת עלקס והם אינ' כעשה
 ונשמע חטאו בעל ואינ' קוס עשה לו אלם
 ואבדו זכות של עשה אינ' להם במה שנשאר ש'ם
 וקוח זכות של נשמע ש' יקו מיוחדים את שמי בכל
 יום ותעמוד להם זכות לדורות לפל נתן להם יחוד
 שמו הגדול בלשון שמיעה ע' כ' ועדיך של
 יאריך באף של אחד כדי של יקח באומ' אי אחד

לומ' אין חד' ול' יחטוף בחית כדאימרינ' במנחות
 צדק קיומן חסדי לה לגנה דחית לומר עשי'
 לה חטוטרות באימצתה לפודיע שקוח חיובדמו
 של שלם וגם כן ברך בקריאתה להאריך מעט
 לפודיע שקוח חיובדמו של שלם
 ויאריך בדלת כשיער סימלכותו בארבע רוחות
 קעל כחטון ד שקוח ארבעה ויש אומרים
 שירמוו בשעו כנגד קמיס וקארץ וארבע רוחו
 קעל והמבא ב' בשלם אותיות של אחד נכללם
 בשלמות שיכון באף להבא שקוח ראשון ובחית
 לשמונה גלגלים ובדלת לה יסודות שקעלם קוח
 מיוסד בקס ויש אנשי סימנענשם בראשן למעלה
 ולמטה ול' רוחות קעלם כדי לערר את קלב'
 ואין לחוש להא דתע' בפך דיומן קקורא את שמע
 לא ירמוו בשעו ול' יקרוץ בשפתו קרמיו
 וקרינע קיח לערך דבר אחד אבל קחא נעפוע
 קוח לעבד כחונה גרסינ' צפסיס בפ' מקום
 שבע מיחי טעמא מוספין באכמלו ד' ר' שמעון
 בן עי ויקרא יעקב אל בני ויאמר האסע ואגיד
 לכם את אשר יקרא אתכם בארצית קיימס וכתב
 קבוע ושמע ועי' בק' יעקב לגלות לבש קן
 קיימן ונסתלקה מימן ש' אינ' חס ושעלם שמיח
 יש במיתה פסול כאברהם שי' מימן ישמעאל
 וכחך שי' מימן עשו אמרו לו שמע ישראל פ'
 א' א' אלם א' אחד כשם שאין בלכך לא אחד
 כך אין בלבן לא אחד פתח קוקן ואינ' ברך שם
 כבוד מלכות לעלם ועד פ' וקו אינ' פטע ש'ת
 ושמע אל ישראל ארבע כלומר מינ' זק שקוח
 ברך שם כבוד מלכות יקח קבלה ב' ד' ועב' כלם
 ואינ' כן אימרי רבן קיט נעבד עמריה לא אימריה
 משה ל' עמריה אימריה יעקב התקיש שיהו אימרי
 אותה בחאי ואימרינ' באלה קדברים דב' למ' א'
 ישראל אומרים באכמלו בלשם בשעה שעלה משה
 למרום גב' מן קמלח' ולמדו לשכא' אז שמוס

צד נחמנו לכן בית של מלך שהיתה לו בת בתולה
 והיתה רואה בגדים נאים ואומרת לו קח לה בגדים
 קלנו והיא לקח לה פעם אחת נכנס לפלטרין של
 מרדכי וראה קוומירון של מטרונה שם פרוש בגד
 נאה וחסוב מנה עשה בגב אותה ונתיב לבת
 התחיל מצעה אותה ואומר לה כל הבגדים שלקחת
 לך לטוב אותם בפרקסיה ואכל קוומירון זה גב
 הוא אל תלבשי אותה לא מן הדלת ולטעם כך אמר
 משה לשדל כל המצות שנתתי לכם מימה שקבלת
 מאתה אבל השם הזה שאני קותן לכם הוא מימה
 ששמעתי מימלאש השרת שבו הם משבחים לה
 ונטילתי אותה מהם לכך תהיו אומרים אותה בלשמה
 ולמה אומרים אותה ביום קפריס בברקסיה לפי
 שם כמלאשם לובשים לבנים ולא אוכלים ולא שותין
 ואין בהם לחטא ולא עון ואומר במדרש כשאמר
 יעקב לבטו שימיא יש בימתי פסול אמרו לו בטו אין
 קץ בשמותינו ועל כן לא זכנו לגדל את הקץ וגם
 חט אין בשמותינו ואלו קן הדברים שצריך האדם
 לשמר בהם בקש צריך שידגש יוד של שמע ישראל
 שלא תבלג וצריך להפסיק מעט בין אחד לברוך
 כדאמרנו בפרקסיה בברק מקום שנהגו בענין ששה
 דברים עשו אנשי ירוחו וברכשו את שמע קים
 עבדי אמר רב יהודה אומרים שמע ישראל אל תלבו
 אחר ולא היו מפסיקין ופרש' של היו מפסיקי
 בין אחד לברוך משמע שצריך להפסיק
 והתעשות פי ולא היו מפסיקין בין שמע ישראל לשם
 דמשמע שישראל ישמע השם או השם ישמע
 אותם ושדו לפני משמע כפרש' לאינתהסל יוסי
 וד ושדו בשם ר' של היו מפסיקין בין אחד לברוך
 וצריך להפסיק בין לעולם ועד לראות וצריך
 להדגש יוד של והיו של יראה בקורא והאו וצריך
 להפסיק מעט בין היום לעל לבבך של יחא נראה
 היום על לבבך ולא למחר וימזה הטעם גם כן
 צריך להפסיק בין אשר אנש מצה אתכם היום ובין

להבבא וצריך לתת ריוח בכל תענה שתחלתה
 כסוף האות שלפעה כען בכל לבבך על לבבך
 בכל לבבכם עשב בשדך וראיתם מהרה על
 לבבכם הכסף פתל אתכם מארץ וכתב אל
 דוד קמחי אל בחלק הדקדוק מנה שאמר רבותינו
 שצריך לתן ריוח בין הדברים כען בכל לבבך בכל
 לבבכם לא אמרו להפסיק של לתת מקף בין שט
 הלמדין כאשר הוא לא אעפ שקראם במקף יתן
 ריוח וקבל טעמה בלאו שידמה שט למדין
 קרא ש קנה בכל הוא נקוד בקמץ מעט המקף
 ואם יקרא אותה בלא מקף יהיה נקוד בחולש וזה לא
 אמרו דול להחליף התפושטת אשר שתמו למשה
 בסיני וצריך להפסיק בכל אף שקראו אחר מים
 כען ולמדתי אותם כדי שלא יראה כקורא מותם
 ושימתי את וסקרתם אותם וראיתם אותה וצריך
 לתן ריח בין וחרה לאף שלא יראה כקורא וחרף
 וצריך לשובטא בפה יפה עין אשר נשבע ה' שלא
 יראה כהא חללה וחס וגם כדי שלא תבלג האף
 של שבעין וצריך להתו זין של וחרתה של
 לשתמע כסמך וכן זין של תכרו כדי שלא יראה
 כקורא תשכרו לומיעל מנת לקבל שכר וצריך
 לתן ריח בין אלכס למינה כדי שלא תבלג האף
 חליה וחס וכתב הרמב"ם אל תצד יקדקדק וקד
 שלא ירפה החוק ולא יחוק הרפה ולא יעד קנה ולא
 יעח קנה וכתב הרמב"ם לא ידעתה פוד קנה מק
 הפסד יש בו אם יאמר לבבך במוד קבית השטת
 כדי להטעמה שלא תראה וז' וכן אם יטעם
 יוד והיו שלא תראה אף וכן כל טובא באו
 יעד קנה ותבא עליו ברכה ואעפ שצריך לקדק
 באותותיה קראה ולא דקדק באותותיה יח
 קראה למפרע לא יח כתב הרמב"ם אל במה
 דברים אומרים בסדר הפסוקים אבל אם הקדים
 פרא לחצרתה אעפ שאינו ראוי יח לפי שאינה
 סמוכה לה בתיבה ואל תתן למה קדמה שמע

ליהי אסמינו לכתחלה סדרים למר כן ואלעז
 דתן בן ויחזל למית ויצב לנ יפיסין קייסו כשקור
 הפרשיות כסדר תקנת חכמים ומוקנן מקטת
 אנשים כסאומרים וקשרתם לאות על ירך למשמע
 בתשלת שלידי וכסאומרים וקיו לטוטפת בן
 שער למשמע בתשלת של ראש וכסאומרים
 וקיה לנס לצת למשמע בנצות אבל רב נטרוני
 כתב קאוחו נצותו פרו כשקורא קש יקרות קוא
 שכל דבר שאין האדם מחוייב בו ועשה אותה ברבי
 צדקת חסידות וכל קעס אינע עשסי אותה וקוא
 מיתחוי שוקרא גרסינן ברושלמי בפך דברכות
 מטעמיה קורין פרשיות קלעו בכלום ר לוי ור סימון
 ר סימון אמר מטעם שכתוב בהם שפבה וקיימה ר
 לוי אמר מטעם שעשרת הדברות כלולות בהן אונס
 ואלך שמע ישראל ואלך לא יקיה לך אלנס
 אחריס על פי ואלך לא תשא את שם ואלך
 לשוא ואלקבת את ואלך מן דרסיס למלכא לא
 משתבע בשמיה לקרא וכוור את זס קשנת
 לקדשו למען תכרו ר אומר וו קיה מצת שבת
 שקיה שקולה כנגד כל מצותיה של תורה אמר
 אשר בר אשע מצת דשבת מטי דכתיבואר
 שבת קדשך קודעת להס מצת וקיס לפודיעך
 שקיה שקולה כנגד כל מצותיה של תורה כגו את
 איכר ואת אומר למען ירבו ימיכם וימי בטכס לא
 תרבו ואלקבתם מקרה מן דקטיל מיתקטיל לא
 תחף ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי ששכס אל
 לוי לבא ושעל תרי סרסורי דחטאה עמו אמר קבל
 איקבת ל לבא ושעל אכל ידע דאת דיל וקו
 שאמר קכתו תנה בט לבך ושער דרכי תערנה
 לא תגוב ואסת דגך ולא דגא של חסרך לא
 תענה ברעך עד שקר איש ואלכס אמר לוי אמר
 קבל חס קעדת על חסרך עדות שקר מעלה איש
 עלך כלא קעדת על של בראת שמייס וארץ לא
 תחמוד בת רעך וכתבתם על מווחות סרך ולא

על שבת רעך למדנו מזה שגריך אדם לקרא שלג
 פרשיות או בכונת קלב למען מן קמונחלו וכאל
 קרא עשרת הדברות שהס שער קרת ודכותה
 אמרינן בסוף פך דברכו אמר רב יקודא אימנינו
 חף בגטלן בקסו למר עשרת הדברות בכל יום
 לא שכבר בעלום מפת תרעמות קמייטן ולא פד
 מה קיא תרעמות קמייטן אבל ברושלמי מפרש
 אותה דגריס קתס בפך דברכות ר שמואל בר נחמן
 בר יקודא בר זשיא בדן קיה שיקו קורין עשרת
 הדברות בכל יום וויסומפני מה אין קורין אותה
 מפת טינת קמייטס של יקו אומרי לאלבן שתא
 למשק בסיש פ של יאמרו לעמי הארץ אין שאר
 התורה אמת ותדע שאין קורין לאימה שאמר
 קבה מפת בסיש ויש מפרשים מפת תרעמות
 קמייטס של יאמרו כופרים אתם בכל התורה שאין
 אתם אומרים לא עשרת הדברות אבל משמע
 וקיה חס סינוע אין שס תרעמות שקרי כתו בקס
 בקריא ובשכר ובקויך ובסוף פך דברכות
 שואל גרשת נצת מפת מה קבעה מפת שיש
 בה ששק דברים ולא קן יצאת מנביס וצת ועל
 מצת וקראו עברה וקראו עז ומימות ומקשי
 בשלמי קר תלתא בקריא תישן על מצת שכל
 וזכרתם את כל מצת וועשיתם אותה מצת
 צצת ועשו להס צצת יצאת מנביס שנאמר חט
 ואלכס אשר קובצתי אתכם מארץ מנביס ועמי
 לא קר תלת מעל לן שנאמר ולא תתרו אחרי
 לבבכם ווימות וכן קוא אומר אמר נכל בלם חן
 אלס ואחרי ששכס וק קראו עברה וכן קוא
 אומר ויאמר שמסון אל אבו אותה קח ל פ קיה
 ישק בשע אשר אתם וועס אחריקס וק קראו
 עברה וכן קוא אומר ויזן אחרי קבעל ולשכל
 קשחו חכמי קדבר וחסט בלבס פכל לא קשלס
 פרשיות חס נדמויס עשרת הדברות וקרבס
 גרו כת פ פרשת שמע לבדקיס בקרינו לעשרת

סדר תולדות קיחול

סדרות שכן הוא תשובת משה לשראל אחר
 ששמע הדברות מפי קדושה ויאמרו לקרב
 אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אליך
 ושמעו ועשו' או אמר להם משה שמע ישראל
 קרוב בן אדם כמורס והרע משמע את דברי
 ה' ומפניו את אותם איכס קנה שמעתי דבר
 ראשון אנה ה' אליך וקבלתם לקות עליכם כאשר
 עשיתם נעשה ונשמע לכן שמע ישראל ה' אל
 לומי עשה כלל הוא אלם וגלוי כשא שמע וממס
 כשאל כל דבר מ ה הוא אלם דבר שאל יקח לך
 אלם אחרי כבודו אינן משה אחר לומי לך יקח לך
 מבטח לך במלך ולא כמול ולא תמון דבר
 אחר שיוכל להושל לך רק בל לבנו ה הוא אחר
 ואין שפלו וכל המשתק שם שמים ודבר אחר
 נעקר מן השלם דבר שלשי לא תשא את שם
 ה' אליך לשוא כבודו וחקבת את ה' אליך שמי
 שהוא חוקב את המלך לא ישבע בשמו לשקר
 ואמר בכל לבבך ה האהב תלויה בלב וכן השמע
 על דבר הידוע ללב ונעלם מן השן וכלי ושמעת
 שקר אל תהאם ה את כל אהר שאלתי נא
 ה' למד ששמעת שקר יש בה שאלה ולא חקבה
 ושמעת אמת יש בה חקבה שאל וט תדבק ובשמו
 השבע וכלי וקדבק נפשו ברעה ויאקב את
 סגרת דבר רבש שמור את יום השבת לקלו
 כבודו וקיו הדברים האה אשר אנה משך היום
 וכלי ש שסת היום לומר שיגור מה ששיתך בכבוד
 היום הוא יום השבת הקדוש מימי בראשית וביום
 השבת שבתה הקדש דבר חמישי לבד את
 אחר ואת איך כבודו ושנתם לבטל שהלמנה
 מצת הקדש לכבוד אבוהם ותטע ואת בלם מ
 מנעליו וגם ש חקין לא יסור ממנה ומאי בשבתך
 בשבתך כבוד למען יארכון ימך ולמד כאשר יראו
 בעך שתכבד אתה לכתך ואיך חוקש עמך
 בעך ובמחיתך כן יכבדו אותך בעך ש מנה

אסת יעשו בעם דבר שאל תרצו כבודו
 וכלכתך בדרך כבוד קדושות בדרכים וכתב
 דרך ירצו שכמה לומר ירא את ה' אלך כלכתך
 בדרך ולא תרצו דבר ששאל תלך כבודו
 וכשכתב וכתב קתם אשר ישכב את אה לומר
 סינור עצמך בשכבך שלא תחטא בבאה אסודק
 דבר שמע לא תגזב כבודו וקשרתם לחות על
 ידיך שלא תגזב בהם דבר השיש לא תענה
 בדבר עד שקר כבודו וקיו לטוטפת בקשך של
 תשד לא על מה שראית בעיך דבר עשירי ל
 תחמוד שת דעך כבודו וכתבתם על מזוזות בתך
 ולא שת דעך וכשערך ולא בשערי דעך עוד
 תמצא עשרה מצות עשה קטעות בברכה ו אחת
 קבלת על מלכות שמים שנא ה' אלם שעת
 ייחוד קשם שנא ה' אחר שלשית אהבת קשם
 שנא ויאהבת את ה' רשעת תלמוד תורה שנא
 ודברת בה חמישית למוד בעם שאל ושנתם לבטל
 ששית ושששת לקדו קש שחייית ועד שת שנא
 ובשכבך ובקומך שמיטת ותשישת תשפן של יר
 ושל ראש שאל וקשרתם לחות על ידיך וקיו לטוטפת
 ען ששך עשירית מזוזת שנא וכתבתם על
 מזוזות בתך עוד תמצא ראשי קנף נוכרים במ
 שמע לחות טוטפת לששם ודברת ללשון
 ושנתם לשישם וקשרתם וכתבתם לעדים וימן
 ושמאל וכלכתך לבגלם וקלבו וקנפם וכלל
 קנפם האף שבא משיב קרוח ואחרק מיצר דע
 שנא בשבתך בשבתך ולא בשבת דעך ופרש וקיה אס
 שמיע השמע תשובת על מדש שמע מלך במלך
 אחר שהוקיר בפרשת שמע הקדש בהם בששם
 ושכר שמע כבודו וקיה אס שמע ה' אלם כבודו
 ה' אלם ה' אחר כבודו השמרו לכם וחקבת את
 ה' אלך כבודו לאהבה את ה' אלכם בכל לבבך
 ובכל נפשך כבודו ולעבדו בכל לבבכם ובכל
 נפשכם ולמד שהשבורה בלב וקיה בכלל האהבה

וקראו את המעורר על כוונת הלב והנפש והמחשבה
 בכוונה נאמר עו ואשפר את נפשי וקראו בדברים
 קלה כפגדו ושמעת את דברי גא : אשר אנט
 מעט קיום : כפגדו אשר אנט מעט אתכם קיום :
 ושננתם לבגד כפגדו ולפנתם אותם את צעכם :
 ודברתם עם כפגדו לדבר עם : בשבך ובלכתך
 ובשבך ובקומך וקשתם וכתבתם כתו בשתתן :
 הוסיף בו לפרש מתן שכר ונתת מטור ארצכם
 ועשם השמרו לכם וחתם ברטי ימים וששונות
 הארץ ופתח בשבח וקיים בשבח עבד ה' יצח :
 גרסין בברכות כפ קיה קורא בתעריב באמצע
 שואל מפת קיראה ומשיב מטע הכבוד : ובתקיים
 שואל מפת הכבוד ומשיב שלום לכל אדם : מפת
 קיראה פרשי אדם שמתירא שמא יקדמו וכן כת
 קרס במזל מלך או אדם וכת קראש פשיטא אין
 לך דבר שעיניו בטע פקוח נפש ופרש הוא דאבו
 ורע חשיב מפת קיראה שנאמר איש אימו ואבו
 תראו ותפן מורא רבך כמורא שמים : וכן פרשו
 הגאונים : ואין בן הפרקים בן גרפה ראשונה
 לשניה בן שניה לשמיע : בן שמיע לוקיה אס
 שמיע : בן וקיה אס שמיע לויאמר : בן ויאמר
 לאמת ויצב לא יפסיק לא דיו באמצע הפרק :
 ויש אומרים שאינו פוסק כלל : בן יא ארס לאמת
 ואש מפת קיראה לא אומר אש יא ארס אמת :
 ואחר כך פסק כדן אמצע הפרק : וקראו דאמרין
 באמצע שואל מפת קיראה נחלקו עו המפרשי בעטן
 הפסקה בקש וברכותיה לקדים ולקדושה ולברכו
 ולמודים אס פסק אס לנו : יש מי שאומר שאעפ
 שאול מפת קיראה ומשיב מפת הכבוד אש חט
 אינו פוסק לקדים ולקדושה דשון שעסק בשבח
 של מקום אין לו להפסיק בשבח אחר : ורוב
 המפרשים אמרו שיפסיק אפלו באמצע הפרק
 ולא גרע מינה שמפסיק לשואל מפת קיראה
 ולשיב מפת הכבוד : ולק הספס קר יונה והשא

קיראה מדאמרין דבתפלק אש המלך שואל בשלמו
 לא ישיבו : ואש נשם כרוך על עקבו לא יפסיק
 ואש השתלקו אחד בן בגמרא אי מפסיק בתפלה
 לקדים ולקדושה אעג המסיק הילכתא כמזן דאמי
 אינו מפסיק בתפלה מכלל דבקש וברכותיה דקיימי
 לן דמפסיק מפת קיראה ומשיב מפת הכבוד : פ
 פשיטא לנו לכולהו דמפסיק לקדים ולקדושה
 ולברכו ולמודים אש באמצע הפרק : וגם לזו
 הספס קראש זל : וכשפסק לברכו ולמודים יש
 אומרים שאינו אומר לא ברכו בלבד : וכן במודים
 אינו אומר לא מודים בלבד ושואל : ויא שואמר
 בברכו ישתבח ויתפאר וכו' וכן מודים דרבנן ענד
 גרסין התם קרא וטעה יחזור למקום שטעה תראש
 תנא קמיה דר יוחנן קרא וטעה וזיז יודע בהיכן
 טעה יחזור לראש הפרק : בן פרק לגרף יחזור
 לגרף ראשון : בן כתבה לכתבה חוזר לכתבה
 ראשונה : אל יוחנן לא אמרן לא דל אומר למען
 ידע ימירס אבל אמר למען ידע ימירס סדסח נקט
 ואתא : וכת קראש אד דאמרין וזיז יודע בהיכן
 טעה חוזר לתחלת הפרק קייז דוקא שאינו יודע
 בהיכן טעה אבל אס ידע שאמר כל הפרק וכוכד
 שלגפרוק אחד או תנבא אחת אינו צריך להתחיל
 לא מחות פסוק ואילך : והפ תנא בתפלה
 דמכתתן קקורח את שמיע וטעה והפסיק עו פרו
 אחד לא יתחיל מראש הפרק : לא יתחיל מראות
 הפרוק ועמר וכן צהל וכן במגלה וכן בתפלה :
 עכד : וגרסין בפרק מי שמעת אמר דביקודה
 אינו שמואל ספק קרא קיראת שמיע ספק לא קרא
 אינו חוזר וקורא : ספק אינו אמת ויצב ספק לא
 אינו חוזר ואומר אלמא קסבר קיראת שמיע דרבנן
 אמת ויצב דאורייתא פרוש לש שדורש ובשבך
 ובקומך בדברי תורה : אמת ויצב דאורייתא לש
 שיש בה יצאת מצרים : וכתב למען תזכור את
 יום צאתך מארץ מצרים : ודוקא במסופק שלא

אמר קריאת שמע הוא דקוי אמת ויטב דאודיית
 אגל אס מדע גדאי שקרא קריאת שמע ופרשת
 צבת קרי יצא ידי חובת וצרת מצרים ואיפן חוזר
 ואומר אמת ויטב אפי לשמואל ויש מפרשים
 שהחוזר לא יחפש באי גאל ישראל שהרי מדרבנן
 היא ומספק איפן מוציא שם שמים לבטלה ואם
 מעום סמיכות גאולה לתפלה טון שמוצר יצאת
 מצרים ומתפלל קייפן סמיכה וימ שצריך לחפש
 ששן שהיא מסופק בדבר של תורה חייב למי הדבר
 בתקן ודאי מדרמרינן בגדק במה מנדלקין דאין
 מברכין על הדמאי בשעה שפירשין ממנו מעשר
 מופט שהיא ספק של דבריקס מעמע היא ספק
 של תורה ערך לברך ור לשור אמר ספק קרא
 קש ספק לא קרא חוזר וקורא קסבר קש דאודיית
 ורפא היא ורבינן חנגא וקראיף פסקים כר
 לשור ואעג דתלמיד הוא לגב שמואל טון דחשחן
 דלבו רבנן כותה קיימי וכלבו מיל דקש תלין
 בקראי כדאמרינן סימע בכל לשון שארנה שומע
 וקיו בצויתן יהו קיימין לו כותה וקילך חוזר
 וקורא קש כבכרותיה בתקנה כיון שאמרינן וקיימין
 לן בגדק קיה קודא בתורה דאיפן חוזר ואומן אמת
 פו אס שהה בניהם טען שאמר להיות לבס לאלים
 אפי אלכס אמת ושהה לחרר שעה איפן חוזר
 ואומר טעם אחרת אמת ויטב לא מתחיל ואומר
 ויטב וכוז טועם קמון קעם כשמתפללן בצבור
 וקורין קש בלש אומרים עד אמת וכששכ אומר
 אמת ויטב חוזרים קס ואומרים טעם אחרת אמת
 ואין ראוי לעשות כן **אמת** ויטב ברכה
 זו אינה פתחת בגדך **אמת** לשקיה
 סמוכה לברכה של תע קש דקש לא הוא הפרק
 ולפ שסיס הפרשה השלישית של שמע צבת
 מצרים על כן שקר הברכה שהיא אחר קש היא
 קשר יצאת מצרים ותקן למי אמת ויטב

באחרית על הנסי ששק אזה עש אסתמו שגלם
 והעצמן סס בחרכה ושקע גריזו בתנו והס
 איה צדו שלמי בפק דברכות צריך לומר באמת
 ויטב יצאת מצרים ומילות וקריתים סוף אמת
 בכורות ושור ישראל ונלו ותקן למי אמת ואמונה
 בערבית על הגאולה של עתיד שאין מיאמיטס
 ומקוים שיקיים לבו הבטחת ויגאלו בקרוב אי עמי
 אמת ואמונה בערבית לפי שבטחין בקזה בלל
 מכת בכורות שיוצאין ממצרים בבקר וקיים לא
 הבטחת והוצאין לפיכך ראוי למי באחרית אמת
 ויטב וימי אמת ואמונה בערבית על שאין
 מעפקידין ברו נשמתיס בכל לילה ומיאמיטס ס
 שיבינה אלפן ובאחרית אמת ויטב שיאמת
 וקיים דבריו להשיב הפקדון וקיימין דאמרי בסוף
 פרקא קמיא דברכות אמר דבה בר רב זנה סבא
 מעמיא דרב כל שאין אומר אמת ויטב שארית
 ואמת ואמונה ערבית לא יצא ידי חובת שגאמר
 להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות פדוש ל
 יצא ידי חובת המעשה כתקנה אבל לעולם יצא
 דברכות איפן מעבטת ותמצא טאן טו תעט
 כל אחת מתחלה בו כנגד טו שיר המעלות שאמר
 דוד וכנגד טו מעלות הסדורים בגדת פרח
 וכנגד המעשה פשר מעלות במקדש שעלן מעשרת
 הנשים לעשרת ישראל ויטב על שם ויטב
 חלמא וכוון על שם וקנה אמת נכון הדבר
 נעשתה הפעם הזאת בשאל וקיים
 על שם ודבר אלפן יקום לעולם וישר על שם פ
 ישר דבר יא ונאמן על שם יאמן על דבר ואקוב
 על שם ואקבת את יא וחטב על שם אף חובב
 עמיס ונחמד על שם קנחמרים מזהב ומפרד
 ונעש על ודעת לנפשי ינעש וכתוב דרבה דרס
 פועס ופודא עש מה פודא מעשיך ואדיד עש
 אדוננו מה אדיד שמך ומתקן על תקן משלם

לש

הרבה ומקובל פ"א שמע עצה וקבל מוסר
 וטוב על שם טוב י"ל לכל ויפה פ"א קנר יפה דודי
 הדבר הזה על שם למשל ועד כלומר הדבר הזה
 שמוכרם בקריאת שמע הוא אמת ויטובו
אמת א"י על שם מלכא על שם אים חיים
 ומלך עולם ועל שם א"י אים אמת
 עד יעקב כל ישראל נקראים בשם יעקב שנאמר
 שמשעל בית יעקב נקראים בשם ישראל מנן
 ישעו על שם ונתן ל מנן ישעך לדוד ודוד
 הוא קיים על שם לדוד דורים שמתך ושמו קיים
 על שם א"י שומר לעולם וכסאו נכון על שם נכון
 כסאך מלא ומלכות ואמונת לעד קיימת שנאמר
 ימלך לעולם ועד וכתב ועד דוד דור אמונת
 ודבדו חיים וקיימים זו הערה והמטת שנאמר
 הוא חיך וקיימים שאין קעלם מתקיים אל
 על שם שנאמר אים לא בריתי יומם ולילה חקות
 שנים וארץ לא שמת ונאמנם על שם נאמנם
 כל פקודיו ונאמרים על שם ונאמרים מוצא
 ומש רב לעד ולעלמי עלמים כמו שפירש
 על אבותם ועל שם ועל דודותם על שם
 ואסגלות לפ ולרשום ועל כל דורות זרע ישראל
 עבדיך על שם וערו ממם כל זרע ישראל ואמר
 עבדיך על שם ולשאל עבדיך על קראשועם
 שנאמר ואתה צדיק על כל הבא עלם ועל
 האחרים שנאמר וצדקת לבט בעים דבר טוב
 וקיים באמת ובאמונה חוק ולא יעבור הערה שהיא
 אמת שנאמר אמת קנה ואל תמכור ופי' וקמטת
 שם אמונה שנאמר כל מעשהך אמונה קס חרץ
 על שם לקיימים ולא יעבור זה חק **אמת**
 שאתה הוא א"י אים ואל אבותם
 מלכא מלך אמתם על שם אמתם כל זה על
 שם מלך ישראל ואלו אתה גאלת את אבותם
 מארץ מצרים ואתה עתה לגאלם מנגלותם ערם

שנאמר ואלו אתה ער כאנא ער יאועתם פ"א וידום א"י
 ישע פ"א על שם אשר פ"א מיט צ"י ומעלם
 על שם ויפ"א א"י מעלם הוא שמך על שם
 מעלם שברתה עלך וכל מומון רב וכתב פ"א
 ומעדת אתה ולמען שמך תנחם ותגלה
 לפי שם א"י ואלתך סלה על שם א"י ואלו שם
 אים מבלעדי ערת אבותים אתה הוא
 מעלם מנן ומושיע להם ולצדקה אחרים בכל
 דוד ודוד על שם עב סאע ב"י מנן ערך ועל שם
 ישראל אע ב"י אשועת עלמים ואף לבתים
 ויהי להם למושיע בכל דוד ודוד אשועת שקור
 מחובב למעלם ואיפ"א שקור מחובב למטא ושעקם
 ככופים ברום שלם מושך על שם יושב במרום א"י
 ומשפטך וצדקתך עד אפסי ארץ כלומר עד
 דוד אחרון שתחפס הארץ ויש מפרשים ברום
 שלם הוא מושך ומשפטך וצדקתך ממשך עד
 אפסי ארץ כלומר עד מקום שאין שם ארץ פ"א
 תמו ושימון **אמת** אשועת אים שימט
 למשך ע"י שם אשר אדם
 שומע ל' ועתך ודברך ישים על לם על שם
 ושמתם את דברי אלה על לבכם **אמת**
 אתה הוא ארון לגמך על שם פ"א
 אדוקך וקשתחולו ומלך גבור לבי ריבם על
 שם מלך ישראל ועל שם א"י כגסר יבא ועל שם פ"א
 יריב ריבם **אמת** אתה הוא ראשון ואתה
 הוא אחרון על שם אש ראשון ואת
 אחרון ומבלעדיך אין לך מלך גאל ומושיע על
 שם ומבלעדי אין אים ועל שם מלך ישראל ואלו
 ועל שם ומושיע אין בלתי אמת מצדים גאלתם
 א"י אים מוטת עבדים על שם ויפ"א מוטת עבדים
 כל בבורים קנות שאל למכה מצדים בבורים
 ובבור גאלת לו ישראל שנאמר בבורי ישראל
 ויש סוף בקשת על שם ויבקש המים וכתב בקש

יס ויעצרים •
 כי בדר אשר ודו עלהקס ועל סס טבעש ביה סוף •
 וידידים עברו יס אלו ישראל שנאמר נתתה את
 ידידות נפשי בכף אויבי • ויכסו מיס נדיהם וגו'
 פסוק קוא • על זאת שכחו אהובים בע יעקב
 שנאמר ט ואהב את יעקב • ואמר שכחו על סס
 אז ישיר משה ומתרגמי בכך שכח משה
 ודומימו לאל על סס אזי ארזו ומצמו • וכתבו
 ידידים על סס ידיו • וכתבו נתתי ידידות נפשי •
 ומירות שירות וכו' • וכל זכרון למעלה רס וכשא
 גדול ופודא מאשכל גאים ערי ארץ מנצחה שפלים
 עד מרוס על דרך פ אש • השלתי עין גמיה
 קגבהתי עין שפל • וקטעם בזה שקשפל את
 מנדים שקיו מתגאים על ישראל והגבה את ישראל
 שקיו שפלים וקראו רס וכשא על דרך פכה אמר
 רס וכשא שוכן עד וקדוש שמו מרוס וקדוש אשטן
 ואת רכא ושפל רוח לחיות רוח שפלים ולהחיות
 לב נכחאים וקראו גם כן גדול ופודא על סס שקרא
 פס גדולתו ופודאותיו • מוציא אסירים על סס
 מוציא אסירים בכסרות • פדק עמיס על סס
 יען משח • אותי לכשר עמיס • ועוד רלעם על
 סס ותהי לרל תקוק • קענה לעמו ישראל בעת
 שופס לז על סס ותעל שופס • תהלה לאל עלטן
 ברוך קוא ומבורך על סס תהלת יספרו • ומשא
 ובע ישראל לך עמו שירק בשמחה רבה שנאמר אז
 ישיר משה ובע ישראל וכו' ואמר עמו לרמוז ותען
 לקס מרים • בשמחה רבה על סס בתפס ובמחל
 וכתו ויוצא עמו בשאון ברנה את בחיריו • וסיך
 שירק אכל שמחה על סס בשמחה ובשירים לפ
 שוק תלו בוק • ואמר כול מי כמוך ועמי שירק
 חדש שכחו גאולת על סס ויתן כפ שיר חדש •
 ואמר שירק חדש בלאון נקבה על סס שאומי
 במדרש חיות ל ברפכ באס ל שמואל בר נחמן
 אמר נמשע ישראל כנקבה מה נקבה ווסטלת

פאור מנכסי אשה כך ירשו ישראל ארץ שנענה
 עמינין שהיא פאור לשבעס אומות ועל ידי שירשו
 ישראל כנקבה אמרו שירק בלאון נקבה שנאמר
 אז ישיר משה ובע ישראל את השירק קואת לוי •
 אבל לעתיד לבא קן עתידין לרש כוכר קודש כל
 נכסי אביו קהל עד מהת התחמקין קבת השוכבה
 פ ברא • חדש בדרך נקבה תסוכב גבר • וכתב
 פאת קדים קיס דן אחד מפאת קדימה ועד פאת
 ימא אשר אחד נפלה אחד מנשה אחד וכלהון כך
 וקן אומרין שירק בלאון זכר שנאמר שירו לוי שיר
 חדש חדש אין כתב כאן גא חדש • עוד
 מנרש במעלתו שירו לוי שיר חדש פ נפלות עשא
 כל השירות שעברו קדויות בלאון נקבה כסס
 שהנקבה מתעבדת ויולדת וחוזרת ומתעבדת
 ויולדת כך כל התשועות שעברו קיה אחריקס
 שעבד אבל השירק קעתינה נקראת בלאון זכר
 כסס שאין הזכר יולד כעטן שנאמר שאלו כל ורלו
 אס יולד זכר ונמר כך התשועה קעתינה לבא אין
 אחריק שעבד שנאמר ישראל פאע • השוערת
 עלמיס • וכן בגאולה של לל פסח אס אומריס
 ופודק לך שיר חדש על גאולתו • לשמך על שפת
 קיס על סס מית על שפת קיס • יחד כולס קודו
 וקמלבו וכו' ונאמר גאלו • כבאות וכו' • וקטעם
 שתקפו למר בשחית פסוק זה ובערבית פסוק פ
 פדק • את יעקב מפפ שבוס אס מעקסין מלפוט
 שיגאלו וקו לאון גאלו • ובלפ כבר גאלו ופדאס
 מיד חוק מממס שקס קגיס שאס בעשקס כקוצס
 ואעפכ קסס מנלפו מידס בכל יוס • ותמצא פ
 בבדכה זו מוצר שכעה פפמיס חמת כפגד חזבה
 פמודיה שכעה פמו שכתוב בספר יצחק שקס
 ששקשת קעלפ מעלפ ומטק פפס ואחור ימין
 ושמאל • וקשש קוא היכל קקדש מכון
 באמצע וקוא כסא הכבוד • וקטעם פ
 קעלפ כול קייס על חמת כדתגן על שלשה

דברים קטנים קייס על קדין ועל קאמת ועל קטלים
 זכו שאינן ככתב אמת מיראן תצמח וברק משמים
 נשקף וספוק זכ קוזא כפול כגד אמת מיראן
 תצמח גראי תצמח אמת וצמח שכות מיראן
 תצמח אחרות תצמח ואמרו רבותינו זל קושטא
 קאי אקרא לא קאי ב אחרות אמת יש להם גושב
 ואחרות שקר אין להם מושב וגם אחרות אמת
 הם כסוד קאפא בתא וכן מקפדים ואחרות שקר
 מקופטים ויש בהם קנת שוק שכן דרך השקרן
 למר קנת אמת כדי לפתח את האנשים בדביו
 וקיימא לן בפרקא קמא דברכות שמעיה לסמוך
 גאולה לתפלה בין בשחרית בין בערבית ואעב
 שבתלה אומר יא שפתי תפתח אינו הספק דכיון
 דתקיים עב רבן בתפלה כתפלה אריכתא דמיא
 וכן בערבית ואעפ שברך למר השבתא בן גאולה
 לתפלה כיון דתקיים עב רבן בגאולה בגאולה
 אריכתא דמיא וסמיכת גאולה לתפלה דמזה
 דוד בספר תלים שאמר יא ערי וגאולה וסמיך לה
 עבר יא ביום זרה וגרסינן ברושמי בפרק
 קמא דברכות אומר ר אמי כל מי שאינו תפיל
 גאולה לתפלה למח קוזא דומה לאדם של מיראן שבת
 והתניק על טתחו של מיראן יבא המיראן לדע אמו
 מוכש ומבאזש הליב ועוד קוזא מילג שרושק
 אדם קימת קרב לבט אבא בשירות וקלסין ובהזכרת
 יתאית מנדים והוא מתקרב אל ובצעדו קרוב אל
 יאל לתעב עכו ונריך לוקר שלא לדבר בין
 גאולה לתפלה ואשלו לעשות קדיש וקדושה שקרי
 פסוק יא שפתי תפתח ולע שתקפיו בתחלת התפלה
 קים הפסק ואם עריך לעשות קדיש וקדושה
 ימתין קודם שיאמר סיכה חדשה וכן סימנתי
 בשם רבינו תפי וגרסינן בפרקא קמא דברכות
 כל האותן שלם להצרו קודם שיתפלל כאלו עשאו
 צמח שחמד חלו להם מן האדם אשר באמת באש
 צמח נחשב קוזא אל תקרי צמח לא צמח

ודוקא צמחשם לפתחו קוזא שאסור שיראם שפשו
 און שקודם קלך לקראתו אחר כך קלך לבט
 הכנסת להתפלל ועל זה אומר קטאוק חלו להם
 מן האדם כלומר כל ומן שמורה שמים מוטל עליהם
 חלו להם מן האדם מלבקדים כבוד האדם לבטול
 סתרא אבא אס טבע ס בדרך או אשלו צמחשם
 לפתחו לערך שיש לו חלו אסוס קוזא נחשב ויכול
 לשחול בשלמון דהא הנין באמצע שחול מפת קרא
 ומשיב מפת הכבוד שאעפ שהיא מתעסק בכבוד
 המקום התינו לו להפסיק בקריית שמע כשטבע ס
 בדרך או השפס לפתחו לעבט ופרש רבי קאי
 מיראן אשר באש באש והלא כל אדם באמת
 באש לא בשחרית חתו מדבר שהנשמה חוזרת
 באש של אדם ודרשינן בפרק אין עומדין אע
 קאשה הנצבת עמך בזה אצל יקושע בן לוי מיראן
 שאסור לשב בארבע אמות של תפלה יא מפרשי
 מנהגא דאיש כתוב הושתה לא הנצבת ויש מפרשי
 מנהג שכתוב עמכה בקא כלומר ששומדין בריוק
 חמש אמות אי כמי עמכה הם ארבעה אמות
 רבג ד אמות ואמרו מקצת המפרשים שאלו
 קארבעה אמות הם בין מלפניו בין מן הצדדים
 וסימן לדבר עמכה סא וק בנימי יב דהיינו ארבעה
 אמות לבל שלשה רוחות ומפרש ברושמי יא
 קים עסוק בתפלה וברכות מותר ואמדין נמי
 ברושמי בפרק אין עומדין אצל יוסה עריך אדם
 להסכ פניו לבותל להתפלל ומח טעמא ויסב
 חוקיקו פשו אל הקיר ויתפלל אל כלומר של
 יתפלל באמצע השנה ובת למודא דידן ובפרקא
 קמא דברכות אומר רב יקודה אצל יקושע
 בן לוי מינן להתפלל שלא יהי דבר חוכך פא ובין
 הכותל שאמר ויסב חוקיקו פניו אל הקיר ומפרש
 בחרוש דבש דוק דבר שאו חוכך כען הפסק מטא
 שאו מקום חשוב שרפא ד ונסה אבא רב
 מועט אינו נקרא הפסק שאם כן היך מתפלל

משל לשש אנשים שכל אחד מולך בשלחות עצמו
 זה אינו ראוי לעשות שלחות של זה וזה אינו ראוי
 לעשות שלחות של זה וזה אינו ראוי שמת
 המנחם ומתפלה בתפלת קרי זה מנבא הרוח פ
 לשון כוונתו קרי זה הקים פה הקים וקרא גם
 רוח מטעם שאין עליו אימת קברא המתעטש
 בתפלת סימן רע לו ויש אומרים עכר שקור
 מכוער ודוקא שמתעטש מלמטה אבל מלמעלה
 סימן יפה לו כשם שעשין לו נחת רוח למטה
 כך עשין לו נחת רוח למעלה היה עומד בתפלה
 ומדמין לו רוח מבלעו בטלית או באפרקסית פ
 אפרקסית סודר שבראשו ושפראשי הסודר תלין
 לטעו ואם היה אסתעס ודקו לאחריו או למיאלו
 ואמרין שדו שלמי כל עמוץ מודו דרקק אמטוילין
 דקורא אסור פדש קסגד פמטייל כלומן שלא מנאנס
 וגרסין שדו שלמי בפרק תפלת השחר
 וזנה היא מדרבתי על לבק רק שפתיק נעשת וקול
 לא ישמע ויחשב על לכורק אמר לו יסיבר
 חטנא מן קפסוק קזה אתה למד ארבעה דברים
 וזנה היא מדרבתי על לבק מנאן שמתפלה
 צרכה כוונה רק שפתיק נעשת מנאן שאור צריך
 להרחיש בשפתו וקול לא ישמע מנאן של
 יגבה קול בתפלת ויחשב על לכורק מנאן
 שהשכור אסור לתפלה והפ איתא בתלמודא דידן
 ואמרין בפרק מי שמת קמשמיע קול
 בתפלת קרי זה מקטע אמנה פדוש כאלו קור
 ססר שאין אנה שומע תפלת לחם אמר רב
 קופא לא שאין לא שיכול לבוין את לשם אבל
 אם אינו יכול לבוין את לשם בלחש מותר ואפלו
 בהגבהת קול דהא אמרין שדו שלמי בפ תפלת
 השחר דבא עב ובדא מכל בקלא עד דלפן בפ
 שתיק בלתי מיטה פדוש כל כך היה מתפלל
 בקול לפשר רוח כוונה עד שבט בתיקו שומעין
 ולמדין התפלה ממנו וקט מייל שדור אב

בבית הכנסת לתפ הקספולסאיושבין בקס
 ונשא קרמ במזל מנהו קדבר הקרא חוכן שמו ובין
 קקיר ולמק מנעמו ואם בכלל החצבה הזאת כל
 מילת שתלין אותן על כותל השת לבי ובהן ערות
 שאין בלבות אס וק בכלל האיסור או לא והשיב
 שקטעם שקריכו להתקרב אל הקיר בעת התפלה
 הוא כדי שלא יחא לטעו דבר שיבטל כוונתו והבגדי
 התלויים אינם אסורות אבל אינו נכון שיבדיל בין
 ובין הקיר ארון ושקיס וכדא בקן מכלקשת פ
 קדברים האלו מבטלין הכוונה והבגדים המעייירי
 אעפ שאין בלבות אין נכון להתפלל בהגדס
 מקטעם שאמרנו כדי שלא יחא מטעם בצוריס קקס
 ולא יכוין בתפלתו ואנחנו רגילין להעלם ששמן
 בתפלה בזמן שיקרה לאלהתפלל בהגד או כותל
 מעשייר עד כאן דבריו ואמרין בפרקא קמא
 דברכות אמר לו יסיבר חטנא משום ר' אישר בן
 יעקב המתפלל צריך שיכוין את רגלו וז' אצל זו שנה
 ורגלם רגל ישראל ומתרגמי ורגלמון רגל שופן
 וסימן לבר ישראל בגמלתה ומפרש בחדושי
 דבא שיקו קטקס סמוכס זה אצל זה וארבעת
 קרגלם מעשורים ודומה לכך רגל עגל שיחובר
 מלמטה וכפרד מלמעלה וקו ורגלם רגל ישראל
 אף שגד רגלם ממוקום אחד ורגל ממוקום אחר
 עד כאן ויש מפרשים שידיק את רגלו זה לוא
 בכון בין למעלה בין למטה וקו ורגלם רגל ישראל
 שקורא לשטקס רגל וגרסין שדו שלמי בפרק
 תפלת השחר ר' חייא בשסר יוחנן צריך ארס לתפלה
 במקום שאור מיוחד לתפלה ומק טעמא בבר
 מקום אשר אובר את שמי תשר אין כתיב כאן
 לא אובר אמר ר' תנחום בר חייה צריך ארס
 לשיחוד לו מקום בבית הכנסת לתפלה שנאמר ויקי
 דוד בא עד הראש אשר ישתחוו סלאלס השתחוק
 לא נאמר לא ישתחוק וכתב רבינו קדיש ארס
 שמתפלל אינו ראוי לגבול לעשות קדיש וקדוש

בבית לא מאי טעמיה דילמא אתי למטרד זבירא
 קמגשה קול בתפלתיה וזה מנבאי השקר שנאמר
 בנבאי איזבל קראו בקול גדול אולי יסן הוא ויקן
 ותשא בפרק אין עמדין המתפלל. בריך שיכוין לנו
 ואם איסן יכול לכונן את לנו כולם יכוון את לנו
 באחת מקם אימר דבספרא משום חד דבר ינאי
 באות פרוש. לפי שהיא חשובה יותר משאר ברכו
 מטעם שיש בה גדולת השם וזכות ראשונה ונאולת
 אחרונה ועוד מטעם שאסמתן דעת עלנה יתלמד
 לבוסף בכוונתו ועוד לפי הכוונה תקובל התפלה
 שאלה חס בעק יצטק אל שמות אשמע וגרסי
 בפרק הדד עם הנכרי שתי יין אל יתפלל ואם
 התפלל תפלת תפלה שבור אל יתפלל ואם התפלל
 תפלת תעבד קים דמי שתי יין והיב דמי שבור
 שתי יין שיכול לדבר לפי המלך שבור שאיסן יכול
 לדבר לפי המלך ואמרין שרשמי בפרק היה
 קורא אימר ל' חייא רובא חנא יין יומיו לא כוונת
 לא חד זמן בעת מכוונת והדקדקת בלתי ואמרית
 מין עלל קומי מלכא קומיוי שרשמי כנס
 לפי המלך תחלה ארקפטא או ריש גלותא שרש
 ארקפטא שר גדול וקודין לעברת ושעס הוא נכבד
 מריש גלותא שמואל אימר חנא מנת פרחיא פ
 העפית רבן אימר חנא מנת דוסמייא פ אודות
 האבנים של בגן הכותל ודומה לו מה דאמרין
 בשנהדרין קוסיף ב דימוס אחד לשם מת אימר
 דמתעא מנחיק חנא טים לראשי דכד קוק מפי
 מנודים כרע גרמיק וגרסינן בפר אין עמדין תר
 המתפלל בריך שיכוין את לנו אבא שאול אומן
 סימן לדבר תרין לבס הקשיב אוטר ופרש קר
 יעקב בן קראש שיכוין המלות שמונשא בשפתו
 ויחשוב כאלו שפנה בפגרו שאלמר שויתו לרגרי
 תמיד וישר הכוונה ויסיר כל המחשבות הטורדות
 אות עד שתשאר מחשבתו וכוונתו וכה בתפלה
 ויחשוב כאלו קים מידבר להש מלך בשר ודס שקיום

**וא שפתי תפתח
 ופי יגיד תהלתך**

פסוק הוא והוא על דרך לחדס מערס לבומא
 מענה לשון והוא מבקש מאת השם לשים מענה
 בפיו בתפלתו וזה השם הוא כתוב באלף דלת וכת
 קר שמואל בן חפצ שהקפד שיש בין אל באלף דלת
 ובין יוד קא וו קא הוא כשתהיה כוונת אומרו
 שהוא ארון הנבאים ואיסן מידבר כפגד עצמו או
 יכתב יוד קא וכשתהיה כוונת אומרו כפגד עצמו

סדר תפלות קחול

שיאמרו אדוני ונשירי ודבתי אז יכתב בלא דלת כדון
 כל הדברים שמדבר האדם כנגד עצמו שיש בסופם
 יוד - והראיה על זה מאמר הנשיא העשרה והקיימת
 למשפטיו לוי ודוד לריב פרושו לוי ודוד וכן
 אומרו לך לך אקרא ואלהי אהתחנן הראשון ביום ה' ה' ה'
 והשני לך דלת ירבה למיר שאת קורא לך לשע
 עשיש בעבור שאתה ארון כל הנבראים ובעבור
 שאתה אדוני את בעצמי וכבר הטבת ליחס בכלל
 ולא בפרט וכתוב בחדושי רבש שלך קבע
 רזל ל שפתי תפתח בתחלת התפלה מנע שהתפלות
 כנגד תמידין תקום כמו שפרשם למעלה ופסוק
 זה הוא כתוב קודם וזכר שאמר אחריו פ לא תחשן
 זכר ואתה ויחר כך הוא מקשה על זה הפרוש
 ואומר שאין טעם נכון שחס כן זה שמקשה בפק
 דברכו אמאי לא תקום יהיו לרצון בתחלה קיימת
 לו שזה עדיף מנע שהוא כתוב קודם זכר ומבאתי
 כתוב הקשה בספר של און החדושי שיש למיר שטעם
 נכון הוא וזה שמקשה בנמרץ למע לא תקום יהיו
 לרצון בתחלה מנע שכן עדיף לפי שהוא לשון גאולה
 שנאמר ונאל ויקים סימון גאולה לתפלה ולמע
 תקימו לבסוף והימה הוא למע לא קום מתרץ לו
 שזה עדיף מנע שהוא כתוב בסוף המזמור דלמי
 על מה שהזכר תחלה קאי עד כאן
 בדרך אהיה לוי כנר ששם בהקדמת הספר
 קום שיש בברכה זו מלכות ואלי ואתי ואתי ואתי
 ואמר לוי אברהם לוי יצחק ולי יעקב על שם שכן
 אמר קנה למשה כח תאמר ל בני ישראל לוי אבותיכם
 לוי אברהם ונמי האל הגדול הגבור והמורא פסוק
 קוא ויאמר שרמו בשלש לשונות אלו לשלש
 עלפנות שהם עלש קעלון והוא עלש המלחמה
 ועלש התכונן והוא עלש קולגליס והכוכבם ועלש
 השפל והוא עלש המעשים הגדול כנגד עלש
 המלחמה לפי שהם הוא הגדול שבכולם והגבור
 כנגד עלש קולגליס לפי שהם מסבב קולגליס

בנבואה וקמרא כנגד עלש המעשים שעל ידי
 כורחותו שעשה עם שוכני בני חומר טכר שהוא
 מרא ויחר שזכר שבח הנה בשלש עלפנות אמר
 פ הוא אל עלטון שלט בכולם אל עלטון על שם
 וכרוך אל עלטון עמל חסדים טובים על שם אשר
 גמלם כרחמיו וכרוב חסדיו טובים יותר מגמילות
 חסדי האדם והוא על שם טוב ללכל קונה הכל
 על שם קונה שמים וארץ וכן אע אעשה כל לא
 כדמתרגמין עשה לא את קחיל קום קנה לירר
 נכסיא האיילין וזכר חסדי אבות שנאמר וזכרתי
 את בריתי יעקב וזכרתי לך חסד נעריך
 ומבא גאל על שם ובא לשון גאל ואמר חסדי
 אבותי אל קנולה כלומר זכר חסדי אבות לבטחם
 לגאלם ואף אם תמק זכות אבות מנשא גאל לבט
 בטחם למען סימו על שם גאלם מעשה סימך
 באהבה על שם ואהבת עלש אהבתך וכל זה
 הלשון הוא קוה על קעבר ועל קעטד כלומר בכל
 יום עמל חסד וקונה הכל וזכר חסדי אבות ומבא
 גאל לבט בטחם בגאל את ישראל ממצרים וקם
 קיו בט בטחם של אבות ונש גלם בכל יום ועטד
 לגאלם מלך על שם מלכא עור על שם
 ויערם לוי ומושיע על שם מושיע בעת צר
 ומגן על שם מגן ערך באי מגן אברהם שנא
 אל תירא אברהם חנני מגן לך ועל שם שאמר משה
 בסוף ברכת עס משה בלי מגן ערך אמ
 אומרים שלשתן בחתימה עור בחסד ומושיע
 בגבורה ומגן בזכות אברהם גרסינן
 בגבורה בפרק אין עמדין תל אלו ברכות שרדס
 סוה בקן באבות תחלה וסוף בקודיא תחלה
 וסוף וברושלמי מפרש קטעם באבות ואקוד
 ואשתחוק לוי ואברך את לוי אדוני אברהם
 ובקודיא ואשתחוק למלך ומתרגמין ומודיע
 לעלכא ואם בא לשחות בסוף כל ברכה וברכה
 ונתחלת כל ברכה וברכה מלמדן אות שלש יחא

אל תחזמוהו אל יהושע בן נון המתפלל צדיק
 שיכרע עד שיתפקקו כל חלשות שבשדרה פרוש
 שימיו בלמים קקשרים שבכרקי חלשותו לחורויו
 והוא מלאונו פקק קוגן שקו קשר סנגון שקו פסל
 לחץ עלול אימר עד שיכאק איסר כפגד לב פרוש
 רביס קאי שיכוף ראשו כאגמון עד שחסיקה איסר
 מוכח בקרקע כפגד לב שיראה אות ולו שיחקה
 גפוראשו זקוף וראו פרוש שיכרע עד שיכאק
 ב קמטים אחר למעלה מן הלבואחד למטה וכרוחב
 איסר שפסס ול חפנל אימר כיון שנעגע בראשו
 סוב איסר צדיק אימר רבא והוא דימנער נפשיה
 ומתחזי כמאן דכרע אלס שאיס בריא ואיס יכול
 לברוע כדאיו וכרעשת אלו הס כרי שזכור לבט
 מי הוא עמיד וב סופ חיות עפר רל לבינו
 כדי לשוך ברכה מלמעלה למטה וכשוטר השס
 זקוף פ רס ושל יראה וכן הוא אימר ווקף
 כשפסס כלול כשוטר שס ויקה ווקף הכפף
 רב ששת פקוק כרע כרע כחזר פ זקוף זקוף
 כחוי פראי חזירא כשכט שפר הארס שארס
 חובטו כלפי מטה צפעס אחת כך יכרע במיקיות
 צפעס אחת וכשקוף ווקף זקף טחת ראשו תחלש
 ואחר כך גפש לל תראה על כמיסו כמון הנחש
 כשקוף ווקף מגבה ראשו מעט ואחר כך גפש
 מעט מעט ורביס קאי פרוש חזירא קוף אחת
 מימינ קקוטס שמעי בבבל שקורין אות אל חזיר
 וראשו כפף וכן יכרע של יכרע מאמנע מתש
 וראשו זקוף ועמיד לא יכוף את ראשו כאגמון
 ויכרע וואו כפ שפרש עד שיראה איסר כפגד
 לז
אתה גבור לעולם על
 ש
 ואינ בתחלת ברכה וו לזון גבורה שכל סק שמזכר
 בברכה וו סק בגבורה כמון שפרש ומזכר
 בברכה וו שלסק פנעמיו תחיית קמיתס קראשוכו
 מתיח קמיתס איה וקשפת מתיח קמיתס ברחמיס

רביס וקשפית זאי מתיח קמיתס וקטעס פ
 בשלסק עפעס חבל מתיח קמיתס קראשוכו
 כשאנס יסן על מיטת והרי קוף חסוב כמית ואומר
 בך חפיד רוחי ובה מעלה ענטס ומוריד טלל
 וגמייס כדי לברכסו ומחזיר לו נשימת לכך כסמך
 זק לך מתיח קמיתס איה רב להושיע משיב קרוח
 ומוריד קשס פ זו מורק בתחיית קמיתס לבק
 בקומו ממטת וקשפת בטען ירדת קשמיס
 כראמרין בפרקא קמח דתענות אל חבכו גדול
 יוס קשמיס יוקר מתחיית קמיתס רל תחיית
 קמיתס לדיקיס ולו לרשעס שנאמר ורביס מיטע
 אדמת עפר יקיע לך לחי עלם ואלק לרפיר
 לדרון עלם ואלו גשמיס לדיקיס ולרשעס
 וקג בטען תחיית קמיתס לעתיד לבא שאס חותמין
 זאי מתיח קמיתס שאו עקר וכל תחיית קמיתס
 והייס דאמרין בבבא מצעל בפרק קשוכר את
 השעלס רגור העשתא אכתתהו לר חייל ובע
 קמיתתהו אימר משיב קרוח משיב זקף
 מוריד קשס איה מיטרא פ מטל לזכור תחי
 קמיתס רעש עלמא וכל קרף אעב דימקמי
 משיב קרוח ומוריד קשס איחא מתיח קמיתס
 זק לך קשס דוק למשיב קרוח נשכ זקף ולמוריד
 קשס איה מיטרא מיטע שאו עקר תפלת קשס
 וקרוח שבכרקה וו אבל תחיית קמיתס שאכרקה
 חתמק בק לך קיו מדגשים עד חתמק שאו קיס
 עקר וברת תחיית קמיתס על מתיח קמיתס איה
 עש יחיו מתק רב להושיע פל אט מדבר בצדק
 רב להושיע ועל שס שקמטיר על סדוס ועל
 עמורק גטרית ואש וקושיע מקס לט ושת בבוש
 לשן כולס ועל כרסי משיב קרוח ומוריד קשס
 על שס ישב רוחו יול מיס והוא בגבורה שכל טיפס
 וטיפה יורדת ממקוס גסא ואין קרוח מפרקן לך
 חרדין למקוס שקבה חפן וואת קיא גבורה שאין
 כמון וכשס תלויק תחיית קמיתס כמון שאמרס

ואת עשה גדולתו ואין חקר ונמצא וסמך לנה הפתח
 מטר על פני ארץ וגו' וציונות החמה שאין מוצרין
 גבורות גשמים מוצרין טל וטל גם כן קרא תחיה
 על שם שיהיו המיתים בטל שאל הקייע ורנן שופט
 עפר ש טל אורות טלך וגו' בגדית הטל יש גבורה
 גדולה שקורא יורד בכל יום ואינו נמנע. מכלל חיי
 בחסד על שם שם פתח לחם לכל בשר על לשל חסדו
 שמכלל אותם בינוניות ובשאר נרשם שנת פטמי
 ביום או שלש. וקיים דאמרינן בגר ערב פסחים
 אל לשל קשין מוונותי של אדם כקדעת ים סוף
 שאל לעזר ים סוף לגרים וסמך לנה פתח לחם לכל
 בשר שאם יעשה אדם מלבוש אחד יקנה ממנו שנה
 או שנתים וקמזון מיעת לעת. ואמר בחסד. כלומ' **ל**
 זה ששם קורא בחסדו ולו בגדית הכרית.
 ואמרינן בגדית קמא דתעשת חילך יוחנן שלשה
 מפתחות לש נמסרו עד שלש ואלו קן מפתח שר
 גשמים מפתח של חיה מפתח של תחיית המתים.
 של גשמים שנאמר יפתח יי לך את אוצרו הטוב.
 של חיה שנאמר וישמע ליה לים ופתח את רחמה
 של תחיית המתים שנאמר וידעתם ש אע"י בפתח
 את קברותכם. בינעבדא אמרי אף מפתח של
 פרכסא שנאמר פתח את ידך ומשבע לכל חי רען
 ומקשור יוחנן מאי טעמא לא חשיב לך להא.
 ומתוך אמר לך גשמים קיים פרכסא. וסימן לאלו
 הארבעה מפתחות מפתח פרוש מן מטר פ פרכס
 ת תחיית המתים ח חיה. מחיה מיתים ברחמים
 ר רש כמו שפרשן. ועד מולך ומפרש פגד מחיה
 מיתים ברחמים ר רש פ קורא סמך מולש על שם
 סמך יי לכל האפלט. פ פטמים שישל אדם
 ויחשטקו קרופאים כמות וקשם סומכו ומחייקו.
 ורופא חולש על שם כל המחלה וגו' פ אע"י רופאך
 פ פנמים שיגשע עד שער ימות וקשם רופאם
 ומחיה אותם. ומתיר אסורים על שם יי מתיר
 אסורים שגם הם חשבים למיתים שחיו. ומקיים

א ציונות לשיע עמר על שם ורשם מושיע אדמרת
 עמר יקיע. כלומ' כשם שמקיים ציונות עם קיים
 ומרפא אותם כך עתיד לקיים עם המתים. ויש
 מפרשים ומקיים ציונות עשע עמר שמוט
 האטעה שנאבע לברקס יצחק ויעקב. שנקראו
 שש עמר. והראשון עקר. מי כמורך בעל גבורות
 אלו שאמרנו. והוא על שם ומי כמות יקרא. ומי
 דומי לך על שם ואל מי תדמיון אל. מלך ממית
 ומחיה על שם יי ממית ומחיה שקורא מימי ומחיה
 בברכה עטיפים כמו שאמרנו. ומצמיח יאועה על
 שם יצמיח ברכה ותהלה פגד כל קמים. וכלמן אתה
 לחיות מיתים. כלומר ומפתח ים להאמין שאתה
 מחיה המתים. ברוך אתה יי מחיה המתים. אמר
 במדר' אמוטס כוצר יי גן שאומרים אמין באמונה
 אומ' שלח כבוד מחיה המתים וקם עשן חמון ועדן
 לא ראו תחיית המתים. ואמר עאל ישראל וקם
 עשן אמין ועדין לא כנאלו ואלעפ שבאלו הרי חורו
 וכשתעבדו. אומר טנה ירושלם וקם עשן אמין
 אלעפ שעדין היא בחורבנה. הוי אמוטס כוצר יי.
אתה קדוש על שם קדוש
 קדוש בברכה
 ואמר קדוש על שם וקדוש שמו וכבוד וקדושים
 בכל יום יקלוק סלה לו ישראל שאל קדושים תקון.
 פ אל מלך גדול שאל פ מלך גדול חט וכתב גדול
 אתה. וקדוש אתה כמו שאמרנו. וקמון קשם איש
 אומרים פ אל מלך גדול וקדוש אתה. ובסדר
 הנאופים ישא וכסן למירו מהטעם שאמר לקמן
 צ"ל האל הקדוש שנאמר פ קדוש אע"י את מוצא
 פ לא נתקן להוצר מלך בחתימות שמנה עשרה
 ברכות כלם לאל בארבע ברכות בלבד. וכן שלש
 ראשונות אלו. וערכת השיבה אופטיא. וקטע
 מפתח שחתימות שלש ברכות ראשונות אלו רומזות
 לחיות. פ חתימת ברכה ראשונה היא מן
 אברקס. וחתימת ברכה שנייה מחיה מיתים כפגד

יחזק ע"ש שלקח חביו בידו הסמן לאוחטו במצות
 הטרדו וקיה חשוב כמית וחד כן לא קטחו קטרדו
 לאוחטו והרי כלא קחיה אותי וחתומת ברכת
 שלשית קל הקדוש כנגד יעקב ע"ש שמיתת מכות
 שלמה וקדושה של יחא ממנו ודע פסול וחתומת
 מלך וזה בדקא ומשפט דומות לדוד המלך
 היושב על המשפט ולשכר תקפו בסוף ארבעת
 מילות בעבור חשיבות שקן דומות לחבת ולדוד
 וזוא על שם מה שנאמר לדוד ועשית לך שם גדול
 כשם הגדולש אשר בארץ כך נראה לי ואחר כך
 גמלת שפרש אר"י כדו במפתח שלש ראשונים
 הם כנגד שלש חסות ונאמר בהם אהת אמר
 כנגדם שלש מלכות ומיך חוקב דקא ומשפט
 כנגד מה שכתוב אל דוד אבך וכן כתב ארוממן
 יחא המלך ואברהם סימן לעל ועד ואומן ימלך
 לעל אלך עין ועמ"ע

אתה חונן

לדס דעת ע"ש המלמד
 אדם דעת וע"ש חפזת
 את אשר חונן ומלמד לאפס בעל שם ויתן
 אלס חכמה לשלמק ותצנה הדנה מחד חבו
 מיתקד דעה וצנה והשל על שם ודע אהב דעה
 והשל **השיבנו** אצמו לתרתך על
 חסותי אל עשו
 תרתך אמרו ז"ל ואמר אצמו שתי חביטן לטעך
 כבן ועד השיבו אצמו לתרתך על שם דאמר
 בספרי ובגל שמות רבה תרה עמ לשו משק
 מורשק קהילת יעקב משל לבן מלך שנשבת
 למדינת הים כשקוא קטן אס מבקש לחזור אשלו
 לחזר כמה ששם אים בש לחוזק מפת שחומר
 לרזשתי את חוזר כך תלמיד חכם כשקוא פרש
 מדברי תרה וקולך ומתעסק בדברים בשלם אס
 מבקש לחזור אפי לחזר כמה ששם אים בש לחוזר
 מפת שחומר לרזשתי את חוזר ולכך אינ אצמו לפ
 שקבן חוזר לרזשתי שירש מוציו וקריבא מלכא

לעבודתך שהיא עבודת קמצת שחייב אדם לעבוד
 אותה כעבדים וליכך אמר מלכא ומצאנו קמצת
 שנקראת עבודת שנאמר תחת אשר לא עבדת את
 א' ארך כלומן של קיימת קמצת פדוש אחר
 וקרבא מלכא לעבודתך רל לתפלל לטעך כדו
 שחמרו ז"ל ולעבדו בכל לבבם איזו קיה עבודת
 שכלב וזתלה ושיך קריבה בתלה על שם אשר
 תבחר ותקרב ישכון חבדך וקחודו בתשובה
 שלמה לטעך על שם השיבא א' אלך וכשוכה כלומן
 אס התחלפו לשוב סייעמ להיות בתשובה שלמה
 לטעך וקו על דרך מה שאמרו רז"ל בא לטאר
 מסייען אותי באי הדוכה בתשובה שחמא אס
 ארען במות הרשע פ"אס בשוכ רשע מדרכו
 וזיה וכת קחפז ארען מות רשע נאס א' אלס
 הלש בשום מדרכו וזיה **סלח** לן אצמו
 פחחאס על שם וסלחת

סלח

לעמך אשר חטאו לך מחול לן מלכא פפשע
 על שם ולת פשעיה אשר פשעך וסימך שלח
 וחטא ללכ ומחילת ופשע למלך מפת של ודקות
 ששעה קבן דומות לפת האב כשגבת וקלס ימיו
 בעטו למלס כמו שחטא נקל מפתע ולפת
 המלך דומות שגבת העם כדקות כמו שנאמר
 מלך במשפט יעמיד ארץ ולכן יש למלע פפשע
 לפ שפסע גדול מחטא ומחילת יש לבקש מל
 אדם המקפד ומקדק על חטאו או על עבדו
 סימחול לעלמו אבן אין למר שילח לעלמו
 ולכן יש למל לחב שאים מקפד ומקדק כל כך כל
 לן כלומן שאף הקפדה מועטת לל תשאר ויש
 מפרשים סלח לן אצמו אעף שחטאס מחול לן
 מלכא אעף שפשעא פ"אל טובוסלח אתה ע"ש
 בתורה א' טובוסלח באי חסן שחא חסן ורחוס א'
 המדכה לסלח שנאמר ואל ג'יב פירבה לסלח
ראה נא בעשימ על שם ראה עשי
 וריבה ריבא על שם פ"א

ויאכלו וישבעו וישמחו ויהגדלו בסוכך הגדול
 ומלא ידיהם מברכותך ומנעשר מנהמת ידך על
 פס פלג אלהים מלא מיני ועל שם רבת העשרה
 ועל שם איש כמתנת ידו כברכת יי אלך שמרה
 והצלח שנה זו על שם עטרת שנת סוכך ועל שם
 תמיד עשי יי אלך בה מראשית השנה ועד אחרית
 השנה מכל דבר רע על שם אל תט לילגבר רע
 ומכל מיני משחית על שם ולא יתן המשחית
 לבא ומכל מיני פרעאת לטון חממים קוץ וקולח
 על שם בפרוע פרעית פשרה ועשה לה תקוה
 על שם מקום ישראל ויחזרית שלום על שם
 פ' אחרית ליש שלום חוס ורחם על כל תפלות
 על שם ועשת את התפלה לה לשלם השמים וקמון
 העם קודין חוס ורחם על כל תפלות ויש
 כחן ב' ברכה זו נתקנה לבקש רחמים על תפלות
 קשנה ופירותיה ומה לה להכעס עצמנו בה פ' קנה
 שאר ברכות התפלה קס בקשה עליו ופירותיה
 על שם פ' עץ שאר מריו וברכה בגמיר עין ברכה
 ונרבה על שם וקודמיה קגשם בעת גשמי ברכה
 יהיו ועל שם גשם נדוהת התפלה אלהים ושובע
 על שם ואכלתם לחמכם לשובע ואלום על שם
 ונתת שלום בארץ כשפס קטובות על שם גשמי
 ברכה יהיו כשפס קטובות ברוך אתה יי
 מצרך השמים על שם ופיתית את ברכתי לכם
 ובספרד מקנן לומר ברכה זו סימיות הגשמים
 בסוסח קוק שאמרם וסימיות החימה מתחילתן
 בה ברכה יי אליו בבל מנעשק ידיה ובכר שנתיה
 בטלל רען ברכה ונרבה וכו' ושמעתי שיש
 מקומות שמתחיל ברכה זו לעולם בכך על שם אל
 שמעטן בה ען טל לגשם בלבד

תקע בשופר גדול

על שם וקיה ביום הקוץ יתקע בשופר גדול
 לחירותם על שם לקרוץ לשמיים דרור וקדשם

יריב רבי וכתוב רבת יי רשמי וכתב
 ואת ירכך את חריב וגאלה מקרה למען שמך
 על שם פילגה יי בנאות שמו פ' גאל חוק אתה
 על שם פ' קנה יי בחוק יבא

רפאנו

תהלתא אתה כסוק קוץ צרמיא
 בלשון יחיד ואלעז דאמרי בתפלת כל הכתו לרבי
 אין מכתן אות לחיד אין מכתן אות לרבי פ'
 קרמיה דוק במתרגם המתרגם הפסוקים או הקורא
 פסוק בכתב בזמן שמכוין לקרות איו רשאי לשנות
 מרשם לחיד או מיחיד לרבי אבל פסוק של תפלה
 שאין כוונת הכתוב לקרותם לא להתחנך דרך תפלה
 ובקשה קדיקן כשאר תפלות ורשאי לשנותו כפי
 ערך קשעה ופי עטן תחנתם ובקשתם ואל
 יונה פדש דוקא כשקורא כל המזמור או כל קענ
 כסדר או אין לשנות אבל כשמתפלל ואומר פסוקי
 מפורדים קנה וקנה יכול לשנות מרצו לחיד ומיחיד
 לרבי ולזה קסס אר' אש והעלה רפואה שלמה
 לכל תחלו אים על שם קדופא לכל תחלו אים ולכל
 מכאזבא על שם פ' קוץ יכאבו חכש פ' קדופא
 רחמן ורחמן אתה על שם פ' אש יי דופאך כנגד
 חלואים רשם קוץ דופא רחמן וכנגד נאמנים קוץ
 דופא רחמן וכן קוץ אומר וחלואים רשם ונאמנים
 באי דופא חולשנו ישראל על שם מחנה

ברך עלינו

קוץ את השנה
 קוץ את על שם ופיתית את ברכתי לכם ועל שם
 וברכתי לכם את השמים ואת כל מיני תפלות
 לטובת כל מיני פירות נקראין תפלות על שם
 ותפלות מרבה למיחס ותן טל ומטר לברכה
 על פני הארמה על שם אס יקיה קשעם קשק טל
 ומטר וכתב ואתנה מטר על פני הארמה ורוק
 פ' תבל על שם תלמיח רוק וכתב אס קרוק
 את הארץ ושבט את קשעם טל ומטר על שם

מחזור ויטרי הפגריסין כמדקא קמא דבכורת
 כל השנה לנה אומרא קקדוש קא קמשפט חוץ
 המשפחה ימי תשובה שאומר המלך הקדוש המלך
 המשפט לפי שעכשיו יושב על המשפט לבין כל
 העולם " ויש אומרים כל השנה לנה
 מלך אוקב דקא ומשפט דגם משפט סיך לומר
 מלכות טפ משאר ברכות כמו שנאמר מלך
 במשפט יעמיד ארץ ואיש תדומות ירסנה
 ונשאתה ונתת בדבר לפי דבור אדם קראש וקבל
 דבר עד כאן " וכבר פרשנו למעלה טעם
 כהן לתימת ברכה זו לפי תקון להוציא בן מלך "

על הצדיקים

על שם שני י"א אל צדיקים ואו"ט אל שופטים
 ועל חסידים " על שם על זאת יתפלל כל חסיד
 איך לעת מצא " ועל גרי הצדק על שם ואלהבתם
 את קבר פגרים קיי"תם בארץ מצרים " ועל שם
 יקמו רחמיך י"א אל"ט על שם קמון מנשר ורחמיך
 אי קתאפון " וקובר כאן ארבעה כשת
 מישראל צדיקים חסידים גרי הצדק " ועל שם
 יקמו כל רחמיך כדאימ' במלתין וכן אתה אומר
 בארבעה כשת שהם עמות ואומרו לפי קדושה
 צדק הוא יקודים ארבע " וק יאמר ל"א אע
 וק יקרא בשם יעקב וק יכתוב ידו ל"א ובשם ישראל
 יכה " וק יאמר ל"א אע של"א
 כתעלב פ חטאי פרוש או קביקים שהם גדולים
 מכלם של חטאי מעולם ולא נברכו להיות בעלי
 תשובה ולקריתם חסידים ובאויב צמי איש תם וישר
 וראו אל"ט לפי שהיו עובדי את הקשם מיראק
 וק יקרא בשם יעקב או גרי הצדק " וק יכתוב
 ידו ל"א או בעל תשובה " פרוש אלו חסידים שיש
 בהם קטת יראת על העצמות שעשו " וכן אמר
 דוד שמדק נפשי פ חסיד אע כלומר פ בעל תשובה

דבור חירותא וק מדבר על עת שאת העל שיגלה
 במקרה שמיים לחוציאן ממחסר האומות " ושא
 גם לקבץ בלתיים וקבצו יחד מקרה מארבע
 כנפת כל הארץ לארצם על שם וכשא גם לעיס
 ואסף נדחי ישראל וכפעת יקודק יקבץ מארבע
 כנפת הארץ " באי מקבץ נדחי עמון ישראל על שם
 בקבץ את שתי ישראל ועל שם ואסף נדחי ישראל "

השיבה שופטינו

כבר אשונה ויועצנו כנתחלה על שם ואשיב
 שופיך כבד אשונה ויועצך כנתחלה " וקמר
 מימין ימין וארבע על שם וכמו ימין וארבע וכתוב
 וחרטת עמו יסיר מעל כל הארץ וקול חוזר על
 מנה שלמעלה מימין על שם ובמשול רשע יאמ
 עם ומתוך שמישיב לא שופטים קבעים כהפחד
 אותה קהמק לשון ולשמחה " ונ"ס יתכן לפרש
 מתוך שנעסק דין ומשפט טעם סר מימין ימין
 וארבע " ומלך על שם אתה ל"א לבך שנאמר וקיס
 ל"א למלך על כל הארץ ביום קהול יקום ל"א אחד
 ואינו אחד ברחמים צדק ובמשפט לפי שכתוב
 ובחמה שפכה אילוף על שם און מבקשין מלטה
 של אילוף על שם בחמה ל"א ברחמים " צדק
 ובמשפט ע"א וארשתך ל צדק ובמשפט ובחסד
 וברחמים " באי מלך אוקב דקא על שם
 אקבת דק " ומשפט על שם ועזומך משפט
 אקב " כתב קר יחיאל בן הל"א תמך אע על
 התימת זו קבוצה למה נשתתת מכל התימת ברכ
 שמונה עשרה לענן מלכות קא קיימא לן ברכת
 הסמוכה לחברתה חן בה מלכות " ועוד לכאורה
 איש יודע מה הפרש גדול בין מלך אוקב דקא
 ומשפט ובן המלך המשפט לענן שגיד לחזור
 לראש אס סכח אך שאיש ראשי לשמות מה שהורג
 בשל אומם שמעתי שברוב הנסים חן אומרים
 מלך וישר בשש " שוב מבאתי בסודר קנקרא

עש אנמיח קרן לדוד . וקרן תרום עש קרן תרום
בכבוד . בשועתך על שם ובשועתך תרום קרנו .
ואמר בשועתך פ בען ירושל היא ישועת המקום
שנאמן ורואו כל אפסי ארץ את ישועת אלנו . פ
לשועתך קוים כל היום על שם לשועתך קויהי יי
ואמר כל היום על שם אותך קויהי כל היום .
וחוהם בדרך אהה יי מצמיח קרן ישועה . שנאמר
זיוס קרוא אנמיח קרן לבת ישראל .

שמע קולנו

יי אלנו על שם וישמע יי את קולנו . ורחם
עלנו על שם רחום ורחן יי . וקבל על שם וישמע
יי את קולנו . ומתדנמין וקבל יי באתנו .
ברחמים על שם לא על בדקותינו ארחם מפלגם
תחשבונו לפתך פ על רחמיך הרבים . וברען את
תפלתנו על שם וזע תפלתך יי עת רען אלנו
ברוב חסדך עננו באמת ישעך . פ ש שומע
תפלותינו ותחשבונו . כר קורין קמון העש . וש
קורין פ ש שומע תפלות ותחשבונו אתה . וקוא
הנכון פ אין להחזיק עצמינו כל כך בדקיקים ולומר
פ שומע תפלותינו בכל עת . ומלפניך מילכ
דיקס אל השיבו על דרך אל ישו בך נכס .
ורוצה לומר חס לא ופס הרבה אל תחזירנו דיקס
מכל וכל ועשה לפ קטת מן בקשתינו . פ אתה
שומע תפלת כל פה על שם שומע תפלה עדיך
כל בשר יתאו . ויש אומרים פ פק בגימטריא
מילה . כלומר ישראל שקס מקולנו . וחוחם באו
שומע תפלה .

רצה יי אלהינו

בעמך ישראל על שם ורצתי אתהם נאם יי .
וכת רצנו סעדיה ורצנו שרידיא שבתפלה קמנח
אין אומר שלח בטר רצה . מטע שאין קממס

אפ שלא היה ראוי לקרות עצמו חסיד
ונשם ישראל יבנה לו ידאי שמים וקו ועלם יקמו
כל רחמיך אעף שאין אפ חשובן כל כך לא אפ
יראי שמים ואין אפ מחזיקין עצמם כעבדים
מאקבה . וקפחוק קוצר גרים קודם בעל תשובה
מטע שקוקרה תורה טעמים לאקבה אותם . ונש
קסם אוקב אותם . וכתפלה נוכחו כסדר מעלתם .
ותן סכר טוב לכל הטוחים בשמך באמת
ורוצה לומר שקס יודעם אמיתת שמך . על שם
ויבטחו בך יודע שמך פ לא שבת דורשך יי .
ואמר ותן סכר טוב על שם מה רב טובך אשר
בגת לריאך טעלת לחוסים בך פגד בע ארס .
ושים חלקן עצמם . עם הטוחים בשמך על
שם שאומר בתלמוד יחא חלקי עם הצדיקים בגן
עדן . ולעלה לא נבש . פרוש ממעשינו .
פ כר בטחון . חדר בטחון עם טשא על שם
כר בטחון אל אטשא אל יעלע אויב .
ועל חסדך נשענו . על שם פנשענו על יי אלנו
אבותינו . ואמר חסדך על שם וחסד יי מעלנו .
ברוך אתה יי משען . על שם ולא יוסף עוד
שארית ישראל לחשען על מנחו . ונשען על קדוש
ישראל באמת . ומנבח לדקיקים על שם אשרי
קגבר אשר שם יי מבטחו ול טנה אל רקסם ושטי .
כוב

תשכון בתוך ירושלים

שדך כאשר דברת שנאמר ואכנתו בתוך ירושל
ונקראה ירושל עיר האמת . וננה אותה
בען על שם על שם על שם חסד יענה . במהרה
במינו לשון חכמים קוא . ברוך אתה יי
ענה ירושל שנאמר טנה ירושל יי נדחי ישראל
יכנס .

את צמח דוד

מקרב תצמיח

פוש א"ן את כפמס בשעת המנחה משום שכרות
 שכבר טעמו כל העם ושמא שנת הכהנים יין וסכור
 אסור בנשיאות כפס א"ן מתחיל ואישי ישראל
 אבל במנחה של תעשית כתבו שאומר אותי ובוים
 הכפרים במנחה לבד אע"פ שא"ן פוש א"ן כפמס
 נהג לומר רצה וכת' א"ן יעקב בן הראש אע"פ שא"ן
 נשיאות כפס במנחה מה טעם זה של לומר רצה
 ואם משום דאמר בסוטה בפ' ולא נאמרין כל קהול
 שא"ן עלה בעבודה פ' ברצה טוב אינו עלה מימי
 נפקא מינה וט בשלש מקו עלה ברצה לא יאמרו
 אותה כשא"ן נשיאות כפס ולתפלתם טעם על שם
 וישע"ל א"ן א"ן מנחת וקפס קעמדה לרצו
 שרך על שם ורצו בתוך קבתי ואישי ישראל
 ותפלתם מנחה באהבה תקבל ברצו אע"פ שא"ן
 עתה עבודה מתפילין על התפלה שהיא במקום
 הקרבנות שתתקבל ברצו ויש מקראים וקפס
 קעמדה לרצו שרך ואישי ישראל ולתפלתם
 מנחה באהבה תקבל ברצו תחילת רצה הוא ולפ
 פ' זה א"ן לתחילת ואישי ישראל מפני שא"ן תחילת
 רצה ותמי לרצו תמיד עבודת ישראל עמך על
 שם שלותיהם וזכריהם יעלו לרצו על מוצאי
 וקתלה נקראת עבודה כמו שאמרו בהקדמת
 הספר קוק ותחובה טעמו בשוק לרצו ברחמים
 על שם ותמו ברצו טעמו וכתב פ' טעם ברצו יראו
 באוב"ל טעם ואמר ברחמים על שם ושכ"ל א"ן
 את שבתך ורחמך וכתב רחם ארחמנו נאם א"ן
 בא"ן המיוחד שנת לרצו על שם ושכנת בתכם
 וכתב לבן שמו שם ולשון המיוחד הוא מדברי
 לאל שנשתמשו ב' קרבה " **מודים**
 ארחם לך וכו' מלאו א"ן
 בדיקים יודו לשמך ואבן קירחי פ' מודים משתחוים
 כדמיתרמינן ואשתחוק א המלך ומודים למלכא
 ואמרינן בבראשית רבה פ' לא שאול ערך ומי הוא
 מודה מי שקורא חי ומשתחוק לחי העלמיס שכנת

הי"י הוא יודך ולכן אמר בסוף וכל מחיים יודך
 סלה לפי שאם חיים ואתה חי מודים ארחם לך
 והמכח פ' מודים עלה למען מנחה לרצו ארחם
 מודים לו במנחה ברכות בכל יום ער חיינו על שם
 ער חיי ומגן ישעמ על שם ותתן למגן ישעך
 אתה הוא לדור ודור על שם לדור ודור קילוי פונק
 לך על שם אך בדיקים יודו לשמך ונספר תהלתך
 על שם תהלת' ידבר ש' על שם וגדולתך אספרנה
 ועל חיינו המסורים בך על דרך שרך עשיתי
 ועל נשיותינו הפקדות לך שנאמר שרך אפקיד
 רוחי שנפשות אדם הם ברו פקדון בכל לשם ער
 שייקך ועל כסוף שכל יום עמנו על שם נתת
 לבריחך נס לתמוס ועל נפלאותך וטובותך
 שכל עת עש רבות עשית אתה א"ן נפלאותך
 ומחשבותך אלנו ערב וברך וברכים על שם ערב
 וברך וברכים אשיחה ויאמק קטוב פ' לא כלו
 רחמך קמרחם פ' לא תמו חסדך עש חסדי א"ן לא
 תמו פ' לא כלו רחמיו ואמ' לשון קטוב על הקודא
 על חסד על שם קודו ל"י פ' טוב פ' לעולם חסדו
 ואע"פ שלשון הפסוק הוא רמנו בכאן אינו סוף
 לשון רמנו א"ן תמו קמס בגש ופ' בפסוק יתפרש
 כ' חסדי השם עמנו פ' לא תמו ארחם אבל בכאן
 אינו סוף פרוש זה לך שרך למי תמו פ' מעשם
 קוים לך על שם זכור רחמך א"ן וחסדך פ' מעשם
 קמק ועל כלם יתברך ויתרומם תמיד שמך מלכא
 לעולם ועד לאפות של פרכי קילות הם וכל קחיים
 יודך סלה על שם ושמך לעולם פודה סלה ועל שם
 חי חי יודך כמנופ קיום ויקלו את שמך הגדול על
 שם וקדשתי את שמי הגדול ואמר לשון קול
 אלה גדולה על שם גדול ומקול מאד באמת
 על שם ויא' אל' אמת פ' טוב על שם קודו ל"י
 פ' טוב " ברוך אתה א"ן קטוב שמך שנאמר טוב
 א"ן קויו " וך נא לשודות לשון חכמים הוא על
 שם מי לא יכירך מלך קעים פ' לך יאתק"

שים שלום על שם וישם לך שלום טובה על שם ויאיתן קטוב אלמא וברכה על סם ובך את עמך י חן על ססין וכבוד יתן יי וחסד על סם ויט עלמא חסד ורחמים עלמא ועל כל ישראל עמך פש ברחם אב על בטם רחם יי על יראיו וברכאן כלו כאחד באור פטר כלומי אהנה אה אחד ואנחנו בע אברקס קנקראי אחד שנאמן אחד היה אברקס וכתובת אחד קראתנו ואנחנו נקראים גוי אחד שנאמן ומי כעמך ששאלנו גוי אחד בארץ אם כן ברכאן כלו כאחד ואיני באור פני על שם ברכת כהפס סכתו בך יאר יי עמו סייך ועל שם יי באור עמך יקלכון פ באור עמך נתת לנו יי אלפס תורה על שם סכר מעשה ותורה אור ואור הוא גדול מנר וחיים היא התורה שנאמן פ היא חייך ואורך ימך אהבה על שם ואהבת עלם אהבתך וחסד נדיק על סם משוך חסדך לודעך וכדקתך לשרי לב ורחמים ברכאן ושלום פרחסום למעלה וטוב בעמך כלומר ויהי טוב בעמך לבך את עמך ישראל ברכו עמו שלום על שם יי עמו לעמו יתן יי ובך את עמו בשלום באי המעברך את עמו ישראל בשלום אמן שנאמן ונתת שלום בארץ ומטעם שתקסן לבך את ישראל בסוף כל תפלה לפי שתפלות כנגד תמידין תקסום וכמו שכתב פעם בהשלם התורה היו הקהלים מברכין ארץ ישראל כמו שנאמר וישא אהרן את ידיו אל הקעס ויברכס ועמך וכתוב בה תברכו את בני ישראל וגו' ואומר יהיו לרצון אמרי פ ועמך ואחר כך אומר פעשה שלום במרומו וכו' ועשה שלם פסיעות לאחוריו בכריעה אחת פכל קאלא פסיעות ששנה שוריה ופיתן שלום לשמאלו תחלה כנגד ימין של הקב"ה קעמל לפגרו שנא שוית יי לפגרי תמיד וכמוקום שלום פסיעותו עריך לעמוד ולחזור מיד למקומו דגריסין כוונת פגרי קושאלו

את הקף משמיה דרב מרדכי אמרי שן שפסע ג פסיעות לאחוריו קתם איבע לפ למיקס משל לתלמוד הנפטר מרעו אם חוזר מיד דומה לכלב ששכ על קיאו שסופו קוכיח על תחילתו של פסע לאחוריו כד לעטר מרעו שן שחוזר לא מירי וכת קרואי איבע עלה למיקס קתם עד דפתח סכ וכדפתח שלח צטר קדר לדוכתיק ואיכא מיאן דאילע דמיטי שלח צטר לקדושה וכן קעו וכת קרואי שכשקור מתפלל יחידי מימתין כד שייער זה ואסמכתא לשלם פסיעות לאו מקסוק ודעלקס דגל ישראל דגליקס ששם ודגל אחד קרי שלם ומא שאומר אחר כן וכך דגליקס ככף דגל על שקס גל שלם קס בחזרת למקומו שיש לו לחזור בשלם פסיעות כדתחלה ויש יחידיס שאקנן לעמר אחר תפלה קודם שיפסע שלם פסיעות נקסא וו

אלהי נצור לשונ

על שם נצר לאוקר מרע ושפתך מדבר מרמא ואעף שקטוב וקדע מסורין עד קאדס קואי מנבאס מאת קסס לסייש לעשות טוב ולמקל לענשי תדוס קואי מוסוף על נצר לאוב מרע כלומר לא מיכשא שאפ שואל שתכ כע שלח אחרך לולת תחלה לאי אף אפ שואל שתככ לסתק ללות ויהו שומען חרפתן ואיש משיבן ונפשי כעפר לכל תהיה קואי מוסוף על ושפתת מדבר מרמא כלומר לא מיכשא שאפ שואל מנעת קדור של מרמא לאי אף אפ שואל לפיות כעפר לפת קכל והטעם לרימוז כמו שקעפר קכל דומסין אות דגליקס ועל על ראיקס וגם לסוף קכל דריסן לו כך המשפלה עמנו בעלם קואי יהיה לראש לעלם אבחי ואמר אחר כן פתח לב בתורתך כד אמרי במסכת עבודה ודא נצר לאוקר מרע ושפתך מדבר מרמא שמא תאמר קואיל וכדנת לשונ מרע ושפתת מדבר מרמא ארך ואגרה בשיני

תלמוד למיך סוד מרע וצדק טוב ואין טוב לא
 תורה שאלת לך טוב נתתי לכם תעתיק
 והלמד ואינו מקיים אינו טלם לכך אמר וצדקתך
 תדווק נפשי וטן שארדוק מעתה הצלף מן
 החושש על דעה ורודפש אותי כמו שנאמר כל
 מעתהך אמונה שקר דדפט ערע כמעט כלע
 בארץ ואע לא שבתי מעתהך ערדית המעט
 מועלת לבטל רדיפת השונאים ולכך אומר מנד
 וכל החושש על דעה מהרה קצר עתם וקלקל
 מחשבותם ואומר פסוק יהיו לרצן אמריש
 והצון לך לפיך יי ערי ועלש וכבר כתב
 הטעם בתחלת שמונה עשרה ובקשמו קיי
 שאיך בברכות בסוף ברכה קורא יי
 אחשי שמנו התכוו שיש בכל ברכה ובכמה משמנה
 עשרה והואו פסוקים על כל ברכה מעשה ש
 שעלן התעתיקם כמטן תעתיק הברכה וכן עשית
 אע בראשונה מטן כזה ואחר כך נראה ל שאין
 ל יסוד ולא שורש ל תמצא מקום בעלש שאומ
 שמונה עשרה בעטן אחד תבא בתבא לא יש
 מוסיפן תעתיק ויש גרשן ואם כן מיטן קום אינו
 מושל אל למי שעשאהו לא לולת ולמה נטריח
 על הסופרים לכתת גרסינן בפרק היה
 קורא את המגלה תמו רבנן מטן שאומי חטת שכל
 הם ליי בע אלס ומטן שאומר גבורות שנאמר
 הם ליי כבוד ועוז ומטן שאומר קדושת השם
 שנאמר הם ליי כבוד שמו והשתחו ליי בהדרת
 קדש ומקראו למיך שעה אחר קדושה שנאמר
 והקדישו את קדוש יעקב ואת אל ישראל יעריע
 וכתב וידע תעשרוח צדק ונמי ומקראו למיך
 תשובה אחר שעה שנאמר ולבט יצן ושכ ורפא לו
 אי קם למיך רפואה אחר תשובה לא סל שנאמר ושוב
 אל וירחמנו ואל אלנו פירבה לסלח אלמא
 בתר תשובה סלחה קיי ומאי חוית דמיכת אחאי
 סמוך אחאי קרא אחרתה כתיבא סולח לכל

שעטת הדופא לכל תחלושים העאל משחת
 חייט למימרא דגולה ורפואה ביד סלחה קיי
 וקא כתי ושכ ורפא לו קייא רפואה לא דתחלושים
 קייא לא סלחה קיי ומקראו למיך גולה בשבע
 פרוש ולא אמרו רפואה אחר סלחה כמו שנאמר
 הסולח והדופא אמר ל חייא בר אבא מתוך שאין
 עתידין לנאל בשבעת לפיך קבעה בשבעת
 איבוקא אמר מר בשעת קולת בשבעת
 מלמיות במוצאי שבעת בן דוד בא מלמיק
 נמי קתלה דגולה קיי וקתלה דגולה
 מיקא בשבעת קווי ואמרין
 צדושלמי בברק קיי קורא בתורה רינה בשם ר
 אחא שיר המעלות בשוב יי את שבת צון שיר
 שבעת להודיעך שאין ישראל בנאלן לא בשבעת
 עד כאן ומקראו למיך רפואה באמישת אמר
 ר אחא ואיתימר לוי מתוך שתתנה מיל בשמישת
 שצריכה רפואה לפיך קבעה בשמישת
 ומקראו למיך ברכת השעם בתשישת אמר ל
 אסכנדר רבנן מפקיש שערים שנאמר סטור
 ורע רע ורע תדוש רשע כל תמצא ורוד
 ע אמר בברשת השישת אמר וממרין
 צדושלמי אמר ל אסכנדר מיטת מה תקום מברך
 השעם ברכה השישת שגד קול שובר ארום
 שהיא עתה לשבר כל מפקיש שערים שרוש
 וקוי השם הקשיש במומור עד כאן ומק
 ראו למיך קטן גלות אחר ברכת השעם שנאמר
 ואתה קרי ישראל עגפכס תתמו ופריכס תשאו ל
 לעמי ישראל קרם לבא וטון שנתקצצ גלות
 נעשה דין ברשעם שנא ואשיבה ידי עליך ואבדוק
 כתר סינך ואסירה כל בלפך וכתב בתריק
 ואשיבה שופיך כבראשונה ויועצך כבתחלה
 וטון שנעשה דין ברשעם כלו מיטן וכולל ודיס
 עם מיטן שנאמר ושבר פשעם וחטאים יחדיו ונ
 וטון שכלו מיטן מתרוממות קרסות קצריקים

סדר תפלות קחול

שנאמר וכל קדש רשעש אנדע תדומינה קרבת
 זריק וכולל גרים עם קנדיקים שנאמר מפני שיהיה
 תקום וסימך לה ושיער אתך גר ודיכן מתה ממנו
 קרבות קנדיקים שדושלם שנאמר שאלו שלום ירושלם
 ישל אומצך ויטן שבאו לדושלם בא דוד שנאמר
 אחר ישוע בע ישראל ובקשו את ה' אלנהם וארצ
 דוד מירכס וטון שבאו דוד באת תפלה שנאמר
 וקצחוניתם אהר קדשי ושמיחתים בבת תפילתי
 וטון שבאת תלה באת עבדך שנאמר עלותיהם
 וחזיקם לרצן על מזבחי וכוון שבאת עבדך
 באת קודש שנאמר זבח תהיה יכבדתי פושחתי
 דקיים עבדך ואחר כך קודש ומה ראו למר
 ברכת כהנים אחר קודש שנאמר וישא אהרן את
 ידיו אהנים ויברכסו ויד מעשות החטאת וקשלה
 ולמרה מקמי עבדך מי כתיב למעות מעשות
 כתיב ולמרה בקר עבדך הא כתיב זבח תהיה
 יכבדתי מיא חזית דסמכת אהאי סימך אהאי
 מסתברא עבדך והודיה חדא מילתא היא ומק
 ראו למר שים שלום אחר ברכת כהנים שנאמר ושמו
 את שמי על בני ישראל ואז אברכס וברכה דקודש
 בריך הוא שלום שנאמר יברך את עמו בשלום
 מנאן ואילך אסוד למר בשבחו של הקדש פרוש
 בקשעת ברכה וקיים דאמר לשער מיא דכתיב
 מי ימלא גבורות ה' ישמיע כל תהלותי למי נח
 למלא גבורות ה' למי סיכול להשמיע כל תהלותי
 וכתיב לך דומיה תהלה קמא דכולא משתקא אכל
 אס בא למר אחר תפילתי אפי כבוד וידוי ויס
 הכפריים אומר וכל קשעות ברכה מנאן ראיך
 שחחותם בתפלות יוס הכפריים בסוף שקילה שריפ
 באי המלך קסולסן שמוא טועה ואין ראוי לחתם
 וקריבחו כרו קבא ראיך למדל ברכות
 אינעשות מפרשת אובה קחו עמכם דברים כנגד
 חונן הדעת שנא קחו מוסרי וא כסף ודעת ואום
 א' כנגד השיבט אמרו איו כל תשא ען כנגד

סלח לנו אשור ל' ישיענו ו' אשר כ' ירוחם יתם
 כנגד ראה בעשיו ארפא מאותם כנגד רפא
 אהיה כטל לשדאל כנגד ברכת השמים ילכו
 יונקותו כנגד תקע בשופר וקטן גליות שנא ועל
 שופר לפני וימי כוית קודו כנגד השבה שופטים
 שנא ונתת מקודך עליו וריח לו כלבון ולא כמפן
 קמבאיים ריחם ישוע יושב בטל כנגד על
 קנדיקים שנא יושב בפתר עלון בכל שדי יחיו
 דגן כנגד טנה ירושלם שנא בטך פרמית חטים
 ונמל השם גטלך שלום חלב חטים ישבעך ויפרחו
 כנפן כנגד את נחמ דוד שנא פ אוסרי דבסן שרה
 ואומן גטן ממצרים תסיע ודמה ירושלם ודוד לתם
 ויין הוא שאומן ומלם נדק מלך שלם קושא לחם ויין
 איט עשתי ואסורם כנגד ענא ממת סריך נחמ
 כנגד שומע תפלה וכת עוד פ' ב' ברכות אינעו
 קס ששק כנגד ששק ושומע תפלה כנגד כל ששק
 ראשונות באדם עצמו פתח בחונן קדעת שקול
 ששק האדם שנא יראת ה' ראשית דעת ואמרו
 דעת דעה קפית מה חסרת דעה חסרת מה קטת
 ואל תמה אט קיאר בטלו חונן קדעת בשנת שאס
 אין באדם דעה קיאר הוא מתפלל וכל מי שאין בו
 דעה אסוד לרחס עלו שנא לא עש באת הוא על
 כן לא ירחמון עשקו ואמר חונן קדעת למר פ
 מנת אלס קיא בדרך חן ותחמסם לתת לגוב למנו
 וטון ששקן וידע יחזור בתשובה ואחר כך ישאל
 ששקה ומחילה על אשר חטא ומרד ואחר כך ישא
 להעלו מנדותו ומשואו פ ברכת ה' דרם איש נא
 אויבו ישלם אתה ועמרתו של אדם גרמין להשפחו
 בעשן קבדות ולש שקס העמות קסום מתחלואי
 געפ הקדים לשחול עלקס תהלה ואחל לרפאת געפ
 ואיצרו אשר קס חולס בעמותו וכן כתיב
 רפאה נסאי פ חטאתי לך וכתב ויאמר
 אס שמוע השמע ונמר כל המחלה אשר שמת
 בצערים לא אישם עלך פ אט' רופאך

כח

של יצוק במינוח חייב לנסת' בפלס כרי של יחטא
 ואם הוא בעל תשובה כפליס פנעמיס וכתחלת
 הגולה קסץ גליות ובחתיק צבס ימאן שופטיס
 להשמיר הרשעס ובכן בדיקיס יראו וישמחו
 ותשכון שפנה טשרא ואז בן דוד צא ולפדת שקסץ
 גליות קודס לבחן דוד ברברים רבס ער כאן רב
 וכתב בעל קלכות גדולות אמרי במערבא
 אשכחן בתפלת חנה מפען שמנה עשרה רמק
 קרע ב"י כנגד מגן אברהם יא ממית ומחית
 כנגד מחיה קמתיס אין קדוש ב"י כנגד האל
 הקדוש פא דעת יא כנגד חונן הרפת ונכשלים
 אורו חיל הרובה בתשובה מוריד שאול ויעל חסן
 המרבה לטוח פ שמחתי פאועתך פא ישראל
 מקיס מעמר דל רופא חול פעמו ישראל כלא מדוע
 אתה ככדל בן המלך ודעם חלו מעברך
 אשפס כלי חסידיו ישמור מקכך כחי פעמו ישראל
 יידין אפסי ארץ מלך חוקב ציקא ומשפט ודשע
 בחשך ידמו מכשע ודיס ונכשלים אורו חיל משען
 וינבטח לדיקיס וכסא כסר עחילס טנה ירושלם
 ורס קנן משיחו את צמח דוד ואין ער כליאן
 סומע תפלס אל תרס הרברו גסוקה גסוקה
 פעודה פא עתק מפשס קודא ויתן עזו למלס
 אמברך את פעמו ישראל בשלס

ותמינא

בשמנה עשרה ברכות קלו
 השעה מקומות שמשפס אותס או מוספין בהס
 בזמנע ירושם וסא קן קראשון בברכת אתה גטר
 שאומר צנות קגסמיעסמשיב קרוח ומוריד קגסס
 ואומר אות מתפלת מוסף של קיס שמיע של חב
 הסוכות עד תפלת מוסף של יוס טוב קראשון של
 פסח ומשס ואילך כל ימנות קחמק אומר מוריד
 קטל ומפרס צרושלמי כרי שיצאו כל קמועגיס
 בטל מטע שקטל סימן יפה לעלם

ואחר גאולת נפשו ורפאת גפסו על קפרנסה
 לחיות גפסו ונפשו בברכת השפס ואחר שאל
 שסא בברס היחיד חוור לשאול בערך קרסס תקע
 באופר לרסס דגל לחירותם שקיח ראש קכר
 לכל ישראל כנגד חונן הרפת ואמרז ול כל אדם
 שיסס דעה כאו נבנה סת המקדש במיו שקמקל
 שתן בין שט שמות שנאמר פעלת יא מקדש יא
 ודעה סן שט שמות שנאמר פ אל דעת יא ואחר
 כך אומר השיה סופטיסו כנגד השיבס וסימן
 פ לאחר קיטן גלות יהיה ממיו שופטיס שנאמר
 ונקבע בני ישראל ובע יהודה יחידיו וסמון לשסראש
 אחר ואחר כך ברכת קמיעס כנגד סלחת עמות
 פ קס קמחסיאויס ונרופס באופטיס כשריס ובגן
 בדיקיס יראו וישמחו כנגד גאל ישראל פ קדיקיס
 רואיס בעפע שפסס ומקנצין להס לגאול אותס
 מערתס וסנה ירושלם כנגד רפאן וכן כתב טנה
 ירושלם יא קרופא לשטרי לב ובחן דוד אחר בגן
 ירושלם כנגד ברכת השפס שקיח נמח שדק
 וכשיס מלך טוב בארץ מתברכת פעו שנאמר רב
 אוכל פד רסיס ואומר עשס משפט לעשוקיס
 פתן לשם לרעסס ואחר כך סומע תפלס על
 כל קברות ודע פ כל ברכה קודמת לסברתה
 מעלפ ממנה והערך ליה גדול מראש לאחריה
 לכן תחלה חונן הרפת שאס אין דעת אין תשובה
 פ לא ידע בין טוב לרע וכן אס לא ישוב מה תעל
 לו סלחת עפות קרי הוא חוטא ועשה ען בכל
 יוס ואס אין סלחת עפות לו יסורו אויביו וצרותיו
 כלא קוי אשור שט אפי ומק תעל לו בריאות
 אס ירדפקו אונציו ומק תעלת בעסרו אס קוי
 חולה ומשנה קי למדת שגדולס סלח מן קפרנסה
 בשלס מעלות וקטן דעת בחמש לכן רצוי לרדוף
 אחריקס כפ מעלתס וכל קהולך פרסס אחר
 כרי לקסת סחודה קרי קוי חייב לפרשס טרסאו
 לגמור תריס וכל הסובל פעמו ועלסן נפס כרי

סדר תפלות קחול

וזה הטעם אינו מקפץ דמק טעם ביום ראשון של
 פסח אינו חומר טל בליל ראשון ומשום קט אצטריך
 טעמא ארזעא דאמרינן שדו שלמי ולכך מבטרינן
 לת כל עמא תמן פרוש ונמצא אחד מושר ואחד
 ש אינו מושר ויקו שתי חגרות וזה הטעם אינו לא
 ליה ראשון של פסח דלת כל עמא תמן שקטרודין
 במלכותא דבסקי מצה ומרור אבל לט האחרון
 של סוכות שאין להם מלאכה וכל עמא תמן כמו
 באחרית אצטריך למימר כדי שיכחו כל המושבים
 בטל וקרא שמיט של סוכות וקדר מקשי ברוש
 ולכך בתפלת יוצר אף קרא סדר שהוצרכו מבטרינן
 פרוש ואתי למטעש לשנה הבאה וכיון דחזו דלר
 מושר באחרית בתפלת יוצר ידע לל חומר
 מבטרינן עוד כדאף לל פרוש טעם נכון ליה מדימי
 שדו שלמי דראש השנה על דמיתני השט במוסף
 מתקיע דאמרינן מטעמיה ר יקושע בן לוי
 באס ל אבסנדרי שמע ליה מן קדאי שמעמיה
 נדק ו קרית שמע קשיבה דנתו וו רמון תורה
 האזינה תפלת וו תפלה בל שתי מדימה זק
 מוסף מה כתוב בתורה מלפני משפטי יבא
 למיח תפלת המוספין שקר ולפני תקום למירו
 במוסף צינות החמה טעה ואמר משיב
 קרוח אינו חוזר לראש לפ שאין הרחוק נעצין
 ואין בריבין בקשה ואם אמר מוריד הגשם
 במקום מוריד הטל חוזר לראש לפ שהגשם הוא
 סימן קללה צינות החמה ואם לא הושר טל אין
 מיחזיין אותה שאין הטל נעצר ואין צריך בקשה
 וצינות הגשמים טעה ולא אמר משיב קרוח אין
 מיחזיין אותה זאם לא אמר מוריד הגשם ולא מוריד
 הטל חוזר לראש ואם הושר טל אינו חוזר מפני
 שהוא סימן ברכה כתב אבי קערי שאם סיים
 ברכת מחייב המתים ולא הושר ועלין לא התחיל
 אתה קדוש אין צריך לחזור לא יאמר משיב קרוח
 ומוריד הגשם ומתחיל אתה קדוש כדאמרינן

בדרך שלשה שאלו טעה ולא הושר של ראש חדש
 אומר ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל וכן
 בשבת וכן ביום טוב לא שאם לא של פתח במקום
 וממתייחב פתח בהטוב והמטיב חוזר לראש זכת
 קראבא ויש לבטל קדין לחלק דשאש התם דמושר
 בברכה אבל קחא דל תקים בה ברכה חוזר לראש
 ואם נסתפק לו אם אמר משיב
 קרוח ומוריד הגשם אמרינן שדו שלמי בתוך שלמי
 יום חוזר לראש שדו דאי לא אמר אותה קראבא ואם
 דגלגל אבל לאחר שלשים יום אינו חוזר לראש
 מפני שכבר קרא דגלגל ולא שכן לאמר
 וקר מיחיד דרוטנטרוק קיה דגלגל למר ביום שמיט
 של חג הסוכות הששש פעמים מתחלת אתה גמר
 ער משיב קרוח ומוריד הגשם כגד שלשים יום
 שקיה צריך לאמר שלשה פעמים בכל יום
 ומעתה אם נסתפק לו אם אמר משיב קרוח ומוריד
 הגשם אין צריך לחזור לראש לפ שדו דאי אמרו
 ומיח דאיה מדימרינן ריחק בצינותו חייב קיב
 בצינותו לא כל שכן אף כאן אמרו שלשים יום שלש
 פעמים בכל יום ואחר שלשים יום אם הוא מסופק
 אינו חוזר לראש מפני שכבר דגלגל ומסתמך
 אמרו כל שכן בכאן קראבא ואמר הששש פעמים
 בשעה אחת שון שהיא דגלגל שאינו חוזר לראש
 וכתב קרליף דלא שפך למעבר קם
 לאין הכדון דומה לדיח דודאי גב שור המופד דקוי
 טעמא משום דאתחוק לפנח וקילבך אם קחורין
 בשלשה פעמים רחוקות כל שכן קרובות אבל
 גב משיב קרוח שהדבר הלוי בקדגל לשון איש
 דומה מפני שאעפ שדגלגל לשון למר מתחלת
 אתה גמר עד משיב קרוח ומוריד הגשם לבדו בל
 ברכה ראשונה דמנן לא קוי חוקת קדגל כשמתחיל
 להתפלל בסדר ברכת המגן ואחר כן אתה גמר
 כתב רח מינן לפו שלא תהא נוכרת גבורת בשמים
 לא בתפלה מדכתו ולעבדו בכל לבבם וסמיך לפ

מח

ונתת מיטת ארבעה בפתחו ומינין אי זו היא עמוד
 שכלב זו תפלה וקאמר שבשלה קימטר יורד
 ומפרש בפרק אין עמדין גבורות גמיים בתחיית
 המתים מימי טעמא אמר רבי יוסף מתוך שקולת
 בתחיית המתים לשכך קבעה בתחיית המתים
 והם אמרין ברושמי כשם שתחיית המתים חיים
 לעולם כך ירידת גמיים חיים לעולם ר' חייה בר
 בא שמע לק מן קרא יחייתו מיומים ביום השלשי
 יקיימו ונחיה לטוב וכתב בתריה ונדע נרדפה
 לדעת את יא באחרונתן מוצאו ויבא כגשם לפי
 כולקו יורק ארץ קשע בברכת אתה
 קדוש שאומר בעשרת ימי תשובה במקום קרא
 הקדוש המלך הקדוש ואם טעה וחרס קל הקדוש
 חוזר לראש ואם לא נזכר לא אחר שהשלים כל
 תפלת חוזר לראש קשעית בברכת אתה
 חונן שאומר בליל מוצאי שבת הברכה ואם שכח
 לאמר במקומה אם נזכר קודם שומע תפלה
 מנדיל בשומע תפלה ואם נזכר אחר שומע
 תפלה משלם תפלתו ואם עדין לחזור מפע שאומר
 על הכוס וכתב בעל קללות גדולות כוון שתלו
 הדבר בכוס היבא שאין לו כוס צריך לחזור ולהתפלל
 והדבר דמיון וזה כתב אף אם אין לו כוס מוזיין
 בלילה אם יודע שימצא למחר אין צריך לחזור
 ולשתפל אלא אם כן סבור שאף למחר לא יחיה לו
 ולפי זה אף בהשעו באבשאל להיות באחר בשבת
 אם טעה ולא קביל בתפלה אין צריך לחזור ולהתפלל
 כיון שמנדיל על הכוס ממוצאי השעה באב
 הדשע בברכת השפע אם שמוות הגמיים שואל
 את הגמיים ומונה מיום ששם בתקופת השרי עד
 ללפסח ויום ששים יבא בלזים מאבניב אס
 קיה אותה שנה פבריר מכל יום אבל אם קיה
 פבריר מכל יום תחילת השאלה בבן מנב
 תקופת השרי לעולם שבעה ימים קודם אכתב
 ואם שמוות קאמה שואל את הטל ומנה מיוסראשון

שלפסח עד יום ששים בתקופת השרי ויום ששים
 כלב ששים כתב קרא ר' אית בברוכי
 שאולין את הגמיים משבעה במרחשון וישר מאד
 בשעט תלמוד שלפ בבל קרא ולא היה בבל
 צריכה למים אבל כל הארצות קאלה צריכות למים
 במרחשון ואם לא ילד גשם עד ששים בתקופת
 יפסידו חודש ולפיכך נעשה כמנהג שאומרת
 בשבעה במרחשון שאין את הגמיים שכח
 ולא שאל גמיים בברכת השפע אם נזכר קודם
 שומע תפלה שואל את הגמיים בשומע תפלה
 ואם נזכר אחר שברך שומע תפלה חוזר לברכת
 השפע ואם לא נזכר אלא אחר שהשלים כל תפלת
 חוזר ומתפלל וכתב ר' אבא קשרי שאם נזכר
 קודם תקע באופר אומר וקול ומטר תקע באופר
 גדול וכו' וכתב למע להראות לה
 וכמי ששכח שאלה מברכת השפע והיה אותה קיום
 מתענה ונזכר קודם שומע תפלה שואל תחלה את
 הגמיים בשומע תפלה ואחר כך אומר עגופ
 שאלת הגמיים קיה יוקר חובב מעטן שקדי אם
 שכח שאלת הגמיים והשלים כל תפלת חוזר
 ומתפלל ואם שכח עגופ והשלים כל תפלת חיה
 חוזר ומתפלל כמו שנפרש לקמן ומפרש בפר
 אין עמדין שאף בברכת השפע מימי טעמא אמר
 רבי יוסף מתוך שקרא פרכה קביעה בברכת
 פרכה מחמישי בברכת השיבה אופטיא
 שאומר בעשרת ימי תשובה במקום מלך אוקב
 צדקה ומשפט המלך המשפט ואם טעה וחרס
 מלך אוקב צדקה ומשפט חוזר לתחלת השיבה
 אופטיא ואם לא נזכר עד אחר שהשלים כל תפלת
 חוזר לראש ופי המלך המשפט המלך שקרא
 מלך המשפט וכמוהו ארון הכרית של
 ארון ארון הכרית וזה להפליג במעלת
 ואראב פרא המלך שקרא עבם המשפט כלומר
 שקרא עבם קמדע והכמה לשפט קבל צדק ואם

סדר תפלות חזון

מקבל מוולת שואמר ויגבה יי' בחיות במשפט
 קש'י בברכת תשכון בתוך ירושלם שיומ בתשעה
 באב תס' יי' א' וצדוק שלי אומר שצריך לחזרו
 בה דח' דגריסין קתם בטקיא בתרא דתעטות
 ל' חבדומה דנפריין בעל קומי ר' מנחם ואיכן קוז
 אומרה אמר לה כן אמר ר' ירמיה בשם רב כר
 דבר שקול לבא אומרו בעבודה וכל דבר שקול
 לשעבר אומרו בהודאה ומתפתח אמרה כן קותן
 קודיא לשעבר ועסק לעתיד לבא וכתב קרף
 ושתה נהג העולם לחזרו בברכת תשפון לפי שקול
 מעשן הברכה וסומען על ק' דחזרו רב יהודה
 ברביה דרב שמו' בר שילת מיסמי' דרב אעפ' שאמרו
 שואל אדם ערשי בשומע תפלה אס' בא למ' בסוף
 כל ברכה וברכה מעשן כל ברכה וברכה אומר
 וכתב ק' גרסאס בר שלמה שאס טעמ' ולא קוצרו
 במקום קבוצ' שיאמר אותה בהודאה שקול מקומיו
 קמיוחד לו מן קדין ואס' לא נזכר עד שהשלים תפלת
 איס' חזור ומתפלל. משום דקיימא לן בצדק במידה
 מר' לקין פ' שמיים שאין בהם קרבן מוסף כעון תעטות
 ומעמדות וחמוכה ופריים אס' טעמ' ולא אמר מעשן
 קמ' אורע אין מחזירין אותה אבל שמיים שיש בהם
 קרבן מוסף כעון ראש חדש וחולו של מועד אס' טעמ'
 ולא אמר מעשן קמ' אורע מחזירין אותה והב' איתא
 בהדיא בתוספתא: קש'עשת בברכת שמע
 קולו שאומ' שמי' קעמיות עגמ' וזקו בתפלת היחיד
 אבל כשחזר אל התפלה אומרו בין גאל' לדפח
 מי' ששכח למר עגמ' אס' נזכר קודם שעקר אר' ר'
 רגלו אומר עגמ' חשב' וכו' פ' אהה שומע תפלת
 כל פה ועדה ומתפלל בכל עת צרה ועקה יהיו לרען
 אמרי פ' ועל ואס' עקר את רגלו איס' צריך לחזר
 קש'מיע בברכת רכה יי' א' ש' שאומר
 בראשי חדשים ובחולו של מועד יעלה ויבא' ואס'
 שכח בראשי חדשים לחזרו אס' קים בתפלת קללה
 איס' חזור התפלה לפי שאין מקדשין את החדש

כללה א' ביום משום דגשתקש בחדש שומר כתי'
 ומשפט לאי יעקב ובמשפט כתי' יין לבקר משפט
 אבל אס' שכח ביום לחזרו אס' נזכר קודם שיעקור
 את רגלו חזור לעבודה ואס' נזכר אחר שעקר את
 רגלו חזור ומתפלל. ובחולו של מועד אס' שכח
 לחזרו בין בתפלת קללה בין בתפלת קודם אס' נזכר
 קודם שיעקור את רגלו חזור לעבודה ואס' נזכר
 אחר שעקר את רגלו חזור ומתפלל. ז' אס' קים רגלו
 למר תח' אס' אחר תפלתו נזכר שהשלים את תפלת
 קודם שיעקור רגלו חזור לעבודה. קש'שיש
 בברכת מודים שאומר בחמוכה ופריים על הנסים
 ואס' שכח לחזרו בין בחמוכה בין בפריים איס' חזור
 התפלה בין נזכר קודם שיעקור את רגלו בין לאחר
 שעקר את רגלו כמו שכתבנו למעלה. כתב
 קראש ונראה שכל אותה שאין מחזירין אותה עגמ'
 על הנסים בחמוכה ופריים ויעלה ויבא' בל' ראש
 חדש ועגמ' וכיזכר בהם כון שסיים אותה ברכה
 אעפ' שלם פתח בברכה של אחריה איס' חזור ואס'
 יחזור קו' ברכה לבטלה. וקל' לחזן כתב שכל
 ומן שלם פתח בברכה של אחריה חזור. וקל'
 יזכה כתב שאין לו לחזור. וקש'ראי קמ' אמריין
 בצדק תפלת השחר אל' תנחום אל' יקושע בן לוי
 פועמ' ולא קוצרו של ראש חדש בעבודה חזור
 לעבודה בהודאה חזור לעבודה בשם שלם חזור
 לעבודה למשמע שמיד שמסיים ברכת עבודה
 דיטען בטענת ולבך אמר לשון חזור. ואעפ' שלם
 התחיל עדין ברכה אחרת. ור' ראש
 לרבנן תס' שחזר לאחר מודים בדבר שאס' לא אמר
 אין מחזירין אותה. ותמך קראש וכתב דלא מסתבר
 כלל דכל היכא דאס' עקר רגלו איס' חזור לראש גס'
 אס' סיים בברכה איס' חזור לעבודה. ואיפ' שקול
 קים מפר' אין מחזירין אותה איס' חייב לחזור אב' אס'
 רצה לחזור ומי' גס' זה יתכן אס' סיים תפלת שזכר
 לחזור לראש דלא גרע מתפלת נזכר אבל באמצע

יתעמק קשיא למה לרבו נסים מיקח דאמר' בסוכה
בפרק חושב' כיון שקבע לעשות אמן קל מעט
בסודרין והן עטין אמן וקל קל שמש הברכה
אין בהנפת הסודרין יודשן שקבע שעת אמן
ושען אמן יתעמק ופרקא חז דהשא אין עטין
אמן יתעמק מפרשי דבגן דבע מערבא שער
מי שקורא חייב לעשות אמן ערך שיאמע הברכה
ואחר כך יענה אמן ולא יענה אמן יתעמק וזו שקין
שען אמן בהנפת הסודרין קיה בקריאת סגור
תעמק אבל לא בתעלה ולא בדבר שאלח בבור
מותרת את קרע ידיו חובתן' וכן מפרש
בגמר דסוכה דבע מערבא בימה של עץ באמצע
וחון הכנסת עמיד עלה עמיד אחד מקין לקראת
בערה קיה הממונה מעט בסודרין ער כאן
מכאן רגע שאלח בבור עמיד בתעמק להשימיע
לרבו ולתעמק מי שאינו בקי' ואעפ שאמרין
יעמוד אדם במקום גבוה ויהפיל טוב הוא זה
המנהג שאלח לא כן לא ישמע מדוב הקהלה
המתאספים בבית הכנסת' וגרסינ בשבת
בפרק כל כתה הקדש אמר רש לקיש כל העשה
אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן שנאמר פתחו
שערים ויבא עי' נדיק שומר אמונים א תקרי אמונה
אלא אמונים' ואמרין בברכות בפרק חל
דברים גדול הענה אמן יותר מן המברך' יש
מפרשים ש אמן בגימטעלה למען לא' והוא כמעט
שפ' שניות יוד קל אף דלית' ויש מפרשים ש
המברך דומה לאטר שלא נתקיים ככל ויכול אדם
להכחישו ואחר שקורא מאוסר ומקוים עליו אין
להוסיף וממנו אין לגרוע כך אמן הוא קיום חותם
הברכה וכן עקר' וכתב הר"ש בהשוכה חל
שחזורין ואומרין התפלה עש שלח בבור מלה במלה
אפלו אינם חותמין עמו נדיך לגער בהם שאלח
בבור מתפלה לומר מי שאינו בקי' והקהל יש להם
לשתק ולכוין לברכת שלח בבור ולומר אמן וכשאין

נקדישך

ונעדיך' ונעדיך
כבוד וזכרון למעלה' כמעט על סד דרמה דרם
מעט' שיח על סד ולבט' יא ישער שיחו' סוד על
סד בסוד ישרים' שרש קדש נקראו כן קמולטס
לפ' סקס שורשם בהכל פהס' קמולטס יך
קדושה' שאומר קדוש קדוש שלשה פעמים להורות
שאין לקדושת חקר ש כאשר יזכר האדם דבר שלא
פעמים דיל' כאלו קוצרו מאה פעמים''
ואחרי ש' דוד קמני' זל פרוש שאמר שלשה פעמים
קדוש כנגד שלשה שלמות סקס שלש קמולטס ושלש
התיכון ושלש השכל והוא השלש קוד' ומכבוד
בזה השלש הוא האדם ואומר שקורא קדוש ונעלם
משלשה שלמות' ובשפ שלמות יקדישוהו
וידימוהו בהקלת' והאדם גם כן בשלש השכל
ער כאן' ובתחומי מפרש דברים רבים
סקס משולשים' אבות משולשים אברהם יצחק
ויעקב ישראל משולשים כמעט לוי וישראל' מעט
אותיותו משולשים' רשעם שלש משק אהרן
ומרים' תעמק משולש' תעמק נבאים וכתובים
וגם תעמק אותיותיה משולשות' פרו אותיות אבד
שקדוק כולה יוצאת מקס ס משולשות' פנד
אחדים עשרות ומאות' והאחדים שלש פעמים
שלש וכן העשרות וכן המאות' פרוש אחר אבד
בית שלש של שלשתן' בגר גימל שליש' גר דלית
שלש' וכן ער סוף קאותיות' ער
שמעתי פרוש אחר בשפ'

משולשים

להודות לדם ולומר לו אדוני אלהי שליח לא
 כל אדם צריך לקבל בפיו על מלכות שמים ואם
 יקבל על ידי שליח איהו קבלה גמור שיוכל להחיש
 ולומר לא שליחתי אבל בשאר התפלה שקיח בקשק
 יכול לתעב דבר שליח שליח שכל אדם חפץ בצוונת
 ולא יחיש ויאמר לה שליחתי והוא שאמר דוד אמרת
 לי ה' אלהי את בעצמי אמרת לי ולא עלי שליח
 אל כל בשר פסוק קו"א יוציא יוצר בראשית
 ברכות והודאות הם פותחין לשמך הגדול ע"י
 שהחיתו וקיימתו וכן תעשה להבא שתחיש
 ותחנן ותאסוף גלותי לחצרות קדשך על שם
 ומקצו ישעמו בחצרות קדשי לעשות רעך על
 שם לעשות רעך אל חפצתי ועבדך בלבב
 של על שם ולעבדו בכל לבבם על שאם מודים
 לך ר"ל חנן מודים לך על שוכיתו מכל האומות
 וקרבתו לפדות לך וכדע תחלו וסוף
 ובתלמודא דין איש מוצר בה חתימה אבל
 שרשמי חותם בה באי האקולאות וכן קיים מקב
 קראש ואמרין שרשמי בגרא קמיה דברכות
 הכל שוחין עש הקטר בקולא' ר' ושאל אומר
 ובלבד במודים תעא חכמה במודא של
 קלל ובקולא של ברכת המזון קרי זה מצנה וכן
 במודים של נשמת כל חי שרוש קולא של קלל
 הוא אורך פ' עתה וכשמסיים שליח
 צבור ברכת מודים אומר ג' וט' אבותי ברכו
 בצרכי המשולשת בתפלה הכתובה על ידי משק
 עבדך וכו' ומוצר זכות אבות שקם שליח לפי
 שהשם ברכות חלות בזכותן ואמר משולשת
 פ' אש של פסוקים כתב הרב ר' יוסף
 קמחי ז"ל שאין לומר כהע עש קדושך פ' איש
 כהע ישראל אלך כהע כמו שאין לומר כהע ישראל
 אל נכחי וכן אין לומר כהע עש קדושך פ' איש
 קראים עש וקעד וקחטם וקעם וכתב רבי
 כעס כהן אלך קנחון לומר כהע עש קדושך

קראש ארבע עליו שש והם משולשים של ארתי
 ושע פעמים שלשה בג' הם תעשה וקמסולשים
 ג' דק הם יבוקס משולשים וכן עד סוף האותות
 שלשה תפלות ביום ערב ובקר וכהרים וכן שלמא
 עשה שלם ספרים שיר השירים ומשל וקהלת והוא
 שאמר קל כתבת לך שלשים במועצת ודעת
 וכן כתוב על יד נסאך וקרא זה אל זה ואמר כלמי
 המלחם כולם ראות זה מזה של יקדים האחד
 ותחיל לא אם כן פתחו כל בחד והוא שאומר ביצר
 כלם כאחד עמם באימה וכו' וכתב להענע עמין
 בקדושה וסימן להבר ויטעו אמות הקיפס מקול
 הקולא וכתב ותשא רוח ואשימע אחי קול
 רעש גדול ועמי כלמי כשהיית שומע הקדושה כאו
 רוח היתה פושאת אותי לעמית משכחים ואומר
 כלמי כל ארבע רוחות קם לכו כע האופטסוקס
 משכחין להבה באי זה נכח שירעם הכבוד מלך אה
 כל הרחות ואיש צדיקן להסכ פטחם לכל
 שהרי יש להם פטח לכל זה כמו שאמר ואיש אל
 עבר פטח ילכו אל אשר יקיה שמה קרוח ללכת ולבי
 לא יסע בלבתי ואומר כל אחד מקם צריך כע
 מי מקומו לפי שאין יודעין איך מקומו
 והלמי במזל פדש מי מקומו כש מעלתו ועם חלקו
 במעלות וברבי קדשך כתוב לאמר ומלך
 לעלם איך צון לדור ודור קללית ישראל נקראו
 צון כדאיתא בפסיקתא אומר ר' חנני בר פנא
 חורפ על כל המקרא ולא מנאם מקום שנקראו
 ישראל צון לא זה ולאמר לצון עמי אה' אויש
 לומר צון מימם ומן הדן קיה לבן לומר וימלך
 לעלם ועד שאו של תפלה לא בשאל חוכרת צון
 אש אומרים זה שאמר דוד על שם אש לא אעלם
 את ירושלם על ראש שמחתה ובכל התפלות אש
 מוצרין או צון או ירושלם וכשיעע שליח צבור
 למודים וכדע כל קעם שוחין ואמרין קולא
 קטנה המהלת כמו כן במודים שאין דרך קעב

וכראת לשיכול לומר כהפס עם קדושך כדאמרינן
 בירדיויס הכ ערים ובע אהרן עם קדושך וכן קול
 כתוב בסדרי רב עמרם ורבי סעדיה וכתב
 אבן קירחי ושמיו את שמי אין מנהג בדפתי לאמרו
 דאמרינן בסוטה בפרק אלו לאמנן ושמיו את שמי
 שמי המיוחד לשימברטן את העם בשם המפרש
 ועתה אין אם מברטן בשם המפרש ואם מברטן
 את ברכתי ואומן ברכתי המשולשת בברכה
 וכו' ובר אמרו המשולשת ומה לפי להוסיף עוד
 ושמיו את שמי כשם שאין אם אומרים כה תברטו
 את בני ישראל ששקם לשון עזרה ולשון ברכה
 כך כתב רש"י ותקף וישם לך שלם יאמר שיש
 שלום דומה לדומה אבל בספרד ובפרט בצר
 פנה לאמרו ולא יתקפד כאן ובסדר רב עמרם
 ורשב"א סעדיה כתב ושמיו את שמי ועלמם סמכו
 באלו הארצות לאמרו חדוש יברכך יי וישמרך
 רבג שלמה שקורין בברכה בחול יאר יי טט לך
 ויחך רבג חמשה שקורין בברכה במועד יי שא יי
 טט לך וישם לך שלם רבג שבעה שקורין בברכה
 בשבת ונשאל לר"י אף אם נדיין הקהל לעמות
 אינן כשאומר שלם כבוד ברכת כהפס והשיב ר'אין
 צריך לעמות אינן לא כשאשאר הכהן את כפו עד
 כאן והטעם מפני שאין עטין אינן לא כשאומען
 מנפ המברך ולכן יש מקבת יחידים שעטין כן
 יקי רצן במקום אינן ואסור לחיד לעמד ברכת
 כהפס בתפלות כבוד כהפס רבג נשיא כהפס
 שאינה לא בעשרה אומרה שלם כבוד וכשהכח
 פו שאין את כהפס צריך שלם כבוד לקראתם קודם
 שיתחיל רצן ואומר כהפס ואז עוקרין את רגלם
 ממקומם לעלות לזוכן וכשעקרין את רגלם
 לפנות אומן יקי רצן מלמען יי לוי ולי אבותם
 שתהא ברכה זו שציתו לבדך את עמך ישראל
 ברכה שלמה ולא יקיה במ מכשול ושן מעתה ועד
 עולם וכתב רבי תשחין לשלם כבוד לפסיק

גמרה

ולקרוי כהפס דהוי הפסק בתוך התפלה לא קסגן
 שלם כקורא ועלם לזוכן ועמדין שם פסקם
 כלש קהיל ואחוריהם כלפי העם ואכבעתיקם
 לתוך כהפס עד שמסיים שלם כבוד מוודים ואז
 מחזירין פסקם כלפי העם ומברכין באי אימך אשר
 קדשנו בקדושת של אהרן ועפו לבדך את עמו
 ישראל באהבה ומגדלין ידיהם רבג כהפס
 ופסטיין ידיהם וחולקין אכבעתיקם כדאית במדר
 מצטן מן חרשם ששטנה למעלה מראשיהם
 ומצטן מן חרש אכבעתיקם ומכוונן לעשות
 חמשה אויבים בין שני אכבעתיקם לשני אכבעתיקם
 אויב אחד ובין אכבעתיקם לבין עגל לעגל לקיים
 מצטן מן החרשם ושלם כבוד מקראי אותם
 יברך וקם עטין אחריו מלה במלה עד שיימנו
 פסוק ראשון ואז עטין הקהל אינן וכן אחר פסוק
 שטו וכן אחר השלשי ואחר כך מתחיל שלם
 כבוד שיש שלם ואז כהפס מחזירין פסקם כלפי
 קהיל ואמרינן רבג של שלם עשינו מה שגורת
 עלנו עשה אתה מה שקבעתה הקיפה ממען
 קדשך ועמי וגרסין בחגגה בפרק אין דודסין
 המסתכל בשלש דברי עטין כחות בקשת ובנשיא
 ובכחשם ודוקא במקדש לפי שמברכין את העם
 בשם המפרש ושטנה שורה על ידיהם אבל
 בגולה ובזמן הזה שאין מברכין בשם המפרש ואין
 השטנה שורה על ידיהם אינן אסור לא משום שהח
 הדעת כדאמרינן בדושלמי דמגלה עלה דמתתת
 קיו ידיו כעשת אסטים לא ישר את כפו מעב
 שחפם מסתכלן בו אינן יוסי זאת אומרה שאסור
 להסתכל בכחשם בשעה שקן מברכין את ישראל
 אמר ר' חנן כלום אמרו אין מסתכלן לא מפני קסח
 הרעת אלא מסתכלן ולא מסתכלן דתתאי פ' שטן
 שאין מסתכל עומד באימה ומכויל ברכה
 וכשמברכין כהפס את העם יש אנשים שאמרינן
 פסוקים מעטן כל מלה ומלה של ברכה ואין ראוי

לאומרים מקסעם שאמרם : וקט איתא בסומא
 בפרק גאון אמר רב חסדא ברכו א"ל מלאכו ברכו
 א"ל כל נבאיו ברכו א"ל מעשו אמר רבי
 אבא אמר ר' יוחנן כל האומרים בגטלן איש גט
 טועה אמר חטבא בר טפא תדע דבמקדש
 נמי לא לבש למימריהו כלום יש עבד שמברכין
 אותו ואיש מן ארץ אר אחא בר חטבא תדע דבגטלן
 נמי מיבש למימריהו כלום יש עבד שמברכין אותו
 ואיש מקסער פטע אמר ר' אבהו אי מריש
 קום אמינא לכו טון דחוינא לג' אבא דמן עכו דל
 אמר לכו אבא נמי לא אמינא לכו מכאן שאין
 אומר אותן אפ' בגטלן ואמרין בתוספת דברות
 אין עטין עש המברך ר' יהודה קים ענה עש
 המברך קדוש קדוש קדוש א"ל גבאות וברוך כבוד
 א"ל מן מקומי כל גאון קים אמר ר' יהודה עש המברך
 גרסינ ערושמי דברכות בפרק אין עמידין אמר
 ר' יהודה בן שי בשם ר' אשר כל כהן שהיא עמד
 בבית הכנסת ואיש מוסא את כפו עבר בעשא
 פרוש בשעה שקורא שלח עבר כהעם
 ר' יהודה בן שי כד קום קש ולא קום חויק רישא
 קום קאים אחוריה עמודא ר' אשר נשק לבראי
 וכתוב בערוך נשאלה שאה מן הגאונות כהן
 שלח התפלל ומנא עבר שמתפללין מותר לגנות
 לדוכן אול' וקשיטו לא מצאנו דבר שמעכב ברכת
 כהעם לא נבילית ידים דאמרין בסוטה כל כהן
 שלח נטל ידיו לא ישא את כפו אב' לא מצאנו
 שהתפלל מעכבת ויעלה ויברך כשאל ארס
 במזל קהל שהתפללו וכלם בקיין בתפלה אס ירד
 שלח עבר לפע התעבה ויחזור התפלה בקול רם או
 אינו חוזר פחותה התפלה היא שלח לביש את מי
 שאיש בקי ובראין כלם בקיין ואינו חוזר מאוס
 ברכה לבטלה קוהיל וכבר יבאו כלם ידי חובת
 עצמם בלחש או ירד לפע התעבה ויחזור כדי שלא

התבטל תורת הסדר ואס תאמר כל התבטל
 תורת הסדר לא אס כן יקום בקהל מי שאינם
 בקיין כמא יקו שחורין בשבילן וקאי בקוהיל
 ותקפו חכמים אל שירד שלח עבר לפע התעבה
 לכוני את מי שאיש בקי ולרבי רבן גמליאל
 שאמר אפ' בקי שלח התפלל כמו לכוני עמנו לא
 תקום חזרת שלח עבר ברכה לבטלה כלל מפע
 שקר התקנה ואעפ' שלח יקום בקהל מי שאיש
 בקי כמו שתקפו הקדוש בבית הכנסת וקיה שקר
 זה מפע האורחים ונתחיים לאומרו בכל בית כ
 כנסיות ואעפ' שאין שם אורחים וכמו שתקפו
 ברכה אחת משען שבע בלל שבת בשבת המאחרי
 לבא לבית הכנסת ונתחיים לאומרה תמיד ואעפ'
 שהיו שם כל הקהל וכן כל דבר הנתקן בשבת
 דבר אחר אין עטמו שלח נעשית התקנה קייה עד
 סיקיה שם אותה קדבר שנתקנה בשבילן רק עטמו
 שנעשה התקנה קייה על כל פטם גורם שמי
 קייה שם אותה קדבר שנתקנה בשבילן ועדין
 שיוכן זה קעטן שאס לא כן קו החכמים פותקן
 דבריהם לשיערין וקיה צדין כל התפלה לחפש כל
 איש ואיש שבת הכנסת אס קוה בקי אול' ואו
 יחזור שלח עבר התפלה וזה כלו חזן מעטן הגורות
 והתקנות עד כאן דבריו כהן רב עמרם
 שאס נכנס לבית הכנסת ודואה שאס יאמר כל
 הזמירות שלח יוכל להשלם ולהתפלל הפלית עש
 קצבור שיאמר ברוך שאמר ומזמור של תהלה
 לדוד בלבד וחזקתם בברכת ישתבח ואעפ' שתקפו
 למר מתהלה לדוד עד כל הנשמה תהלה יק נחיא
 ששקר התקנה לא קייה לא מפע קמומור של
 תהלה לדוד כדאמרין בפרקא קמיה דברכות כל
 האומר תהלה לדוד בכל יום מובטח לו שקוה בן
 השלם קבא ובטל אותה ממומור הקפו למר עד
 סיום קתלם קיילך טוב קוה שידליה כדי שיקרא
 קריאת שמע ויתפלל עש קצבור ומרברכא

סדר תפלות קחול

יונה כתיב בשם דתתיו שאם כננס בשעה ששליח
 צבר מתחיל יוכר ואין לו שהות למר אפי מומור של
 תהלה לרוד טוב הוא שיקרא קש בברכותיה ויתפלל
 עם הצבור ואחר כך יקרא פסוקי הזמירות עם
 מברכיו שלפניו ושל אחריהם לפי שהתפלה רעיה
 ומקובלת עם הצבור וגרסינן
 בירושלמי בברכות הנכנס לבית הכנסת ומצאן
 פעמדין ומתפללן אם יודע שהוא גמיע עד שלא
 תחיל שלח צבור לעשות אחריו אמן יתפלל ואם
 לאו אל יתפלל באיזו אמן אמרו תהיין אמוראין
 חד אמר באמן של קהא הקדוש וחד אמר באמן של
 שומע תפלה אר טבחא ולא פליגי מן דמר באמן
 של קהא הקדוש בשבת ומאן דמר בשומע תפלה
 בחול ווגרסינן במדק מי שמעתי אמר רב הונא
 הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללן אס
 יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שז למודי יתפלל
 ואם לאו אל יתפלל לפי שצריך לשחות עם הצבור
 במודים שלא יראה ככוסר בני שהצבור משהתחיל
 לו וכתב הר"ף ואם יגיע הוא למודים או לאחת
 מן הברכות ששוחין בהם בשעה ששלח צבור אומר
 מודים שפר דמי מאחד ששוחק עמו ולהתקיים
 עומד באמצע התפלה והיה שלח צבור מניע
 לפורים היה משהתחיל עם הצבור באמצע ברכה
 אבל לא בתחלה וסוף דאמרין ראין לשחות בתחלת
 ברכה ובסוף ברכה לא באות ובמודים וכתב
 הראש ולכתחלה אין לעשות כן אם לא שיצטרך
 אדם להתפלל כדי למוך גאולה לתפלה ואם היה
 מתפלל ושומע שהצבור אומר קדושה או אמן יקרא
 שמויה רבה או ברטו כתב רש"י בסוכה בב ללב
 הגזול בשם הלכות גדולות שותק ומכוין למי
 שהצבור אומרין והיו כעשה וכן כתב רשב"א סעדיה
 וראי אבל רשב"א תס ור"י כתבו שאינם שותק שבו
 ששומע כעשה הויא הפסקה בתפלה ויש
 אומרים דל אמרינן שומע כעשה לא אם כן הוא

יכול לעשות אבל המתפלל אין שאין יכולן לעשות
 לא אמרינן בהו שומע כעשה כתב רבי קארי
 הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללן בלחש
 ימתין להתפלל עד שיצמרו וכששלח צבור חזור
 התפלה בקול רסיתחיל הוא עמו בלחש מלה במלה
 ויענה הקדוש עם הצבור במקומה ואין בוק הפסק
 והא שחמרו אם יכול להתחיל ולגמור עד של
 יגיע שלח צבור למודים לא אמרו זק לא כשהתחיל
 קודם שלח צבור אבל אם התחיל עם שלח צבור
 שפר דמי כדי שלא יפסיק בין גאולה לתפלה
 כתב הרב ר' גרשום בר שלמה נשאל למה אם סח
 בתפלה אם צריך לחזור אם לאו ואם חוזר אם יחזור
 לראש או לאותה ברכה שסח בה וקשב קשוב
 לשואל פ צריך לחזור לראש בכל שמונה עשרה
 ברכות כנכנס אחת דמו והארכא מאד ברב
 כמו שכתוב אכלא בסיפרי קשובות שאלות עד
 כאן דבריו כתב הרב ר' שמעון מקוב המתפלל
 ושקה באמצע התפלה כדי לגמור את כלל אם
 שקה מעצמו בל דחוי ואונס שאם היה רוצה היה
 יכול לגמור אינו צריך לחזור לראש כהיא דמגלה
 שקרא לסידיגון וכן קהיא דראש השנה שומע
 השע תקיעות בתע שעת ביום יצא אבל אם
 שקה מחמת שהיו מיס שותתין על ברטו ולא היה
 יכול להתפלל באותה שעה וקראי אם שקה כתי
 לגמור את כלל חוזר לראש ולחזר שמסיים שלח
 צבור חזרת התפלה אינו צריך לפסוע ג פשיעה
 לאחריו אם התפלל בלחש עם הצבור אבל אם לא
 התפלל בלחש פסע שלא פשיעה לאחריו
 וספלין כל הצבור על פניהם ברגם השמיאלית
 ומגביהין עד ימין ואומרי מומור אפי מ נשי אשא
 ועמי ומוספין בתחילת רחום וחסן חטאין לפתך
 רחם עלינו ומומור זק חברו דוד בלפא בתאווסר
 מימנה שלשה אותות שהן בוק לפי שלאון בוק הוא
 לאון ריקות ומורה על ריקות מתשובה וממשי

סודי והיא קמוצבה שחומר בזמור זה יבוא
 הבוגדים ריקם של ריקם מנהאבה וממעשים
 טובה ולפי שקמוצור קוז חכרו למי ששכ בתשוב
 להתפלל אותה תמיד לח רבה להוצר מ משובה
 ואעפכ חור רוד ורפחה ברוח הקדש שכל
 בזמור זה שלשה אותיות שקס ארפ לשון רפחה
 ומצאום בתשובה לשון רפחה שחומר ארפח
 משובתם חוכם נדבך ויש יחידים שמתחננים
 מזמורים אחרים כל אחד ואחד כפר רעמו ודעת
 ואחד כך **אומר שז**

אבינו מלכנו

אבינו אתה אבינו מלכנו אין לנו אתה ועמך
 והטעם שחננו לאומרו אחר התפלה מאוס דאמר
 בתעבות צב סדר תעשית האו מעשה כל גיער
 סירד לפת התעבה ואמר עשרים וארבעה ברכות
 ולא נענה ירד אחריו ר עקבא ואמך אבינו מלכנו
 אבינו אתה אבינו מלכנו אין לנו אתה אבינו
 מלכנו רחם עלטנו ונענה ואחר כך אומרי ואחנו
 לא נדע וכו' והוא פרוק בדברי קיימים ואומר
 פסוקים מפזרים מהתלם והטעם שחננו לומר
 ואחנו לא נדע כלומר כבר עשינו כעטן שעסק
 משה בחר בעלותו לקבל התורה שאמר בתורה
 ואשב בחר בלשון ישיבה ואחר כך ואנכי עמדת
 בחר ואחר כך והתפל לפי וכן עשינו אבינו
 בתורה פסוקי קומירות שיבה ואחר כך שמונה
 עשרה בעמידה ואחר כך נפילת אפים ומעתה
 אין אנו יודעין להתפלל בעטן אחר וזכו ואחנו לא
 נדע ואחר כך עמוד שז ואומר קדיש עד לגמלי
 ואחר כך אומר **אשרי** ויש שתך ועמך
 ונחג לאומרו שלשה פעמים
 בכל יום כנגד ג פעמים שבת קול יוצאת ואומרת
 בשלש מאמרות קלה אוי שחרטתי את חתי
 ושרפתי את קיכלי והגלתי את בט שן אומורי

העלם ולכך אנו אומרים על קשת שנשרף ואין
 לנו פאס מקדש מעט אשרי יושב שתך ועד
 אשרי קוז כנגד אוי כמו שאומר במדרש תלם
 עשרים אשרי יש בספר תלם כנגד עשרים קוי
 שיש בספר ישעה ואעף שהמצא שקס עשרים
 ואחד קוי המדרש לח מנה לח קעשרים שקס ראשי
 פסוקים ולח האחד שאין ראש פרוק וכן כמספר
 קוי וגרסינן בפך דברכות אל אשר אל חשגא
 האומר תהלה לרוד בכל יום מובטח לו שקוז בן
 העלם הבא מאי טעמי אילני משום דאית בכל
 שתא פרוש לפי שאדם מנשבח בק לפכה בכל מיט
 מובחי הדבר אם כן למי אשרי המיני דרך דאית
 בתמיא לפי שתא לח משום דאית פה פתח
 את יריך פ שמורק על תכלת קיכולת והדמיים
 שהוא זן מקרע דאמיים ועב טע כטס למיח קלל
 הגדול דכתיב פה פתח לחס לכל בשר שכלל
 קלמות וקיכולת והגטרה והדמיים ושאר הנסים
 לח משום דאית פה תרתי פ לפי שתא ודמיים
 ובספרים מדויקים גרם כל האומר תהלה לרוד ג
 פעמים בכל יום מובטח לו שקוז בן העלם הבא
 מפפ שאי של יכוין דעת באחת משלשת קתס
 הגאושט שגריך לכיון כלו ואס לא כוין לבל הפחות
 בפתיח את יריך כריך לחזור ולאומו פתס אחרת
 וזה שאמרו מובטח לו שקוז בן העלם הבא לח
 אומר שמשום מצה זו לברק וזכה אדם לחיי העלם
 הבא לח שאס קיתה מצה זו יתרה על מחצה זכות
 מכרעת והשמישם בזה שהיאכשאר מצת וקטע
 לפ שלו שבה והודא למקום וערך העלם ופדנסתן
 וקסס בדמינו מפת להס ברשקס והאומרנו בכוונה
 ודאיש לו רוח נשברה ומה שמוסיפן בתחלת
 המזמור אשרי יושב שתך מפפ שמינו אס למדין
 צב אין עמדין שגריך אדם שיסקה טעה אחרת
 קודם שיתפלל כדי שתתשב דעת עלנו ויכוין את
 לב ויש מה שמוסיפן בסוף המזמור ואחנו נברך

תלם תשעה פסוקים יש בימזמור קוז כפגד תשעק
חדשים שקחשק מתעברת בהם' לראש שבצדק
שקיא מקשק לנגד אומרין לה לשת אמן ידען מיד
עמר לך לא מאן דעט לחימך בעדן קשיתת
יענה יתך בעדן קשיתך' כך בעקב כמעב קחל
הענה אותי ביום צרתי אומר להם דוד לשריאל מני
שענה אתי עקב ארעב בעת צדק קוז יענה אתכם
בעת צרתכם קוז יענך' ביום צדק יאגך שם אל
יעקב' עוד אומר שם בימזמור קוז ראשו בעטיה
וסופ בעטיה' ראשו יענך' ביום צדק' וסופ
המלך יעננו ביום קראמו' ונשבעת ושמע טובה
אין אומרים אותי מפני שקוז בימזמור של תחנה
וגם קוז מתחיל יענך' ביום צדק ונשבעת ושמע
טובה איש ימי צדק לא ימי שמחה' ואומר סדר

קדושא ובא לציון גואל

ועמ' ואת זאת ברית אונת ונמי קס שט פסוקים סמוכ
זה לזה בששק' ומק שאומר פסוק ואת זאת
ברית אונת עם ובא לשן עאל מפני שמדבר על
רוח נבואה שלא ימוש משמו וזה יקיה בציאת
העאל כמו שאמר וקיה אחרי כן אשפך את רוחי
על כל בשר ונבאו בעכב ובאותכס ועמי' ואתה
קדוש יושבת תהלות ישראל פסוק קוז' וישב קוז
מלשון ותשם בקדש שקוז ממתקן ומתעבב לתהלתן
של ישראל קודם המלחם כדאמרין בחולשן בצדק
גד חשק חין מלאש השרת אומרים שיהא למעלה
עב שיאמרו ישראל למטה שכל בן יחד ככבי בקר
לאו ישראל וקדר ויריש כל בע לויס לו המלחם
עוד דרשו רבותינו בפסוק ואתה קדוש יושב
תהלות ישראל שהבה ממותן עד שתתפלל כנסיא
אחרונה שבישראל ומקבל תפלתם ביחד' וקרא
זה אל זה ואמר ועמי פסוק קוז' ומקבלן דין מדין
ואמרין קוז תרעמו' קדיש בשמי מרומה שבת
שבתתה פרוש קדרר משק כמן מוכבל ומפרש

יקלודיע שהוז כן השלם הכא וזהו מעתה ועד
עולם' ועד כדי שיסיים בהללויה ולהסמך הללויה
להללויה שכל בימזמורים שיש עד כל הנשמה תהלה
יה מסיימין בהללויה ומתחילין בהללויה וגרסינן
בפק דברכות מפני מה לא נאמרה מן באשרי'
מפני שיש בה מפתח של שונאיהם של ישראל שכל
נפלה ולא תסיף קום בתילת ישראל פרוש לא רצה
דוד לשבח בה מפני שצפה ברוח הקדש שבאור
זו עתיד הנבואה על מפתח של ישראל'
במערכ מתרע לה לחי קראי חס נפלה ולא תסיף'
קום בתילת ישראל' אומר רחמן בר יצחק אשלו
הט חזר דוד וסמכו ברוח הקדש שאמר סומך' א'
לכל הפולש לוומר שאעף כן יסמוך הקבה את
נפלתו' ואומר במדרש למה כל פסוקי האלפא
שבתא באמצע הפסוקים אחרי האתחאות מתחילין
בוו חזן משט פסוקים שסס חסן ורחום' ועמי'
קדוש' לל קראיו' לומר לך חק לאומרו בכל
יום חית רחמן קוף דקדוב קרי חק' אף דאך
למד דלכל קרי' ואחר כך אומרים

למנצח מזמור לדוד

ומק שתקן לאומרו בסוף התפלה מפני שאומר
במדרש תלם חיל ל שמען בר אבא אתה מוכח
יה מוזמורים מראש הספר ועד פסוק זה ואשרי
האיש ולמה רגשו עיניו חד קוז כפגד יח ברבור
שאדם מתפלל בכל יום אדם אומר לחברו התעע
לזתך קדוד המלך לאחר ששר יח שירות ותשבחו
אמר יענך' ביום צדק וקפ איתא צרוש למי' וגם
מדבר זה בימזמור בעטן חקן שכל יענך' ביום
צדק' וכתיב ברשאל והיתה עת צדק' ישלח ערך
מקדש זה משיח בן דוד' עתה ידעת פה שיע' א'
משיחו' אה ברבב עבומי' המה כרעו ונטלו
ואכחו קמא' ולכך שמו לאומרו סמוך לסדר
קדושא שמתחיל ובא לשן עאל' ואומר במדרש

הוא יעשה קבלתו בבעל קבלתו אין לו
 אם שת שבתנו כלום בע אדם אין להם מי שירד
 אותם עליו מלבד הנבאים ב אס קבלתו שמתוך
 תפלתו שהיא משובה וזו ויש בהם מי שירד
 שיש להם מנהיג וזו שת שבתנו וזמן שאמר
 הכתוב קושר בשמים וחלף שאין לו משכן ול
 ישיבה ב הוא מובדל ונפרד מעולם קבלתו מפל
 ול קדוש על ארעא עבד גבורתו אמר כל שכן
 שהוא מובדל ומפורש מעולם היסודות אבל יש
 בהם עבד גבורתו שהחכם יטר פטלת קבלתו
 בהם וקראו יתרכבו קמורכבם מהם מבל שימי
 אחד מהם לא נעדרו יותר יראה קוה בעשני
 מנבאה הדברים ב במקום קטן מהארץ ילאו
 מעצמם כמה מיטע שאינם דומים זה לזה ועם כל
 זה יש דומים להם במקומות אחרים והארץ המושבת
 אותם אחת והמים המשקים אותם אחדים קדיש
 בעלם עלמיא כלום בעולם המלכות שהוא מובדל
 ומפורש מהן ואם תאמר קראו וקראו מפורש כל
 כך כל שכן שלא ישים פענו לראות במעשי האדם
 אמר ב אבות מלא כל ארעא ויו יקריה ואין לווד
 מתחת מימשי לתוהו השבת כמו שנאמר אשר עשך
 פקחות על כל דרב בע אדם ועמי עכל
 והמון העם קודין קדיש לעלם ולעלמי עלמיא
 וטענת הוא והנכון למד בעלם עלמיא וכן הוא
 בסדר רב עמרם ורשב סעדיה ותשא רוחו ו
 פסוק הוא וכתלת רוחא הוא תרגמו
 ימלך לעלם ועד פסוק הוא בתרגו ^ה מלכותה
 הוא תרגמו ומה שנהג למד זה הסדר קדושה
 בלש בעבור פסוק ^ה ימלך לעלם ועד שאמר
 משה וקראו ראו לאומרו ראשון ושמוהו אחרון
 כדרך סדר הקדושות שהמלכות בסוף ותרג
 סכן הוא שהפסוקים הראשונים אומר שלח עמר
 בקול רם עם התמים ופסוק ^ה ימלך ותרגמו
 אומר אותם כלש ואת למתקן למי בסדר קדוה

זה ^ה ימלך לעלם ועד שאמר משה ובקדושה
 שאומר מעמד ^ה ימלך לעלם שאמר דוד ויל
 לש שמתרגמן זה הסדר קדושה תקם למי הפסוק
 שאמר משה לפ שאין תרגם לכתובם ושיטת
 בשם הראש שאין ב קבלה שנו שכל תרגם פסוק
 ימלך ^ה לעלם ועמי יראה בת קול ואמר לשתן
 בעמי הוא זה שמנהיג סתרי לבע אדם מפני שיש
 ב קמשיח ומה שתקם סדר קדושה בסוף התפל
 בעבור עמי הארץ המאחרים לבא לתפלה שלח
 יפסידו שמיעת הקדושה דאמרין בשלמי סוטם
 אמאי קאי עלמיא אסדרא דקדושה ויאיהא שמיס
 רבה דאגדתא ולכך תקם לתרגם סדר קדושה זה
 כדי שיטע עמי הארץ שאין מפרים לבר בלשון
 קדוש לא בלשון תרגם שהיו רגילין לבר ב אות
 זמן כמו שאמרם בערוש הקדיש ותקם להם כאן
 כמו תפלה קטנה בתחלה אשרי ואחר כך קדושה
 וזכרון עון ותלמוד תרגו כמו שתקם בלשג שבת
 ברכה משנ שנג בעבור המאחרים לבא ונג
 משת קהו כרות שיש בסדר קדושה זה ומצאתים יח
 הזכרות כנגד שמונה עשרה והטעם שאין אומרי
 אות בשבתת וימי סוטים בשחרית מפני שלש
 באים ל בית הכנסת בתפלה ראשונה ועוד לאומרו
 בשבתת וימי סוטים במנחה לפ שקיו דורשין
 במים לו קודם תפלת המנחה ורגילת הוא לבר
 בסוף הדשא בפסוקי גזולה וקדושה ונג עמי
 הארץ באים לשמוע קדושה ומה שנהג לאומרו
 במוצאי שבת לפ שהוא זמן הכנסת רשעם בגזוש
 כמו שנפרש במקומן ומאריבן בסדר קדושה
 כדי לתת להם מעט מרחם יותר ואין מתחילין
 בפסוק וכל לשון במוצאי שבת לא מן אותה קדוש
 לפ שאין שקד גזולה בללה של יאמרו האומות
 דרך הגזוש ברחו להם בללה לא ביום לשפ כל
 קעים כמו שנאמר בגזולת מעבים וקיי בעצם קיום
 קוה בעשמו של יום ומה שנהג לתחיל בלל

פורים ובליל תשעה באב ובא לציון מפת שבעים
 קיינה גזולתם מיד אויבם ומבקשי דעתם ולכך
 נהגו לשוטר גזולה בעלמא שלכטו וגם כן בעלמא
 באב נדיך לשוטר נחמה וגזולת שון קיי נחמה
 ועד מפת שאומר תחלה קיימת ובסופה אומר
 נחמה ומסיים בה ובא לציון גואל כדי להסמך ובא
 לציון גואל ובא לציון גואל ואומר יי אל אברהם
 יצחק וישראל אברהם שמרם זאת לעולם לעד
 מנחמות לבב עמך ועמ פסוק הוא בדברי קיימים
 ועמ שיושל סדר קדושה זה לעד מנחמות
 ולהפך את לבבם לך ואומר פסוקים משפירים
 ואומר כרוך אלנו שבדאם לבטרו על שם ולכסדי
 בדאיתו פרוש לשבחו וזכו כסדו וקבילו מן
 קטומים על שם ואבדיל אהבם מן קטמים להיות
 על וכתבו וידעו תשע רוח צנה ונתן לא תשרת
 אמת על שם ותרתך אמת וחיי עלם נטע בערב
 על שם עץ חיים קיי למחויקים בה ולכך קוצר
 לאון נטיעה קוי יתח לבס בתרת לאון חכמים
 קוי וישי בלבבם ידאית על שם את יי אלך
 תראי ואלעפ שער קאדם קיי יראת שמים להיות
 צדיק אורשע כמו שאמרנו רזל מכל שדי שמים חוץ
 מיראת שמים קוי מבקש מראת קסם לסייע שון
 שאתחיל לראת אות על ררך מה שאמרנו דעתים
 על לטקד מסייען אות לעשות רעם על שם
 לעשות רעך אל חכתי ולעברו בלבב של על
 שם ולעברו בכל לבבם לעמך לא טנג לרק ולש
 כיד לבחלה על שם לא ייגע לרק ולא ילדו לבחלה
 כן ימי רען מילטך יי אלנו ואל אברהם לאון
 חכמים קוי שנשמור חקך בעלם קוק על שם
 אחל יכופ רעם לשמור חקך ואמר בעלם קוק
 ע זה קשעל קוי עלם קמעשים וזכו נוכח ונחיה
 וטרם טובה וברכה לחיי קשעל קבא ומסיים
 מעט בפסוקים מהתלם ואומר שלח נסור קדיש
 תתקבל ונתן לימד בכל ששת ימי חול קתלת

לרוד מפת שכתובם קורע יי דרכי ומנושפן
 בסופ פסוקים של תחנה ובקשם בקול תחנות
 בבית בתחלה אין כמוך באלים הבית ברש ויראו
 סוכלי עו בתחלה וגם נהג לימד בכל ימי קשעל
 קשיר שקיו קלוים אומרים במקדש ביום ראשון
 אומר לרוד מןמור ליי קארץ ומלואה קבל ויושע
 בה על שם שקטת וקטת ושלית בשלמו ביום
 שש אומר שיר מןמור לבע קרח גדול ומקולל
 מאד בער אלנו קר קדשו על שם שחלק מעשו
 ומלך עלקם ונת עלה וישב במדום ביום
 קשעל אומר מןמור לחסף לים נזב בעדת אל
 בקרב אלים ישפט על שגלה ארץ בחכמות וקסן
 קבל לעדת ביום רשע אומר א טקמות יי ל
 נקמות קושע על שם שבא חמה ולבנה כוכבים
 ומזלות ועתיד לערע מעבדיקם ביום חמישי
 אומר למנבח מןמור לרוד קרעם לאלים שזא על
 שם שבא עשפת ודגם לשבח לשמו ביום
 ששי אומר יי מלך גאות לבש לבש יי עו קתאור
 על שם שגמר מעשו ומלך עלקם ביום ששע
 אומר מןמור שיר לום קשבת על שם ששבת
 וסימן לאלו המןמורים לשם אליו ואומר קדיש
 יחא שלמא רבא וכל קעם נפטרין לשלום
 ויש מקומות שמהגן לומ בכל יום מימות קשעל
 מןמור שיר אלים יחנפו ויברכו מפת שיש ע מיט
 תעבת חוץ מן פסוק קראון שקוי פתיחת
 קןמור וקם כנגד ארבעם ותשעה ימי קשעל
 ועד יש ע שבעה פסוקים חוץ מן פסוק
 קראון וקם כנגד שבעה שטעות ובמקטת
 מקומות אומרי אות בכל יום מפת שנקרא מןמור
 קמארה וקאורא אות בכל יום נחשבל כלא מלנק
 קמארה קטורה בבת קמקדש וכל מקבל פת
 שכמ ע תמצא ע פסוקים כנגד קט קמארה
 וגם יש ע קשעל וארבעם תעבת כנגד מעט
 קמארה וקמארה וקמארה וקמארה וקמארה

קפ המארה שעלן למתן מיט' סעג גשעם לכו
 פרחים השעה כפתרים יא: נרות שבעה סך קל
 מיט' ופסוק ראשון יש בו ארבע תוסות כנגד
 מלקחיה ומחשתיה מלקחיה תרי ומחשתיה
 תרי ונש' יש מקומות שמהגן למעך בכל יום
 שיר המעלות לרוד על' א' שהיה לא ועמ' ומוסיפין
 בסופ פסוקים מפורים מההלם ואומר אין
 קדוש כלא ועמ' ב' מי שאו מבלעדי' ועמ'
 ואומר אין כאלו וכו' עד אלה תשיעא אלה הוא
 שהקטירו אבותינו לפניך קטרת הסמים בזמן
 שבת המקדש קיים ככתוב בפרשתך ואומר י' אל
 מעשה קח לך סמים ועמ' ואומר פסוק הקטרת
 כנגד תרעם ידועלמי איש אשר יקח גבג דיפסס
 שלש מיאות וששים ושמונה מעטס קיו בה' פרוש
 מעטס לטראות ישלש מיאות וששים ומעטס שכל
 יום כמעטן ימות החמה ש' קיתה נעשית בכל שנה
 ושנה וקיו מקטירין ממנה מעט בכל יום על מונח
 קוהב פרס שחרית ופרס ערבית: ושלש שהיה
 ינוסף בה כהן גבול בערב יום הכפרים פרוש
 קס קשלש מעטס הנשירים ומחזיקן למכתשת
 וסל ממנה מלח חפט כדילקיים בה מערב
 דק מן הקק כרתן ביומא כנגד טרף בקלש
 בכל יום קיתה מן הקק אוקיוס דק מן הקק
 ומערש בגמל תא דבן ומלח חפט קטרת סמים
 דק מן הקק מעטס קטרת וקל כבד נאמר ושאקת
 ממנה הק' אל להבא דק מן הקק שכל ערב
 יום הכפרים קיה מחזיק למכתשת: ואחד עשר
 סמטס קיו בה הארבעה ינושרות בערב נטף
 ושחלת וחלבנה ולבנה זכה והשאר קלכה למשק
 מנסיע' וסמטס דרתתו ז' מן הפסוק שכל מקח
 לך סמים קרי שטס: נטף ושחלת וחלבנה קרי
 חמש' סמים לרבות אחרים כאו קרי עשרה
 ולבנה זכה קרי אחד עשר סמטס: ואם האמר
 סמים האחרון יקיה כסמים הראשון מנה הראשון

סמטס אף האחרון שטס: אם כן קיה אומר ככתוב
 סמים סמים שט פ' עמים זה אכל זה ולבסוף נטף
 ושחלת וחלבנה ולבנה זכה' אל ממה שאין סמים
 באחרונה בא לרבות חמש' כמעטן הראשונים
 ואלו קו קרי הוא נטף האמור בהרה שסוף מעט
 הקסף שיוכל מן קרי כמו שמפרש לקמן דבן
 שמעטן כן נמלח: וקורין לו בערב צמח חלבן
 וקצתן קיה שחלת כדמתבאר מין שחלת טופר
 סחור הרעמו של בערן כדמתבאר מין ועשתה את
 בערעק והרשית טופרנה' ונקרא בערן מעט
 סחור חלק ועשוי כבערן של אדם ומתען אות
 בצומחות: וקורין לו בערב אטפאר אל בכור
 וחלבנה הוא שרף אילן הנמוח בערין וקור
 כמו דגש שחור וכיוצא רע' וקורין לו בערב מעט
 והלבנה בערב לבחן' מעטן שבעס שבעס
 מנה מלאו הארבעה סמטס' מור בערב מסך
 וקצתה כך שמע בערב' ושחלת נרד בער סנגל
 אל נאדרין: ונקרא סמו שחלת נרד מעט סחור
 דק כשער שחלת: וכרסו בערב ועפרין' מעטן
 ששק עשר ששק עשר מנה מלאו הארבעה סמטס:
 קושט שטס עשר בערב קוסט: וקלפה שלש
 קיה קלפת עץ וקורין לה בערב קשר סלח
 וקענון קשה בערב ערד אל טיב: קרי אלו
 אחד עשר סמטס שעלן למעטן שלש מיאות וששים
 ושמונה מעטס: ולא מדע למח סתן מלאו שבעס
 ומלאו ששק עשר אל יראם שלש חוזק סמטס
 וקשיותן קיה מרבה וממעט: מן חוזק קיה מקל
 מעטן: ומן הקל סתן יותר ומוסיפין ערד על אלו
 האחד עשר סמטס בלא מעטן: טרית עשב
 שמכבסין בו ונקרא אהל: ותרעס ומוכותי בסר
 כש ודשת באהל ימי: וקורין לו בערב סאטן
 כרשיל' פרוש החכס ל' אברהם בן זויח
 אל שקורין לו בערב אל אשילן והוא עשב בקקרא
 גם כן בערב גאסול: ואומר ס קור מעכס קנגד

כמו כבודית או יוקר ולא ריאתו בארץ הזאת
 השנה קצתן משפסם מלח סדומית רובע פרוש
 רובע קקב וזכו שאמ הפסוק מימולם טקור קדש
 מעלה עשן כל שקוא קוא שם עשכ ולא היו משרין
 אות לא אנשים ידועים שקיה הלכה בדם איש מפ
 איש ועשמו שלה כמקל ואיפו מפצב לכאן ולכאן
 ר נתן חבבל אומק אף כפת הירדן כל שקוא
 פלשי עשכ הוא שגל על שפת הירדן ויש
 אומרים שקוא הטשם הקרא בערב עבר וקוא
 גדל שרדן כמו שפכש בברכות הריח איס נתן
 בה דבש פסלה שאמר פ כל שאור וכל דבש לי
 תקטירו מימם אשה לי חסר אחר מכל סמעת
 חייב מיתה פ כהן גדול שמיצא לטע לפעם שהרי
 בא ליצא ריקשת שכן כתוב וכסה ענן הקטרת
 את הכפרת אשר על העדות ולא ימות ומשמע
 הכתוב קוא ב יצן שכסה ענן הקטרת את הכפרת
 כחלכתוכמשפטו שכל סמעה בה לא ימות אבל
 איס חסר אחר מכל סמעה שאיפו ענן הקטורת
 כחלכת חייב דקש אמרינן ביומא בפרק הוצאו לו
 וכתן את הקטורת על האש לפי יי של יתקן
 מבחור ויכתשו מבפסם וכו' איס כן למע האמר
 פ בענן אראה על הכפרת מלמד שאתה בה מעלה
 עשן ומשן שהיה מתן בה מעלה עשן תלמוד לומר
 וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות
 ולא ימות קח איס לא נתן בה מעלה עשן או שחסר
 אחר מכל סמעה חייב מיתה דבן שמעשן בן
 גמלאל אומק הערי איפו לא שרף מעט הקטף
 לא בא לחלק לא לברש מהו ברי יין קפריסין
 יש אומרים שקוא שם מקוס נקרא קפריסין שהיה
 היין של חוק קבה ויא שקוא יין שמעלשן פ
 לנת מקפריסין הנקראים בערב עשאל לכבאר
 סאין תלתא וקשן תלתא שהן חצ סאה כדקיימא
 לן סאה ששת קבין ואיס לא מבא יין קפריסין מבא
 חמר חור פרוש יין שאיפו לבן מכל וכל ולא

אדם עתק פרוש יין יין קפריסין למע
 קוא בא כדי לכוות בה את הנערן מטע שקיה
 עק כדי שיא ריחה בודף ברית כרשינה למע
 קוא בא כדי לפת בה את הנערן כדי שתהא טא
 וקלא מי רגלש ישן לה פרוש לרחה ולשתה
 לא שאין מכטסין מי רגלש למקדש מטע הכטר
 מכלל דבמקדש היו עשין אותה אבל איס היו עשי
 אותה בחור שון שקוא מערב עש שאר סמעת
 בטל כנגדם ומותר להכנסם שאיפו נראה מי רגלש
 ואת מעל לן שאין מכטסין מי רגלש למקדש והרי
 קדו ופרשו קרב לגב המזבח ויש לומר דלת
 לן לא מע דאמור רבנן עד כאן קיא ברית שמיס
 במקרא קמא דכריתות וברושלמי דזימא בפ טרף
 בקלפי ואומר אתה תקוס תחם שון ועמל
 תמא דש איתו כל האשה קלכות בטל יוס וכו'
 אמר ר' לער אמר חטא תלמידי חכמים מרשם
 פלס בעלש וכו' ואומר קדיש על ישראל
 יש מקומות שפוגין שאומר שלח צטר ברכו
 לאחר התפלה בעטר המאחרים לבא כדי שלח
 יפסידו שמועת ברכו ואיפו אומר אחריו שום
 ברכה מברכות שמע ויש
 אומרים שאין ראוי לאומרן איס לא ואמרו אחריו
 ברכה פ ברכו הוא לאון קומנה כמו נבדך שאלס
 משלו ובטוב הימן ומדברי
 רב עמרם נראה שיכול לאומרן שכתב ששפר
 צטר יכול להפסיק אחר שהתם ברוך אתה יי ק
 קמולך בכטרו חי וקיים תמיד ימלך עלמ ועל
 כל מעשיו ולומר ברכו בשכל גב אדם שבאו בין
 חברים ולא שמעו ברכו דכון שכלאו קפ מפסיקי
 בפסוקים אין חוששין להפסיק
 שלח צטר נע לקרות חון ועקרבו מלאון שמירק
 קוא דאמרינן בשלי פרק השוכר את הפעלם
 עד מתי שומר שכר חייב עד כדי
 קייתי ביום אכלע חורב

ג

ואמרין עלה היתם בחופ מיתה ומקסי ועקב חונא
 דמיתה הוא דלמיז לבון עקוב שמירח הוא לשכך
 הימנה גבת קכנסת בשמירח נקרא חון וגם
 כהע לקרות חון מתרגו ויכא וחוזי מטע שהיא צריך
 לביאות הייך יקרא וקיאך קורא בע אדם לקדור
 בתרם וכר השתן לעטן שלח שהיא עמנד בן
 הקורא לעתרגם דאומר שלח בטר עמנד ומחזין
 בטעם ודע פ שלח בטר הוא עתה בזמן הזה
 במקום הקהן הימקריב בזמן הסת ולכך נקרא גם
 כן שלח בטר קרובי כמו שאמר במדרש שר
 השיניס כד דמך לטער צד שמען קיה דודו קורא
 עלו מקוטרת מר ולשנה מכל חבבת דוכל דקור
 ל טער קרוי ותמי וקרוב ופטן ונברכות
 ידושלמי ר ועל הוא סמך לקרובת כד ישימי שוחח
 עמו תולה וסוף ועד אמרו סם ר יוחנן בשם ר
 מנחם דימן גלילי זה שעבר לפע התנה אין אומרין
 לו בא והתפלל לא בא וקרב עשה קרבתו עשה
 צ"ט עשה מלחמותיו שים בעדמו ומוק' הטעם
 נקראו פשוטים שאומ' ס' באימנע התפל קרובת
 ואיפשר שנקראו כן מטע שאומרים אותם בקרב
 התלות ובאימנע

בשני ובחמשי

מתקללן בשאר הימים
 ולאחר שמסיים שלח בטר חזרת התפל אומר
 תחפס קמתחילין והוא רחום יכפר עון ועמ' .
 וכתב ר' אבן קירי שמעתי שיש דקו שלשה זקנים על
 ספנת גלת ידושל שקבעה אל ממעלת הגזון
 אחד ואמר לבסותם בכבשן האש אם הם מורע
 ישראל כחנעה מישאל ושעריה ושאלו ממנו וימן
 וכתן לשם וימן שלשיסוס ולסוף קומן חלם א מקרא
 שכתובם תרין פ ותלת לא ולא ידע מה הוא
 אמרו לו זה הפסוק הוא פ תעבור במים אתך אינ
 ובגמחת לא ישפטן פ תלך במו אש לא תכוד

ולמה לא תבער קר' וכינס באש ונחלק האש לנ
 חלקים וצאו בשלום וככנסו אלו הזקנים ויכוו והוא
 רחום על כנס הגדול וכל איר מיהם התחיל ברחום
 וכינס ברחום ' הא והוא רחום והשט אש למך
 רחום וחסן והשלישי אין כמורך חסן ורחום
 ואחר שמסיים והוא רחום סולטן על טעם כדרך
 שאמרנו למעלה ואומר תחנה יי לא ישראל
 סוב מחזון אטר וג' ואומר אשמו מלפנו וכו' ואומר
 ואנחנו לא נדע וג' ואחר כך עמנד שלח בטר
 ואומר קדיש עד לשלח ואומר אל ארך אפס
 ודב חסד ואמת פסוק הוא אל באטר תפחם
 על סם יי אל באטר תענע חוסק יי על ישרא
 עמך על סם חוסק יי על עמך וקושעם
 מכל רע על סם קושע יי את עמך חטאם
 לך על סם חטא ישראל ארון שלח כרוב
 רחמך יי על סם שלח נא לען העם הוא עגול
 חסדך ועל סם כרוב רחמך מחפ פשע אל
 ארך אפס מלא רחמים אל תסתער טגר ממנו על
 סם אל תסתער ממנו חוסק יי על ישראל
 עמך וכו' וקטלנו מכל רע על סם קטלנו מחרב
 נפשי וכתב בעל משמרת המועדות
 שהטעם שאומר בראשונה וקושעם ובאחרונה
 וקטלנו פ תלה אס מןקסין על קטלנו מהגלות
 וקיא הישועה השלימה ואחר כך אס מןקסין
 רחמים פ גם תוך וימן היותנו בגלות הוא יעלה
 מכל רע מנדות האויבים וגורתם על כאן
 ותמצא בהתיקונים היות סגד עשרת קברו
 וארבעים יום שעמד משה בהר לקבל התרה
 ויוצא ספר תרה ועמנד לפע קיבל ואומר בקול
 דס גדל ליי אתה וכדומה שמו יחידו ומגבש
 הספר גדל למעלה ועל סם וקיי פ בעדופו אי
 ארון יי ששק בעדים נהע למר גדל שים ס ששה
 תעבות ועל לפ שים ס ששק ועשרים אותות
 כחשטן קשם למר שגרי

בשט ובחמישי שלש ארבע פסוקים כגון
 עשרה בטלמן הם בתי ארבע כשרים בטלמן ממלכתן
 לעסוק בטרם קצור ולבא לבת הכנסת כדי שיהיו
 מצוין עשרה לבת תולת ומתבררם עש קצור
 תקנה שלשית שיהיו בת דעתן קס עשן בשט ובחמישי
 שחרים מתקבצים לשמוע ספר תורה תקנה
 רבשה שיהיו מכבסין בחמישי בשבת מפני כבוד
 השבת לגמול לבנים תקנה חמישית שיהיו אוכלין
 שום בערב שבת מפני שאז היא ענת תלמידי
 חכמים כדי למרין אשר פרו יתן בעת זק המשימש
 מיטת בערב שבת והשום מרבה את קורע
 תקנה ששית שתהא אשה חופפת ראשה במסרק
 ביום טובלתה משהו חטבה תקנה שששית
 שתהא אשה חוגרת בשינר משום נבשות פלש
 כעש מכבסין קטנים תקנה שמישית שתהא
 אשה מנשמת ביום שהיא רוצה לאפות ואופה כדי
 שתהא פת מצויה לעמים תקנה תשישית שיהיו
 רוכלין מחזרין בשערות ולא יוכלו בני השערות לערב
 עליהם כדי שיהיו נקיטין מצויות לבנות ישראל כדי
 שלא יתגב על בעלמן תקנה עשירית שיטמן
 בעל קרי קודם שילמוד תורה ותקנה זו בטלה שלא
 פשט חיסורא כדאמרין בבבכות בטרק מי שמעת
 כהונע למא כל יחודא בן בתרא שמתיר למד תורה
 בלא טבלה וברזא למי מונה קריאת התורה בשט
 ובחמישי ובשבת בעומה בתקנה אחת ומוסף
 להשלים מעשרה תקנות שיהיו חכמים מנדבדור
 בשת חכסא דאמרין בשלי ברכות קבלה רבת
 חכסא שתוקתא וצטענה ולגשים קתירו לרב
 כדי שאם יבא אדם להכנס לבת חכסא שיאמנו
 הדסר ולא יכנס ומק שנהג לקרות בתורה בשט
 ובחמישי ונג להתעבת אומד בתנאומי שבארבעים
 יום אחרונים שעתא משק למרוסעל בחמישי וירד
 בשט ונתרצה לו חבא ואומר במדרש דרשו א
 בחיבאון בא משהות כלומ בשט ובחמישי תמחאון

אות לשיות קרוב ליום אס תדרשוהו ואלו השלש
 שקורין הם כקולו וישראל וקורין לבקוהתחלה ואחר
 כך לוי ואחר כך לשאר דגריסין בפרק המזקן אלו
 דברים שאמרו משום דרם שלם כהן קורא ראשון
 ואחריו לוי ואחריו ישראל וכתב רב עמרם כל
 ביכא דאירא כהן לת לה כשותא לשראל למקרי
 קמיה אפלו קורא נשיא שבשראל וכן כתב רב
 נטרוני דאפלו כהן עש הארץ קודם לתלמוד חכם
 ואמרין בפרק המזקין אמר חביי נקיטין אס אין
 שם כהן נתברכה חטבה פלש בלשון אחר שלא
 יקרא לוי כלל וכן כתב רב עמרם ורף ושדוש אחר
 פרש שלא יקדים לוי לשראל אף מי שירצה שיקדים
 אס ישראל גדול הוא קודם ואס קלוי גדול או אפלו
 שוין קורא קודם והמנהג בלשון הראשון ואמר
 חביי נקיטין אס אין שם לוי כהן קורא במקום לוי
 ודוק אהן הראשון ישאר עמיד במקומו ומברך
 פעם אחרת וקורא אבל כהן אחר לא יעלה שלא
 יאמרו פעם קורא שיאמרו חלל קורא על כן קרא
 כהן אחר אבל פגם שפ לכתא שקרי קורא אחריו
 לוי ואלו קיה חלל זה לא קיה קורא אחריו לוי אף קיה
 קורא ראשון אות לוי וכן לא יעלו שפ לויים זה
 אחר זה שלא יאמרו אחר מהם פעם קורא שיאמרו
 לוי הראשון נפסל באחת מן המעצרות או נתיפות
 לשכר חוד לקראת זה קלוי קאמית או יאמרו לוי
 הראשון קורא לוי נמור והשפ נפסל בא מקהפסלות
 ונפסל מימעלת ויבא לכלל ישראל אבל כהמס
 הרבה יטלן לקרות בהפסק ישראל שעהם ואין
 לחוש שמא יאמרו הראשון פסול קורא כון שקראו
 ישראל אחריו וכן כתב רב עמרם וכתב
 דקרי כהן לוי וישראל קרי מאן דבש אי בשכפן
 למיתבא ומקרי שפר דמי וכן כתב רבש
 סעניק שאחר שקראו כהן ולוי ישראל יכולן לעלות
 בהמס ולויים אחרים וכתב רר מאיר
 דרוטנרן בשבועה פיר שכלה בהמס ואין ביד

ישרא כלל ולא נשים ולא קטן לא יקראו בתורה כלל
 יריה מדבריו שאם יש סם נשים או קטן דכהן קורא
 פעמים ושוב יקראו נשי או קטנים שהכל משמעון
 למען שבעה וכשאין סם כהן וקורא לשרא
 במקומו אומר במקום כהן כדי שלא יטע לאחלו
 חלות אבל השלש במקום לוי אין צריך למע במקום
 לוי דממשר ראשון מותר לזרים וגם לא שטח
 וכתב הר"ף אם התחיל ישראל לברך ברכת התורה
 בצבור וקודם שהתחיל לקרות בתורה נהגם כהן
 אינו פוסק הישרא וקורא הכהן אבל בדבר לא קו
 התחלה וכן אם היו כהן ולי בשת הכנסת וקורא
 הכהן ראשון וסבור שאין סם לוי וקתחיל לברך
 שפך אין מפסיקין אותה דאין רוחין מעת לא תשא
 את סם ה' איך לשוא משום פגמו של לוי דמנעת אין
 מנבלות וזאת וזו ואלו השלשה אין קורין פחות
 מעשרה פסוקים וידבר עלה מן המען ואם נשלה
 הענין בפחות מעשרה פסוקים כגון פרשת ויבא
 שעלך שאין זה לא השעה פסוקים אין לחוש
 ואין קורין עם כל אחד פחות משלשה פסוקים
 ששם קורין שלשה ואלה ואלה קורא ארבעה וזו
 זה מקום שקרא ארבעה משוכח ואמרין
 במסכת סופרים חזון הקורא בתורה בשבת פחות
 משבע קריאות ושפך כסבור שקראו שבעה יחזור
 ויקרא וימלא שבע קריאות עד כאן והכל פעלן
 למען שבעה זאפי אשה וזאפי קטן אבל אמרו
 חכמים אשה לא תקרא בתורה מטעם כבוד צבור
 גרסינן במגלה קרח אחר קראוה ששם יבאו
 ואמרין בגמר תלמי מיה שאין כן בתורה פי שאין
 קורא לא אחר אות שהיא עומד לקראת בתורה
 ואין שלש צבור קורא עמו ומה שנהג עתה
 ששלש צבור קורא עמו כדי שלא לשיש את מי
 שאינו יודע לקראת כדאמרין גם צבורים בתחלה
 מי שידע לקרות קורא מי שאינו יודע לקרות
 מקריין אותם נמנע מלהשא שרוש מחמת הספק

התקיים שיחוק מקריין את הכל וכתב הר"ש אין
 הדמיון נראה לו דקתם נמנע מלהשא בצבורים
 ועברו על מה שכתב בתורה אבל הכהן מקריין
 יקראו והאחרים ימנעו ומחמת הטעם יתנו לב
 לנימוד הפרשה לא נראה הטעם לפי שאין הכל
 בקריין בטעמי הקריאה ואין צבור יוצאין בקריאת
 והוא בפעל כודע ואם לא יקראוהו בתורה אתו
 לאנשי עמם שלש צבור לכהן תקין שיקרא שלש צבור
 שהוא בקי בקריאה ומכל מקום גם השומע
 לקרות יקרא בנחת עם שלש צבור ובדקדוק שלש
 תבוא ברכת לבטלה וזאת שאינו יודע לקרות אין
 ראוי שיקראוהו שלש צבור והוא ברכה לבטלה
 ולא מנסתבר שהוא יברך על קריאת שלש צבור עד
 כאן דבריו ואמרין בתחומא מעשה זה
 עקיבא שקראו חזון ברשע בשבת הכנסת לקראת
 בספר תורה ולא רצה לעלות אמרו לו תלמידינו לא
 למדתנו רבינו שהיא חייך ואורך ימך ולמה נמנעת
 מלעלות אמר להם לא נמנעתי מלעלות לא לפי
 שלא סדרתי הפרשה ששם ושלש פעמים שאין
 אדם ראוי למד דבר לפני הצבור עד שישור אותה
 ששם ושלש פעמים שמו לבין עצמו שכן באהבה
 שהוא מתן מענה לשון לבל הצריות והפרה
 גלויה לבנו כסוכב כשבא לתן אותה לשאל כתוב
 ע אז ראיה ויספרה הטעם וגם חקרת ואחר כך
 ויאמר לאדם וגו' ומכאן יש לפי קל וחומר לזאת
 שעלם לקרות בתורה שאין יודען אפילו אות אחת
 שאינו ראוי לעלות וצריך למחות בדם שלא יעלו
 וכתב רבינו סעדיה שאם קם צריחם לזם
 חיים שאינו יודע לקרות שיפלה לפי שהוא כהן או
 לוי ואין שם אחר זולת יראת שלש צבור אם כשיקרא
 לו מלא במלא יודע לאמר יוכל לקראת ואם לאו
 לא יעלה וכל אחר מקשעלם לקראת
 פתח קספר ודואק ומעבר וקורא
 וצרו שלמי דמגל מפרש מה טעם וכפתחו

ג

עמדו כל קעם מיה כתיב סתמיה ויברך שרא אתי
 ואומר
ברכות
 המעריך
 שיעבד הקהל ושלח נסר ברוך יי' המעריך לעולם
 ועד' ואעפ' שאומר ברכו איש כיוצא עצמו
 כיון שאומר המעריך' והפ' איתא שרובלמי
 וקר' יהודה בר' ברזיל ברטוב כתב בשם רבי סעדי
 אעפ' שאמר המעריך ולא הוציא עצמו מן הכלל
 כדי להחזיר עצמו לכלל לצמרי ולאמר ברוך יי'
 המעריך מידי דקוה אברכת המזון שאעפ' שאמר
 נברך ולא הוציא עצמו מן הכלל כדי לחזור למקום
 שפסק ולאמר ברוך שאכלא משאל ובטום חייס
 ואחר כך מעריך
ברוך
 איתא יי' לוי מלך
 בזו מכל העמים שנאמר וברך בחר יי' להיות לו לעם
 סגולה ונתן לבו אית תרתי שנויאמר יי' א משה
 עלה אל הקרה וקיים וקיים יי' אית לעת האבן
 וקתריה וקמצינה אשר כתבתי להורותי וכתב וברו
 תרת משה עבדי אשר עייתי אותי בחור בעל כר
 ישראל חקים ומשפטים וחותם באי סתן התרה
 ולא תקמו בברכה זו ראשונה חיי שלם בטע בתכנו
 כיון שתקמו בשעה שאחר קריאת התרה לפי
 שאינה עין חיים עד שיחזיק בה שנאמר עין חיים
 היא למחזיקים בה אבל משהחזיק בה וקרא בה
 מערכין חיי שלם בטע בתכנו ולקר בריך כל אחד
 מהשלם לחזיק הספר ערו בשעה שמעריך
 וראיה ליה מראמריכן בפרק ללב הגוול קורא
 קריית שמע ולעלם ערו מתפלל ולעלם ערו קורא
 בתרה ואשא את כפני מעחו על גט קרקע וזהו
 כדי להחזיק את ערו ועד ראיה אחרת מראמרי

בבראשית רבה לא ימוש סגור התרה קוזא מפק
 מלמד שקיי סת בחיקו של יקושע שאין אומר קוזא
 לא לפי שתעם החפץ ערו כת קר' יהודה בר' ברזיל
 ברטוב בשם רבי סעדי אעפ' שכבר בריך ער
 התרה בבקר קודם פרשת התמיד חוזר ומעריך
 אשר בחר כשקורא בתרה ולא קוי ברכה לבטלה
 דמשום כבוד התרה נתקנה כשקורא בנטר' וכן
 כתב הראש שחוזר ומעריך דברכה זו נתקנה על
 קריאת בנטר כיון שנתקנה ברכה לחזקה וכיון
 שתקמו אשר בחר בנטר' לנפטידי וכת קר' יחיא
 בן הראש אס איחר אדם לכת הכנסת עד קריאת
 התרה וקתחיל בברכות ומסיים ברכת התרה
 קודם שיתחיל פרשת הקרבנות קראוהו לקרות
 בתרה בזו נסתפקתי איסיס על לברך אשר בחר בזו
 אס נאמר שאין ללך קורא ותקמו ברכה זו על קריאת
 בנטר' יס על לברך אעפ' שכבר בריך או נאמר ודאי
 אחת מקן לבטלה דקייך יברך ברכה אחת פעמי
 בזה אחר זה כל הפסק בנתיס וכן קיי בראיה פ'
 אינה שלת אית ש ארוב אס הראש ואמר שיש לו
 לברך פ' לא חלקו חכמים ואס קראוהו לקרות
 בתרה קודם שערך ברכת התרה בא ודאי נראה
 פ' שאין לו לברך שעת אשר בחר בזו ולא גרע ממי
 שנפטר באהבה רבה עכל' ולאחר שקורא עלל
 הספר ומעריך **ברוך** איתא יי' אינה אשר
 נתן לבו תורת אמת שפ' ותרתך
 אמת' ואת ברכה זו למה פתחת בברוך וקלל
 סמוכה היא לברכה שלפני התרה כיון אמת ויצב
 ויראו שעמו דאמרינן בהו דפסוקים לא קוו הפסק
 ויל דס אמרינן פסוקים לא קוו הפסק קטמיל
 פסוקים הקטעש תמיד כגון פסוקים שיש בין
 השטבא לראו שעמו ופסוקים שיש בין בברכה
 יהלוך שלחר קהלל לברכה שלפני קהלל אבל
 בקריאת התרה קוו הפסק כיון שאינם קטעש
 תמיד וכן תרגם ברכה שלחר

קהפסרה אינמי משום דמיקום לא היו מברכין
 לא רחשון ואחרון קילכך צריך לפתח קאחרון
 בברוך אינמי כיון שקיח אחר קריאה בספר
 נראה שקיח תחלת המעשה ולהאי טעמא טחא
 עמי ברכה של אחר קריאת המגלה קיי עלם
 נטע בתעמא על סם עץ חיים קיח למחויקים בה
 ועל סם שקרא אותה הפסוק עץ חיים בה לשון
 נטיעה וקרב רבא יעקב בן אר'אש גרס
 אשר נתן לנו תורת אמת וחי' עלם נטע בתעמא
 ופרש ש תורת אמת קיח תורה שבכתב וחי' עלם
 נטע בתעמא קיח תורה שבעל פה דברי חכמים
 כדרסות וכמסמרות נטועים ויש קורין לחיי
 עלם נטעה בתעמא וקראשון שקר ותמכא נטע
 בג' י' תר'ג' מעשה וחיות ב'י' מתן התורה
 והמכא באלו השתי ברכות ארבעים תעבת כנגד
 ארבעים יום שעמד משה בהר לקבל התורה
 וכתב רבא סעדיה אין לקורא למד ברכו עד
 שיכא הפסוק סמתח' ו' וצריך לברך ברכה
 ראונה וספר תורה פתח לא סתם וברכה
 אחרונה לא יברך אותה עד שיגול קספר ל'ג'
 כשיקיה פתח גרסינן בסוטה בפרק ואלו
 ג' אמרין אמר רבא בר רב הונא כיון שנפתח ספר
 תורה אסור לברך אשלו בברך קלגה ש'א' וכפתחו
 עמדו כל קעם ואין עמידה לא שתיקה שנאמר
 וקולתו לא ידברו עמדו ולא עמ' עול' ר' יר'א
 אמר מקבא ואזכ כל קעם אל ספר התורה
 וקשיא הא דאמרין בפרק קמא דברכות רב ששת
 מקדר אשה וגרים' פ' בשעת קריאת ספר תורה
 אמר חנן בדין ואיכא בדיקו' ופרש ר' שקיה
 גרס בלש דהא דאמרין שאסור לספר דוק בקול
 דם לפי שמנוכח אחרים מלשמוע אבל בלש
 מוקד' ואר'יף כתב דוקא רב ששת דתורת
 אוממות אבל להורות לר'ס שאול לפי שעה או
 לפרש דבר אסור לא' ובעל קלבות גדולות כתב

דוקא היכא דלכא עשרה בר מקהול דשית' לספר
 תורה דאיכ' בזיון דספר תורה אבל אי איכא עשרה
 שפר דמי' וכתוב בחדושי' דב'א שזא אינן נכון
 דהא כת' וכפתחו עמדו כל קעם וקתם ור'א ק'ג'
 איכא יותר מעשרה דשמע' לספר תורה ואשלו סת'
 אסור ויש אומרים פ' זה קיה לפי מנהגם שקיו
 פוקגן שקורא ראשון קיה מברך לטעם וקמסיים
 לאחריה וקאמנעשים לא היו מברכין כלל' ובדין קיה
 שלא לספר כלל' סמיא יבסרך לעלות ולקראת' ואם
 יספר בין שתי ברכות קיה קספ' ומי' קדעת
 הכונה קיח של לספר כלל' ואסור להפח
 ספר תורה בטעם שקורא קורא ולבאת שנאמר
 ועו' ה' יכלו' ובין גברא לגברא שרי' כתב
 רב נטרוני' דוכתא דמכלא בעשרה ולת' דאון
 שבעה דינע למקרי בספר תורה קרי כל גבר'
 דינע למקרי קרי וימט ושפר דמי' ללא לבטיל
 מנהג ישראל ולא לבטיל ברכות ולא שמוש להק'
 דלא גמירי דאין בזה משום מוציא סם שמיס לבטל
 עד כאן' ואם אין בהם לא אחר קודע לקרות
 בתורה קורא עד שבעה פעמים ומברך לטעם
 ולאחריה בכל פעם ופעם ואין צריך לעמוד ולשכ'
 והתפספתא שאומרת שצריך לעמוד ולשכ'
 גדין קמנע' קוא שקראשון הפתח בתורה מברך
 לטעם וקחותם בה מברך לאחריה ואין עכר שיקו
 שבעה לא בעמד ויושב' אבל עתה שמברכין
 כל אחד לטעם ולאחריה בברכות עכר שקן שבעה
 ואין צריך לעמוד ולשכ' ומה שתקפו לברך כל
 אחד ואחד לטעם ולאחריה גורם משום הנכנסין
 ומשום היוכאין לטעם משום הנכנסין עכסיו לטעם
 הנכנסת שקיו סטרין שוא ראשון וראשון צריך לגבר'
 לטעם' ולאחריה משום היוכאין שיקו סטרין שוא
 אחרון ואחרון צריך לגבר' לאחריה אין משיירין בפרש
 פחות מ'ג' פסוקים' פ' קורא בתורה לא יקרא עד
 סוף הפרש בעגן של י' אחר מיענה לא סע פסוקי'

משום היוצאין שיאמרו השלה אחריו לה קרא לא
 שט פסוקים הנשאים וכן לא יתחיל בפרשה
 פחות משלשה פסוקים משום הנכנסין שאם יתחיל
 בק שט פסוקים יאמרו הנכנסין אותם שלט זה
 התחיל בפרשה ולא קרא רק שט פסוקים פ' אם
 התחיל לנגע בפרשה למה לה פסק כשהגיע לפרשה
 ופסק אחריו כן באמצע הפרשה ולכן כשקורין
 כרשה ואתה תענה אים יכול לקרית קצתן פחות
 משבעה פסוקים ומפני שפרשה ראשונה היא משט
 פסוקים ופרשה שטען מתחילת פסוקים ואם
 תזמיר וקרי בפרשת ראש חדש קורית השלשי פרש
 וביום השבת שהיא משט פסוקים וקיה לפי לוח
 שמיא יאמרו הנכנסין שלא קרא השלשי רק שט
 פסוקים סאל קרא מפרשה עלטה חיה לו לפסוק
 כשהגיע לפרשה ויש למיר שאין לוח שהדיגם
 עתה הפסיק בפרשה כתוב בתשובת הגאונים
 ושאלתם על הקורא בתורה ראשון וקרא אחריו
 קשע מה שקרא הראשון מיה דינו אם קוסיף ומיה
 דינו אם לא קוסיף תשובה אם קרא אותם שט מוסף
 על מה שקרא ראשון שלשה פסוקים במקום שאשט
 או השלש שטם בניקום דלא אפשר אותם שט עלה
 למען דתנן בפרק בתרא דתענית ביום הראשון
 בראשית ויהי רקיע ותחיל בראשית בשטם ויהי
 רקיע בחד וקוין בה בשלמי יתי רקיע בחד
 תורה פסוקי קוין לא בראשי בשטם חמישה פסוקי
 קוין ותנן הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקי
 ואיתמר רב אמר דרב ושמואל אמר פסק ואי
 סלקא דעתך דשע קורא מה שקרא ראשון בלג
 תעספת ועלה למען אמאי פלג רב ושמואל
 אימתתין לוקמה דקרא ראשון פרשת בראשית
 ואחד כך קראה שט והיה לה בשטם לא לוח שמע
 מנה דאין עלה למען לא אם כן מוסיף קווי
 ואפשר מה שאין כן בברי קהנא קתם לה אפשר
 עד כאן גרסינן בפרק קהנא דבא ורב יוסף

דאמרי תרומהו אין קורין בחומשין בשבת הנכנסת
 מפני כבוד הכבוד ועל זה שאל אחד מן
 החכמים את הרשב"א וזה לשון השאלה ספר תורה
 שאינם עשוי כהלכת או שיש בו אחד מן הדברים
 הפוסלים ספר תורה מותר לברך בו או אסור לפי
 שמצאתי תשובת שלם מקרמי במזל שהתיר וזהו
 לשון התשובה מותר לברך בספר תורה פסול ואין
 מברכה על הקריאה בספר כמו הברכה על טעלת
 לולב או ישיבת סוכה שעלה מנכר ואם קיו פסולם
 לא עשה מצוה אבל בקריאת התורה מצוה קיימת
 הקריאה בין שקרא בספר כשר בין שקרא בספ
 פסול ואשלו קרא על פה עצמה של קריאה היא
 המצוה שעלה מברכין קלה תראה שהקורא בשאר
 קודם שהפליג משנה או תלמוד או הלכה או מדרש
 מנכר ואחר כך קורא או דורש קל למדת שהקניא
 בתורה היא המצוה שעלה מברכין וזהו קהפרא
 שלם הרגשו בו רוב חכמי המזרח ואמרו שהמנכר
 וקורא בספר תורה פסול שאיך ברכה לטעלה
 ודחיק לבר זה מיה שאמרו דותתן זל אין קורין
 בחומשין בצבור מפני כבוד הכבוד ושיש פסולות
 בצעל כמו פסולות של חמישים ואשלו קיה ספר
 תורה חסר אות אחת פסול וכל שכן חומש ולמע
 בתו טעם מפני כבוד כבוד וקיה להם לתת טעם
 מפני שהיא פסול ששנמצאת ברכה לטעלה ואם
 תאמר שקריאה זו בלא ברכה נראית ושיש בצעלם
 מיה שעלה בדעת לאסור קריאה בלא ברכה ואשלו
 על פה לא ודאי שלא אמרו בצבור לא על קריאה
 שחייבין לקרותה בצבור שאין זה זוף וכופא בקן
 הוא שאין קורין בהם מפני כבוד הכבוד לא מפני
 הברכה ועל דוקיא זו סמכו כל אנשי המערב
 ואין קורין בספרי קרף בלא עבוד כלל ומברכין
 לפניה ולאחריה בפת גאוש עלם כען רבא
 יוסף קלוי בן מילגא ורבי יוחנן וכופא בקן ומעלה
 לא נשמע שנה פה ומצפיק לפי שכלם בעל שנה

חכמתם מיושבת ומכוונת וידע שאין הברכה
 תלויק בספר אסכר הוא או פסול הוא לא בקריא
 בין שקרא בספר אשר או פסול כמו שבארנו
 ואעפכרזיו לכל צדור להיות להם ספר תורה אשר
 בכל קולותיו וכו' ראוי לקרות לכתחלה בנכור ואם
 אי אפשר להם קורין ואפלו בפסול ומברכין
 מקטעם שאמרין וכן קודם רבנו חפץ הספרדי
 עד כאן לשון התשובה ואם תמק קטת על דבריו
 שאורז ול כתב בספרו בקלות ספר תורה נמצאת
 למד שטעמים דברים שכל אחד מהם פסול ספר
 תורה ואם נעשה בו אחד מהן קרי הוא בחומש
 שמלמדיו בו התימוקות ואין בו קדושת ספר תורה
 ואין קורין בו ברבים נראה מדבריו שאין קורין בו
 כלל תריעט אס דעתך מספס על זה לדעת הרב
 ואם מותר לקרות בחומשין בהקבץ בבת המדרש
 עשרה או יותר אעפ שבראה מדעת הרב שהשוא
 דין חומשים שמלמדיו בהם תימוקות לספר פסול

תשובה

פלאה ממע דעת הרב בהאבות נשגבה ולא אוכל
 לה והדבר מיוחד בשע הרבה מרמה עניס האחד
 שאם אינו פסול לקריאת ולבכר בו לאי זה ענין הוא
 פסול וקכסרו שאין סברא למד פסול לקרות בו
 לכתחלה היכא ראיפשר להם בספר אשר וכן נמי
 כל מקום שאמרין אין קורין בו שיהא פרושו אין
 קורין בו לכתחלה במקום שיש להם ספר אשר ועוד
 שהטענה בעצמה שנסמך עליה הרב והיא שעל
 עצמה של קריאה אנו מברכין ואפלו קרא על פה
 נפלאה עליה הפלא ופלא לפי שהקריאה בעצמה
 שבבת הכנסת לא תקום בעל פה לא בספר תורה
 שאן היתה התקנה בעל פה מטעם אין קורין
 בחומשין מנרע גרע חומש מקורא על פה אבל
 קריאת התקנת משק ועשרה תקנה מחייבת לקרא
 בשע ובחומשי ובצבנת ובחמיס טובש ואעפ

אומר שוויגרות שנה לפי וחרום בוקשות וש
 סתרת ראיתו וטעמותו את מורה לך הלכה
 למעשה לה ראיתו מי מעשה בה מעשה נש
 בכפרים שאין שם ספר תורה וקורין בספרו שאיש
 בגלגלן ואינן נכתבין בהלכות לה ראיתו מעולם מי
 מעשה בה מעשה שדרך בהם לה בתולה ולה
 בסוף עד כאן השונית הרשעה ואחר שמסיימין
 בקריאת התורה אומר שלח עבור קדים עד לשלש
 ועל ספר תורה ויעמידו על התפר שאם יקרה
 יקרה על התפר וגרסו במגלה בה בעת אשר אינן
 שפתי אינן ריוחן עשרה שקראו בתורה הנה
 ספר תורה סומל שכר כלם כלם סלקא דעתך לא
 אומר איש סומל שכר כבוד כלם ועשה לבדך
 את המלך ולהתפלל לשם שיערכו ויאמרו על
 אויביו שכן כתו ודרשו את שלום העש אשר קבלת
 אתכם שמה וקתפלו בעדק אל ה' פ בשלומה יהיה
 לכם שלום ושלום העש הוא שיתפללו לשם שיטתו
 המלך את אויביו ואימרו בפרקא קמלא דעבודת
 זכר אומר רבי יהודה אינן שמואל מאי דכתי' ותעשה
 אדם כדני הים כדומם לה מושלם מה דניס שמה
 כל הגדול מחדשו עלה את חטו אף בע אדם
 למלא מורה את מילכות איש את דעמו חיים
 בלעמו וקיים דתמן ד' חננא סגן חקתם אומר
 קוי מתפלל בשלומה של מלכות וכו' ואחר כך
 מברך את הקהל כמו שטאמר ויברך את כל קהל
 ישראל ואומר אשרי יושב שתך ועמך ולמנחה
 מן מורוד לרוד ועמך וכו' לשון וכל סדר קדושה ואומר
 יקלו את שם ה' כשגב שמו לברו ועמך ומחזיר
 ספר תורה למקומו ואומר קדים התקבל ואומר
 תפלה לרוד ומן מורוד שקיו הלויים אומרו בזות היום
 כמו שכתבם למעלה ואומר קדים יהא שלמא רבא

תפלת ערבית

תפלה זו אינה חובה שלא נתקנה לה כבוד איברים
 ופרדים שלא נתאלו ביום שקרבין וקולטן כל הלש
 וגרסי בברכות בפרק תפלתה שחר תפלת ערבית
 רב אומר חובה וליהושע אומר רשות אינן אבי

J

תפלה זו ומנה משש שעות ומחצה ולמעלה עד
 הלילה דברי חכמים ור' יהודה אומר עד פלג המנחה
 מקומו עד סוף יא שעת חסר רבע וקומו שעה
 ורבע קודם הלילה ולא יפסיקו הילכתא בהדיא
 כחד מעשו ואסיקנא דעבד כמר עבד ודעבד
 כמר עבד וכתב רשבא קאיי וקומו שיעשה לשלש
 כחד מעשו שאם עשה כרבען ומתפלל מנחה עד
 הלילה שוב אינן יכול להתפלל ערבית מפלג המנחה
 ולמעלה דשן דמיחשב אותיות לעשן תפלת ק
 מנחה אינן יכול לעשות לילה לעשן תפלת ערבית
 וכן אם הוא עשה כר' יהודה ומתפלל
 ערבית מפלג המנחה ולמעלה צריך לומר שלא
 יתפלל מנחה בזותה שעה ונקראת זאת התפלה
 מנחה מפני שבשעה עשירית מן היום שסברא
 אדם הראשון חטא והו' שכתו לרוד היום ומתגמלי
 למנה יומא ומתחיל שלח עבור ואומר אשרי וקדים
 ומתפללן שמונה עשרה וכתב הרב רשבא זמ
 באגרת השוכה שיעשה לומר בערב קודם אשרי
 פראת את קרבני לחמי כמו שאומר אותה בבקר
 במקום שעת התמידין שקיו קרבן בכל היום בבקר
 ובערב כדי שתחשב קדושה כמעשה וכן הוא אומר
 וכאלמה פדים שפתינו וכן מוקבן במקום מקומו
 וחזור שלח עבור התפלה ואינן אומר ברכת
 קדשים וספיקן על פתחם ואומר אבינו מלכנו
 וכו' ואומר ואנחנו לה נדע וכו' ואומר קדים
 התקבל ואומר מן מורוד מהתלם ואומר קדים יהא
 שלמא רבא

תפלת מנחה

לפן קרבן במקל לתלות זאת מתפלל וקוצר כפא לחובר
כפרא ולש זה סוף ויפה מנחה ספרד עד כאן
ולא ישבר כל חמת פרוש סוף דבר מחמת וקוף
מלאשן ולגש אין כל זמן לפחותך כל בבית
ואומר שלח בטר ברכו ושטן הקהל ברוך
קמטוך ואומר

ברוך אתה

אלהי אשר בדברו מעריב ערבים שנאמר ויהי
ערב ויהי בקר ואמר ערבים בלאשן רבים לפי
שכתוב בן הערבים ופרש קחם ל' אברקס בן
עזרא זל עבד יוס שפ ערבים קחת עריבת
קאמש וקוף ביאת תחת הארץ וקאש ביאת אורו
הנראה בעבים ויש ביעקס קדוב משעה ואליש
בחכמה עתה שערים על שם פתחו שערים ויבא
יהי נדיק וכתו וזה שער קאמים ואין שערים בלאשן
רבים עש ודלתי שמים מי פתח בתענה משנה
עתים פ שלש פ פעמים קיום משתנה דקיים ערב
ובקר ובהרים וקמך חכמה ותענה זה אהל זה על
שם יי בחכמה יסד ארץ כוכן שמים בתענה ומחלף
את קומעם מיום לילה ומלילה ליום ומסדר את
קוכבים רל על סדר שזם חנכל ועל סדר טעם
פאכ מעק ג' ד' במשמרות לשון חכמים קוף
כדאמר' בפק דברכות שלש משמרות קוף קללה
ברקיע כרעם עש יקו מאורות ברקיע קאמים
ואמר כרעם פ אין חכם בעלם שידע לפעם נסדרו
על הסדר הזה ועל התכונה הזאת ברא יומם
ולילה כלום קוף עתה מתמיד בכל יום המנהג
קזה וקסדר קזה עלל אור מטע חשך וחשך מטע
אור פ טב ברא יומם ולילה עלל אור מטע חשך
ובו וזשק וירא אלם את האור פ טוב כלום שראם
שאין לעם חשך להשתמש בערבותו וקבע לזה
תחום ביום ולזה תחום בלילה עלל מלאשן ובלא את
קאבן ורל מקיב מעציר יום ומביא לילה ומבדיל

קלח כדברי קאומר חובה ורבה אין כדברי קאומר
רשות וקיימא לין קלח כרבה משום דקלח
כרב באיסורי וכתב קר' אף וקעמיל קיחא לל
בגלה כלל אבל קיחא דכל לפ חדא וימנא כרב
שוים עלה חובה ואי טע הדר לרישא כדאמרין
אין כרבה טענה ולא קושר של ר' ערבי אין מחזירין
אות שאין מקדשין את החדש לא ביום ושמעון
מינה שאם טענה בערשת בשבת או צמים טובים
שמחזירין אותה ואמרין כמי טענה ולא קתפלל
ערשת מתפלל שחרית שתיס והא דברי קלח קיח
דקא לברא מין דפליג עלה ואפי למאן דאמר רשות
חובה קוף לברא אבל מעשה איחא והאידנא נחוב
עלמא לשוים חובה פ' כל וכן קתם כל המפרשים
ושמך שלח

והוא רחום

יכפר עון וצמי כתב לון קירחי לפי שהפושעם הם
לוקין בן מנחה למעריב ואומר על המלקות שלשה
פעמים וקוף רחום על כן מכריז קחון וקוף רחום
יכפר עון ומכאן תשובה למנחה ספרד סמוקין
לאומר בשבתות וצמים טובים ואין ראוי לאומר
שכבר קדם קיום ואין מלקין אותם ענין ובגדפת
ובפרובסיא אין אומר אותה בשבתות ובמי טוב
אך לפי מה שאומר במדרש מואי דכתב טק ילן
בה משל לל לן אדם ברושם ובידו עון אה טב
תמיד של שחר קיה מכפר על עבירות קללה
ושל בין הערבים על עבירות קיום ולפי מה דקיימ
לן דתפלות כנגד תמידין תקום ותפלת הערב אין
לה סמך בקרבן שאין קרבן בלילה שראי ביום עות
את בע ישראל להקריב את קרבנם ואסמכות
הבן כנגד איברים ופדריס שלא נתחלו מבשר
יום שנאמר בקוף קיה קעלה על מוקדה על המזבח
כל קללה ואם נתחלו מבשר בנתחלו ואין סמך
לדבר על כן קעג לומר וקוף רחום יכפר עון שאין

ס

שמימי פסוק זה סקר דרשם שרש אמר מיד
 הפדנו מיד מילת דבר אחר אמת ואמונה על
 סם כדית אותה א אמת ועל סם רבה אמונתך
 ודרש במדרש תלם בגדך אפקיד רוחי כדית אותה
 א אמת באהב שבשעל אדם מפקידין שרו
 פקדונות והוא מחלף את שלום בזה ואת שלום
 בזה אבל קבה אים כן א אמת עמד אחר
 שחרית ובקש נפשו ולא מצא א שמיא מצא
 נפשו בג אחר אונפשו של אחר שרו קוי א א
 אמת אמר אסכנרי בשך ורם מפקידים שרו
 חדשים והוא מחויבן בלויים ושחוקים אבל לקבה
 מפקידין שרו בלויים ושחוקים ומחויבין חדשים
 תדע לך שכן הפעל הוא עשה מלכזה כל קיום
 ונפשו יגעה עליו ושוקק וכשקוי יאן ומשלם
 נפשו להבה ופקדת חלו ולשחרית קייא חודרת
 לעפה בריא חדשה שמיא חדשים לבקרים רבה
 אמונתך ש קוי א אלים ואין וילת על סם אש
 א ואין ענד הפדנו מיד מילת פ מטרעה וסיחון
 ועג שמיא משה ומשלים ואחד מילת שמי
 יהושע וקוי על סם אשר פדס מע בר קעאלו
 מוקף כל עריצם כמו עמלק ואחרים שעמדו עלמ
 לכותמו ואמר לשון עריצם על סם ונאות עריצ
 אשיל הא הנטרע לן מצרים לשון נקמה מלשון
 בכרוע פרעות ישראל ומתרגם נקום נקמת
 ב ישראל התרע פרעות קמאל גמול לכל
 אויב נפשינו על סם כעל גמולות כעל ילם חמה
 לגרין גמול לאויבו ולכך אמר צרים ואויבם ועל
 סם אויבי נפשי קשם נפשו בחיים פסוק קוי
 כלומר שאויבין פדסו לעיתה ואכזאן פדסן לחיים
 ולא נתן למוט רגלים קוי תלום הפסוק כלומר
 שלא מתעבוכים עם בכוריהם וזשק גיתן למוט
 רגלך גימס שמנך שאותה קללה קיתח לל שמורו
 לשאל המנדיכא על גמולות אויבם על סם ואתח
 על גמולתם תדרוך ורם קרנא על כל שונאים

ל

שן זס וכן ללה כלמי מעבר קיום לבר אחר ומצא
 קללה ולא סילק השמש מימם ויזכרו למקום
 אחר לא שמכריל שן זס ללה וזו קייא אחרתן זה
 לזה שכשיאיר לא יחשיך לפנטה מן אחרז וכשיחשיך
 לא יאיר לפנטה מן אחרז ויש מקומות שמוסיפן
 למר כאן א כבאות שמו חי וקיים המיד ימלך
 עלמ לשעל ועל וטעת קוי ש אין זה ממש
 חתמה סינוך לחתמה ב"ז המעריב ערבים
 פרשאמו

אהבת עולם

ב ישראל עמר אהבת על סם ואהבת על
 אהבתך תעמ ומעת חקיס ומשפטים אותם
 למדת על סם וזאת קמעה וקחקיס וקמספטים
 אחר עק א אלים לאמר אהבם וכתב תעמ עמ לן
 משה ועמ על כן א אלים בשכבם ובקומם על
 סם ובשכך ובקומך כשיח בחקך על סם עבך
 ישיח בחקך ונשמח ונעלו כדברי תעמך ומשתך
 לשעל ועל על סם פקודי א ישרים משהחי לב
 מעת א ברק ונעלו קייא סימחה יתרה על סם
 יעלו חסידים בכבוד פ קס חיינו וארך ימינו על
 סם ש קייא חייך וארך ימך וקס כהנה יומם
 וללה על סם וקנית ס יומם וללה ואהבתך ל
 תסוד מניא לשעלמם על סם אהבה אהבם אמר
 א וכתב ואהב את יעקב ואמר לשעלמם על
 סם ואהבת עלם אהבתך ב"ז אהב את עמו
 ישראל כמו שאמרם וקודין קדיית שמע
 ואחר כך

אמת ואמונה

כלומר התרה שמיא אמת שמיא ותעמך אמת
 וכתיב אמת קנה ואל תמכור ועמ וקמעת שקס
 אמונה שמיא כל משתך אמונה כל זאת קיים
 עלמ כצמר ש קוי א אלים ואין וילת ועל סם

על שם ויושיעם מיד שונאי ועל שם קרם תרום
 בכבוד קששק לא תקימה בפרעה ואותות
 ומופתים בארצות בני חם על שם ותתן אותות
 ומופתים בפרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו ואמר
 תקימה על שם אלקינות יי' ואמר בארצות בני
 חם על שם נטלות בארץ חם ובפסוק אחר
 ומופתים שם בארץ חם המכה בעבדתי כל בכורי
 מצרים על שם מכה עמי בעברק וכתב ויך
 כל בכור במצרים ויוציא את עמו ישראל מתרסם
 על שם ויעזב את עמך את ישראל מארץ מצרים
 וכתב ויוציאם יי' ממצרים לחירות על שם שהוציאם
 מעבדות לחירות המעבד בני על שם ויעבדו
 בתוך חים שבשם בני גרמים סוף על שם לבורים
 סוף לגורים ואת רודפיהם ואת שונאיהם ביהומו
 טבע על שם ואת רודפיהם השליכת במצלות כמו
 אכן וכתב תקומות יבסומו וכתב ומבחר שלשון
 טבע שש סוף ראו בניס את גבורת על שם וירא
 ישראל את קיד הגדולה אשר עשה יי' במצרים
 וכתב בתלם ויושיעם מיד שונאי להודיע את גבורתו
 קודו לו ושכחו לשמו על שם אשירק ליי' ומתרגמינן
 בשבח וקודק קדם יי' ואמר לשמו על שם הוציאם
 ממצרים נפשי לפדות את שימך וקם יצאו ממצרים
 ומילכות ברצון קבו עליהם שאמרו יי' ימלך לעולם
 ועד ומשה ונבי ישראל לך עשו שירה וכו' כבר
 זכרא לזה למעלה מלכותך יי' אלפס ראו בטרך
 על חים כמו שאמרו בנותיהם אל ראתה שפחה על
 קים מה שלא ראה יחזקאל בן סווי יחד כלס קודו
 והמלכו וכו' ונאמר שפחה יי' את יעקב כבר
 פרחם למעלה למח מוצרין בערבית פסוק זה
 ובשחרית מוצרין פסוק גאלפס יי' בבאות שמו
 ואומר

השכיבנו אבינו

לאס אמר אשכא לומר כמו אכח קחמל על נב

שמעתי שן זרועותיו קר השפכו אתה בכל כנש
 שלמך וקעמידם מלכא לחיים ולשלום אמר
 מלכא והוסף לומר לחיים על שם שמחזיר לפי
 נשמותיו בבקר כמו שפרשם בברכת המפרי
 חבל שינה וקרי כאלו החיק אותנו ונחזורת
 נשמותינו למו תראה מלכות על שם המות
 אינה נראית לא על החיים על דרך לה המות
 יהלוי יק ונמל וכדוש על שם פרש פני
 למסך סוכת שלמך על שם באברתי יסך לך
 ומפרש במדרש תלש לפי שאין מעתה נצט ערבת
 מוסף פרש סוכת שלום ותקנא בעצב טובא
 מלפניך על שם גדול העצב ורב העללה וכתב
 אברך את יי' אשר יעצב ונמל ואמר ותקנא לפי
 שאין ענה מתקנת לעמוד בלתי ענת שחיל ענת
 ללשון העמוד ולפי שכללה לב האדם פמו
 מעסקי העולם וקורא חושב מחשבת על משכס
 אסן מבקשים מיאת קשם לעצמו ענה טובא
 והושיעו בקרוב למען שימך על שם ויושיעם למען
 שמו ואמר בקרוב על שם קרבה אל נפשי גאלה
 והגן בעדמי על שם ואתה יי' מגן בעדי וקסר
 מעליי אויב רב חרב צדק רעה ונען על שם מסר
 מעל פגער ועל שם והסירותי מחלה מקרבך
 שטר שטן מלפניו ומאחרינו על שם יפל מצדך
 אף ורבה מימך וכן בללה אומרי לשם שמירק
 וכן מלפני אוריא ומאחרי רפאל ושמוד באתם
 וסאם מעתה ועד עולם פ שומרם על שם י
 שומך ומצלו אתה על שם פ הווי יעלך מפח
 יקוש ויש מוסיפן לומר כאן מכל רע ומפחד
 לילה ותספת זה מורה חסרון פ שון שאמר פ
 שומרם ומצלו אתה כללם כל נוק שבשול
 ברוך אתה יי' שומר את עמו ישראל לגד על שם
 קנה לא יסו ולא ייסן שומר ישראל ומפט שקללה
 צריכה שומר מן המוסיפין יותר מהיוס תקם ברכה
 וילבקש בה מיאת קשם שישמרם מפחד בללות

סח

בה וצדוק עלינו סוכת שלומך שהוא לשון גאולה
 כצו וצדוק כנש עלך וכתוב ופרשת כנפך על
 ארמך שבגאל אתה וקראבד כתבד קייט טעמ
 דעבדין גאולה אריכתא בערשת יתד משחרית
 מעוסי דמחשת תלילה מתחילה גאולה מברי ונמשכה
 עד הכקר והויא אריכתא חבל גאולה הכקר תקף הויא
 ופ תקיפן השטבא כדי לשמירס מן קסטן קמשהי
 במגדים שטמיר בה שטר שטן מלפטא וכז' ואעב
 דאוקימו בה ברוך ה' לעולם אעף שאיט מן
 השטבא מעוסי דקורא גפיה כפגד הטלה תקסיהו
 כשאדס בא שפך מן השדה ואיט יכול להתפלל
 מתפלל קדורא הטלה דאית בה שינושה עשרה הזכרו
 כפגד שינושה עשרה קילכך לכא הפסקה סן
 גאולה לתפלה ואשל קדיש לא מקרי הפסקה סון
 דברוך ה' לעולם במקום תפלה כתקן וקדכר
 יחזק בן גיאת כתב דלא אמרינן ברוך ה' לעולם
 מעוסי דבעש למסמך גאולה לתפלה וכן כתב
 קדמבס זל וכבר נהג לאומרו ומנהג אבותינו
 ערה קיי כדאמרינן מנהג מבטל קלכא ואומר

יראו עינינו

והשמח לבם ברכה זו אינה פתחת בברוך מפני
 שהיא סמוכה להשטבא דבפסוקים לא קוי הפסק
 והשמח לבם והגל נפשינו בשועתך על שם פ
 פנ בשן יראו באוב ה' שון וכתב לעל מיעק
 קול עשך נשאו קול יחזיו ירבו ואמר כאן
 לשואת גאולה עור גאולה חבל הטלה שכתו מיד
 פנחס ה' שון גאל ישראל ואמר בשועתך על
 שם שכתוב אחר כן וראו כל ארפי ארץ את יושעת
 אלנו ואמר לשון שמחה ונלה על שם יגל יעקב
 ישמח ישראל ועל שם ישמח קר שון תגליה
 באת יקודם וכל גאולא שואת הס בבחינת שון

לב

וכבר כתבם בהקדמת הספר הזה סעדיך לעיל כאן
 אימן מטפ שברכה זו היא סוף עמן ברכות קדחת
 שמע ואומר

ברוך ה' לעולם

ובנין ופסוקים מפורים מהתלם וכתב אדא
 תמה הוא על מה שנהג שאם מפסיקין בערשת
 בפסוקים וצראו שטמ וקדיש ואין למר דסברא
 לן כרב דאמר בפרק תפלת השחר תפלת ערשת
 ראית ולתפ אין אי חוששין למיך דאס כן ריזחן
 דימדיך למיך סברא לך דקיי חובא וכבר
 יזחן קלכא כר יזחן או שמא ר' יזחן סובב
 כיון רב ואפ קב מחייב למיך ומנהג זה נהג
 קמון קעס לפ ששמיס קראשעס קיו סעי כנסיות
 שלהם באדות והיו יראים להתעבב שם עד אחר
 תפלת ערשת ותקא למר פסוקים גא שיש בהם
 שינושה עשרה הזכרות כפגד שינושה עשרה ברכות
 סל שינושה עשרה ותקא אחרים ברכת יראו
 שטמ ונמטבין בקדיש והשתא נמי שמתפללין
 ערשת בשבת כנסת לא נתבטל המנהג קראשון
 מכל מקום אין להפסיק בברכים אחרים לא כמו
 שנהג עד כאן דבריו ובגל המנהגות
 כתב זה שנהג למר ברוך ה' לעולם שישם שינושה
 עשרה הזכרות מעוסי שגורו שמר על ישראל שלא
 יתפללו תפלת ערשת ועל כן תקא למר שינושה
 עשרה הזכרות כפגד שינושה עשרה ברכות סל
 יח' ואעף שבטל השמר לא בטל התקנה תדע
 פ בלי שבת אין אומרים אותן מפני שאין מתפללין
 שינושה עשרה ועוד הקדיש שאומר אחר שינושה
 עשרה הזכרות מוכח פכסיוס תפלה דאמי
 וכתב אבן קירי לעין דאמר תפלת עכשת חובא
 ובש למסמך גאולה לתפלה אמרינן בפרק א קמא
 דברכות שון דתקיס רבין למימר השטבא בגאולה
 כגאולה אריכתא דמייא קטעס הוא דבקשטבא יש

סדר תפלות קחול

וירושלם באמת לוומר ישועתך שיגל בה היא
 באמת על שם ושכנת בתוך ירושלים ונקראת
 ירושל עבר קאמת וכתב ונטעתי בארץ הזאת
 באמת וכתב ואעז אהיה להם לאלים באמת
 ונברקה ומאי היא ישועה זו שתגל בה נפשיא
 באמור לעזון מלך אלך על שם משמייע ישועה
 לוומר לעזון מלך אלך מלך מלך מלך
 לעולם ועד וזה איש פסוק גאון המלחמה אומרים
 כך כדאיתא בפרקי היטלות וזה רבנן קווא וקיא
 וקיא ויאמר מלך תחלה שיש להמלכות תחלה
 על קווא קווא ויאמר כך על קעבר ויאמר כך
 על העתיד פקמלכות
 שלך היא על שם וקיא מלך על כל הארץ
 ולעלמי עד תמלך בכבוד על שם יאמלך לעולם
 ועד ויאמר בכבוד על שם וכסדי לחד לא אהן
 ועל שם העתיד ובאו וראו את כסדי ואין לא מלך
 לא אהן על שם ומבלעדי אין אלם ועל שם
 מילכא הוא וישועה ברין אהן יאמולך בכבודו
 כמו שאמרנו חי על שם חי וקיים על שם
 ותגור אומר וקיא לך תמיד ימלך עלם לעולם
 ועד על שם ימלך עלכם וקו לעתיד ואמר תמיד
 כלומ' לא נהיה עוד בגלות מימות המשיח ואילך
 ועל כל מעשיו על שם ועמר כלם בדיקיס ועמר
 מעשה ידי לתפארה וגם זה לעתיד ואומר שלח
 בטר קדיש על לעל ומתפלל בלחש ואין שלח
 בטר חוזר התלם מטע שאינה חובק כמו שאמרנו
 לעולם ואומר קדיש תתקבל ונפטרין לבהקס
 לאלם מי שטעה ולא התפלל שחרית ועבר
 חזר היום יתפלל מנחה שתיים ראשונה תפלה
 מנחה ושעה השלישית שחרית ואם טעה ולא
 התפלל מנחה עד שאקעה חמא מתפלל ערבית
 שתיים ראשונה של ערבית ושעה השלישית מנחה
 ואם טעה ולא התפלל ערבית עד שעה עמוד
 קשח מתפלל שחרית שתיים ראשונה שחרית

ושעה השלישית ערבית ואם לא טכר לתפלל
 גרסת עד קמנחה סוף שעברו פלגו שעה ומחצת של
 תפלות עבר וימו בטל קרבן שלח תקם חכמים
 שיחזור ויתפלל סוף שעברו שעה ומחצת תפלות וכן
 בשאר תפלות ודוקא אם טעה בשוגג או שקיים
 אדם או טרוד אבל בטל בכוונה אין לו תקנה ועליו
 קכתוב לוומר מעשות לו יוכל לתקון וכתב גאון
 שאם רצה לחזור ולהתפלל השלישית התפלל שבת
 ואשלו במיד רשאי ואין לו לא שכר רחמים שקס
 רשות בעלמא אבל שכר תפלה מצוה אין לו
 ואם אומרים כל מי שטעה או שחכם ולא התפלל
 אפי' כמנה תפלות ואפי' לחר כמה ימים שחזור
 ומתפלל כל התפלות שלח התפלל וכתב רש"י
 שאם טעה ולא התפלל מוסף אין לו השלישית ששון
 שימנה בתפלה קרבן המוסף אינו ראוי להתפלל
 לא בזמן הקרבת המוסף אבל בשאר תפלות אעפ
 שתקפו רבנן הקרבנות מכל מקום אינו מוצר
 בהם קרבנות ורחמי טעמו ולפי שיתפלל אדם כל
 קיום קיו"ל
 תפלות של מנחה ושל מוספין מתפלל של מנחה
 ואחר כך של מוספין וכל המתפלל
 שתי תפלות אפי' שחרית ומוסף
 לא יתפלל זו אחר זו
 ישקה מטעם
 בין תפלה
 לתפלה
 כדי שתתקון
 דעת
 על"ו
 נשאל פרוש סדר תפלות קחול
 ברך רחמנא דסייען
 קס

פכ

התם דקריאת קמגליקווי קיח קלל' ועד מנע
 שראשי חדשים קוקשו למנעדים שחמרו וביום
 שמחתם ובמופדים ובראשי חדשים וכתב
 עשק ירח למופדים וימי חמרה גם כן קראו
 ברבתי רמתיס ימים טובה ופריים גם כן כתוב
 שמחה ומשתה ויום טוב ומטעם שעשין יתרון
 למים טובים על השבתת מנעם שצדתי ימים טובי
 וימי מוצאיס קס ימים מעטים בשנה ולכן אין
 סולפן בהם בתחנה ל' בשחרית ול' במנחה וחס
 קיים עשין כן לשבתת קרי חצ השנה ל' קיים
 מתחננים ולא יתכן ועוד כי ימים טובים י' להם יתרון
 בזה קעטן מנעם שקורין בהם את קהל' קדע
 שקרי בשבת אומרים בקרקר וחס ח' גם יום טוב
 או אפי ראש חדש אין אומרים אותה מנעם שקורין
 ב' את קהל' ומטעם שאפ'לן על פטקס בערב
 ראש השנה ויום הכפרים שחרית וביום מוצאיס
 שחרית וערבית מנעם שהם ימי החנה ובקש' וגם
 אין קורין בהם את קהל' אבל בערביתם אין ראוי
 לעל בהם בתחנה מנעם שכבר קדש קום כמו
 שאמרנו קעשא מלחמ בערב שבת מן המנה
 ולמעלה דקיים משש שעות ומנחה ולמעלה איס
 רוחה סימן ברכה לעולם וכתב אפי קעשרי דוקא
 קעשא מלחמה לשבתך אבל איס מתקן בגדי
 וכלו לערך שבת ויום טוב מותר ומשמע מסוף
 דבריו שאפי איס מלחמה להשתכר איס איס
 עשה לערך שבת אסור וכת קראש וכן מי שבת
 ספרים לעבדו דרך למודו מותר כל קיום ומקדימין
 להתפלל ערבית של שבת מנעם יום ויתר משאר
 ימות החול כדאמרין שעליומא מקדימין לה
 דאמר ר' יסי יקח חלקי עם מכמסי שבת בטכרית
 שקיתה ישבת בעמק ובשר יום גדול קיה נראה
 להם ערב וכת בקב שקבלת שבת תלויה בהלקת
 קנר שפון שהדלק חל עלו שבת ואסור במלחמה
 וקתעשת קתם שאינה תלויה בהלקת קנר שאפי

לג

סדר

תפלות השבת

ערב שבת נכנסין לסת חכנסת ומתפללן תפלות
 המנחה כשאר ימות החול לא שאין סולפן על
 פטקס ודע שבערב ימים טובים וביום מוצאיס
 סוקנן שלא לעל על פטקס ל' בשחרית ול' במנחה
 וגם לשחר תפלת שחרית אין אומרים יענך י' ביום
 ערב ובמקום תפלה לבוד אומרים למנח מנעם
 לכת קריח קריח תערוג על אפיקי מים ואס חלו
 ערביתם או מוצאיס בשבת ובמישי' אין אומרים
 תחננים של שבת ומישי' וכס מוצאיס ספר ערב
 אומרי אתה קריח לערב במקום א ארך אפס
 ובערב שבתת וראש השנה ויום הכפרים סוקנן
 שלא לעל על פטקס במנחה בלבד אבל בשחרית
 וביום מוצאיס סולפן על פטקס ובערב ראש
 השנה עשין מעט שימי בשחרית שבמקום תפלה
 לבוד אומרי למנח מן מותר לבוד הרעם ל' אפי עשין
 כד' להבר שהיא ערב ויום טוב ובערב ראשי
 חדשים וחמרה סוקנן לעל על פטקס בערביתם
 וביום מוצאיס גם בשחרית גם במנחה והוא קדין
 בערב פריים לא שבוס מוצאו אין סולפן על פטקס
 גם בשחרית גם במנחה מנעם שהיא פריים שושן
 ומטעם שסוקנן שלא לעל בתחנה בימים או מנע
 שהם ימי שמחה ומופדי קדש וגם השבתת קראו
 ימי שמחה כדאיתא בסברי וביום שמחתם לו
 השבתת ובערביתם כבר קובלו קעם ממלחמה
 וקדש קיום ואס אסורין בקספר ותעשת ומלחמה
 ימה שאין כן בערב ראשי חדשים וחמרה ופריים
 סינותדין בקספר ותעשת וגם בהם עבמס מותרין
 במלחמה ומן קדין קיה לעל גם בהם בתחנה לא
 סמנעו זה מנעם שקורין בהם את קהל' שגם
 בפרים קיה דאוי לקרות את קהל' אי לאו דאמר'

א

בשבת כיון דשפתי מוקיין ודריש ישראל למיעיל
 לבתקון מקמי דלחשך אי נמי מקמי אעקורי
 שרגא סלקיה לתפסת שהוסיפ' ואוקמוה אדתנן
 ובערב מנכר שתים לטעם ושתיים לאחריה וכן
 המנהג ששיבם שלא ובשבת רבי שבבבל שאין לעמר
 שומר את עמו ישראל לעד וחותמין במקומו הפרש
 סוכת שלום וקדיש לאלהי' ומתפללין אטת וגבורות
 וקדושת השם ואומרים

אתה קדשת

את יום
 למיך על שם ויברך לים את יום השמש ויקדש
 אותה שם שבת וזכו לשמך תכלית שמים וחרץ
 על שם ויכלו השמים והארץ וזריך לפסיק מעט
 בין לשמך לתלתכדי שלא יהא כחוד למעלה חללה
 וחס' וברכת מכל הימים על שם ויברך לים את
 יום השמש וקדשת מכל הימים על שם ויקדש
 אות' וכתברבינו סעדיה בברכת השבת וקדושו
 הוא על אומרי השבת שהיו מנכרבים ומקודשים
 וקחכס' לאחריהם בן עזרא ז"ל ש' בברכה תפסת
 טובה שיתחדש בעפית יתרון כח בעלגה ובגשמה
 יתרון השכל וקדש אותה של עשה ב' מלאכה כשאר
 הימים והלמבן פרש בדרך הפשט ש' יום השבת
 מנכר וקדוש ש' עמ' בזמרה לבקר אותה ולהדרו
 ועמ' בשבתה שהיא לא קדוש ול' נעשה ב' מלאכה
 וכן כתוב בתורתך ויכלו השמים והארץ ועמר ויש
 אנשים שאין אומרים ויכלו אלא מתחילין ויברך לים
 את יום השמש ויותר כוון לאומרו דגריסין בפרק
 כל כתב קדש אמר רבואיתמל' יהושע בן לוי אפי'
 יחיד המתפלל צריך לעמר ויכלו ואמר רב הממונה
 כל המתפלל ואמר ויכלו מעלה עליו הכתוב כאלו
 נעשה שותף לכה במעשה בראשית שצאמר ויכלו
 להתקרי ויכלו לא ויכלו ש' אבה והוא : למעשה שקר
 לאמר לפי שמורה כאלו נעשה שותף : ויש לדחות

שאין למושיח מנכרין כצ"ך לאמרן שזה שאומר אפי'
 יחיד המתפלל צריך לעמר ויכלו ל' אחר תפלת
 כמו שאין עשין בנכר ויניחו אפילו כח טוב הוא
 לאמרן בתפלה ישמחו במלכותך על שם
 ובוים שמחתכם ובמועדיכם ואמרין בספרי וביום
 שמחתכם לו השבתת' ואמר במלכותך על שם
 בעצון צילו במלכ' אומרי שבת על שם ושמרו
 בע ישראל את השבת קוראי ענני על שם וקדוה
 לשבת ענני עמ' מקדשי שביע כלומר עמ' משמרי
 שבת בקדושה והוא על שם ולקדש את יום השבת
 כלם יתעבג וישבע מטובך על שם ויכלו וישבע
 וישמחו ויתעבגו בטובך הגדול והשביע רצונך
 ב' וקדשת על שם ויקדש אות' חמדת ימים אות
 קדוה שצאמר ויכל לים ביום השביע ומתרגמין
 ברושלימי וחמיד' ודומה לו נכספה וגם כלתה
 וכן ותכל נפש דוד פא והשביע רצונך וקדשת
 מיטע שהוא יום חמדת ימים אות קדוה ומנת
 וקדשת ודומה לו ישראל מקודאי וכן ראו קראי
 בזה בטלל כך נראה למיטע של מצט בפרק
 מפרש שהשם קראו חמדת ימים לים לא
 אטותיכו רבה נא בימיו חתמו על שם השבת שבתכם
 ומתרגמין תמוחן פייחון ועל שם ששבת וכנסת
 ישראל בקראו כלה והכה עקרא חתן אפי' אומרי לו
 תתדעה שנהיה ככלתך ותמוח כלתך בך כדאיתא
 במדרש רות בתי הלא חבקש לך ממוח אשר ייטב
 לך מנכרן שאין לשק ממוח לא באישה וקדשו
 במענתך פרשמו בברכת נטילת ידים ותן
 חלקם בעדתך עמ' חלקי' אמרתי לשמור דברך
 ועד על שם שכתוב בקהלת ב' הוא חלקך בחיים
 גמ' אשה כלומר קדוה אכלך כמו אשה ארוסה
 ואומר במדרש תלם ש' חלקי' עמו כלישע דאמר
 נכלה פלגיא לתי' ושבטו מטובך על שם וישבע
 ויתעבג בטובך ושמח לבן בישועתך על שם
 פגילת וכשמחה בישועת' וספר לבן לעבדך

בזמית על סם לב סקוד ברא ל' ג' וזמן בזמית
 על סם וז' ג' אמת וקטעם שאם חפצם לעבדך
 בזמית ואתה תסייעם והוא על דרך בא לטהר
 מסייען אותה והנחילם א' ג' א' באהבה וברען
 שבת קדשך כלומר בשבת האהבה שהבתה
 כשנתת לפי את השבת כשקיים במדבר כמו שאין
 זכרתה לך חסד נעריך אהבת כלולותך וגו' וברען
 בשבת שרעית שידחו הקדמות את השבת
 ויש מפרשים וברען לפי שאין בשבת ששך לטהר
 לא ששך כבשים בלבד וכוונת טוב אומר במקום
 באהבה וברען בשמחה ובששון כמו שאפרש
 טקטיאם וגו' בשבת עם יום טוב אומר בשמחה
 ובששון על שם וכוונת שמחה וכוונת יום וזמיר
 בספרי שמחה או קשתת קרי שגו' בשבת
 סוף ל' און שמחה ואמר שבת קדשך על שם זאת
 שבת קדשך קודמת לפי ויטחו מ' ישראל מקדישי
 סימך על שם ויחזי ביום השמש וכתו למען יסח
 וכוונת אומר וישמחו בך על שם ושמחת בחגך וגו'
 בשבת עם יום טוב אומר וישמחו כמו שאמר
 שגו' בשבת סוף ל' און שמחה ברוך אתה
 מקדש השבת שנאמר ויקדש אותה השם מקדשו
 ולא ישראל ומעשה במסכת סופרים מ' קטעם
 שבתות שבת אין מוסרין ישראל כמו שמיים
 טובה לא בשבת בלבד מפעם שהשבת קדמה לשל
 שנאמר ששבת ימים עשה א' את השמים וארץ
 הארץ וכוונת השמש שבת ונפש וכתב בראו פ' א'
 נתן לבם השבת שהיא כבר ואומר שלם אחרות
 ואחר כך אומר שלם בטר ויכול ואפ' שאמר
 אותה בתפלה תקם לאמר טעם אחרת בקול רם
 ומשמד לשם שמו' ערות ל' ב' שברא שמיים ארץ
 בששק ימים וכוונת השמש שבת ממלכתה וערות
 מעשמו שנאמר ועמדו שם האנשים ודרשין אל
 העדים שצריך שישרו שחר ומשמד ולכך צריך
 שיאמרו אותה שחר ומשמד וכתב אבן קרדי

שמעתי מ' ה' זמן זמן הדרוך לאמר מעשמו
 כשארם מקדש בבת מטעם זה שאמר ע' כ' און
 ולש דעת מ' אין ערך מ' על פ' ששם עדים
 יקום דבר ואמרין בברך כל כתב אומר רב
 חסדא אומר מר עקבא כל המתפלל בערב שבת
 ואומר ויכול שש ממלכתה המעוק ל' ל' ארם מעטין
 ידיהם על ראשו ואומרין לו וסד עבך וחסדא
 תכופר והטעם שאומר פסוק זה מטעם טוב
 בעתן ערות אס ל' יגד וכשא עשן וזה שאמר ויכול
 לא עכב ערות כמו שאמר לשכך יוסר אות
 עשן מעשן ובמדרש אומר טעם אחר בגזק שוק
 ש' יכולו כתיב שלם פעמים אשר ובפסוק ויקחו
 ארץ פרה אדומה כתו שלם פעמים אשר כשם
 שפרא מכפרת כך האומר ויכול שלם פעמים
 מתכפר ועוד טעם אחר ל' יכול שאומר אחר
 התפלה לפי שכשחל יום טוב בשבת אין אומר ויכול
 בתפלה מטעם שמתפללן אתה בחרתא ולכן צריך
 לאמר אחר התפלה ועל אותה שבת שצריך
 לאמר אחר התפלה תקמחו כמו כן בכל השבת
 ועוד טעם אחר כמו שאמר למעלה כל האומר
 ויכול בערב שבת כלא נעשה שותף ל' ב' במעשה
 בראשית וגו' כן אומר צריך ל' א' כל ישראל
 גדולם וקטנם טף וגו' ולכך אומר בתפלה ואומר
 אחר התפלה כמו ברכה משן א' בשבת עששבות
 ואומר בבת בשבת כדאמרין עמי
 בברך ערב פסחים למה לך לקדוש בבתא ל' פיקי
 בעו ובעת בבתא ל' ל' כשנתא עמך שכל ישראל
 שמעו ויכול יש שואלן מה ראו חכמים לתקן
 בשבת שלם תפלות משאות וכוונת א' אתה קדשת
 וישמח משק ואתה אחר וכוונת טוב ל' תקם לא
 אמת אתה בחרתא לערבתי ל' שחרית ולפניה
 ויש אומר מטעם ששבת נקראת כל והב' נקרא
 חתן תקם אתה קדשת על שם קדושין שמתן
 חתן לכלה ואחר כך ישמח משק

סד

על שם שמחת קחתן בכלל • וזאת כר ינוסף
 על שם קתספת שמוסף קחתן על כתובת הכלל
 או אינני על שם שמקריבין קרבנות כשן סעדת
 מעשה • וזאת כר חתם אחד על שם שמתחד קחתן
 עם הכלל • וקר קלפמוס כתב טעם אחד שלש
 תפילות אלו קן כנגד שלש שבתות • שבת בראשית
 ושבת של ימתן תערה דכל עלמא מודו דבשבת
 נתנה תערה • ושבת של עתה • וכן קווא הפירוש
 אתה קדשת מיירי בשבת בראשית • ושמח משק
 מיירי בשבת ימתן תערה • ואתה אחד מיירי בשבת
 של עתה שאז יקרא אחד ושמן אחד • ואם תאמר
 קא קיימין לך פסח שיצאו ישראל ממצרים קיה
 ביום חמישי • ואם כן יום ימתן תערה יבא ביום שמי
 וקיה אמרין דבשבת נתנה תערה • ויש לומר
 דקיימין לך עמי אייר דקיהא שנת עברי עברות
 כלומר קוסיפי יום אחד • וזויר שלש ביום ברכת
 מעשן שבע
 זו שקיה

ברוך אתה

אזי אסתין
 וכו' אל עליון קושי שמיים וארץ פסוק קווא וזויר
 אויעל על שם שכיום ששש קאלס מלכא כפוקנה
 שמיים וארץ • מן אסת ברבנו על שם אל תערה
 אנרם אנט מן לך • מחייב מתים במיאמרו על
 שם כח אומר א קנע פתח את קברותי ונ • קא
 בקדוש שאין כומוהו על שם קדוש אע א ועל שם
 וימי כומופ יקרא וכתו און כמוך בלויס א • קמפח
 לעמו בשבת קדושא ששבת שנתים ומתדמיין
 תשוחן פוחון ועל שם ואת שבת קדשך • כשם
 דנה לפתח לפי על שם ורשתי אהבס • לפעו נעמד
 בדאק ופחד פש עבדו את א בראה • ופדק למו
 בכל יום תמיד על שם יודו לשמך • מעשן קברות
 וקוראות לבן חמיים קווא • ארון קאלס על שם
 פשק שלם • מקדש קשבת על שם ויקרא אות •

על מה שהקפנו ולא נתקנה אלם בדבר בדמיה מע
 לשלח רשעו כבוד קודר לטע התנה ערבת למח
 שלם נתקנה אל לשלח כבוד ותחן דלת לן סכנה
 לא חמרינן לה לא משום מנהג אבותינו והריוף
 כתב שאם רוצה קיחיד לאמרק אומרה כל פתיחה
 ובלתי חתימה ואם תאמר בתפלת שאר לפי
 החול ולפי יום טוב למק לא תקפן לאומרה שם כן יש
 לחוש משום סכנת מוויקין ויש לומר
 כי בשאר לפי החול קיו עסוקין כל איש במלכות
 וכשנמר מלכות מתפלל ערבה בשעת ול קיו באים
 לבת הכנסת ולפיקר אין סם חשש אבל בליל
 שבתת קיו באין לבת הכנסת וחששו חכמים משום
 סכנת מוויקין כי בליל שבתת ובליל רבשות רגלן
 מוויקין לבא שאוב וגם בליל יום טוב לא הוצרכו
 לתקן ערבתו ו שקרי אין סם סכנה אלם בשעת עלות
 או שאמרם והטעם מפני שכל שאר קלות בע
 הכפרים משמין ומעריבין בלילה משום ספר תורה
 שכלל שפ משמין ליום הכעסה למוע קריאת
 התורה לפי שלשי חורין לנתקם לרצות נשארין
 בבתקם ליל חמישי משמין ליום הכעסה ללשי
 חורין לנתקם ליל שבת כל אדם בשבת ובשבת
 לאחד אלה באין בע הכפרים שנתוך התחום
 למוע הדשא במוצאי שבת חורין לנתקם
 וקיים דאמרינן בתעטות ונתתי גמיכס בעתם או
 ליל רבשות וליל שבתת שאין בע אדם מעין
 בדרכים וכתב בעל משמרת המועדות
 שאף בשבת אחר יום טוב אומר ברכה משען שבע
 שהרי יש אומרי גוה וטרדסי שמאחרין לבא כשאר
 ימות השנה מי שטעה בליל שבת ופתח באהת
 חוקן ולא קוצר של שבת אם נוכר בתוך תפלת המר
 אותה ברכה שנוכר בה וחוזר ואומר של שבת ואם
 לא נוכר עד שעקר את רגל חוזר ומתפלל שבת
 וכן כתב רב עמרם רב משמחון כתב שאם טעה
 ולא קוצר אתה קדשת אם שמע משלח כבוד מנן

אמת בדברו שהיא נכרה אחת משען שבע מראש
 ועד סוף יח ידי חובת ורב נטרונאי כתב שאיש
 לא התפלל כלל אתה קדשת ושמע משכ מנן אחת
 בדברו מראש ועד סוף יח ידי חובת וכתב הרב
 יעקב בן הראש כון שמחזירין אותה אם לא קוצר
 של שבת קיחך יוצא בברכה אחת משען שבע
 ולא דמי למק שכתב בהלכות גדולות יחיד שלם
 קוצר של ראש חדש ושמע משלח כבוד התפלל
 מראש ועד סוף שיח דשא קתש שאומע כל
 התפלה אבל כאח קיחך יח בברכה משען שבע
 במקום שבע ויותר קשה לרב נטרונאי שאם שינח
 בה וישלע לא התפלל כלל דל קיימך לן כרבן גמלא
 דאמר שלח כבוד פטר קיחך לא בראש השנה
 ויום הכפרים אבל באר ימות השנה לא עכד
 ועד נראה לי שאיש יוצא ידי חובת בברכה משען
 שבע מטעם אחר שכן שאפלו בשבת לא בע
 למימרה של תקפוק לא משום מוויקין ואם חל יום
 טוב בשבת אינו אומר בה בשל יום טוב כמו שאמרנו
 למעלה אינו יוצא בה ידי חובת וחוזר ומתפלל שבע
 ברכות וכן מבארת בתשובת הגאונים שאם סכח
 אתה קדשת שמחזירין אותה

ומקדש שש

בשבת חכנסת על כוס של
 יין כדי למוציא אורחים ידי חובתן שאוכלן ושותין
 בשבת חכנסת כמו שנפרש לקמן ומעבר על
 קיין תחלה כבוד קולל שאמרנו מברך על קיין ואחר
 כך מברך על היום שקיין פרס לקדוש שאמר
 דבר אחר ברכת קיין היא תדירק וברכת קיין אינה
 תדירק ותדיר ושאישו תדיר תדיר קודם ואומר עליו
 קדוש קיום כדאמרינן בפרק ערב פסקים וכו'
 את יוסה שבת לקדשו וכדמו על קיין שמעטא ופרש
 על קיין שנא זכרו שין לבאן נוסרה דודך קיין
 אין לי לא ביום בלילה מנן תלמוד לומר את יוס

סדר תפילות קחול

מה

לרבות קולו. ביום מאי מנצרך אימר רבי יוחנן
 אימר רב טרא פרי הגבן. וקוראו סס קדושא רבא
 מטע שקיא לעולם ראשון להגהבכות שקוא ברב
 הכיטן וכמו תדומה גדולה שקיא ראשונה לבר
 התרומות פ תרומת מעשר גדולה ממנה שקיא א
 מעשרה וזו קיא תרי ממאה. ויש אומרים מטע
 שקוא קטן קורא לו קדושא רבא כמו שקורין לשומא
 סגיא נהור. ולפ שכל המועדים נקראו שבתת
 תעז לפ שבת ולפי יום טוב יש בהן קדושא ער
 קכוס. פי שמוצרי קדושת שבת ויום טוב. מה
 שאין כן ביום שבת וכיום טוב שאין בהם קדושת על
 קכוס שאין אומרים לא טרא פרי הגבן בלבד כמו
 שאמרנו. ומתחיל ואומר באי אינה אשר קדשא
 במצתו ורצה במ וכו. ומקשי צדושלמי גמכל
 קברית פתחות בברוך חזן מברכה המיוסדה
 לחברתה וקרי קדושא פרו שקיא סמוכה לבלא
 ולמה פתח בה בברוך ומתהך שטא קיא שאסקיא
 יושב ושתה מבעד יוסקדש עליו קיום שאיש אומן
 טרא פרי הגבן. פרוש ולתך פתחת בברוך מידי
 דחוק אהבלה ללא מקריא סמוכו משום דלמעמי
 משרן כמו שנפרש סס. ומקשי וקרי סופה אל
 מונא סופה ברכת קר קוא. אי יודן מטבע קעב
 פתח בברוך ואיש חותם בברוך מטבע ארוך
 פתח בברוך וחותם בברוך פ וקרי סופה בברכה
 זו שקיא כמו ברכת המצת שאינה חותמת בברוך
 ומתהך סופה ברכת קר קוא פרוש בעבר שיש
 בה אריכות דברים חותמת בברוך. וקטעם
 שאין אומרי בשבת אשר בחר במ מכל עסור וממא
 מכל לאון כמו במים טובים לפ שבמרה נטוון על
 השבת שנאמר שס על לחוק ומשפטא ושס נסקו
 ואמרנו זיל שבת ודיטן במרה אפקוד ועדין לא בחר
 בהם הבלא עד שנתן להם התורה אבל כשננטוון על
 ימים טובים כבר נתן להם התורה ובחר בהם ולכך
 אין אומרים בשבת אשר בחר במ. וגם רוממא

מכל לאון לפ שקוא על סס ארוממך. פי דילתפ
 כלומר נסי גד לשם עשית לפ שדילתת על חוית ועין
 ארוממך. וימים טובים נטוון בהם על ידי נסיס
 ונפלאות שעשה עמם קנה אבל שבת לא נטוון
 ב על ידי נסיס ונפלאות לא על סס ששבת ב
 ממלאכה ולכך אין אומרי בשבת רוממא מכל
 לאון ומזה קטעם אומרים גם כן בתפלות ימים
 טובים אתה בחרתא וכו ורוממא. ורצה במ על
 סס ורשתית אתה. ושבת קדשו על סס ואת שבת
 קדשך קודעת להם באהבה על סס כמאהבת
 אתה וכו. קמילא שנאמר ושמרנו בני ישראל את
 השבת לעשות את השבת לדורות בנית עלפ
 קרי שהשבת נחלה לנו. וזכרון למעשה בראשית
 פרשמוהו למעלה בברכה משן שבע. תחלה
 למקראי קדש פי שהשבת מוכר בפרשת המועדי
 קודם לכולם. וזכר לצאת ממצרים שכל המועדים
 הם זכר לצאת מצרים. וקריין בפרש שהשבת
 עצמו זכר לצאת מצרים. פי בצבור קיות יציאת
 מצרים מורה על גוף קדמון מחדש חפץ וכול על
 כן כתב בדברות שניות וזכרת פ עגב קיית בארץ
 מצרים וג על כן עך. יאליך לפשות את יום השבת
 שאם יעלה בלך ספק על השבת המורה ער
 חדוש וקחפץ וקיכולת. פכור מה שראו שערך
 שצאת מצרי שקוא לך לראיה ולזכות והנה השבת
 זכר לצאת מצרים ויצאת מצרים זכר לשבת פ
 יזכרו ויאמרו קשם קוא מחדש בכל אותה
 ומופתים וששה בכל כרעמו פ קוא אשר ברא הכל
 במעשה בראשית. עד כאן דבריו.
 פ בא בחרת שנאמר ויבחר בהם. ואתא
 קדשת מכל העמים שנאמר ולמותך עש קדוש
 ושבתך קדש באהבה וברען הבלתא ברוך אתה
 יי מקדש השבת. פרשמוהו ברכה לא בעמדתא
 עטן סברי מרען דם ב סטעמים יש אומרי
 שקטעם על סס דאמרין בסנהדרין כל סמך קרין

הוא לא הוא הדין נמי אם טעם אחר שפר דאמי
 ודבנדרו ונאי כת מקדשין בבת הכנסת אעפ
 שאין אוכלין סם ואעפ שאין קדוש לא במקום
 סעודה חפ חב מקדשין בם מטעם שהטעמת יין
 של קדוש של שבת רשאה היא ומק שטועמים כל
 קצור לא שחובה היא לטעם לא שחובה לשמוע
 קדוש בלבד וכיון ששמע קצור קדוש יצאו ידי
 חובתן ואין צריך לטעם וזו שמקדש וסותן לבטל
 משום רשאה לתן על שצקס דאמרינן פסיעת
 גסס סוטלת אחת מחמש מיאות ממאור טענו של
 אדם ובמאי מקדש לה בקדושה דב שמא קילבך
 כיון דאיכא מן קצור דעת להו יין תקיפו לקידוש
 בבת הכנסת על קיין משום רשאה וכל דבריו
 תמוהין מק שכתב שיוצאין באיניעה בל טעמת
 תמק על עבדך הייך יוצאין חפ בטעמת כיון
 שאינן מקום סעודה ול ער לא שאסור לטעם
 כדפרישית לעיל ונא מנא שכתב שתקפו לקדש
 משום רשאה זה לא מצינו של תקפו אותה לא משו
 אורחים וכיון דלכא אורחים ראוי קימ של לקדש
 ואי איישר חיל אבטלעמ וכן כתב רבי האי
 שאם אין אורחים אין מקדשין בבת הכנסת עד
 כאן דברי הרב רבנו יעקב והרברבא
 יוכה כתב דאינה ברכה לבטלה דהא דאמרינן אין
 קדוש לא במקום סעודה קיינו דרבנן ואסמכות
 אקרא וקדחת לבת עסג ושקר הקידוש מן
 התרה הוא מתחלת כדאמרינן זכראו על קיין
 בכנסת קילבך כיון שיש בט אדם שאינן יודעין
 לקדש נחם לקדש בבת הכנסת כדי שיצאו ידי קידוש
 מן התרה שהוא שקר ואעפ של יצאו ידי קידוש
 דרבנן ועד מצאתי כתוב לחד מן החכמי
 סייע למחננו וזה לשון כיון דקיימיל כשמואל
 וקוקבע מקדוש בבת הכנסת לבת אורחים ידי
 חובתן אכן נמי השתא חפ במקומוות דלכא אורחי
 יש לנו לקדש סם ממונה חכמים קראשו וכן

מן מוצאין אותם לסקלו וקיו משקין אותם כוס של
 יין חי בקורטי לטעם כני שתטרף דעת עליו ש
 ולא יבגש בעטן הסקילה ויש דמנו לזה קיין מן
 הפסוק שנאמר ויין עמוסים ישת פרו יין של אותם
 ששכסין אותם בדיו ישת על כן אומר סברי
 מרנן כלעיל קיש ברעת מורי ורבותי שזה הכוס לחיים
 ולא נמות לברכה ולא לקלה ולא יהיה כאותם סבגמר
 דינן וקס עטין לחיי לחיים יהיה ולא נמות עד
 שמעת טעם אחר ואתי כגל עץ שאכל ממנו
 אדם הראשון גפן קימ ולפך קנסה עליו מיתת
 ולכן הוא אומר סברי מרנן קיש ברעתך שזה
 הכוס הוא לחיים ולא נמות כאותם של אדם הראשון
 וקס עטין לחיי לחיים יהיה ולא נמות ויש אומרי
 טעם אחר עס דאמרינן בפרק שגד מברכין בא
 להם יין בתוך קמזון כל אחד ואחד מברך לעצמו
 לפ שאין עת קבלתה פמי ועכשושבת קבלתה
 פמי הוא אומר קיש ברעתך רבותי לשמוע
 קברכה ולבין דעתך לבאת בה ידי חובה וקן עטין
 לחיי בלשון תלמוד רובה למי קן וזוהו הכסון שכולם
 גס יתכן למר שהיא סוטל רשות מן מושטס אם
 ישתה תחלה וכן הוא הפירוש סברי מרנן כלומר
 ברשותך ובדעתך רבותי שאברך ברא פרי הגפן
 ואשתה תחלה וקס עטין לחיי כלומר קן שתה תחלה
 וכתב קר יעקב בן אראש זל ופוקנן בכל מקומיו
 ששז מקדש בבת הכנסת ואשתתנית הייך נתפסט
 זה המנהג דהא קיימין כשמואל שאין קדוש אלא
 במקום סעודה ולדי ית אין מקדשין בבת הכנסת
 לא לחפקי אורחי דאכלו ושתו בע כנסתא דלדידון
 קוי מקום סעודה וכיון דהשתא לכא אורחים דאכלו
 התם קרוב הדבר להיות ברכה לבטלה ומקדש
 בבת הכנסת אין לו לשתת מיין של קדוש כיון שאינן
 יוצא שאינן לו במקום סעודה אסור לטעם עד
 שיקדש במקום סעודה לא יתן לתמק ושפר דימי
 דהא דאמרינן מברך צריך שיטעם לאו דוקא

פ

בשאר עניני מטע שבת הוא מן שום שלום השבת
 הוזהר להזכיר עליו ויהי' ושימיעת שיש מקומות
 שאומרים פרק זה בין המנחה לערבית וישר בשבת
 פ' קריאת אחר ערבית מה תעשה ילך אדם ויתקן
 את פתלתו ואת כרותו ויעשה מלחכה מה שהיה
 חיי' אבל כשקורא אותה בין המנחה לערבית חס
 שחז מלתקן ילך ויתקן וכתב הרב ר' יעקב בן
 קראש ובאשכנז פוקען שלם למרו ביום טוב שחל
 להיות בערב שבת מטע שאין יכול למר עשאתן

במה מדליקין

ובמה חין מדליקין
 מן שום דקיימא לן דהלכת נר בשבת מעט כוונ
 שפיר לקימן וקיימא דהבערה וכתי' ודבר בערם
 כתי' חסורין לפי כותם הפתילות שאין דרכן למשוך
 השמטעם והפתילות שדרכם למשוך' וגם כותם
 השמטעם שקס יפסל למשוך אחר הפתילה ויש לה
 אור כח' והשמטעם שקס עכס ושחין אורס יפסל'
 ואמרנו במה מדליקין ובמה חין מדליקין כלומר בתי
 זו פתילה יפה לדליק ואי זו אינה יפה' חין מדליקין
 לא בלבש הוא כמין צמר גדול בין קלפת האורז
 לעץ ולא בחוסן מפרש בגמר כדתיב דדייק ולא
 כפץ פרוש פשתן שאינו ניתקן ולהך כדרא חוסן
 מטע שהוא קשה הרבה מלאו וקיה החסון לבערת
 ולא בכלי' חתכות של משי' ולא כפתילת החיין
 כמין צמר גדול בין קלפת הערבה לעץ' ולא
 כפתילת המדבר מין עשב שעל רחבים ונפתלים
 ונדלקים' ולא בדוקא שעל טע המים הוא ידק
 הגדל בדפט הסעפות המתעבבות הרבה במים
 במקום אחד וכשקולף אדם אותה יכול לעשות
 מימנו פתילה' ואמרין בתעפתא חוסיש עליהן
 של צמר ושל שער' ואמרין עוד בתעפתא עכ
 פסול פתילות מכאן ואילך פסול שמטע' ולא בוסת
 ולא בשעה ידועה הם' ולא באינן קיק שול בגז

בשאר עניני מטעם השאירו הגאונים מטעם דמועט
 במקומו אעפ' שבחלה הסכה שעלה הייתה התקנה
 כען בברוך י' ויראו ששם אעפ' שגראא הפסק בין
 גזולה לתפלה כיון שתקראו הראשונים על דבר
 אעפ' שבטל הדבר התקנה לא וזה ממקומה' וכן
 בענין קידוש בבת הכנסת' וגם יש בזה פרוס
 גדול וקדוש' קדוש וקדוש להמנו לברכו במקלות
 שאינן במקלות ברכו לים ואין בוק משום ברכה
 לבטל כיון שמסדרין הם חבדיות בטע כל העם
 בקיין ושחין בקיין וזמנה לזה גם כן מה שחננו
 הראשונים לדליק נרות של חמכה בבת הכנסת
 כדי לברס הם בטע כל העם ולסדר העבדות
 לפניהם גם שיחזירו חובתן הרואים שאין להם שבת
 לברך שם' וגם זה הענין תמצאנו מן אחר היטב
 בתשובת שאלה לרמ' במזל' שכתבמה בתפלת החול
 וכתב קראש קח דאמרין לאפוקי
 ארזים דאכלו ושתב בבת כנסת' לאו דוק בבת כנסת
 מימש דקח דאמרין במגלה בברק בע הער בתי
 כנסיות חין אוכלן ושותן בהם ואין נאותן בהן ואין
 כנסתן בהם בחמה מטע חממה ובגשמים מטע
 הגשמים' ואין למר דקח בבת כנסיות של צבל
 עסיקין דקתת קתס דעל תתי' הם עשויים דקח
 מינ' בחרבנן אבל בישובן לא' דקאמ' קתס דרשב
 ודב אדא לא חיו רותס לעבס בבת הכנסת' מטע
 הגשמים אי לאו דשמעתיא בשא טלתיא לא חכא
 מיירי בחרזים שאכל בבת הכנסת' ואידי דשיט לב
 כנסתא קרי' לאו כנסתא כדאמרין בברקא קמא
 דיומא שבת הכנסת שיש בה דירא לחון' ואם קין
 אוכלן האורחים ושמעתיא קדוש בבת הכנסת'
 עד כאן דבריו' ולאחר הקדוש רבנו למר משנת
 פרק במה מדליקין מטע שיש בה דיע דלקד'
 ואלה דברים שצריך אדם למר בתוך שבת ערב
 שבת עם השכח' ומה שלם רבנו למר דיע
 חסמנה במה טומעין וברב שקסיקוק משום סודות

מאי שמין קיק חמר שמוט שף אחד יש בכרס קיס
 וקיק שמוי שרוט ומחלם סותן בשמן ודולק
 וזמרינן שרוט למי תזעל ישמעל ואת הקאת זה
 קיק רב יחזק בר יחודה חמר משחא דקוח שרו
 שמן קעשוי מגרשע צמר גפן רש לקיש חמר
 קיקין דיונה שרוט יש לפרי שעשין ממאן שמן
 ולא בשמן שריפה קוח שמן תרומה שנטמאת
 ועמרת להריפה קוח טוב שחל לחיות ערב שבת
 עסיקין כמון שפדש לקמן ולא באיה כלומר שמן
 קליה ולא בחלב ונחוס קמרי קיה מתיר בחלב
 מנשול קוח חלב מקותך ואעפ שקוח קרוט פ
 במעט חמימות יקיה נמס וחכמים אסרו בכל
 ענן בן מעסל בין שאים מעסל ומקשי בגמרא
 חכמים קיים הק ומתקן איכא שטחו
 דרב ברנא דחמר רב ברנא חמר רב חלב מקותך
 וקרע דגיס שטוחו מוסף עלהם שמן כל דקוח
 ומלעק ולא מי ימי כלומר לא פשיט לה לתלמודא
 אס חכמים שאמרו אחד מעסל וא שאים מעסל
 אין מדלעקין ב דוקא בפעם דגורו מקותך משום
 שאים מקותך וכשגורו לא גורו לא בפעם אבל
 על ידי תערובת לא או דילמא תנא קמא קוח
 דסברא לה חכמי חכמים בכל ענן אוסרין ואעב
 דלא מי ימי נפקא לן מינה דחלב מעסל אינו
 מכלל שמעט שאמרו אין מדלעקין בהם דבגז בש
 אבי כל אלו שמעט שאין מדלעקין בהם אימנה
 בזו תערובת אול ומסיק דלהלעק אסור
 אבל אס כרך על דבר שאין מדלעקין ב כדי לקפות
 זה קפתול מותר ומקשי לה מקהיא דרב ברנא
 ומתקן קפ מימשה בפעם וקפ לה מימשה
 בפעם גמיא דחלב מקותך אינו משמעט שאין
 נמשכן וגורו חכמים חלב מקותך משום שאים
 מקותך ומשום קרע דגיס ומקשה אי קפ קפ
 כמי סגור כלומר סגור על ידי תערובת משום
 שאים מערסם ומתקן קי אעפ גורו ואת

טקו וכגור גורק לבזרק מעל דמה שאמרו אין
 מדלעקין בהם אינה גורק ב טרדי יטה אס דלעק
 בקן וחלב מקותך וקרע דגיס קוח משום גורק
 אבל על ידי תערובת לא גורין דקוח גורק לגורק
 וגורק לבזרק לא גורין ואמרינן בתפסתא כל לא
 שאמרו אין מדלעקין בקן בשבת אבל עשין מקן
 מדורק בשבת בין להתחמם כנגד בין להשתמש
 לחורק בין על גבי קרקע בין על גבי מסורק לא
 אסרו לא לעשותה פתלה לגר **ב** אין מדלעקין
 בשמן שריפה בזים טוב משנה **ו** חזק לפרש
 שמן שריפה שחשבו למעלה עם שאר שמעט
 הפסולט וקפ קחמר מה שפסול למעלה שמן
 שריפה לא מפתט שאים נמשך אחר קפתלה אלא
 משום שאין שורפין קדשים בזים טוב פ שריפתהיא
 מלאכה ואינו מותר בזים טוב לא אוכל נפש בלג
 ונקרא שמן שריפה משום דלשריפה קוח עמיד ולא
 לדבר אחר ואיז הכתו בקדאי ולא תתירו מימא
 עד בקר וקפוק מימא עד בקר באש תשרופ בא
 חכותב לתן ע בקר שפ לשריפתה למיך שאין שורפין
 אות בזים טוב כלומר שאם חל יום טוב ערב שבת
 אינו יכול להלעק ב בערב מפתט שרדך להלעק
 מנשע יום ועדין קוח יום טוב ואסור כמון שאמרו
 אבל בשאר ערב שבתת מותר ולא גורין כל ערב
 שבתת אטו ערב שבת שחל ב יום טוב אבל בכל
 ערב ימים טובים גורין שאם תתיר להלעק ב
 בערב יום טוב לצורך יום טוב יש לחוש שמא יוסף
 עלו שמן ערד ועבר משום דאין שורפין קדשים
 בזים טוב מה שאין לגור כן בכל ערב שבתת
 שקרי בל קוח מנר שבת ואינו מוגע ב כלל
 ל ישמעל חומר אין מדלעקין בעטרן מפת כבוד
 השבת עטרן פסולת קיכא מן חזרת וריחו רע
 ולשכך אסור ואם תאמר למי חמר מפת כבוד
 השבת תפוק ל שקרי אינו נמשך אחר קפתלה
 אפילו בערב שקופת בתוכו כמון שאמרו למעלה

זפ

ולא יזכיר שם כבודו של שכן בעטרון שהיא פסולת ויש לומר
 שאעפ"י שאין הופת נמשך אחר הפתילה אבל
 העטרון נמשך לפי שהזאת הוא עב הקדש אבל
 העטרון הויכח אחר הופת הוא רד כענין המים ועל
 כן הוא נמשך אחר הפתילה וחכמים מתירים בכל
 השמטע בשמין שומשמן ג' ל' א"ל בערב בשמין
 אגוזים ידוע בשמין נאמת פגולתו בשמין דגים
 הם קרוב דגים ששמוחו ומפסטיא דמתשתין נראה
 דשמין דגים מותרת אפי' בלא תצדובת שמין לא
 דתלמודא ר' ייבית היא מתשת מדלקין בשמין דגים
 ובעטרון ר' שמעון שוודי אומר מדלקין בשמין
 פקעית וכפטי סמכוס אומר כל המוצא מן הבשר
 אין מדלקין בו לא קרוב דגים בלבד ומקשי היינו
 תנא קמיה ומתקן איכא צמחו דרב ברוכא ולא
 מיסיימינו ופרש רש"י דלא ידענן אי תנא קמיה
 סברא לפי דמדלקין בשמין דגים בלא תצדובת
 וחלב מותר על ידי תצדובת ואתא סמכוס
 לפימר דשמין דגים על ידי תצדובת אבל חלב
 מותר כלל כלל לא אינו איכא ושון דלא
 מיסיימי עדיין כרב ברוכא לחומר דשמין דגים
 דוקא על ידי תצדובת וכן פסק ארמ"ב ז"ל וכן
 נראה משטת הרי"ף והרא"ש שכתב קמיה דרב
 ברוכא כפסטיא ולא פירשנו מידי בשמין פקועות
 עלקס בערב בעטרון ובפסטי ידוע ל' טרפון
 אומר אין מדלקין לא בשמין וית ב' ב' ואין הליכה
 כמותרק הליכה כחכמים בבלין חוץ מיחא דתענן
 במתשתא אין מדלקין בצדוהו שמין אפרסמון
 גורק שמיה יסתפק מימנו לסיכת גשע וחייב משום
 מנכבד וכפטי נש כן אסור והוא מין שמן שריחו
 רע ויש בו שפ מיפן אחת שאינו לבן והשט לבן
 וחלבן יש בו סכנה מפני שהוא סף בלוי שהשלהבת
 הויכחא מחמת שמנה מתפרדת מן הפתילה כ
 כששלה לפעלה ונאחות בכותל הבהת אס נדבק
 בקן שמין או חלב או נאחות בנש אחר ובראשו

אס' נמשח בשמין וזהו אפי' בחול אסור וטוב
 טמא וכל שכן טהור אין מדלקין בו בחול ואין נדיך
 לומר בשבת והטעם מפני כיצד דאי קרא ואפי'
 נתתי לך את משמרת תרומות ועיני בשבת תרומות
 הכתוב מדבר אחת טהורה ואחת פומיה ממ
 תרומת טהורה שקיה לשתיה אין לך בה לא מקרמה
 ואילך שקודם לכן היא טבל וחייב עליה מיתה אף
 תרומה טמאה אעפ"י שאיך אובלה לא מסיקה אין
 לך בה לא מקרמה ואילך ואסור להסיקו בטבול
 וטעם אסור כל גאו הפתילות הוא מפני שאין
 השלהבת עלה יפה והאור מסכסכת בהם ואין
 אורם נחויבא לתקן הנר בשבת ושמעם נש כן
 מזה הטעם אסורין שמיחמת עשן אינו נמשח
 אחר הפתילה ואין להם אור נחויבא לתקן הנר
 תמיד וכתב רוב המפרשים שאלו הפתילות
 והשמטע שאסרו חכמים דוקא כשהפתילה והשמין
 פרודין זה מזה כדרך שעשין לשמן וית בן שקיה
 השמן כשר והפתילה פסולה בן שקיה הפתילה
 כשרה והשמין פסול אבל אם היו דטקין זה עם זה
 מותר ונפחא מינה אטקה של שעשע ונדחוק
 לפרש קר משום דאמרינן בהשפתיה עד כאן פסול
 פתילות מוכחין ואילך פסול שמטע ומפרשי לה עד
 כאן פסול פתילות שהם נפרדים מהשמין ואפי' בתוך
 שמין כשר מוכחין ואילך פסול שמטע ואפי' הפתילה
 כשרה אבל אם היו דטקין זה עם זה כשרים כענין
 שאמרנו ואמרינן עלה בגמרא פשיטא ומתקן
 שעשע איננו ריכח לה מקו דתימ' על ידי פתילה
 נמי לא קמיל ופרש רש"י על ידי פתילה שכך
 עלה שעשע ועשה מימנה אטקה ומדלק שמנה
 אסור קמיל שהוא מותר והרי"ף קפ סברא לה
 וערס מקו דתימ' כגור פסול פתילות אסו פסול
 שמטע קמיל ופרש גרסתה כן הוא מקו דתימא
 פגור אס פשה אטקה משעשע ופילה אסור
 משום פסול שמטע כען שנתם פרודין זה מזה

ג

קמיל ללח. וכן פסק הראש שאם חקק של שעה
 מותרת. וכתב שכך מקובל בגמרא ובזכרון חכמי
 דבא תם וחכמי גרמניה כתבו שמה שאסרו חכמי
 בכל ענין הוא בל חלק ומפרשים שהסמך
 כמשמעה. וזה שזוהר בגמרא פשיטא וכו' מפרשין
 אותה מן מהו דתמיא על ידי פתילה נמי לא שאל
 כרך סביב פתילה אסורה שעה ונתנה בתוך שמן
 כשר שהיא אסורה קמיל שהיא מותרת שון שיש שעה
 שמן כשר. אבל אם קם לבדו אפי' כרוסן שחר
 אסורין וכן כתוב בהאבות הנאזעס. ואם חקק של
 שעה ששאלה לא ראינו מעולם מי שמדלק בה
 בערב שבת וכלהו דבואתא שראינו היו אסורין.
 והראש דחה להאי פסקא חדא דשון שאינו שעה
 הפתילה של שעה לא להדלק בה בתוך שמן כשר
 למה תירץ לו שעה איבטריכא ליה הוא קדין נמי
 שהיה יכול לעזיפתא איבטריכא ליה ועוד מאחר
 שהפתילה אסורה שמן כשר מאי מהכא דחה
 אמרין בגמרא כרך דבר שמדלקין בו על דבר שאין
 מדלקין בו אין מדלקין בו. וקיים פתילת שעה
 בתוך שמן כשר. ולפי מה שפרש רש"י שמותר
 אפי' בטע עבמה לא קשימינדי. וגם לא קשימינדי
 לא קאמא זיפתא איבטריכא ליה לפי שאין דרך
 לכרוך קוסת סביב לפתילה לעשות מימא אבוקא
 וכבר פשט המנהג להדלק באבוקא של שעה.
ג כל היוצא מן העץ אין מדלקין בו לא פשתן
 שמצאם שהכתוב קראו עץ שט' ותמונע
 בפשתן קעץ הערובים לה על הגג. וקנטום וזמר
 גמן מותר להדלק בהם מפני שאינם יוצאין מן העץ
 דאמרין כל טעו מברסן היכא דת שקלת לשרא
 פתיה ליליח כען חטא ושאר מיט' ורעש מברסן
 צרא פרי האדמה. וקנטום וזמר גמן אי שקלת
 לשרא לתיח ליליח ואע"פ שהפשתן הוא כן מינע
 הכתוב קראו עץ. ודל כרשי שפרש כל היוצא מן
 קעץ כען קנטום וזמר גמן ועוד אמרין במנחות

קנטום ולפי אסרה תרה שאר ורעש דרבנן למיא
 זרע הוא ואינו עץ. וכל היוצא מן קעץ
 אינו מטמא טומאת אהלס לא פשתן שאם מית
 אדם באהל של אבטס או רעפס או תקרת עץ אין
 האהל מקבל טומאה אבל אם מית באהל של
 פשתן או שר או מצה של עשם האהל והכלס
 פומאים שזאמר וקזה על האהל ועל כל הכלס.
 ואם למידיס אהל אהל ממשכן שזאמר ויפרוש את
 האהל על המשכן. ומצאם כי אהל המשכן היה
 ששופעים וערות תחשים. וכבר פרשם ט' פשתן
 נקרא עץ. פתילת קבג שקטלה רל כרכה כמין
 פתילה. ולא קבכה רל שחרך אותה על השלהבת
 כדי שיאחו בה קאור היטב. ר' לישר אומר
 טומאה היא ואין מדלקין בה. ר' עקיבא אומר
 טמאה היא ומדלקין בה בגמרא מוקיים לפרוהיהו
 בבגד שהיא שלש על שלש מעצמות. וקרא
 מקבל טומאה שראוי הוא לעשות מימא טלחי.
 וביט שחל להיות ערב שבת פסקין. וסובר ר'
 לישר שאע"פ שקטלה עדיין בשיערה היא קיימת
 כבתולה הואיל ולא קבכה ומקבלת טומאה.
 ושון שמקבלת טומאה קויא כל ואין מדלקין בה.
 דלכופ עלמי אין מדלקין בפתילה שאינה מחורכת
 מפני שאינה דולקת יפה. וגורם שמיא יטב. ושון
 דקויא כל אינו יכול להקבכה מפני שמיד נעשית
 שבדי כלס. ואמרין במסכת בצה אמר רב יהודא
 מסיקין בכלס ואין מסיקין בשבדי כלס ביום טוב
 מפני שהם מוקבכה ומשום יום טוב שחל להיות
 ערב שבת גורו בכל שבתת השנה. ול' עקיבא
 סובר ששון שקטלה כבר נתמעט שיערה ואע"פ
 שלא קבכה אינה מקבלת טומאה. ושון שאינה
 מקבלת טומאה לא קויא כל ומדלקין בה שאע"פ
 שהקבכה אינה נקראת שבדי כלס טא עץ בעלמא
 ומותר להדלק בה אפי' ביום טוב שחל להיות ערב
 שבת. וקיימא לן הילכא כל עקיבא מחברו.

פח

ך לא יקוב אדם ששפרת של צנה וימלטה
 שמין ויהנה על שפ חנר בשבת שתחא
 מנעטת טיפס טפה על קפתל כרי שיתקיים חנר
 ומן רב גזרה שמא לקלות קשפרת יסבור שלא
 ינענע חנר ויקח אותה ויסתפק מימנה והשמין
 כבר מקצו להלקה ואם יסתפק מימנו חוי גרס
 כתי ואסור. ואש של חרס שהיא כבדק ומיאוסה
 ולא נחוש שיקחנה שמא ינענע חנר אש חסור
 ואין צריך לומר אש קיתה מכסף או מזהב. ול
 יקודק מיתר שאינו בוד שמא יסתפק מימנו שהרי
 קוא רואה שקוא עשוי בעטן שמטפטף השמין על
 קפתלה שהיא תחתו ואין הליכה כמות. ואם
 חבקה חיובר מתחלה לזמן חנר והשפרת מותר
 מנעט שקוא כל אחד ואין שום אדם צערה שינענע
 חנר בשבת. ולא דוקא יוצר לא אש חבדק
 בעל קצת בסיד או בחרסית ונעשית חזקה כאל
 יוצר מותרת. לא ימלא אדם קערה שמין
 ויהנה בנר חנר כלומר סמוך לנר. ויתן ראש
 קפתלה שהיא דולקת בנר בענה כרי שתשאור
 השמין ולא תכבה נהרה. והטעם גזרה שמא
 יסתפק. ור יקודק מיתר ואין הליכה כמות.
 והוצרכו לכתב לו קשלא מילקות דקיים ששפרת
 ושל חרס וקערה. דאי אשמעטן ששפרת של
 צנה בלבד קוא אימינא קוא שאוסרין חכמים
 שמא שום קלתה יבא לקחנה אבל בשל חרס שהיא
 כבדה ומיאוסה חוי מודים לר יקודק צריכא. ואי
 אשמעטן של חרס קוא אימינא בזה קוא שמתר
 ר יקודק מקטעם שאמרנו אבל בשל צנה היא
 מודק לחכמים צריכא. ואי אשמעטן ששפרת ושל
 חרס קוא אימינא בלו קוא שמתר ר יקודק מנעט
 שאין שום דבר שמשקה אותם עם חנר אבל קערה
 שיש שם פתיל שמשתפת אותה עם חנר היא
 מודק לחכמים צריכא. ואי אשמעטן קערה בלבד
 קוא אימינא בזה קוא שאוסרים חכמים מקטעם

שאמרנו אבל בשפרת ושל חרס חוי מודים לר
 יקודק צריכא. והליכה כחכמים
ך קימכנה את חנר מנעט שקוא מיתר מנעט
 גיים כגון טרסיים שיש להם יוס איד שאין
 מעטין נר לא בשבת עבדק וזה שלמס. מנעט
 לטטים שלא יראו שיש שם אדם ויהקדקו. מנעט
 רוח רעה שיש בט אדם שדרכם אס חנר דלק בשבת
 שינעט ידמו דמיונות בעטן שיבאו לדי רוח רעה
 ויבאו מדעתם. ואם יכבד חנר כוח להם פטור אבל
 אסור. ואם בשבת קחלה שיישן מותר ואש לר יקודק
 דאין מלחכה שאינה צריכה לעפה חייב עלה יכירא
 דאיכא פכנה מותר. קוא שלא יקיה שם שום דבר
 שמונע מימנו קאור ואי איפשר שילכדוהו למקום
 אחר. אבל אם אין בו סכנה לא יכבה ואם כבד
 פטור לר שמעטן דאין מלחכה שאינה צריכה לעפה
 פטור עלה. ולר יקודק חייב. והאי דקתב בינתע
 פטור משום דקא בעט למתנא סיפא חייב תאנא
 רישא פטור. שודאי מותר קוא לצמרי אס קוא
 מקוכן כמו שאמרנו. ואיפשר מנעט וז כך קוא
 מנעט גיים מנעט לטטים מנעט רוח רעה פטור. ואם
 בשבת קחלה שיישן מותר. כחם על חנר שלא
 ישרף בלחב. כחם על השמין כדי שיעשק מימנו
 צרכו לטם אחר. כחם על קפתלה כדי שתשאור לו
 שימנא אותה לגל אחר שיוכל להלקה חייב. וקוא
 ליבא רר יקודק. ר יוסי פטר בכלין מקיב בצמריא
 דסברא לק כל שמעטן. חוץ מן קפתלה מנעט
 שהיא עשה פחס. ר' עשה מעשה פחס שהכתי
 קוי מלחכה הצריכה לעפה. והאי פתיל שצריכה
 להכנה קוא שעל ידי הכתי מתקנא ובחא אש ל
 שמעטן מודק. ואין הליכה כל יוסי.
ך על שלם עשרות נשים מיתת בשעת ליתן על
 שאינן זקירות בנדק ובחלה ובהלקת חנר. פ' אס
 אינן נזקרות בשלם מעטת לו. וטעם בשעת ליתן
 מנעט שהיא עת פקודתן. ואמר' עלה בצמיר אינ

ל

רבא נפול תראי חדרו סטרא ומפרש בנזח קטעם
 שמתעורר על גאון קולא דרש קהוא גלגלה עליה
 דרב חסדא אימ' לבה רבשת דס נתתי בכס' פרוש
 קוא קדס קטול שכלב שממנו משהת קלב וחיי
 קארס תלויין ט' על עסקי קדס קוהרתה אהכס של
 תשמאו עד שתטקרו במעשן וטר מקוק מיס
 ראשית קראתה אהכס סט' קדס ישראל ל' ראשית
 קוהרתה על עסקי ראשית קוהרתה אהכס וו חלה
 שטאמר ראשית עריסותכס חלה תרימון תרומה
 נשמא נתתי בכס קדוים נר שטאמר אלס נשמית
 ארס על עסקי נר קוהרתה אהכס וו קולקת נר ערב
 שבת אס אהס מקימין אותס מוטב וחס לחו אט
 סוטל נשמיתכס מכס' וברוש מפרש ארס קראשון
 חלה טקורה קיה לעלם שטאמר ויבר' א' אלס אה
 קארס עמר מן קארמיה ונ' ואתיא כהקוא דאימ' ל'
 אסי בר קצרתה משאשמה קואת משקסקרב
 עשתיה במיס קיזי מנבמת חלתה וגרמיה לו חוק
 מיתה לפכך מנסו מעת חלה לשמ' ארס קראשון
 ד מו של עלם קיה שטא שופר דס קארס בארס דמו
 שפר ונ' וגרמיה לו חוק מיתה לפכך מנסו מעת
 נדה לשמ' ארס קראשון נרו של עלם קיה שטאמר
 נר אלויס נשמית ארס וגרמיה לו חוק מיתה לפכך
 מנסו מעת קנר לשמ' ותמצא ס' חוק סטריקון
 חלה וסת קולקת שאלו קאלמה קס מוטלת ער
 קנסיס מפת שסס מעניות בבת ועסקות נדרש
 קבת' וכת' חר גרשו בר שלמה קולקת נר בשבת
 קיזי חובה מפת שקיזי מכלל עופג שבת ועוד אמרי'
 נר חסוכה ונר שיענר ביע עדיף' נר שיעוקדוה י'
 קיזס נר שיע עדיף משוס שלס ביע' וטון דחוינן
 דעדיף וקודס מקדוש קיזס שקוא דבר תרמ ומנר
 חסוכה שקוא פרסומי עסא שיע מעת גדולה קיזי
 וחובה לעשותה ומכרסן על קולקתה באי אמיה
 אקבו להלעק נר של שבת' אבל בהלקת נר יוס
 טוב לה נעו לבגד שאינה מעת וחובה כמו בשבת

שקיזי מכלל עופג שבת אבל שיש טוב שמחת יוס
 טוב מצאנו עופג יוס טוב לח מצאנו עכ' ובער
 משמרת קימועדות כתב שצריך לבדוק על קנר בלע
 ימי סטוסס' וכתב קראש' שבלע יוס מקפריס צריך
 לבדוק על קנר כמו בשבת משוס שלס קבת' נר
 שקיתה דולקת מערב שבת וקנע עת להלוק נר
 שבת יש אונירסיס אין חייב לבנותה ולחזור וקולקת
 וגם לח להלוק נר אחרת' ורשאו תס כתב שמכבה
 אותה וחזור ומלעקת לשם שבת כדאימ' לה קהוא
 סבא תטנא ובלבד שלא יקדים ולא יאחר
י שלש דברים צריך ארס לומר בתפלת משוס
 שלס קבת' צריך למרס לפי שאס לח עשר שון
 שאין לו דבר מותר לחול אין שלס מעי בבת וגם
 אס לח ערב שון שאין מותר לו לטלטל אין שלס מעי
 בבת ואס לח קולקת קנר שון שאימ' יכול לחכור
 אין שלס מעי בבת וצריך למרס בבת כזי שלא
 יטיל אימיה יתרה שאימיה קרבה למזכר ספישע
 ויאמרו עדין יש שקות ביוס' ערב שבת עס חסכ'
 סמוך לחשכה עשרת פרות האילן לסעדת שבת
 ואעף שמותר לחול מן בחול חלת עראי אבל
 בשבת חסור דכל חלת פרות שאיכל ארס בשבת
 לכסר שבת חשלו תמרה אחת או עבה אחרת
 חלת קבע נקראת מפת שמקיים בה וקראת
 לשבת עופג' ערבתן ואפי ערבות תחומין שקרי
 קודס בין השמשות קוא' קולקת את קנר בלשון
 עזי שקרי קוא רואה אס יש סס נר חו לח' אבל
 בעשור ובערוב שאימ' יודע אמרס בלשון שאלה'
 אי עמי מפת שלס קנע זמן קולקת קנר שקרי
 קודס בין השמשות קוא ואמרינן ובלבד שלא יקדים
 ובלבד שלא יאחר' ופשיטא קוא שלא קולקתו ולפנ'
 קוא מוצר אותס שידלקו' אבל אס קדימנו קשעס
 קראשועס קריהס ורזיזס ונכשריס לפכך שואל
 אותס אס עשו כמנהג ורזיזס שמקד ימין למעת'
ח ספק חשכה ספק אינה חשכה קוא קנר

בין השמשות ובגל פלגיה בה ל יקול ור יוסי ל יקול או
 משתקע החמה וכל זמן שפע מזרח מאדימין
 הכסף התחתון ולא הכסף העליון בין השמשות
 ור יוסי אומר כהן ששן זה נכנס זה יוצא ואי אפשר
 לעמוד עליו פשוט פקודה אחרונה שכיום שבת
 הלילה מתחיל להיות סגור וברבי ל יקודת פלגיה רבה
 ורב יוסף רבה אמר כל מילתיה דר יקודה בין השמשות
 קודם ור יוסף אומר משתקע החמה וכל זמן שפע
 מזרח מאדימין יוסי הכסף התחתון ולא הכסף העליון
 בין השמשות ושעם מודים שחס הכסף העליון
 והשוק לתחתון שהוא לילה ופסק תלמודא דהלכה
 דר יקודה לעטן שבת ובר יוסי לעטן תרומה שלא
 יאכלו כהנים שנטמאו התרומה עד שיראו שלשה
 כוכבים בשמשות שהוא ודאי תחלת לילה והאי
 פסקא ל ידענן אי אכלא דרבה או אכלא דרב
 יוסף ומילתא דאי סורא היא ואלטן בה לחומרא
 ומיר שתקע החמה בין השמשות הוא ואין
 מנשרין את הודאי מנעט שהוא כמתקן וזהו קטע
 שאין מטבלין את קולס ואין מרפקין את חכרות
 דשמיא הוא לילה וקוי שפסקא דאורייתא ולחומרא
 אבל מנצאין את המאמי מנעט שאינו כמתקן דרוב
 עמי אחרן מנעטין קין ומערכין ודוקא שרוב
 חכרות אבל ערוב תחומין דחמירי אין עשין בין
 השמשות שהוא ספק כדמוכח בשדוכין וטומען
 את החמין בדבר שאינו מוסף משום דסתם קדרות
 בין השמשות רותחות קן ולא כחש שמיא ידעיר
 אבל אם ודאי חשכה אסור להטמין גורמא שמיא
 ימצא קדרות עננת וירתיחה ויומר
 אומר ר אלער אמר ל חשכה תלמידי חכמים מרשם
 שלם בשלם וכו' ואחר כך אומר שלם כוכב
 קדיש שלם וכל חשם נפטרין לביקן לשלם וכתב
 אבן אריחי מנהג גרסת כשאל יום טוב בערב שבת
 שאין אומר במה מרפקין מנעט שאין יכול לומר עשרת
 ערבתי שאין מנעטין תרומות ומנעטות ביום טוב

עב' ובספרד אומרים אותה וכן נראה בשעט שאין
 צריך למנעט שאין לומר שמיא יצאו להגזיה תרומות
 ומנעטות כשיבנה בית המקדש שאין האנשים
 טועים בזה " **וכשיבנה** צריך שימצא נרות
 ואלן ערוך כדאמרינן בפרק כל כתובת קדש תנא
 ל יוסי בר יקודה אומץ שש מלמט השל מליון לו לחדס
 בערב שבת ממת קכנס לשת א טוב וא רע כשבא
 לשת מצא נר דלק ואלן ערוך ומט מונעט מלשך
 טוב אומץ ימי רען שיהא לשבת אחרת כך ומלשך רע
 שעה אמן בעל כרחו ל מנא נר דלק ואלן ערוך
 ומט מונעט מלשך רע אומר ימי רען שיהא
 לשבת אחרת כך ומלשך טוב שעה אמן בעל כרחו
 ופרש הר מאיר כוכב זה הוא לשפך המזלות
 שיוצא נדק משמש בשעה אחרונה של ערב שבת
 ומלשך של דקיא ל שמו וזהו מול טוב ומאדים
 משמש בשעה ראשונה של ליל שבת ומלשך של
 סמאל שמו וזהו מלשך רע ומנא ששעם פנעטן
 זה בוקר נכנס בהכנסת שבת וזה יוצא ושעם
 מליון לו לחדס עד שש ואמרינן כל כתובת קדש
 אר חלש לרשל יסדיר חדס שולחן בערב שבת
 אעפ שאינו צריך לא לכיית ומטעם מנעט כבוד
 השבת ומקדש בבת כדי להוציא צעו ובע שש
 מתחיל ויכול ומבכר ברא פרי הגפן ואחכ מנבך
 על חוס ושונה מימין מלא לנעמיו ואם שתי פחות
 לא יבא וכתב התוספות לאו מלא לנעמיו מימין אלא
 כדמפרש בעסקת יומא וכמה כמלא לנעמיו
 כל שאלו מנסלקו לבד אחר בפנו וירא כמלא לנעמיו
 והוא רוב רבשעת ואם היו המסובין ששם או רבש
 ולא טעם המקדש וטעם אחר כמלא לנעמיו כתב
 הגאונים שלא יבא אר טעם המקדש וכן כתב
 בעל הלכות גדולות וכתב עוד אי אישתל ולי
 טעם ושתי אחרים מייית ליה כסא אחרתא וברך
 ברא פרי הגפן ולא צריך לאקדור ולקדושי והג

ל

דמשמע בשבועות דסג' בטשמת אחר פרשו
 בגזומם קיינו דוקא בשאר דברים שטשמן כס
 חב. קדוש ה' יבז לא חס כן טעם המקדש
 והראש כתב שג' בקדוש יבזין בטשמת אחר
 ומיקו צריך אחד מן המסובין לשתת מלא לנגזו
 ואין שתיית שטם מנטרפת למלא לנגזו ולא מקרי
 שתיית של הנחה בפחות ממלא לנגזו ואכן בשכן
 שיקה אחד מקום מכוס של ברכה ומכל מקום
 מטעם מן המנובחר שיטעמו כלם וכן היא דעת רש"י
 כתב בעל הלכות גדולות מאן דמקדיש ומקמי
 לטשטש משתש הקד מברך ברא פרי הגפן ואין
 צריך לחזור ולקדש ובהבדלת מוצאי שבת אפרש
 דין טעמו כגזו בעה' גרסינן בבבא בתרא בפ'
 המוכר את הפרות אמר רב וטריא בר טובה אמר
 רב אין אומרים קדוש קיום לא על יין הראוי לנסך
 על גבי המזבח ואם יקרא למעט שריחו רע
 ומעלה ואע"ג דעבריה במסננת וכתב הר' יצחק
 בן גיאת אש האירכא דלא קפדינן אגזי אין מקדשי
 עליו אבל מברטן עלה ברא פרי הגפן אבל יין
 מנת מקדשין עליו דאמר רבא סוחט חס אשכול
 של ענבים ואומר על קדוש קיום וכן יין שצפ
 החשת ויין שצפ לא עפ שיס ט' קמחים ויין שבאול
 החשת אע"פ שיס ט' סמרים ויין כושי פ' שחור
 ויין טרק פ' לכן בותר והוא גריעתא ויין הלסטון
 פ' יפתן ויין סתם של מרתף שאינו בדוק חס הוא
 טוב חס לט' מקדש עלהם ומכל מקום מטעם
 מן המנובחר לבדוד היין הטוב לקדש עליו כתב
 בעל הלכות גדולות ש"ן חי אפלו הוא חזק דדארי
 על חד תלתא מיא מקדשין עליו ומכל מקום יותר
 טוב למזוג ולבד שיחא מזוג כראוי אבל מזוג יותר
 מדאי מברטן על שחב' ויימות שלו יותר טובש
 חס ב'א' מזוגה ויין צמקים בין שנכמסו בגפן בין
 שנכמסו על ידי חממה או על ידי האור כגון
 שחכטסן בחמין למחר צמקים בין שתלן לעשן

מקדשין עליו ודוקא שיס כהן להלכות שאם ידוך
 אותם יבז מקם משקה אבל חס הם יבזים ואי
 יבז מקם משקה חל חס שורה אותם במים אין
 מקדשין עליו ומברטן עליו שקל וחמרא דריחיה
 חל וטעמיה חמרא חמרא אבל ריחיה חמרא
 וטעמיה חל חל דבתר טעמא חלפן שמרי
 יין שנתן עלהם מים או חרצנים שנתן עלהם מים
 ויש בהם טעם יין אין מקדשין עלהם ומברטן עלהם
 שחב' ודוקא חס נתן עלהם שלש מדות מים והוציא
 פחות מארבעה אבל חס הוציא ארבעה קרינא
 יין מזוג ומברטן עליו ברא פרי הגפן ויין מטבשל
 יש ט' מחלוקת בין המפרשים רש"י כתב בדאוכא
 שמברטן עליו שקל וכן כתב הר' יצחק בן גיאת
 יין שנתבשל אפי' מעט וכן חס נתן עליו מעט רב
 מברטן עליו שקל וכן כתב רשב"א שן שנתן
 האור תחתיו והרתח אין ט' משוס גלוי ולא משוס יין
 כסך ואין אומרים עליו קדוש קיום אבל בעל ה
 העטור כתב שמברטן עליו ברא פרי הגפן
 וגם מקדשין עליו ולא גרע מייקונדיטון פ'
 יין מטבשל דאמר ר' צדוק שיוצאין ט' בתסח ירד
 כוסות וכן כתב ר' ור' שמקדשין על המטבשל
 ולזה הסתם הראש וכתב ר' אמרי בראש דפסחים
 ושקלם יוצאין ידי ארבע כוסות בין מטבשל למי יין
 קוי והרמב"ם ז' כתב אין מקדשין חל על יין
 הראוי לנסך על גבי המזבח לפי חס נתערב בו רב
 או שאור אש כטפת חרדל בחבית גדול אין מקדשין
 עליו כך אמר מורים בכל המערב ויש מי שמתיר
 לקדש עליו שלא אמרו יין הראוי לנסך על גבי המזבח
 לא להוציא מנולה או ריחו רע או מטבשל שחב' אין
 מקדשין על אחד נגז' במקום שאין היין מעשי
 מקדשין על השכר ואחר משקין שון שאין יין מעשי
 שסחוי שאר משקין חמר מדינה ופרש"ם שנקרא
 חמר מדינה כשאין יין בכל העשר ויין שאינו נקרא
 חמר מדינה חל חס אין יין גדל מקלח יום סבב

ט

לעבר ומדברי הרמב"ם ז"ל יראה שאין מקדשין עליו
 שכתב מדינה שרוב יינה שכל ארץ שאין מקדשין
 עליו מבדילין עליו הואיל והוא חומר מדינה ועל
 הכתובת ר"ת שאין מקדשין עליו ולשם כתב
 שמקדשין עליו וכן כתב רב עמרם ואומר ויכלו ומעברך
 המוציא וז"ל פירש וצמר קדוש ופירש וכן כתב
 רבינו חיי"ו וכתב הר"א ש"מקדשין על השכר אם
 הוא חומר מדינה ומכל מקום יותר טוב לקדש על
 הפתח וכן קדש על הכר שבת אבל בסעוד
 הבקר יותר טוב לקדש על השכר פי שיבדך עליו
 שהכל נהיה בדברו קודם לברכת המוציא שאם
 יבדך על הפתח תחלה אין כאן שום שינוי ואסור
 לראש שיטעם ט"ס קודם שיקדש ואם שכח וטעם
 מקדש דאימר רבא הלכתא טעם מקדש והרמב"ם
 ז"ל התיר לשתת מיום קודם קדוש והתעשרת
 אוסרים לשתת ואם לא קדש בלילה מקדש בבקר
 ואפי' כל היום כלו' וכת' הרמב"ם ז"ל שאפי' לא קדש
 בלילה במזיד יקדש למחר ומי שקדש בשבת ולא היו
 שם כל אנשי בתה יכול לקדש פנים אחרות ואפי' כמה
 פעמים והוא הדין בהכללה דכל המצות אעפ"י
 שיבא מוציא וברך שיאכל אחר קדוש ואפי' כזית
 ואם לאו לא יבא ודיקדוש דאין קדוש אלא במקום
 סעודה כמו שאמרנו למעלה ומפרש הטעם שרוב
 מנדבות וקראת לשת ע"פ במקום ע"פ שם תהא
 קריאה וגרסי' בפ' ערש פסחים אמר רב ענן בר
 החלפא זימנן סגיאין הוא קאימנא קמייה דמר
 שמואל ואפי' מאגרא לארעא הוא מקדש ין והוא
 הדין מנפח לפנה באות השבת ואמרנו דבואתא
 קעמל נחוי לכותא דקדיש בה אבל לא חוי לא יבא
 ומדמון לה לשת חטורות שהיו אובלות בשבת אחד אם
 דואות אלו את אלו מבטרינן וכת' רבי' כ"ס דהא
 דאימרינן אין קדוש אלא במקום סעודה היינו קיימא
 שמיא בדעת מתחלה לכול במקום הקדוש ושם
 עמילך לכול במקום אחר אבל אם מתחלה קדש

אדעתא ללכול במקום אחר יבא ימי קדוש והוא
 דאיה מקרא דאימרינן שרוב למי בסוף טרק טב
 מברכין מי שסוכת עריבה עליו לשיטת טוב האחר
 מקדש בשבת ואוכל בסוכתו אם נטל דיו ואחר כך
 קדש אינו צריך לחזור לטול דיו דלא הוי קדוש הפסח
 קדש ולא הפסח בין נטילה למעשה מאחר שאין
 קדוש אלא במקום סעודה כמו שאמרנו למעלה
 כך פרש"ם ומקו טוב הוא לקדש קודם כחזינן
 דסברי בא' שמונה וצ"ל הכוס ואחר כך מטלן לרבי
 שלם לפסיק במוצאי בין ברכה לנטילה ור"ת כתב
 דהתם איירי בחול שאם יטול דיו תחלה שמו' יתעסק
 בשאר דברים ולא יאכל לאתר ואפי' לאסוקיה דעתיה
 אבל בשבת שלפני ערוך ולבא למיחש ואפי' לכתחלה
 יכול לטול קודם הקדוש וכן כתב ר"י וי"ב לבצע
 על שתי ככרות ומעברך המוציא דאימרי' בפרק כל
 כתב הקדש אל אבא חייב אדם לבצע על שתי
 ככרות בשבת שאל לקטו לחם משנה אימר רבא
 חוינא לרב כהנא דקייט תרתי ובצנ' חדא פי מן
 קעלונא דקייט תרתי משום דכתי' לקטו לחם משנה
 ובצנ' חדא דאי אמרת לבצע תרתי מתחוי
 כרע באתא ואוכל ומעברך ברכת המזון

שחרית

של שבת נכנסין לבית הכנסת ומתחילין מראש
 יבא את האדם עד אשך ריח פחוח ליי' ואחר כך
 אומר וביום קשבת שש כבשים וגו' והטעם שאומר
 לו שש פסוקים שהם של קרבן מוסף שבת בתפיל
 שחרית וביום טוב ובראש חדש אין אומר הפסוקי'
 של קרבן מוסף וטוראש חדש לתשבת אין
 מוציאין את שש למוסף וביום טוב ובראש חדש
 מוציאין ורבי' סעדיק כתב שאין לאמרם לפי שאין
 למר של מוסף בתפיל שחרית וכן כתב אבן קיריא
 ובעל המנהגות ובספרד נהגו לאמרם וכן כתב רב
 עמרם ואומר אי והו מקומן ואחר כך מוסיפין יב

לו

מזמורים על שאר ימי השבוע ואלו קודמו ליה קראו
בשמו והוא כתוב בדברי הימים עד וקלל ליה זמור יפ
בסופו פסוקים מפורים מהתלם: השמים מספרו
כבודו שרבו נדיקים לדוד בשמות תפלה למשא
יושב בסתר עליון הללו יק ששמורים בשבת יי
מזמור שירו ליה: שיר למעלות אשא שבעה הקדים
שיר למעלות לדוד ליה: קודו ליה פ טוב פ לעולם
חסדו מזמור שיר ליה: השבת וקטעם שמוסיפין
מזמורי: לו בשבת כדי להפיר שן שבת לחול ויתקיים
הפסוק שאומר ביש וכן בעי ישראל אות היא לעולם
וגם שמים טובים נהגו לומרם שגם הם נקראו
שבתין ומקראי קדש ומקדשים אותם על הכוס כזו
בשבת: וכתב רש"י סעדיה פ שמים טובים אין
אומרים מזמור שיר ליה: השבת לא מתחיל מן
טוב לשודות ליה חן מיום הכפרים שאומרים אות
ואעפ שאיש שבת על: ומי נהג לומרו אף שמי
טובים מהטעם שאמרנו: ויש רמז באלו המזמורים
למשקל מציאות שבתם נברא העולם קודם ליה
קראו בשמו הוא כלל למשקל מציאות: השמים
מספרים כבודו כבוד מאמר ראשון שקראו בראשי
ברא אלם את השמים ואת הארץ רבו נדיקים בלי
כבוד מאמר שש שקראו ימי אור שנברא בתחלה
לברייתם ואחר כך נבאו להם לעתיד: לדוד בשמות
את טעמו לבי אביצילך ויגרשקו וילך כבוד מאמר
שלאי שקראו יקריקיע שחלקי המים העליונים
מתחת העשבים ויגרשם אלו למעלה ואלו למטה: תפלה
למשקל כבוד מאמר רבע שקראו יקון המיסמתחת
השמים אל מקום אחד ותראה קיבשק: וכתב יראה
אל עבדיך פעלך דקייפן גלוי קיבשק: יושב בסתר
עליון בכל שדי יתרון כבוד מאמר חמישי שקראו
תשא ארץ: שברא לבריית דשא כדי לחיותם
ולשתלון כבוד: הלויים ששמורים בשבת יי בחברות
שבת אלה כבוד מאמר ששי שקראו ימי מאורות
שבראם כדי לשמש אותם בחברותן: ששמורים לשון

שמוש כדמתיבני וקרא שמיר עלהסוקואי משמש
שליוקון: מזמור שירו ליה שיר חדש כבוד מאמר
שבע שקראו ישראל קמים וכתב ידעם קים ומלואו
וזכו פ נפלות עשה: שיר למעלות אשא שבעה
הקדים כבוד מאמר שמיט שקראו תבא הארץ נטש
חיה וכתב אל יתן למוט רגלך שאעפ שיאכר
קאדם דשאים ויזכר לחיות בהם איפאר שיימוטו
דגלו ולא יקיה לכה לכת בהם אם לא יאכל בשר
שיר למעלות לדוד ליה: שקיה ליה כבוד
מאמר השיש שקראו נעשה אדם וזכו ליה שקיה
ליו ששק את האדם בלמו קייס כבמות: קודו
ליה פ טוב כבוד מאמר עשירי שקראו פרו ורעו כדי
שולדו הטובים וקריקיס להודות לו: וכתב לעולם
חסדו וזכו עלם חסד יבנה דקייפן פריה ורעה
מזמור שיר ליה: השבת רמז לוסק שבע שבת
מימלאכה

הודו ליה

קראו בשמו כבוד אמרם שקראו כתוב בספר דברי
הימים ובתלם הוא גל כתוב במזמור אחד מקודו
ליה עד ולבשרי אל תרע ובמזמור שירו ליה שיר
חדש שירו ליה כל הארץ הוא כתוב עד תכלית
המזמור: ויש שבעה סיפוי במקבת מלות ומשפטי
שיקו בו בתחלה: לך אתן ארץ כנען ואין שם את
ובתלם כתוב את: לא קטח ליש בלפני: ובכתיב
תרע כבית ובתלם בלפני: ומקולל מאד בו בתחל
פ כל אל הקף של כל ברגש: ונריך להמסיק מעט
שן של אל העמים לילם וכן ויי שמיטעשה של
יהא כחוזר למעלה חו: השתחו ליה בלם זו בתחלה:
חילו מלפני בלפני ובתלם מלפני בלם למד: יעלץ
השדה בני ובתלם בוזין ואמרו קושיעשו ובפסוק
האחר שאין אומרי אחר כן שקראו דומק לוח: וקוח
כתוב בתלם אין פ ואמר: בום כתוב אל יטעם:
ובאחר כתוב ליה ליון: בום כתוב וקטעו וקטעו

סדר קטלות שבת

ע"פ

ובאחר אישן כתוב לא וקצבא בלכ' בוק כתוב
 ויאמרו כל העם הו' בפתח וקוד בדגש' ובאחר
 כתוב ואמר כל העם' בוק כתוב וקלל' לא ובאחר
 כתוב הלו י' וישער נתן לפו קיוד בעגל' וכופלן
 י' מלך י' מלך כדי להודיע ייחוד מלכות בשבת
 לזכר שכלו שבת וכן מוזמור שיר לזכר השבת לזכר
 שכלו שבת ומפוחה לחיי העלמים' במוזמור
 השמים מספרים לללל יחוק דעת קלמך הראשונה
 בדגש' ובקצה תבל טו' בתחלה' לשמש שם אהל
 בל' זו בתחלה' והוא בחתך הקף בדגש' על קצתה
 בלמך' במוזמור רכבו בדיקים ייראו מל' בשש יודין
 בתחלה' ל' כל יושב הארץ בלמך' אל כל מעשיהם
 בלמך' ומגנבו הוא בו' בתחלה' במוזמור
 לרוד בשמות את טעמו ומכל מעשרותיו בו' בתחלה'
 כל טוב בחולש בן קטית וקו' קטלם י' בדגש
 קיין' ומזמור זה חבדו דוד בלפ' שרת וחסד
 מימיו הו' וקש למען בסוף המזמור שכתפדקי' נפש
 עבדיו ופ' היא זו בחלף אותיות את ב' וף'
 והטעם שלא כתבה במקומה לפי שהיא ברעת
 לשוטר פדוע מיד אש ואכשו' עגדול הפדות
 שאירע לו שהיה ברגע אל דם גלגל ופדאקו השם
 מידם' ולא היה כסון להוטר הו' בחלפה בתוך
 האפ' שרת לשכך קבעה בסוף המזמור
 במוזמור תפלה למען ומעולם בו' בתחלה' עד
 שעלם בל' זו בתחלה' לזכר ימולל בל' זו בתחלה'
 וכרענה בו' בתחלה' במוזמור יושב בסתר
 עליון שמת מעוכר קמ' בל' דגש' במוזמור
 הללו י' שעמדים בשבת י' מקצה הארץ במע
 בתחלה' מאדס עד בקימה בל' זו' ארבע תחלה'
 בל' למך' ובמוזמור קודו ל' ש טוב הוא כתוב
 בלמך' לשאר עמו ובמוזמור קודו ל' ש טוב כתוב
 עגדו' וסימך ש' ידן י' עמו ועל עבדיו יתחם
 כל אשר טמח בהם בל' זו בתחלה' במוזמור
 שירו ל' קושיעה לע בדגש קלמך' פכחו ורכשו בו'

באיר המעלות לרוד לזכ' שהיה לבו יש שלש
 פעמים חזי' ומצאתי כתוב בשם הראש למע
 ככת חזי בתפסת יוד לרמוז לבו שזכות שמתפלגן
 בעת קולות בכל יום ערב ובקר וצהרים שמונה
 עשרה ברכות בכל תפלה כמעט חזי שעלם כלם
 למען דן שזכה יגא אותמו ודן את האומנו שנשקדו
 בו' והם אמרינן בבראשית רבה אמר חלום ונש
 את העי אשר יעמדו דן חנ' ונש את העי הוא
 מצרים וארבע מלכות' אשר יעמדו דן חנ' ונש
 ל' אישר אומר בשתי אותיות קולות קבטי' קבל
 ל' לברקס ארש' שיגאל את בעו מען האומות
 במוזמור קודו ל' ש טוב ש' לעולם חסדו יש ששם
 ועשרים פסוקים של קודמ' לשיתברך כנגד מען
 קשם המזמור יוד ק' זו ק' ששעלם לששק ועשרים
 ואיפשר ש' מזה הטעם נקרא בדברי רשתים זל
 קלל קבדול על שם ש' גדול י' ומקולל מאד
 ורשתים זל נתמו ט' טעם אחר דגרי' בפרק ערב
 פסחים למען נקרא שמו הלל קבדול אמר ר' יוחנן
 מפני שזכה יושב בדומו של שלם ומחלק מנוחות
 לכל ברי' אמר יקושע בן לוי קט' זו חסדו כנגד
 מי כנגד כו' דורות שברא קבה בעלמו ולא נתן
 להם תרם וזן אותם בחסדו' והטעם ש' לא היתם
 בבע אדם תרם שיוון אותם כדנתן אש אין תרם
 אין קמח ואעפ' כן זן אותם בחסדו' ואעפ' שהתרם
 ישראל לזכרם קבלה כל העולם הוא עמיד בשבת
 ישראל שקבלו התרם כעו שדרשו רז' ביום הששי
 הוסיף ק' בששי לרמוז לבו שאמר קבה למעשה
 בראשית כל' תלוין עד יום הששי הוא ששק
 בסיון המוכן למתן תרם אש ישראל מקבלן אותה
 מוטב ואסלחו אחויר אהבם לתמו ובקו' וכו' דורות
 קס שמיאדס ועד מעק רשמו ע' ו' ואלו קן
 עשרה מאדס ועד כ' ועשרה מעב ועד אברקס
 וששק מאברקס ועד מעק' ואלו קן אברקס יבחק
 עקב ל' קהת מעק' ואחר כך אומר ברוך שאמר'

וכתב אבן קירחי רחמי מנהג ספרד לומר ברוך
 שאמר בחול ובשבת וביום טוב לבטל המזמורים
 וכן בדין שקורא ברכה דלפט פסוקי קומירות ועוד
 שקורא אומר ובשירי דוד עבדך נהילך וכו' נמצא
 שעדין לא הללו בשירי ומנהג ספרד ופרובנסים
 להתחיל בשבת ויום טוב אחרי הכרכות והקדמות
 לפע ברוך שאמר קומירות של שבת ויראה הטעם
 למנהגם לפי שאין לברך עד שיתחיל כל הקהל
 הגדול ויחזו ידי חובתם באמירת הכרכה ובעניית
 אמן. ולפי שאין כלל בקיין בברכה אומרה שז'
 לבדו בקול רם עכ'. ועוד נראה לטעם אחר לפי
 שתקנת חכמים היא לקרות זמירות שנסוף תלם
 ולברך לפתחם ברוך שאמר ולא חריקם ברכת
 ישתבח ואין לפוסף בניהם מזמורים אחרים ועתה
 שנגזר להוסיף מזמורים בשבת קבע אותם קודם
 ברוך שאמר כדי להפח תקנת הראשון כמו שקיתה
 ואומר מזמור לתדק וכת אבן קירחי בגדסת נהג
 של לומר בשבתות וימים טובים מזמור לתדק לפי
 שאין מביאין קרבן תדק בשבת ואמרין בשבתות
 שכל קרבן תדק היו אומרי אות אכל בפרובנסים
 וספרד אומרי אות ולא יתכן עכ' ואם אולי יתכן
 לאומרו ואין נדך למכש שאין לומר שמא
 יבאו להקריב תדק כשיבנה בית המקדש שאין
 האנשים טופש בזה ואולי מזמור שיר ליום השבת
 ונמצ' לא יצן את זאת בלל זו בתחלה נאזק קדש
 הלא נקראת וקיא נקודק בשבא ופתח' ואולי יקיי
 כבוד ללשלם ונמצ' ואולי אחר כך אשרי יושב
 בתך ונמצ' ואחר המזמורים ושירת קים עד ביום
 הקורא יקיי א' אחד ושמו אחד כמו שאומרים בחול
 ואחר כך עמר שז' ואולי בקול רם

נשמת כל חי

תברך את סימן א' אלום על שם כל הנשמה תהלה
 יק' כל חי על שם לא המתים יקלויק' תברך את

סימן על שם ברש נפשי את א'. ורוח כל בשר על
 שם ורוח כל בשר איש. תפאר על שם אשר בך
 אתפאר. ותרומים על שם ויתרומים ויתגדל על כל
 א' זכרך מלכא על שם זכרתי בלילה סימן א'.
 תמיד על שם וזכרתי סימן לעולם ועד' ואומר
 בתחלה תברך. מן השלם ועד השלם אתה א על
 שם ומשולם עד שלם אתה א'. ואולי במדרש תלם
 מן עלמא דלא הוינא ביה עד עלמא דאבן שח'
 ומבלעדך אין לאו מלך ג' א' ומושיע ע' ואין עוד אל
 מבלעדי ועל שם ומושיע אין בלתי וכת' א' מלכא
 הוא יושיעא. פדק על שם כרית אות א' ומצא
 על שם ויטל א' וענב על שם ענב א' ענב ומרחם
 על שם ובחסד שלם רחמיך בכל עת צדק ועקב
 על שם ותשלם ברחמיך רבות עתים. אין לאו שזר
 על שם ויערם א'. וסומך א' אתה על שם סמכט
 כחם דך ואחיה ולך ארמון מודים שז' קודו לוי. אין
 לאו שזר על שם ויערם א'. **ואלו פינן**
 מלא שירק פס על שם ויתן
 בפי שיר חדש. מלא שירק פס על שם וקים אינא
 מלא ולא שופא דנה על שם ותרון לאון אס'. כחמון
 גלגל על שם ששח שאון ימי שאון גלגלם ושפתתא
 שבה על שם שפתי ישבחוך. כמרחב דקייט
 מלאון ויזאז למרחב. ובדבריו דקייט קיי
 מרחיב עצמו וקולך' ועשמו מאירו על שם האירק
 שעי' כשמש וטרח על שם שמש ירח עמד וסלה
 שקס מתפשטים על כל השלם. וידיו פרושות
 כגשרי שמים על שם וכשו פרושות השמים. וגם
 הנשרים קולפים בכל השלם ורגלם קלות כחילת
 על שם ועשא א קל כרגליו שקחילת קן קלות לרוץ
 אין און מספקין על שם אס יספק עפר שומרון.
 ורגל נשתמשו בזא קלאון קרבה לבודות לך א' אלום
 ולברך את סימן מלכא על שם קודו לע ברכו שמו.
 על אחת מאלף לפי ששם ורוכרוש רבבות
 פעמים. עי' שם שובת א' רבבות לפי ישראל.

ע

וכוונתו מלאו ורשי לכוונתו ריב כמולדב
 ודגשות קבית לחסרון שית הכפלי והמון העם
 קורין רוב בשוק ועשת הוא הטובות שעשית
 עמו ועם אבותיו כדאמרינן במלתן אל אב
 וארוממוהו אמרה כנסת ישראל לפניך רבו
 של עלם לא על הנסים שעשית עמי אומר לפניך
 שכן ואמרה לא אף על הנסים שעשית עם אבותי
 והולך ומפרש מה הם הטובות שעשה עמו
 מלפניו ממעבדים באלתו אל אלו על שם ויגאלם
 מיד בר מצות עבדים פדיתמו על שם ויפדך מצות
 עבדים ברעב ונתת על שם ולחם משמים נתת
 לרעב וכתבונם רעב מלא טוב ובשבת
 כליתמו שנתת לנו ריוח בשבת השבת כדאמר ר'
 יוחנן כדאמר ר' R'
 נשחי כפן בטבריא מילת איסרי והמון העם
 קורין ובשבת כליתמו והחם ל' אברהם בן
 שרא אל כתב חאומר ובשבת טועה הוא ש
 שובע הוא שם הפעל אבל שבע הוא שם כיון
 דעב' מחרב הצלתו על שם וישלע מחרב פרעת
 מדבר מילתו על שם יסלה דברו וירפא וימלט
 מן חיותם מן אלו רעש ורעש שאמרת בתורה
 להרא בתעבורתי וקרא על שם ואלו רעש
 ונאמנם ר' R'
 עד הנה שרום רחמיך על שם עד הנה שרמו
 ולו עמו חסדך על שם וברחמיך הרעם לא
 עשיתם כלו ולא עשיתם על כן איברים שפלת
 בו מלאו ש פמיו נפלה הארץ למי שחלקת בו
 אבר אבר לכל גד' ורוח ונשמה פחת באפן
 שאמנו ויפח באפי נשמת חיים וכתו כל אשר נשמת
 רוח חיים באפו ולאן אשר שמת בפיו שאו זבל
 חפה להבר בלא קלאו שהפה מדבר והלאו מחרב
 הדבר קן קסו ויברכו וכו' ותמצא ט' קן קס
 עלה למיץ מוח למיץ שמברשן אות במחה
 ברכות בכל יום ש' פה לך יודק על שם ופ'

יגד תהלתך וכל לשון לך השבח על שם ולשון
 תהנה נדקר וכל שן לך תהנה על שם שטו
 בעים תענה וכו' דבקר אערוך לך ואנתי וכל
 בך לך תכדע על שם של תכדע כל בך וכל
 קומה לפניך תשתחוה השתחוה היא מלא קומת
 במשוט ידים ורגלים והלכות יראוך על שם לב
 יחיל בקרב' והקרטה על שם וכל קרב את שם
 קדשו והלכות על שם יסרוט כלותי יזמרו לשירך
 על שם זמרו לשמו כדבר שאמרו כל עצמות ועמי
 ועט ואביון טו בתחלה שעת עשם אתה תאמנ
 על שם וישמע אלם את נאקתם וכתב ושותי
 האוינה בעקת הדל תקשיבו תשיע עש וישעקו
 אל' בבר לשם ומינעקו תיהם וישיעם וכתב
 ויקשב י' וישמע וכתב רבב' ניקים ב' ו' ו' ב' ב'
 ימים תתדומם ובדברי ניקים תתברך וכלאון
 חסידים תתקדש ובקרב קדושים תתהלי תמצא
 בראשי תפלת יצחק רבקה ימים ניקים חסידים
 קדושים יצחק התדומם תתברך תתקדש תתהלי
 רבקה ויש אומרים ש' חסד ש' ח' זה קין
 שמו יצחק ושם אשת רבקה ועשאו להטו יצחק
 אצלו ורבקה אמר כרי להוצר לנו וכו' במקלו
 על שם במקלות ברכו אלם רבנות עמך ש' ש'
 ישראל על שם שובה י' רבנות אפי ישראל שכן
 חובת כל היצרים לפניך אל' ל' חכמים הוא
 בכל מקום חובה עלינו כלום שחובה על להנבראוי
 להודות וללל ולשבח על כל דברי שירות ותשבחו
 דוד המלך ואמר היצרים על שם עס זו יצרת
 לתהלת יסמרו כלומר שן שירותים חובה
 עליהם שיהללו ומי שר כאן שבע עשע שבה
 כבוד וקישע' וקס להודות לה' לשבח לפאר
 לדומם להוד ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות
 דוד בן ישי על שם כל תפלות דוד בן ישי עבדך
 משיחך על שם בעהר דוד עבדך אל תשבט
 משיחך וכתב וירם קרן משיחו

לבן ישתבח שיער לנגד מלכא קאל קמילך ועמי
כבר פירשקו ויאויר שלח כבוד קדיש וברכו
כמו שכתבאם בתפלת קחול

יוצר

ברוך אתה

אלהינו יוצר אור וסרח אשך עשה שלם וסרח
את הכל פירשקו ביוצר של חול. קל יודוך על
שם יודוך אל כל מעשיך. וקל ישבחוך רובה למד
כל הדורות על שם דוד לדור ישבח מעשיך ועל שם
שפתי ישבחוך. וקל יאמרו אין קדוש כאל על שם
אין קדוש כאל. קל ירוממוך סלף עש ארוממוך
אלהינו קמילך ואברכה שיער לעולם ועד דקיינו כמו
סלף יוצר הכל על שם אפי עשה כל אלה. קל
קשתח בכל יום דלעות שיערי מורח על שם ודלתי
שמים מי פתח. כלומר פתח שיערי מורח ויוצר
קאמיש. ומי איר לעולם כל על שם ועל מי לא יקום
אורקו. ולשכנו על שם יושב תבל. שברא במדת
רחמים שאמר אלהים אברא עלינו במדת קדין
לא יוכל להתקיים שקה מדת רחמים על מדת קדין
וזמו שנאמר ביום עשות אל אלהים ארץ ושמים
ודכותה אמרינו כבר אשי רבה למע התחילה קתרה
בשת לפי שקוף לשון ברכה ולא באף שקוף לשון
אריה כלומר קאף וקבית קס קראשפות וקס
סימוכות וזו ומע סלף התחיל בא שקיח ראשונה
מן קל לש שארוד וברוך קוף דבר וחלע ולכך
קתחיל בב שקוף לשון ברכה וקוף חלף הארוד. ויש
מקשים על זה ואומרים קרי מצאנו טקק הארץ
ועל קמ ביון וקנף והרבה דברים רעש שמתחילת
גם כן בב ולמע לל התחילה קתרה בא. ויש למד
סלף יתכן למד זה שקרי קפ' טקק קוף מלל וקסך
ביון קוף כבוד ואין אחר מקס מתחיל בא ולא
תמצא בא ובכל דבר שקיח האחד קסך חטרו ומתחו

באו קשתי אוחותי פאס ארוד וברוך. קמאיר
לארץ ולריוס עלה וכו' עד מצאנו בערמו פירשקו
ביוצר של חול. אין ערוך לך על שם אין ערוך לך
ועל שם פמי בשחק יערוך לאל. ואמרי ברוש למי
דברכות כפרק קרוחא לך דומיק תחלה אל בטרון
סימא דכלה דמילתא משתקא למרגלת דלת לה
סימי כל מק דאת משכח לה את טגס לפ פרוש
סימי דמיס. ואין וולתך על שם אין וולתי. אפס
בלתך על שם ואין ענד אפס אלס. ומי דומק לך
על שם פמי בשחק יערוך לאל דמק לאל בבט לט
ונאמרו אן הארבעה לשפות כפגד קעל קוד
וקעלס קבא וימות קמישי ותחיית קמתיס כמו
שמכרש וקולך. אין ערוך לך לאל בבעל קוד
לפ שהאומות עבדים לאלים אחרים רבס אמר
סאין ערך אותם לשם יתברך. ואמר אל אלו לפ
שקעלס קוד כברא במדת רחמים ובמדת קדין
כמו שפרשאו. ואין וולתך מלכאן ללי קעלס קבא
דקיינו לעתיד לבא. ואמר מלכאן על שם וקיה אל
למלך על כל הארץ ביום קאוף יקיה אל אחד ושמו
אחד סלף יקיה שם אלוה וולתי. אפס בלתך גאלא
למות קמישי. אמר כאן גאלאן לפ שקוף יגאלא
למות קמישי משעבר מלכות ואין לא גאלאן אחר
וולתי כמו שנאמר גאלאן אל בבאות סמן.
ומי דומק לך מושיענו לתחיית קמתיס כמו שנאמר
ואל מי תדמינו ואסוק. והפסוק קוד נאמר כפגד
תחיית קמתיס שנאמר בסוף קעטן וקוי אל יחלע
כח. ולכך אמר מושיענו שקיח ישועה גדולת
ואין דומק לה.

אל ארון

על כל

קמעשים תמצא בחרו ראשון עשר תעט אל ארון
על כל קמעשי קרי א ברור ומעורר בפי כל קנשי
קרי א. ואין למד ברור קוף ומעורר. ומחכוים

האמצעיים מן גדלו ופוטו יש עד שבת יתנו לו בל
 חרוו שמונה תענית סך הכל עג' וחרוו אחרון יש בו
 שנים עשר תענות שבת יתנו לו כל צבא מרום קרי
 ששק' תפארת וגדולה שרפס ואופטס וחיות
 הקדש קרי ששק' לרמוו שעלי ידי שס של עב אורתות
 מיסר את השרק שיש בה עשרת דברות לשעס—
 עשר שבטי ישראל כמו שנאמר במתן תורה הנה
 אנט בא לך בעב הענון וכבר פירשם ביוצ של
 חול למק תקום ל בריך גדול דעה ול אדון על כל
 קמעשים עלי דרך קחילפ שנת שתי' וכזק
 האריך הרבה לספר בו בטרות מאל וגדלו בבחיאת
 העלם והמאורות ופתח ואמר אל אדון על כל
 קמעשים רוצה למרר הא שחוף חוק והוא אדון על
 כל קמעשויו עלטוט ותחתעס בכלל כמו שנאמר יי'
 אדונו מה אדיר סימך בכל הארץ ברוך ומטרך
 בשכל הנשמה עש כל הנשמתה לי יי' והוא רומו
 לבס ש האדם שנאמר בה ויפח באפו נשמת חיים
 וזכר האדם בתחלה ואעפ שנברא לבסוף לפי שקוף
 היה תחלה הכוונה שבר אחרות תחלה הכוונה סוף
 המעשה גדלו ופוטו מלל שלל האמור כאן הוא
 כדור הארץ ויושעם והוא מלל גדלו על שס בו
 ממוזרח שמש ועד מעטאו גדול שמי בגים ועמל'
 ואמר ופוטו לפי שבדריחת האור יכלו בע שלל
 לשעלם לבקש מן אמות ותעלהם דעת ותבנה
 סוכתם אותם על קעלם סוכר ידבר בו לאחר סוכר
 כדור הארץ וזכר קמים שמקישן אותה שנבראו
 ביעת אבה שנאמר ברעית האומות נבקע' וזכר
 אחריו בגלל השמים המנקף כל היסודות שנבראו
 בתענית שנאמר כונן שמים בתבנה' המתגאה
 על חיות הקדש אחר סוכר גדולת האל בשפלט
 אומר אעפ שקוף משגח בשפלט קוף גאה ורס
 על כל רמים שס חיות הקדש וקס השכל הנטרדי'
 ועד ונאדר בכסד על המרכבה כמו שפירש
 בתחלת יחוקאל וכות ומישור לפע כסאו אחר

סוכר גדולת האל אומר כי בעל הזכות ומישור
 קס לפע כסאו ומכוונה בוק שתחזור הרוח למקום
 מן צבא שקוף לפע כסאו חסד ורחמים לפע
 כסאו אחר סוכר קמדות כצ"י סין אבריות להתברר
 בקן וכן זכות ומישור וזכר קמדות שקסס מתנהג
 בקס עש בריותיו וקס חסד ורחמים והראיה לפי
 קזק החלק שאמר על הזכות ומישור לפע כסאו
 ועל חסד ורחמים לפע כסאו טובים מאורות
 שנברא אלפם על שס וירא אלם את קטובת טוב'
 ורצה למע' מרוב חסדי קסס ברא מאורות טובים
 לעלם כמו שנפרש לקמן יצאם ברעת בצנה
 ובהשל' ש קס יודעס בראס ומעטעס למק בראס
 ומש שללם בתפועתם עשין רצון קועקס כ'
 ובטרה נתן בקס להיות מושלם בקרב תבל על
 שס ולמשול בוס ובלל' ש קסמש הוא מולד קומע
 קור וחוס קין וחורף ומתכות והקמחוס וכל
 קחיים קלויים בו והרבה דברים שקסס פודעס—
 ממשפטי הוכחשם וקלבה גם כן יש לה ממשלת
 על כל דבר לה מלאים ויו ומעקיס פונה רוצה למע'
 ש קס ברא לקס ויו יתקד משאר קמשרתס ועד
 שקס מושלם פונה בצען שירא ש בלא ויוס בל
 העלם שמחיס בצאתם שסס בראס על שס וקוף
 כחתן יוצא מחופת שקוף שמח' ומכוונה בוק ש
 לא ייעפולא יגע' ופרש הרבר יוסף קמחי זל
 שדמק השמש לתקן יוצא מחופת שקוף נכסף לשוב
 לבלת' כך השמש שבכל יום למקום זריחת'
 עשים באימה רצון קועקס ש קוף המתן בקס כח
 לתפועע' פאר וכבוד יתנו לשמו שנאמר קמים
 מספרים כבוד ש ממנהלם וסבב' שקוף על
 סדר כסון ואיסו משתנה לעלם יודע לפען כל
 תפארת וכבודו של עשק בראשיתו קוף מסבבם
 בכח שאין לתקלת' נאלם ורנה לזכר מילכות
 וזה ידוע ש בודיחת קסמש יקוס האדם לאור היום
 ויוקד לסראו שאיר לין וגם בללם עת מן חסד

ישמח על מנוחתו ויתן כלה ורנה לטרא חוסך
 קרא לשמש וזרח אור על סם ויקרא לים לאור יום
 ורל כשברא האל השמש ברא ב ששק האור וזכו
 שאמר כשקרא סם לשמש אז וזרח אור ראה
 והתקין ערת קלבה הוא נקשר עם קרא לשמש
 וכן הוא קשרו כשקרא לשמש וראה שיטאו בט
 קשלם לנשות אחריו לעבדו אז התקין עררת
 קלבה כדי שימנעו מלנשות אחריו שיראו שקס
 שמש וקב איתא שרוש למי בבראשית רבה ויאמר
 ערת קלבה ולא אמר אור קלבה פ קלבה היא
 גף שחור אין לה אורה לא מה שמקבלת מאור
 השמש ולשכך אורה פוסף וחסר כש התקרה לא
 השמש וכש התרחק ממנו ויש מפרשי איה
 וקתין ערת קלבה ראה שקטורה לטבה ער
 השמש ומיעט ערתה ואחר כך נתן לה כוכבים
 לסיוע לה ולתקן ערתה כדאיתא במדק גא טריפת
 דרש ר' שמעון בן שאי מאי דכתב ויעש לים את
 שפ קמאורות הגדולות וכתב את המאור הגדול
 למימלת היום ואת המאור הקטן למימלת הלילה
 אמר רבי לטב קבל רטון של שלם אפטר לטב
 מלכס שיסתמשו בכתר אחד אמר לו ר' ומעט את
 עומך אמר לטב בשל שאמרת לפטר דבר קונן
 אינעט את עבמי אמר לה ר' ומשול כיום ובלילה
 ומאי רבותא בשרגא בטיקרא שרוש נר בזהרים
 אינו מאיר אמר לה זיל למנו כר ימים ושמש יומא
 למי לא סג רלז מנו שיה תקוטתא שכל ומיו לנשות
 ולמועדים אמר לה זיל לקרו ביקי אסיך יעקב
 קקטן סינורל קקטן דוד קקטן לא היה מיתבא
 דעתיה אמר קבל קטאו על כפרה על שמעטת
 את הירח וקייסו דאמר ריש לקיש מה נשתנה
 ששך של ראש חדש שנאמר ב חטאת לא אמר
 קבל קטאו על כפרה על שמעטת את הירח
 ועל זה אמרין בשבת במדק אמר ר' עקיבא ה'ל
 קנע לבין ואיין על לבין שומעין חרפתן ואיין מיסיבין

לא אל אשר

שבת מכל קמעשים
 שנאמר וישבת ביום השביעי מכל מלאכת אשר
 עשה ולפי שאמר למעלה אל אדון על כל קמעשים
 אמר כאן לא אל אשר שבת מכל קמעשים וביום
 השביעי נתעלה על סם מאד בעלת על כל לים
 כלומ נתעלה על כל מה שעשה בששת ימי וישב על
 כסא כבודו שהיה פמו ממלאכה וזה דרך משל מה
 שהאזון יכולה לשמוע תפארת עטק לטס המפארה
 רמזו שאין בגדי שבת דומין לשל חול וכהו בבגדי

עד

מן אש ב'אותה מתנה טובה'אל שבת שנתנה עלינו
 ענן טעם אחר לפי מה שאומר במדרש שבשעה
 שיצא משה אל אחיו ורחיק בסלוותם ולא היה להם
 מפאחק נתקשה לו הדבר הרבה ואלך ואיך להרע
 אדוני המלך דרך העולם ארון איש לו עבדים הוא
 רוצה בקיומם ואתה רוצה לכלות את עבדיך אמר
 לו הייך אמר לו מתוך שאתה משה עבד בהם תמיד
 ואין להם מפאחק יכלו' אל תן להם יום אחד בשבוע
 שיפוחו בו ויתחזקו ויכלו לסבל השטעור אינו לו בחר
 להם איז יום שתרצה למפאחק בכל שבוע אמר לו
 תן להם יום השבת מפטע שכל מלכה שיעשו בו אין
 בה סימן ברכה לפי ששולט בו שבתאי והיו פוחין בו
 בכל שבוע מסלוותם וכשיצאו ממצרי' שתן להם
 השבת וכיון שראה משה שהפשיעה דעת לרעת
 יצאו שמח שמחה גדולה ולכך תקפו שמח משה
 במתנת חלקו' ואולי במתנת חלקו לפי שהשבת
 שתן להם בלאון מתנה שצאמר ראו פ' י' נתן להם את
 השבת' ש'עבד נאמן קראת לו כלל תפארת
 בראשו נתת' כלומר כיון שקראת עבד נאמן כאלו
 נדת כלל תפארת בראשו' בעמרו לטגך על הר
 סיט שפ' לחות אבטס הוריד צרו שצאמר וירד משה
 מן הקד ושפ' לחו' הפדות צדו' וכתו' בהן שמירת
 שבת דקייסו וכור ושמור' וכת' הרמב"ם איש תנח
 איס' שמור נאמן מפ' הגבורה למה לא נכתב בלוחות
 ויתכן שהיה בלוחות ראשונות ובשניות כתוב וכור
 ומשה אמר לשאלת ש' שמור נאמר לו וכו' כונתם
 באמת עד כאן' ואיס תאמר למה כתוב בדברות
 ראשונות וכור ובאחרונות שמור' ויש לומר ש' משנה
 העלם כשאדם שתן מתנה לחברו ומאברה ואחר
 כך שתן לו מתנה אחרת אומר לו שמור אותה בטוב
 כך לבל נתן שבת לשאל ובא מקושש וחלו
 כשחזר בדברות שניות אמר שמור את יום השבת
 כלומר שמרובו היטיב' וכן כתו' בפרשתך ושמרו צב
 ישראל את השבת וכו' טוב לא היה כתוב בלוחות

מן לבטל ולתפארת ומעב'ל כשיבגדי תפארתך
 שפסקו ר'א לוס השבת כלומר ששם שצריך לכבד
 שבת במלבושים כך צריך לכבדו במאכל ומשתה
 זה שיר שכתב של יום השבוע משה שעה לעצמו
 במלבוש ובמאכל שהוא מודיע לעולם שם שבת
 לא מכל מלבוש ויום השבוע משבח ואומר מן מור
 שיר ליום השבת כלומר שהשבת היא שאמרה זה
 המזמור ורוד המלך ידע זה בדרך נבאה' או
 עשאו על שם שבת כאלו היא מנדברת ואומרת כך
 וזהו שאמר ליום השבת כלומר ש' הוא אמרו' לפי
 יפארו לאל כל יעריו סלף על זאת המתנה טובה
 שתן לשאל כמו שפירש בשמח משה' והוא על
 שם עש' וז' וירתי לפתלתל ייספרו' ושבת על שם
 שבחי ידו של אלה' ויקר על מה יקר חסדך ליום
 וגדול על שם ל' גדלת מאד' יתן לאל המעביל
 מפאחק לעמו ישראל ביום שבת קדש שצאמר ושמרו
 צב ישראל את השבת וכו' לדורותם ברית עלש הכי
 שהשבת נחלה ל' ואומר שמך' ל' ויתקדש וזכרך
 יתפאד מלכבו וכו' כמו שפ' שם בוצר של חור
 ואומר קרית שמע בבכותיק עד גאל ישראל' .

תפלת יוצר

אומר שלש ראשונות ואחר כך
ישמח משה

במתנת חלקו על
 שם יראו בניקיס ושמחו' במתנת חלקו ומה היא
 מתנת חלקו ש' עבד נאמן קראת לו שנאמר לא כן
 עבדי משה בכל שתי נאמן הוא' והטעם שתקפו
 לומר ישמח משה בשבת מפאוס דאמרין בפרקא
 קמא דשבת לרעת ש' אי' מקדשכס אמר קבא
 למשה מתנה טובה יש לרעת גבו' ושבת שמח ואז
 רוצה ליתנה לשאל לך והודיעם ולכך תקפו ישמח

לא בתרמי

ואומר

ישמחו

במלכותך וכו'

ורצה נגה

במאמתינו וכו' ופרש"ס באתה קדשת ואומץ שלם
 אחדות. וחזור שלח בבור התשלם ואומר קדים
 שלם וקולך שלח בבור לחוצא ספר תורה ואומר
 בזלכותי אתה הראית לדעת ופסוקים מעשורים
 והטעם שנהגו לומר אתה הראית לדעת מטעם שכל
 על קבלת התורה ומתורה נתנה בשבת יי אלו
 עמנו ונח שלמה אמרו על בני השבת קומה
 למאמתיך ונח כהני ילשו נח ונח בעבור דוד
 עבדך ונח שאמר שלמה כשאכתם הארון לבית
 קדשי הקדשים כשדבקו שערים זה בזה ולא יכלו
 להכנסו כראיתו בפרק במה מדלפקין ובתקן קמ
 דמועד קטן ומוציא ספר תורה ואומר אשרי
 קעש שככה לו ונח גדלו ליה אתה ונח ועלה בספר
 לתבה ואומר ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו
 בניי אלו מלך ישמח הר צון תגלה ביום יחודת
 לנען משפטך הכל יתגדל ויתקדש וכו' כמו
 שפרש"סו למעלה ומה שמוסיפין לו השט פסוקי
 בשבת בתנא ישמחו השמים ושמח הר צון קטע
 כמו שפרש"ס בשמח משא ועד לפי שהעולם
 הבא דומה לשבת שאז יקיה אלו אחד ושמנו אחד וזהו
 ויאמרו בניי אלו מלך וקטע שאין קורין בכל
 שבת קרבנות שבת בספר תורה שפ כמו שקורין
 ביום טוב מוצא שאין שם פ חס שפ פסוקים שהם
 וביום השבת ועלת שבת בשבת ואעפ"י שהיא
 יכול להתחיל מהפסח שלמעלה כמו בראש חדש
 מכל מקום שיקר קרבנות ביום אינן פ חס שפ
 פסוקים ולא רצו לתקן קריאת פסח ששקרא איש
 שלש פסוקים ועוד טעם אחר מן שם דאמרי
 במגלה ובתעניות כבר תקנתו להם סדרי קרבנות
 כל זמן שקורין בהן מעלה חס עלהם כאלו הקריעם

לפט ומיוחד חס להם על כל עשותיהם ובקרבנות
 שבת אין שם קרבן המכמר פ כלש עלות ועשן
 שבעה לפרות בתורה פרא אחת מן פירות התורה
 וכתב רבן הידני מנהגם בכל גרסת
 ופרושיה לל המעייס בתורה מהקוראים אומר
 לו החון בקול רם חוק ויש סימן למונה מדאמרין
 בגראשית רבה לא ימוש ספר התורה הזה מפני
 מלמד שהיא ספר תורה בחיקו של יקושע שאין אומץ
 הזה אלא למי שתתב החפץ ברו כשסיים יקושע
 אל הבל חוק ואומץ מכאן למעייס את התורה שאומץ
 לו חוק ובספר לא נהג למדולא כשמיסימין
 כל ספר וספר מחומשי התורה ואולי סוברין למעייס
 בתורה מן הספר מימנש קאמר עד כאן ולאחר
 שמיסימין השבעה בקריאת התורה אומר שלח
 בבור קדים עד לעלה וחזור וקורא עם המפטיר
 צדוק הפרשה ולא יפחות משלש פסוקים ואומץ
 קדים עד לעלה ונח ספר תורה וקיימין דמפטיר
 עלה למען שבעה מדתן במגלה בברק בעהפטר
 ראש חדש אחר שאל לפרות באתה העם אומר אפי
 קרו שיתא באתה העם עד ועשית כבוד נחשת וחד
 מיט תשא עד ועשית כבוד נחשת והיינו המפטיר
 אמר מפטיר עלה למען שבעה וכתב רב
 עמרם ועל קלבו גדול דבתעניות במנה ובתענה
 באב וביום הכפרים במנחה שאין מוסיפין עליהם
 שלשי קורא המפטיר אבל בשבת וביום טוב וביום
 הכפרים שמוסיפין עליהם המפטיר איש מימנש
 העולם פ חס רוצים לעשות ליבא דכול עלמא
 כלומר אשלו למאן דאמר אין מפטיר עלה ואעפ"י
 שקורא ביום טוב וביום הכפרים מעטא דומיא
 בספר השפ מכל מקום תקום עכשו שיקרא
 המפטיר שהיא שמיט עטא דומיא כדי לגבון
 ליבא דכול עלמא וכן השיב רבא תם לרסא
 משאל וכתב רב עמרם שבמקום שמיסימין
 בקדים אין מפטיר עלה למען שבעה ובמקום

עג

שאין מפסיק בקדיש מפניד עלה למען שבעה
 ונרדף למפני שאקדיש הוא קפחא לחובת קריאת
 התורה וכדי להפסיק בין הקוראים למען חוברת
 הקריאה למפני שאין קורא לחובת הקריאה נהגו
 להפסיק בקדיש בנתיים ואמרינן קהה אר תנחום
 אימר יקוסע אין המפטיד מתחילעד שיגלל ספר
 תורה כדי שלא יקרא קעלל טוד ולח זול לשמוע
 הקפטרק ואחר שעלגן ספר תורה קורא הקפטרל
 ונדך שיקרא בה מעט פרשת קיום ולמען מפטידין
 בנתיים לש שגרו שמד על ישראל שלא יקראו בער
 וכנגד שבעה שמיו עלן לקרות בתורה ואין קורין
 פחות משלש פסוקים עם כל אחד ואחד תקם לי
 לקרות כל פסוקים בנתיים ולא יפחות מקם ואם
 נשלש הענין פחות מכלא בען הפטרות שובק שהיא
 קטנה אינו נדך לקרות יותר וליקנקראת הפטרל
 לש שהיו נפטרין בה מקריאת התורה ורף כתב
 טעם אחרי למען נקראת הפטרק לש שאמרו
 בעוטם בפרק ואלו נאמרין שון שנפתח ספר תורה
 אסוד לספר איש בדבר הילכה שנא ובתחון עמנו
 כל העם ולחר קריאת התורה קוהו להתחולדבר
 והוא מלאין מפטידו בשפת ומלאון פגור דחם פתח
 ויז שהוא מלאון אין מפטידין לאחר הפסח לשון
 סלק מן הדבר כלומר אחר שקראו הקפטרק
 נסתלקו מתפלתיו כד ומתחילן בתפלת מוסף וקודם

סקורא הקפטרק מעברך
ברוך אתה יי אלו מלך העולם אשר
 בחר בנתיים טובים על שסוללמשה בחירו לשפיק
 נתיאי השקר ורצה ברבדים הנאמרים באמת על
 שם הנשא אשר נבא לשלם בטא דבר הנשא יודע
 הנשא אשר שלחו באמת לפי שבכבא על התורה
 שנתנה בסיב אשר בחר כן מכל העמים אם
 מיבדשן רמו כן אשר בחר בנתיים טובים ששקולם
 דברי נתיים כדברי תורה שנא ולא שמעו בקול
 יי לכתבתורתו ועד עבדיו קנטיא יסקרי קשוו דברי

נתיים לתורה וליכן תקם כאן תחלה וסוף חגיגה
 ברכות לרמוז חגיגה חומשי תורה בתי הסוד
 בתורה על שם ודעת מחרוזת נבחר במשה עבדו
 שנאמר לעל משה בחירו ובשרא עמו סכא ובר
 בבס ו ובנתיאי האמת והבדק שנאמר ויחא עמו
 בשאון ברעה את בחירו שנתיאי קם משה ואהרן
 ומרים וכתב אהרן אשר בחרם וכתב בן עבדי
 אתמוך ב בחירי והבדק על שם אנשים נדיקים
 וקורא הקפטרק ולאחר קריאתה מעברך

ברוך אתה יי אלהי ער כל השלמים על
 שם פביק יי ער עלמים וכד
 פרשם בברכת קודם למען ברכה זו פתחת בברוך
 שון שהיא סמוכה לברכה שלפני הקפטרק עיק
 בכל הדורות כלומר ארך אישם הוא לרמה דורות
 האל הנאמן על שם הוא האלם האל הנאמן
 שומר הדברית והחסד ולפי שאין בכל הדורות
 אין האל הנאמן שומר הדברית והחסד לחוקנו
 ולשומרי מצותו לאלף דור האומר ועשה כבר
 וכראו מדבר ומקיים על שסודבר אלנו יקום
 לעולם בכל דבריו האמת והבדק על שם ראש
 דברך האמת והבדק על שם הפסוק ולעולם מעשתי
 עקך ויש מי שעשם אינן אחר האמת והבדק
 ומתחיל לזמן אתה הוא ש קם סודים שם שם
 ברכות ואינש פ אם אחת שהרי הראשונה אינש
 חותמת בברוך ומען שמתפסיקין בה משום דאינרי
 במסכ סופרי שהיו רגלי כל לני כאן דברי שבת
 ורעיו ותדע דברכה אחת היא שהרי תקמו למפטיד
 שבעה ברכות כד אמרינן במסכת סופרים אומר
 סבעה ברכות כנגד שבעה סקורין בתורה פודש
 סתים בקריאת התורה תחלה וסוף ואחת לפע
 הקפטרק וארבעה לאחריה קרי שבע ברכות
 נאמן אתה יי אלנו שנאמר קל הנאמן ונאמט
 דברך שנאמר נאמט כל פקודיו ודבר אחת
 מנדריך אחר לחיוב בריקם על שם כן יקום דברי

ל

אשר יאמר לא ישוב לירוקם ועל שם יאמר
 צדקה דבר ולא ישוב. על מלך עמון אתה ברוך
 אתה יי קה קצאמן בכל דבריו כמו שאמרנו. ולפי
 סברה זו מברכת מעשן הנשאים ששקר נטו אתה
 מיתה על צון ועל איהו ועל דוד לפיך אומרים
 אחר קרחם על צון ואחר כך על איהו שיבא
 לבשרנו. ואחר כך על דוד " רחם על צון
 על שם אתה תקום תרחם צון. פה היא שבת חיים
 על שם אתה לך לפי יי בארצות החיים פה ארץ
 ישראל נקראת ארץ חיים כמו שנקראת ארץ
 צב. וכן אמרו רבותינו ז"ל ארץ שמתה חיים
 ולעצמת נפש עטן דאטון והוא כמו לכנסת ישראל
 שהיא דואבת בגלות והוא מלשון עצמה נפשי
 לחיות. תקום נקם במקרה שמיים על שם כעל
 גמולת כעל. ואלו ועמי. וכתוב בתורה ובא לציון
 גואל. ואמר במקרה על שם קל מקרה אשיב
 גמולתי בראשם. באי משמח צון בבטה
 כראמרי בתחומי במה שתיד קנה לנחמה בקטן
 בעל לעבה באמחה " שמחה יי אלנו באשקו
 הנשא עבדך על שם קנה אכס שולח לפי את אלה
 הנשא ועמי. והשיב לב אשת על בעט. ואין עבדך
 על שם עברי הנשאים ובמלכות בית דוד משיחך
 על שם ובית דוד כאלים והוא מתפלל על הצעור
 שכל ועברי דוד מלך עליהם במקרה יבא המשיח
 שהיא מורע דוד ויגל להם על שם יגל לשאועתך
 ועל כסאו לא ישכור על שם וכסאו כשמש בגדי.
 ולא יחלו עוד אחרים את כבודו על שם וכל יי את
 יקרה חלקו ודוד הוא מעבט יהודי. ואמר כבודו
 על שם וקיתה מאחתי כבודי באי מנגן דוד שנאמר
 ותקן לי מנגן עגרי. ואמרי כל ערש פרחים ועשית
 לך שם גדול כשם הגדול אשר בארץ. תאמר
 יוסף זה שאומר מנגן דוד כמו מנגן אברהם שכתוב
 בו ואגלה שמך שהאבות הם הגדולים אשר בארץ.
 על התורה שקראו עתה בספר תורה. ועל

הנשאים חייא הקפטרם ועל יוסף הממח הזה שנתת
 לנו יי ליום לקדשה שכל ולקדש את יום השבת.
 ולמחמה שכל למען יסוף. לכתוב שנאמר וכברת
 מעשות דרכך. ולתפארת על שם לבשי בגדי
 תפארתך כלום כבדו בכבוד נקיים של יקו בגדי
 השבת כבגדי החול. ועל הכל יי ליום יום מיוחדים
 לך ומברכין את שמך על שם קודולו כרכו שמו.
 יתברך שמך בשכל חי תמיד לעולם ועד על שם
 ואברהם שמך לעולם עד ואין בעל חי על שם
 לא המעשים יחלו יי אלם החיים באי מקדש השבת.
 שנאמר על כל ברך יי את יום השבת ויקדשו
 ובוים טוב אומי ועל יום חב פלוג קום ועל יום טוב
 מקרא קדש קום שנתת לנו יי ליום לשאון למחמה
 לכתוב ולתפארת ועל הכל יי ליום וחותם באי
 מקדש ישראל וקומעם. ואם קום שבת ויום טוב
 כולל ששהם וחותם באי מקדש השבת ויום טוב
 לפי שקדושת היום גרמת למפריז שיבא
 ואם הל ראש חדש בשבת אינו בריך לחומר של ראש
 חדש. וקרב ליי כתב שברך לחומר ולעל ועל יום
 הממח קום ועל יום ראש חדש קום. אבל אין
 בריך לחמש בשל ראש חדש. והטעם שאינו בריך
 לחומר של ראש חדש מפני שכלמל שבת אין נשא
 בראש חדש. והוא קרין חול של מועד בשבת.
 ומימו כשחל יום הכפרים בשבת המפטייר במנחה
 מוצר של שבת וחותם בשל שבת אע"פ שהפטר
 המנחה אינה באה אלא מפני יום הכפרים קוחל
 ובקפטרות שחרימוצר של שבת מה שאין כן בשבת
 וראש חדש. ובחול של מועד שאין מפטייר בו
 כלל. ובראש השנה אומר ועל יום הוכרון קום
 ועל יום טוב מקרא קדש קום וכוון תרועה באהב
 מקרא קדש וכו' לעצמות מצרים ודברך אמת וקיים
 לעד באי מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום
 הוכרון. ועם הכפרים אומי ועל יום הכפרים
 קום. ועל יום מקרא קדש קום שנתת לנו יי ליום

ע

למחילה ולסלחה ולכפרה ולמחולת את כל
 עוונותינו באהבה מקרא קדש וכו' לצאת מצרים
 ודברך אמת וקיים לעד ברוי מוחל וסולח לעשות
 עמו ישראל מלך על כל ארץ מקדש ישראל ויום
 הכפרים ואחר כך יגברך את המלך ואת הקהל
 ואומר אשרי ומחויי ספר תורה למקומו ומה לומר
 כשמחזירין אותו ברוך יי אשר נתן מסחה ונגעד ע
 יי הוא גאיה אין עול ופוא כתוב בעל כסו ומוסיפין
 פסוקים מעבודים ואחר אומר מן מור לדוד חס ליי
 בנ אלס חס ליי כבוד וענו ונמי מטע שחאמר על
 מנת תורה שחא ב וירקידס כמו ענל וכהי במזמור
 יקום גאיה יפע אובי למח תרדון קריס גבאטי
 ורכוב עלני אותה קמומור נאמר על מנת תרדי
 ומוסיפין בסופו שלו שערס ראשיכס ונ' שאמרס
 שלמה כשאכעס ארון לבת קדשי הקדשים כדאי
 בשבת בתי במח מדלפין וכו' דמועד קטן ואומר
 יהלל את שסי ונ' ואומר טובה למעשר וכו' ואומר
 קדיש עד לשלח ומתפלל

תפלת מוסף

אומר שלש ראשות ואחר כך למשא עיתה על
 קר סיפ על שם ועל קר סיפ ערדת ורב עמרס
 ורבי סעדיה חתילי תפל וו תכנת שבת רשר
 קרבנותי ויש שחין מנהגו לאמר לא רשת ל
 להארץ בערוסה משה שבת וטר ושמור כדאמר
 וכו' ושמור בדבר אחד נאמר ונ עיתה יי אלני
 חוזר על מה סיפ שוכר להקריב בקרבן מוסף
 שבת כלום אעף שקדשת קשבת ואסרת לעשות
 בה מלחה בשבת עצמה עית להקריב בקרבנות
 ולדחות את השבת כראוי פ כמו שאומר הפסוק
 עלת שבת בשבת ואמר רזל עלת שבת בשבת
 ולא עלת שבת ו בשבת אחרת ואס ישנה חייב
 משום חולל שבת יהי רען מלפטר יי גאיה ואל
 אבותינו שתעלנו לרצנו על שם וקמת ועלת אל

קמוקוס ותעפנו בגם לפי על שם ותעפנו בכר
 נאלתך ועל שם קשם גילך שלום ושם נעשה
 לכתך את קרבנות חובתנו תמירין כסדך
 כסדר ככתובין בתרמ ומוספין ככתוב
 בתרמ את מוסף וכו' באהבה על שם מוחה
 יי אתרס כעשת רעך על שם כאשר עך שכי
 בשבת ואמר רעך על שם שכתוב בקרבנות
 ורשתו אתרס נאם יי אלני כמו שכתבת על
 בתרמך אומר לשון על שם זכרו תרת משה
 עבדי אשר עית אותה בחורב על כל ישראל ונ'
 על ידי משק עבדך על שם ומשת וחקים ותרת
 עית להם בד משק עבדך כאמור ושם קשבת
 ואומר ישמחו במלכותך וכו' ורבה
 במחחתינו וכו' ופרשום באתה קדשת וקמו
 קעס חין אומרים במוסף ישמחו במלכותך
 לא מתחילין מן וקשטיע רשת וקסטופשס למ
 חין אומרים אות ושג ט בתפלת מוסף ראש חדש
 שחל להיות בשבת שהיא אתה ירת קס אומרים
 אות ולמה לא יאמרו אות בכחן ואומר שלשה
 אחרות וחוזר שלח נטר קהלה ואומר
 בסוף ברכת ארנה גמר

קדושה רבה

כהר יתנו יי אלני מלחטס המוע מעלה וכך
 אומר בברקי היבות משרתיך יתערו כהרים לך
 וישירוך שיר חדש והשבח שמשבחין לשם הוא
 מנחה אות בלשון כהר על ט ליתחן קס לכאשר
 ותוכח כהר בג מטריא יי מלך יי מלך יי מלך
 לעל ועד ועמר ישראל קטע מטק יחד כל
 קדושה לך ישלשו וכו' כמו שפרשם בקדושה של
 של חול ואעף שאמרו במסכת חולין שחין מלחה
 קשרת אומרים שיהא למעלה עד שיאמרו ישראל
 שיהא למטה כמו שאמרו למעלה אעפכ חין חס
 רען להקפאר בזה לא חס אומרים שקמלחטס

לפ

משבחין

ומקדישין תחלה

כבודו מלא עולם

פרוש ממלא כל השמים . והטעם שקורא מקומו
אל שמים ואין קדוש מקומו ומשרתו שואים חיה
מקום כבודו לקדושתו . שאף מהמלאכה קורא
בעל שם אמר ש לא יראש קדוש וחי . קדוש
כמשמעו . וחי אף מהמלאכה שהם חיים וקיימים .
לעמדת משבחין ואומרים וכו' כמו שפרשנו
למעלה

ממקומו

יפן ברחמינו לעמו על שם ויפן ליהם ויחן אותם
וירחמם וקו ויחן אותם לשם שמיחדים שמו ערב
ובקר בכל יום תמיד וכו' על שם ערב ובקר ובהרים
אשיחם ואהמקם

אחד

קורא אלנו על שם שאמר קודם ה' אלנו ה' אחד .
וקובך לפרש קורא אלנו משום דתפן בכבודת ב' .
אין עמדין מודים מודים משתקין אותה . ומפר בגין
וכן האומר שמע שמע כחומי מודים מודים דאמי
מעשה הקורא שמע וכפלו קרי וק מעשה . מענה
קורא דהוי קא שתיק ל' משתקין ל' לא קשיא קא
דאין מילתא ותשיח קא דאמר פסוקא ותשיח
פרישין איהו אמר פסוקא ותשיח משתקין אותה מענה
שנראה כשתי רשויות אבל אין מילתא ותשיח מענה
קורא אבל אין משתקין אותה . וקריאף כתב קטר
וקא שאם אמר מילתא ותשיח משתקין אותה . אבל
אין פסוקא ותשיח מענה קורא אבל אין משתקין
אותו וכן שיקה האומר מילתא וטפול מענה או
משתקין אותה . קמחבר קדושא זאת רבה לפרש

קורא אלנו ומנה שנהג לעי במלכות וזיוסא כפריס
שמע ישראל וכופלין אותה שאין ראוי לעשות כן
משתקין אותה . ויש אומרים שכן שקורא מנהג אין
משתקין אותה שזה ודאי אין אומי אותה משום שתי
רשויות . קורא אטא על שם ש אתה אטא . קורא
מלכא קורא ושיעמ וכתב מושיע בעת צרה . קורא
יגאלנו קורא ושיעמ ברחמינו עש משמע ישועה .
שעת על שם יוסף ה' ששת ידו וכו' . לעצת כל חי
על שם חסף ה' את זרוע קדשו לעצת כל הקמים
קן גזלת אתכם יחריית כראשית וכו' ומנה
שנהג לעמר קדושא רבה מעט שיש בה התחלת
קריאת שמע . וסופה שאין אומרים בה שמע
ישראל ה' אלנו ה' אחד . ובסופה להיות להם לאלים
אש ה' אלכם והטעם לה שגזרו אמר על ישראל
שלא לקרות קריאת שמע תקום שקיה אומרו שלח
צטר בכלעמ בעמירא . בכל תפלת שחרית בין
בחול בין בשבת . והעם עשין אחריו כדי לזכות
ידי חובת קריאת שמע . וכשנתבטל השמר בטל
לומר כן בכל התפלות וקבע לאמרו בתפלת מוסף
מעט שט לבהים קאחד לש שאין בתפלת מוסף
קריאת שמע . והעם כדי שיתפרסם קנס לדבות
ולחודות לשם על בטול השמר כך כתב הגאונים .
ועי' שלח צטר חזרת התפלה ואומר קדים התקבל
ואהבן ברוב המקומות בספרד לומר משנת פרק
אחד בכל שבת ושבת . וכן במיסטובס מעט כל
מועד ומועד . ואחד כ' אומי אמר ר' יאודה
אשרי מי ששמעו בתורה על שם אשריך וטוב לך
וכמו שפרשו רז"ל ש ארס לעמל יולד אשרי מי
שעמלו בתורה . ועסק נחת רוח לטוב דברה
תורה כלשון נט ארס טפון שמדע ש רעא קורא ל
לעסוק בתורה כמו שעה וקנתה יומים וליל
יראה סל העסק בה כאלו עסק לו נחת רוח טון
שמקיים מעשה גדל בשם טוב וכו' . ועל אי
שלמה בחכמת טוב שם וכו' . אמר בחכמת על שם

ויחכם מכל האדם למוד תורה חרבה ויתאן לרשכר
 וכו' והמון העם גרסין כדו שיתאן לך שכר ואסור לומר
 כן דהא תפן אל תהיו כעבדים המשימשין את הרב
 על מנת לקבל פרס וכו' ואם תאמר הא דאמר
 צדקא קמיא דבבא בתרא האומן סלע זה לדקא
 שאיזיד אט ובבבא דכדי שאזכר בה לעתיד לבא הרי
 זה נדיק גמור' יל כדמשע קתס כחן שארס כחן
 באומות קעלש' כלומן ישראל דעת לשמים ועמר
 בלבם לכת בין יחיו בין לא יחיו ואיטו מקרהד אחר
 מדת הדין' ואם כן איך זה על מנת לקבל פרס
 אכל בני איטו מתן לא על מנת כן ואם לחו מתחרט
 וכדי שלא יחשוב האדם שמתן שכר המצות הוא
 כבעל חוב לשכר פרס ואמר' ודע שמתן
 שכרן של צדיקים לעתיד לבא שנתן מה רב טובך
 אשר נטת לעריוך וגו' וכתב להחיל חובשים
 וחובותיהם אמל' הם גרסינן ודע שמתן שכרן
 בשן ולא גרסינן מתן שכרן לפי שאיטו מתעשב על
 קלסון' ואומר ר' חנניה בן עקיבא אומר רבה
 קבה לכות את ישראל' זו היא משנה בסוף מכות
 ופרשה קדם בנין' כך משקרי האמונה בדת הוא
 כשיקיים האדם מצוה מתריב' יצאת כש הראוי
 ולא יתקענה כוונה לרבד אחר מחפץ העולם לא
 עשה אותה מאהבה זכה בשלמה להי העולם הכח
 לכן אמר ר' חנניא ב' בריבוי המצות אי אפשר שלא
 תעלה בה האדם מצוה אחת בלב ימיו על מנת כוונה
 ושלמוותה ותשאר נפשו ותתקיים באותה מעשה
 ואכריז על השקד הוא שאלת חננה בן תמיון לר'
 יוסי בן קסמא מה אע לי חיי העולם הבא אמר לו כלום
 בא מעשה לך כלומר בא מעשה מצוה לך על
 שלמוותה אמר לו מצות פרי' כחלש' למעשה של
 צדקה וחלקתם לעניים אמר לו ל' יוסי אם כן עש'
 חלקך יהא חלקי' כלומר טון שבאח לך מצות
 צדקה על שלמוותה וטעם הפסוק י' חסן לדין
 את ישראל למען ש' יגדיל תורה ויאריך' ואומר

אין כאלו וכו' מי כאלו וכו' סודק לחלום
 וכו' צדק חלום וכו' אלה הוא חלום וכו'
 ושמעתי סימן להם כדי שלא יטעה האדם להקדים
 אחד מהם לשפרו שתמצא בראשית שבת אימון ברוך
 אלה' ואומר תאמר דב חלום כל קאונה חלכות
 וכו' אמר ר' אלעזר אמר ר' הניח תלמודי חכמי
 וכו' ואומר קדיש על ישראל ונפארוין לכתקם
 לשלום ומצוה על כל איש לחכול קודש חצ מיום כדי
 לקיים מצות עונג שבת כדאמר ר' ברושלמי ר' אחא
 ור' זכור בשם ר' זוסי בר' חנניא חסור לכתעאר
 בשבת עד שש שעות והדרשעס אומר חסמכתא
 לזה מימא שחומר וקראת לשבת ענג ענג כתוב
 חסר זו לרמוז שגריך לחכול קודש שש שעות
 ושמעתי בשם ר' זרחיה קלי' שאמר כל מי שאיטו
 אובל בשבת חמין כריך בדיקא חס הוא מין' ואם
 מת יתעסקו בו עממין' ויש מן האומריס על
 קשמאל שקוא ימין' וכל המשימין להבשיר
 ולבטימן הוא המאמין וזכה לראות בקץ הימין
 ומה שנהג לפרוש מפה על השלחן בשבת וצמי
 טובס בשעה שאומר קדוש קיום' כתב אבן
 הירחי שקוא וכל למן טל מלמעלה וטל מלמטה
 ודומה כמי שמוצו בקופסא' ואיטו נכון פ' לבדו
 וגם בחול קיה צריך לכסות את השלחן' אבל
 צדוש אומר הטעם על דרך משל כדי שלא יראק
 חפת טשעפ מן הדין הוא קודס לבדכה פ' קונה
 ראשון בפסוק ארץ חטה וכל קודס בפסוק הוא
 קודס לבדכה חלש שגריך לבדך על חמין תחלה

תפלת מנחה

אומר אשרי וסדר קדושה וקדיש עד לעשר' ואומר
 ואע תפלת לך י' עת רצון וגו' וכתב לחומר לר'
 שאומר במדרש ישוחו ב' יושבי שער ופגפות שותי
 שכר' ואע תפלת לך י' עת רצון אמר דוד לפני

ויעמוד ויאמר קדיש ויתפללו הכהן שהוא התפלל
 אחת קהל יחד בשבת בשחרית וכן בעמים טובים
 ובראשי חדשים ובתעניות בשחרית שון שאומר
 אשרי בתעבה לאחר שנכרך ספר תורה אומר קדיש
 אחר ספר תורה לחלק. וקדיש שחוזר ואומר
 קודם לתפלה אחר שהחזיר ספר תורה אומר על
 אשרי שהוא תפלה אחרת. ואם תאמר יאמר
 גם במנחה אשרי אחר שנכרך ספר תורה ואחר
 כך יאמר קדיש קודם לתפלה לפע התעבה. ויש
 לומר שלא יתכן שהרי כבר פתחו לפע התעבה
 באשרי שנכנסו לבית הכנסת וקראו יאמר אות
 פעם אחרת ועוד על לא נתקן לומר ב' אס שלש
 פעמים ביום. ויש מקומות שאומרים לומר במנחה
 בשבת אחר קריאת ספר תורה מזמור שיר לשם
 השבת. ולפי זה היה יכול לומר קדיש אחר קריאת
 ספר תורה וקדיש האחר היה על המזמור
 ומתפללן שלם ראשונה ואחר כך אומר

אתה אחד

ואמר אחד לפי שבשחרית של שבת פתחה התורה
 וקתפלו ישימח משק שהוא מדבר במצות תורה
 תקפו לומר במנחה אתה אחד כלומר כשם שאתה
 אחד ואין כמוך כמו כן מי כעמך ששאל גי אחד
 שהם לבדם רע לקבל תורתך ולא האומות. וקיים
 דרשינן בפרקא קמא דברכות וחגיגה. את יי
 האמרת היום ויאמר כהן היום. אומר קנה אתם
 עשיתם חטיבה אחת בשלם שנאמר שמע ישראל
 יי אלוהי אחד ואעשה אתכם חטיבה אחת
 בשלם שנאמר ומי כעמך ששאל גי אחד בארץ
 ושרוש חטיבה כריתה מלאו מזמור טב עמך
 וכל דבר נפרד ומיוחד שאין כמוהו בכל האחדים
 וקייחודים. חזו את יי האמרת היום בגי

הקנה דבמו של שלש אומות השלם כשמותין
 ומשתדלין יושב ומנגנן ואין מוזכרין שמע ואת
 אעף שאת אול. ואתה את בא לתפלה לטעם
 ואת שאל מנחך עת רצון לכפר על העול ודור
 היה מנחה הדבר כלפי ישראל ובעבורם היה מדבר
 עוד שמעתי טעם אחר לפי שתפלת מנחה נהג
 להתפלל אותה אחר שאלו ושתהרבה ואמרינן
 בפרק הדור עם הכהן שתיין אל יתפלל ואם
 התפלל תפלת תפלה. ולשכך שאלם מלפניו
 שתהיה תפלה זו עת רצון. תדע ש ביום טוב
 אין אומרים אותה מפני שאין מקוה להתפלל תפלת
 מנחה עד סוף. לערב כשאר ימות החול. ומא
 שנהגו לכפל פסוק זה כתב אבן קריחי לפי שהוא
 חשוב כפרה בטע עמיה ונראה כמסיים את
 הפרשה. ומזמור ספר תורה וקורין בו שלמה
 עשרה פסוקים מפרשה הבאה דתתא במגלה
 בפרק בע קשר במקום שפסקין בשבת שחרית
 שם קורין במנחה. במקום שפסקין במנחה שם
 קורין בשם. במקום שפסקין שחרית בשם שם
 קורין בחמישי דברי מאיר. ליהודה אומר
 במקום שפסקין בשבת שם קורין במנחה בשם
 ובחמישי ובשבת הבאה וכן הלה. ולאחר
 שקורין מחזיר שלם כבוד ספר תורה למקומו ואומר
 קדיש על לשלם. וקטעם שאין שלם כבוד רגל
 לומר קדיש במנחה בשבת אחר קריאת ספר תורה
 וכן במנחה בתענית מוטע שאין אומרים קדיש לא
 אם כן אומר שום דבר בתחלה שכך נהג לומר
 במנחה בכל יום בתחלה אשרי ואחר כך עומד ש
 ואומר קדיש. ובכאן אם אומר קדיש אחר קריאת
 ספר תורה נמצא גימיר תפלתו וכשורד לטע התעבה
 להתפלל ויאמר קדיש תחלה נמצא שנאמר על חנה
 ואם תאמר יעמדו כבוד ויתפללו קראו יתכן
 מדבר. לכך נהג שלם לומר קדיש אחר קריאת
 ספר תורה בתעבה עד שיחזיר התורה למקומה.

עמ

ואקריאת שמעך פרוש אתה אחד שהשם יתברך
 חיבו מתחלק ולא מורכב כמו שאר האחדים שהם
 נאסר ונחלקים לשבע אחדים רק הוא יתברך אחד
 בתפלת האחדות בלא מרכבה ובלא חלק ושם
 אחד זה הוא שם בן ארבע אותיות שהוא שם מיוחד
 לו יתברך דבר אחד אתה אחד לפי שכל הנבראים
 הם בשלש עשרים ילד ובחור וזקן אבל הנב
 לשל הוא נעטן אחד ולא ישנה ושם אחד
 ולא כן הנבראים כדאמר בתנחומי שלש שמות
 נקראין על לודם אחד שקראוהו אבו ואמו ואחד
 שקורין על בע אדם ואחד שקורא הוא לעצמו אבל
 הבה שמו אחד לשלם ולא ישנה ומי כעמך
 כשראנו אחד בארץ פסוק הוא ולכך תפארת
 גדולה ועטרת ישועה מיוחדת וקדושה לעמך נתת
 תפארת על שם שבת המקדש שנאמר ושת
 תפארת אפרכי וכתב בת קדשם ותפארתם
 גדולה על שם תרנגולתי ותשוב תנחמני ועטרת
 על שם וקייט עטרת תפארת צד יי ישועה
 על שם ישועתך אי מיוחדת שבת על שם
 ברוך יי אשר נתן מיוחדת וקדושה לעמך נתת
 שנאמר וקייט קדושים וכתב קדש ישראל ליי
 אברהם יצחק יצחק יצחק כלומר אברהם ויצחק וישמעאל
 כשיעקב ובני יסאח בשבת ושומרין אותה ושתף
 יעקב עם בניו לפי שהם נקראים על שמו שנאמר
 שישע נח שית יעקב הנקראים בשם ישראל ואמר
 גילה באברהם ורעה שיעקב לפי שיעקב הוא קרוב
 לבני יעקב שנתן להם השבת ויתר מאברהם ויש לו
 שיעקב ויתר מימנו לפי שרע נאמר בו דנה שהוא יותר
 מגילה שנאמר אף גילת ודני ועוד בגילה הוא
 בלב ורעה בפה אבל יעקב שהוא קרוב ויתר
 מאברהם ויצחק לבניו נתן להם שבת יש להם
 שיקר המיוחדת וקולך ומספר המיוחדות
 מיוחדת אהבה וכדנה על שם אהבה נדנה
 מיוחדת אמת ואמונה על שם וכתת פעלתם

באמת ואמונה על שם ואדרשתך לבאמונה
 מיוחדת שלום על שם ובאלים תולין ועל שם וישב
 עמי במה שלום הקטן ובטח על שם שנאמר
 אצלו הקטן ובטח עד שלם מיוחדת שלמה
 שאתה הוא רובה נה וו הוא מיוחדת שבת שקורין
 רובה לחיט ישרו עגרי וידע ש מאתך קיח
 מיוחדת רובה למיר גם אתה רובה שישרו וידע
 בניך שמעו וו של שבת אינה כשאר מצות שהרי
 כשחמרת לא יקוי לך אלם אחרים לו תשא לא
 תרצה לא תחף לא תגוב לא עיתם למען יעשו
 כמוך אבל מיוחדת שבת היא למען יעשו כמוך שכל
 ושאריו בשישראל את השבת ועמי בעובדי ישראל
 וביים השבע שבת וינפס נמצא שעל כן עמ
 מצות מיוחדת לודיע ש מיוחדת היא מיוחדת
 ועל מיוחדת יקדשו את שםך ואומר רובה נח
 במיוחדת ואומר שלש אחרונות וחזור שלש
 בטר התפלת ואחר כך אומר

צדקתך

צדקתך אלם עד מרום צדקתך כדריאל כך
 נהג למרס ברוב המקומות בסדר וכתב אבן
 היחי שלם יתכן לאמר על זה הסדר ש בתלם
 כתוב ראשון צדקתך כדריאל כלמנח לעבד לוד
 נאם פגע לרשע וצדקתך אלם כלמנח לוד
 לחוטב צדקתך נק לפעלם באלפא שתא דאשרי
 תמימי דרך וכן מנחה נרפיה שרובנא לאמרס על
 סדר הכתובים והוא הכתוב להגדיל ולהוסיף בשבת
 המקום ברוך הוא בתחלה נדמית שגדלה כדרי
 א ועוד גדלה עד מרום ולפעלם צדקת ותרת אמתתי
 עד כאן וכן הם מוגדרים בסדר רב עמרם ורשמי
 סעדיק והטעם שנהג לומר צדקתך כתבמר
 שר שלום ש צדקתך רין הוא על שמתמסק רשאי על
 בשבת נעמח וגם נהג שלא לקטע מרש באותה
 שעה ש חכס שמת בתי מדרשים בטלם ומנחה

מח

קדר תפלות שבת

אבותינו תורה היא : וקשאו עליו ש נראה ש מית
 בערב שבת דאמרין באדר שלש בלח בטמן
 בלכה ידיחו ושבת היה שנאמר ויהי שם קשטע
 וישמנו כעלות קשחר ויסוט את קשער כמשפט
 הוא שבע פעמים וכתוב אחר כן ותעל החומה
 תחתיה ומלח בטמן שבת היה ראש חדש פסח בא
 בשבת ורח אדר שלטעו בשבת ושנענה באדר מית
 משה בערב שבת שכשנלמו שלשים יום לבלו
 ויאמר יי אל יהושע ונני משה עבדי מית ונני וכתו
 קטמן לכה נדק ט בעור שלשת ימים אתם עבדים
 את הירדן וכתבו וקעם עלו מן הירדן בעשור לחמש
 הראשון ובלכה ידיחו בלח בטמן הובא מקום שלמי
 ושלמה למפרע מיום שעברו את הירדן קח למדת
 שכשנענה באדר מית משה בערב שבת וקט אית
 בפק דקדושין ועוד כתוב בן מלח ועשרים שנה
 אנט קום ודרשי קום מלכו ימי ושמותי ואמרין
 שום כת יג תרות ואם היה בשבת קיחך כתב לא
 יש אומרים שכתב לאומרים כיון דזוק קדין ער
 פשעשע שעתידין לחזור לריש אחר קאלנת קסדר
 מנדיקין את קדין על דינה חוזר כדאמרין בכל
 מלאך הממונה על הדוחות מבריו בערב שבת
 ואומר בלו פשעשע מנהיג ומחו כדרך שישראל
 שובתין ובמולאי שבת מבריו ואומן חזרו פשעשע
 לנהיג שכבר קשעו ישראל את סדרים שצמי
 בלנות ולא סדרים שון דלמו סדרים בלו למות
 וכל זמן שלא התפללו שלש תפלות אלו איש דואגים
 ואומרים עדין לא פנה השמש אבל שון שהתפללו
 מנחה קוא ערב דואגים על קללה הבאה שעתיד
 לחזור לריש ולפי מנדיקין עלהם את קדין במנחה
 ועוד יש מפרשים שכתב לאמרם לפי שאחר
 המנחה אוכלין שערק שלשית ואמרין במסבת
 שבת של המקיים שלש סעודות שערק שלש
 פרעטות מחבו של משיח ומלחמתג ומעג
 ומדינה של גהיג ואו קאלה פקוקים טהע לאמרם

על שם אלו השלש נדקות שיצעה עמנו וכך קם
 כדרשים נדקתך כהרדי אל משפטיך תהום רבם
 כפגד חבו של משיח שיפקור מלכות קדשעה
 ואמרין רזל שמלכות קדשעה דומה לתקום מית
 תהום חין לו חקך כך מלכות קדשעה חין לה חקך
 ונדקתך לים עד מרום אשר עשית גדולת ונני כפגד
 מלחמתג ומעג שכתוב בה וקתגדלתי וקתקדשתי
 ופודעתי לשש גים רבים ועוד כתב שם על
 ובחי אשר את זוכה לכה ובח גדול על חרי ישראל
 נדקתך נדק לעולם ותרתך אמת כפגד
 דינה של גהיג שאולן תחלה למת למת לא עסקת
 בערק שנקראת אמת ודרשו זה מפקוס פטר
 מים ראשית מדון וכתב קבוצים כל יום שאומרין
 ט קלל חין אומרים במנחה נדקתך לפי שקלל
 קוא על קשמחה ונדקתך קוא לון עבר שקוא כמו
 נדוק קדין ואומן שכ קדיש התקבל ואומר מוזמור
 מהתלים ואומר קדיש יקח שלמה רבה ונטרין
 לבהיגם ללאים מן שטעה וקתחיל לתפלה
 תפלה של חול בשבת וזוכר עמר כל אותה ברכה
 שזוכר בה וחוזר לשל שבת ודוקא בערבית
 שחרית ומנחה אבל במוסף פסק ואפי באמצע
 ברכה וחוזר לשל שבת לפי שכתפלת ערבית
 שחרית ומנחה ראוי קוא למר שמונה עשרה
 כשאר קימים לא משהם כבוד השבת לא רע חכמי
 זל לתריחו כדי שלא ינטער שאם היה לו חול
 אומר בברכת חולש ואם היה נדק לפרכסה
 אומר בברכת השמש ולכך חין מתפילין פ
 אם שבע ברכות דקיימא לין אסור לדס לתבע
 נדכו בשבת אבל מוסף חין ראוי לשמונה
 עשרה ברכות שאין לך מוסף שיש בו שמונה
 עשרה ברכות ועל כן אם התחיל בשל חול
 פסק ואפי באמצע ברכה
 וקרא בד כתב דלא שח
 ראפי

ע

תפלת המוספין ראויה היא למונה עשרה ברכות
 ואם התפלל שמונה עשרה ברכות וחדש בה דבר
 מן צט במוספין יח כדאמר ר' ירושלמי כל תפלת
 השחר בעטן כמא שמא תן תפלת וזכר לתפלת
 מוסף כדי הלוך ד' אמות רבא אמר נדיך לחדש בה
 דבר ושמרי בשקומי ר' יוסי מהו נדיך לחדש בה
 דבר אמר לך אפי' אמר נעשה לפניך את חובתינו
 בתפילי ויס וקרבן מוסף יח תפלת המוספין
 ראויה היא למונה עשרה ברכות ואם התחיל
 גומר אותה בברכה "

הקדש נטלה דלקה בליל שבת מצטנן מוזן ג' סעודו
 בשחרית מצטנן מוזן שתי סעודות במנחה מצטנן
 מוזן סעודה אחת ועוד אמרין קהה תל מדיחין
 כלם בשבת לצורך השבת שבה קערות שאכל בהן
 בשבת ערבת מדיחין לזכור בהן שחרית שחרית
 מדיחין לזכור בהם במנחה מן המנחה ולמעלה
 אינו מדיחין אבל כוסות וקיתניות תלויות מדיחין
 והולך כל קיוס כלו לש שאין קבע להתם
 ועוד ראיה מדתפן בפרקא קמא דפסחים ארבעה
 עשר שחל להיות בשבת מבטעין את קכל מלפני
 השבת ומשירין מוזן שתי סעודות וסעודה שלשי
 אין נדיך לשייר דמיין אסור ינשש שעות ולמעלה
 אמר שאין ומנה לא במנחה ודבטן תס קיק
 דגל לזכור בארבעה עשר בטפן שחל להיות
 בשבת בסעודה שלשית מנה עשירי קבלות
 באינן ודבש שלא אמרו דביטן זל כל האוכל מנה
 בערב טחח כלא טעל ארוסתו בשבת חמיו לא
 בלחם שש אבל מנה עשירי מותר שערין לח
 פלו חיוב לחם שש ער קערב וכתב קרס
 בימזל שניך לקטע כל אחת משלש סעודות קלאו
 על קיין וקראש לא קיק מברך על קיין קודם
 מאוס דאיתקש יום לאל לעטן קדוש מן ללה סג
 בחד זימנא אף בוס נמי סג בחד זימנא
 וכתב קרס בימזל שניך לבצע על שתי ככרות
 גס בסעודה שלשית וכן כתב קראש
 וכתב שש קראש שאף כל שעה שמבקש לסעד
 חייב בלחם מנחה ואעף שאינו מחוייב לא בשלש
 סעודות כתב הרב ר' ימשה רבן שזה שחייב
 לזכור שלש סעודות בשבת מפע שאוכל אפלה
 גס יבטרך להרחיק ומן האפלה שחרית
 וכשראה שהיא מנה לזכור שלש סעודות ל
 יאכל בשום סעודה מהש פ' אס בשיער שיוכר
 לזכור בקניע ומן הסעודה שחרית
 נמנאו כל סעודתו לש מנחה

הקדש נטלה דלקה בליל שבת מצטנן מוזן ג' סעודו
 בשחרית מצטנן מוזן שתי סעודות במנחה מצטנן
 מוזן סעודה אחת ועוד אמרין קהה תל מדיחין
 כלם בשבת לצורך השבת שבה קערות שאכל בהן
 בשבת ערבת מדיחין לזכור בהן שחרית שחרית
 מדיחין לזכור בהם במנחה מן המנחה ולמעלה
 אינו מדיחין אבל כוסות וקיתניות תלויות מדיחין
 והולך כל קיוס כלו לש שאין קבע להתם
 ועוד ראיה מדתפן בפרקא קמא דפסחים ארבעה
 עשר שחל להיות בשבת מבטעין את קכל מלפני
 השבת ומשירין מוזן שתי סעודות וסעודה שלשי
 אין נדיך לשייר דמיין אסור ינשש שעות ולמעלה
 אמר שאין ומנה לא במנחה ודבטן תס קיק
 דגל לזכור בארבעה עשר בטפן שחל להיות
 בשבת בסעודה שלשית מנה עשירי קבלות
 באינן ודבש שלא אמרו דביטן זל כל האוכל מנה
 בערב טחח כלא טעל ארוסתו בשבת חמיו לא
 בלחם שש אבל מנה עשירי מותר שערין לח
 פלו חיוב לחם שש ער קערב וכתב קרס
 בימזל שניך לקטע כל אחת משלש סעודות קלאו
 על קיין וקראש לא קיק מברך על קיין קודם
 מאוס דאיתקש יום לאל לעטן קדוש מן ללה סג
 בחד זימנא אף בוס נמי סג בחד זימנא
 וכתב קרס בימזל שניך לבצע על שתי ככרות
 גס בסעודה שלשית וכן כתב קראש
 וכתב שש קראש שאף כל שעה שמבקש לסעד
 חייב בלחם מנחה ואעף שאינו מחוייב לא בשלש
 סעודות כתב הרב ר' ימשה רבן שזה שחייב
 לזכור שלש סעודות בשבת מפע שאוכל אפלה
 גס יבטרך להרחיק ומן האפלה שחרית
 וכשראה שהיא מנה לזכור שלש סעודות ל
 יאכל בשום סעודה מהש פ' אס בשיער שיוכר
 לזכור בקניע ומן הסעודה שחרית
 נמנאו כל סעודתו לש מנחה

ענין שלש סעודות:

של שבת

אמר בשבת בבל כתב הקדש שחייב אדם לקיים
 ג' סעודות בשבת ודריש לה מקרא שחייב שבת
 קיום לא קיום לא המצוותו בשבת ובספר המעשה
 הזאת אמרין קהה כל המקיים ג' סעודות בשבת
 עול מנה פועלות מחבלו של משיח וממלחמת
 עו ומנוגמדינה של ג' נש' ובכל אחד מהן שלש
 פועלות חזר יוס' חבלו של משיח לפע בא יוס
 יין מלחמת עו ומנוגמוקיוס בא עג' דיעה של
 ג' נש' חנה יוס' בא טער כתבור ועוד אמר קהה
 אל יוסי יהא חלקי מאוכל ג' סעודות בשבת וכבר
 כתבו בהקדמת הספר קזה שאומר לך שאנשים
 חייטות בג' סעודות וכן חייטות לבצע על שתי
 ככרות ושס פ' רשפן קטעס וכתב קרס בימזל שגס
 ביט נדיך לעשות ג' סעודות וקראש לא קיק פוקג
 קן ונדיך להיות ומעשה חלקים האחד בליל שבת
 והשש בשחרית והשלשי במנחה לא כאותן שעשין
 השלשית בשחרית אחר סעודה וברכת ומזן שערש
 מנחה וחורין ועושים השלשית בעטן שעשין סעד
 שבת לחצין ואין כאן הכרא בשעודה השלשית פ'
 ומן הסעודה היא במנחה כדתפן בפרק כל כתב

מרשת שמים של שבת טענה ולא התפלל מנחה
 בשבת מתפלל במוצאי שבת שמים של חול מבדיל
 בראשונה ואין מבדיל בשנייה ואם לא קבדיל
 בראשונה וקבדיל בשנייה שטיק עליה לו ראשונה
 לא עליה לו למימרא דשון דלא קבדיל בקמיתא
 כמאן דלא על דמי ורמימי טענה ולא קוזטר
 גבורת גשמי בתחיית המיתים ושלא בברכת השם
 מוחזיקין אותי קבלה בחונן דעת אין מוחזיקין
 אותי מפני שיכול לאומרה על הכוס קשיא וכתב
 הר קה"י אע"ג דנשאר בקושיא שון דלא קאמיא
 תשובתא לא משבתא היא דטעמא דמסתבר הוא
 דשון דקבדיל בשנייה גל דעתיה דשון בראשונה
 לשם תשלומין ושטיק משום חובת ואין לקדים של
 תשלומין לחובת הזמן ונריך להתפלל אותה של
 תשלומין פעם שבת וכת קראש אם לא קבדיל
 באחת יתן או שקבדיל בשתקאין מוחזיקין אותי
 דאין כאן גלוי דעת דראשונה לתשלומין וכן משמע
 מדפריך למימרא דשון דלא קבדיל בקמיתא כמאן
 דלא על דמי יבא ידי שתיהן ואע"פ של קבדיל
 בראשונה וקבדיל בשנייה ראשונה עליה לו לשם
 חובה ושטיק לשם תשלומין עכ"ז וזו שאמרו שמתפלל
 במוצאי שבת שמים של חול ויוצא בה בשל שבת
 מפני שאם בשבת ראוי להתפלל יח לא מפני הטורח
 תקבול ברכות קילכך כשל התפלל במנחה שבע
 ברכות יבא באותם יח ברכות שמתפלל במוצאי
 שבת דאינו פני שייט לשבת מי שטעה וקתפלל
 בשבת במנחה יח ברכות ולא קוזטר של שבת אם
 נוכר מבשר זיס נריך להתפלל ברכות מפני שלא
 יבא באותה תפלה ואם לא נוכר מבשר זיס יח
 שאינו חוזר ומתפלל למוצאי שבת מפני שכבר
 התפלל יח ברכו וי"א שון שלא יבא ידי חובת בואות
 התפלה הוה ליה כאלו לא התפלל ונריך להתפלל ב
 למוצאי שבת אע"פ שאינו מוצר של שבת וכת קה"י
 לבאת מן הספק שיתפלל אותה לערב בתורת כרבה

ולא זכר נפשו וישאר לבו פני לעסוק בדברי תורה
 ונמצא טובש יצרו בסלקו האוכל מלפניו בשערו
 תאב לו וכשיעשה זה ביום המנוחה כל שכן שיעשה
 ביום המנוחה של יכבד האוכל עליו לבטלו מן
 ממנו כתי וכן אמרו בברכה על הכוס וקתן
 טעמו של יסיה דעת ממנו להראות שברוך
 לשוכה שחותר לו לשבת קין לערך המעשה וליכרך
 עלו את קשם וכשיקיה בלם קר לא יבא להשתכר
 ממנו עד כאן דבריו וכתב רבנשון מי
 שאכל קרבה ואין נפשו יפה לחול שלם שעדות
 אם יכול לחול ככזה ואין מנאער יאכל ויקיים
 שלם שעדות ואם כשיאכל קרבה מנאער
 קיימה פטור שלא תקפו רותיפו זל שלם שעדות
 בשבת לא לכבוד השבת ולעשה וכן שמנאער
 אין לו ענין פטור וכן כתב הרם במזל
 כתב רבותיה שיכול לשלם שערה שלשית במיני
 תרומה פרוש מאלה קצווי מוחמת מיני דגן
 כדאמרינן גט סוכה ג' לשער שברך ארבע עשר
 שעדות בסוכה אם קשם במיני תרומה יבא
 ור' כתב שון דילפן שלם שעדות משלם פעמים
 חיים הקתושן גמין נריך לעשותה כתי וכן כתב
 הרם במזל נדע לומר במוצאי שבת קודם
 התפלה שירות שבתים ואומר הטעם במדרש
 משל לכה ומילכה שמלון אותה בשירות ותשבחות
 ושבת מילכה וכלה כדאמרי בפרק כל כתוב הקדש
 בא ונבא לקראת שבת מילכה באי ליה באי
 ליה ואם מלון כך השבת בשירות ותשבחות
 ודכותה אמרינן בבראשית רבה וכל אלם בום
 קשטע אמר קבה טאו ואמרו שירק פטם חדשות
 באו לכאן טלוי בהנסת קלה שבאה מחדש
 וסימן לשירות שבתים אשאלה בל דמיוקם
 וברב שיקיו אף ראשונה של אשאלה ואח של
 דמיוקם כפולת גרסינן בפרק תפלת השחר
 תר טענה ולא התפלל מנחה בערב שבת מתפלל

ט

למוצאי שבת וקיים דאמרין בפרק ערבי פסחים
 הפחת לך יפחות משלש וקמוסיף לך יוסיף ער
 שבע. אבל וכן יום קשטע לשת ימי המעשה
 אינו מן המעט אלא מתוך שצריך לאמרו בהבדלה
 על הכוס כדי לומר משפחותימה סמוך לתעמיה גם
 בתפלה לא תקפו להסירו. כשם שקבלתו יי' אלנו
 מעמי הארצות על שם ואבדיל אתכם מן העמים
 להיות לך. וממשפחות הארצות על שם נהיה כמים
 וכמשפחות הארצות. כן פרמ' והבדלה מאדס רע
 על שם חלצנו יי' מאדס רע. ומשטן רע על שם
 והשטן עומד על ימינו לשטן. ומפגע רע על
 שם ואין פגע רע. ומכלל שעת הרשת
 קימתגשות לבא בשלש על שם מדגשת פעל א'
 און. ואומר וחננו מאתך דעה וטנה והשכל
 באי חונן הרעת. ומסיים התפלה
 וקטעם שתקפו קהבלה בזמן הדעת לפי ש
 אדם מעט לדעת שן קדש למו' ואור לחך אלא
 אחר חכמה גדולה וינעם רב. ועג כשם
 שאין לו לחדש לעשות מלכה במוצאי שבת קודם
 שיבדיל כך אין לו לתעב צרכו קודם שיבדיל.
 ולכך קבע קהבלה בברכת חונן הדעת שקי
 ראש לכל הצרכים. והב' איתא ברוש' למי אסור
 לחדש לתעב צרכו עד שעה שיבדיל.
 ואומר שלח צבור קדיש עד לשלח ואחר כך אומר
 פסוק ויהי פועם יי' אלנו עלמו ומעשה ידינו כוננה
 עלמו ומעשה ידינו כוננהו שקוא סוף מומוד תפלה
 למעשה. ונענו לאומרנו בנשמת קול ובנחת כדי
 להאריך נפשו לרשעם מלחחורס לנהס עד
 השלמת הסדר כמו שאמרנו למעלה
 ואומר יושב בסתר עליון בל' שמי יתלון שמור
 מומוד של פגעים. וכל האותיות יש בן חוז' מוזין.
 ואומר במדרש שכל האומר אינו צריך לכל זין וגם
 תמוצא ב' פגעים בשנה אין אומרים אות. ואלו
 בשטעשיבא בן פסח בושטעשת אודיש השנה א'

ואין צריך לחדש בה רב ששון שמתפלל אותה על
 דרך הספק אין לך חדוש גדול מזה כמו שאמרנו
 בתחלת הספר קוק

תפלת ערבית

ס' מוצאי שבת
 מה שמאחרין התפלה כדי להוסיף מחול על הקדש
 דאז יוסיף חלקי עס מוצאי שבת בצפרי שקיתה
 יושבת בחד וקיה נראה להם יום גדול עד צאת ה'
 הככבים ולכך היו מאחרין במוצאי שבת. ומעז זמן
 יבאת השבת להיות מותר במלח הוא ג' חלקי מיני
 אחר שקיטת חממה למי שקוא אמו ויכול לתפל
 מפ' הקמעה ולפעלה ולחבדיל מיד אבל לא יבדך
 על הכר אבל במלכה אסור עד קעלה. כתב
 הר' אב' יש מתמיהין ארץ ואמר המבדיל שן קדש
 לשון ועדין קוא שבת. ואשתמיה על המתמיהין
 ומאי שטל על הכוס מתפלה וש משגין אמו על
 השבת שקוא חול ועל החול שקוא שבת אבל שבת
 קוא לטרא ית שעה על השבת וקדשו וקבדיל בא
 ובן חחול. וכן כתב הר' יצחק בן ג' אית שקרבה מן
 הנושעס מראשונס טעב בדבר זה ורע לומר שאין
 אומין קדוש וקבדיל מבטעו יוס עד שתחשך. וקורי
 קש בברכותיה ואומין ש' קדיש עד לשלש. ומתפלל
 ג' ראשונות אחר כך ומתחיל אתה חונן לחדש דעת
 ומלמד לפוש טנה. ואומר

אתה אמרת

להבדיל שן קדש לשון שטל ולחבדיל שן קדש ובן
 החול. ובן חור לחשך שטל ויבדל לים שן חחור
 ובן חחשך וקאור נבדיל במוצאי שבת. ובן ישראל
 לעמים שטל ואבדיל אתכם מן העמים להיות לך
 וכתי בשבת פ' אות קיא טע ובששם לדורותיכם
 לדעת פ' אע' מן קדש. קרי בשבת ישראל נבדל
 מן החומות ומקודשין. קרי לו שלם קבולות דשיט

יתברך רמ עמו לך מלמד שמעתי לנבוכד
עצמו ומיחו אין פוקחן כן לא מתחיל מלמד ימים
אשבעו ואומר אחריו סדר קדוש ואומר קדיש
תתקבל ואחר כך מבדיל שלש צבור כדי לזכור
עמי ידי חובתן שאין יד משגת לקפות יין שאין
מבדיל על קפת לא על קין כיון שיתבאר לקמן
וכתב רבננו רבאי ששן שהבדיל שלש צבור יצא
כל צבור כל יד יחובה וקדושה לחור ולקבדיל
בבית הרשות צדו ואם לא רצה או שאין לו יין
יצא ידי חובתו בהבדלת שלש צבור ומתחיל
שלש צבור ואומר

אלהו הנביא

איהו הנשא איהו הנשא במהרה יבא איהו עמ
משיח בן דוד וכופלן אות מקהל והטעם
שמוצא איהו זל לחוק קעצן על שם וקחוט
המשולש במהרה יתקן איש אשר קרא לשם קל
שנאמן בקולו את קצתו ואתיח במין דאין פנחס
קוח איהו איש אשר שלם שנאמן קעצן לו את
צדיק שלם על יד יקותיאל זה משא רבש שמש
שמות נקראו על חן מקשם שנקראו משה ונבדק
קמל דינגל הם כרשים מן הפסוק דגדטינן קתם
ר שמעון בן פיי אמן ואשתו יהודית ילדה את ירד
אשגוד ואת חבר אשגוד ואת יקותיאל אשגוד
זה בביתם בת פרעה אשר לקח מרד ותיקודיה
שמה והלל בתה שינה ולמה נקרא שמה יהודיה
על שם שכרם צדו שנא ותדר בת פרעה לרחוץ
על היאור ואמן ליוחן משוס ר שמעון יוחאי בן
מלמד שירד לרחוץ מנגלע בת אבה כתיב הכא
ותדר בת פרעה לרחוץ וכתיב קתם אש ריהן אית
עזאת במות שון ילדה והלל רבי רשתיה לוי לרשת
המגדל יתם ויתעמך בתוך ביתו מנעלה עליו כתיב
כלו ילדו ירד זה משא זלמה נקל שמו ירד שירד מן

ויס קפריס אחד וסחית ששם קרי שבעה
וקטעם שכיפולן בתחלה ויקי מעם ולבסוף אורך
ימים אשבעו ים אומרים מפעם
יושב באתר עליון עם פסוק ויקי מעם ים קנד
וכשתכלם יקו רמח ומן קדין קימ לכופל פעם
אחרת לא מפע טורח הצבר תקם לכפל קטסוק
קראשון והאחרון בלבד ויחשבכאו כפול לו ולכך
תקם לחומר במוצאי שבת שקוף תחילת השטע
כדי לשמור רמח איברים כדאמרינן בלא קדברים
רבה ברמיח תיסת שיש בקריאת שמע שמור
מעתה וזוהי שמור רמיח תיסת שבקריאת שמע
וקבל יסמור רמיח איברים שלך וכתוב בהשבת
קנאופס שאין אומר ויקי מעם לא במוצאי שבת
לשבת ימים כלשם חול אבל במוצאי שבת שבת ים
באותה שטע אין אומרים אותה מעט שמור
ומעט ידים עלים שפעמים שאו קיה מוצרו
פעם אחת קייסן אומרים כשקם רוב ששת ימי
משתע של חול אבל שן שמוצרו שפעמים אם
צדיקן שיקו ששת קיימים כלם של חול עכ"ל ועד
טעם אחר דאמרינן בספרי וירא משא את כל
המלאכה וקנה עשו איהו ונמי ויברך אותם משא
מיה ברכה ברכה אמן להם תשרה שבעה על מעשה
ידיכם וקם אמרו ויקי מעם אלו ונמי ועל כן
נחם לחומר בכל מוצאי שבת חן משנת שיבא
זיס טוב בתוכה שעער מן המלאכה ואע"פ
שבתפלה ובקבלה אומר וכן זיס קשטע לשבת
ימי קמעשה אף אם יבא זיס טוב באותה שטע קח
אמרינן בפרק ערש פרחים סדר קבלת קוה
מוכה אבל כשאומר במבדיל קח עליו את
ששת ימי קמעשה קבאים לקראתם וכו' אין לשובר
ששת לא ימי קמעשה בלבד וכתב קנאופס
בכל עת שאין אומרים ויקי מעם אין אומרים סדר
קדוש שאם נדחה זה נדחה זה שלא תקפו סדר
קדוש לומר לא שאין דרך לבדך לתלמיד שלא

לערב אל תימיו ובשני גור שגור פרשתקס
 של ישראל חבר שחבר את ישראל לכהן
 שבמינים שוכו שנעשה כסוכה יקותי שקון
 ישראל לא צמיו ואח שקוטח עמותיקס של
 ישראל איש איש איש איש בחרמיה
 איש בחרמיה ואלה צב צתה בת פרעה אשר
 לקח מרד ובמרד שמן וקלח כלב שמן לא אימר
 הנה יבא כלב שמרד בעצת מרגלים וישא בתי
 בת פרעה שמרד בגלוי אשה איש גש ויכפר
 על בט ישראל שנאמר ויכפר על בני ישראל
 ועשן קקל איהו הנשא על כל דבר ודבר וחזר
 וחזר פעם אחרת איהו הנשא איהו הנשא וכו'
 וכפולן אותה קקל איש דורות שנים עשר
 ראו ששנו ואלו קן נשון שלפון שש עברי ישי דוד
 שלמה רחבעם אהם אהם יקושפט יקורסו איש
 הקקרא בעל שער בסומיש פרוש איש אחד מכלל
 סומיש הוה זק שנאמר איש בעל שער איש ואזור
 ערד אזור במתנו שכל ואזור ערד אזור במתנו
 ועשן קקל איהו הנשא על כל דבר ודבר וחזר
 וחזר איהו הנשא וכו' וכפולן אותה קקל
 ויש מיס ימיון אפח שנת על זק הקדך איש וצף
 על עברי חמטש שנאמר ער מתי אהם פסחים
 על שתי קסשפס איש חס ונשבע ינהיית
 גשמי מעשטש שכל חיילי אלהי ישראל אשר עמדתו
 לטעו איס יקיה חשפט קלק טל ומטר פ איס לפי
 דברי איש טל ומטר עבר שלש שפס שנאמר
 ויקי ימיוס רבס ודברי יקיה טל איהו בשנת השלשית
 לאמר לך וקראק טל איהו ואתנה מטר על פני
 ארדמה ועשן קקל איהו הנשא על כל דבר
 ודבר וחזר וחזר איהו הנשא וכו' וכפולן אותה
 קקל וכעטן זק עשן בשאר קלפח שנת איש
 יבא למשא לנפשו וחת שנאמר וירח ויקס וילך אל
 נפשו ועמי איש כלבאיהו הפערטש ולס מתי לשחת
 שנאמר ואת קערטש עיית לכלך שס איש

למעט נתברכו כד וצחת שנאמר כד קקמחל
 בלתי וצחת קמיס לח חסר איש ינוסדיו
 קקשיטו כמקיס שנאמר וירח כל קעס ופלו ע
 פעקס ויאמרו יי הוה קאלס ועמי כמקיס לו
 ישראל על שס כמח לך בשרי איש נענה ביש
 משמי גטקיס שנאמר ותפל אש יי ותחל את
 קפלה ואת קצטס ועמי איש קחו אחריו יי
 הוה קאלס שכל ויאמי יי הוה קאלס יי הוה קאלס
 איש עתיד להשתלח מימיני ערבות שנאמר קמ
 אנט שולח לכם את טיק הנשא איש פוקד על
 כל בשורות טוטות שנאמר משמייע שלס מבשר
 טוב ועמי איש צר נאמן להשיב לב בטס שנאמר
 וקשיב לב אסת על בטס ולב בטס על אסת
 איש קרא קל קנאת ליי בתפארה שנאמר ויאמר
 קל קנאתי ליי חל בבחות פ טעם בריקך בט
 ישראל ועמי איש רכב על סוסי אש בסערק שכל
 וקנה רכב אש וסוסי אש ויפרידו פן שפס ועל
 איהו בסערק חסימיס עיאי שלט טעם מיתת איש
 וקסרה שלט מית כמות כל האדם לא שקעיתו
 כוח סערק מן הארץ על גיל האש וסס כלל
 בשרו ושכל יסודו אל יסודו וקרוח שבה א קאלס
 אשר נתנה איש תשט על שמו נקרא פרוס
 יוסף על שמו נקרא תשט על שס שקיה מיתשט
 גיער תנפחו על ידו בוערק שקוה
 עתיד להסיד לפו כל הספקות שיש לו בתרתו
 תשייעטו מפרו כשורק טובה על שס
 מבשר טוב משמייע ישועה אומר לטון מלך
 אלך תנפחו מיאפלה לזורק שפל ידו
 נבא מזה קגלות שקוה כחלה פמוות קמסיר
 שיקיה לפו לזורק במקרה צמיים וחזר ככתוב
 הנה אנט שולח לכם את טיק הנשא ועמי ואינבעל
 קמסרק פ צחמטה מקומות יעקב מלס וו
 ובחמטק מקומות איהו חסר וו ואל קן יעקב
 מלס וו וחדת את ברית יעקוב קנט שבשטת

אהל יעקב נה זרע יעקב ודוד עבדי ושב יעקב
 וסקט תשנא לו כלק חלק יעקב ליה חסד וזו
 ומלאך יי דבר אל ליה התשם וילך ליה ליה
 קתשם קווא ויען ליה וידבר ליה קנה אנה
 שולם ליה את ליה קנה זי וקטעם דרך משל לעי
 ע יעקב אפיא תשם לאלהו קוואו מימיו בתערי
 מיסכן ער שיכא ער משיח בן דוד המוכתר בשש
 מנות שכל במשיח וכתה על רוחי רוח חמל ובינה
 בוח ענה וגבורה דוד דעת ויראת יי וזו יחזיר
 קווי ויקים שמו שלם וקטעם של ליהוה שדול עבר
 להיות כרם וקטעם שהקם לומר ליהוה במוצאי
 שבת כתב אבן קירתי משום דאמרין בשבועות
 מוכתם להם לישראל שאין ליהוה בל לא בצר
 שבת ולל בצר ימים טובים משם קטורח
 ומימוצאי שבת ואלה קוואו זמן שזעו וקשה לו
 לזה קטעם למען אין מוכתין ליהוה גם כן במוצאי
 ימים טובים ויש לתרץ משם שדין יום טוב קוואו יום
 אחד ואין עשים שזי ימים וקוואו ונרחק נרחק
 ומימוצאי יום נכון זה קטעם וקטעם בשש שמי
 שהקם לומר ליהוה במוצאי שבת שהזו על שם
 דאמרין בשבת בצדק כל כתם הקדש אמר רב
 יקורא אמר רב למלא שמו ישראל שבת ראשונה
 לא שלמה בהם אומנו ולשון שכל וימי ביום הששים
 כזו ימן קעם ללקוט ולל מכוז וכתל בתריה וכל
 עמלק וילחם עם ישראל ברשיים ועד אמרין
 קתם אמר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי למלא
 מי שמידין ישראל שיה שבתת כחלתן מיד כנאלן
 שכל אמר שכל אמר יי לסריסים אשר ישמרו את
 שבתת ועמרי וכתוב בתריה ומתאזותם אלמר
 קדשי ועל כן אמר אומרים לה כל חרי שמרם את
 השבת כמו ששיתש מיניתה שלח למו את ליה
 הנשח וקטעם שהקם לומר ליהוה הנשח במדלם
 לזה שהקבלה קיי סימן להכיל בין קדש לוח
 וכמו כן ליהוה כשיכא יבדיל בין כשרים ששארל

למסולת שבת שכל ימי ש קוואו כחש מנרף וכתיבת
 מכבדים ואחר כך אומר אלנו ואלנו חסתיא
 חל עלנו את ששת ימי המעשה הבאים וכו'
 ויש מקומות שאין מקנן לומרנו אבל ברושלימי
 דברי כית בפרק אין עמידין אומר שטרך לומרנו
 דגרסינן קתם ר' ימיא בשם ר' זשורא בשם ר' חייא
 צריך לומר אלנו ואלנו חסתיא חל עלנו את ששת
 ימי המעשה וכו' וקטעם אימן צריכין לתק שעתה
 בכוס ושעתה בצר וכן בסדר רב עמרם יסא
 חל עלנו יש מפרשים שקוואו לזון קתלה כמו
 קחלות קת למצך ויש מפרשים שקוואו מלשון
 יחול על ראש יואב וכן בדברי רבותינו ז"ל יום טוב
 שחל להיות בשבת וקוואו הנכון את ששת ימי
 המעשה כבר אמרנו במוצאי שבת שיכא
 יום טוב באות השם אין להוציא שבת לא ימי
 המעשה בלבד הבאים לקראתנו לשלום על
 שם קנה ימים באים ואמר לקראתנו על שם וגם
 קנה קוואו יבא לקראתך ואמר לשלום כן דרך
 קתלמוד לכל אדם הבא אומר לו סוף לשלום וכן
 כתוב וגם כל קנה קוואו על מקומו יבא בשלום
 חסותם מכל חטא ופסע על שם שאתה חסות
 למטה משעמ וכתוב ואחאוך גם אנה אוקר
 מיחטוא ל ואומר חטא ופסע על שם ופסע
 וחטא ומאקים מכל עון ואשמה ודשע על
 שם מנסתרות בקט וכתוב וקת מעשע רב ואת
 כיון שכך קוואו לך ואגדק בשינה ולא אחטא לך
 אי אחר כן ומדובקים בתלמוד תרם עש ולדבק
 ע שכל קנדבק בתריה כאלנדבק בששנה ומעשי
 טובה על שסוקיה מעשק קנדקק שלום וחסותם
 דעה ובינה וקשיל מאתך כבר זכרנו למעלה
 וסימך וחסותם אכל מדובקים בתלמוד תרם
 על שם ותריך חנע ותשמיעם בהם שאון
 וסימיה על שם ותשמע שמחת רשלים עד מרחוק
 ולל תעלם קנחתינו על לב אדם וליג

קבאת

קטנות אדם תעלה על לבם על שם ויקראו שם אחיו
 וכתוב ויקראו אותם פלישתים שם קטנה ערמות
 הרבה רעות כמו שמעטם בענין יוסף וכל היוצא
 עליהם ועל עמך ישראל עצה טובה על שם חיעבך
 כל עצה ומחשבה טובה על שם אלנס חשבה
 לטובה אימתי על שם אחימלך כמו ש' ברבו
 על שם שתקדמם ברכות טוב גדלו על שם אחל
 גדיל קיימו על שם קיימת כדברך קיים ענת
 על שם וענת היא היא תקום כדבר שנאמר יתן לך
 כל בך ועני ועמך ותגור ואומר ויקם לך וכו'
 וכל היוצא וכו' עצה שאינה טובה ומחשבה שאינה
 טובה לא רצה לעמר עצה רעה שהיא לאו מענה
 לא אומר דרך כבוד כדאמרין בפרקא קמ דפסחי
 לעלה יספר אדם בלשון כבוד אבדו על שם
 ואחרית עדי אובד בטעם לאו חכמים הוא על שם
 ובטעם הכוונות גרע על שם גרעת לארץ השטעל
 על שם ושפילת מארץ תבדילי הכעש על שם
 והוא יכעש לבטח וקמון קעם אומרים הפרו
 והוא בלש טעם ש' לא יתכן לעמר על האדם הפרו
 קטר עטת כדבר שנאמר היא הפר ענת ג'ים ועני
 ונאמר עש עצה ותפטר ועני ומאמר לכו אל
 מנה דכתיב מנה לכו על הקדים רגל מעשה ועני
 חור עתה ואמר מעט מנה שאמר בתחלה על
 באת הקהל שיגלל במהרה בנימי
 ומבך על קין ברא פרי הגן ומבך תחלה על
 הבשמים ואחר כך על האור וסימן לדבר
 בשמים ראש והרב למאיר דרוטנברק כשהיה
 מבך על הבשמים היה סטל הקדם בנימי וכן
 משמע בברכות בפרק ג' דבריש דבר שיש לו
 לבך עליו טול בנימי שאל רבא יחזק
 מימנבא לרבא אמרי למה מבדלן על הקדם
 ויתר מכל מיני בשמים כען עשש המריחים או
 פרות והשיב לו איש מבך על הקדם שוטק
 שלבש שלם יבא ואין לו לחיות של ריח ויש לו

זכות קטנה של בשמים ועלה אטמנך וקרב
 ל' ברוך כה שמעיה מן המובחר לברך על הקדם
 וסימן לדבר ותחת הספר על א' הדם וסימן לה
 סומר שבת מנאלו כתב הרב ר' שמואל בר גרשום
 מי שאין לו עט בשמים ולו עשש בשמים שיכור
 לברך בריח הפירות שריחם ינטשם וסודף ויברך
 שנתן ריח טוב בפירות וכן בלשם חס שריחו סודף
 וקטעם שמריחין הבשמים במוצאי שבת כני
 לגשות נחת רוח לזרע על שהלכה ממנו הנשמך
 קיתרה האטרה במוצאי שבת שנאמר שבת וינפש
 כון ששבת ווי אבדה נפש נאלך קרש באמט
 מנה חין מבדלן על הבשמים במוצאי יום טוב שחל
 לחיות בתוך השבת כמו שמבדלן במוצאי שבת
 שקרי יש ביום טוב נשמך יתרה ועל זק מבדלן ביום
 טוב שחל לפיות במוצאי שבת יקנה ואין מבדלן
 על הבשמים והשיב נראה ל' נשמך יתרה
 שאמרו קורא מטעם שהימים נפעלים כפי הקהלת
 בריחתם וכמו שאמרו במסכת תעניות בפרק
 בשלח פרקים' המו רבנן אנשי משמר היו מתפללי
 על קרבן אחיהם שיתקבל ברצון אינשי מעמיד
 נכנסין לבית הכנסת ויושבין ארבעת עשר בשבת
 בשבת ובשלישי ובדשמישי בשבת על
 יורדי מים לומר מטעם שם נלקו המים ועל
 להיות נער בנימי ובשלישי על קולת מדברות
 לומר מטעם שם נראית קיבשק ובדשמי
 על אסכרדא שלא תפול בתפוקות לומר מטעם
 נבראו קמאורות דכתיב בקו והיו למאורות למארת
 כתב ובחמישי על עבדות ומעקות
 עבדות של יעל ומעקות שיעקו את בעהם
 לומר שם נבראו קעפות וקדוסי לפי כשנמרק
 מלכות קבריאח עמר מעלפמל שלנוות ובריאות
 בשבת וכשיבא השבת חוורות ימות השבת
 חללה וחס לפיותם נפעלים בתחלתם ויום הראשון
 חלש מכל שממין קתחל

ועתה זמן אמרו שם עשר שנים הראשון לאמרו
 מתצטן מפני שהיא יום שלשי לטרה כלומר לעשרת
 האדם והאדם חלום בלשאי לטרה כתיסוקות שהם
 חלושות בלשאי כמו שמוזכר בדברי חכמים
 ואמרו ריחט משום נשמה יתרה ופרשו כמו
 שאמרתי ולפך צריך ריחט לפשיב את הנפש
 ולחוקה אבל במוצאי יום טוב אינו צריך ומכל
 מקום כשבא יום טוב במוצאי שבת אינו צריך
 לבשמים ששפג יום טוב עלה כבשמים לנשמה
 יתרה ויותר ויש מפרשים נשמה יתרה הוא
 המוחה והעפג שהנפש מוצאת בשבת כאלו היא
 נשמה יתרה וכשנכנס למי הטורח והעפוי כאלו
 אבדה ממנו נשמה יתרה ונחלש ולפי פירוש זה
 בשבת עתה פה ב נשמה יתרה מנעט שהיא יום
 מאחזק ואפי ממשלכת אולם נפש מה שאין כבדים
 טוב ומכל מקום כשבא יום טוב במוצאי שבת
 אינו צריך לבשמים ששפג יום טוב עלה כבשמים
 על תשובת אדם בא וקרב ל אברהם בן עריא זל
 פרוש נשמה יתרה בשבת יתחדש בעשת יתרון
 כח וכנשמה יתרון השכל והוא וצריך אלם את יום
 השששי ולפי פירוש זה אין חדוש זה ביום טוב
 ולפך אין מברטן על הבשמים במוצאו כתב
 הרב רגיש בר שלמה וזה לשון שאל אחד
 מחכמי הדור אי יכול להיות בהם של ללב להבדל
 מי אמרינו מנעט לחו לקנות פתחו או דילמא שן
 דשקר מנעט בשמים משום הנאה דויכפש אבדה
 נפש אסור ומסתברא דאסור דהא אין מחזרין על
 האור כדרך שמחזרין על המנעט דהוא קדין
 לבשמים וכן הסתמו כל המפרשים על
 ומצד על האור בראי מחזרי האש ואמרתי בפרק
 קמא דפסחים אבקה להבדלה מנעט מן המנובחר
 ודרסין בברכות בפרק לו דברים שת קלל אמרתי
 כד ובשמים ומזון והבדלה ואמרתי עלה פירוש למי
 קשיא לשת קלל היט עבדא פירוש היאך עשה

שיב

שיבך ברכת המזון והבדלה על הטעם ואמרתי
 בפרק ערב פסחי אסור לאדם שיטעם כלום קודם
 שיבדיל ואמרתי בת סות פירוש לן בתעטת לפ
 שלא היה לו בלילה כוס להבדיל ומתרח קיה נשכ
 ואוכל והשכח לו למוצאי שבת ואין לו לא כוס אחד
 אמרתי יפה עד לאחר המזון ומשלשין כלן פלו
 וכו' ומת שאינו מבדיל ושותה קיימא מעט ומן
 המותר יבך ברכת המזון משום דאמרתי בפרק
 ערב פסחי דאין לברך על כוס פנים ואפי שנשאר
 ב יתד משיער רביעית משום דמחזי כמאן
 דמברך איורי כוסות ויש לו לחזר אחר כוס
 שאינו פנים אבל אם לא ימצא לא כוס פנים ויתר
 טוב הוא לברך בפנים מלבד כל יין ופרוש למי
 משמע דכוס פנים מרבה עליו כל שאור ומכשירו
 ואפי מים יכול לתקם דגרסין היתר ר' זונה טעם
 כפא ומתקן לפי פירוש היתר כוס של קדוש
 ומשים ב מעט מים ומשחו עד למחר ומקשי
 ואי תשא השותה משקין מוונן שבער עלהם
 קללה דמו בראשו אמר ר' הווא שלמו בבל וכוות
 וכן לכל הברכות שנתקמו על היין שן להבדלה בין
 לקדוש בין לברכת המזון בין לברכת איכוסין בין
 לברכת פסחין אם טעמו טמא חוץ מלעטן ברא
 פרי הגטן שהיא ברכת הקטן שאפי שתימן כחוס
 עשירה אנשים אין לשתת ממנו עד שיבדך עלו
 שאסור לקטת בלא ברכה ואין ב דין טעמו
 טמא ואם טעמו באכזב על טמא כדחוי בברכת
 מילה שמושיט אכזב בכוס ומתן בפי הקטן
 ומברך עלו ולא חוי פנים ותפן בפרק לו דברים
 אין מברטן על הנר עד שיאית לורו פירוש שיאמר
 כל כך בטוב עד שיהנה ממנו ואיער קהנא
 מפרש בגמרא כדי שיבר בין מלומדי של טבריא
 למלומדי של צברי פירוש שן מטבע של טבריא
 שהיה מנעט וכן מטבע של צברי שהיה חלק בלא
 פתח ולכרעה להסתכל בצמדתם ואחר כך בקף
 בצנה

ע

בשעה שמברכין על האור נהראות שיכול לפקות
 מימיו ולהשריץ בן צמחו שהם כנגד המעטת החלק
 וכן כפי שהוא כנגד המעטת שיש בו פתח ואמרו
 צדוקי למי בפרק שבו מברכין על הנר משיער בן
 צדוקי לבשר ואמרינן צדוקי למי בפרק שאר דברים
 עלה דמתעין אין מברכין על הנר עד שיאות לחזור
 דכש ר' ושאר ברי דר' אבהו דקסרין וירא ליה את
 האור שטוב ואחר קריובל ליה ותמצא שכתב
 ויבדל מברכין בשעה במוצאי שבת כהן
 הנזופים סומא אין צריך להבדיל על האור ובתפלה
 סנה' ר' וקטעם מנע שאין לו קטע באור גרסינן
 בפר' ואלו דברים אמר רב יהודה אמר רב אין מברכין
 על האור כדרך שמברכין על המעט לפי שברכה
 זו אינה לא לזכר בצלמא שנברא האור במוצאי
 שבת שאם ימנעם הנאת האור מעברך היה נברך
 לברך בכל פעם ופעם שנה מן האור וכל שכן
 שאין מברכין על הכסף מים שאינן אלא להשבת נפש
 וגרסינן בפסחים בפרק מקום שמתעב
 אמר ר' במעין ברי ישת אמר ר' יוחנן מברכין על האור
 בן במוצאי שבת בין במוצאי יום הכפורים וכן עמיה
 דבר מתעין אין מברכין על האור אלא במוצאי
 שבת קורא ותלת ברייתא היא וכשהוא רואה
 מעברך מיל' ר' יהודה אומר מסדרן על הכוס ואמר
 ר' יוחנן קלכה כל יהודה ומתקן לה קשיא כאן
 באור ששבת כאן באור היוצא מן הצעם ומן
 האבנים ואין מברכין במוצאי יום הכפורים אלא על
 אור ששבת אבל על האור היוצא מן הצעם ומן
 האבנים לא דוקא במוצאי שבת שנברא בו האור
 מברכין עליו ואם חל יום הכפורים
 בשבת אין צריך לברך על האור ששבת ונר
 שחלקו מנחלים ששבת מברכין עליו גם במוצאי
 יום הכפורים ותקן במסכת שבת בפרק
 אין צדק אין מוציאין אור ל' מן הצעם ולא מן
 האבנים ולא מן העפר ולא מן המים שרוש אור
 היוצא

היוצא מן העפר הוא היוצא מן הסיד שמעל שכן עליו
 מים ואור היוצא מן המים הוא שממלאין אישה
 וכה מוכרשת מים ומשימין אותה לזכר השמש ו
 וכפדה נמר גמן עקי ויבער בה האש וכן בקערות
 קבוצות מאלסין וכן בחבן שקורין ל' מהא בערב
 וכן עשין בחבן וברחל וכן עשין בעץ בהרנעל על
 עץ אחד במקורות ותמצא שאם מן אבן
 במוצאי שבת שלש בריאות נראו פרי הגטן ונראו
 ענני כשמים נראו מראוי האש והם כנגד שלש
 בריאות שבפסוק ויברא אלהים את האדם בצלמו
 בצלם אלהים ברא חותמו וכן נראה ברא חותם
 ואומר ברוך אתה ה' אלהינו מדרך קדש ומברכין
 קדש לחול וכו' ומקשי צדוקי למי בפר' הברכות
 פתחות בברוך חזן מברכה המוכר לחברתו
 וקרי קבלה שרוש שיש בה כמה ברכות תחלה
 אפי' הם פתח בה בברוך ומתקן שפי' היה
 דאמר ר' אבהו בר' זביד ר' היה מפרש וחוזר וטולין
 על הכוס ושן שלש מים מפרשן לה מקדין סמוכו
 ואמרינן צדוקי למי אור לאדם לעשות מלכה
 עד שעה שיבדיל וגרסינן בבבכות אמר רב
 יאודה אמר רב שמאל המבדיל בתפלה צריך להבדיל
 על הכוס וכתב הפג' הבדיל בתפלה
 עשה נרכו קודם שיבדיל על הכוס ואם הבדיל על
 הכוס עשה נרכו קודם שיבדיל בתפלה
 ואם לא הבדיל לא בוא ולא בוא וצריך לזאת לדרכך
 או לעשות נרכו מעברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך
 העולם המבדיל בין קדש לחול וכו' ועשה נרכו
 אלא שאסור לו למעט כלום עד שיבדיל על הכוס
 מן שלש הבדיל במוצאי שבת מבדיל והולך עד יום
 רצע ולא יום רצע בכלל כדאמרינן בגטין
 חד בשבא וקרי ותלת בשבא בתר שבתא ארבעה
 וחמש ומעל שבתא קמי שבתא ודוקא נראו פרי
 הגטן והמבדיל בין קדש לחול אבל על הכשמים
 האש איש מעברך אלא במוצאי שבת כהן

התפלה שחין מבדילין על חפת אבל מבדילין על
 קשרים הוא חומר מניפה ויש בו כח אצל שחי
 מבדילין על חפת אם חל יום טוב במוצאי שבת
 מבדילין על שון שמקדשין על קדוש שקר ואגב
 הקדוש מבדילין גם כן עליו כתב אבן הירחי
 מה טעם חין מבדילין על חפת כמו שמקדשין על
 חפת ויש לומר שאינה דומה קבלה לקדוש
 מפת שהקדוש אי אפשר לו שלא לשער אחריו
 דקיימא לן חין קדוש לא במקום ששדמ' ושון
 ששלאו קשע ושעדות קשעה ואי אפשר לו שלא
 לשער מקדש על חפת אבל קבלה לא נתקנה על
 חפת לא על חין כדאמרינן בברכות העשירו
 קבשה על הכוס העש קבשה בתפלה מילך
 חין מבדילין על חפת ומי שאין לו לא כוס אחר
 לקדוש ולקבלה מקדש על חפת ומעט אותה כוס
 לקבלה כון שאיש יכול להבדיל על חפת ומזה
 קטעם יראה שהמבדיל על שלשן צריך לבדוק
 בתוך השערה על חין צריא כרי קבץ ולא יפטר
 באות שערך בתוך הקבלה מפת שאיפשר לו שלא
 לשער שהבדיל ישנה שלא במקום ששדמ' אבל
 קידוש שאינה אל במקום ששדמ' חין צריך שער
 לבדוק ברכת חמתן על חין שער כח קובע
 שעדות לא לתר עד כאן ועל שזא חיס כן
 מפת שכשמוא מיסב על השלחן ולא הפסיק בין
 קבלה לשערה על ברכת חין מכוס של קבלה
 לכאן ולכאן וככתב הר' מאיר דרוטנברק ואראש
 ומי שאין לו יין ומנחה שיקח לו למחר לא יוכל עד
 למחר שיבדיל כתב הר' מאיר דרוטנברק
 שאם הוא מבדיל על שלחן במוצאי שבת במוצאי
 יום טוב שצריך להקדש לא יבא קלס לשלחן עד
 לאחר קבלה ואם קבצו פנים עליו מפה ומכסא
 לה שמוא מוקדם וצריך להקדימו אם לא יכסא
 ואחר קבלה אומר יפתח לי לך את אוצרו הטוב
 ונ' שמוא כולו מלא פרוקים של ברכה והתלה

לסימן טוב מתחילת השם שיתברכו במעשה
 יריקס' ואומר קדיש יהא שלמא רבא וכל
 קעם כפטרין לבתיקם לשלום וכתב אבן הירחי
 בהם כפרו וצנצ' למיר אחר לו הפסוקים חין כליס
 ופטוסקטרת וקטעם משום דתמא במוצאי מעש
 לא שנה אדם בה מפת שמעשרת ש' ישימו קטור
 ב' קר' וסמין עה בך י' חיל' ונשלמא טריס
 ספתיס' למען נתעשר ונצלח בכל דרשמו עד כאן
 ואמרינן בברך כל כתב הקדש חמר' אשער
 לעלסיסדיד ארס שלחמ' במוצאי שבת אצל שחימ
 צריך אלף לכית כדי ללוות את חפת
 גרסינן בפסחים בפרק מקום שנהג העשה מלאח
 במוצאי שבת וימים טובים אינו רואה סימן ברכה
 לעולם ודוקא קודם קבלה קאי כדאיתא בגמ'
 בפ' מקום שנהג כשידעו דלא למעבד שצרתא
 באפיקי שבתא לאו מנהגא פרוש אינו מנהג טוב
 עד דתתפג סדרא מנהגא פרוש עד שיצמון
 סדר התפלה ומקו נהג קנשיס שלא לעשות
 מלאכה כל מוצאי שבת

סדר

תפלות ראש חדש

שבת קודם ראש חדש אחר קריאת הקפת סדר קודם
 אשרי מכריז שלח בטר ומודיע לקבל באי זמ יום
 יחול ראש חדש או אם ימיו יום אחד או שני ימים
 ואומר תחלה יקריען מלפני השמים לכוין את
 צד חייסן כר' אומר בצוב המקומות בספרד ויש
 מקומות שאולי מלפני אל' המים וטעמוס מפת
 שאין ראוי למיר מלפני השמיס שנראה כשזא יאית
 השמיס וכראה ל' שאין לחוש שקרי כתוב בדטאל די
 שלטין שמיא ומטעם אבא שקרא שוכן שמיס
 לכוין את צד חייסן על שם עד יכוין ועד ישיס את

ז

ואחר כך יתפלל. איך רב מיסעדיא מילתיה דר
אלער בברכות של ראש חודש ושל יום הכפונים
ושל מרקים אבל של שאר ימות השנה לא כמות
בזו של מרקים מאשאים יום ושל יום.

שחרית נכנסין

לבת קבצת
 ומסדנין בברכות קודין האמידות ומתפללין תפילת
 שחרית כשאר הימים ומניסין פנייהו יעלה ויבא
 וחזור שלח צבור התפלל. ואין סופלין על פניהם
 וכבר פירשנו קטעם בענין תפילת ערב שבת.
 וקורין את ההלל בדילוג ומברכין לפעול לקרוא את
 ההלל דגרסינן במסכת ערובין איך יוחנן משוסר
 סימנענן יקובעק סימנע עשר יום בשנה יחיד עמר
 בזמן את ההלל. ואלו קן שמנת ימי החמה ויום טוב
 ראשון של פסח. ויום טוב של עצרת ושמונת ימי
 חג ובעל פה עשרים ואחד יום שמנת ימי החמה
 ושע ימים טובים של פסח ושע ימים טובים של
 עצרת ותשעת ימי חג. וצד ושלמי דסוכה אימרינן
 בשמנה עשר יום ולילה אחד עימדין את ההלל ומענה
 בליל פסח ויומם ובעל פה אחד ועשרים יום ושתי לילות
 של פסח. וקפ חיתא בעפפתא דסוכה ובמסכ
 סופרים. ובכל יום מאלו הימים מברכין לגמור את
 ההלל. בן יחיד בין צבור. ובהלל של ראש חודש
 יש מחלוקת בין המפרשים. קרם בינא לכתב קרא
 קהל. בראשי חדשים קיה מנהג וזינה מצה ומנהג
 זה בצבור לפיכך קורין בדילוג ואין מברכין עליו
 שאין מברכין על המנהג ויחיד לא יקרא כלל. ואם
 קתיל יקרא בדילוג כדרך שקורין בצבור וכן בשאר
 ימי הפסח קורין בדילוג. כדרך שקורין בראשי
 חדשים יוכן כתב רש"י. וקראיף כתב שקיחיד
 אינו מברך עליו אבל צבור מברכין וקורין בדילוג
 דרב איקילע לבבל חזנו דקא קחרו קללבראש

ירושלם. ולהשיב שכתבתו על שם ושכנתו
 בתבש. ואמרו אימן כבר זכרנוהו.
 יקיר רען מילפני השמים לרחם על פליטותינו על שם
 להשיר לנו פלטת. לעצור המגפה על שם
 והעצור המגפה. וממנחות מעלפן על שם
 ולו יתן המנחות לבא. יקיר רען מילפני
 השמים לקיים לנו את כל חכמי ישראל על שם קיימנו
 כדברך. קס ובעתה ונשיהם ותלמודהם על
 שם ובעתה ונשיהם ותלמודהם על שם ובעתה
 ונשיהם וטפה. בכל מקומות מושבותיהם
 לשון חכמים קוד. ומטעם שמיבקשים רחמים על
 חכמים בהכרות ראש חודש. מה שא"ל צא כן
 בשום מקום בשלם מפתחהו מקדשין קודש
 צומן על פה קרואיהו להם נמשך קדושו שכל
 מועדיהו מקראי קודש אשר תקראו אותם אתם
 כרוב. וקס מסדנו לא קטענו ולעלמם לא היינו
 ידעש מתעבב קודש. ולכן אפ מוצרין אותם
 לטובה שיקיים אותם הברא ויחזיר עטרה לשנה
 ויקדשו חודש כבראשונה. יקיר רען
 מילפני השמים שנשמע וכתבנו בשורות טובות
 על שם מברך טוב. מיארכע כנפתי כל הארץ
 על שם מיארכע כנפתי הארץ. מי
 שפעה נחם לטותינו על שם נתת לראיך נס
 להתפוסס ומנעבס באל קוד ינאל אותנו וישיב
 בעס לגבול על שם ושם בעס לגבול בסימן טוב
 לשון חכמים קוד. יחדש אות קבא עלמוכו.
 לקמן אפרש כל זה. לשמועתי טובות על שם
 ושמועתי טובת מארץ מרחק. ולבשורות
 טובות כבר זכרנוהו. ולגשמים בעתה על שם
 ונתת גשמיכה בעתה. וכשיקיה לל ראש חודש
 מתפללין כשאר הימים ומכריז שליח צבור לקהל
 לחזור ראש חודש בתפלה. ומתפללין שמנה
 עשרה ומניסין פניהו יעלה ויבא גרסינן בשלמי
 ראש חודש איך אלעזר לעלם יסדיר אדם תפלת

יג

חדש סגור לאשקיעו שון רחוק דקא מדלג ללוג
 איך שמע מינה מנהג אבותהס בריהם תלוג
 יחיד ליתחיל ואם התחיל עמר קולך אי בש
 יחיד למקרי קול בראש חדש קרי עמ בלש ברכה
 עד כאן ורשום כתב שאפלו יחיד מעברך עלו
 וקרא ראיות להבין וכן כתב התפשת ויזה
 הספס הראש ושב מדלגן מתחילן מתחלת הקול
 עד חלמים למעשים מים ומדלגן ל לא ואומר
 זכרנו יברך ומדלגן אהבתי שי שמע א ואומץ
 מה אשיב ליי עד סוף קול ימים שתמדין בקן
 את הקול ראוי לפסוק כדן קריאת שמע ב
 הפרקים שוא מפת הכבוד ומשיב שלם לכל אדם
 ובאמצע הפרק שאל מפת היראה ומשיב מפת
 הכבוד וימים שאין עמדין בקס את הקול
 איך באמצע הפרק פסק כדן בין הפרקים ש
 קריאת שמע ואם תאמר שון שהיחיד מעברך עלו
 עמים שאין עמדין מה הפסקה שייך לו להוי אדם
 שקורא בספר תלמי ויש למר דהפסקה שיבא
 לו אדם שקורא לו בברך שמברך עלו ואלו קן
 הפרקים הלוי קולו עבדי וצאת ישראל
 ממצרים ל לא לא אהבתי קולו את כלבים
 מן המצר והחשך דוד קמחי ול כתב מן
 קמחי איס תחלת קמומור אלו תחלת קמומור
 הוא מן חודו ליי פ טוב שקוא קודם מן המצר כתב
 הרב ר' יצחק בן גאית וכופל מאורך עד קבלתו נא
 שך קבלו מחממים הראשונים ואנשי מעשה של
 לא היה סוף אלף עד קבלתו נא ור אלעזר בן
 פרטא מוסף על ר כפלת מעברך קבא עד סוף
 הפרק וקיימן קלכה כל מחממו עד כאן וכבר
 כשט המנהג לכפל מאורך עד קודו כל אשר בן
 פרטא והטעם שתקם לכפל פסוקים אלו
 מפת שתחלת פרשת מן המצר עממה כפלים עד
 אורך עממת כגד קעלם חזק וימות המעיר
 ולפיכך אים עמדין אותה בכפלה עד סוף הפרשה

ופסוק ברוך קבא כפל הוא ברכום מפת א
 וכן פסוק אל אתה ואורך כפל הוא אל ארוממך
 וסון שאין נרישן לכפל שט פסוקים מפת שחס
 כפלים אין כופלין פסוק אל ויאר לבו שקו
 באמצע ויש אומרים טעם אחר לכפילת פסוקי
 אלו מפת שאמרום ישי ודוד ואחיו ושמואל כגדסי
 בפרק ערב פסוקים אמר שמואל ברכו מעט אמר
 יונתן דיאש אריש צאך סימן מאורך ולמטה
 אורך עממת אמר דוד אכן מאסו הטעם
 אמר ישי על דוד שהיה נצר שבאחיו ורועה צבאן
 ולא היה נחשב בשעתו ולא עלה כלבס שהיה הוא
 מלך הטעם קבטם כתב מפת
 קתה זאת אמרו אחיו שקוא לון רבס
 זה קיום עסק אמר שמואל שהיה מתנבא לפס
 שסופם לל ולשמוח שישעש קבל מיד אויבס
 על דוד אלו קושיעה נא אמרו אחיו
 אלו קלחה נא אמר דוד שהיה מלך
 מתפלל שילחי גם במלכות ברוך
 קבא בשם אמר ישי כשבא דוד מן הצאן
 ברכום מפת אמר שמואל כשקרא אותם אל
 הזבח אל ויאר לבו אמרו כלס אסרו
 חד אמר שמואל לאמר לפס שיהיו מקריבין זבח
 שלמים לשמוח ולזרוק על המזבח אל אתה
 ואורך אמר דוד קודו ליי אמרו כלס
 ומפת כבודם אפ כופלין אותם להראות שאם חושבי
 כל פסוק מהם בפרשה בפת עצמה ולכך אפ
 פסקין אלו קושיעה נא אלו קלחה נא
 לשטם וכופלין אותם אפ שקוא פסוק אחד
 וגרסינן בפרק ערב פסוקים ומאחר דחייב קל
 קבול ממי טעמא אמרינן קאי קללח אמר יוחנן
 מפת שיש בו חמשה דברים יצאת מצרים וקריעת
 ים סוף ומתן תורה ותחיית המתים ושעבוד
 מלכות יצאת מצרים צאת ישראל ממצרים
 קריעת ים סוף קיס ראה ונס מתן תורה

כה

חדשים על סוף קצתן ואומר קדיש עד לשלש
ואומר אשרי וכו' לשון וסדר קדושה ואין אומרים
יערך יי' ביום צדק לפי שראש חדש פוקס ליום טוב
כמו שפרשנו למעלה ומחזיר סדר הערב למקומו
ואומר קדיש עד לשלש ומתפלל

תפלת מוסף

אומר שלש ראשונות ואחר כך אומר

ראשי חדשים

לענך נתת על שם ראשון הוא לכם לחדשי השנה
זמן כפרה לכל ועל דעות ששעבר ראש חדש
מכפר על טומאות מקדש וקדשו כדאיתא בפרקי
קמח דשטעות וכו' אמר טו וחותקתן לכם לשאת
את עון הערמול על שם שכתוב בדברי קיימים על
החדשים שאר קרבנות אמר על ישראל בקדושת
מקריכם לכתב וכו' רשן על שם וכדכיל
סערי חטאת על שם ושעבר עשירי אחד לחטאת
ויש מפרשים זמן כפרה לכל תולדות ששלת ראש
חדש קתה באה לכפר על תולדות ימי החדש וזו
שאלו אחד כן תשועת נפש מיד שוב על שם שכתוב
הרע קצרו והשונא וקאורב בערך לזכרו כדי ל
להכיל מימיו ולהזכיר לפי ששם וזו שאלו אחד זכרון
לכל ימי על שם שכתוב וביום שימחהכם ומועדי
וכדאשי חדשים וכו' וכתוב וכו' לזכרון לפי
אלהם תשועת נפש מיד שוב על שם שכתוב
למעלה מן קצתן וכו' ששעבר מלוייכם מובח חדש
בשן תמן שאלו שחוק אל אלם חקות המזבח ביום
קטשות וכו' ושלש ראש חדש בעל ששאלו
שחוק וכו' וביום קדוש כן בקר תמיים ולו מבח
שם פיקח עלה אך מרמז כתוב למעלה מן קצתן
ועל הנשיא יקיה חפול וממחה בחגים וכו' וכו'
ושעבר עשירי כעשה כדשן שרשמו וכו' וכו'

מד

קריים דקדו כאלו תחיית קמתים אתה לך
לפי יי' בזרעת קחיים ושבט מלכות לך
לפי יי' לפי זה שעבר מלכות ואיכא
דאמרין תעיל רחמי לך לפי יי' לפי יי' מלכות
עבדיעבד ולאחר קריאת קהל מברשן ברכה זו

יהללך

אין לך מלך מעשיך על שם יודוך יי' מלך מעשיך
ולך אין אחר כר זדו ומת שקתת יי' הללך על
שם שזמר קהל וברכה זו אינה פתחת בברוך
מטעם שהיא סמוכה לברכה שלמע קהל והלל
הוי הפסק ויש אומרים שאינה פתחת בברוך
מטעם שהיא ברכה קדושה כברכת השמים דאמר
מזדים ארמון לך על כל שיהיה וטיפה וכו' ואינה
פתחת בברוך וחסידך על שם וחסידך יברכה
ובדיקום עשירי רשן על שם משרתו עשירי
דעמי כל עשר שנת ישראל ברנה זדו וברכו
על שם וברכו שם כסך וישבחו ויפארו
כבר זכרם למעלה לזכר מלכותך על שם
זכר רב טובך יציע ועל שם כבוד מלכותך יאמרו
פוך טוב לשודת ולשמך נפש לומר על
שם טוב להודות ליה ולומר לשמך עליו ואמר
נפש לומר על שם ומרו לשמו נפש
ומעלה על עלם אתה אל באי מלך מקול
בתעבות כבוד זכרם זה למעלה ואחר
כך אומר שלש צבור קדיש ותקבל ואומר אתה
הראית לדעת עד ורעש ונשאם עד קעול
ומזח ספר הערב וקורין טו ארבעה צפרא פנים
בעת ראש חדש ובקריאת הפרשה קלחת כרב
דאין דולב שרוש כהן קורא שלש פסוקים שהם
ודבר עואמרת להם ועו חוזר וקורא ואמרת
זה שרוש דולב שדולב לחזרו את הכבש אחד
ועשירית חאיפה וישראל קורא שלש תמיד
עז זכראשי חדשים ורשע קורא וכו' וכו'

שבת ממקדש על שם ועבר קלוי כשמח טל על
 שם וביום שמחתה ושירי דוד עבדך נשמע
 בשבך חמונים לפע מונחך פרוש שירי דוד
 שבדך חמונים לפע מונחך נשמע בשבך אהבת
 עלם תבאלהם שכל ואהבת עלם אהבתך ואי
 תבאל על שם וקטנותם ג' הר קדשי וברית אבות
 לבטח פכור על שם וזכרת להם ברית ראשונים
 ואיך לשון אבות ובעט לרמזו העתה שנאמר וקטיב
 לב אבות על בטח וכו' ימי דען מלפני ה'
 אלני ואני אהתיס שתעלה לרצח וכו' פרשם
 הכל בהפלת מוסף של שבת

אלהינו

ואני אהתיס חדש עלם
 את החדש קודם חזרו חללה ואמר חדש על שם
 חדש ימים קדש לטובה על שם ביום טובה קיים
 בטוב ולברכה על שם למען יברכה לשון על
 שם שוש אישי ולשמחה על שם ושמחת בחגך
 לשועה על שם אמור לנפשי ישועתך אש ולחממה
 על שם פנחס ה' עון וכתוב פנחס ה' את עמו
 לפרנסה לשון חכמים הוא ולכללה על שם
 וארבעים שנה כלתה במדבר למחילת חטא
 לשון חכמים הוא ולשלחת עון על שם הסולח לכל
 עונש לפי ששער ראש חדש מכפר כמו שאמרנו
 ויקח ראש החדש סוף על שם סוף דבר וקץ על
 שם ויקי מקץ לכל צרותיו על שם בצר מרחבת לפ
 ועל שם שאמר סוף וקץ אמר תחלה וראש שהוא
 חכמי תחלה על שם כאשר בתחלה וראש על
 שם ראש דברך אמת לבריון נפשו על שם יפוח
 נפשי מיד שאול ועל שם פרה בשלם נפשי ואמר
 צרותיו ופריון נפשו זה הכל על שם פרה אלני
 את ישראל מכל צרותיו כבעמך ישראל מכל
 האומות בחרת על שם ויבחר בכם ועד שקבע
 דימות יעקב הנקרא ישראל בלבנה וחקי ראשי
 חדשים על שם חק נתן ולא יעדרו איש עבדין אה

גבלם למלא ולחסרי להם קבעת שישראל מוטן
 לבינה והוא לשון חכמים לקטע ששם ולעברתו
 ואומר במדרש החדש קודם לכל לכם הוא
 אתה מוטן לו ואין ורע עשו מוטן לו ר' לוי
 בשם ר' יוסי בר' אימי דרך ארץ הוא הגדול מוכה
 לגדול והקטן מוכה לקטן עשו שהוא גדול
 שנאמר ויקרא את עשו כהן הגדול מוכה לגדול
 שהוא החמם שנאמר את המזבח הגדול
 יעקב שהוא הקטן שנאמר מי יקום יעקב ב' קטן
 הוא מונה ללבנה שקייא קטנה שנאמר ואת המזבח
 הקטן איך רב נחמן סימן טוב הוא מה הגדול
 שלט ביום ולא בליל כך עשו שלט בעלם הזה
 ואיך שלט בעלם הבא ומה הקטן שלט ביום
 ובלילה כך יעקב שלט בעלם הזה ובעלם הבא
 רבא אמר כל זמן שאורו של גדול מבחיק אין
 אורו של קטן מפרסם שקע אורו של גדול
 מבחיק אורו של קטן שנאמר פקח הקשר יכסח
 ארץ וערסל לאומים ועלך יורח ה' וכבודו עלך
 ירח ה' וכל זמן שאורו של עשו מבחיק
 בעלם קודם אין אורו של יעקב מפרסם שקע
 אורו של עשו נתפרסם אורו של יעקב שנאמר קומי
 אורי פ' בא אורך וחותם ברוך אתה ה'
 מקדש ישראל וראשי חדשים ואומר שלש
 אחרונות וחזר שלח בטר התפלה ואיך אומ' כתר
 לא תקדישך וכן בחולו של מועד שאין אומרים
 כתר אלני במוסף של שבת ויום טוב בלבד
 וקטעם כדי לעשות כתר ומעלה יתרה לשבת
 וימים טובים על ראש חדש וחולו של מועד
 ואחר כך אומר קדיש התקבל ואומר בדרש נפשי
 את ה' מפני שכתוב בו עשה ירח למועדים ויצרת
 בראשית ואומר קדיש יהא שלמא רבא ונפטרין
 לכתוס לשלם למועד מתפללן כשאר הימים
 ומזוסישן בעבודת יעלה ויבא ואין סולתעל פעהם
 אמרינן בברק אין בערשן ראש חדש איש אסור

פ

בשבת ומועד ומועדי חג ומועדי חג ומועדי חג
 כצו בשבת ומועדי חג ומועדי חג ומועדי חג
 בדת נפשי אתי ומתפללין תפלת יוצר כשאר
 השבתות ומועדי חג ומועדי חג ומועדי חג
 ב את יום המנוח הזה לפי שכבר הוצרך בתפלה
 עתן השבת ויעלה ויבא איש באיחוט מן השבת
 חדש בלבר וכן בחולו של מועד שחל להיות
 בשבת וקורא קדין בברכת המזון ולפי ששמענו
 רבנן דתנן שלח בטר אחר שאמר בעלה ויבא של
 עבודה את יום המנוח קורא בראש חדש איננו מנוח
 עם הארץ קיי ומינוח ראש חדש שחל להיות
 בחנוכה מוצר של חנוכה במוסף שקמוסף איש
 באיחוט מן השבת ויום קורא שנתחייב בברכה
 תפלות וקורין את הקהל בלגו ומברכין לפני
 לקרא את הקהל ומוציא שלח בטר שש סמרי
 תרות וקורין באחד שבעה בסדר קיום ובשש
 קורא המפגיד באל ראש חדש ומתחיל מפרשת
 וצוים השבת וקורא כרשת ובראשי חדישים משש
 ששון שקורא במוסף של ראש חדש ראש שקרא
 במוסף של שבת ואיננו קורא על כל ספר ומפגיד
 בששון קשמים כסאיו עד סוף הספר וכשחל
 ראש חדש באחד בשבת מפטירין בשבת שלפניו
 בשמואל ויאמר לו יחזקתן מחד חדש עד וכן ורעך
 עד שלש ומחזירין הספרים למקומן ויאמר
 קדיש עד לשלש ומתפללין

תפלת מוסף

אומר שלש ראשונות ואומר

אתה יצרת

שלמך מקדם על שם
 יוצר אור וסורא חשך וכתבו בשבת ידיו יצרו
 ועל שם קיץ וחורף אתה יצרתם מקדם
 על שם קדם מפעלנו מאז ועל שם מקדמו ארץ

בשבת ומועד ומועדי חג ומועדי חג ומועדי חג
 בדת נפשי אתי ומתפללין תפלת יוצר כשאר
 השבתות ומועדי חג ומועדי חג ומועדי חג
 ב את יום המנוח הזה לפי שכבר הוצרך בתפלה
 עתן השבת ויעלה ויבא איש באיחוט מן השבת
 חדש בלבר וכן בחולו של מועד שחל להיות
 בשבת וקורא קדין בברכת המזון ולפי ששמענו
 רבנן דתנן שלח בטר אחר שאמר בעלה ויבא של
 עבודה את יום המנוח קורא בראש חדש איננו מנוח
 עם הארץ קיי ומינוח ראש חדש שחל להיות
 בחנוכה מוצר של חנוכה במוסף שקמוסף איש
 באיחוט מן השבת ויום קורא שנתחייב בברכה
 תפלות וקורין את הקהל בלגו ומברכין לפני
 לקרא את הקהל ומוציא שלח בטר שש סמרי
 תרות וקורין באחד שבעה בסדר קיום ובשש
 קורא המפגיד באל ראש חדש ומתחיל מפרשת
 וצוים השבת וקורא כרשת ובראשי חדישים משש
 ששון שקורא במוסף של ראש חדש ראש שקרא
 במוסף של שבת ואיננו קורא על כל ספר ומפגיד
 בששון קשמים כסאיו עד סוף הספר וכשחל
 ראש חדש באחד בשבת מפטירין בשבת שלפניו
 בשמואל ויאמר לו יחזקתן מחד חדש עד וכן ורעך
 עד שלש ומחזירין הספרים למקומן ויאמר
 קדיש עד לשלש ומתפללין

ואם חל ראש חדש

בשבת בכנסין

כלית מלא זכותך ביום קשש על שם ויכל אל'ס ביום
 קשש מלא זכותך אשר עשה ונמ' בחרת בא
 אל'ס מכל האומות על שם ויבחר בכס' ורצת
 בא ורומיתא מכל האומות וכו' בחרת
 בזרעך אשר לך ונתן לך אל'ס בארצה
 על שם ש' מארצות אל'ס ונתת למנוחה
 ש' אמר ראש' י' נתן לך את השבת וכתבוני
 ביום קשש' וראשי חדשים לכבודך כמו שפרשם
 בזמן כפרת לך תלבות' ולש' שחטאם לפניך
 אל'ס חרבה שרפן על שם ועריכם יתיו חרבה
 ונתן יקרין על שם גלה כבוד מישראל' ושנים
 מקדשים על שם והשמות את מקדשים וטל
 כבוד מנשת חיים' כבוד אמרו למעלה ש' ארץ
 ישראל נקראת ארץ חיים ואין אם יכולן לקרוב
 לפניך קרבן וכו' יבי רצן מלפניך אל'ס ואל'
 שתעלם לחרוב וכו' מכל שרשם במוסף של שבת
 ואין את מוסף בעבור שקש' מוסף שבת
 ומוסף ראש' חדש יש אומרים זה קרבן מוסף שבת
 ובקרבן מוסף ראש' חדש נאמר ואין כטון לאמרו
 ש' תעשה קור' ואומר אל'ס ואל' אבותם חדש
 על שם את החדש הזה וכו' עד וחקי ראשי חדשים
 להם קבעת' ואומר ישמחו במלכותך וכו' ואומר
 דבר נא בינו חתום וכו' וכל שרשם למעלה
 וחותם ב' מן קדש השבת וישראל וראשי חדשים
 ואומר שלם אחרונות וחזר שלם כבוד התפלל
 ואומר קדש התקבל' למנוחה מתהללן
 כשאר השבתות ואומר בעבודתך יעלה ויבא ואין
 אומרים בקרבן' והטעם שרשמו למעלה

ישראל להדלק נר חנוכה לכל לילה ברכו ומעחו על
 פתח שפת לשמאל מנכנס לבית כדי שתהא מוזה
 מימין ונר חנוכה משמאל' ולמה מדלקין נרות
 לו לפי שכתב שט' גזרו יופס גזרות על ישראל ולא
 קטחו אותם לעבוק בתורה ובמצות ונכחו להיכל
 ופרעו פרצת וטמאו כל קשמים שבקיכל עד
 שריחם עלקם קטורא יתברך וגברו בט' חסמוני
 ונכחו יום כל ברכו ולך נקראו לו מימי חנוכה
 כלומר חס' ברה ברכו' ונכחו להיכל ולא מצאו
 לא פר' אחד של שמן שקימ' מונח בחותמו של כהן
 גדול' ולא היה להדלק נרות קמטרה לא יום
 אחד וכעשה בו נס וקדשן מימיו שמונח ימים
 לילה אחרת קבעו שמונח ימים טובים בקלל
 ובחוראק' על עומ' בקלל ובחוראק' עומ' בקלל
 הנסים בבחוראק' אבל מותרים הם בעשיית מלכה
 ואעפ' שקדשים פוקעת שלא לעשות מלאכה כל
 שמונת ימי חנוכה אין להקל בהם שישו דקיימא לך
 דברים קמותרים ואחרים נהגו בהם איסור' אי אתה
 רשאי להתרם בפתים' והטעם שקימ' חנם
 שמונח ימים מטעם שהשמים קין ב' חיים מחלקו של
 אשר שנאמר וטובל בשמן רגלו ומקום קימ' בחלקו
 שנקרא תקוע שמונח משמים קימ' וימנעם וימנעם
 ירושל' מקלך שמונח ימים בין הלכה לחורק' והטעם
 איתא ב' ד' ל' וכתב בעל קטעים למח
 אין חס' עשיית טעם ימי חנוכה מספק כמו שאין
 עשים בחב' קטות השעה ימים' השיש' פתק
 שמיט' ויתרן מטעם שחב' קטו מן התורה והחמירו
 כל על ספקו לש' שאין חס' קובעין עתה על ש'
 הראים אבל חנוכה שהיא מ' דברים הם אמרו
 לעשות שמונת ימי חנוכה והם אמרו חס' ס' ס' ס'
 קמולדות על' חדש חנוכה ס' ס' ס' ס' ס'
 א' נרות וכלם כש' חל' שאמרו יום ראשון מדלק
 נר אחד ומכאן ואילך מוסף וקולך
 של' דברים הם הם נהגו אדם למעלה מעשרים

סדר תפלות חנוכה

חייב

ל' א'ס

אינה מסולס - ואלו מניו נר חמשה סוכה
 ושלשה ים לשם דינו מן הפסוק מניו שנאמר
 בעל כבודו בל קורתי קורתי תהיה עד כל
 טפחים ולא יותר וכל טפחים הם פשרים חמה
 באימה בת שש טפחים סוכה שנאמר וסוכה
 תהיה לגאומים מחורב חמשה זאת חמשה
 המונח ביום עולה למען קב המדלק
 נר חמשה בל ראשון מנכר שלש ברכות באי
 אינה אקט להדלק נר של חמשה ושעשק נסים
 לטובתו ושקחינו ואם לא בדרך זמן בל ראשון
 כתב הראש בתשובה שמנכר בל שש או אימה
 שיזכיר ומנל ראשון ואילך מנכר שתיס להדלק
 נר של חמשה ושעשק נסים לחסותו ומדוא
 הנרות מנכר בל ראשון שתיס שעשק נסים
 ושקחינו מנכר ואילך איס מנכר לא שעשק
 נסים בלבד ודוקא שאיס עתה להדליק בטהולא
 מדלקין עלו כען שקולך בדרך ודוחק הנרות
 בעבר אבל בעת אחר אין נדך לברך ואם
 תאמר למה תקפן לברך על ראית נר חמשה יותר
 מאשר מנחת ויש למיך משום פרומיניסא
 אי בניו שיש אנשים רבים שאין להם שת ולכך תקפן
 להם חמשה לברך כתבמר יונה שבלל ראשון
 מנכר שלש ברכות אוקודס מהדלקה דכל המנחת
 מנכר עלהן עבר לגמיתן וכלל שט מנכר
 קודס מהדלקה להדלק ושעשק נסים מנכר אחר
 שמדלק נר ראשון קודס שילק נר שט שהוא נס
 אותה קודס וכן בלל שלש קודס שילק נר שלשי
 וכן ברשע וכן לבל ואימרי במסכת סופרים
 מהדלק נר חמשה אחר מהדלק אומר הנרות הללו
 איס מדליקין על התשובות ועל הנסים ועל ה
 הנבלות שטעית לטובתו על ידי כהנך הקדוש
 וכל שמונת ימי חמשה הנרות הללו קדש ואין לה
 רשות להשתמש בהן לא לראותן בלבד כדי לשודות
 לשמך על נבלותיך ועל נסך ועל ישועתך וכן

קיון סוקנן למיך קל מדוסנסרק ולראש
 מעין הטתלות של שמונת ימי חמשה שש ושלשים
 סימן להם לן חמשה וכתוב בשלשת דרב אחאי נר
 חמשה שהותיר בה שמונה קודם לטעות
 דתר נר חמשה שהותיר בה שמונה ביום ראשון מוסף
 עלו ומדלקו ביום ב' ביום השש מוסף עלו ומדלקו
 ביום השלישי וכן בשאר הימים אבל אם קותיר
 ביום השמיט עשה למדורה ואורש דפט עבדו
 שון שחוקפה למטה חסור להשתמש מימם
 וכן כתב קבאוש השמן והסתלות חסור להשתמש
 בקן אחר שכתב לחיתק למטה והקשה קרב
 ל' גרסוס בר שלמה דהא קיימא לן דהשמיט מימם
 נורקין והרן דהשמיט כען השמיט שופר
 ולב וכוחא בקן שדעת עלהן אחר מעתה שידע
 שיארו אחרי כן אבל קע אין דעת עלהן כסטר
 שישרש בשעת מעתה איני שויכוו רבן
 כתשמיט קדושה מטט שהוא וכל לשמן של קדש
 ויש לשאול אם כן פתיחות של שבת ישרש לדעת
 זו ויש למיך ללא דימוי אחריו דנר שבת שקר
 מנחת להסות ולהשתמש לחורו על קשלן ולכר
 הסת ושן שכן יכול להסות אחר מעתה מה שאין
 כן בנר חמשה ששקר מנחת משום פרומיניסא
 ולא להשתמש לחורו ומשום הסת אסורין בהנח
 אחר מעתה שילך נעשו מתחלה ומנה שנהג
 לעשות פתיל חדש בכל לילה איס נדך ויש להוסח
 זמ מימה שפרש לשי זל במיילתא דל ימושע בן לוי
 בעשית שקיתה דולקת מערב שבת וקוללת כל
 קיוס למנחאי שבת מכבה ומדליק
 ופרש לשי זל מהדלקה מנכר לנכר חמשה
 נראה לפרושו שמונה להדליק בטהולת מהדלק
 בלילות הראשונות וכס עד כאן דברי קל גרסוס
 שאל קל יחאל לראו אראש נרות חמשה
 שמדלקין אחר יותר בסתם לשמש ולא פרש אי
 זה מקס איס יכול אחר כך לברור אי זמ שירצה

על הנסים

על נתיבותיך
 נס להתמוסס ועל הפרקן על שם ופרקא
 מצרימו ועל שם ויפך מצבת עבדים ומתרגמיין
 ופרקך ועל התאופת על שם קושיעם את
 עמך ועל שם ויקי להם למושיע ועל הגטרות
 על שם יי' בגבור יצא ועל הנפלאות על שם
 כפלאותיך ומחשבתך ליי' ועל הנחמות על
 שם אנט אנט הוא מנחמס' שעשית עמנו ועם
 אבותינו עש המעלה אותנו ואת אבותינו ממצרים
 במים קהם כך הוא לשון הפסוק במגלה
 בזמן הזה על שם בוינטקס בכל שנה ושנה
 במי מתתה בן יוחנן כהן גדול חמינטי' ובנו
 פרוש יוחנן ממכונה חמינטי' ואלוף שהיו
 חמינטי' ובנו חסידים ואנשי מעשה לקחו להם
 המלכה שלל כחונן שהם היו כהנים וכאן אין לו
 חלק במלכות שנאמר ולמען יאריך ימים עמך
 ממלכתך וסמך לה לא יקום לכהנים קלוס
 ולפי שנעטרו בעטרה שאינה שלהם סבב הסלית
 וקם הורודוס שהיה עבד מעבדי חמינטי' וכל את
 זרעם ולא קשירי מקם שרירי ופליט
 כשעמדק מילכות זין קרשעה על שם ועמד מלך
 גסר הנאמר בדניאל על מלכות זין ואין למר
 כשעמדק עלהם אף כשעמדק בלבד לפי שאומר
 אחר כך על עמך ישראל' לשכחם תערתך
 על שם להשחית את עמיו שמי' ואין לימי מתרתך
 במס תחלה לא תערתך בלא מיס' וכן הוא בסדר
 רשאי סעדיה וכן כתב קר מאיר מרוטנבורק
 ולהעצום מחוקי רעך על שם ט עברו
 תרות חלפחק שגזרו עליהם שמר שלא יקיימו
 ראש חדש שבת ומילה שקם שקרי התרחק
 ואתה ברחמיך קרשס' על שם וברחמיך
 קרשס לא שבתי' עמדת להם בעת נדחש

להיות שמש אפי הראשון או ימין האמצעות או
 דוקא מן האחרון וקט משתגר " תשובה
 נכות חסוכה אין להפסיק בהם קילכך מאחרון
 יקום שלל לשם נר חסוכה לא שאם ישתמש לזרש
 ישתמש לאור אותה נר ואין שם שמש על שם
 השמש הוא המדלעק ט הנרות " כשאל
 קרשס במזל מי מדלעק נר חסוכה וצדך עלו ואחר
 כך מדלעק נרות אחרו איס צדך לחזור ולברך או לא
 וכן טעם אחר טעם וקשיב שום הפטן חזרל טונית
 המברך טעמו בשאר ברכות איס כשהדלעק נר חסוכה
 וצדך עלו היתה טונית להדלעק נרות אחרות ברכה
 אחת לפי' ואם צדך וקדלעק ואחר כך נדממו לו
 נרות אחרות להדלעק מברך בכל טעם וטעם עכ'
 ואמרין שדושלמי ביוצאי שבת אין מברלין בנר
 חסוכה מטפ שאין טעמן לאורו ואין מברשן על הנר
 עד שיאופת לאורו " על שבת שחל להיות
 בחסוכה כתב בעל קלכות גדולות מדלעק נר חסוכה
 ואחר כך נר שבת' ואם הדלעק נר שבת תחלה
 נאסר עליו להדלעק נר חסוכה שארי קבל עלו את
 השבת' ומתקשית כתב שאין הקבלה תלויה
 בהלקת הנר ויכול להדלעק נר שבת תחלה ואחר
 כך נר חסוכה כל זמן שלא קבל עלו קשבת וטעמו
 שמדלעק הרבה נרות זה אחר זה כך מדלעק נר
 חסוכה' וטעם להטח נר חסוכה באמצע
 שבת חכנסת ומדלעקין אותה בן תפילת מנחה
 לתפילת ערש' ובערב שבת מדלעקין אותה קודם
 מנחה עד שלא יתפילו לקהל' ובמוצאי שבת
 מדלעקין אותה אחר שמבריל על מקום ואחר כך
 אומר ישתח' לך ועמי' ובליל ראשון של חסוכה
 מתפללן כשאר הימים ומכריז שלח כבוד לקהל
 למר על קנסיס ואומר אותה ט' שמות ימי חסוכה
 בתפלה במוצאי' ויא אותה כשינועשן עד שכל
 עת ערב ובקר ובהרים' ויא אותה ב' משלפ קיימו
 לך' וכן הוא בסדר רב עמרם ורשם סעדיה

ועל אומרים שכן שהיא שרר רשע יכולן לאומרו
 כמו שאומר בקורחא וכתוב לייס טווסט שקוח
 תפלה וגם בברכת אשר גאלנו של ללפסח שהיא
 קורחא אומר כן יצטא יי אלנו למועדים וכו' וגם
 במודים דרכן אומר כן תחיינו ותחננו ותלכונו ג
 גלותנו וגם רב עמנו ורבו סעדיק וקרימנו
 ולכתמו ונהג לאומרו וחוזר למקום שפסק
 ועמר קתפלי

כל שמונת ימי

חנוכה

אין פטלי
 על פסק ואין אומרים לאחד הקתלי יעפר יי
 ביום זרה ועמרין בהם את הקלל ומגדלן לפגיו
 לגמור את הקלל והטעם שגמורין את הקלל
 כל שמונת ימי חנוכה והטעם ימי חג הסוכות ולא
 בחג המצות לא שטימיוס קראשועס ולא בראשי
 חדשים לפי שכל שמונת ימי חנוכה יש בכל אחד
 ימיוס יש דבר חדש שקוח נכ אחד יוקר ושמונת
 ימי חג הסוכות חלוקין בקרבנותיהם ט היו מקריבי
 בכל ימי חג שבועס פרוס ויוס ראשון קו ארבעת
 עשר פרוס ויוס שט שלשה עשר ובכל יוס
 מותמעטין והולכין ולכך גמרים בהם את הקלל
 שחשוב כל יוס מימי חנוכה וחג הסוכות כיוס טוב
 בבע עגמו טון שחלק בדרותו ובקרבנותו אבל
 בחג המצות כל שבעת ימיוס ובראשי חדשים
 אין בהם חלק בקרבנותיהם לא כלס שוים ולכך
 אין גמורין בהם את הקלל לא שטי ימיוס ועל
 שמונת ימי חנוכה קודם שמוצאין סת אין אומר
 קדיש התקבל כמו כיוס שיש ט מוסף לא אומר
 קדיש עד לעלא בלבד והטעם מפת
 שבוס שיש ט מוסף ברך לומר התקבל להתקין
 סט טעמיס קחד אחר תפילת שחרית
 ומשט אחר תפילת מוסף ולכן אומר קודם שמוצאין

עמידה כנגד עמידה עלהסמילכות יין
 רבת את ריבס כבר וכרפון למעלה ורבת את
 ריש על שס דן דין עמי ונקמת את נקמתס על
 סס ונקמת את נקמתס ועל שס קחל קחתן
 נקמות לי ומסרת גמרים בר חלשים על שס
 החלש יאמר גמור חמי ורשס בר מעטיס על
 סס לחושיע בר או במעט ט הסקו רשס ונחוס
 חינוק בט מנתיה כמו שמעל במגלת אנטיוכוס
 ורשעס בר גדיקיס קמיס נקראיס רשעס טא
 וברשעת קמיס קלס וישרחל נקראיס גדיקיס
 טאמר ועמר כלס גדיקיס וטמאוס בר טקוריס
 קמיס נקראיס טמאוס טאמל טל יוסף יבא ברך
 עור ערל וטמא וישרחל נקראיס טקוריס טא
 קדס ישראל ליי וכתו ודקתי עלרס מיס טקוריס
 וטקוריס וודיס בר עסקי תיקר על שס טפלו
 על שקר ודיס לך עשית סס גדול וקדוש בשלמך
 על שס לא למעבדס את עשק נאס יאלנס יודע
 לכה'ס אס לשס קדשי ועלי וכתב בתריה וקדשת
 את שמי קדול המחולל בנוס ולעמר ישראל
 עשית תאוה גדולה וערקן על שס ועש יי
 השועה גדולה לכל ישראל ואחר כך באו בנדך
 להבר סקר על שס ודבר בהוך קבת ופס
 את הידך על שס ופס את קבת וטקרו את
 מקדשך על שס לטהר את קבת וקדקו נרות
 בחצרות קדשך על שס קרבה קעטס קדלך קאש
 ואמר בה'ס זות קדשך על שס בר צרות קדשי
 ואמרו קלל וקודאת לשמך וקבע שמונת ימי
 חנוכה לו להודות וללל לבניך על שס אודק שמך
 ט עשית מלס וממון קעס אינא אומרים ואחר
 כך באו בנדך וכו' וכוון לאומרו ט מוא שקר הנס
 וגם רב עמנו ורבו סעדיק כתמו כסס
 סעשית עמנוס פלא כן עשא עמנו וכו' כתב הרב
 ד יחיר מרוטנברק שאין ראוי לומר כסס ששית
 עמקס פלא ונס לפי שאין ראוי למי תפלה בקודח

ספר תורה התקבל לותהון לפי שכתב נאלמה
 תפלת שחרית חבל ביום שאין מוסף בעין חזקת
 ופרש אין למר תקבל קודם שמוציאין ספר תורה
 לא לאחר שקורין ספר תורה וחומר ספר
 קדושה ומחזירין ספר תורה למקומו וחומר אות
 שאו נשלמה תפלת שחרית וכל יום מוציאין
 ספר תורה וקורין מן שלמה אנשים בפרשת נשא
 בנשיאים ומנצח הטעם בפסיקתא מנצח
 שנשמה מלכות המושק בחמשה ועשרים בכלל
 ומתחילין מפרשת כה תברכו את בני ישראל
 וקורא משם עד וכוס קראשון עם כהן ולוי וישראל
 קורא וכוס קראשון וקטע שמתחילין בברכת
 כהנים מנצח שנעשה קנס על ידי חשמונאי ובניו
 שהיו כהנים ביום השט כהן
 קורא וכוס השט עד פר אחד בן בקר ולוי עד וכוס
 קראשון וישראל חוזר וקורא וכוס השט כלו מנצח
 שנרשן לעשרה פסוקים ואם יקרא מקרבן שט
 ארבעה לתשלו עשרה לא ישתירו מן הטעם לא
 שט ואין משיירין בנשא פחות משלש פסוקים
 ועל כן קורא קרבן שט כלו וכן עושין בכל יום
 ביום השמיט מתחילין וכוס השמיט
 ונמירין עד סוף ספר ומוסיפין עוד מפרשת
 בקעלותך עד כן עשה את המצוה כדי להשלים של
 חזקת בסדר מנרות ובשבת שבחזקת
 מוציאין שט ספרי מנרות באחד קורין שבטעם גברי
 בעצמן של יום ובשע קורא המפטיר של חזקת
 ומפטירין בנרות זכריה רעו שמחי עד האורות חן
 חן לפי ואם חלו ב שט שבטעם מפטירין בשבת
 שט במלשם בנרות של שלמה ויעש חירום עד
 מנצח דוד קיח צון ואם חל ראש חדש טבת
 בשבת מוציאין שלש ספרי תורה באחד קורין
 שט בעצמן של יום ובשע של ראש חדש שמתחיל
 וקורא וכוס השבת עם ובראשי חדשים
 ובשלא קורא המפטיר של חזקת דתיר ושאינו

תדיר תדיר קודם ומפטירין בשל חזקת ומעלה
 של ראש חדש משום דשלק מינה כלומר
 שסיים בו ועוד משום דפרסומי טשא עדיף
 ואם תאמר למה לא תאמר גם כן בבחן תדיר קודם
 ומפטירין בשל ראש חדש ויש למר דקרא
 אמרינן דתדיר קודם כשאפשר לקיים את שבת
 כעין בקריאת הפרשיות אבל בבחן אי איפשר לקיים
 את שבת מנצח שאין קורין שתי חמטרות ולפטר
 אמרינן פרסומי טשא עדיף ובחלו האר שתאקנגן
 למר קדיש אחר כל ספר מקאשלה ספרים כתב
 גזון בתשובה שאין למר קדיש אחר הספר קראשון
 מאחר שלא נמצאו עדיין כל חובת קיום שקן שבטעם
 שעלם לא אחר הספר קשט אומר קדיש וכן
 אחר קשט שאין אומרים קדיש לא אחר שבטעם
 בשבת או אחר חמשה ביום טוב וכן כתב קראש
 ואם חל ראש חדש בחול מוציאין שט ספרי
 תורות וקורין באחד של ראש חדש כהן ולוי וישראל
 ובשע אחד של חזקת וכל שמנצח ימי חזקת אומר
 לאחר התפלה במקום תפלה לדוד מומור שיד חסד
 קצת לדוד שגם כן קורין בחזקת המושק כל ימי
 חזקת כמו שאמרנו ובשבת שבחזקת אומר
 מומור זה אחר יושב בסתר עליון ואם
 קורא ראש חדש וחזקת קורין תחלה ברם נפשי את
 לא אחר כך מומור שיד חזקת קשת משום
 דתדיר קודם כמו שאמרנו

סדר תפילות פורים

ליל יד באדר מתפלגין ערשית כשאר הימים ומכריז
 שז לקהל למר על הנסים ואומר אות בתפלה
 באודות ויש אומרים אות כשמנצחין עד שבגלעת
 ערב ובקר ובהרים ויא אות בר מעלם קויס לך
 וכן קורא בסדר רב עמדם ורשא פעדים

על הנסים

וכו עד בזמן הזה כגד
 שרשמוהו למעלה
 זמני מדרש ואסתד בשוין קבוצה כשעמר עלהם
 הימן הרשע על סם ביום עמנדך מנגד קצאמר
 בעשו וקסו בקש להשמיר להרובולאנד את כל
 קיקודים וכו' כך הוא מפרש במגלת אסתד ואמר
 בקש להשמיר לזמן הימן בקש להשמיר את ישראל
 אעפ שקיה בדרם זכות וקבוצה ממתין להשמיר
 את קבועים עד של ימצא זכות בדרם כדאמרין
 בתנחומא וקיה ביום קבוצה אבקש להשמיר את כל
 קבועים קבוצים על ירושלם אמרו ישראל למה קבוצה
 רבם של שלם מי מנחה בדרך עד שאתה אומר
 אבקש אמר להם כשאבקש להם זכות ולא אמנח
 אשמירם באותה שעה בשלם עשר להדש שש
 עשר הוא חדש אדר ושלם לבו יש לאחול שון
 שהפול פדו וקבוצה להדש אדר למה המתין עד יב
 ט ולא כתב בספרים לקיות עתה ימים בראש אדר או
 להנעה ט שמת משה ויש למר לפי שתגבורת
 האבל ביום שבעי על כן אמר ב' באדר שקורא
 שבע למיתת משה ואתה ברחמיך קדשם הפרת
 את ענת על שם מפר מחשבת ערומים ואמר
 ענת על שם דכתב בתריק וענת נפתלם נמקרה
 וקלקלת את מחשבת לבון חכמים הוא והשבת
 לו גמולו בראשו על שם כאשר עשית עשך לך
 גמולך ישוב בראשך קצאמר בעשו וקסו של הימן
 ואמר גמולו הימן בקש להשמיר את כל קיקודים
 ביום אחד קצו שכתוב במגלה וקסו לעסרתי יתב
 גמולו מידה כנגד מדה שאלו אשר נתן המלך להקודי
 אשר בל עשר ושם לקבל ולגמולו על נפשם
 וכד' בתריק ביום אחד בל מדינות המלך אחשורו
 ועד והשבת לו גמולו בראשו על סם ועל אבן ליו
 תשוב כמו שמפרש והולך ותלו אותה ואת בניו על
 קעץ וקו על קעץ אשר חפן לו לומר כלא קפסו
 לעצמו כ' לבסוף הוא נתלש עליו ועל הכתוב אומר

ופשע מצטן קרא לך קרי בה קורב לך ברא
 כלום שקורה שהפן למרד לו היתה לך שלם
 לזמן חמשים לרמוז יעשו עץ גבוק חמשים אמה
 ולך עשית סם גדול וקדש בעשן וכו' כמו
 שפרשם למעלה וחזור למקום שפסק ועמר
 התפלה ואומר שלח בטר קדיש עד לשלם ואינו
 אומר תתקבל לפי שצריך למר סדר קדושה אחר
 קריאת המגלה ואו יאמר תתקבל זיחר כך קורא
 את המגלה ומברך באי אמה אקבו על מקרא
 מגלה על שם וקרחים בספר וזיחר כך מברך
 ששם נסים לטותפם ושהחיים וקטעם שאין
 מברשן לשמוע מקרא מגלה כמו לשמוע קול
 שופר או מברשן על תקיעת שופר כמו על מקרא
 מגלה מטעם ששופר נדיר לברך לשמוע ואין לברך
 לתקוע לפי שצריך שישמע התקיעה קול ואם לא
 שמע לא יבא כדאמרין קהתם זמנן דמשק רישיה
 וזאת שופר בטר וקיה אדם תקע בטר ואדם
 שחזן לסדר אס קול שופר שמע יבא ואס קול הברה
 שמע לא יבא נמצא שקאמינה שער ולא התקיעה
 שאין קבנת הלב תלוי בה אבל במגלה יוצא בה
 בקריאת לבדה אעפ שלא קאמינה לזמן כדאיתא
 בברכות נמצא שקקריאה שער שקבנת הלב תלוי
 בה בל שמיעה בקש ויש אומרים טעם אחר
 כי בשופר נדיר לברך לשמוע ואין לברך לתקוע
 מטעם שיש סם תרועה ושכרים שאין עקראין תקיע
 וגם אין לברך לתרוע בשופר מטעם שיש סם תקיעה
 שהיא פשוטה אבל במגלה אס קיו מברשן לשמוע
 יש לפק שצריך שיפא השומעם כי לאון שמיעה
 הוא לאון קבנה כמו כי שומע יוסף ושמע נסים
 שאין מנצח לא יבאו ואין קיימא לך דיוצאות אעפ
 שאין מנצח וכן עמי הארץ יוצאין אעפ שאין
 מנצחם דהא אמרין קלוש ששמע אשורית יבא
 אעפ שאין מנצח ולכן מברשן על מקרא מגלה
 כדי להם בקריאה בלבד אעפ שלא יפא ולאחר

קריאת המגלה מעברך ז"י אלה הרב את רבא
 ויש קורין האל הרב ורב נחמן כתב דלא אמרי
 קהל הרב לא הרב רבא אמרינן חלבו וכן הוא
 צפוד רבא סעדיק וכבר פירשנו בברכת התורה
 למה ברבא ופיתא בברוך כון שהיא סימנה לברכ
 שרפט המגלה וקדן את דיעו וקמקס את
 פקמתיס כבר זכרנו זה למעלה והנפרע לנו
 מנביס בל להוסיף ולומר שמראה לכל תעלה
 שהפרעות באה לנדים בשבט שמירשען לשאריל
 ולכן אמר לנו והמשל גמול לכל אויב נפשיס
 כלומר מנה רבג מדק על דרך פ ברב אשר וזו
 פליקס ז"י הנפרע לעמו ישראל מכל בריקס
 האל המושיע כלומר פ בפרעות נדיס מושיע
 אותנו פ לפעמים תהיה תקימה שלא תהיה בשבט
 ישועה לזיס שלקח אך לשאריל באה ישועה על ידי
 תקימה כמו וזה שבו תקימה מהמין וממשפחת
 ועוזרו באה ישועה לשרא ואמר האל המושיע
 כלומר חוקו של סס יי קושיעא מצריס ועקמס
 מקס וקו שנא אל ישראל מושיע כת בעל משמרת
 המועדות יש לשאריל למה לא חתם במשל גמול
 שהרי יתד הוא סינוך לחתימה וקיימא לן שגדיך
 לומר מעטן חתימה סינוך לחתימה ויש לומר פ
 רבא לחתם בלאון שקויל כולל יתד שלשון נפרע
 הוא לשון תקימה מלאון בפרוע פריש פשריל
 ועד פ קלאון קוז מורה יתד שהפרשען שנפרע
 מן הנדים הוא לטוב עמו ישראל ויש אומרים
 שתקפו ברבא וזו ששה לשונית רבג ששה מישרל
 שנלחמו בימלק הרב את דיבסן על ידי יקושע
 שנא ויהלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרבי
 וקדן את דיעו על ידי אהוד בן גריא בן הימיני
 שהרג את עגלון מלך מואב וקיו עמו עמו ועמלק
 שנאמר ויאסוף אלו את בע עמו ועמלק וילך ויך
 את ישראל וכתו ויקס יי להם מושיע את אהוד בן
 גריא וקמקס את נקמתנו על ידי גושען שנאמר

סס וכל מעין ועמלק ובע קדיס נאספ יחידיו
 והנפרע לנו מצריס על ידי שאול שנלחם בעמלק
 והמשל גמול לכל אויב נפשיס על ידי דוד בצקרב
 שנאמר סס ועמלקי פשוטו אל בגבואל נקלב
 והחתימה הנפרע לעמו ישראל מכל בריקס רבג
 הנס של מדרש ואסתר האל המושיע לשנות
 האשיס ואומר ובא לצון נפא וכל סדר קדושה
 ואומר קדיס תתקבל וזס חל במזוזא סטר אומר
 הקבלה קודם קריאת המגלה וויקי פועס וסדר
 קדושה ויפתח יי לך אומר אחר קריאת המגלה
 תפן בפרקא קמא רמגלה קראו את המגלה בחדר
 קראשון ונתעברה השנה קורין אותה בחדר השט
 אין בן אדר הראשון לחדר השט לא מקרא
 מגלה ומתאות לחיוביס כת קראש נראה לרש
 דסיפא אריסא קיימא דהיכא דקראו את המגלה
 ביד ונתעברק השנה או אין בן אדר הראשון לחדר
 השט לא מקרא מגלה ומתאות לחיוביס שאעל
 שעשאן בראשון נביחן לחזור ולגשותן בשט אבל
 כל שאר נדים שעשאוס בראשון וסוב נתעברק
 השנה אין נביחן לחזור ולגשותן בשט אבל אס
 נתעברק השנה קודם אדר הראשון או קוי אדר
 הראשון כמו שכתו והיא קאלת למודא אבל לעטן
 פרשיות וקחה שוין כלומר שאס קראו בחדר כל
 ארבע פרשיות וסוב ראו שיש ערך לעבר השנה
 אין נדיך לעשותן בשט אבל לא מסתבר כלל
 שכל שטס מעשברות יקראו הכרשיו בשט אדר
 ושון בהספר ותעטת שאסורין בזה ובה פזיס
 קראו את המגלה בארבעה עשר וס ביום עברו
 השנה אסוד בהספ ונתעטת אבל בשאר שטס
 מעשברות מותר בהספר ונתעטת עד כאן דבריו
 ואס תלמי למה מעברין חדס אדר יתד משאר
 הקדשים ויש לומר מנפט שניך שיקא תשרי
 ששש שנלמי בחדס הששש בחדר לחדס וסטר
 נס כן נדיך שיקה עשרי שנא בחדס קעשיר קוז

3

חדש טבת' ושבת גם כן אין מעברין משום שחל
 לחדש ששטע עשר קורא חדש אדר' אי עמי דומיא
 דחדש מנה חדש מעברין אותה באחד ממסוי דקייסו
 יום אף שנה באחד ממסוי דקייסו חדש וינה חדש
 מעברין אותה ביום אחרון אף שנה בחדש האחרון
 אי בני משטע שחדש אדר קורא סמוך לחיבוט ימי
 פודע אס צריך לעבר משטע אחיבוט ול' ואמרין
 בברקא קמא דמגלה שכתפס מעטלן עבודתה
 ותלמידי חכמים דברי תורה כדילגמוע מקרב
 מגלה' ויש רמז לזה מקמסרה שתמנא שלגא
 ונשמע במסרה' ואלו קן נשמע קולו נעשה
 ונשמע' ונשמע פתגם קמילך
 וקרימז שמבטלש השטע משטע האחד שנאמר
 טכאמע דבמגלה שרבה היא כל שקורא גדול מן
 השטע האחרים וקטנים משום פדסומי טסא
 ואמרין קתם אמר ל' חטאל בר טפאל קשיכות
 כלן אריח על ג' לבעה ולבעה על ג' אריח חוז
 מאריח וזו של עשרת בטקמן שקיא אריח על
 ג' אריח ולבעה על ג' לבעה מאי טעמא אמר ל'
 אבהו כדילגהו התא תקומה למפלין של רשעים
 וכן בשירת האזינו ובמילת דיקושע שאומר במס'
 סופרים שקס לבעה על ג' לבעה כל של התא תקומה
 לטוט דס נקי טאל שרס עבדיו יקוס ושרש רשע
 תס אריח קורא חט לבעה כדאיתא בברקא קמא
 דערובין וכו' בא ברקא דקייסו ואת שקורא מיטע
 כתב' לבעה דוב כת דקייסו פרשנתא' וכן פרש
 בעל קלכות גדולות ודלח כפרש' שפרש אריח כת
 לבעה חלק' ואמרין צדושלמי אמר ל' יוסי בר אבין
 צריך שיקא איש בריש דפח ואת בסופה שט
 ותיז כהדין קטוריא' וקס איתא במסכת סופרים
 ואמרין בברקא קמא דמגלה אמר ל' יונה אר זירא
 זו דויתא בעל למינתחא בזקיפה' מאי טעמא כלחו
 צדירא וקיפא אודקיעיש מפדשי מויתח בקריאתה
 ויש מפרשים בכתיבתה וקיא מגפא שראש אונתו

קגדולות וקס איתא צדושלמי' ואמר טכא ואלו
 דויתא צריך למקפח כמוריא דלברות דלגה' ו
 צדירא וקיפא אודקיעיש' מוריא משוט של מלחיס
 כדאיתא כפ' קאוכר את הפעלעס פת קטעת תפן
 אז פת וקטעת תפן אמר רב האלס צריך וזו כמוריא
 דלברות' לברות שס ער' ואמרין בברקא קמא
 דמגלה אר חמא דמן יש עשרת בטקמן ועשרת
 בעל למינתחא בנשימא אחת' מאי טעמא כלחו
 בהדיהדי נפקא נשמתהו' ונהג קעלס למינר
 איש שקורא למעלה בנשימא אחת עמקן' ונראק
 שאס הפסיק בקס שאיוס צריך לחזור' כתב אבין
 קירחי שבע בגרפת ובפרוט: סיא למינר שלח צבר
 התחילת ארבעת או הפסוקים במגלה וקצטר
 משלמין אותם בקול רם ואחר כך חוזר שלח צטר
 אותם' איש יקודי' ומרדכי' ושב' לקודים' ש מרדכי
 זכר זה לזכות השמחה לגדים ולכל' וכן כתב
 בעל משמרת המועדות ופרש ש קטעס קורא כד
 לערר קלבאס יתנעם אחד מקס של ירדס'
 ואומרים או הפסוקים משטע שקס כתוב ג' מ
 מרדכי ומשום כמדו ושעטן קנס קיה על ידו' ואף
 המקרא שקורא בסוף צריך לערר משום כוונת
 הברכה האחרונה ומשום כמדו של מרדכי עכ'
 ורשם סעדיה ל' חזר לא שפסוקים בלבד'
 לקודים קיתה אורק' ש מרדכי קיאודי' וכן פוקן
 צדוב קמקומות בספרד

שחרית מתפללין

כשאר הימים לא שמוסופן על קנסים בקודאק
 ואין קורין את קהל דקריאת המגלה זו היא הלל
 וכתב רב עמרם מנהג בשתי ישיבת לפול על פתקס
 צפרים טון שקורא יוס נס ופגאל ט גרישן אס לבק
 דחמים סיגאל באחרונה כמו בראשונה' וכתב
 לגאון שאין ספולן על פתקס וכן קמנהג' ואומר
 קדים עד לגאל' ואומר אתה קריאת לדעת עד

ורעם וגשמים עד קעלם ומצוא ספר תורה וקורין
 שלשה בפרשת ויהי בשלח מן ויבא עמלק עד סוף
 הסדר ונחם שלחיו כבוד לחזיר שט פטעמי הפסוק
 האחרון של פרשה זו מטעם שאין בה לא השעה
 פסוקים בלבד וברוך להשלים לעשרה פסוקים
 ואעפ שאין להם זה כמו שאמרנו למעלה בעטן
 קריאת ספר תורה בבבא וזוהי קדיש עד לעלם
 וקורא את המגלה דאמרין בברקא קמא דמגלה
 אמר ר' יקושע בן לוי חייב אדם לקרוא את המגלה
 בלילה ולא סתם ביום שנאמר אקרא יומם ולא הענה
 ולילה ולא רוממה לך ומברך על קריאתה הדברות
 הכתובות למעלה וכתב הרמב"ם שיאמר שברך
 שהחייב בלילה אינו חוזר ומברך אותה ביום אבל
 כשיש כתב שחוזר ומברך ביום שהחייב ששקד
 הקריאה ביום שנאמר וקיימים האם כזכרים ונעשים
 וגם שקד פסוקים קנס הוא ביום בזמן משה
 ושמחה ומשלח מנחה איש לרעהו ומתנות ללבו
 ועוד דאמרין במגלה מצינו מברך ולא קאי
 בלילה מברך מנח ובוים מברך מנח דאמרין גש
 כד חסדק יום ראשון מברך שלם מלאך ואילך
 מברך שנים ואחר קריאת המגלה אומר אשרי
 ואיני ואומר יעקב ביום ערב ואומר סדר קדוש
 ומחזיר ספר תורה למקומו וכוונתו למי כשיחזירין
 אותה שיר המעלות לדוד ללוי מטעם שמדבר מעט
 מה שרצה קמן לעשות לו ואומר יהללו וגו' ואומר
 קדיש הקבל ואומר למנחה על אילת השא שמדבר
 מעט אסתר כדאמרין במגלה למח נמלה אסתר
 לאילת מטעם שרממה כד אילת וגו' וגם יש בו כמו
 לשם קמן שכל קעלם מחבר נשמי מיד כל יחידת
 ראשי העשרת קמן מט' ואומר קדיש יהא שלמי
 רבה כהב בעל משמרת המועדות מטעם מה
 אין אסן קורין שש ימים מגלה מספק וילי מטעם
 שאינה מן התורה לא מדברי קבלה וקם אמרו
 לעשות זם אחד וקם אמרו חסדן קמו לדות ועד

לו למי של יעטר כתוב ופון שער שדיו לקרות
 ביום ארבעה עשר אין לו לקרות ביום טו כש קורין
 בטו שאין להם לקרות ביום זו משום לא יעטר
 ועד יש למי ממנה כפך הוא יוצא ידי חובתו אם
 היום יל כבר יצא ואם יבא פני דיעא פון שקרא
 עכ"ל וביום שש של פורים מתפללן כשאר הימי
 אבל אין ספקן על פטתם לא בשחרית ולא במנחה
 ואין אומרין יעקב ביום רב' ובמקום תפלה
 לדוד אומר למנחה על אילת השחר ופי' ואם חל
 ביום שש אין אומרם החומים וכשימצאין
 ספר תורה אומר אתה קראית לדעת במקום אל
 ארץ חפסי וגם הנשים סוקות של לעשות
 מלחמה וקטעם בכל זק מטעם שהיא פורים שאין
 דברטן המוקפן חומה מימות יקושע בן סון קורין
 בחימה עשר שכל על כן קיודים הפרזים היושבים
 בערי הפרזות עשי את יום ארבעה עשר ומדפדו
 בארבעה עשר מוקפן חומה מימות יקושע בן סון
 ושון אעפ שלם היתה מוקפת חומה מימי יקושע
 בן סון קורין בטו הוא ונעשה בה כס שהרע ב
 באוניהם בשלשה עשר וארבעה עשר ופון בטו
 ואמרין ברוש למי למח תלו הדבר בהושע לחלק
 כבוד לרץ ישראל שקיתה חרבה באותן הימים
 וכתב בעל משמרת המועדות ועד יש למי לדעת
 קירוש למי למח תלו הדבר בהושע ולא במשה
 ודוד לפי שכל יד יקושע היתה תחלת מלכות של
 עמלק שקמן היה מזרע של עמלק ויקושע רבש
 וחלק הארץ לפיכך תלו הדבר בו עכ"ל ואם
 היתה השנה מעברת בארבעה עשר ובחמשה
 עשר מאדר ראשון מתפללן כמו ביום שש עשר
 פורים שאמרנו וגם הנשים סוקות של לעשות
 בהם מלחמה כתב הרמב"ם שחייב אדם לכתוב
 תפלה בפורים אבל למלחמה במקום שחנן הדבר
 תלו עכשיו אין אסן כראין מי של נהג במנהג הזה
 שחברת המעט הזאת עליהם ואמרין בברקא

קמח דמגלה רבב בריה דרבא אימ' משתה ושמחה
 קטלו עלתו מלחמה לה קטלו עלתו מ' מעקרא
 כתב שמחה ומשתה ויום טוב ויבסוף כתי' לשאת
 אותם ימי משתה ומחה ולא יום טוב לא כתיב
 וכתב בעל הלכות גדולת דוכתא דלא נהיג למעבד
 מלחמה בפרייא לא לעבד יחיד מלחמה לא לעבד
 בקהילו דרב חזייה להקרא גברא דורע שתתג
 בפרייא ולגוייה ולא נמח שתתג' ומקשי מיכדי
 מלחמה לא קטלו עלתו אימ' לגוייה ומתרג' דברים
 המותרים ואחרים נהגו בהם איסור קוואי דהתא
 דברים המותרים ואחרים נהגו בהם איסור אי אית
 דשאי להתירן בטעמיה ומנא לן דמנחמא מילת היא
 דאימ' שמין בר אבא אימ' ר' יוחנן דאימר קרא שמע
 בט מוסר אבך ואל תבוש תורת אימך' ואמרין
 צדושלמי שבירך לימך אחר קריאת המגלה ארור
 המן ברוך מרדכי ארורה ורש בדוכה אסת' ארורי
 כל הערש ברופס כל ישראל' גם חרבונו זכור
 לנוב משום שנאמר וזכר נדק לברכה ושם רשע
 ידקב' וכת' אבן קירי שמואל ב' ב' וברופסא
 התיסקות לקחת אבטם חלקים ולכתוב עלהן המן
 וכשמוצר קקוריא את המגלה המן הם מקיטין וז'
 עליו למחוק את שמו משום שנאמר ושם רשע
 ידקב' וכן אומר במדרש תמיחה את זכר עמלק
 אש מעל העצם ומעל האבטם' כתוב בערוך
 שמונה טעמים ומעל כל הבחורים עשים זרה
 בדמיות המן קודם פורים ותלן אותה על גגתיקה
 ימים ובמי הפרים עשין מדודק ותלן אותה הער
 לתעבה ועמדין סבבה ומזמרין ויש להם טענת
 תלויה בתוך האש שתלן בה הערה וקופצן מצד
 האש לצד האחר' וטענת זו נקראת משוורתא
 כדאיתא בסנהדרין בפרק ארבעה מייתת היותן
 מורשע למולך אר יקודה איוב חייב עד שיטבדמן
 דרך העברה הית דאימי אימר אבשי שירגא דלכתי
 ש' מינש סרא מאאי גסא ומכא מאאי גסא

רבא אימ' משוורתא דפרייא פרוש שורק אחת
 של לבטם באמצע וחלקה היתה והאש מכאן
 ומכאן ומעצרו על אותה שורק וחזור ומעצרו
 עד שתפס בו האור וספ' לתכו פרוש משוורתא
 קפצה כדאמרין בפרק חלק שוור בן שוור פרוש
 קופץ בן קופץ' ואמרין בפרק קמח דמגלה
 מיחייב איש לאיבסומי בפרייא עד דלא ידע בן
 ארור המן לבדך מרדכי' יש מפרשים עד
 שיתחיל לו המן במרדכי ומרדכי בהמן' ויש
 מפרשים ש' ארור המן עלש לפניו ברוך מרדכי וכל
 עד שלא ידע לכין החשטן' ובעל המנהגות
 כתב ונראה בשעט שפשו קיה שעל הבית האחד
 עשין ארור המן ועל הבית האחר עשין ברוך
 מרדכי וצריך שילתא שפעמים שאין אדם מתכוין
 וטועה' והרב ר' יצחק עשה פשוט בדומיא זו
 או אימ' מפת שלם היו רגילין לשתת יין כדאמרין
 צדושלמי ר' יונה שת' לרבי בלעפרסא וחזיק
 רישיה מרבחא ועד עצרתא' ליהודק כל אע"י
 שת' ארבעה כסי וחזיק רישיה עד שתחא ועל כן
 היו מתבסמין ומרגשין במעט יין אבל ארנא
 שרגילין בו חזין אסו משתכרין מקרא אין לשתת
 יין כל כך עכ' ואס תאמר היאך חייב חכמים
 להשתכר בפדים והלא בכמה מקומות בתורה
 מוסר שאח' מכשול גדול השכרות כמו נח ולוט'
 ויש לומר מפת שכל הנסים שנעשו לשראל בימי
 אחשוורוש היו על ידי משתה ש' בתחלה נטרדק
 ושת' מן המלכות על ידי משתה היין שנאמר ביום
 השמש כסוב לב המלך בין אימר לשאי את ושת'
 ונ' ובאק אסת' תחתיה על ידי משתה ש' ויעש
 המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה
 אסת' ונמי' וכן עשן המן ומפלת על ידי משתה
 היין קיה' ולכן חייב להשתכר בפדים מפת שבא
 הנס בעבור משתה היין שעשתה אסת' ועתה
 יקיה זכר הנס הגדול בשתיית היין

מנה

סדר תפלות הפסח

מימיס הכתובים במגילת תענית קס ולפעמים
 ולאחרים אסורין שבתות ומימיס טובים קן אסורין
 לפעמים ולאחרים מותרין . מנה הפרש בין זה לזה
 קולו דברי תורה ואין נביטן חזוק וקולו דברי סופרי
 ונביטן חזוק . ואינדנא בטלה מגילת תענית כדאי
 בפרקא קמא דראש השנה . ומנה שנה להקפיד
 בשלש עשר בחדר . וקאי יום שלפט פורים וחמשה
 ופריס לז בטלו . יש למד כדאמרין בפרקא
 קמא דראש השנה גמ' תענית של עסג' לה דברי
 קבלה דברי תורה דמו ואין להם פנים ואחור קילכ
 קוי פריס דברי תורה ומלכט מותר . כתב בעל
 ספר המצות קסטן מנהג פשוט בגל ישראל של
 להתענות ושל לומר תחומים בטמן . ואם יתענה
 יתענה בטענה עד כאן . והט איתא במ' סופריס
 ומיחו ברוב המקומות בספרד נהג לומר תחומים
 בחדש טמן . וכתב אשן הירחי שבת שלפט
 הפסח קורין אותה שבת הגדול . והטעם מנדק ימא
 לן בשבת בפרק ר' עקיבא פסן שם יבאו ישראל
 ממצרים חמישי בשבת היה ובעשור לחדש
 בשבת ואמר קב' בעשור לחדש קוה ויקחו לפס
 איש שק לבת אבת שק לבת . אמרו ישראל קן
 טובח את תעבת מצרים לפעמים ולא יסק' וסו .
 אמר קב' התעבת ור' אית יאועת . אשר אעשה
 לכם הילכו ולקחו איש פסחו בעשור לחדש להיות
 להם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש כשראו
 המצרים זה קו רוצים לתקם מקם ומיו מיטעם
 מתחתים וכדעטן באש וכדוטן ב'סורין ובח'איש
 רשע ולא קויקו אחד מישראל . ועלשם אותם
 קנסים קורין אותה שבת הגדול . וכן כתוב במחזור
 ויטרי . ומוסוף שס טעם אחד
 שלכך נקרא שבת הגדול
 שקורין שבת ראשון
 שנכנסו
 למצות

מצות עשה מן התורה להשתת החינץ קודם אסור
 אשתלע שנאמר אך ביום הראשון תשבת שאור
 מצותכם . ואמרין בפרקא קמא דפסחים חמץ
 מאש שעות ולפעלה מנה לן דאסור חמץ רבא תרי
 קראי כתיב . כתב שבעת ימים שאור לא ימצא
 בביתכם . וכתב אך ביום הראשון תשבת שאור
 מצותכם . הא פנג לרבות ארבעה עשר לבער .
 ומקשי ואינן לרבות לל ארבעה עשר לבער .
 ומתיר ביום כתיב . והדר מקשי ואינן מצטרי
 ומתיר אך חלק והוא לה בתחילת שבע . ועבדו
 רבנן הרחקה יתרה לל ליגע באיסורי דאורייתא
 פי אך חלק מאס דאכן ורקין מיטעטין קן יאלנ
 מקצת היום מותר ומקצת אסור . ומעשה יאלנ
 לחלק חטא לאיסור וחטא להיתר . והדרשטס אומרי
 אך הוא חץ בחלף אודות באפא שתא לראש בטע
 גוף לכך . והשתה וו האמורה בתורה היא
 שיבטל החמץ בליל ויחשוב אותה כעמר . ומדברי
 סופריס למש את החמץ במצות אבות ובחוריס
 בתחילת לל ארבעה עשר בטמן לאור הנר מטע
 שבלילה כל קעס מעטין בבתיהם ואור הנר יפת
 לביקת . והחמץ שיובחא מצטעע במקום אחד
 עד תחילת שעה ששית ביום ומצטערו . ואם רצה
 לבערו בלילה מצטערי . וקודם שיכדוק יברך באי
 אמר אקב' על בער חמץ . והטעם שאינן מברך
 על שטול חמץ מטעם שקצטול הוא תלי בלב האדם
 ואין צריך להוצאו בשפתו ואין בו מעשה כלל ואין
 מצטטן על מצוה שאין בה מעשה כמון שכתבו
 בהקדמת קסטר קוזא . ונס אין לכרך על בדיקת
 חמץ מטעם שהיא מדרבנן . ולאחר קבדיקה אומי

כ

כל חמירא דאיכא ברשותי דלא חויתיה ולי
 בערתיה ולו ידענא דהא ביטל וחשיב כעפרא
 ואין לעמד דאיכא בעתא קדישא דאיכא ברשותי
 שמא יס לבשת אחר וחס תאמר למה הצרכו
 לבדוק בחמץ בחורין ולחושאזו משה ויתר משאר
 איסורין כגון חלב וכוכלת וחס תאמר מפני שחלב
 וכוכלו בע חס בדלן מקום כל השנה אין אסו חוששין
 שמא יאכל מקום אבל בחמץ שאין בדלן ממנו
 יש לחוש עדין שקא שקרי לגויר לה הנדירו לחושא
 היין מראשות אעף שאין בל ממנו כל השנה לא
 ימי נדו בלבד וגם חדש גם כן שאסור עד ששק
 עשר בעסן ואפי' בחובה לארץ ואין בדלן ממנו לה
 הצרכו לחושאזו משה ויל שקטעס בחמץ מפני
 שהזכירה ב התורה יותר משאר מצות ואסרה
 אותה בכל ירכה ובל ימנא החמירו ב יותר וקצירו
 לבדוק כדי שלא יבא לפי מכשול תרע שקרי
 בשאר איסורין אסו קולטס אחר הטעם ואפי' שן
 נסך שאיסורו במינו במשקו של במינו בפתן
 טעם ואו בחמץ שן במינו בן של במינו במשקו

ערבית כנסין לשת
 וקדין קריאת שמע בברכותיה וחותמין ופרוש
 עיינו וכו' ואומר שלח בטר קדיש עד לעלא
 ומתקלין של ראש אבות ואומר

אתה בחרתנו
 מכל העמים על שם ויבחר בכס אהבת אותנו
 על שם ואהבת עלה אהבתך ועל שם מואהבת
 אהבתך ורעת בן על שם פרצה א בעמו
 וכתב רב האלם את מעשיך ודוממתו מכל
 הלשונות על שם רק אהב ידעת מכל משפחות
 הארמה וקויל מלשון ידעתך בשם ואמר לשון
 דוממות על שם תדוממות קרבות דייק ואמר
 מכל הלשונות על שם מכל לשונות העוים וקדשתו

במזמור פרשת פסח
 מלכא לעבודתך פ' לשמו ע' מתן תורה ואמר
 וקרבנו' על שם ויקי כשמעבס את קול מתוך
 החשך וקבר טער באש ותקרטן ליוג וכן ויקרט
 כל הערקה ושמך קדוה על שם וגדול שמך בגדול
 וקדוה על שם והא קדוה נקדש בדיקה על שם
 קראת על שם ושמך עלינו קרא' או על שם פ'
 אפי' הקורא בשמך אלו ישראל כלומר חפץ את
 שאקרא בעלם אלו ישראל בשביל אהבתכם אינני
 שמינו משותף בשם ישראל שמוך קשם הוא א' וגם
 כן בכל השבטים הראובט והשמעט בראש ה'א
 ובסוף יד' וזאל שבטיו יק עדות לשרא' והטעם
 לפי שקו' דומות קשם מבזין את ישראל ואומרים
 על מה אנו מתחסיין על שבטיו קשם לשת אבותי
 סורין קשם שלם שלטו המצרים באמותיהם אס
 בעפס שלטו באמותיהם לא כל לפי קשם עלהם
 הבה פ' קשם בע אבותיהם ותתן לפו' א' אלפס באהבה
 ע' פ' מואהבת א' אהבם ו' מועדי ש' אה מועדי
 א' למחאה ש' א' ומצות בחגך חגס ש' את חג
 המצות חג השבועות חג קסות וזמנעס קו' הרג
 של מועדים וכל אחר לשון קו' כפל המשחק
 את יוס חג המצות הוה את יוס טוב מקרא קדש
 הוה ש' מקרא קדש יקיה לכם ואס חל'ט בשבת
 כולל השבת עס יט ואומ' ותתן לפו' א' אלפס באהבה
 שבתת למחאה ומועדים למחאה חגס וזמנעס
 לשון את יוס המפוח הוה את יוס טוב מקרא קדש
 הוה זמן חירותנו שבפסח יצאנו לחירות באהבה
 מקרא קדש כגד וזכרנו וזכרנו וזכרנו וזכרנו
 פרסמוהו בברכה משן שבע של לל שבת ואינ
 אומ' וכד למעשה בראשי ואפי' קו' שבת יוט מפני
 שגם בשבת קודב וזכרת פ' עבד קייית במצרים

אלהינו
 ותעל אשתם ויבא עלה קנה
 בעקתבי ישראל באה א' יגיע על וראשו מנע

כל חמירא דאיכא ברשותי דלא חויתיה ולי
 בערתיה ולו ידענא דהא ביטל וחשיב כעפרא
 ואין לעמד דאיכא בעתא קדישא דאיכא ברשותי
 שמא יס לבשת אחר וחס תאמר למה הצרכו
 לבדוק בחמץ בחורין ולחושאזו משה ויתר משאר
 איסורין כגון חלב וכוכלת וחס תאמר מפני שחלב
 וכוכלו בע חס בדלן מקום כל השנה אין אסו חוששין
 שמא יאכל מקום אבל בחמץ שאין בדלן ממנו
 יש לחוש עדין שקא שקרי לגויר לה הנדירו לחושא
 היין מראשות אעף שאין בל ממנו כל השנה לא
 ימי נדו בלבד וגם חדש גם כן שאסור עד ששק
 עשר בעסן ואפי' בחובה לארץ ואין בדלן ממנו לה
 הצרכו לחושאזו משה ויל שקטעס בחמץ מפני
 שהזכירה ב התורה יותר משאר מצות ואסרה
 אותה בכל ירכה ובל ימנא החמירו ב יותר וקצירו
 לבדוק כדי שלא יבא לפי מכשול תרע שקרי
 בשאר איסורין אסו קולטס אחר הטעם ואפי' שן
 נסך שאיסורו במינו במשקו של במינו בפתן
 טעם ואו בחמץ שן במינו בן של במינו במשקו

ערבית

כנסין לשת
 וקדין קריאת שמע בברכותיה וחותמין ופרוש
 עיינו וכו' ואומר שלח בטר קדיש עד לעלא
 ומתקלין של ראש אבות ואומר

אתה בחרתנו

מכל העמים על שם ויבחר בכס אהבת אותנו
 על שם ואהבת עלה אהבתך ועל שם מואהבת
 אהבתך ורעת בן על שם פרצה א בעמו
 וכתב רב האלם את מעשיך ודוממתו מכל
 הלשונות על שם רק אהב ידעת מכל משפחות
 הארמה וקויל מלשון ידעתך בשם ואמר לשון
 דוממות על שם תדוממות קרבות דייק ואמר
 מכל הלשונות על שם מכל לשונות העוים וקדשתו

טובה לכן על שם ולעמוס יתן חן לחד על שם
 חיים וחסד עשית עמדי ולרחמים על שם זכור
 רחמיך יי וחסדיך ומוצרי כחן חמשה זכרונות
 כנגד חמשה טעמים שקראו ישראל בפסוק אחד
 שבאין ואתה את הלוי נעשית לחרן ולבט מתוך
 בע ישראל לעמוד את עבודת בני ישראל באהל מועד
 ולכפר על בני ישראל ולא יקיה בבני ישראל כנגדבש
 בע ישראל אקדש משל למלך ששוא על בנו ואו
 ישן בע קס בע חל בע הך בע לשת חסר בא
 בע מצבת חסר כך קבץ מתחלה להוציא את
 ישראל בכל שעה ביום חסדו זכרנו יי אליו ט
 לטובה על שם זכרה לאל לטובה ופקדו ט
 לברכה על שם פקד פקדתי אתכם וקושיעו ט
 לחיים טובים על שם קושיעו אל ישעו מעבס
 מיאת קשם שיהיה אותה זכרון שש לטובה ולברכה
 ולחיים טובים ברבר ישועה ורחמים על ופקדו
 בשועתך חוס וחפו ורחס עלפו וקושיעו על שם
 ויחן יי אותה ורחמים ויפן אקס ט א מלך חפון
 ורחום אתה על שם ט אתה א חפון ורחום

והשיאנו יי אלהינו

את ברכת מועדך לחיים רבו הפרושים בלשון
 והשיאנו יי שקוא מלאון ונשיא בעמך טומר
 רומימתו וגדלפו ויי שקוא מלאון טבד משיאין
 מנאות טומר והאר פטפו ועשפו ויש
 מפרשים שקוא מלאון יא פרעה את ראשך
 ומתנמי ידכרר פרעה טומר שיעלה זכרונו
 לטבך לטובה ויש מפרשים
 שקוא מלאון ואשא אתכם על כנפי נשרים ואשא
 אתכם אלי ומתפלל לשם בדרך משל שיגיעהת
 שיעה לענשם שישאון בכל מועד ומועד לרושם
 ולא ישרו בשע כל אלו הפרושים ט חייס
 פקדים עש תבט את אהל חכונ לפרס
 שקוא מלאון ויש מנאות מיאת כלם שטטפו

השמימה וקוא רימו על הגעת תפלה לשמים יראה
 עש רחמיך את קלחן וירצה עש לרען על מוצאי
 ישמע עש וישמע אלם את נאקת יפקד עש פקד
 פקדתי אתכם וכתו ט פקד יי את עמו וזכר עש
 ויזכור אלם את ברית את אברהם וע וקובכו כל
 אן הלאות לוי שאס נאמי יעלה בלבד הייתי אומר
 יעלה אהל לוי יבא לפי חמי יבא וחס נאמי יבא הייתי
 אומי יבא אהל לוי יבא לפי חמי יבא וחס נאמי יבא
 הייתי אומי יבא אהל לוי יראה לפי חמי יראה וחס
 נאמי יראה הייתי אומי יראה אהל לוי יראה לפי חמי
 יראה וחס נאמי יראה הייתי אומר יראה אהל לוי
 ישמע בעלש שנרצה לך חמי ישמע וחס נאמי
 ישמע הייתי אומי ישמע פעם אחת אהל לוי יפקד
 פעם אחרת לפי חמי יפקד וחס נאמי יפקד הייתי
 אומי יפקד פעמי און שלמה אהל לוי לעלש לעבך
 חמי וזכר לעלש הרי שקובכו כלם וכל אן הלאות
 הם חכמו ח מעלות שיש באתה בחרתו טבד
 כנגד ושמך הגדול חמי יעלה לעלה וכנגד עלפו
 קראת חמי ויבא עלפו וכנגד וקרבנו מלכנו
 לעט דתך חמי יבא עת הקדיבה והעטרה וכנגד
 וקדשתנו חמי יראה הקדוש ט בעסותינו אין קדוש
 נראה עמנו בתוך העמים וכנגד רומימתו מכל
 הלאות חמי יראה לרומימתו וכנגד ורעת בנו
 חמי ישמע לבל קננים שאתה רוצה בנו וכנגד
 אקבת אותנו חמי יפקד הפקידה אשר מקדס וכנגד
 אתה בחרתנו חמי ויזכר הבחירה אשר בחרת
 באברהם יחוק ויעקב זכרונם עש זכרנו יי ברען
 עמך וזכרון אבותינו על שם וזכור אלם את ברית
 את אברהם וע וזכרון ירושל עמך על שם חס לוי
 זכרנו וזכרון משיח בן דוד עבדך על שם זכור יי
 לדוד וכתו א תשב פט משיחך וזכרון כל עמך
 בעת ישראל לטבך עש וכתו לך חסד נעדיך לטבט
 עש לשאיר לפו פלטה לטובה על שם לשוש עלך
 לטוב ועמי טומר שקנשאר בגלותינו תחיה לו פלטה

כז

במלך גם של שבת את יום המנוח הזה וחותם
 מקדש השבת וישראל והזמנים ואומר וכלו וברכה
 יגן חטית בדברו וחותם בשל שבת בלבד וכבר
 כתבנו הטעם בתפלת ליל שבת ויש אומרים
 שאין לומר ברכה אחת ימשן שבע בליל פסח שהל
 להיות בשבת כשאר ערוב שבתות מטעם שתקן
 אותם משום עש שבשדות שמיאחרין לבא כדי ש
 שיצמחו תפלתם עם הצמר ולא יאחרו שם יחידים
 משום דשחי מויקין וללהו משומר ובא מקום
 ומכובד בהם ומיקו רבנן לאמר ואין לקדש שז
 בשבת הכנסת ליל הפסח לפי שבשאר ליל שבתות וימי
 טובים שיקדשין בשבת הכנסת הוא להוציא אורחיו
 ידי חובתן כמו שכתבנו למעלה ובליל פסח אינו
 צריך כהם מקדשים לעצמם בשבת כדתנן ולא
 יפחתו מארבעה כוסות של יין ועוד אם יקדש
 בשבת הכנסת יראה כמוסוף על ארבעה כוסות
 ואם כן מה הושעו חכמים בתקנתם ואומר שז
 קדיש ופטרין לכתובם לשלם לעשות סדר הקהנה

סדר ההגדה ושרוש

ועשה מדברי

סופרים על כל איש ישראל לשפת ארבעה כוסות
 של יין בכל לילה משתי לעלות ראשונות של פסח
 ואפ"ע שבשרא"ל לא יפחתו מארבעה כוסות
 לא של יין ואפ"מון התמיחוי ופרש קר יחיא מפריש
 דח"ל לא יפחתו אפ"קאי וק"ל יפחתו למד
 כוסו של יין אפ"קיל מוזן שתי סעודות ימכרסויקח
 מהם ארבעה כוסות ואפ"ע שיצטרך אחד כ"ל לקח
 מן התמיחוי ושרו התמיחוי קערה גדולה ויש בעפ
 מנערות מנערות ודומין לקערות קטנות בתוך
 קערה גדולה ומקבצין בה מיני מוזן להאכל
 לעמים וקיתת בגשת בכל יום ומקשו בגמרא
 קיט קיימי רבנן ומתקפ מילתא דאית בה לדי
 סכנה דתשא לא יאכל אדם תרי ולא ישתה תרי

דוחן כלומי שלם לפי דוחן ברכת מועדיך וגם יתכן
 לפי שהיא מלאה משהא בטקחה כלו הטעם את
 ברכת מועדיך והטעם שתכמו לעלות לרושם
 ונקריב עלת ריחם שכתו בה איש פמתנת ידו וכו'
 בשמחה ובשלם כאשר רצת על שם רצה האיסת
 מנעשיך כלומר שירצה אותנו בעלייתנו לרגל
 ובבחינת הקרבות ועוד על שם רצת י"י ארצך
 ואין מתפללין לשם שיזכמו לעלות לרגלם לרושם
 ואמרת לברכנו שנאמר בברכת י"י א"ך אשר נתן
 לך והמנח כתו בחג השטות ובחג הסוכות
 ברכה ושמחה אבל לא בחג המצות עד לסוף שכולל
 כל המועדים בברכה בלבד שנאמר בברכת י"י א"ך
 אשר נתן לך והטעם שבחג השטות ובחג
 הסוכות שיש להל בעל עתים תבואה ושרות קרנב
 עם ה"ה לשמח ארבעה והם הלוי והגר ומיתם
 והאלונה ופגדן אינן ה"ה הם תשמח ארבעה של
 אפ"שמח ארבעה שלך והם בנך ובתך ועבדך
 ואמיתך אבל בזמן חג המצות שהוא סוף תבואה
 שנה שבבנה ועדין לא נקצרה התבואה החדשה ואם
 היה מצה אותם שישמחו יקיה בהם צרות עין ל
 לתת משלם והתורה ירדה לסוף דעתם וכיון שאין
 משמחין אותם בחג המצות לא נאמר בו שמחה
 וגם ברכה לא נאמר בו לפי שיש בהם צרות עין לתת
 משלם וקדשתו במצותך פראסוהו בברכת
 נטילת ידים והן חלקם בתורתך וכו' הכל שראש
 בתפלת ליל שבת ברכה נא במנוחתו והכילפו י"י
 אינו בשמחה ובששון מועדי קדשך שאלו במועדים
 שמחה וכתב לששון ולשמחה ולמועדים וישמחו
 בו כל ישראל מקדשי שמך על שם ושמחת בחגך
 ויש קודין אוקט שמך וטענת הוא מטעם שצריך
 לומר מששן החתימה סמוך לחתימה באי מקדש
 ישראל והזמנים על שם פ"א י"י מקדש את ישראל
 והזמנים שישראל מקדשין הזמנים ואומר שלם
 אחרונות ואומר שז קדיש ואם חל בשבת מוטע

סדר קהנה ושרוש

למתן אמר רבנן כד יצחק אמר קרא לר
 שמואל קרא לך לילה המאמר ובא מן המזיקין
 רבא אמר כוס של ברכה מנאריך לטובה ואינו מן
 מנאריך לרעה פרוש כוס של ברכת המזון
 מנאריך לטובה עם השטם הראשונים ואין
 מנאריך לרעה לפיות וזאת עם כוס רביעי רביעי
 אמר כל חד וחד מעשה באש נפשא היא וכתב
 הגאונים ורוב המפרשים קורא וכל א' מארבעתן
 מעשה בפני עצמה צריך לברך טרא פרי הגפן על
 כל אחד מהם וגם משום שקהנה היא היסוד
 הדעת והטסק וחמיו גרפת והרב רבינו יונה
 והראשונים שאין לברך טרא פרי הגפן לא על
 כוס ראשון וכוס של ברכת המזון בלתי והשלים
 נהג כדברי הגאונים ככוס הראשון אומר עליו
 קדוש היום וככוס השני קורא עליו קהנה עד
 גאל ישראל וככוס השלישי מברך עליו ברכת
 המזון וככוס הרביעי אומר עליו את קהל ואם
 שנה ארבעה כוסות אלו של על הסדר לא שתאן
 זה אחד זה לא יבא ושיער כל אחד מאן הארבעה
 כוסות רבשת לין וין דקיימן בנה ומחצה והוא
 מושקל שלש אוקיות ושלש ומדת הכל שיכלא הוא
 ארבו כרוחב ג' עלים וכן רחם וגבהו כרוחב שפ
 גרלה וחצי גרל וחומש גרל ואין צריך שישתה
 כולו לא רוב וקטעם צריך למטעמן משורי
 כוסות ואין צריך כוס שלם לא הוא אותה רוב
 ככוס והשאר מטעמן לתיסקות ואמרין
 צדושלמי דשקלם שמעמ מן המזבח לחזר אחד
 וין אדום מנכתב אל תרא וין פיהא דס למא סתם
 וין אדום הוא ואם קלבן משובח מן האדום קלבן
 קודם נשאל לר' מאיר מדרוטנבורק אם יכולין
 לברך הטוב והמטיב בליל פסח אם נראה כמוסף
 על כוסות והשיב דאין נראה כמוסף
 רק אם יברך טרא פרי הגפן כמו שמברכין על
 שאר כוסות וטעם לארבעה כוסות האלו

אמרין צדושלמי ליוחנן בשם ר' בנה אמר לן
 אמור לבע ישראל אש וכוונתה איתם מתחרב
 סבות מצרים וקלתי איתם מעט דתם וגלתי
 איתם בזרוע נטויה ובשפטי גדולם ולקחתי
 איתם לגם וגמר כנגד והוצאתי וקלתי וגלתי
 ולקחתי ל' יקושע בן לוי אמר כנגד ארבעה כוסות
 שנפרעה וכוס פרעה שני ואקח את הענבים
 ואסחט אותם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על
 יד פרעה וכתב ונתתה כוס פרעה שני ל' לוי
 דאין כנגד ארבע מלכות ורבען אמרי כנגד
 ארבע כוסות של פרענות שעתיד קבא להשקות
 את אומות העולם פרה אמר ל' ב' ישראל אל
 קח את כוס היין החמה הזאת מידי והשקית אותה
 את כל קבאים אשר אינך שולח אותך ליהם ושת
 והתעשאו והתחוללו מטעם קהנה אשר אינך שולח
 ביהם כוס וקב בבל ל' משכרת כל הארץ
 מיניה שתעשים על כן יתחוללו פ' כוס צד וין
 חמר מלך מסרו ונגר מן ארץ שמריה ימעי שתכל
 רשע ארץ ימטר על רשעים פחיס אם וגרית
 ורוח זלעפת מנת כסם וכנגדן עתיד קבא להשקו
 את ישראל ארבעה כוסות של נחמות ל' מנת
 חלקי וכוסית אתה תמין גרל' תערוך לפי שולחן
 פ' עררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויק' כוס
 ישועת אשר תרין פ' בשתי כוסות קתו מנדב א'
 למנות המשיח ואחד לנעל הבא ישואין מטע
 מה אין מברכין ב'וי אמר אקם לשתת ארבעה
 כוסות כמו שמברכין על המרוד שקוא מנדב ריקס
 בזמן הזק' ויל' קיחך יברך לשתת ל' כוסות והרי
 יש כוס של קדוש שקוא מעשה בו ועמיד' ואם
 תאמר יברך לשתת שלשה כוסות והלא מחוייב
 הוא בארבעה הילכך לא חיפשי ועד טעם
 אחד מטעם שאין ינברכין לא על מעשה הנעשית
 בבתי אית בליל הפסח אבל ארבעה כוסות
 שששק מעשה על כל אחד ואחד מהם ואם

ד

שהוא צבת אחת לא יבא אין מערבין. וכתב רב
 נטרוצ'י ארבעה כוסות של פסח חובה קן. וא"ל
 שלא לשתיף ואם לא שתה לא יבא ידי חובתו חייב
 מלקות מערבין ואם אינו מוכח אין ישרה עגבש
 או צמוקים במים ועשה מהם ארבעה כוסות
 סכך אימרו חכמים אין צמוקים לא יבא לקרבן ואם
 קבוצ' כשר. וכיון לקרבן אם קבוצ' כשר לקדוש
 ולקבול לביתחלה כשר במקום שאי איש' לו. וכל
 הרין ג' אט' מי שאינו יכול לפעול אין מקדש על הפת
 וצ' צ' ואוכל לתלד ואין צריך לשקות עד שסודר
 הקדמה מעדי דקום ארבעות של ג'ים דאדם ממלא
 כריסו מהם ומערך עלהם המוציא ואוכל מצה
 משומרת באחרונה ומערך עלה לאכל מצה. וכל
 שכן קבוצ' דלק' יומי מצה קא מכיון ואין ע' לאחר
 שמילא כריסו ממנו יבדק עליו והקדמה וברכת המזון
 סודר על הפת. וכת' הר"ף מן ר' לית לה חמרא
 בליל פסחא מקדש ארי ט' מעדי דקום ארבעות
 וימים טובים. והי' עבד שארי המוציא בריש
 ובצב' לה לריפת' ומנח' ידיו שלוק' עד דגמר לה
 לקדוש' ומערך לאכל מצה ואכל והקד' מערב'
 בשאר ירקי ועקר לה לפתור' ואומר מה נשתנה
 וכל הקדמה עד ג' ישראל ומערך אימרו ואכל
 והקד' כדרך מצה ומרור ואכל בל' ברכה.
 ושתיית ארבעה כוסות קאלו ואכלת מצה צריטן
 הסיבה דרך חירות. ואפילו ע' שבשר' אלא
 דג' בהסבה כל השנה עתה לא יאכל עד שיסב.
 וגם ע' עשיר שהוא מסב על כל מילת וכריס'
 וכשתת קוי דרך חירות. אכל ע' שאינו מסב לא
 על ג' ספסל קום אמינא לא קוי דרך חירות ולא
 צריך הסבה קמיל' דצריך הסבה. והי' סבה צריכה
 להיות על ג' שני' והסבת ימן אינה היסבה ושער
 שמי' יקדים קנה' לשט' ויבא לרי' סבה. אשה אינה
 צריכה הסבה מטע' שאימת בעלה עליה ולפי' זה
 לאמנה וגרושה בשא' הסבה. ובעל ק' פרוש

מפני שאין דרך האשה לשסב. ולפי זה כל אשה
 אינה צריכה היסבה. ואם אשה חשונה היא צריכה
 היסבה. בן אכל אביו אפי' הוא רע מובהק צריך
 היסבה תלמיד אכל רע אינו צריך היסבה לא אם סכן
 יתן לו רע רשות וקטע' שאינו מסב לטע' רע ואם
 היה אביו רע מסב לטע' מפני דרך האב למחול
 על כבודו לבן והוא גם כן ואינו צריך לשטול רשות
 ממינו על זה מה שאין צריך היסבה אם אכל ושתה בליל
 היסבה לא יבא. ואמרינן ע' אלף סימיות רבה ויסב
 לים את קעס' מנח' אימרו דתתינו אפילו ע' ע'
 שבשר' לא יאכל עד שיסב סכך עשה להם הליים
 שנאמר ויסב לים את קעס'. וכת' אבי' העשירי בזמן
 הזה שאין רגילות בארצנו להסב ויש כדרכו ואינו
 צריך להסב. ליל הפסח לא יקדש עד שתחשוף וצ' ו
 הכוכב' והע' ש' שאר שבתות וימים טובים
 מוסף מחול על הקדש ומקדש מיל' המנחה
 ולפע' אפי' של' שקעה חמה. בפסח מצה
 לשתיית ארבעה כוסות בזמן אכלת מצה וכוס של
 קדוש אחד מקן ואין מצה נאכלת לא בלילה בפסח
 שאינו נאכל לא בלילה שנאמר ואכלו את הבשר
 בליל הזה. **וכשיבא** אדם אל
 צ' ומוציא נדרת
 דולקות ושלחן ערוך. וכוסות מונצעת מלאות יין
 מצ' אין לבט' סל' או קערה שיש בה ש' תבשילין
 ושל' מעת' וש' מיני ירקות וחרוסת'. קע' קע'
 תבשילין קס' ודוע' וצ' אחד מהם בל' וזכ' לפסח
 ואחד מ' של' זכ' לחג' המנחה הנאכלת קודם
 הפסח כדי שיח' הפסח נאכל על השבע.
 וצ' ל' יל' לפ' מקרא' דכתב' וע' לא תשברו ע'
 ואלו קיי' נאכל בשעת רעטן יש ע' משום שבת
 קע' וכך קיי' המנחה בזמן שבת המקדש
 קיי' שבת' מנח' הפסח ומערבין בא' אמה
 אקט' על אכלת הפסח. ואוכל ממנו

זה לחס עט כדקרא לחסעט פרט לחוט ואשיש
 ואשיש לחס גדול הוא ויש מדקדקים על המעט
 בעשייתן לראש אותם אי זו נעשת ראשונה ואי זו
 שניה למעט מעט בראשונה כדאמר לענוק ופת
 של תרומת הלשכה שמעט בראשונה ולדברי
 המדקדקים צריכה האשה להזכר שאותה שנעשית
 ראשונה שתכנסנה תחלה לתוך כדי שתגמר היא
 תחלה שאם נעשית היא תחלה ואחרת תפתי תחלה
 האחרונה היא ראשונה שגמר קפתי הוא השקד
 וכיון שמעט בראשונה מוטב שקראשונה תהיה
 ראשונה לכל דבר ואם לא תעשה כך קדוש של
 מה קופל על כל וכתב בעל ספר המעט שאם
 חלף שניה בראשונה יחא כדאמר בכל הקורא
 את המגלה ראשון שקרא ארבעה מאובח וכן שפ
 וכן שלשי שקרא ארבעה מאובח וכתב הרשב"י
 בדרכה של חין לין מצה של מעט לא אחר חשת
 כחשיטת פסחא יניח לא אחר חשת ואיתקש
 אצל מצה לטריפסח וקאט מיטירקות נהג
 לפיות קמין האחר מקם כרפס וכך לשים רטח
 שנשתעבדו בעבודת פך ש כשתפך כרפ תמנח
 ש פך וקאט סימן לשים רטח ואעפ שיש
 חמשה מיט מרור שיוצא אדם בקן ידי חובתו ואלו
 קן חזרת שקראי חסא על לין שקם קנדב בערב
 תמכה בערך מפרש שקראי קארדוש בלע ויש
 אומרים שקראי מרדיו בלע והר"ף פירש סרים
 בערב חרצנה יש אומרים שקראי קרצנה
 בערב ויש אומרים שקראי חנדקוק מרור שקראי
 חזרת של יער שקראי מרה אעפ כן חסה מעט מן
 קמוכחר לשכר נהג לפיות קמין קאט חזרת שקראי
 חסא וקראי מרור דאמרין בפר ערב פסחים מנח
 חסא דחס רחמנא עלין ומנח מרור תחלתך וסופ
 קשה אף מצרים תחלתך וסופן קשה וברושלמי
 גרם תחלת מיתק וסופ מר וקיל כרבי דאמר מרור
 בזמן חוק דרבנן לפי שקראי תלוי באצלת הפסח

כל אחד כוית : ואחר כך מנחין חרצנה ומנחין
 ב"י חמץ אקט על אצלת חזבה וכשנמנו לכל
 חרצנה מנחין הפסח ואוכלן אותה על השבע
 ובמון שחל להיות יד בטמן בשבת אין צריך שחס
 הכל שאור וכן לפסח ולא קמט של שקראי חזבה
 לחנה של חיה חרצנה דוחה סבת באותו זמן
 ועלן חרוב על קנחלם מטע שהפסח אין עלן
 אות לא בשפר של עץ רמון כמו שמפרש הטעם
 בפסח שפ ואם באין לחפס אחר שפר של עץ יהיה
 פורח גדול והר"ף כתב אין לחוש כיון שאינו אלא
 לזכר בעלן ואדרבה המדקדק בזה נראה שעשה
 אות כיון קדשים ממש וכן כתב בעל המשטור אל
 יפה אדם ואמרין ברוש למי שלכך לקחין בעל
 ודעו כלומר בעל רחמנא למפרק יתנח בדרעו
 מרמין וקמטת שאדם יוצא בהם ידי חובתו
 בפסח צריכין להיות מיוחד מחמשה מיט דגן שהן
 חטין ושערין וכוסמין שקראי אשק אנבה בלע
 ושולת שועל שקראי אשג בלע ושיפן מפרש
 בערך שקורין אותה בערב דוסר ובלע אשפלטא
 לפי שקם באים לדי חינוך שחמר לא תחל עלו
 חמץ שבעת ימים תחל עלו מעט לחס עט דברי
 הבאים לדי חינוך אדם יוצא בהם ידי חובת דברים
 שאין באין לדי חינוך לא לדי סרחון אין אדם יוצא
 בקן ידי חובת לא שקי אורז ודוחן שהן באין לדי
 סרחון כוסמין קן מין חטין ושיפלת שועל ושיפן
 קם מין שעריס והמעט קאלו צריכות שימור
 לשם מצה שלא יבאו מים בתבואה משעת קצרתה
 ואילך או אפי משעת טחינה ואם אין לו כך יעשה
 שימור משעת לשה לשה אותה ככרית אפי ישראל
 שמדת על גבה אינו יוצא בק ידי חובת שכל דבר
 שצריך למנו אינו נעשה על ידי נכרי ונהג של
 לתן מלח במים של עשית מצה משומר משום לחס
 עט וכתב הרשב"י בדראש של וצריך לעשות
 המעט ריקקין קטעם ואם עשאן עטם וגדולתו אין

ד

שנאמר על מצות אמרו רבים ואכלוהו . והחזקת
 היא מצות מרבית סופרים וזכר לטיט שהיו ישראל
 משועבדין בו במצרים ועשין אותה מממש פרות
 מתקיים ומרורים וחומץ ומתבלן אותם בתבלן
 לדימותה לטיט שיש בו מכל דבר . ועדיך שתהיה
 עבה כמו קטיט וזכר לטיט כמו שאמרם . ויש
 בה מיט קיהו כגון תפחים חמוצים וזכר לתחת
 התפוח שדרהתך . ואלוים וזכר אל גנת אנו ידעת
 ותאמם וזכר לתאנה חנטה פגת . ותבלן כגון קנה
 וקצוץ שאחז קצבה לדרמה וסבל שדומין לתבן
 שהיו מגבלן בו קטיט במצרים .

וכשיהיה כל זה מוכן לנו מונחן לו
 כוס ראשון ומצדך על היין
 תחלה ואחר כך מצדך על קוים . ויש מוסיפין לומר
 בפסח זה הקדוש בחר בו ויגדלם ורצה בו
 ויפארום . ואינם ממטבב קבוצה ומצדך שהחיים
 ואינם מצדך שעשה נסים לאבותינו מפני שבכת
 אשר גאלנו היא במקומה ויותר מעשרת שמוצרי
 זה פרט הנס . ושנתה כל אחד מקם כוסו בהסבה
 דרך חירות ואם חל להיות בשבת אומר תחלה ויכול
 ואחר כך מצדך על היין ואחר כך על קוים ואומר
 בחתימה ושבת ומועדי קדשך בשמחה ובששון
 הנהלתם שמחה ביום טוב מפערת . ובשבת צרימז
 שכל אבנים שמתקנס ואמרין בסיטרי או השבתת
 ובשבת מצאנו לשון נחלה שנאמר ושמחה בעשרה
 את השבת לדורותי . וביום טוב לא מצאנו לשון
 נחלה לא קורא על שם אל המסחה ואל הנחלה כל
 יום שיש בו מסחה קורא נחלה . וחזקת באי מקדש
 השבת וישראל וקומעם . ואומר שהחיים ואחר כך
 שותה . ואם חל במוצאי שבת עשה סימן יקפאז .
 יין קדוש נד אבדל אמן . פי מצדך תחלה על היין
 ואומר עלו קדוש היום ומצדך על הנד ברא מאורי
 האש . ואומר באי אלא המבדיל בין קדש לחול ובין
 אור לחושך ובין ישראל לעמים . ובין יום השמש

לשאת ימי המעשה בין קדושת שבת לקדושת יום
 טוב קבדלת ואת יום השמש מששת יום המעשה
 קדשת וקבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדושתך
 באי המבדיל בין קדש לקדש . ומצאנו קבדלת בין
 קדש חמור לקדש קל שאלו קבדלת הפרוכת לבס
 בין קדש ובין קדש קדשים . ושא רבי אפרים למנה
 נהג העם לעמוד ואת יום השמש מששת ימי המעשה
 קדשת וקבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדושתך
 אחר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב קבדלת
 שאין זה לא משען חתימה ולא משען פתיחה . והשיב
 לזה משום דאמרין בפרק ערוב פסחים הפחת לא
 יפחות משלם קבדלות וקמוסיף לא יוסיף על שבע
 דע לפעמים לזכר שבע קבדלות וקוסיפם ביום
 טוב אחר שבת לפי שאחז מעטן יום טוב . ואלו מן
 בין קדש לחול ובין אור לחשך . ובין ישראל לעמים
 קרי שלם ובין יום השמש לששת ימי המעשה אינה
 מן המעטן לא אגב דאמרין לה בעלמא אמרין לה
 הכא . בין קדושת שבת לקדושת יום טוב קבדלת
 וקו אוכל נפש שמונת ביום טוב מיה שאין כן בשבת
 ואת יום השמש מששת ימי המעשה קדשת וקו
 יום טוב אחרון של חג . שחלק מששת ימי חול של
 מועד שלטנו . וקבדלת וקדשת את עמך ישראל
 בקדושתך קם שתי קבדלות . בין כהמם ללוים וליום
 לשאל וקו משען חתימה קמבדיל בין קדש לקדש
 ומצאנו קבדלת בין כהמם ללוים שנאמר בע עמכם
 אהרן ומשה ויבדל אהרן לקדשו קדש קדשים .
 וקבדלת בין ליום לשאל שנאמר בעתה היא קבדלת
 את שבת קלוי . ואומר שהחיים ואחר כך שותה
 ואינם מריח בשמים . והטעם פירשסוהו בתפלת
 לל מוצאי שבת . ולחזר הקדוש סוטל ידיו קורא וכל
 אחד מן המסובין לאכול ירקות שטיטולם במשק
 אעפ שאינם אוכל פת דאמרין בפר ערוב פסחים כל
 שטיטול במשק בדין נטילת ידים דלפני אכילתו במשק
 וקידים עסקעות קם ומצדך כל אחד לעצמו עט .

שנאמר על מצות אמרו רבים ואכלוהו . והחזקת
 היא מצות מרבית סופרים וזכר לטיט שהיו ישראל
 משועבדין בו במצרים ועשין אותה מממש פרות
 מתקיים ומרורים וחומץ ומתבלן אותם בתבלן
 לדימותה לטיט שיש בו מכל דבר . ועדיך שתהיה
 עבה כמו קטיט וזכר לטיט כמו שאמרם . ויש
 בה מיט קיהו כגון תפחים חמוצים וזכר לתחת
 התפוח שדרהתך . ואלוים וזכר אל גנת אנו ידעת
 ותאמם וזכר לתאנה חנטה פגת . ותבלן כגון קנה
 וקצוץ שאחז קצבה לדרמה וסבל שדומין לתבן
 שהיו מגבלן בו קטיט במצרים .

וכשיהיה כל זה מוכן לנו מונחן לו
 כוס ראשון ומצדך על היין
 תחלה ואחר כך מצדך על קוים . ויש מוסיפין לומר
 בפסח זה הקדוש בחר בו ויגדלם ורצה בו
 ויפארום . ואינם ממטבב קבוצה ומצדך שהחיים
 ואינם מצדך שעשה נסים לאבותינו מפני שבכת
 אשר גאלנו היא במקומה ויותר מעשרת שמוצרי
 זה פרט הנס . ושנתה כל אחד מקם כוסו בהסבה
 דרך חירות ואם חל להיות בשבת אומר תחלה ויכול
 ואחר כך מצדך על היין ואחר כך על קוים ואומר
 בחתימה ושבת ומועדי קדשך בשמחה ובששון
 הנהלתם שמחה ביום טוב מפערת . ובשבת צרימז
 שכל אבנים שמתקנס ואמרין בסיטרי או השבתת
 ובשבת מצאנו לשון נחלה שנאמר ושמחה בעשרה
 את השבת לדורותי . וביום טוב לא מצאנו לשון
 נחלה לא קורא על שם אל המסחה ואל הנחלה כל
 יום שיש בו מסחה קורא נחלה . וחזקת באי מקדש
 השבת וישראל וקומעם . ואומר שהחיים ואחר כך
 שותה . ואם חל במוצאי שבת עשה סימן יקפאז .
 יין קדוש נד אבדל אמן . פי מצדך תחלה על היין
 ואומר עלו קדוש היום ומצדך על הנד ברא מאורי
 האש . ואומר באי אלא המבדיל בין קדש לחול ובין
 אור לחושך ובין ישראל לעמים . ובין יום השמש

ולקח מן הכרס ומצדך טרא פרי האדמה וטובל
 בחרוסת להימית את הקיפה שצדקות בחומץ
 שצדקות כדי שלא תיק לחם ואוכל ממנו כוית
 בהסכה הוא וכל אחד מן המסובין עמו כך כתב
 הגאונים ודוב המפרשים אבל לית ולשם הכהני
 לתלמידים לטבל טיטל ראשון בחומץ ולש בחרוסת
 ומצאין ראייה מרתקת בפרק ערב פסחים קטיו
 לטעו מטבל בחזרת עד שהיא מינע לברכת הפת
 נמצא שבמאנה אינו מוצר חרוסת עד טיטל שט
 והר יונה פיר קטעש לפי שטיטל ראשון אינו לחיוב
 לא לשיכרא בעלמך ורעלן כל קשנה שאוכלן חזרת
 בלא חרוסת ואין חוששין לקיפא גשעה נמי לא
 חשו חכמים אם ירע יאכלו בלא חרוסת כיון שאחר
 ימות הקשנה אבל טיטל שט שהיא של מצה
 הקדירו חכמים שלא יקרא בו שום סכנה והעלם
 כהנ כדברי הגאונים וקיפה יש מפרשים שהיא
 תולעת כדתשא בתרומות האוכל תולעת שבשקרי
 האילנות וקיפה שצדקות ש בחומץ שצדקות
 מימית הקיפה שצדקות ודבי האיי פירש שקר
 הקיפה בלאון ארמית מלשון קיפשי כען נשחה ודוח
 שאיחות במשש מן המאכלות ונקראת קיפה
 מינע שהיא מנפחת והחרושת היא סס שטוררת
 אותה דוח ולא היה גדרם להימית את הקיפה אלא
 לטורר את הקיפה כלומר לגורר הדוח והעפח
 שצדקות והטעם שאין מברכין על החרוסת
 ואצלם שהיא מצה מדברי סופרים מטעם שהיא
 טפלה לכרס ותנן כל שהיא שקר ועמו טפלה
 מצדך על השקד ופטר את הטפלה ובטיטל
 שט אין לבדך על המרור טרא פרי האדמה לא
 לחול מרור בלבד שהקדמה אינה הפסק לענין
 אכלת קואיל והמרור לטעו ואינו נמלך אבל לענין
 כטילה היא קיסח הדעת שקדים עסקפות הם
 ומזה הטעם אין לבדך טרא נפשות רבות אחר
 אכלת שאר ירקות שהקדמה אינה קטסק ונש

אחר המרור אין לבדך טרא נפשות רבות לפי
 שחובת אכלת היא עש המצה שנאמר על מצת
 ומרורים יאכלוהו ואכל נשבו אות כדברי הגאונים
 בתוך קס צדק מחמת הקשנה שאין טעמן
 ברכה לא לפעם ולא לאחריהם וכן במאנה קורא
 אותה פרכת הפת דקיימו חזרת ונש מזה הטעם
 אין לבדך על המרור טרא פרי האדמה ולמה
 שאר ירקות באים בתלה בתוך הקשנה לשיכרא
 בעלמך לתיסקות כדי שיטעו מה נשתנה שאין
 דרך לטבל צדקות קודם אכלת פת מי שאין לו
 שאר ירקות לא מרור בלבד מצדך על בתלה
 סתי ברכות טרא פרי האדמה ולכול מרור וטובל
 בחרוסת ואוכל כוית וכשנמצא הקדמה מצדך על
 המצה ואוכלה וחוזר ואוכל מן המרור בלא ברכה
 ואחר אכלת שאר ירקות יבצע אחת מן השלש
 מצות ויתן חצה בין שתי קשלמות והחצית חרה
 המפה וזכר למשארות גדולות בשמלתה למטה
 אישקומן שזאלה באחרונה וזכר לפסח שהיה
 זאל על השבט ומטע מה נשנו לפירוש המצה
 קודם הקדמה כדי שלא יאמר הא לחימי עשא לא
 על מצה פרוסה כדי אמרינן בפסחים מה דרכו של
 עט בפרוסה אף כאן בפרוסה כת לרף מאין
 דלת לפה לא כוית דמינטר אבל בדישא דלא מינטר
 ומצדך עלה המוציא ולבסוף מצדך על כוית
 דמינטר לחול מצה והדר כדך מצה ומרור ואכל
 בלא ברכה ותמה עלה קראש לפי סברת שאוכל
 כוית דמינטר לבסוף היאך יעשה כריכה אחר
 שיאכל כוית דמינטר ויאכל שאינו שמור אחריו
 ובטל טעם מצה דיותר מסתבר לפי סברת להטח
 הכריכה שאינה לא וזכר למקדש מימח שיבטל טעם
 המצה שבפניו וכן כתב הרמב"ם וזה יונה
 שיאכל כוית דמינטר באחרונה ויבדך עלה לחול
 מצה ולא יאכל אחריו כלום ובטל השטור
 כתב שיאכל מיד דלא מינטר ויבדך עלה המוציא

נשם קסדר קראסון

פירוש ההגדה

הא למיח עשא פו כח קיה לחס עטע שאכלו אבותי
 במצרים : וכתו במחזור ויטרי אין להקדק למח לא
 אינן אחי למיח לחס לשון וכד הוא וקח לשון נקבה
 הוא : נחא אמרין קח גברא וקח תובתה : ומח
 שנהגו לאמרו בלשון ארמית לחי שילס קיו מדברי
 בלשון ארמית ואין ענין קארץ מצטעם לשון קקדש
 לא כתי שלא יטרו מלחם קשרת שאם מתפארים
 בכלום ויקטרעו עלם ויזכרו עמיתם שאין אנו
 כדי להנחיל שאין מלחם קשרת משרין לשון ארמית
 כמו ששרשא : בקדיש : ואם תאמר מקו די אכלו
 אביתנו בארעא דימצרים ויאינן את קבצק לא
 קיה חל אחר יצאת מצרים : ושרש קר יחוסף
 האות בשם בן עשרא שקיה שבי בקודו והיו מלח
 אות לחס מצה ולא נתנו לו לעלם חמץ : וקטעם
 מטע שקוה קשת : ואין מתעכל במחנה כחמץ
 וישפק ממנו מטע : וכן קיו עשיתם קמצרים
 לשאל : כת רב מתתיה מנח שנהגו למד כל דכפן
 יתו ויכול כך קיה מנהג אסת שקיו מצטמק
 שולחמת ולא קיו סוגרין דלשתקס והיו אומרים
 ככה כדי שיבאו ישראל העשית שפשה לאכור
 ולקבל שכר קיו עשין זה : ועכשיו שנעשו שפע גוי
 יותר משפטי ישראל מפרנסין אותם בתחלה קודם
 כדי שלא יחזרו על הפתחים ואחר כך מנצחין את
 השולחן ואומרים כמענה בראשונים : עכ : ואמר
 במסכת תענית רב חונא פ קוה אכל קוה פתח
 הפתח דכפן יתו ויכול : ובלל פסח יש קובצה
 גדולה ואין עד העשית לקמת די ספקס על כנהגו
 למד כל דכפן יתו ויכול כלומר מי שהוא רעב ואין
 לו מה יאכל יבא ויאכל עמנו : וכל דנריך יתו ויספח
 פרוש שאיפשר שיש לחדס פת אורו ופת דוחן
 ואין רעב שקריש לו מה יאכל ואין לו מעת מעת

ולא כח מצה ויחל : דמינטר בסוף בלא ברכה
 והראש כת שיאכל מיד כות דמינטר כדי שיאכל
 מצה לתחילתו ויברך על המנוח אולאכול מצה ואין
 חושש אם יאכל לבסוף ולא מינטר : ומתחיל
 קהנה : וקשה קוף למח אין מברכין על קריאת
 כמו שמברכין על קריאת מגילת והלא מעת עשה
 קיה שנאמר והגדת לבנך ביום קהוא וכו' : ותדן
 פ במח שאומר בתחלה בקדוש וכו' לעתת מצרים
 יח : והראש כת טעם אחר שאין לברך על
 קריאתה מטע שקוה מצה שאין לה קבה ידועה
 וזעב בטר בעלמח שידבר בענין יצאת מצרים
 יח יי חובת לא המרבה קרי זה משובח ונקריאת
 קנה על שם והגדת לבנך ביום קהוא וכו' : ועד
 מטע שמנגי בה ענין יצאת מצרים והנסים ונפלאו
 שעשה עמנו אלה באות וזמן : ויש מפרשים קנה
 שקוה לשון קוראה ושבח לשבח על שהוציאם מארץ
 מצרים כמו שמענהם בראשונה קנה קום : לי
 איך שבחתי זמנא דין וכן תרגמו רבי סעדיה בער
 וכשאומר הא למיח עשא שקרין קסל או קקערה
 מעל האולחן כדי שיטרו התמוקות וישאל מה
 כשתנה הללה קוה מכל הללות שכל הללות אנו
 אוכלן מה שלטנו בקערה ועכשיו קיה מנסולת
 מלגטנו ואמרין בטר ערב פסחים איש קוה יתב
 קמי דרבה חזא דקח מנגהי קתירא אל ומי אכלנו
 דקח עקרית תבא מקמן אמר לה פטרתן מלומר
 מה נשתנה : ופרשנס והע מלע לדקו שקיו לפס
 שולחמת קטעם אכל אנו שהשולמות שלנו גדולם
 ואין דבר קל לשלקס אנו מנסלן קסל או קקערה
 סט קשלם מעת ומרורים ושע תבשילן ודילן בכך
 עכ : ובקשמת הא למיח עשא יחוד קסל או
 קקערה למקומה כדי שתהיה לבנו כשאו קהנה
 כראמרין לחס עטע לחס שעטן עלנו דברים וגם
 כדי שתהיה מעיה לבנו כשאומר
 מצה וימררוה

וערב הפסח כען חרות ומרוד ויין לב כוסות לבך
 אומר וכל דבריך ייחודי פסח יבא ועשה סדר
 הפסח ואחר כך מברך על לבס ואומר להם לה
 תעשו את היום כמו שיש על שולחן אחרים השתח
 קרא השנה הזאת היום חן לשנה הבאה תהיו
 לשלם בארץ ישראל קרא שנת הכז עבדי השנה
 הזאת ארצו ואתם משועבדים לשנה הבאה יבא
 קמטיה ויהיה ארצו ואתם משועבדים כדאמרינן
 בראש השנה בעסקי גאול ובטעם עתידין לגאול
 ויש מערשים כל דכפין יית ויכול כל מי שהרעב
 עצמו בערב הפסח כדי לאכול מצה בתחתון יבא
 ויחל מיר שאסור לאכול מצה בערב הפסח
 כדאמרינן עדו שלמי כל האוכל מצה בערב הפסח
 כלא טעל חרות בבת חמו פו מיה טעל חרות
 בבת חמו עוקה אף זה עוקה פו אחר מה כל
 אינה מותרת לגולה אלא בו ברכות כדאמרינן כל
 בל ברכה אסורה לגולה כנדה אף מצה אינה
 מותרת לאכול אלא בשבע ברכות ואע קן ברכת
 קיין וקדוש קיום ושהחיים וטרא כרי האדמה
 וברכת קיין שאומר בשמיים קהנה והמוצא
 ולאכול מצה כדי שבע וגרסינן היום מן המנחה
 ולמלא לל יטעם כלום ער שתחשך כדי לאכול
 מצה בתחתון וחמישים קרא שועם קיו מרשבין
 עצמם בערב הפסח כדי לאכול מצה בתחתון
 ומותר לאכול במיטת הנמצא כען שרות וקטנת
 ומטבל בבט מעשם וכיוצא בהם שאין דברים אלו
 מעששען ושותה יין שהוא מגרר קלב כדי שיחל
 מצה בתחתון ואמרינן במסכת סופרים הבכורות
 מתעטען ערב הפסח וקראשען כדי שיכנסו למצה
 טחוקה ואמרינן עדו שלמי בפרק ערב פסחים דל
 לא קום אכל לא חמין ולא מצה וקאמי טעמיא מאוס
 דל בכור קוק וטעם לדבר מנע שהרבה קשם
 בכורי מצרים והעל בכורי ישראל מתעבם

מה נשתנה וכו' גרסינן בפרק

ערב פסחים תל חכם צמ שאלו ואם לכו אשת
 שאלת ואם לכו קוא שאל את עצמו ואם חכמים
 הבקיאין בקללות פסח שאלין זה את זה מיר
 בשתנה הפגרסינן אין אמן מטבלן וכן קוא בסדר
 רב עצמם ולא גרסינן אין אמן חייבין לטבל דאמרי
 צר ערב פסחים אמר רבא אטו חיובא אדרדקו
 לא אמר רבא קטקטע אין אמן מטבלן ופרווחין
 אמן מטבלן אין אמן אוכלן קודם שקר סעדתא
 ירקות אשלע פנע אחת קלפא קוז שתי פעמים
 אחת בכרסם ואחת במרוד פ קמטיה אכל רזל
 קיא האטלה פ כל מאכלה קיא עי טיבל כדאמרי
 אכל מטבל קיא צמיט תנמיא קשמש מטבל
 בבט מעשם שבכל קללות אמן אוכלן שאר ירקות
 וקללה קוז מרוד פרוש שבכל קללות אמן אוכלן
 שאר ירקות מתקיים והללה קוז מרוד ואם תאמי
 ופ שאר ללות אי איפאר בל אטלה שאר ירקות
 לא רל שבכל קללות אמן מחוין אחר שאר ירקות
 שקן טוטת לאלה ומתקות יותר ממרוד

עבדים

קיימ לפרעה במצרים וז קיין
 קשובה לשאלת מיה כשתעד
 כלומי לשי שקיימ עבדים לפרעה ועל כן אמן אוכלן
 מצה ומרוד כאשר אכלו הם ותקן בער ערב פסחי
 מתחיל בגות ומסיים בשבח וכלל בגז מצי גבות
 אבי אמר מתחלה עבדי עבדק וזה קיו אטותא
 ורבא אמר מתחיל עבדים קיימ לפרעה במצרים
 רבא סבר כון שכל עטן קיום קוא יצאת מצרים
 אין לכו להוצר גבות אחר פ חס אופיעבדות של
 מצרים ואש סבר כון שבדימו להוצר גבות ושבח
 של מצרים להודיע כמה שבחו של מקום פ מאשט
 ידים אביון יש לו להוצר גבות פ אטותא קיו עבדי
 עבדק וזה ויין גבות בעלם כזה וגדול קוא מנחת
 של עבדות ואעפ כן קרבו המקום לעבדות ואבי
 ודכא קלבה כרבא וער דאמר לכו רב חמן לראו
 עבדיק עבדא דמשק לכו מאריה לחרות וקייב

לעג רב
 רב מבר
 סגלי מר
 כדע רב
 גמור ולש

ה

לה כספא ודקבא טובא מאי בעי למעבר . אלא
 בעי אודווי וספא טובא . מיד פתח ואמר עבדים
 קייסן לפרעה במצרים ולפי שקלמה כדבא ואחר
 נחמן סבר כוותיק לכך מחבר הגדה זו חבד תחלה
 כדבא ואחר כך כאבי ומצדין תחלה פסח מצה
 ומרור לסדרו של רבא ואחר כך פסח מצה ומרור
 לסדרו של רשי . ופי ומסייס בשבח שהוציאו קבא
 ברבוס גדול ממצרים שהייס סס עבדים . ואת יס
 אסתיהו ארבו מצה ומרור שיצאו יסו מקל לפו ולא
 יס הוציא קבא את אסתיהו ממצרים וכו' . לומן יס
 יס וסלס גרמון עשות ישראל כשהיו במצרים שהיו
 בהם רשעס וערב רב לבטל חססן קחן שנאבע
 קבא לאברהם אבינו כס ארנח שדורתינו רשעס
 על חיזו וזכות קייסן יוצאים ואת נאל מצה ומרור
 ולא נספר קעטן . ואפי ללא חכמים שכבר ידעו
 דרס השס . כלס נבועס שמעטס ארנחס הכוונה
 ציעת . ובסדר רבועמרס ברסכלס וקעס שכבר
 שמענו וקדמון וקמקע שסס . כלס יודעס את
 התורה ומק ספוצא בשמן ידעמכו אפיכל יס
 מנשון לספר צעית מצרים בשמחה ובקודרת
 וכס שיש לפו לפרוע לשאים יודעס ספא ואמרתס
 זכר פסח הוא וכו' וקדמת לבקר . וסתי פי שאך
 בקר מחר למר מיה זאת ואמרתו וכו' במחזור
 ויטרי דלא גרסי משועבדים קייסן לפרעה במצרי
 לא משועבדים קייסן במצרים וכך נראה צעט
 פרעה כבר קיימית . ואת שכך קוראים סס המילכ
 כלס כבר נתבטל וק השס מיבעקס צמי מחבר
 הגדה זו . קב וכל המרבה לספר צעית מצרים
 קרי וק משובח ולא גרסי וכל המספר צעית מצרי
 רשון שהיו מצה עלסן לא אמרי בה קרי וק מש
 לא מחוייב הוא לגשות מיה שגבוק אבל להא
 דגרסי וכל המרבה לספר תחא . וק מצה עלסן
 לספר צעית מצרים ואפי ברב ברעלימא שידבר
 מעטן יצאת מצרים יכא ידי חובת וכל המרבה

לספר קרי וק משובח ואסן מצדין קריה ממועס
 דר לישר ומצרין שהיו חכמי הדור ואפיקס ספרו
 כל קלס צעית מצרים . בצע צדק סס מקוס
 ואת סוכר בוס ספאמל למען סוכר את יוס צחקך
 ועמך אך בלסל לא מצאסן זכרה לכך דוש עתה
 ימי חיך קיימס כל להצא קללות . **אמר**
 ד לשער בן עריק קרי את כבן שנבע
 שנה ולא אמר בן שנעס שנה לא שקענה עליו
 וקנה כדאמר סרוס דברכות של קיימ סס בן
 יג שנה ובשכל של יג וכו' כשנתמנה נאיא וסמא
 לא יקיו דבריו מקובלס נעסא לו נס לכסדו מן
 השמים ובאו לו יג שורות של שער לבן כמפן שטי
 וקיי דומה לסיס שיבה ולא זכתי . ולא זכתי כמון
 זכנו לרבן : מאן דזכר למלכא לשון נעח . לומן לא
 נצחתי לסכמים בבח נמר ותלמוד שתימר יצאת
 מצרים בללות . שאפי קיייתו אומר אותה בללות וקס
 חולקי על לא יכולתי לנכסס בדבר וק לפי שהייתי
 יחיד וקס רשס ואין דבריו של אחד במקום שפער
 סבא בן וימא ודרס כל ימי חיך . ימי חיך קיימ לו
 לכתוב כל למק לפי רסס יצאת מצרים בללות של
 קיו סוקקן לומן פרשת צעית סתו בה יצאת מצרי
 בקס של ערבת לפי שאינה סוקקת לא בוס כדאימ
 בברכות בל קיימ קודא בתרה . במערבא אמרי
 קס דבר סבפי ישראל ואמרת סוקקס את ה אלכס
 אמת . וקייס דקאימל לשער לא זכתי שתימר
 יצאת מצרים בללות . ויש מפרשי ולא זכתי למצא
 ראימ לרבין מן חתוב לאומרה . **ברוך**
 המקום שנתן תורה לשרס רזי
 כסו שמו של קבא מקוס לפי שהיא מקומו של
 עלס ואין פעלים מקומו כמון ספך כל משון שנא
 מעשה אל קדס ותמצא ס מקוס עלה למפן יהוק
 בחססן הגדול מצה קיי עשרה פעמים וקס חמש
 פעמים : וקוון שס פעמים . וקס חמש פעמים
 יעלה למפן מקוס . ומפס עתה הוא מתחיל

לדרוש מסוקים אינן בדרך המקום וכו' באדם שרופה
 לברוש ואומר בשם יי' ג' עליון ואחר כך מתחיל
 לדרוש 'שנתן תורה לשאל פרוש לדרוש הפסוקים
 המיוחסים שהרי מראשן ארבעה פסוקי חלוקים זה
 מזה על שאת דורות הבאים ובלשם כתוב בן ויש
 לתמוך מה שאו השאלות הארבעה על כן דרשו רז"ל
 פ' חס כנגד ארבעה בשם חלוקים זה מזה ' א' חכם
 וא' רשע וא' תם וא' אחד שאינם יודע לשא' וא' תכיר
 המקראות אינם כתו' כך פ' של חכם הוא כתו' בפרש
 ואתחנן' ושל רשעו של תם ושל שאינם יודע לשא' ו
 כתובים בפרשת בא אל פרעה אך של שאינם יודע
 לשא' הוא קודם לשל תם ויקהל לתפש סדר
 המקראות' ויל' שרצה להזכירם בסדר חכמותם
 בתחלה חכם ואחריו רשע שגם הוא חכם ומתוך
 זדון לבו הוא מרשיע ואחריו תם שאינם חכם מימש
 לא יש בו קצת חכמה לשאול' ואחריו שאינם יודע
 לשא' שאין בו חכמה כלל' חכם מה הוא אומר בפר
 ואתחנן כתוב ישאך בך ימחר למחר מה העדות
 והחקים והמשפטים אשר עמ' יי' אלנ' אתכם בבן
 חכם ככתוב מנבר שיודע לדבר ולשאול בלאון
 נבונה ואין למד כאן הרי הוציא את עצמו מן הכלל
 שאינם אתכם שהרי כתוב יי' אלנ' ' אס כן מקו
 אתכם כלומר אתם שיבאתם שיהיה הדבר לצרככם
 עדות הם דברים שיש להם טעם שהם עדות על
 באולת מצרים כעין ומצא זכר לחס שעש ומרוד זכר
 לוימררו את חייכם' חקים הם הליכות שיש בפסח
 שאין כראיה לפס טעם כעין ועצם ל' השברו בו
 והמשפטים כעין ערל ל' יאל' בו ושאר דקדוקי
 סופרים כעין חמץ ומצה' הבן חכם הוא דונה
 לדעת ששק הדברים' העדות בחולש בן גדלת
 וכו' והחקים בוו' בתחלה אף אתה אימור לו כהלכו
 הפסח וכו' מה ענין האובה זו לשאל זו: פ' רא' פ'
 כשאל החכם מה החקים כלל בו שון ששקד היום
 בפסח למה אינו אוחלס חגיגה קודם הפסח קל

הפסח שקר' אינו משיבין לו פ' אינו עשין זה
 כהליכות הפסח שאינם נאכל לא על השבע לפ'
 שאין לאכול שום דבר אחריו כדי שיאחר טעמו
 בפסח ומתוך הטעם נוסר טעמי מעתה הפסח
 ונספר בהם כל הלילה' אין מפטירין לאחר הפסח
 אשקומין' כלומר אין עשין סלק ולא סיוס לאכלה
 ממניע מגדים כמנהג כל הסעודות לא בגמר
 האכלה אחר מיט' מגדים כשפטירין מסעודתם
 אוחלס כוית מבשר הפסח ולכך אינו אוחלס עתה
 כוית ממנה באחרונה זכר לפסח' ובקדיחי התן
 כשם שאין מפטירין אחר הפסח אשקומין כך אין
 מפטירין אחר המצה אשקומין' מפטירין פרוש
 מסיימין מלאון הפסח שמסיימין בה תפלת שחרי'
 כמו שפרשנו למעלה אשקומין בלאון יוט קורין
 לא כלום אשקומין' פ' אחר מפטירין לאון פתיחת
 פה לדבר מלאון יפטיבו בשפה' אשקומין
 כוטריוקן אשקו מיט' מתקב' ורל' אין אומרי אחר
 אכלת הפסח אשקו מיט' מתקב' לקסוח הפה'

רשע

מקו אומר' בפרשת בא ג' פרעה
 כתוב וקיה פ' יאמרו ליכס בטכס
 מה הטעם הזאת לכס בטכסע היתו מדבר שהרי
 אמר ליכס ולא לו' מה הטעם הזאת לכס' מפרש
 צדוש מה הטורח הזה שהתם מטריחין עלנ' בל
 שנה לערב את סעודתנו ולערבב את שמחת חג
 ולפי שאינ' ליכס והוציא עצמו מן הכלל כפר בשקד
 כלומר שלא נצטווה הוא בדבר זה' אף אתה הקהה
 את שינו לאן חולש השיש כמו ושיע בע תקמיט
 כלומר זה שכפר בשקד הרי הוא בכלל' בן נכר ל'
 יאל' בו ושינו תקמיט שרואה לאחרי אוחלס
 והוא אינו אוחל' דא' הקהה את שינו כלו הכעסו
 ואמור לו כנגדך דברה תורה בעטור זק עשה יי' ל'
 בצאתי ממצרים' אבל רשע כמקוהו לא היה כדאי
 להגאל' ואם תאמר היאך דורש לג' רשע לולא
 לו שאו כתוב אכל בעטור זק' שהוא נדרש לג'

ה

ק"ג חשב את הקץ ולא גרסינן מחשב את הקץ פ
 חשטן זה ככר עבר . היא שפמנה לחטתו ולו
 כלום חותה הבטחה של פן קבתים עמדה לטתו
 ולו ויבאו הם ממערי וכלו יבאו אחסו של אחד
 בלבד עמד עלטו וכו' והקבלה מעטל מידס כדי
 להראות השגחה בשראל מקיס להם בבל דוד ודוד
 אויבם ומעטל חותם מידס . ולס גרסי' לא קבלה פ
 אס והבלה מעטל מידס . וכן הוא בסדר רב עמרים
 ורשב סעריה' בל ולמד איך התחילו קברות לעקב
 ומשום דתגן בטרק ערש פרחים ודורס מיארמי
 אובד אצמד שמוא עיל את כל הפרש הוא דורס
 עתה כדאיתא בספרי' והפרשק היא ד פרוקיס
 סימוטס זה לוק בפרשה וקיה פתבא אל הארץ
 ומיו רגלנו לקרותם על קבורים כשמו מציאים
 אותן לרוש'ם . ולא קן הארבעה פרוקיס ועשת
 ואמרת לפט' ה' איך' ארמי אובד אצמד מערימ
 ויגר שס צימתי מעטל וימי שס לגוי גדול עתס רבי'
 וירש חותמו קמצים ויעטל ויתמו עלטו עטרה
 קשה ונעקק א' אלפ' וישמע' ה' את קולו וירא
 את עטימו וחת עמלמו ואת לחמו' ויורטא ה'
 ממערים ב' חוקה וברוע עטוי' ובמורא גדול'
 ובאותת ובמופתים' ארמי אובד אצמד כתרעמו'
 לבן ארמיה בעל' לובדאית אבא פכשדדף
 לבן ארמי ארמי יעקב וקסי' ואמר לו יש לל' ידי
 לגעות עמס רע' ולע' שחשב לגעות חשב לו
 קבלה כלא עשא שאומות חושב להקבלה מחשב
 צמעשק וקס ית בטל עבתי' ועוד אחרים בלו
 עלטו לכותמו שאחרי זאת וירד מצרימ' אסם על
 פ קדבר על כרחו ירד למערים שאמר לו הקבלה אל
 תירא מרדק מצרימ' . פנצ' שמוכרח ירד לשס
 עד שאמר לו אנט ארד ענך מצרימ' . ועוד
 אמרינן בשבת בטרק אמר עקיבא ראוי היה
 יעקב אצ' לרד למערים בשלאלות של ברזל
 אל שוכות גרמק לו וירד בכסד גדול שפא' בחבל

שאים יודע לשא . ויל' אס אים עטן לשאים יודע
 לשאל תמו עטן לרשע . **תס** מקו אומד
 בפרשת בא א פרעה כתו פישלך
 בכך מחר לאמר מה זאת וגו' בכן טפש שאים יודע
 להעמיק שאתה קתוב מדבר וזהו ה' "
ושאינו יודע לשא את פתחו למנו פתח
 פך לשל' בפרש בא א פרעה
 כתוב וקגדת לבקר ביום קהוא למר' ל' נאמ' בזמ
 הפתוח שאת שום בן לא וקגדת לבקר דרוש לו
 בקגדה ופרסם לו את קנס' וקגדת לבקר יכול
 מראש חדש אין זה מן הקשובק לא מחבר הקגד
 זו שון שבוט פסוק זה דורס אות' יכול מראש
 חדש פלוג' יכול יהא חייב לדרוש לו משכנס חדש
 עסן כדרך שקוקי משק רשב מראש חדש . ועוד
 שהרי קקדים לפסוק זה ועבדת את העטרה קזאת
 בחדש קזת ת' ביום קהוא יוס ספג' לו ס' יכול יהא
 חייב לדרוש לו מעשד יוס כשאוחטים את פסחיקן
 ביום י' קהוא ונאמר כאן ביום ת' בבער זה
 בעטור זה לא אמרתי לא בשעה שיש מצה ומרור
 מונחים לטכך שפ'ל' למע' עליהם בעטור זה שיהיו
 מונחים למע' ולמדנו זה מנפת שקדימו למע' מנפת
 יאכל וכתב בצרבת תאל' מנפת וסוף הפסוק עשא
 ה' לנבאתי ממערים . ד' בעטור זה זה בנימ' יב'
 מנפת שארס עשא בלל פסח' . ולא קן ד כוסות
 חדות' כרפס' שת' נטילת ידים' קמוט' מצה
 מקוד כריכה' . מתחלה עבדי ע' קו אבתים'
 עתה מתחיל סדרו של אצ' שמפרש מאי גמתי'
 מתחלה עבדי ע' קו אבתים' ויעקב וטט בואו
 בתחלה . ירדו מצרימ' אין שס ק' אחר קמס
 האחרונה . ברוך שומר הבטחה לשדל ברוך הוא
 עתה הוא מתחיל לדרוש דרשא אחרת ואומ' שקבל
 מחשב את הקץ מלגדת יצחק ט מלגדת יצחק עד
 יצאת מצרים ארבע מאות שנה וזהו סכתו פגר
 ויק' ורעך בארץ ל' לשם וגו' כלומ' משאל' לרורע

מח

אדם אימשה בצעושת אהבה: הדבר הוא רוח
 הקדש שנאמר והנבואים יהיו לרוח והדבר אין בקס'
 ויגר שם שימח תאמר לא בא לא לטוב כתר מלכות
 תל ויגר שם מלמד שלא ירד להשתקע פ' לקטע
 שם יישוב ולשיות כעשב לא לצר שם כגד וככרי
 ללון ולצר בעלמא: שימח תאמר באכלוסין הרבה
 ירד תל בצמח מעט פ' באנשים מועטים: ויקי
 שם לפני גדול מלמד שקין ישראל מצוייטן שם: פ'
 שקין נראים וירושם שישראל לודש בלשם שנהאסע
 יחד במקום אחד ולא נפרדו בערים ולכך היו נראי'
 פי אחד: גדול עשם בלא זו בתחלה: וכברנו שאל'
 רבבה כצמח השדה נהנתך שקין גדלשם מאילתהם
 כצמח השדה בלא שום צער ועמל': דא מה צמח
 השדה כל מה שצוין אותה יתגר עמח כך ישראל
 מה שקין מצוין אותה היו פרים ורשם: וכן הוא
 אומר וכאשר יעמ אותה כן ירבח וכן ירוץ: ואת
 ערום ועריה: כלומר ערומים מן המצות שקבע
 זמן קצף ולא היה שום מצות ונתן להם פחח ומילת
 שמעו ביום יד בצען והיו שכתוב מתתם סת במיך
 פ' בצדמנים רם פחח ורם מילת: ועריה ללא ערית
 תשדק שתף שלא קיימו מצות צרית מילת ועבשין
 הולך ומתפר שן שראו המצרים שקין ישראל פרים
 ורשם מאד וירע אותה המצרים ויעשו ויתא
 עלמם עבודה קשה כמו שנאמר ויעשו מצרים את
 בע ישראל במיך דראו ר'ל פ' בתחלה אמרו להם
 שיעשו בצען יום אחד ולא יתגר והמילך עבמו נכנס
 בצעורה וקם התחזקו וקוסיפ אומץ לכבוד המילך
 וסכום קלבעם שעשו באותיות שמו עלתהם לחק
 שיעשו בכל יום: והיו מה שדרשו במיך בפה קר'
 כלל של דבר מצעט מצעט היו מתגברים עליהם:
 ולפיכך עמאלו למרוד שבתחלתך וסופקשה:
 במיך מתרומץ בקשין והיו עבודה קשה: וירא את
 עשיו: לאון חסרון התשמיש כמו אים תענה את
 בפות שדרשו ר'ל אים תענה את בפות מתשמי'

זו פרישות דרך ארץ שהפרישום מנשותיהם:
 וירע אלם מלשון וירע אדם עמד את אשת וזקו
 קתשמיש שאין אחרים יודעין ש' לא קבץ כלבד:
 וזקו וירע אלם: ואת עמלן לא קבעט כמו שאל'
 שם גדלשם מעמל האדם וינעת ידיו: ואת לחצם
 זה הדחק פ' תבן קלבעם: ויוצאן ממצרים
 אין בפסוק אלם לא על ידי מלאך ואים תאמר וקא
 כתב וישלח מלאך ויוצאן ממצרים: וישלחם
 ויוצאן חוזר על הקרא וכן הוא אומר ויוצאך
 בפט ברחו קבול ממצרים: וקמלאך זק משה רבי
 שקיה שלוחם של ישראל א פרעה: ואת שן שקדש
 הואת אומרת פ' קבץ בכבודו ובטעמו קמיר
 בכורי מצרים ולא קמיתם על ידי מלאך ולא על ידי
 שרף ולא על ידי שלח אים כן מקו ולא יתן קמשחית
 לבח א בתתם לפנף: ויל פ' מילת משחית היא
 פועל המורות השם ודומה לה האלה והמכסה שם
 המכסה את מאבדקם פועל: וכל משקה אשר
 ישתה שם משקה מילך מצרים פועל: או יקיה שם
 על משקל מרשם משחת וקוא הנכון: ולפי זה
 יהיה פרושו ול יתן קהשתה לבח אל בתתם:
 לפנף ואים תאמר אים כן מה ערך לגמים הללו הואת
 ואין אים ציפן אותם להבחנה: ויל פ' היו לערך
 זכות כדי שיהיו ראויים לנאל על דרך דרש ואעסר
 עלך ואריך מתתם סת במיך ונ' צד חוקה זו
 הדבר כמו שנאמר ומטן שיד חוקה היא הדבר שאל'
 חכה יד י' הויה קנה קראק יד: ובזרוב
 כטויה זו קחב של מכת בכורות שנאמר למכח
 מצרים בבכוריהם: מדקאלם בבכוריהם מלמד
 שקימו הבכורו על מצרים להרעם כדי שיוצאו את
 ישראל מתתם בלל מכת בכורות: ומטן אדורב
 כטויה היא חרב שנאמר וחרם שלפח בדו כטויה
 על ירושלם: ובמוריא גדול: במראק גדול וכן
 תרעמו ובחונט רבא ומקו קמראק הגדול זה גלוי
 ששנה שגלה להם במצרים שאל' ובמוראיים גדולם

בשעה לא רצך נעשה על ידי אהרן שקמי' וקארץ
 לא לקו על ידי משה ערש על ידי משה באחב על
 ידי הבה שארבע מכות לו אין אדם יכול לעשותן
 לא הקנה בכבודו וברושלמי אומר סקר
 היו כתובים בצמית וזהו אשר תעשה ב את האותות
 ואמרינן בתנחומין שהימטה של סנפרימין קיה וכתו'
 ב דרך ערש באחב וסנפרימין קוף שפר ותרעם
 יבוסלמי ויסדתך כספרי ואשכללנך בסנפרימין
 וקיה אבן יקרה וקשה הרבה כונו שאומר במדרש
 תלם ויסדתך בספרים בסנפרימין מעשה באחד
 שלח אבן של סנפרימין וקרה עלה בגטיש נשבר
 הפטיש והסדן והאבן של סנפרימין לא נשברה
 במצרים מקו אומר ארבע אלם קיה ובאותם
 מכות שלקו על קים אומן קיד הגדולה ובר יש חמש
 ארבעות הן לכל ארבע מכות קיה שלקו על
 קים חמשים מכו יש לאול שארבע אלם קיה לא
 באמר לא על מכת כעס בלבד ועוד שקרי
 מנאם מכת הדבר נעשית בר שלם שנאמן קנה יד
 ה קיה תשובה הפסוקי בראן איים לא אקמכת
 בעלמא ומקבלה קיה קשקרי ר' אישר אומן כל
 מכה של מצרים קיה של ארבע מכות שנאמר
 ישלח בם חרון אף עבדך וועס וצדק משלח
 מלש רעם חרון אף עבדך אחת ועש שתים
 צדק שלש משלח רעם ארבע אומר
 מעתה ואימ חושב חרון אף שקוף כולל תחלה
 חרון אף צד עבדך וועס וצדק וצ' נמצא במצרים
 לקו ארבעים מכות שקרי שם לקו עשר מכות ובכל
 מכה ומכה ארבע ועל קים שקיה בר שיש בה ק'
 ארבעות קרי חמשה פעמים ארבעים קים ארבעים
 מכות ול עקיבא אומן כל מכה של מצרים קיה
 של חמש מכות נמצא חמשה פעמים עשר מכות
 קים חמשים ועל קים שקיה בר שיש בה חמש
 ארבעות קרי חמשה פעמים חמשים קים מיתים
 וחמשים ודע בר אישר שאומר שכל מכה

לא מראות של גלוי שטנה ואלפ שקיה מצרים
 מלחא גלוי וטמא אעפכ נראה להסל קיים מק
 שקבטיח את יעקב ואנס אעלך גע על זאימתי
 סגליה עלהם בפעמי אבוס רח עסן שנא וידבר
 אל משה ואל אהרן בארץ מצרים למרד קחדש
 קנה יכס וצ' וכללה בשעת הגולה וכמו כן ראוהו
 על קים וקרא מורא ב קדוזה פע שטנה נכתב
 מצד ונבלי ורשנ בסיפרי ולכל המורא הגדול
 זו קרעית יס סוף ושם ראו טע שטנה ואמר זה לא
 ואמרו מלמד שקראוהו בארבע ואמר ראל ראה
 שפחה על קים מה של ראה יחוקא בן סוי
 דבר אחר בר חוקה שתיס וכו' לאחר שדרש בר
 חוקה זה קדבר וכדוע נטויה זה קחב ובמורא
 גדול וקלוי שטנה ובאותה זה קמט ובימופתים
 זה קדם לו קמט דברים כנגד חמשה דברים
 שוכר קוף חור ודורש אותם בעצן אחר ואומר ב
 קעזר מכות נעשו בלו קמט דברים שתי מכות
 בכל אחד קמט צד חוקה לקו שתי מכות ב קים
 שתי הית' וכדוע נטויה שתי אחרות ובמורא
 גדול שתי אחרות ובאותה מייעט אותה שתי
 ובמופתים מייעט מופתים שתי וקמון קעס
 מתחילין מלא עשר המכות שהשא קנה על המצרי
 במצרים ומשלמין עליו ואלו קים דס וכו' וטעות
 קוף ב לו עשר המכות אימ תחלה דבר רק קוף
 דבק עם ובמופתים שתיס וכל ב לו קשתיס שדרש
 קים עשר המכות וכו' וקתחלה קיה מולו קים דס
 וכו' שקוף מתחיל ומסדר אחר כן וכן קוף בסדר
 דב עמרים ורעם סעדיק ר' יהודה קיה סוקובון
 סימטן דרך ערש באחב לכך חלקן בלשון הזה לפי
 שדך קים מכות הארץ וערש מכות מק רוח
 באחב מכות האויר ושהק מכת בכורות עמקן
 לפי שאין לה זוג אך קהשעה חלק לא לפי שבספר
 תלם לא נעמו בסדר קוף ותאמן אין מוקדם ומאוחר
 בשעה על כן בא לשוריעט פ כן היו בסדר הקתוב'

מנה היתה של ארבע מכות כוונתם כאלו
 המצרים היו המכות במקורות ולא לקה יסוד מיוחד
 רק כאלו כל אחד קיה מערב בו מארבעה יסודו
 שזכות מכה אחת יש בה ארבעה ולפודיע בלי
 אחרך ול עקוב שאומר של מכה ומכה היתה
 של חמש מכות כוונתם תופעת קבלל שהיה
 היסוד החמישי מסייעת בל מכה ומכה בעבור
 שהיה חסוב והמסב את הכל ברצון הבורא
 ולהודיע כי ממשה לתעל הכל כך פעל המלמד
נמה מעלות טובות למקו עליו וכו' כל
 טו טובות שטעה בהן לשרא וקראן
 מעלות קבג טו מעלות במקדש שעלן מעשרת
 הנשים לעשרת ישרא וכבג טו שיר המעלו שאין
 דוד בשעה שבה לשפר את השיתן של בת המקד
 כבג טו שרש למי דברק חלק את מוצא בשעה
 שבה דוד לשפר המילוט של בת המקדש חפר טו
 מיוון דאומין ולא אשכח תחומיא ובסופא אשכח
 עטף ובעא מרמיתא אין לה את יתל אין לה
 למד דאנא הכא כבש על תחומיא אין לה ומן אימית
 את כבש על תחומיא הכא אל מן שעתא דאשמע
 דחמנא קלה בסיע אנט יל אלתך ורעדת ארעא
 ושקעת ואנא יקוב הכא כבש על תחומיא אעג לא
 שמע לעתון דחמיתא סלק תחומיא ובעא מטפח
 עלמא וקוא אחיתפל קאים אין כדון דוד מתחנף
 ואנא מלך אימר דוד מלך חכם מקמתיה ולא
 מקיים ליה יהא שופה מתחנף אין דבר ואקימיה
 בתחיל דוד עלה ואומר שירק שירק מעלות שיר
 למעלות שיר למחא עלות על כל מחא ומחא אימיה
 שקיה דוד עלה קיה אומי שירק אעג כן קיה שופה
 דאחיתפל מתחנף אימר ל יוסי קנא קיה דמתל
 אימר צריך ברנש חשש על לוטיה דכבד אפעל על
 מנן פ בחשש מנן קוא תרעס חנה וקת איתא ב
 בעלמודא דין בברק החלל אלו קוצאמן ממערים
 ולא עשה בהם שפטים דייטן לא רצה לומר שלא

יעשה בהם שפטים כי כבר קבטיח לאברהם ונס
 את קנני אשר יעמדו דן אנט לא לו עשה בבלש
 שפטים כי הם במקמתם ולא נתן לפי את ממנוש
 דייטן לא רצה לומר מכות מצרים שכבר קבטיח
 לאברהם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול לא רצה לומר
 מכות קיס ולא קדע לפי את קיס דייטן שיוכל
 להעלה וכלך לדרכו ולא קעטרמן בכתבו בחרב
 לא במעט מים או במעט טיט אך קס קלכו
 שבה בתוך קיס ולא שקע צריטן לסער קיס אחריטן
 והמצרים שוטג לדרכם ולא ספק צרכו במדבר
 ארבעש שנה שקיה לפי כמה באמות והוא נתן
 להם בשכר ועוד שקיה לפי ממון וזול לקנות כל
 צרכו מן העמים הקרובים אליו לא קרבנו לטע
 הר סיע להראות לפי כבוד דייטן ולא נתן לפי
 את התורה הוא בעצמו הדברות לא על ידי משה
 כשאר התורה או שלא יוסוף לפי את המעשר כל
 לא מחצה או שלש המעשר כמו שימצאן שנתן
 לרם הראשון שש מעשר והוסוף לרם אבר מן קחי
 והוסוף לאברהם מילה והוסוף לעקב גיד הנשיה
 ויש מפרשים לא קרבנו לטע הר סיע ולא נתן לפי
 את התורה דייטן מטע שפסקה ממנו וקמא כמו
 שאמרו רז"ל כשבא נחש על חוק קטיל בה וקמא
 ישראל שעמדו על הר סיע פסקה וקמתן גייס
 שלא עמדו על הר סיע לא פסקה וקמתן לא
 נתן לפי את התורה ולא הכתסמן לארץ ישראל דייטן
 ואעף שנשבע לאבותינו לתת לפי את ארץ כנען
 ר"ל יתן לבנו אך הדור שיצאו ממערים די להם
 במה שראו מנכללות קסם שקיו אנשים הרבה
 פחותים מכן עשרים שנה שלא כגור עלקסם למות
 במדבר וראו כל הנפלאו וכנסו לארץ לא הכתסמן
 לארץ ולא ננה לפי בת המקדש דייטן שקריים להם
 משכן וכבטן בת המקדש שששע עשרה נסים
רבן גמליאל קיה אומר כל מי
 שלא אימר שלש

דברים און בפסח לא יבא ידי חובתו אלא שיאכל
פסח מצה ומרור לא יבא ידי חובתו אם לא יאמר
אלה דברים און למען הם באים שמצאם שהכתוב
הקפיד באמירתו ובקריאתו ומגדש וקולך למען
הם באים פסח על שם שפסח המקום וכו' .

מצה זו

הקפיד בצקס של אבותי לחמץ
יש לאותו שיש אפילו מצת לא היה מטעם
שלא לחמץ בצקס כקודם לכן ענה לחטא מצת
בסתם ולא חמר טעם לבד' ולכן פירש ר' יוסף
קמחי שמקו שצמחו על המצת קודם לכן היה על
שם קמחי' שקשם יודע קמחי' יודע שהיה
למס לבאת ממזרים בחשון ואפי' אם היו רוצים לא
היו יכולים לחמץ בצקס ענה לחטא הפסח ער
מצת ומרורים ולחטא שבעת ימים מצה כשאומר
מצה זו מנגשה המצה ברו לראות למסותן וכרון
לחיות וכן כשאומר מרור זה מנגשה המרור ברו
לראות למסותן וכרון לעמם' פסח אין צריך
להגשה שלא יראה כחול קדשים בחוץ .

בכל

דור ודור חייב אדם לראות את עצמו
כאלו הוא יבא ממזרים' כלומר שיראה
ויבטו בעצמו כאלו הוא היה עבד ויבא לחירו ממזרי'
וזמן שאמר ככתוב וזכרת ש' עבד היית במזרים .
כאלו אתה בעבד היית עבד ונפרית' ולא גרסינן
לראות אלא לראות את עצמו וכן הוא בסדר רב
עמרים' .

לפיו

אנחנו חייבין להודות
וכו' כלומר שן שקראו כאלו אנחנו
יבאנו ממזרים חובה עלינו להלל ולשבח להם יתברך
כמו שעשו אבותינו' וכתב המפרשים שמעשה
פועל כל און כוסו ברו שמכאן און פתחין בשיב
שהקנה אינה לא ספר דברים בעלמא ואין אומרי'
סירה לא על היין שאלו ותאמר להם הגטן חדלתי
את תירוש המשמח אלנו ואנשים' אם אנשים'
משמח רקא שעתה לא אילנס במה משמח' לא

מכאן שאין אומרים סירה לא על היין והוא איהא
במדרש שומר טוב' אבל באו הארצות אין כוונתן
כל אחד כוסו עד תחילת ברכת אשר גאלנו ומזכר
כאן שבעה עטט שכח כנגד שבעה דקישם והם
להודות להלל לשבח לפחד לדומם להודו ולקלם ונאמר
לפני קל לוי' ואלא ברם ונאמר לפני שידק
חדש קל לוי' קל לוי קל עבדי' תמצא
במזמור זה לוי יתרות' קמחי' המטעם
מקמי' להושיע מושיע כנגד חמשים מכות שלקו
על קיס' ממוצא שמעו עד מנאחו בל' וז' ישראל
ממלותיו קמחי' הראשונה נקודת ברתו' ומכאן
מתחיל קהל' ויש מנגדו המפרשים שקודו לבדך
על קהל' שתי פעמים אחת לפני הסעודה לקרא
את קהל' ואחת לאחר הסעודה לזמור קת קהל'
ומכאן ראיה לבדיקם מראמרינן ברוש דברכות
בכל הדברות פתחות בברוך חוץ מברך קמחו' וכו'
לחצותה' קתבר' ידמיו קרי גאלנו פ' ברכת
אשר גאלנו שהיא סמוכה לברכת קהל' שלפני
ופתחת בברוך' ומתקן שאלו היא ראיה לזמן
אם שמע קהל' בבת הכנסת יבא פ' שהיו פוקעין
לקרות בבת הכנסת וכשהוא קורא אותה בבת
אין מברך עלו שכבר ברך עלו בבת הכנסת .
אבל מברך אשר גאלנו בבת על כוס ש' של
ברך אותה בבת הכנסת קילכך פון ולפעמים
אינה סמוכה פתחו בה בברוך כמו שכתב בברכת
אשר ברא ששון ושמחה' קתבר' אשר בר' יוסי
קומי ר' יוסי והרי סופה פ' ברכת קלון שאומרים
בסוף קהל' לאחר הסעודה שאין פתח בה בברוך
אלפי' שאינה סמוכה שקרי הסעודה הפסיקה .
ומתקן שהם קן אחת להבא ואחת לשעבר' פרוש
שתי ברכות מברכין על קהל' אחת לפני הסעודה
ואחת לאחר הסעודה' ויש מקום שקודו לבדך
ברכה אחת בלבד בתחילת קהל' והיא לזמור ארבע
קהל' ומכאן ראיה לבדיקם מראמרינן ברוש אלמא

דסוכה ובהשפעת דסוכה וצמח פוגרים בשמונה
 עשר יום וליל אחת עמרין את הקהל ומונה לל
 פסח ויומו ובעלה אחד ועשרים יום ושתי לילת
 ועד קס אומרים שלכך מעברתן לאחרי יקלוק
 ואם לא היו מעברתן לטנו לא היו מעברתן לאחרי
 מאוס דתן בנה בפרק בא סימן כל הטען ברכה
 לאחרי טען ברכה לטנו ועד אדם לא כן היתה
 ברכת יקלוק פתח בברוך אבל מטעם שכבר ברך
 לפניו קוי ברכת יקלוק ברכה קסמוכה להצרתה
 אבל רב עמרם וצדוק ורבנן ורשב"א קיי כהן
 שאין מעברתן על כלל שאין אומרים אותה על
 השלש בעשרת קריאת הקהל לא בעשרת שיר
 והוא בלבד ואין יבך לגמור והוא פסק באמצע
 ומברך ברכות הרבה ומרבה באיחת דברי בסעוד
 ואוכל ושותה לא ודאי אין מעברתן עליו וקריאת
 שהשאו מקידוש למי לברך על הקהל את ברכות
 אינה ראייה דקט פרושה דירושלמי וקרי גאולה פי
 שון שאינו התחלת הדבר שגם מה שלטעם מדבר
 בעטן קגאול ואעפ"י שאין ברכה לפעם לא קיה לה
 להתחיל בברוך שלפעם אין ברכה פתחת בברוך
 לא כשהיא תחלת הדבר וכן מוכח שרש"י במקמי
 קתם וקרי בברך שרש"י למען הון פתחת בברוך
 שון שיש בברך לפעם אמר אעפ"י שאין בברך לא
 שם ולא מילכות מקריא הון סמוכה להצרתה שון
 שאינה התחלת הדבר וינתרץ אם שמע קלל בני
 הכנסת יצא שקין דגלם בעת הכנסת לומר קהנה
 וקהל לחוצא מי שאינן בקיאים וכשכנס לכת
 אוכל ידקות ומברך ושותה כוס שני וקרי איהא
 בתפסת בטקטש שאין להם מי שיקרא את קהל
 נכנסין לכת הכנסת וקורין שם פרק ראשון וקולל
 לבניהם ואוכלן וחוזרין שם ועמרין וקרי איהא
 סופרים ומקשי וקרי סופה פי למען חותמת בברוך
 וקרי ברכה קצרה היא כמו ברכת המעשר וינתרץ
 שתים קן אחת להבא ואחת לשעבר פשוטן שיש בה

אריכות דברים על קגאול לשעבר ועל קגאול
 לעתיד חותם בברוך וקריאת שהשאו מקידוש למי
 וממסכת סופרים לברך לגמור את הקהל בלבד
 אינה ראייה פ"ל בא לגמורן שחייב לברך עליו
 לגמור את הקהל בלשון הפסח לא בא לגמורן מטען
 קיימי שעמרין בהם את הקהל בלבד ואעפ"י שאמרו
 כל הטען ברכה לאחרי טען ברכה לטנו כגון
 אמרו אין למדין מן הקולות ואפי' במקום שחומר
 בהם חוץ ואם תמא אם כן ברכת יקלוק למען אינה
 פתחת בברוך שון שאינה סמוכה לברכה אחת
 ויל מטעם שהיא ברכת קודמא כברכת הקדשים
 דאמרו מודים אנחנו לך ה' אלנו על כל טפה וטל
 ועמל ואינה פתחת בברוך או יש לומר שון של
 השנה כשקורין את הקהל היא סמוכה לברכה
 שלטעם בליל פסח ג' לא רע לשאתה וכבר פסק
 קמח"א בכל הפעם שלא לברך עליו וכל קלח
 שהיא כופפת בדרך קרן אחר המפנה ולמען
 חולקין את הקהל כדי לקדש כוס שש כוס ראשון
 מקדשו בקדוש וכוס שש מקדשו במקטת קהל
 סקנה חנה לא ספור דברים בעלמא וכוס
 שלשי מקדשו בברכת המזון וכוס רשע מקדשו
 בהשלמת קהל ויחד כר אומר

ברוך אתה ה' אלהינו
 את אבותינו ממצרים לפי שאמר למעלה בהנה
 שלא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה לא אף אותם
 גאל שנאמר ואותנו קוצא משם ועמל לפיך קוצר
 כאן גאולתנו וגאולת אבותינו ממצרים והקצט
 קלילי קוצ' וכו' כגון שאומרים והקצטן לזמן קוצ'
 ואם תאמר שון שברך שהחייב למען מעברך כאן
 והקצטן קלילי קוצ' ויש לומר מטעם שקיי רוצה
 לומר כן ה' אלנו ואל אבותינו הקצטן לזמנא קוצ'
 לשון בקש על העני' אמר והקצטן קלילי קוצ' לכול
 ע' מנה ומרור ע'ש ואכלו את קבשר בליל קוצ'

קז

הסדר השני

ל' יצמנו למועדים א"ל הנצמנו למועדים שכל העשן
 עד למטה הוא מדבר לנכח שכן הוא יומן שמחים
 בצון ערך וכו' וכן הוא בסדר רבינו סעדיה
 למועדים ולרגלים אחרים למועדים אלו
 ראש השנה ויום הכפורים ולרגלים אלו פסח
 ושבועות וסוכות ואע"פ שהם בכלל מועדים ריח
 באימרו ולרגלים שיוצא למעלה לרגלים בכל רגל
 ורגל משלשון הבאים לקראתם לשלום כבוד
 וכבודו לפעולה שמחים בצון ערך וששים
 בעבודתך על שם שפחם יצמנו נחם כל חרותה
 שאון ושמחה ימצא בה תעור וקול זמרה ונאכל
 שם מן הזבחים ומן הכפחים ויש גרסין מן הפסחי
 ומן הזבחים וטענת הוא ש הזבח דהיינו החצנה
 הוא קודם לפסח שהיא נאכל על השבע שיצטע
 דמס על קיר מוצרך לרצון כך כתבנו רב עמרם
 ורבינו סעדיה וקראו במין זול שנאכל שם מאותם
 זבחים ופסחים שזרק דמם על המזבח והוא על
 שם ונמצא דמו על קיר המזבח ויש גרסים עד
 שיצטע או להשיצטע והראשון שקר ופודה לך
 שיר חדש על גאולתם ועל פדות נפשו לעתיד לבא
 וקראו התשועה העתידה בלאון זכר של יהיה
 אחרים שבעד כמו שפרשנו בסוף חמית ויטב
 באי גא ישראל פי מוצרים ואם תאמר הא
 קיימא לן שצריך לומר משען החתימה סמוך להתימן
 וכן בחתימה קייא משען גאולה מצרים וסמוך
 לחתימה משען גאולה לעתיד ויש לומר שכך רצה
 לומר ופודה לך שיר חדש על גאולתם וזו גאולה
 שלעתיד ועל פדות נפשו וזו גאולה מצרים שנאמר
 כטר לענך ישראל אשר פדיתם למנות המשיח
 מוצרים שתהן כמו שאמרנו ימי חיך העולם הזה
 כל ימי חיך לפי שיש למנות המשיח ומצד טרא
 פרי קונן ושותה במקבנה הוא וכל אחד מן המסובי
 עמו
 פרוש
 קהנה

סוט ידו שטיק הוא וכל אחד מן המסובין ומצדך
 כל אחד לעצמו על כטילת ידים אע"פ שנטל ידיו
 לטיבול ראשון שזין שאין קהנה וקצת קהל
 חיישין שיא הסיח דעתו מנטילה ראשונה וידים
 עסקיות הן ואחר כך לקח מצה שלמה והחצ
 שהחצ בין שתי השלמות ומשח פרוסה בתוך
 שלמה ומצדך על הפרוסה המוציא שהיא ברכת
 העה"ט הקודמת לברכת המצה ואחר כך מצדך
 על השלמה לאכול מצה ראשונה דמילתא היא
 דמצד טען קודשא בריך הוא דאשק למימא מן
 ארעא והדר לגבם על מצה דמתעבד מימא ואוכל
 משתתין כוית בקיסבה הוא וכל אחד מן המסובין
 עמו ובעל השטור כת שנהג לבדך על השלמה
 המוציא ועל הפרוסה לאכול מצה וטעם משתתין
 או מאחת מהן ולי כה מסתבדא אפרוסה ויש
 אומרים אשלמה ואם תאמר יבדך תחלה המוציא
 ויאכל ואחר כך יבדך לאכול מצה ויאכל ויש לומר
 לאחד שמילא כדומו מימנה אין לבדך לאכול מצה
 וכבר אמרנו בהקדמת הספר הזה לאכול מצה
 ולאכול מרוד אמרין ולמה מצדך בפסח על
 שלמה ופרוסה דאין רבא חייב אדם לבצע על
 ככרות בשבת מיאי טעמא לקטו לחם משנה כתב
 ותמו רבנן ששת ימים תלסטוהו מלמד שלם היה
 יורד מן בשבת ימים טובים מוטן שבת לא יהיה ט
 פי בכל יום הנקרא שבת דהיינו שבתה ממלחמה
 לא יהיה ט המן וכיון שמיים טובים לא היה יורד
 מן צריך לבצע על שתי ככרות שלמות ובפסח
 גרע חצ האחת מאוס שאין ט לחם ששע וטעם
 על שלמה ופרוסה כך כתב נטרונאי ואר"ף והר"ן
 גיט ורש"י פי בכרות בפסח שנג מצדן הכל
 מודים בפסח שמשח פרוסה בתוך שלמה ונמצאו
 שניהן גדו וטעם או מן השלמה או משתתים

מחי טעמיא לחס שפ' כתוב. וכן כת' ארמ' צמ' זל.
 וכת' ברב עמרס וקרא' שגרי' לבצע על שתי
 ככרות ופרוסה בלל כסח ואשלו בלא שבת משום
 להס שפ' ומשום להס משנה. וכת' רב עמרס ורבי
 סעדיה וקרינ' במזל' לטובל המצה בחרוסת. ואבן
 הירחי תמק על זה ואמר איך יתחברו החיבור
 וקשעוד. ויש אומרים ש' קטעם לטובל המצה
 בחרוסת הוא משום שאין קטע רשאי לבצע עד
 שיכחו לטש מלח או לתתן זעוד טעם אחד מראי
 בגמרא הפוסט ידיו בטובל ראשון צריך לטול ידיו
 בטובל שפ'. הרי שקורא טיובל שפ' להמוצא.
 ואחר שאוכל מן המצה לוקח מן החזרת שקור'
 המרור וטובל בחרוסת ומבדך לטובל מרור ואל
 ישאמו בחרוסת מן יתבטל טעם המרור ואוכל
 ממנו כוית הוא וכל אחד מן המסובין עמו בלא
 הסבה שאינם וכו' לחירות לא וכו' לשעבוד שנאמר
 בו ומררו את חייכם. ועל כן אין צריך לחלו
 בדך חירות. ואחר שאוכל המרור לוקח המצה
 השלישית וכוך ממנה בחזרת ואוכל. וכת' הרמב"ם
 במזל' לטובל אותם בחרוסת ואוכל מקם כוית
 בחיסה הוא וכל אמן המסובין עמו וכו' למקדש
 כהלל שקיה עשה כן במקדש ולא יבדך על חטלת
 וכן כת' הרמב"ם. וטובל בחרוסת שסך היה קלל
 עשה אוכל מצה ומרור. וכת' בעל השטור ויש
 שמטבילין בחרוסת אבל משהגשלו מצה ומרור
 דהלל בלא טיובל בחרוסת שהקיפה מיתה בטיובל
 אחד. ויש אומרי מצה ממיתה אותה עכ'. וכן כת'
 רב עמרס ש' אין לטובל בחרוס המצה והחזרת של
 כריכה ואבן הירחי תמק על זה ואמר אטו הלל לא
 היה טובל בחרוסת וכו' לטיט. ולמה אוכלן המצה
 והחזרת בכריכה דתשא כל ערב פסחים אמרו
 עליו על הלל שקיה כורכן ואוכלין בבת אחת משום
 שנאמר על מצות ומרורים יאכלוהו אמר ר' יוחנן
 הלוקים על חבדיו על הלל דתשא יכול לבאת וידי

חובת לא חס כן כורכן בבת אחת ואוכלין כדרך
 שקלל אוכלין קל על מצות ומרורים יאכלוהו אשלו
 זה בעצמו וזה בעצמו. והשתא דלא איתמ' קלכתא
 לא כהלל ולא כרבנן ואם צדיק לעשות וכו' למקדש
 כהלל. וגם אם צדיק לאכול כל אחד מקם בפע
 עצמו כדי שלא יבטל מרור שקור' מדבריהם טעם
 מצה שקור' מן התרה לבך מבדך תחלה לטובל מן
 מצה ואוכל ממנה כוית ומבדך לטובל מרור ואוכל
 ממנו כוית ואחר כך כורך מצה ומרור ואוכל
 משניהם כוית ולא יבדך על חטלת מטעם שאחר
 שמי' לה כריסו מקהן אין לבדך פטעם אחרת ועוד
 כבר שדך על כל אחת מקהן. ובערוך אומ' בוין
 שבת המקדש קיים היה הלל מבדך במצה לטובל
 מצה ובמרור לטובל מרור וכוך מצה ומרור בבת
 אחת כיון ששניהם מן התרה אין זה מבטל את
 זה אבל בוין הזה דמצה דאורייתא שנאמר בערב
 תאכלו מצות ומרור דרבנן שנאמר על מצות ומרורי
 יאכלוהו בוין דאיכא פסח אין בוין דלכא פסח לא
 אין לשכלן בבת אחת דאית דרבנן ומבטל דאוריית'
 לא זה בעצמו וזה בעצמו ואחר כך אוכלין בבת
 אחת וכו' למקדש וכוון שכבר צרכנו על המצה
 ועל החזרת וחטלת זו לו' בגמרא אין מבדכן
 עלה. כת' אבן הירחי הרוצה לקיים מצה מן
 המנובחר לא ישוח עד שיעשה כריכה כהלל כדי
 שתעלה לו ברכת מצה ומרור לכריכה דהלל דהא
 משום דלא איתמ' קלכתא לא כמר ולא כמר עבדין
 למררא כתריוהו. קטנני לעטן ברכה צדיקן
 למעבד שיעלו לשעסם ובשיחת חולטן צריך לוקח
 אבל טול בדוך לא הוי הפסק. ואחר כך עמך
 בסעודתו ואוכל כל ברכו. ובאחדות אוכל כוית
 מן המצה הפרוסה שתחת המפה לשקומין וכו'
 לפסח שקיה נאכל על השבע ואינם טועם כלום
 אחר לשקומין כ' שקיה הפסק סעודתו וטעם
 המצה בשני. וצריך

לכבוד מצח של אפקומין קודם חצות. ואם לאו
 יבא ידי חובת בפסח שאין נאכל אלא עד חצות.
 וכתב רבי יעקב קוזן משום אביו קוראיל ואלשר
 המצות באות לשם מצח טוב קודם שתעשה מצח
 בכל אחת מהן כגון על השלמה המוציא ועל
 הפרוסה לחוב מצח ולא אפקומין וקשית לכריכה
 ואם שכח ואכל דבר אחר אפקומין חוזר ואומר
 כוית ממצת אפקומין ופסק. ואם אין לו אלא שלש
 מצות לשתי הללות כתב אבן קירחי כדילן בקס
 שגד כשמברך המוציא ולאכול מצח טעם מן
 הפרוסה בלבד ואוכל. וכריכה של קלל עשה עוד
 מן הפרוסה ואין טעם בשלמה כלל. נשאר לו
 שתיסלול שפ יעשה בהם כסדר קודם ואחר שאוכל
 אפקומין מוונן לו כוס שלשי ומברך עליו ברכת
 המזון ושיתנה בהם קודם ואוכל אחד מן המסובין
 עמו. בין הכוסות קללו אם רצה לשתות ישתה בין
 שלשי לרבע של ישתה. ואמרין שרשמי למד
 בשלש לא ישתכר וישכח לגמור את הקלל.
 ומקשה והלא כבר מאוב קודם ששתה כל רעם
 בסעודה ומתירין יין שבתוך המזון אינו מאכר יין
 של אחד המזון מאכר וכתב באגדה וקריף וקריף במזל
 שאסור לשתות אחר מצת אפקומין חוץ משתי
 כוסות אחד של ברכה ואחד של קלל. וכן עמיה
 דגב כדילן יקבע עצמו על קיין ויקח כאוכל
 פסח בשתי חטרות וגם כדילן יראה כמזון אעל
 הכוסות. וקריף טעם אחד למנהג לפי שחייב כל
 אדם לעסוק כל הלילה בהלכות פסח ובצאת מצרי
 ולסטר בתקום שעשה אבה ליתתינו עד שתחטפו
 השינה ואם ישתה ישתכר. וקח אמרין בתוספתא
 שחייב אדם לעסוק בהלכות פסח ובצאת מצרים
 כל הלילה וקח ששעם מעשה בר אישר וד יהושע
 שהיו מסובין בבב ברק והיו מספרין בצאת מצרי
 כל אותה הלילה. אבל כוס חמשי התירו שיש לו סיך
 מעט מן הפסוק כגון וקבאתם אתכם. ואם רצה

לשתות מים ישתה. ואם שכח ולא אכל מצח
 אפקומין עד שנטל ידיו לברך או שאמר קבלין
 ונברך או אפי' בדרך כבוד וזכר קודם שברך בפסח
 כתב רבי קשרי וקראש שיטול ידיו ויברך המוציא
 ויאכלנה. ואם לא נזכר עד אחר שברך בפה לא
 יאכלנה פעם אחרת מטעם שהיה צריך לברך עוד
 ברכת המזון ולברך בפה ונמצא מוסף על ארבעה
 כוסות ועוד דקיימין לין בין שלשי לרבע לא ישתה.
 ובת קאי ענה כדילן מצת שלם למזון עלהם פ
 כולש שמורות משעת לשה וחיתה מצח אחרונה
 שאכל תעלה לו במקום מצת אפקומין. ואם תאמר
 שיא לא אכל מצח לבסוף לא פירות ומיעקטנות
 אין זה מערכ של אמרו לא אין מפטירין לאחד
 הפסח אפקומין. אבל לא אמרו שאם הפטירו
 שעשין פסח שולש עדיף אפקומין מפסח שהרי
 אינו לא לזכר לו. וקל פדן כת אעג דאמר קבלין
 ונברך יכול לאכול בלא ברכה אעג דבעלמא חשיב
 סילוק שאע קבא. כיון דאפקומין מצח דמיא
 דחמנה עלן איכא למימא אהרא דחמנה סמטין.
 ולאחר שאתה כוס של ברכת המזון מוונן לו כוס
 רבע ועמי עלו את הקלל. ואומר במדרש תלם
 הקוראים צריכין שיהיו שלשה כדי שיאמר אחד
 לשנים קודם. ולמדו מצח שנתה מן המוציא
 לחזר אחד שלשה בקריאת הקלל כדי שיאמר אחד
 לשנים קודם. וכתב קראש ואם אי אפשר בשלשה
 יספקו לו אשתובם קטן. והטעם שנתה למי
 בתחלה פסוק שפתי חמתך אל קעיים אשר לא ועמי
 מטעם שארבע כוסות לא קס כגון ארבע כוסות
 של פרענות שעתיד קבא לשקות את אומות
 הפולס כמו שאמרנו למעלה. ואם אומרין
 על כוס רבע לפי קבא בזה כוס אפן משלמין
 המצח מעתה עשה מה שהבטחתו לשפך
 אותם כוסות של פרענות על קעיים. על
 אמרין בלא ו בתחלה ולא יקלו בלא מן באחרונה

לא יתבטל וזו בתחלה כל אשר תפוח בהם בלא וזו
בתחלה נתן לגב אדם בלא ק' מן דמעה כפון ארוכה
כגדק ט' יהלית ברפי' בתעב ידו שלם הקף
הלא ש' פ' בני והשפת בחרק יסרטיק' קמון
והיוד יק' דגשים' נפ' אית בשעטן קלמה בקמץ
וקלף אינה נקראת' ער קראת המוצח בלית'
ולאחר שצמח את קהלל אומץ ברכת השיר שהיא
יהלון וחיתם מלך מקולל בתשבות ומבדך בפי
ואותה בהסבה הוא וכל אחד מן המסובין עמו
ואסרעה לשפת כוס חמשי אומר עלו קלל קגדול
שקוא קודו לרא' טובת לעולם חסדו' קודו לל'
קאל'ס ונ' ואומר נשמית כל חי וחיתם בשתבח ער
מלך מקולל בתשבות' ומבדך עלו וכן כתב הר'
יבחק בן ג' אית' וקל חיים כהן לא היה חותם בסוף
קהלל בברכה פ' די בחתמה של שתבח ולמה יחתם
שע פעמים בשען אחד וכן כתב בסדר רבי סעדיק'
ולעטן ברכת על הגפן ועל פרי הגפן יש
מן קנאותם אומרים שצריך לבדך על כל כוס וכוס
מחד בשפת על הגפן ועל פרי הגפן' ורבי אחי כת'
לא חזי לנא מן דמבדך על הגפן אלא בתר לבו כמי
שין דחד מושב טעמו ולפ' שמלך בברכה לבסוף ס'
סג' וקרי' אף כת' דבתר תרי כמי קמאי ונתר תרי
כמי בתר אי' מבדך על הגפן ועל פרי הגפן' ובעל
קקש למך כת' מסתברא שהריף סעדי' לך דיין
שליש המזון אינו פטור יין שבתוך המזון משום
שזה לשפת וזה לשדות' וכשם שין שבתוך המזון
אינו פטור יין שלחד המזון משום דזה לשדות וזה
לשדות' ואם לא כן קבלתי מאבא מרי לא יין
שבתוך המזון שהוא לשדות אינו פטור יין שלחד
המזון שהוא לשפת ועדיף לשפת מלשדות' אבל
יין שלש המזון שהוא לשפת פטור יין שבתוך המזון
שהוא לשדות דהא עדיף לשפת מלשדות' וכן כת'
קל' אב' בל' ברכו עכ' הילכך אין מבדכין על הגפן
ועל פרי הגפן לא בסוף כול' וכן עמא דבר' כת'

קל' מן דמבדך לגרוב ב' ז' וז' תל' בתי קי' ע' ע' ע'
מבדך בריש ב' ב' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
ברכת המזון והדר מבדך לכל חד וחד ב' ב' ו' ו' ו' ו'
אינהו כסא דקדוש וא' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
לא חסל מידי בהדיהו וש' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
ומבדך אינהו ברכת המזון והדר חזיל לשתא
אחרינא וע' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
בברכת קה' קיל' דאינו יכול לבדך ל' לחריס לא
א' י' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
קיום שהם ח' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
ואע"ג דאינו נ' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
המזון ל' לטעם מידי בהדיהו דקיימ' לן אין מפ' טרי'
אחר הפסח אפ' קומין' ולבסוף חזיל לשתיה וצמר
העלל ושת' כסא דק' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
בתי בריש מבדך לחו ולא חסל ולא טעם מידי
בהדיהו והדר חזיל לשתיה ומקדיש קראו שרו ושפר
דמי עכ' ואם ידעה יצמוד הכל בשבת ואחר כך ילך
לקדש בביתם האחרים ולא יאכל וישתה עמיהם
קדשות ב' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
ישראל ולבדך המוציא ועל א' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הודך לאר' ב' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
שעדות' לפ' שלל התיירו לעקור מן שעדות' ולבת
למקום אחר אפ' העש' וכן אז חולה לא לרב
מצה כען לקראת חתן או לקראת כלה' ואין לומר
שם כן היא מצה להוציא את מי שאינו בקי אין ידי
חובתן ל' ש' מצת חתן וכל' היא מצה שבברכת
ולפ' התיירו לעקור מן שעדות' ולבת לקראתם'
אבל להוציא מי שאינו בקי אין ידי חובתן אינה
מצה שבברכת ויכול להוציאם אחר שגמר שעדות
אז קודם' וכת' בצל השטור מן סתברא דלא מצ'
מבדך סרא פרי האדמה אלא ידקי כון שאינו
טועם עמיהם שלל אמרו לא בברכת הלחם ש'
מצה וצרי' למעבד כדכ' חסדי' דמבדך בחודת כל'
האדמה ולכל מקור ואכל' ופ' מטי' למקור

י

סדר הקנה ושירוש

אכל בלא ברכה וכתב קראש ולא נהירא כיון דתקנת חכמים היא משום הישרא לתמוקות קווי כברכת
 מצה ויכול להוציאם אעפ שאינן טועים וימא שכת קרוף ומעבד אינשו ברכת קמזון קרי תקנה לידעם
 ברכת קמזון ואם אינן יודעין כתב בעמדם שאין תקנה להוציאם שאם מעבד להם ברכת קמזון תלך
 מצה למשה בשהיה זקראש כת דאפ איס אינש יודעין ברכת קמזון יש תקנה למקדושים מלך במלך כקטן
 שמקרא את קהלל שעשן אחריו מיה שקוא אומן שאין כאן מוציא שם שמים לבטלה וכן כת קרוין גיזט
 זאל יעקב בן קראש כת ואיפשר דאף ברכת קמזון יכול לגבך כדי להוציאם פ קיפ דברכת קהלל שר
 מצה מוציאם כיון שקוא חובה קכא עמי ברכת קמזון כיון שתקטא ארבעה כוסות ותקטא א מיהס על ברכת
 קמזון קוי חובה עמי ואין דבריו נכועים בשע וראיה מדאמרין ברוש למי בצפ מי שמעת תמא כל מצה שאז
 פטור מקס מוציא את קרסם ידי חובתן חוץ מעברת קמזון ואז תענן כל שאינן מחוייב בדבר אינן
 מוציא את קרסם ידי חובתן קא איס קימ חייב אפ איס יבא מוציא אז אינן שפא קיא ברכת קמזון דכת
 נה ואכלת ושבעת וברכת מי שאכל קוא מעבד וקטכון לעשות כדברי קראש "

אלו הקרויים מצותי סימן לסדר קפסח

קדש ירחן	כרפס ירחן	מגיד דחצא	מוציא מצה "
מכוד כוכך	שלחן עורך	עפן בךך	קהלל כרעה "
ועד אחר	קדש ומתקדש טעל ופרוס וד	לשת רחן ובעצ וחוק מצה שמיר	
ועד אחר	מכוד אכול וכדוך ולחם סתךך	ומזוך על כוס וקלךך גמור	
ועד אחר	יקדש יטקר וכרפס וחצא	ודורש וטטל לחס ומצה	
ועד אחר	ומכוד וכוכך ואוכל פרוסה	וכפי זימן יהלל בדיצה	
ועד אחר	קדוש ידי אדם וטעל בצע	יגד בגטן ידי יצאת מצה	
ועד אחר	מכוד וטטל גס כריכה יסעד	מצה ידי קמזון ומלל יבא	
ועד אחר	קדש בכוס ראשון וצדק גגך	טבל וקנהק בכוס שע אימור	
ועד אחר	בךך על לחם ועל מצה ועל	מכוד ובכריכה דבר קהלל גמור	
ועד אחר	ואכל סעדתך ומנתך וטן	תפסיד לחריה אשקומן שמור	
ועד אחר	וכוס שלשי על מזוזך עךך	בךך וכרפס וכוכך קהלל גמור	
ועד אחר	למי בצען תעשה את פסחך	בעלות מקום קנע עץ קנה ומור	
ועד אחר	וכור קיזס ויד תקל לכרפס	פתת פתים ותדרוש בקלרה	
	ושעת טול לגבך בפרוסה	אכול מצה שמורה וערוכה	
	ומכוד תכרוך יחד במנה	כמו קהלל ואתמך ברכה	
	ועת שלחקך חן תמלל	חוק מצה בתוך מנה כרובה	
	על קמזון תבךך עד תהלל	ואתמצמך קרא שירק נסוכה	
	שכב בטוח ואל תירא ותחת	קל מרפא ללילה וארוכה	

ועד סימן אחר

קפך יאשג
 מימך שמה
 פ' קדוש נטילה כרפס יבנע קגרה נטילה קמוצא מצה מכוד כריכה שמורה קמזון קהלל

שחרית

ככנסין לשת הכנסת ומסדרין קבוצות וקודין
 הזמירות רמזו בשבת : ומוספין אחר יושב
 במ צד עליון למנצח משפט לבט קרח כחיל תערוג
 מנפת שכת ב ט בקול רנה ותעה קמון חונג על
 שם קול קמון שהיה צדושלם מהחונגים שם
 בזמור אל כל קיום האף בשבא ואינה נקרא רב
 הראשון ותהמי וקחא בשבא וקשע ומנה תהמי
 וקחא גם כן בשבא וקשע ומנה תהמי וקחא
 בשבא וסגל קך מנחיתו בספרים מנדוייקים
 הראשון למה שכתתע למה קודר טך : וקשע למה
 זכתתע למה קודר אתה לך : וסימנך שא זאת
 פ שכתתע טך : זכתתע אתה לך : אחר בלחן
 אויב הראשון כתוב ברנח בעצמותי : ואחר בלחן
 אויב קשע כתוב שלח אורך : וסימנך כדי שלא
 תדלג מזה לזה בש : פ כ ברנח : א שלח : ומוספין
 גם כן אחר מזמור שידו לוי שיר חדש : שיר
 המנלות לזה שינחתי באומרים לשת ה לך על
 שם שינחת החגש אמר ושינחת בחגך : ומתפלל
 רמזו בערב שבת וחוזר שלח שטר כתפלה ועמדין
 את קהל : ומכרשן לטע לנגוד את קהל : ואומר
 שלח שטר קדיש תקבל : ומנצח שט ספרים
 באחד קורין חמשה בפרשת בא אל פרעה מן
 משכו עד מיראן מכרים על בבאותם : וברוב
 המקומות בספרד מתחילין מן וקיה קיום קזה לרם
 לזכרון : ואם חל בשבת קודין ט שבעה : ובשע
 קורא המפטיר קרבנות המוספין שבת שבת
 טבח מן ובחדש הראשון עד סוף פסקא ומפטיר
 שחושע בעת קהיא עד אין יוצא ואין בא ומוסף
 פסוק וקיה ה את יחושע : ומחזיר
 הספרים למוקומן ואינן קדיש עד
 לשלח : ומכריו שלח שטר
 לקהל לומר מוריד קטל ומתפלל

תפלת מוסף

אומר שלם רחשוקת ואתה בחרתם ואחר כך
 אומר " **אלהינו** ואל אבותינו מנפת
 חטאים גלגל מירכא
 וכתריקס מעל אדמתנו : על שם ובעשותנו נתם
 ארנפן מילכא כחנפן שר מילת הארצת : ועל שם
 וידע קניס פ בענפ גלו שת ישראל : ועל שם
 ולכל ישראל הקדושים והרחוקים בכל הארצות אשר
 קדחתם שם במעלש אשר מעלו כך : ואין אס
 יכולן לעלות ולראות על שם בעלותך לראות את
 פני ה אלך : ולהשתחוות לפנך : על שם וקיה
 מידי חדש בחדשו ומידי שבת בשבת יבא כל אשר
 להשתחוות לפני אמר ה : ועל שם וקשתחוון לוי
 במר קקדש צדושלם : בשבת בחירתך על שם
 ועתה בחרתי וקדשתי את קשת הזה להיות שמי
 שם עד עלם : במה קדרך : על שם אסוק קדשך
 וכתב בהדרי קדש מרחס משחר : בשבת קגדול
 על שם גדול יקיה כבוד קשת הזה :
 וקדוש על שם וקתקדשתי
 את קשת הזה : שנקרא
 שמיך עליו על שם
 קשת קוח אשר
 נקרא שמי
 עליו :
 מנפת קיד שנשתלח במקדשך : על שם

ויבאו לטעות אין מוציין אותם **אלדינו**
 ולי חותימו מלך רחמן רחם
 עליו על שם כרחם אב על בעם רחם יי על יראיו
 טוב ומטיב על שם טוב אתה ומטיב: קדש לך
 על שם נדרשת לך שאלו ועל שם נפיש צדק ואין
 דורש טוב על שם טוב מחרון אפר ואמר
 טובה ולא אינן טוב לרמוז בשבב ופחת תשען
 בהמון רחמיך על המון מעשר ורחמיך לי יתאפקו
 בגלל חסות שעשו דעך בגלל כמו בעבר ואמר
 בגלל על שם פ בגלל קדבר קזה יברך יי לך
 בנה צדק כבתולה שאף לעתיד יעשה בנשיקה
 לו שם כבתולה וכוכן בת מקדשך על מכופו על שם
 מקדש יי כופו ידך והראו בבעני על שם וקראת
 אותה ואת מהו ושמחן בתקופו על שם פמי וכל
 לתקן ורזל נשתמשו בזה הלשון קדבה והשב
 שפנתך לתכו על שם ושכנתו בתוכו וקשב כהמס
 לעבודתם לשון חכמים הוא ולו לשיד ולמרח
 שהיו משודרים על הדוכן והמון קדש קודין לשיר
 באר ולא יתכן פ כיון שאומץ וקשב כהמס לעבודתם
 והשב ישראל להויקס בלם צדק למר גם כן לשיד
 ולמירס בלם והשב ישראל לפויקס על שם מה קר
 טון ובקש כאן מיתת קדש להחזיר שמנה דברים
 כפגד שמנה בגדי כחופה ושם נעלה ונרא ונשתחזק
 לטעך כבר וכרסוהו למעלה בשלש פעמי דגלם
 על שם ג פעמים בשנה דגלם כמו ומשמו כדיתר
 שלש דגלם תלת זימנן ויש קודין בשילוש פעמי
 דגלם וטענת הוא ככתוב בתעך שלש פעמים
 בשנה וי אים כמתת ידו וי ואומץ וקשיאין וכו' ואומץ
 שלש אחרות וחזור שז התפלה ואומץ קדיש התקבל
 ונטטין לבהיקס לשלום למנחה אומץ אשרי וסדר
 קדושה וקדיש עד לעלל ומתפללן כמו ביוצר
כתב חלש בא בזמן הזה שאנו עושין שפ
 ימי בחג המשת טו ויז בעסקו ביוסטוב
 האחרון ששש ושמיני וכן בחג הקוכות חמש

שלבו באש מקדשך ואמר לשון פש ידו פרס נב
 וגי ידו דען מנעך וכו' מלך רחמן על שם כרשע
 רחמיך שתשוב ותרחם עלינו על שם יאוב ירחמינו
 ועל מקדשך ברחמיך קדשם ותנצחו מקדש על
 שם טנה ידו של יי ותגל כבודו על שם גדול יקיה
 כבוד קבת קזה האחרון מן הראשון על שם יי צבאות
 ארצו על שם פ אתה ארצו מלרבו על שם יי
 מלרבו אים על שם יי אים גל כבוד מלכותך
 על שם מקדש על שם ופגל כבוד יי וכתו בדוך שם
 כבוד מלכותי והופע על שם קופע מקד פארן
 והנשא על שם קנשא אופט ארץ לעש
 כל חי על שם ופגל כבוד יי וראו כל באר יחדיו
 ואמר לעש על שם פ שן בשן יראו בשוב יי טון
 ועל שם חסף יי את דובע קדשו לעש כל קעים
 וראו כל אפסי ארץ את יאועת אים וקרב שדומו
 מעין קעים על שם ונשא נם לעים ואסף נדחי ישר
 ואין שוריים על שם שה שורק ישראל ונפשתו
 כנס מקדש מירכתי ארץ רמו בחאן של נבאות
 ונפשתו כנס על שם נפשת יקודה אקבץ וי
 כנס על שם נדחי ישראל וכנס מירכתי ארץ על שם
 וקבצתי מירכתי ארץ והנשא לעשן שרך ברנה
 על שם ובאו טון ברנה וטון קדרא שר בהרבה
 מקומות ולרושל שר מקדשך על שם ירושל שר
 קדש בשמחת על שם ושמחת על שם על
 ראש ארץ אים ושם נעשה לטעך וכו' עד על ידי
 משק עבדך והכל פרשמו במוסף של שבת וכתב
 רת שרדך להוצר קרבנות קמוספן בכל תפלה
 של מוסף שהם במוסף קרבנות קמוספן ואין
 יוצאין במה שאומץ כמו שכתבת על שם בתעך וכו'
 אבל שרד קמפרשים פרשו שיוצא ידי קמוספן
 במה שאומץ כמו שכתבת על שם בתעך וכו' וכן
 סוקנן בספר שאין אומרין מסוקי הקרבנות לא
 בשבת ובראש חדש שהם רגלים בהם ולא יבאו
 לטענת אבל באר מועדים שאים רגלים בהם

עשר ושמא נקבע תשרי ויום שלשים של אלול ויום
 חמשה עשר הוא חג הסוכות או שמא לא נקבע
 תשרי עד יום שלשים ואחד ויום טו לפו הוא ארבעה
 עשר לבט ארץ ישראל ויום וז לפו הוא יום טו להם
 וכן קדין ביום טוב האחרון יש לפו לעשות שמיע
 ותשיש ב' אול שמיע שלבו הוא להם יום שבע
 ותשיש שלבו הוא להם יום א' ואעפ' שבט ארץ ישראל
 אין קובצין בזמן הזה על שפ' הראייה אלא סומכין
 על סדר השטר שאם קובצין ומן קדין היה שכל
 המקומות יקיו עשין יום אחד ולא יותר הואיר
 שאין שם ספק שכל קובצין על סדר אחד. אבל
 תקנת חכמים שיחייבו כמנהג אבותיהם בדיקס'
 עכ' דברי הרשב"א. **נהגו** קעל לקרות בחג
 המעט שיר השירי. **מפני** שהוא מדבר
 מגזולת מצרים שהיא תחלת שעבודן של ישראל
 וגזולתן ראשונה שנאמר לסוסי ברכת פרעה ונח
 בחג השבעות נהג לקרות רות מפני שכתוב
 בתחלת קצר שעלים והוא זמן הקצר. ועד
 טעם אחד לפי שאבותינו לא קבלו את התורה ולא
 כנסו לבית א"ל במילה וטבלו והרצחת דמים
 כדאיתא בפ' החולץ. ודו' גם היא כתגריה שנאמר
 שאל אשר תלב ארץ ועי' מתוך השוכת רות א"ל
 יודעין מה אמרה לה נעמי' שאמרה לה אסיר לך
 תחוס שבת א אשר תלב ארץ אסיר לך ייחוד באשר
 תלע אלן. מפ' קדין בתר"ג משה עמר עמי.
 אסיר לך עז ואיך גי'. ארבע משה במסרו לבד
 באשר המותי אמות. שפ' קברים מתק' עש לבד
 אחד לבסקלם ולהשרפם ואחד לנהרגם ולחנקין
 ושם אקבר. קפ' איתא בפ' החולץ. ועל כן נהגו למי
 דות בחג השבעות. וגם בשמיע חג עזרת נהגו
 לקרות קהלת מפני שכתוב בו תן חלק לבבעה וגם
 לשמנה לו שבעת ימי חג ושמיע חג עזרת. ר"ל
 לפי שהוא חג האסוף להזכיר על תדומות ומעשרו
 וכדריש שלא לגבור עלקם בב' תאחד באלה רגלי

עשר וששה עשר בתשרי וביום טוב האחרון שמיע
 ותשיש וקיעה אמצה בחג המעט ראשון ושבע
 ובחג' הסוכות ראשון ושמיני' ובחג השבעות
 ובראש השנה שאם עשין שפ' ימים טובים לא נאמר
 בהם א"ל יום אחד' וקטעם לפי שבזמן שבת
 המקדש קיים היו מקדשין החדש על שפ' הראייה
 ואם באו עדים שראו הלכה יום שלמים מקדשין
 יום שלמים ויום שלמים הוא יום הראשון מקדש
 הנכנס וחדש שעבר חקר שאין א"ל מעשרים—
 והשנה ימים ואם לא באו עדים יום שלמים מקדש'
 יום שלמים ואחד וחדש שעבר מל' מל' יום שלמים
 ואחד מקדש הנכנס' ולפ' כך בעלה שאין א"ל
 יודעין אימת נקבע החדש יש לפו לעשות מיום—
 טוב ראשון של חג המעט שפ' ימים חמשה עשר
 וששה עשר מספ' ע' שמא באו עדים יום שלמים
 של אחד וקדשו עסן יום שלמים לפ' כך דרך לעשות
 יום חמשה עשר בטקן יום טוב או שמא לא באו
 עדים יום שלמים של אחד וקיה ארץ מל' וקדשו
 עסן יום שלמים ואחד לפ' כך יש לפ' לעשות יום ששה
 עשר בטקן יום טוב ע' שמא יום חמשה עשר לפ'
 הוא יום יד להם ויום ששה עשר לפו הוא יום חמשה
 עשר לבט ארץ ישראל' ומן קטעם חוק כמון כן
 יש לפו לעשות שפ' ימים מיום טוב האחרון ע' שמא
 יום שמיע שלבו הוא יום שבע שלמים וכן יש לפו
 לעשות שפ' ימים מן החג האטענת ע' א"ל מתחילת
 למות שבעה שבעת מיום א' עשר בטקן ועשין
 יום טוב יום חמשים ואול בט ארץ ישראל לפ' התחיל
 למות עד יז' ע' עברו אדר ויום יז' לפו הוא יום טו
 להם ויז' לפו הוא יום ששה עשר להם' לפ' כך יום—
 חמשים לפו הוא יום האחרון שבעה שבעת לבט
 ארץ ישראל' וכן בראש השנה יש לפו לעשות שפ'
 ימים ע' לא ידעו א"ל נקבע תשרי יום שלמים של
 אלול או יום שלמים ואחד' וכן קדין בחג הסוכות
 יש לפו לעשות מיום טוב ראשון שפ' ימים טו וששה

27

ועד טעב אחד ש שלמה המלך בחג אמרו בהקהל
 כמו שכתוב במועד שנת קמיטת בחג הסוכות
 בבא כל ישראל לראות וגו' הקהל את קטפת אנשים
 וקנאים וקטף וגו' וכעב ויקהלם המלך שלמה
 צדק האיתוס בחגו וגו' ואז אמרו בהקהל להוסיף
 את ישראל על כן יתכן לאמרו בחג כ. זה כת חנן
 קירי ויאמרו בג' סופרי קקול ברותבשיר קשירי
 באיפה ובמגלה חסתר צריך למע על מקרא מגלה
 ואעפ שכתוב בכתובש : קקול בכתב קקדש
 צריך למע באי אמה לקרא בכתב קקדש **לול**
 שט מתפלגין כמו בליל ראשון ולחחר
 התפלג אומע שז קדיש התקבל ואחר כך מתחילין
 לשפר את קעמיר ומברכין מעמיד באי אמה
 אקבו על ספרת קעמיר ובליל מוכא שבת כמע
 לשפר קעמיר אחר שאומרים סדר קדוש וקדיש
 התקבל וקטע שאין סופרין אותע מיד אחר קדיש
 שאומע לחחר קתפלג מעט שאות קדיש איס שלם
 לא עד לעל ואין לשפר אות לא אחר קדיש
 התקבל כמו בשאר לות ואמרי במעו וספרתם
 לכם שתחא ספרת לכל אחד ואחד פו מנדל כתב
 וספרת לך כמו שכתוב גט שמיטת וקתם היתה
 קספרת גד שקיו מברכין בכעסת קסה אכל
 וספרתם לכם מעמע ספרת לכל אחד ואחד
 מימחרת קסבת מימחרת יס וכתה לאש יס מקשי
 טון שקתו אומע קסברו חמישים יום למע אין אס
 מוטן לא מעט יום ודוחקין לפרש הפסוק עד
 מימחרת קסבת קסבעת שקו יום חמישי קספרו
 אי נמי חמישים יום אוקקרתם דבת קאי וקק עד
 מימחרת קסבת קספרו ול עד ככלל חמישי יום
 וקקרתם מעתה חדש ול נכרח שאין אס צריכין
 לדוחקים הללו טון שכתוב בפרוש שבעה שבעת
 לך אין לשפר יותר מו שבעת ותספרו חמישים
 יום לא קשי מידי שכן דרך המקרא כשמע קמע
 לסטס עשירות פחות אחד מונה אות בחשטון

עשירות ואין משגיח על חסרון האחד
 כי כן כל הנפש הבאה לכת יעקב מעימיה
 שבשם וכן ארבעים יכא עכ' וקטעם שעת
 קבא לשפר את קעמיר מעט שכל אחד מישראל
 היה פסוק בקצת שלו והיו מפזרים כל אחד בגרסו
 וזה למות כדי שלא ישכחו וינן עליתם לבג
 טעם אחר במדרש משל לאחד שקיה קטש בבית
 האסורים ונעץ למלך להתירו קצט על קמיר וינן
 להתירו ולתת לו בתעוקה מונה והולך עד בא הוינן
 כך עשו ישראל בבאתם מימצרים ויא טעם אחר
 מעט שקעלם בעג מפרח ועד שבעת על ק
 התעאות ועל האילות כדיאית בפק דראש קסעו
 תחא אל יקודק מעט מע אמרה תרק אבאו עינן
 בפרח מעט שקפרח וינן תחא קווא אימ קקב
 קקדיע למע קעמיר בפסח כדי שקתבך לכס
 תחא שבעת ומעט מע אמרה תרק קבאו שתי
 קלס בעצרת מעט שבערת וינן פרות אילן קוא
 אמר קקב קקדיע לפע שתי קלס בעצרת כדי
 שיתברכו לכס פרות אילן ומעט מע אמרה תרק
 נסרו מים בחג מעט שחג וינן גשמי שנה קוא אמר
 קבא נסרו לפע מים בחג כדי שיתברכו לכס גשמי
 שנה וכו' ולפי זה קבא לשפר ימים או כדי שזכור
 בעד קעלם ולאוב לו בלבב שלם ולהתכן לטע
 לרחם עלם ועל הצרות ועל הארץ שקיו קועאו
 כתקן שס סבת חיינו שאס אין קמח אין תרבי
 חסה ולא אמרו בלבבם פרא נח את יאלמ קמותן
 גשם יורה ומלקוש בעת שטעו חקות קצר ישמוד
 לא או שבעה שבעת שכן פסח לעצרת ויש
 מקשי על קא דאמרי קבאו למע שתי קלס בעצרת
 כדי שיתברכו לכס פרו שבאילן שכל אותן האחר
 קוא קקבן מימין קמתבך אכל שתי קלס אינן
 מימין אילן ומתדעס דאתיא כמאן דאמ חטה מינן
 אילן קוא ואתיא נמי כמאן דאמ עץ שאלל מימין
 אדם קראשון חטה קיתה ויש מתדעס תרוץ

ט

אחד ב שתי קלס הם בכורים שעל שמים נקרא
 עבדת יום הכורים ואין קבץ קטן לפי שה
 קלס מזה המין המנובחר והטוב מכל מיני הצמחי
 לצורך חיי האדם כדי שיתברכו לרוב שאר כל מיני
 האילן שתבואו מהם בכורים ועתה בעבודתנו
 שנתבטלה הבאת העומר אין הספרה מן התורה
 לא מדרבנן וכך למקדש ואם נסתפק לו אם מנה
 או לא מנה חוזר ומנה בל ברכה ולמדנו דברתנו
 במנחות ממה שכתב הרמב"ם יוסף ויוסף במקום
 אחר שבעת השעור לך שצריך למנות הימים
 והשעור כדי אמרי קתם אמר רבא מצה למנוע
 יומיו ומצוה למנוע שבעש ופרש"ם דוב המפרש
 שכללה הראשון אומץ קום יום אחד וכלל ללה
 מוסיף יום אחד עד שמגלים שבע אחד ואומץ קיו
 שבעה ימים שהם שבע אחד וכללה השמינית
 אומץ קום שמונה ימים שהם שבע אחד ויום אחד
 ומוסיף כלל ללה עד שמגלים הספרה ומקצת
 המפרשים פירשו מנה למנוע שבעש שמונה
 השעור בסוף כל שבע ושבע בלבד פירש
 כללה השעור אומץ קום שבעה ימים שהם שבע
 אחד וכללה השמינית אומץ קום שמונה ימי ואין
 מושר שבע ובך יאמר עד לל"ד שאומץ קיום יום
 שהם שבע שבעת וזה מנה למנוע יומיו ומצוה
 למנוע שבעש והמנהג כפי הראשון ואחר שמונה
 העומר מבקש מאלה שהם ואו הרמז יחזיר עטול
 שיהיה מקדש למקומה במהל שיעמי כת ארבע עשרי
 היבא דפתח ואמר ב"ז אמה אדעתא דלמץ קיום ד
 שהיה סבור שהם ד וזכר וסיים ק והם ק מי
 אולען בתר פתיחה ושון דפתח אדעתא דלמץ ל לא
 נשק או דלפני בתר חתימה אולען וכדין חתימה נשק
 איצמי איכא אם קס ד ופתח אדעתא דלמץ ד וסיים
 בה מי אולען בתר פתיחה ונשק או בתר חתימה
 ולא נשק ומסתברא דבתרויהו לא נשק דבענין
 פתיחה וחתימה ודאי אם אינו יודע קחשטן ופתח

אדעתא דלמץ כוונתו שיבמע מחדשו ושהק ער
 שבימע מחדשו וסיים כוונתו יבא דפתחה וחתימה
 איכא והקשו התוספת גזירה שאינה מברכת
 על שבעה נקיים שהם מן התורה שכל וספרה ל
 כוונתו שאין מברכת על ספרה העומר וגם גז' זכר
 שאין מברכת והא כתב וספרת לך ותרצתן שגד
 אם ראה דם בתוך ימי ספרתה סותרת כל מה
 שספרה קו"א לך בכל לבטלה וגז' זכר לזכר קו"א
 קתו והם מברכת והר ורחיק הלוי הקשה למה לא
 נענה בל ברכ ב"ט שכל פסח כדאמר' בשמיני
 דסוכה מיתב יתבגן ברוב לא מברכתן ושד מה
 טעם אין אם ספרין שתי ספרות מספק כוונת
 שאין עשין שמינים טובה מספק ותרצן
 שאין להחמיר כל כך טון שאין לא וכך למקדש
 ויא שאם נמנה יום אחד יותר יבוע יום השעור וארבע
 ב"ט של עבדת ואת לזולת שיהי כת בהג' מאן דלא
 מיאב עומר לל קמ"א לא מיאב בשאר לזולת
 מיאב טעמא דבענין שבע שבתת המימות ה"ה
 ולכא אכל בשאר ללא היבא דל מנה מאודתא
 למע למחר וכן כת רבא סעדיק ותמה על זכ
 הראש ואין אטו ספרת ימים מעבדות זו את זו
 ועוד לדבריהם איש אם שיהי בשאר ללות לא יספר
 עוד דהא לכא שבע שבתת המימות וכן כתב
 קאיי בן בל"ה הראשון בן בשאר קללות אם שיהי
 ולא צריך לו כללה יבקר בשאר קללות וכתב ב"ה
 שאם הפסיק יום אחד ולא ספר שוב אינו סופר
 משום דבענין המימות ואינו נראה לדי דכלל
 ולמה מצוה בפט עממה היא זולת כת לא מנה בל
 לא יספר ביום מדרתן כל קללה כשר למשרת
 העומר הא ביום לא וכת בעל קעטור אי לא מנה
 בללא מיאב שמיא דקצרא נקצר ביום כשר
 ולפיקי מספקא למע בל ברכה וכן כת הראש
 אם לא ספר בליה לא יספר ביום ברכה ואם כוונת
 למשר ביום בלא ברכה קדשות בדו ואם שיהי לא

מנה לל בלילה ולא שום ימנה בלילה שאחריו ויאמר
 היום כך ואתמול כך בברכה אחת עכ' וכתו בספ
 קהשכז מותד לבכך ברכת העומר בן השמשות
 משום דשפקא דרבנן לקולא וספר קשמר בוין
 הזב דרבנן וכן כת' ר"י וכתו במחזור ויטרי המתפלל
 עב הכבוד מעטד יום מונה עמקה בלא ברכת
 מימי אמן אם אוכר בלילה בשתי אחווד ואבך כדן
 ונמצא שלא ברכת לבטל ואם אשכח די מעשה
 ימים ושם עת למעשה אבל לרמבם כת' שאם מנה
 ולא שרך יבא וכן שקד' ונת' כדן לומר מי שאול
 אות חבדו כמה ימי הספרה שיאיל על אתמול היו
 כך וכך שאם יאמר לו היום כך וכך נמצא שכבד
 מנה ואין יכול לחווד ולמנות בכד' ודוק כשאניע
 זמן הספרה דהיינו בן השמשות אבל אשכח אות
 בערב ואילע כמה יהיה לבו מהספרה זאת קללם
 יכול לומר לו כך וכך הם ואין בוק חש' **יום** ש
 מתפללן כמו ביום ראשון וגם כן קורין
 ועמדין את קהל וקורין בפרשת אימור מן שור או
 כשבאו עטד וידבר משה את מועדי י"ג ב' ישל
 עד סוף העטן ומפטיד קורא כמו ביום הראשון
 ומפטיד במילכ' וישל המדך עד פ' אם אכלו מעת
 בתוך אחיקס ומדלג ומתחיל ויע המלך את כל
 העם למר עמו פסח עד ואחריו ל' קס כמוהו
 יום ג' שהוא חול של מועד ערשת שחרית ומנחה
 מתפללן כדרכם ואומי יעלה ויבא בעבודה ומתפלל
 תפלת מוסף כמו ביום טוב ובמקום אתיט מקרא
 קדש הוא אומי את יום מקרא קדש הזה ובלל ג'
 מנכיו שז לקהל לומר בכדו כל די ימים של חול של
 מועד ושע ימים אחרותם של יט קורין את קהל
 בלוג ומעבדן לטבו לקרא את קהל ומנצ' אין בכל
 יום שש ספרים וקורין בהם ל' אין פחתן מהם ואין
 מוספין עליהם ואין מפטידין בבש' באת האחד
 קורין ביום הראשון של חול של מועד ג' במל בשלם
 מקדש ל' עד סוף שסקא ואין אומי קדיש בן ספר

הראשון לשע כל ג' צמח עדין כל חוצת היום שהם
 ל' שעלם לא אחר הספ קשע כמו שכתבו למעל
 בעטן חוכמה וקורא הדין בשאר ימי חול של מועד
 ביום שש קורין ג' בפרשת ואלה המשפטים מן אם
 כסף עד לא תבאל גדי וקד קורא כמו אתמול וכן
 בכל ימי חול של מועד ביום ג' קורין ג' בפרשת
 בהעלותך מן וידבר ה' אל משה למר במדבר סיני
 עד ולגר ולזורח הארץ ביום ה' שהוא שבע של
 פסח וקורא יט קיא סדר הקתלה כשע ימי הראשון
 ומקדשין לל' על היין ואין אומי זמן וקורין מראש
 פדש ויהי בשלם עד פ' אע"ה דופרך ומפטיד קור
 והקדבתם כמו בחול של מועד ומפטיד במאול
 וידבר דוד עד סוף קשיר' ביט קשע קורין חמשה
 בפרש ראח מן כל הכבוד עד סוף הסדר ואם הל
 בשבת מתחילין מן עשר עשר מעט שעלן ז'
 ומפטיד קורא כמו אתמול ומפטיד בשעה עד
 היום עד כגדול בקדכך קדוש ישראל ואם חל שבת
 בחול של מועד ערשת ושחרית ומנחה מתפללן
 כדרכם של שבת ואומי יעלה ויבא בעבודה ובמוסף
 כשאר ימי חול של מועד לא שמזכרין נשאל שבת
 באמצע וחותמין בשעהם ומנצ' אין שש כפרים
 ב' קורין ג' בפרשת פ' שא' מראח אתה אומר לוי
 עד בחלב רמו' כדאמר' במגל' בפ' בעקצ' אומי
 רב חקן בר רבא שבת שחל להיות בחול של מועד
 בן בטסן בן בתש' קורין קרא אתה אומי לוי משום
 דאית בה את חמשת תשמור ודשיכן מיטק
 בחנה בפרק אין דורשין למד על חול של מועד
 שאסור בעשיית מלאכה וגם נוכדים שם שלם
 רגלם ובסת שש קורא מפטיד והקדבתם ומפטיד
 בחוקא קיתה על עד סוף העטן וכתב רבי קאיי
 שמתני מש חכמים פ' תחיית המתים עתידה להיות
 בטסן ונעחת ג' ומנוג' בתש' וליך מפטידין
 בטסן בחול של מועד העצמות קיבשות וכתש' רי
 בחול של סכות ביום בא ג' ובמנחה אין אומי

צדקתך וקטעם פדשמוקו למעלה כל ימים של
 חול של מועד אומד לאחר התפלה במקום תפלה
 לדוד למנצח משתל לבט קרח כחיל הערוב וסימן
 לו הפרשיומשך יתרא קדש בכספא פסל במדבר
 שלם טכרא פמשכו שור או כשב או ע קדשג
 כל בכור אם כסף תלוק פסל לך במדבר סיבוויקוי
 בשלם פרעה כל הבכור וזה לם ישנתה לא כשחל
 פסח ביום חמשי ש כשחל ביום שבע או ביום
 ראשון אין שבת בחול המועד וכשיבא ביום שלמי
 יבא שבת ביום ק שסימן פסול אבל כשיבא ביום
 ק או קורין ביום אב משך תרא וביום ג שהיא שבת
 חול המועד קורין ראה אתה אומלי שקוא פסל
 וביום אב קדש בכספא במדברא כסדר שהס
 כתוב בתעק סימן הראוי היה לקרותם כסדר שהס
 כתוב בתעק לא שקורין ביום שע שור או כשב
 לפ שיש ט עטן הפסח ובחמשה עשר יום וגו' וגו'
 מדבר בה במעט העמד וספרתה שקוא ביום שפ
 ופרשת בשלם כו לפ שקרית ים סוף קיתת כו
 ואו עגרו קיס ובשאר הימים קורין בסדר שכתובי
 בתעק שבת שחל ביום קורין במנחה בסדר אות
 שבע ולעטן הנחת תפלת בחול של מועד היא
 מחלוקת פן המפרשים יש אוסרין מטעם סובדין
 פ ימי חולו של מועד הם ימי אות ימים טובים ואין
 משחין אותם ויש מתירין ומשאין ראייה מדאמר
 כל ואלו מנחין סוכת אדם תפלתו ומוכר כדי פרנסתו
 ושון שכותב ומוכר בחולו של מועד אינן משחין
 תפלין ומיחו אינה ראייה ששון שמוכר לאחרים אם
 לא יכתוב במועד אין לו פנאי במוצאי יט לכתו תפלת
 קרבא לא חרי ומתבטלן מעמדו תפלתן אבל קראיה
 הנכונה היא מהא דאמרין ברוש חד בדנש אובד
 תפלו אתא לקמיה דרב חננאל שלחיה לקמי דרב
 בר בר חננאל אל הבל תפלו חיל וכתו לך אל רב
 ויל כתו לפה פל הדרמיה מתת פלג עלה דרב
 קת אדם תפלתו לעצמו קל לאחר לא פתד לפה דכות

להפח פו להפחם עד לאחר המועד לעצמו כותב
 במועד כדי שיחיו מזומטתו להפחם אחר המועד
 מיד אבל לאחר לא אבל להפחם במועד אף לאחר
 מותר ויש שחולקין ואומרי שמוותר להפחם בחולו
 של מועד ובלבד שלא יבדק עלהס וכתב הראש
 והמברך לא יפסיד ואומר במדרש שהשין שהיא
 רשומה בתפלתן היא דומות לגמאות ימים בשנה
 שמעתי תפלתן כשתסיר שבתות ויט ואם תסיר
 ימי חולו של מועד לא יהיו כך נשא הראש מה שמועד
 הגויס לשלח דודן לשרט חמץ ביום אחרון של פסח
 מן המנחה ולמעלה אם הוא מותר או לא וקשיב
 בריך אות ישראל שנשלח לו דודן חמץ לעשות לנשי
 צתה של יקחו אותה לא שישחא הגוי בקרן זוית
 בבת ויתכוין אות ישראל בלב של יקנה לו חטו
 אות דודן ואו יקח מותר באפלה לאחר הפסח
 בכדי שיעשה שחמץ של נכדי שיעבר עלו הפסח
 מותר בהנאה ואם לאו יעשה חמץ של ישראל שיעבר
 עלו הפסח ויקח אסור בהנאה שחטו של אדם
 קונה לו מדעת אבל בעל כרחו לא וכן כתב התוסט
 ובמוצאי יט פן במוצאי יט לחול פן במוצאי יט
 לחול של מועד מתפלתן עד שבת כמו במוצאי שבת
 ומבדילן בתפל וכן על כוס כמו שמבדיל במוצאי
 שבת לא שאין אומרי ליקו הנטא וגו' אין מברשן
 לא על הכה ולא על הכהמים : :
נוהגין
 בקצת מקומות שלא לשא אשה פן
 פסח לעצרת ושל לא להסתפר והטעם שלא להרבות
 בשמחה שבאות ומן מות שטע עשר זועת אף
 תלמים לר עקיבא באסדרה מטעם שלא היו פוקחין
 כבוד זה לזה וכתב קרי בן גיאת דוקא בשחין
 ששקד שמחה חופה וכפסה אבל ליארם ולקדש
 שפר דאמי וישו אין פני מי שקפז וכנס אין שגשי
 אות אבל אסבא לשחול בתחלה מורין לו שלא לעשו
 כן וכן הורו הגאונים ויש מקומות שפוקחין לשא אשה
 ולהסתפר מלבד לשמר ואילך שאומרי שאו פסקו

מלמות וכן כתב אבן קרדי ששמע בשם קר ורחיק
 קלוי שמנח כתוב בספר ישן הנבא מספרד שמת
 מפסח ועד פרוס העצרת ומימי פרוס פלגא כדיתק
 שולין בקלות הפסח קודם הפסח שלשים יום
 ופלגא חמשה עשר יום קודם העצרת וזמן ל
 לעומר עכ' כתב רשב"י חיי בהשבעה מה שכתב
 שלם לשבעות מלחכה מפסח ועד עצרת משקיעת
 חמיה עד שחרית משום תלמידי ר' עקיבא שלם
 מית משקיעת חמיה ונקברו אחר שקיעת חמיה
 וקיו העם בטלם ממלחכה ועד דתת שבע שבתו
 המימות תחייבה מלאון שבת ושמיטת כדכתב
 שבע שבתות שנים מה שנת השמיטת אסורה
 במלכות קרקע אף זמן שפרת העומר דחייב
 לאחר שקיעת חמיה אבותן ממלחכה ופוקנן
 בסגד לקרות מאן אבות ופוקנן קפן תנה בשבתות
 שכן פסח לשבעות בכל שנת פרק אחד וכתב
 ישראל בן ישראל שהטעם שקורין אותם בלא השבתו
 לפי שהם ימי ממויים למתן תורה וליכן נמנה ארבע
 לא הימים כמו ארבעה שהיא ממתן תורה ארבע
 מן הדקדוק מונה הימים והללות עד שיבא ורוב
 פעם הימנות הסהירו על קריאת התורה ומעשה
 המצות וזה הזמן שהיא זמן הקצר הוא מזמן
 ומיכן לפעם החלק המהפער מן הנפש ולטמו אחר
 רוב התאווה ובקשת רוב הקלות ועדיך להשקטו
 ולתקם במה שיש באת המסכתא מן המוסרים
 המבאים לבריאות והכנעת הנפש ושברותה ו
 ומעשה מלבקש מה שיוקנה כדי להציל אותה
 ולהתקוותה המדות לבינות קולטם על קו המוסר
 והרעת עד כאן דבריו

מתן תורתנו מטעם שבעה שעות פתחה התורה ואחר
 כך אומרים קדיש ומקדש בבת הכנסת ונפטרים
 לכתובים לשלום שחרית נכנסין לכת הכנסת
 ומסדרין הכרכות וקורין קומיות כמו בשבת
 ומזמינין אחר יושב בסדר עליון למנחה משפיר
 לבט קרח כחיל הערוג' וגם מזמינין אחר מזמור
 שירו לישיר חגש שיר המעלות שמיחתי בזומרי
 לזמרת הלל כמו בעצרת וחזור התפלה ומזמינין את
 ההלל ומברכין לגמור את ההלל ואומר שש קדיש
 תתקבל ומזמינין שש ספרים באחד קורין ה בטרשת
 וישמע מן חגש השלשי עד סוף הסדר ובעת
 קורא המפטיד בטרשת טרחם וביום הבכורים
 ומפטיד בתחיל יחוקא ויקי בשלש שנים עד ואשמע
 קול מדבר ומסיים בפסוק ותשא רוח ומחזיר
 הספרים למקומן ואומר קדיש עד לשלש ומתפללין
 תפלת מוסף כמו בפסח וחזור שש התפלה ואומר
 קדיש שלם ונפטרים לכתובים לשלום

יום שני

וקורין בטרשת ראה אנט מן
 כל הבכור עד סוף הסדר ואם חל בשבת קורין ב
 שבעה ומתחילין מעשר העשר ומפטיד קורא
 כמו אתמול ומפטיד בתרי עשר בחזקוק ויא בהיכל
 קדשו עד למנחה בפגרות שקורא סוף הסדר
 ופוקנן בכל המקומות לקרא בשש ימים טובים של
 חג השבועות חזקות החכם המשורר ר' שלמה בן
 ג' צדוק אל שעה על מנת המצות ביום הראשון
 קורין מצות עשה וביום הב' מצות לא תעשה ורוב
 שלחי טבור אומרינין אותם כשחזרין תפלת מוסף
 כשמגישין עד על ידי משה עבדך וכן כתוב בסדר
 רב עמרם ורבי סעדיה ויש אומרים אותם לאחר
 שמימינין חודת התפלה כדי שלא להפסיק בתוך
 התפלה ונטן הוא ובמוצאי יום טוב מברלין
 בתפלה וכן על הכוס כמו שמברלין במוצאי שבת
 לא שאין אומרים ליקו הנשא וגם אין מברכין לו

סדר

תולדות שבעת ערשת נכנסין
 לכת הכנסת וקורין קא בברכותיה וחזמינין ופרוש
 עליו וכו' ואומר שש קדיש עד לשלש ומתפללין שלם
 ראשונה וב' אחרונה וקדושת היום באימנע כמו
 בפסח לא שאומר את יום חג השבעות קורא זמן

על חג ושל

על הבשמים

סדר תפלות

התעניות

מדת עשה
 לזשק ולחריע בחצונות על כל צדקה וצדקה של
 תבא על הכבוד שצאי ושתבאו מלמנה בארצכם
 על הכבוד שצדק אתכם והדעתם בחצונות כלומר
 על כל דבר שיצר להם כגון בערת ודבר וארבה
 וסבא בהן ועקו עליהם לפעיל והרעו ומדברי
 סופרים להתענות על כל צדקה שלא תבא על הכבוד
 עד שידוחמו מן הבשמים ושמיו התענות האו ועקו
 בתפלות ומתחננו ומרישן בחצונות כל צד
 וזו היא במקדש מרישן בחצונות ובאופר שאין
 מרישן בחצונות ובאופר כאחד לא במקדש שכל
 בחצונות וקול שופר קריש לפע המלך יא אכל
 בעש שבעה עשר בתמוז ושאר ארבע העמות
 אין מתרישן שכבר עברו ואין עסקין לשעבר לא
 שזו שרין המאורע מפע עמית נפש וכת קרס
 במזל שכל התענות מתענות קבדות שבורין על
 קבדות מן האלן תפלת כשלה ומפרש בצל תענות
 שבעת עשרת הבשמים בורין כל יג תענות על
 קבדות בתפלה בורין ג' תענות שבו חמשי ושע
 עברו ולש נעמו בורין של תענות אחרות שע
 וחמשי ושע נמרו ולא נעמו בורין שבעה תענות
 שבו וחמשי ושע וחמשי ושע וחמשי ושע בשש
 תענות ראשונות וועקין ומתרישן ומתפללן כמו
 באחד קדש וצדקה שבעה תענות אחרות תן סדר
 תענות שצד מושאין את התענה לרחובת של שר
 ומפרש קטע בצמח אר יקושע בן עזי כל צדקה
 קיה לו וקבוצה בשפן ולמה יוצא לרחוב העיר
 ליכנס בה ככשתא וללא קתס אל חייא בר אבא למן
 צדק א ככשתא ולש כעשא נבוק עממו בתפלות
 רישקיש חמ גלמא וגליתו מכפרת עלמא יא

צמחו איכא צמחו דגלו מית ככשתא לכתפשתא
 ופותטן אפר מקלה על גב התענה מפרש קטע
 בצמח אר יקושע בן עזי כלומר עמו אנט צדקה
 רישקיש חמ בל צדקה לו בר ובראש הנשיא
 ובראש אבד ובכל אחד ואחד סוטל ופותן בראש
 ומסיק בגן בתחלה פותפן בראש הנשיא ובראש
 אבד ואחד קר כל אחד ואחד סוטל ופותן בראש
 ומקשי והא תנא בגולה מתחילין מן הגדול שצמח
 ויימר משה א חקין וא לשר ואל איתמר בע
 ובקלה מתחילין מן הקטן שבתחלה נתקלקר
 כחש ולבסוף חוב ולבסוף ארס ומתקן קח נמי
 חשיבותא לדידיה היא דאמרין לה את חשיבות
 טובא למבעי רחמי עלין וכל אחד וא סוטל ופותן
 בראשו ומקש בצמח ונשיא ואבד נמי לשקל חיפון
 ולתנא ברישקו מיחי שצדקיל אחריתא ומנח
 עליוקו ומתקן לפ שאיש דומה מתבש מעצמו
 למתבש מרחמי יא יכא מנח לה חמל ר יצחק
 במקום תפלן שצמח לגוס לשל צן יתת לש
 פאר תחת אפר ולמה פותפן אפר בראש כל אחד
 ואחד פלגי בה ר לוי בר לחמא ול חמא בר חמא
 חד חמל קרי אסן חשובם לטגך כעפר וחד חמל
 כדי שתוכר לפו אפרו של יצחק ותרחס עלמא
 מיחי צמחו איכא צמחו עפר סתם
 ולמה יוצאין לבת הקבוצה פליגי בה ר לוי בר
 לחמא ול חמא בר חמא חד חמל קרי אסן חשובם
 לטגך כמותים וחד חמל כדי שיבקשו המתענות רחמי
 עלמא מיחי צמחו איכא צמחו קברי גים ולמה
 מתבש בשקיל אל חייא בר אבא למן קרי אסן לטגך
 ככהמה פ שעשין לה מרדעת וכמו מן חשקיס
 ומרוב וקוקן שבהם אומרים לפתח דברי כוסין
 ואומרים אחיסן לא נאמר באנשי נבוק וירא קאלס
 את שקס ואת תענתם לא וירא קאלס את
 מעשיהם ש שם מרדכס מרענא ובקבל אומר
 וקדש לבבם וא בדיכס ואום ליאלתס ומוסוף

בעתם או כש' כחו' על' שיכנע' לבס' וי' א' ו' תשובה
 גמורה' וכתוב בתקון הגאונים לסדר הברכות
 והתפלות בשבת תעטות אחרונות לאו כר' ככנסין
 לשת' הכנסת ומסדרין הברכות וקורין חזמירות
 כמו בשבת וכשיגיע עד ואר' א' ו' ש' ו' אומר
 ו' ג' ו' מורה מעטן קיום ולא ק' תפלה ל'וד ש' מעט' א'
 ז'ק' ל'וד ל'ך' א' נפשי אש' ל'וד מ' ש' א' א' ש'
 כש' פ'ע' תפלה ל'וד ק'ט' א' א' א' א' ל'וד
 ב'ר' נפשי א'ת' א' ואומר ק'לויק ק'לל א'ת' ש' א'
 ומזמור שירו' ל'ך' שיר' חדש' ואומר שיר' המעלות ל'
 א' ב'ר'תה ל' שיר' למעלות אש' א' ש'ט' א' הקדים שיר'
 המעלות ל'ך' נש' א'ת' א'ת' ע'ע' שיר' המעלות ל'וד
 ל'ל' א' ש'ק' ל'פ' שיר' המעלות מ'מעט' ק' א'ת'ך'
 ואומר קוד' ל'ך' ט' טוב' ז' ב'רוך' ש' א'מר' וי' א'ב'ח' וי' א'
 עד ג'ל' ישראל' ומתפלל'ן ש'מונה עשרה ומ'וס'פ'ן
 ע'נ'ו בש'מונה תפלה וחוזר' ש'ך' ק'תפלה א'ת' ו'ג'ט'רו
 וקדושת' ק'ש' א'תה' ח'ונ' ק'שיב'ן' ואומר ס'ל' ל'פ'
 א'ש' ש' ח'ט'א'ן מ'חול' ל'פ' מ'לכ'ן' על' ידי ר'חמ'ך'
 הר'ש' ואומר ס'ל' ל'פ' א'ט'ן' ש' ב'רוך' א'ול'ת'ן' ש'ג'ן'
 ואומר וי'ע'ב'ר' ואומר ת'כ'רות' ושינוע'ס' וס'ל'חות'
 וי'דו'יס' וי'דו'י' ג'דול' כ'ל'ל'ס' כמו ש'אומר' ב'א' שמ'ודות'
 וי'א'כ' אומר' כ'ש'ח'ט'א'ן ישראל' ב'מע'ב' וכ' וד'ט' א'יש'
 ח'מודות' וכ' וע'ר'א' ק'סופ' וכ' עד ח'ס'ן ק'מ'ר'ב'ת'
 ל'ס'ל'ח' ואומר ר'א'ח' ב'ע'ש'ן' וד'יב'ה' ר'יב'ן' ונ'ל'פ'ן'
 מ'ח'ר'ה' ל'מע'ן' ש'מ'ך' ופ'ר'ן' מ'ל'ך' ז'ר'ק' וע'ק' ע'נ'ו
 א'ט'ן' ע'נ'ו ב'יום' ק'תע'צ'ת' ק'ז' וכ' עד ש' א'תה' א'
 פ'ר'ה' ומ'נ'ע'ל' וע'נ'ה' ומ'ר'ח'ס' ב'כ'ל' ע'ת' ז'ר'ק' וע'ק'ה'
 וק'י'יס' ל'פ' א' א'ל'פ'ן' א'ת' ה'ב'ר'ית' ואת' ק'חס'ד' ואת'
 ק'א'ס'ע'ה' ש'נ'ש'ב'ע'ת' ל'א'ב'ר'ה'ס' א'ט'ן' ב'ה'ר' ק'מ'וד'יק'
 וי'ר'א'ה' ל'ע'ך' ק'ע'ק'יד'ה' ש'ע'ק'ד' א'ת' י'צ'ח'ק' ב'ן' ע'ל'
 ג'ש' ק'מ'וצ'ח' וכ'ב'ש' ר'חמ'יו' ל'ע'א'ות' ר'ע'ך' ב'ל'ב'ש'ל'פ'
 כ'ן יכ'ב'ש' ר'חמ'יך' א'ת' כ'ע'פ'ך' וי'ע'ל' ר'חמ'יך' ע'ר'
 מ'ד'ות'ך' ב'א'י' ק'ש'ע'ה' ל'ע'מ'ו' ישראל' ב'ע'ת' ז'ר'ק' ואומר'
 מ'י' ש'ע'נ'ה' א'ת' א'ב'ר'ה'ס' א'ט'ן' ב'ה'ר' ק'מ'וד'יק' ק'ז'

יענה אהר'ס וישמע קול' ע'ע'ק'ת'כ'ס' ב'יום' ק'ז' ב'א'י'
 ג'א'י'ש'ר'א' ותק'ש'ן' ס'ימ'ן' ק'ש'ר'ק' ואומר וי'ע'ב'ר' וא'ס'
 יר'כ'ה' י'א'מר' ק'יום' י'ט'א'ום' ר'חמ'יך' ק'יום' ת'ש'מ'ח'ס'
 ב'ג'ש'ס' מ'מ'ר'ומ'ך' ק'יום' ת'ר'ס' ק'ק'ן' ע'ע'ך' א'ס' כ'ב'ע'ס'
 א'ס' כ'ע'ב'ד'ים' א'ס' כ'ב'ע'ס' ר'חמ'ן' כ'ר'ח'ס' א'ב'ע'ל' ב'ע'ס'
 א'ס' כ'ע'ב'ד'ים' ע'ע'ט'ן' ל'ך'ת' ל'ו'יות' ע'ד' ש'ת'ח'ט'ן' ו'ב'ג'ש'מ'י'
 ר'ע'ן' ת'ע'נ'ן' ק'דו'ש' א'תה' ז'וכ'ר' מ'ע'ש'ה' ע'ש'ל'פ' ופ'ק'ד'
 כ'ל' י'ע'ר'י' ק'ד'ס' ש'ז'כ'ר' ל'ך' מ'י'ע'ר' ל'ע'ך' ב'א' מ'ע'ש'ה'
 א'יש' ופ'ק'וד'ת' ופ'ע'לו'ת' מ'ע'ע'ד'י' ג'ב'ר' מ'נ'ש'ט'ות' א'ר'ס'
 ות'ח'ט'לו'ת'נו' י'ע'ר'י' מ'ע'ל'ג' א'יש' א'ש'ר'י' א'יש' ש'ל'א'
 י'ש'כ'ח'ך' ו'ב'ן' א'ר'ס' י'ת'א'מ'ן' כ'ך' ש'ד'וד'ש'ך' ל'ע'ש'ל' ל'א'
 יכ'ש'לו' ו'ל'א' ת'כ'ל'ס' ל'כ'ח' ל'ך' ח'ח'ו'ס'ים' כ'ך' וק'י'יס' ל'פ' א'
 א'ל'פ'ן' א'ת' ק'ד'ב'ר' ש'ה'ב'ט'ח'ת'ן' ב'ת'ר'ת'ך' ע'ל' ידי מ'ש'ה'
 ע'ב'ד'ך' כ'א'מ'וד' ו'ז'כ'ר'ת'י' א'ת' ב'ר'ית' י'ע'ק'ב' ו'ג' ונ'א'מר'
 וישמע אל'ס' א'ת' נ'א'ק'ת'ס' וי'ז'כ'ור' אל'ס' ו'ג' ונ'א'מר'
 ו'ג' א'ע' ש'מ'ע'ת'י' א'ת' נ'א'ק'ת' ב'ע'י'ש'ר'א' ו'ג' ו'ב'ד'ב'ר'
 ק'ד'ש'ך' כ'ת'וב' ל'א'מר' ז'כ'ר' ע'ש'ה' ל'ה'ט'ל'ו'ת'נו' ו'ג' ונ'א'מר'
 ט'ר'ף' נ'ת'ן' ל'ע'ר'י'א'יו' ו'ג' ונ'א'מר' וי'ז'כ'ור' ל'ב'ס' ב'ר'ית' ו'ג'
 וע'ל' ידי ע'ב'ד'ך' ה'נ'ש'א'ים' כ'ת'וב' ל'א'מר' ק'ל'ך' וק'ד' א'ת'
 ב'א'ז'ש' י'רו'ש'ל'ם' ו'ג' ונ'א'מר' ה'ב'ן' י'ק'יד' ל' א'ר'ב'ים' ו'ג'
 ונ'א'מר' ו'ז'כ'ר'ת'י' א'ת' א'ת' ב'ר'ית' א'ות'ך' ו'ג' א'ל'פ'ן' ו'ל'
 א'ת'ת'י'ס'ן' ז'כ'ר'ן' ב'ז'כ'ר'ן' ט'וב' מ'ל'ט'ט'ך' ופ'ק'ד'ן' ב'פ'ק'וד'
 י'ש'וע'ה' ור'חמ'ים' מ'ש'מ'י' ש'מ'י' ק'ד'ס' ו'ב'ע'ב'ר' ש'מ'ך'
 ה'ג'דול' י'ש'וב' ח'ז'ון' א'פ'ך' מ'ע'פ'ך' ומ'ע'ש'ך' ומ'נ'ח'ל'ת'ך'
 וק'י'יס' ל'פ' א' א'ל'פ'ן' א'ת' ק'ד'ב'ר' ש'ה'ב'ט'ח'ת'ן' ב'ת'ר'ת'ך'
 ע'ל' ידי מ'ש'ה' ע'ב'ד'ך' כ'א'מ'וד' ו'ז'כ'ר'ת'י' ל'ה'ס' ב'ר'ית'
 ר'א'ש'ו'ע'ס' א'ש'כ' ה'ז'ב'את'י' א'ות'ס' מ'א'ר'ץ' מ'צ'ר'ים' ל'ש'ע'ב'
 ק'ע'י'יס' ל'פ'י'ו'ת' ל'ה'ס' ל'א'ל'ס' א'ע' א'י' מ'י'ש'ע'נ'ה' א'ת'
 מ'ש'ה' ו'א'ת'ת'י'ס'ן' ע'ל' י'ס' ס'וף' ק'ו'י' י'ע'נ'ה' א'ת'כ'ס' וכ'ו'
 ו'ח'ו'ת'ס' ב'א'י' ז'וכ'ר' ה'נ'ש'כ'חות' ותק'ש'ן' ס'ימ'ן' ק'ש'ק'
 ו'א'ומר' וי'ע'ב'ר' וא'ס' י'ר'כ'ה' י'א'מר' ק'יום' ת'ע'ך' ג'ש'
 כ'ד'ו'ת' ק'יום' י'ז'ר'מ'ן' מ'י'ס' ע'ט'ת' ק'יום' ת'שיב' ל'ב' ב'ע'ס'
 ע'ל' א'ט'ו'ת' א'ס' כ'ב'ע'ס' וכ'ו' א'תה' ס'ג'ל'ית' ב'ע'פ'ן'
 כ'ט'ר'ך' ע'ל' ע'ש' ק'ד'ש'ך' ל'ב'כ'ר' ע'מ'ק'ס' וכ'ו' כ'כ'ת'וב'

בתורתך ויקי ביום השלישי בהיות הבקר וגו' ונאמר
 ויקי קול השופר וגו' ונאמר וכל קעס דוחי את הקול
 זאת הלפדים וגו' ובדברי קדשך כתוב למיך עלה
 אלם בתרועה וגו' ונאמר בחשבוניות וקול שופר וגו'
 ונאמר הלוייה הללו לא בקדשו וגו' ועל ידי עבדיך
 הנבאים כתו למיך ויקי ביום קהוא יתקע בשופר
 גדול וגו' ונאמר כל יושב תבל ושוכני ארץ וגו' ונאמר
 וירע קעס ויתקע בשופרות ויקי כשימוע קעס
 את קול השופר ויריש קעס תרועה גדולה ותעל
 תחומה תחתיה ויעל קעס המצבה איש כגדו וילבדו
 את המצב ובתורתך יי' אלם כתוב למיך ופ' תבחו
 מלחמה בארבעים על קצה המצב אתכם והרשתה
 בחשבוניות וזכרתם לפע יי' אלכם ופ' שעתה
 מלאו יביכם וזכור לפי יי' אלם זכות יחושע עבדך
 נשאר ורחס עלנא למוען סימני שטנא את יחושע
 בגלגל הוא יענה אתכם וכו' וחותם באי שומע
 תרועה ותקשן סימן קרק ויזעזע ואם ירצה
 יאמר קיום הזכור ברית אבות ה' קיום בגמי רען
 לפי חושק קיום חינוך על עדתך האזנה את כבש
 וכו' סיד המעלות אל יי' בצרתה ל כל המזמור
 אלא יי' אלם זכור לפי זכות שמואל חורך ורחס
 עלנא למוען סימני שטנא את שמואל במצפה הוא
 יענה אתכם וכו' וחותם באי שומע בעקב ותקשן
 סימן קרק ויזעזע ואם ירצה יאמר קיום
 תרחס לבאי באש ובמים קיום תחון בחוש בגלות
 כעמים קיום תפתח לפי אונדות מיס את כבש וכו'
 סיד למעלות אשא עטא הקדים כל המזמור
 אלא יי' אלם זכור לפי זכות איהו נשאר ורחס עלנא
 למוען סימני מי שטנא את איהו בהר הכרמל הוא
 יענה אתכם וכו' וחותם באי שומע תפלה ותקשן
 סימן קרק ויזעזע ואם ירצה יאמר קיום
 תעבדו שר רמיה קיום תשמח אדם ובהמה קיום
 תזקה את פט האדמה את כבש וכו' סיד המעלה
 מימעמקים קראתך יי' כל המזמור אלא יי' אלם

זכור לפי זכות יונה עבדך נשאר ורחס עלנא למוען
 סימני מי שטנא את יונה במשך הדגה הוא יענה
 אתכם וגו' וחותם באי שטנא בעת צרה ותקשן
 סימן קרק ויזעזע ואם ירצה יאמר קיום קעתר
 לאופט לבכמים קיום דוח אדמה לא שבעה מיס
 קיום קבה לפי גלות מיס את כבש וכו' תפלה לענ
 פ יעבדו כל המזמור אלא יי' אלם זכור לפי זכות
 דוד עבדך משיחך ושלמה בן מליכך ורחס עלנא
 למוען סימני שטנא את דוד ושלמה בן דוד הוא
 יענה אתכם וכו' וחותם באי מנחם על הארץ ותקשן
 סימן קרק ויזעזע ואם ירצה יאמר קיום שים
 לפי שארית בארץ קיום קודר בשם לרעות הארץ
 קיום מטובך תשבע הארץ את כבש וכו' ויזעזע
 דפאמי יי' ונאמר תפלה ויזעזע ומודים וברכ' קהט
 ושים של קדיש עד לעלם וזו תכחו ושמות ושלחו
 ויזעזע תחנה ומיושב יי' את שרבו עמו בן וקדיש עד
 לעלם מוציא שז סת וקורין בן מראש פרשת את
 בחקותי עד סוף הקלל כהן קורא עד וישבת לבטח
 עלה לוי עד והקמיות את ברית אתכם שלשי והוא
 המפטיר קורא עד סוף הקללות עד בהר סיני עד
 משה משום דקיימל אין מפסיקין בקללות לא א
 קורא את כל משום סוף ואל תקור בתכחות וקטעס
 שקורין בקלות כדי שישמע קעס ענש קעסו
 ויחזרו בהשבעה ורחס עליהם המקום ויזעזע קדיש
 עד לעלם ומפטיר שרמיה על דברי הבגרות עד
 וסימני עלימו נקרא א תעבדו וקורא אותה בענין
 הפטרת ט באב ויבדך קצרות האחריות עד
 מן דוד וכן במצפה ויזעזע מלשון וידרוש מי שראוי
 לדרוש ויזעזע קדיש דהוא עתיד לחדתה עלימאי
 ומחזיר ספר תורה למקומו ויזעזע קדיש תתקבל
 ויזעזע למצב מזמור לרוד סיד לך דומיה תהלה
 אלם בצון ולך יאולס נדד וקדיש עד לעלם
 ויזעזע תכחות ושמות ושלחות ואם ירצה
 ותחיל קהלים ויקרא ממנו כהן שקורין בלג' וים

27

הכפדים עד שיגיע זמן תפלת המנחה
למנחה אומרי קדיש עד לעלה
 ואומרי ארך אפים ורחמים
 ואל ארך אפים מלא רחמים
 ומוציא את ישראל ממצרים
 ואלו ומפטיר בגרא פתח
 הראשון קורא מן
 ויהל משק עד אשר דבר לעשות לעמו
 ומדליגן
 וקורין השט ומפטיר מן פסלך
 עד אשר את
 עשה עמך ומפטיר בתרי עשר בקוּשע
 טובה
 ישראל עד ופושע ישאלו בם
 וקורא סוף הספר
 ומסיים מן המזמור קורא בסוף ספר
 מיכה ומחזיר
 את למקומו ואומרי קדיש עד לעלה
 ומתפלל מן שמנה
 עשרה וחוזר שבת תפלה
 והודוים וזו ברכות כיון
 בשחרית ואומרי תהנה
 ומיושב אס ענפו עפו במו
 קדיש התקבל ומזמור לך
 דומיה תהלה ואז קדיש
 עד לעלה ואומרי תכחות
 ופנינוטם וסלחות עד
 שיגיע זמן תפלת נשאל
תפלת נעילה אומרי קדיש עד
 לעלה ומכריז
 שזלקת לזמן מה אמן
 מה חיינו ומתפלל לזמן ועברו
 בשומע תפלה עד המזמור
 את עמו ישראל בשלום
 אמן ואומרי וידוי מה
 נאמר לפניך יושב מרחם וכו'
 מה אמן וכו' אתה
 הגדלת עד ואס יצדק
 מה יתן לך ומדליגן
 ואומרי ואתה ברחמיך
 רחם עלנו וכו' וחוזר
 שבת תפלה אבות
 וגבורות כתר אתה
 קדוש אתה חונן
 סלח לנו אבותינו וקוידוים
 אשמינו לעשנו מה
 אמן מה חיינו וכו' ויעשר
 כשחטאו ישראל במדבר
 וכו' דעל אים חמודות
 וכו' שרא וכו' ראה בענינו
 ושבנו ברכות כיון
 ביוצר ואומרי רצה ומודים
 וברכה כהשם ואים שלום
 קדיש התקבל ומתפלל
 עד שבת
ועתה אפרש חתימות
 שבע ברכות אלו למק
 נשתאו הראשונה מן
 שבעה את אברהם אבינו
 ואלו וחותם על ישראל
 ואמרין ברוש למי ולא
 גא יחוק מכיון סגסג
 יחוק כמי שגמלו כל
 ישראל דמי וזהו לשון
 גאולה שמוכר בן

עד אמרי הים שקתלל
 אברהם אבינו שכל זמן
 שיקיו ישראל בגרא
 שזכור להם עקינת יחוק שנא
 וקרא אברהם שם המקום
 קדוש יי יראה וגו' קורא
 יענה אתכם בחדושי לב
 מן שק קורא חזון יחזיר
 עבמו מן כולל שקיה
 לו למי יענה אותם ומתרח
 שאין לחוש בזה לא
 בדברי שבה שכשמוע עבמו
 מן כולל נראה ככופר
 אבל בתפלה ותחפוש
 אין לחוש בזה ויכול
 קורא לתפלה עלהם ומימלא
 קורא עמקם בצרתם
 ובשועתם השפיה
 מי שבעה למשק ואבותינו
 על ים סוף וכו' וחותם
 וזכר הנשכחות לפי
 שקיו ישראל נשכח
 במצרים כמה ששכחתי
 אשון מן הגאולה וזכר
 להם המקום בגית אבות
 וגאם שנאמר ואזכור
 את בריתי ולפי שקינת
 טבעת המצרים שם
 סוף שקיאת עקד הגאולה
 לשכך מזמור כאן שמיעת
 תפלת על ים סוף השלישית
 מן שבעה את יהושע
 בגלגל וכו' וחותם שומע
 הדועה פ יקושע נענה
 בשופרות צדיחו וקיה
 זה בעד שקיו ישראל
 עמדין בגלגל מדבשת
 מן שבעה את שמואל
 במצפה וכו' וחותם שומע
 נעקה וקורא בשבעה
 שבעו ישראל תשובה צמי
 שמואל שנאמר ויצאו
 כל צבתי ישראל אחריי וכתב
 ויאמר שמואל קבע את
 כל ישראל במצפתה ואתפלל
 בעדכם אל יי וכתב וישמע
 שלשנים פ התקבע בעי
 ישראל המצפתה ונאמר
 וכתב ויאמר בני ישראל
 שמואל אהי עמך אהי אהי
 וכתב ויצעק שמואל אהי
 בעד ישראל ויענהו יי הנה
 שיש בשמואל תפלה ונעקה
 והיא משן מזמור אהי בצרת
 לקראתה ויענה שקורא ענן
 נעקה החמישית מן שבעה
 לאהיו בקד כרמל וכו' וחותם
 שומע תפלה וזה קיה כשהרנג
 צאי הבעל והיינו משן
 מזמור אהי עמך הקדים
 על שם שקיה בקד כרמל
 אהי נמי שבא בזכות
 קורים שנא ויקי בעלות
 המנחה ונגס אהיו
 קצאי ויאמר יי אהי אהי
 יחוק וישראל קיום יודע
 וגו' ועד על שם שכתוב

סדר תפלות התענות

במומווד זק הנה לא יחס ולא ייסן ונא וליהן אמר
 לגשאי קטנה כמקתל בהם חולש יסן הוא ויקץ
 קשית מי שעה את יונה במשע הדנה וכו' וחות
 קטנה בעת זרה וקיא משען מומווד ממשעמקיס
 קראתך יי' שהתפלל ממשעמקיס ונענה בעת זרה
 שנא קראתי מצרה ליי' ויענני קששת מי
 שעה את דוד ושלמה בן שדושלפוכו וחותמכחם
 על הארץ ויאמרו שדושלמי שחא שלמה מצאנו לו
 תפלה שדושלם שנא במו בעתי שת וטל לך לא דוד
 לפנה פי היכן מצאנו לו תפלה שדושלם ומתקן על
 שבקש לעמוד על מעטן של ישראל פי וידע בעצמו
 שחטא ובקש רחמים על עצמו ועל ישראל ונענה
 ונתנה לו בקרבן שהקריב בערב ארונה ומעט
 שהתפלל היתה על ישראל חותם בה מרחם ער
 הארץ וקיא משען מומווד תפלה לעט פי יעטוף שיש
 בן תפלת הארץ שנא אתה תקום תרחם עון וכו'
 ודאי פי מי שעה את דוד שנאמרו וקיא רעב שמי דוד
 שלש שנים ושלמה גם כן התפלל רעב פי יהיה בארץ
 ולשכר חותם בה מרחם על הארץ שהם התפללו על
 ארץ ישראל בהיות בה רעב ותפלה לעט על דוחק
 גשמים סוף שהכל עשים כדאמרו לו נקראו ישראל
 דלם לא על עסקי תבואה אינמי מעט שכתוב בו
 פי הקיף ממרום קדשו יי' משמים אל ארץ הקטט
 דקיינו כשמרוק הארץ בגשמים שהיא מצטאיה
 ומרחם עליה ויאמרו בפי סדר תענות שגד מכרו
 יונה שגד דוד ושלמה הוה מלאי טעמא קח מקדמו
 לפי ברישא וחותם ברוך מרחם על הארץ פי ודע
 שתהיה חתימה אחרונה ושוב בגלגל ששז קויון
 כדתשא על קששת הוא אויב אימך רבנמן מלאי
 ששתת ששתת לארונה כדתשא בעגא ישראל
 מן ארץ ובחתימה הוא אויב מי שעה את אברהם
 אטמו וכו' באי גאל ישראל כת הרמז במזל שגד
 שהיו מתעטן על קשמים וידו להם גשמים אם
 קודם חשת ידו לא ישלמו לא אוכלן ושותן

ומתכנסין וקורין הלל גדול שאין אויבי הלל גדול
 לא בגשם שבעה וכברם מלאה ואם אחר חשת
 ידו הואיל ועבר רוב היום בקדושה ישלמו תענית
 וכן אם היו מתעטן על זרה ועברק או על שמד
 ונתבטל אם קודם חשת נתבטל הגורק לא ישלמו
 ואם אחר חשת ישלמו וכת הרמז דוקא שגד
 משום דאין מטרדיחין על הצטר אבל יחיד אם היה
 מתענה על זרה ועברק איש קודם חשת משלם
 ואמרו בתענית כל תענית של קבלה על
 מצעוד יוס לא שמיך תענית אימית מקבלה ירב
 אימך במנחה ושמואל אימך בתפלת המנחה אימך
 יוסף כותיה דשמואל מסתברא פירו שאימך אדם
 בשומע תפלה קבלה על תענית למחר יהי רען
 מלסגך יי' לאי אבהי שתענט בקראי ותרחיב
 סעדי ותענט שגד לתחננו ותשמע תפלת וחותם
 באי שומע תפלה וכתעט שגד אין צריך הסתמך
 לא שז מכריו ואומעטפן והקטע מקובל ומתפלל
 תפלת תענית והם איתא שדושלמי ר' יהודה
 כשיחא גוד תעשתא אימך לה רש לקיש לר' יוחנן וקיא
 לא קבלטן מאכותא אימך לה אן אדריש גלותא
 סמטן וכש התענות שהם מדברי קבלה כת
 רבנתן גלון שאין מעטג לחיד המתענה למחר יג
 מרות והר יעקב בן הר' אש כת ואיט יודע מה
 חשש יש בגד שאיפן לא בקודם בערה שהרי לא
 אמרו חכמים לא כל דבר שבקדושה אין אויב אות
 בפחות מי ואיפן קרא דבר שבקדושה לא קדיש
 וקדושה וברכו זמן כת הר' יונה וכשאומו ויקרא
 בשם יי' צריך להפסיק מעט בין בשם ליי' פ בפסו
 קוא בטרחא וכו' קמון טושן בזה ובמעט יג
 מרות יש מנחלקת בין קראשועס קראשועס אוימו
 פי יי' אינש עלעס לחסון ששם פ קראשון קוא
 הקורא והשם הוא תפלת המדות ומצאין ראייה מן
 הפסק שיש צעקס ואין למר מנדרשין
 בפדקא קמא דראש קשנה יי' איש קוא קודם

המדות מדות ויתר קן יוכן שגם בכללות ישראל
 שהחזון אומן ועבד ה' על כפי ויקרא וקקל מיתהו
 ה' א' א' רחום וחמון ולפי דברי הגזוועס קיה על לחון
 לומן ויקרא ה' וקקל אומן ה' א' רחום וחמון יוכן כת
 קר יונה וכתב קר ישראל בן ישראל אעפ כגם לא
 ינקה הוא ממדות קסס כאמרס ז' וקקל לשבסלם
 ינקה לשאינן שביס איסו ראווי להתחנן ב' לטב קסס
 ב' קראווי להתחנן במדות של רחמי' ל' במדות של
 ענגס כמנו האדם קחולה שאומן דופא חולס רפאט
 ואיסו אומר מוחץ עביצס רפאט

כת קר'ף כפך רדאש קשנה מוסי ען ועבד
 על פשט תאנח דבר ישמעא מעבד ראשון ראשו
 וכן היא המדה פ' אדם ישר ותמים בדרכו אס
 נכשל בחטא ועדין לא בא חטא על ידו מעשדו אות
 החטא אין קבה כותב עליו לא מעבדו וכך היא
 מדת של קבה של לתייבתחלה שאמין קן כל גל
 יפעל ג' פעמים של פש גבר' אינן רבא ושן עבדו
 איסו נמחק דאי איכא רובא עמות מייחסב בקדיו
 פי אס בשעת מיתתה איכא רובא עמות ל' ר' מוחק
 שקעבד מייחסב הקרעמי בקדיו ומיענגס אכולמו
 פי אחר לגחון קא דתאנח דבר ישמעא קימ' באדם
 ירא שמים שקוא קסוע בעשיית קמעות ואומר
 חמודות ובעת חטא בקלות מידת של קבה עמו
 שקוא מעבד ראשון ראשון ומוחלע ובעת דדיקיס
 קוא' ושן עבדו איסו נמחק לא תלוי ועמד עד
 סעה שימות באותה סעה מנשבין אס זכורתו
 מדובין מוחותן עמות שקעבד איסו נעגס עלקס
 שקרי קעבדן ראשון ראשון ואינן חסובין עליו וכאן
 לא עשאון דומה אכל אס גברו אותס עמות ומצאו
 מעשיו כולס כמנטרפן ונשקלן זה עש זה רובס
 חובות קרי כל א' וא' נחשב ופותן על דין על כולס וזו
 היא המדה קמפויק בדרכ' פי המדה שאמין עלת
 וכך היא המדה וזקוא פי מדה שבעת קמפויק
 בדרכ' ה' קיא ורב חסד שבעת כל זה כת קר'ף

שיחטא קאדס ואפ קוא לאחר שיחטא קאדס ויעש
 תשובה שקס שתי מדות דבשלמא לאחר שיחטא
 יקבלו בתשובה וזו היא מדת רחמיס' אכל קודס
 שיחטא אין לשומן מדת רחמיס' א' רחום ג'
 וחמון ד' אכך אפסי' ורב חסד' וזאמת' ו' פוצ
 חסד' לאפסי' שתי מדות פ' פוצ חסד' סתם מדה א'
 ולאפסי' מדה פ' עיק סמוצ חסד' לאפסי' דור ועדפת
 על מדת פערעמות שאומר בק על רבעס חמס
 מיאות' מוסי ען ופסע וחטאה שלקס פ' קסחלקי
 עמות ג' הודפות פשעס ג' קמדריס חטאיס ג'
 קשגת' ונקק מדה אחת קרי י' וחמני ג'פת
 אומריס פ' ה' קס שתי מדות' ומנשיס ראיס
 מדימרינן בפסיקתא ותאמר ען עבד ה' אימרה
 כנסת ישראל לטב קבה רבסן של עלס אותס שתי
 מדות שנתנה ל' כסיע עבדתס ושכחתס' ועד
 שרז' דרסוס בשט עטיפס אפ קוא קודס שיחטא
 קאדס כדדרסינן פשמעא פ שמע' ג'יס אל קול
 הנער באשר קוא סס' ואפ' סעתידין בט להמית
 את ישראל בצמח לא קעשאו' ואפ קוא לאחר
 שיחטא קאדס ויעש תשובה כדרכי' אס וך וישר
 אתה היית אין כת כאן לא אתה' ומק שאמרו
 קבאוועס שקודס שיחטא קאדס אין לשומן מדת
 רחמיס' ז' א' א' ע' ג' וידוע לפגו ססופ לחטא
 מיתגה עמו במדת רחמיס' באשר קוא סס אי נמי
 קודס שיחטא ע'ז' ואעפ שכבר חשב לעבדה
 ומחשבת ע'ז' מנרפה קבה לפעשא שנאמר למען
 תעס את בני ישראל בלבס אפ קס מיתגה עמו
 במדת רחמיס' קודס שיחטא' וכשיחטא מעבד
 קמנשבק עש קמעס' ומק שאמרו עד קבאוועס
 שקסס קראשון איסו מן קמען כת קראש לא נחיר
 על כלל רמח' עה למיכת בו יקרא ה' קא כתי ועבד
 ה' על פגו ועל קאי ויקרא ומק על להוצר ארת
 קסס אחר ויקרא' ועד רמוצ חסד' בל' לאפסי
 אינה מדה ראש קרעה קוא פוצ עד רבעס וכל

וה' לא יתעורר כתיב וכו' ראשון ראשון שה' אים כובש
 ולא פא לא עין ראשון שאדם עשה ימצאו
 ואז אמתא עשאר העברות עובד אסקוה שקול
 הזכות מכרישן כון אמות עין אים עמקס וחס
 הקב שקול כל אמות עין קבא מחויר אות עין
 והעצמות מכרישן וקייס דקאין דוד תנה עין על
 עניס כתי הרמבם יא שס ימים שכל ישראל מתעטן
 בקס מפע חרות שאירש נחס כדי לערר הלבבו
 ולתת דרש הקטובה ויקיה זה זכרון למעשי ק
 הרעס ומעשה אבות שקיו כמעשים עתה שגדס
 לפולס אמות הכרות שזכרון דברים אונשוב
 לטייב שכל והתדו את עניס ואת עין אבות זלו
 קן יז בתמוז וט באבותס גדלה ועשרה בטבת
 ומעשיס חס בדברי זכריה שזאמ' כתי אמר ה'
 בבאות עס הרעשו עס החמשי וטס השמש ועס
 העשירי קיו לשת יקודה לשון ולשמחה ולמועדי
 טובס והאמת והשלוס אהבו עס הרעשו זה יז
 בתמוז עס הקענה קענר שכל בחדש הרעשו בט
 לחדש ויחוק הרעשו וכתו ותקע קענר
 ואז ע שאומ' כפסו שנט לחדש הקענה קענר עתה
 מתעטן ב' ז' ע שמתלה תקמו התעשת בט' לפ
 שב' ע הקענה קענר בראונה ובשעה הקענה
 ב' ז' ע וכיון ששעה הקענה ב' ז' ע תקמו לתעפות
 ב' ז' ע דחרבן שת שפ' חמיר לך וקרא עס הרעשו
 שקוא בחדש הרעשו שמוטן לחדסי מעסן וה'
 דברים אירש את אבותימ' ב' ז' בתמוז ואוק
 בשתברו תלחות וכל התמיד מבת ראשון וקבוע
 קענר ירושלם בחרבן שפ' כיון שאמר' וסדף
 ארעס אמוס את התורה והעמיד טלס בהכל ועס
 החמשי זה ט באב עס נשדף שת אים שכל במלכ'
 ובחדש החמשי בשבעה לחדש ונ' ושדף את שת
 י' וכתו שרמיה ובחדש החמשי בעשור לחדש ועין
 וישרוף את שת י' ומפר' בגנ' קא טנד בשבעה ע
 נכנסו עיס להיכל ואכלו ושת וקדקדו ע שמיט

ותשיש ולעשתה ערב ה' עתה את האש ונסדף עש
 שקיעת החמה ובעשור לחדש וקייס דאז יחוק
 אוקייית באותה קדור לך קבעתו לא בעשי ישרוס
 של היכל בעשידי נשדף זרבין ארתלה דפרעפות
 ששקר זאמרי ברוס למי ר' יהושע בגלי עיס תשיש
 ועשירי ר' אבין עיס תשיש ועשירי ר' לוי עיס
 תשיש ולעשירי ולכן קיה סתה קראש של לכו
 בשר בליל עשירי וקדרי עס החמשי בעבור שקוא
 בחדש החמשי וחמשה דברים אירש את אבותימ'
 בט באב ואוקן בנורה גורק על אבותי של יכנסו
 לחרץ וחרב קבת בראונה ובשעת וכלבדק סת
 שהיתה ער גדולה ללילס וקיא וקמענה וקצרב
 מקומות שגדלו נשאר מנלות ירושלם כמה שפס
 אחר החרבן וקיו בקס אפס ורבבת מישדל וקיס
 להס מלך גדול וכן כוויבא שמו אים מלכ' והסס
 כל ישראל וגדול החמשי שקוא ממלך המשיח
 וגדלה מלכות רומי עלחס ולברוס וערע' כולס
 וקיהמ דק גדולה כיון חרבן שת המקדש וחדש
 טורסוס רופס קרע שיהי מי לבי אדוס ארת
 הקיכל ואת כל סביבו לקייס מה שזאמ' עין שדק
 תחס ועס השמש זה ג' בתשרי עס נהרנגלה
 בן אחיקס ונכשת גלות ישראל הנשאר סכנ' להס
 גלות זכר גדולה וקרא עס השמש שקוא בחדש
 השמש ועס העשירי זה י' בטבת עס סמך נסכר
 נטר מלך בבבל ידו על ירושלם וקרא בי ער וגמעק
 שנאמר וקיה דבר י' אי בשנה התשיש בחדש
 העשירי בעשר לחדש לאמ' בן אדם כתוב לך את
 עס קיוס קוק את עצם קיוס קוק סמך מלך בבבל
 ג' ירושלם בעצם קיוס קוק וקרא עס העשירי
 שקוא בחדש העשירי וקיה ראוי לקדמיו קודס
 כסדר הפרעפות לא שכת כסדר קודסיס
 ומקשי בגמר קרי לכו ששון וקרי לכו עס ומתדן
 רבא בזמן אירכא שלום כעון שבת המקדש קיי ער
 ששון בזמן דאירכא שמד ער עס והאירכא דלכז

111

שלום ולכא שמד דע מתענן דע אין מתענן .
 פי דלכא שלום שקשת חרב' ולכא שמד במקום
 ידוע מישראל דע רוב הצבור והסמנו שלם להתענן
 אין כל מטריחין עליהם להתעבות דע רוב הצבור
 להתענן ומתענן וכת' קלמבן ועכשו כבר דע ונחמ
 להתעבות וקבלו עליהם לפי חסוד לחד לברוך גרין
 וכא בדורות קללו שבשמותינו שרעו יש שמד בשאר
 ואין שלום . קילבך חייבין הכל להתעבות מדברי
 קבלה ומתקנת נבאים עכ' ענד מתענן ב'ג באדר
 קסמוך לגמון ואינן מפוש בכתו ולא בתלמוד לא
 קחכמים האחרונים תקבוקו אחר חתימת התלמוד
 וכת' אבן קירחי שאינו לשמוכר תענית אסתר שקרי
 אין אמן מתענן ג' ימים לילה ויום ושד שאותם—
 בפסח היו שנאמר ויעבור מידת ויעש ככל אשר
 צוה עליו אסתר מלמד שעבר יום ראשון של פסח
 בתענית והמן נתלה בששק עשר בעצן וכד' לדבר
 וישבת קמץ ממחרת' ואין התענית לא על שם
 ויקהל הקודים אשר באשן ב'ג ט' ואמר מר ומן
 קהל לכל קורא' וכן פי שרשלאני ומנבדא כפושא
 ונקהלו להתענות וכן פי ר'ח' ולבך אין מתענן לא
 יום א' עכ' וחלק יש בעקם שארבעת העמות הם
 נדחין לעצמם כשאלו בשבת חוץ מי בטבת שאינן
 חל' לעולם בשבת אבל קורא חל' לעצמם ביום ששי
 ומתענן ט' ביום ואפי' קיי חל' בשבת לא היו יכולין
 לרחות לעו אחר מפע שכל ט' בעצם היום הזה כמון
 ביום הכפרים ושאחר העמות אינן חל'ן לעולם ביום
 ששי' ועוד פי'ג באדר שחל' להיות בשבת מקדימין
 ומתענן בחמישי שקורא יא' פ' לא היו יכולין לרחות
 לעו ראשון שלאחר השבת מפע שקורא יום ערבים
 וגם ביום ששי לא היו יכולין להתענן בעצור הסלחו
 והתחננו שמרשע לעי' בתענית ולא נכון לעשות
 ק' בערב שבת שלא יוכלו למדוח להכין לשבת זה
 הטעם מצאתי בתשובות הגאונים' ושאחר העמות
 כשחל'ן בשבת ואפי' ט' באדר דוחין אותם לאחר השב-

וכול מותרים בחינה וסיבה ונעלת הסגור
 ותשמים המטה ואין נדך להפסיק בהם מבעוד
 יום חוץ מנט באב' ובכולן קורין בערה שהירית
 ומנחם ויחל משק אבל אין מפטירין בהם חוץ מנט
 באב' בשחריית קורין פרשת פ' תלד בניס ובי' נחם
 ויחל משק ומפטירין שחריית ומנחם ובשבת שקול
 להם אחר קריאת הקפטר קודם אשרי נדך שיכר
 שז' ולפודיע לקהל באי זה יום יחול העסו או אחינן
 ישדא שמעש עספלו יום פאן יהפך אותה קבא לשבון
 ולאמחא כמו שקבטיחמו בעמיות ונאילי אינן . וג'
 התענן אין מכריזין עליהם באב' יום הכפרים ופרי'
 וסימנך אכף' וצמי העמות קאלו חוץ מנט באב'
 ככנסין לבת הכנסת ומסדרין קב' וקורין
 הזמירות כשאר הימים ומוסיפין בתפלה ענן וכן
 בערבית' וקייחידים אומן אותה באומע תפלה ושז'
 אומרו ביונעל לרופא לפי שקייחיד אינן קובע צרכה
 לעצמו כמו שז' ומנחם במקרא עשה תקף לגדול
 שנאמר ענני' פ' טוב חסדך וסמוך לפי ריבה ריב
 וגאט' וכת' יא' ער' וגא' וסמוך לפי יעקב יא' ביום
 ערב **עננו** אשמן עננו עש ענני' ביום
 עש התענן קורא עשאל זה עש אבחרקו
 ומן קדין קיי לפי למי' ביום קעס קורא לא עש כפר
 שקורא מן התורה קרא עש לבד' אבל שאר העמו
 שהם מדברי קבלה אמן אומרי עש התענית לעי' פ'
 לשם עבוי' קבלוהו פ' בצרה גדולה אנוס על שם
 ובצרה גדולה אנוס' ג' תמן למריינן עש' פי' ידעתי
 את מרייך ולא תתעלם מלפני מבקשתם על שם וג'
 תתעלם מתחנתי' קייחיל קרוב לשועבו על שם—
 אשר לו גא' קדושם גא' . ואיל' לשועבו עש' ושועתי
 איך תבא ועל שם קיערוך שוקר לא בצר' טרנסקל'
 אתה תענה כדבר שנאמר וקיי טרס יקראו ואת
 אענה וג' פ' אתה שומע תפלת כל פה וג' התפלה
 וכת' רש' בשם הגאונים שאין רנל'ן לעי' עננו ערבי'
 ושחריית שמא יארע לו אונס ולא יוכל להתענות

ונמצא שקרן בתפלת. ומה שאומרו שז' לפי שאח
 של יתענה חחד מן הקהל. ויא' שאין נקרא שקרן
 כיון שכש צת תפלה היתה דעת להעלות ואם לא
 כן היאך למה אדם תעשה ופרע וקלם ככר התפלל
 כתבר בנתן שז' שאין מתענה איש יכול להתפלל
 שכיון שאין מתענה איש יכול למע עבדו וכן כת' רב
 עמרם. וחזור שז' התפלל ואומץ שלחות וויכויים
 בסלה לפי ארצו ועבדו בין על לרופא וחיותם פ' אתה
 א' פדוק ומתפלל ושנה ומרחם בבל עת צרה ועקב
 באי קשנה בעת צרה. ואומץ כפ' אדם ועמר התפלל
 ואומץ תחומים של שט וחמישי וסולטן על טעמם
 ואומץ תחנה. ואומץ איס שעטן עמו כבו וארצו מלכא
 וארצו לא נדע. ואומץ קדיש עד לשלש ואומץ א' ארך
 אפס ודב' חסד. וא' ארך אפס ומלא רחמים ואומץ
 סת' וקורין בו ג' בראש ויחל משה. ואומץ קדיש עד
 לשלש ואומץ אשכנז ולמנצח וסדר קדושה. ומחזיר
 סת' למקומו ואומץ קדיש התקבל. ואומץ מזמור ב'ו
 בטבת ועם גדלה אומץ שיר מזמור לסוף ג' אים אל
 דומי לך. ויא' בתמוז אומץ מזמור לסוף ג' אים באו ג'ו
 בעלתר זכ' עש' אסת' אומץ למנצח על אילת השח
 ואומץ קדיש יהא שלמא דכא. למנצח אומץ אשכנז
 וקדיש עד לשלש. ואומץ א' ארך אפס ודב' חסד. וא'
 ארך אפס מלא רחמים. ומנצח סת' וקורין בו ג'
 ויחל משה כמו בשחרית ומחזיר סת' למקומו ואומץ
 קדיש עד לשלש. ומתפלל יח' ואומרי עבד. וחזור
 שז' התפלל. ואומץ שלחות וויכויים כמו בשחרית
 ועבדו בין על לרופא ועמר התפלל ואומץ ברכת
 כהנים ואומץ תחומים של שט וחמישי וסולטן על
 טעמם ואומץ תחנה ואומץ איס שעטן עמו כבו וארצו
 מלכא וארצו לא נדע. ואומץ קדיש התקבל. ואסת'
 ו' בטבת ביום ששי מתפללן שחרית כשאר העמו'
 וכן במנצח אבל אין אומץ וויכויים ולא נפלת אפס
 במנצח מנצח שהיא ערב שבת. כתב רבינו קארי
 אע"ג דאמרי ברוש למי דקעטות ודפסחים בפרק

מקוס שנתנו אר' ושאר נשיא דהיינו דל' למישהיה
 חמרא ודל' למיכל בשאר מין ראב עלול עד אפיקי
 תעשתא מנצח שז' פסקא חבן שתה מיה טעם פ'
 קשתת יקוסן מנצח כל ישראל דל' למשחט מריש
 ירחא פ' איס במו באב מנצח שעת ולמעלה לפי
 סעד יוסה תעשת נמנע מלשחוט אל' יבא לחול
 וביוס התעשת שאין אדם אוכל אין לגזור ולחוש וכן
 מנצח בבבל. ובאן הארצות לא פשט זה המנצח רק

ליל תשעה

ב' אב. חולצין מנצח
 באבלס וקורטס לבת הכנסת ואין מדלפקין נרות
 רק נר א' למר לזכור איכה. וכש' צע' לבלה עטרת
 ראשן מכבה אות' ומתפללן ערבית כשאר הימי'
 ואומץ עבד. ואומץ שז' קדיש התקבל ואחד כך קורין
 איכה ואומץ קימות ואחד כך ובא לטון וכל סדר
 קדושה ולא יאמרו ואת בריית' אותה סנדא במקו'
 ברית על הקימות. ועד מנצח שכת' בו לא ימושו
 מנצח ובט' באב אסור לקרות בתרה מנצח שכת'
 פקודי י' ישרים מנצחי לבו. וכן בשבת האבל נצח
 שלח למירו מנצח שגם כן האבל אסור לקרור
 בתרה ואין קדיש דהוא עתה לחדתא עלמא וקולצין
 לבתיקום ואין פותחין שלום זה למה לא באבלס וכו'
 וקטעם שאין מדלפקין נרות בשבת הכנסת כדאית'
 באיכה דבתי שאיך קבה למנצח השבת בשער
 חרבן קבתי מלך בשך ודס כשקור' אבל מה דכחו
 לעשות אמרו לו מכבה את הפנסין איך לפסוף את
 אעשה כן שנאמר שמע וידח קדרו' ופי' פנסין כלם
 שמתקן בהם הנרות מנצח קרוח שלח יכנס שקורי'
 להם עשיות וכן תדע באורים ככדו י'. בפגסיה.
 ואיס חל במנצח שבת אין אומץ ויקי פועם. ויש מן
 קבאזעם שכת' כיון שאין אומץ ויקי פועם גם סדר
 קדושה אין למי. ורב' צמח כת' אין אומץ ויקי פועם
 אבל אומץ ובא לטון וכלה סדרא אבל זאת ז' אר'
 ברית' אין אומץ ואין מנדילין על הכוס עד מנצח ט'

112

באב ואין יגדילין עט בשמים מטעם שכלל ט באב
 אין לעשות נחת רוח אבל מנכרין על האור קודם
 שק רין איכה וכן כתב רבנן **שחרית**
 נכנסין לשת כנסת ומסדרין
 קבוצת וקורין קומיות כשאר הימים וכתב
 קרמון פשוט קטת העש של לקרות פדש הקרבנות
 ומטת חי וקו מקומין ומדרש ר' ישמעאל בפרט
 הכנסת לפי שאסור לקרות בפרק ואיש נראה ל
 לפי שאין לא איסור בסדר היום שקרי קורין קש
 ומנכרין לפיט ולשחרית וכן קורין בפרק ומפטירי
 בגש ופרשת הקרבנות וחי וקו מקומין כנגד
 התמידין הקסוס וחומין כדרכו ואיש חושש וחוזר
 שלח זמין ובמקום קדישר ונעדין אומן קדש
 את שמך הגדול כשם שמקדישין אותה בשמי מרום
 וכן כתו על יד נשאר קדיש זה אכו ואומן קיבות
 בהמצב התפלל ואיש חומן ברכת פוטס וכשיגיע
 עד וך פא להוד ואומן עשה קאלו בך את ענין
 ישרא ברב ענו ואלום באי עשה קאלום ואין חומרי
 תחשט לא נפלת אפיס ואומן קיבות בשיבה
 וכשמעיס חומן עד אנה בשב בע וקספר צדוק
 תקום תרחס ען תבנה חומיות ירואל ואומן קדיש
 דהוא עתה לחרתו וקולך של לבוב סת ואיש חומן
 ג אחר אפיס ומוצא סת ומטחו על מגדל קסן אכל
 התבה ואיש חומן הכל יתגדל לא מתחיל מן תגלה
 ותרא מלה תוכו וקטע שמעש מקום סת
 מנאסרין זריקן בתעב צדור ומוטין אפר מקלה על
 גב התבה משום דכתב עמו אנה בצדק וקורין
 כהנולוי ומפטיר בפרש ואתחנמן כתיג בעסובג
 בשם עד ולמען תאריך ימים על האדמה אשר
 אף מתן לך כל הימים ואומן קדיש עד לעל
 ופטיר שרימיה אסוף אסיפס עד כבא חטתי
 נאום יי ומנכר הקבוצות האחרות עד מנן
 דוד וכן במנחה ואמרי במס סופרים יש שמעתי
 את תיק קספר על הקרקע ואומן נפלה עטרתי

ראש וקודשן ומשפדין כמי כמות מוטל לבשר
 ויש שמטין מקומין ויש שיוודין מנפסקה למטק
 וכולן מתלשין באפר ואין חומין שלום זה לזה כל
 הנה וכל היום עד שיסלמו העס קיבותהס
 ואומן אשרי ומדלגן יעקר יי ביום כה וכן בשבת
 האכל אין חומרי אות לפי שאין בדין למי שיהא ואו
 סדר קדוש ול אימין ואש זאת ברית אהתסומהוד
 סת למקומו ואמר יהלל את שם יי ונא ואומן קדיש
 התקבל וקורין איכה ואחר כך קורין מזמור על
 פירות בבב ואומן קדיש יחא שלמא רבא וקורין
 אחר כך ספר איוב ואומן מזמור לאסף ליש ברו
 פיס ואומן קדיש יחא שלמא רבא ולענן הברית
 תפלי בט באב כתבמר רבששנה שמונה לפיט
 תפלי דחא כב חומרי אבל מותר להטח תפלי אבל
 הראבד כת שמעלס לא העשו בט באב ואומן שיתר
 טוב קוח לשים אפר מקלה על ראשו וכתב קראש
 ומתקבר דחייב בתפלן כון ראבד גפיה לא מתקבר
 לא ביום ראשון דלא חמיר תשעה באב מנשאת ימי
 חבנות זבדיתא דמשת קסוקעת באבל קסוקעת בט
 באב כל שבעת ימים קאמין ופרושי קא מנרש להו
 כען רחיצה וסיכה ונפלת הסכר ותשמיע המטה
 ולקרות בפרק וקר מאיר כת ונראה רבט באב אין
 להטח תפלן כמו ביום ראשון של אבל שאין יוכמר
 יותר ממסויס קשעות בשב לדורות וכתב קראש
 ואיפאר שרחק למטא סימך למנחה שכוני אבל
 לבאורה נראה כמו שכתבנו ופער כתב קר מאיר
 דרוטנסדק ושתת רבב קדמונה בכל אשכנו של
 להתעטף ס בט באב ואסמכוכ אקרא דתניבצב
 אמרת ואמרי במדרש איכה רבתי בצע פדפדרי
 דלשה ויש שאין רוצים לשמות המנחה וגם אין
 רוצים להיות בלא נשת ומתעטפים בטלת קסן תחת
 בגדיהם עכ' מנה שאומן בקמות דס הנשא וכריה
 איס וכריה בן עדוא שנתגבא בזמן חג וכרי מלפס
 לא קוח וכריה בן יקודע קכאן זבדרי קימים

תמצאם שהרבה יואם המילך : תנן בפסחים מקום
 שנהגו לעשות מלאכה בראש ששין מקום שנהגו
 שלא לעשות אין עשין . ובכל מקום תלמידי חכמי
 בטלים . ואמרינן בפרקי דרבי אליעזר כל העושה
 מלאכה בראש חודש חייב כוונתו ברכה לעולם .
למנחה אומר אשרי וקריש עד לעל ואז
 ארך אפס ורב חסד וארך
 אפס ומלא רחמים . ומנחה סוף וקורין בו כהן ולי
 ומפטיד בפרש ויחל משה ומפטיד בהרי עשר
 בחושב טובה ישרא עד ופושט יכאלו הם וקורא
 סוף קספר ומפטיד מי אלהיך שחור בסוף ספר
 מנחה ומחזיר סוף למקומו ואומר קריש עד לעל .
 ומכריז שז לקהל למנחה אלו ומתפללן שמנה
 עשר ואומר אותה בברכת השכון בתוך ירושל
 כשמגיע עד ובע אותה טען עלם במהרה שמיא
 וכת רב עמרם אומר נחם ערשת שחרית ומנחה
 ורבי סעריה כת במנחה בלבד וכת אלא כל ימי
 תפלתה למנחה נחם שחין אומר נחם אלהי בתפלה המנחה
 דהיא אמרינן שרואלמי יחיד בראש בריך לחזק
 מעשן המאורע ומסתמך בכל התפלות קאמי ערבי
 שחרית ומנחה כמו בראש ופירוש ותעבות על .
 וכבר פשו המנהג בדברי רבי סעדיה
 אלו עש נחמו נחמו עמי עש כאיש
 אשר אמר תנחמו כן אנה אנה נחם . את אלה
 צון ואת אלה ירושל על שם ואבלו ינחם ועל שם
 לאום לאלה צון ואת אשר האלה על שם דרש
 צון אלות וקחרה על שם אשר ירושל חרבה
 ועל שם נחם כל חרבותיה וקחרה על שם פקיייה
 ואלה . והאוממה מבלי בנה על שם פרשם בנ
 שוממה ועש כל סעריה שוממין . ותמצא פ אלה
 חרבה בוויה שוממה לת אחבש למנון ביום חטש
 אלה שבר עמו . היא יושבת וראש חפי על שם
 יאם לחרץ ידמו זקת בת צון ונן קורידו לחרץ ראש
 ועל שם ופיראשם כאש עקרה של ילגה עש

רע עקרה לא ילדה ויבלעה על שם בלע .
 לגאיוטם פי מחמות המלחמה . וקורא מלאשון רזל
 לבון העבר ממקום למקום . וקבניד פי מזה קעטן
 קבו לגאיוטם ואמר שילמד בו שרש וירשוק ענדי
 פסילתפס שהעמידו כלם בקיכל ועש שרשו אותה
 אמר וירשוק וכת אשר אמרו ערשק לכו ויטילו את
 עמר ישראל לחרב עש מדוע קוטלו הוא וזרעו על
 שם יקו מושלם בנחשת ירושל והרבה בודוק חסידי
 עלטן על שם בשר חסידך לחיית ארץ . על כן טען
 במרד תבנה עש וכוו סוף במר נפש וירושליתקן
 קולה על שם נתנה על בקולה . לט על חלוקה
 עש קירות לט קומה לט לא אחריש וקו שאמר
 לט לט עטעמיס על חלוקה עש חלה בת עמי .
 מעש מעש עש מעש מעש אוחילה על קרוקוס שכתו
 בה קרוק מות ית אתה א בראש קטנה עש וית
 אש בצון . וברא אתה עתיד לבנותה כאמור ואם
 אהיה נחם אהומת אש ונבא ירושל שנה
 בנה ירושל . ועמד התפלה ואומר ענן וחוזר
 שז התפלה ואומר בסלה לפי נחמות ושלחות ועמד
 התפלה ואומר ברכת רחמים ואומר תחננו של שם
 וחמשי וסולטן על פטקס ואומר תחנה ואומר אש
 עש עש עש עש מלכא ואחרא לך נדע ואומר
 קדש תתקבל ומתפללן ערשת . ואם חלט באב
 במוצאי שבת מנדיל במוצאו על קכוס לאחר
 התפלה של ערשת ואמר אומר אלהיך שן קדש
 לחול בלב . וטוב למי במנחת קעמות לאחר תפלה
 רטום של עלם גוי וידוע להטך טמן שרש חוטא
 ומקרב קרבן אין מקרישן ממנו אלה חילם ודמו
 ואתה ברחמיך קרשם מכפר לו . ועתה בעשותם
 חרב ממקדש ואין לו לא קרבן ולא כהן שיכפר
 בערם . לכן יקי רען מלפני אלה ואל אהתי
 שיהא חילם ודמי שנתמעט קיום בתעתי חסוב
 לפני חלב מונח על גב הקומב ותרע ברחמיך
 קרבי ובקשקש ושיה בברכו פ קי קורא בתרתי

יג

תפלות ראש השנה

מעשה הטוב שנכשל בעברה אחת בלבד ונעגש
עליו למיתה נכתב בו פתחם לאלתר בראש השנה
למיתה כלומר שימות בשנה הזאת או שיחיה
בתולדות רשעים חיי צער וייסורין

ונמצא זה דשם גמור בדין אף על פי שזה דניק
וזוכה לעול קבא' והראשון שזכה לחיים רשע
גמור ואובד לגמרי עד שיקרא גדול שנכשלו כשכונן
על חטא אחד קל ונעגש עליו נקרא בכאן רשע
גמור ויקרא אחראי שנאמר קראית שנכנע אחראי
מעט נקרא בזה דניק גמור וכן זה שאמר חכמי
ז' לחיים ולמיתה חיים חיים בלבד לא כל העגש
שבעול קורא כגשם ומיתה בעשוע וכי בא בהן
כלם כמו אותם חכמים ז' בשם מיתה וכפי השכר
והגמול הטוב אמרו קו בלשון חיים וזה קדון
שאמר חכמים של אדם גדון בראש השנה אינו
אם יזכה לבן עזר ולחיי העול קבא' או יתחייב
לנפש ואכזרן שאין אדם גדון בראש השנה לא על
עטע העול קורא אם ראוי לחיים ולעול או למית
וייסורין כך אמרו רז"ל בראש השנה זה קיום תולת
מעשיך וכרון לים ראשון פחק לשדא הוא משפט
לא לי יעקב ועל המדינות מ' יאמר אי זו לחרב או
זו לשלום אי זו לרעב אי זו לשובע ובריות מ' יפקדו
להזכרם לחיים ולמות אלף כך היא המדה בראש
השנה שוקלן מעשיו של אדם ונכתב ופתח לו כות
ולשוב בעול קורא כפי מה שמגיע לו בחלקו לפי
מעשיו מן העול קורא וכש אדם נפטר לכת
עלמו שוקלן בהם ועסקין עליו חלקו כפי מראוי
לבעול קנשמות על דברי קרימין ויש לשאול
למה אמרו חכמים ז' בראשית זכו נכתב לחיים
לא זכו נכתב למיתה למה נכתב למיתה אם לא
זכו להכריע וקרי' לא קוסיפ פשע על חטאתם
ונשאר בו זמים ושת הל' אמרי ג' בראשית ור
חסד מטה כלפי חסד ויל' דמ' קאמ' זכו נכתב
לחיים פ' שעשו קשוב נכתב לחיי לפי שהקובץ

גדסי בפק בראש השנה אל כרוספדאי אל יוחנן
אלה ספרים נפתחו בראש השנה אחד של דניק
גמורים ואחד של רשעים גמורים ואחד של בראשית
דניקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים
רשעים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה
בראשית תלויים ועמידים מראש השנה ועד יום
הכפרים זכו נכתבין לחיים לא זכו נכתבין למיתה
כת הרמב"ם וזה שאמר חכמים בדניקים גמורים
שנכתבין לחיים ורשעים גמורים שנכתבין למיתה
לא דניקים שאין להם עשות ולא רשעים שאין להם
זכות שפניה דניקים מיתם לאלתר וכמה רשעים
מאריכין ימים בעול והכת' שח אשר יש דניקי
שמגיע ליהם כמעשה הרשעים ויש רשעים
שמגיע ליהם כמעשה הדניקים וכבר אמרו
חכמים ז' אין פרימו לא מעלות הרשעים ואף לא
מיסורי הדניקים אלף כך היא המדה יש עפ"י
סדיו של קנה ומשפטיו דניקים להרע עליו
בעול קורא ויש מקום שדניק להרע בעול קבא'
וכן הוכיח יש מקום שבעל הגמול יתבדך משלם
שכרם בעול קורא ויש מקום שמשלם שכרם בעול
קבא' וכש אדם חוטא כל השנה ומתלכך בעשות
ומתטק בחטאים ומתבלבל ברשעים ונעשה גם כן
דקות ומעשים טובים ובאים מעשיו לתפ ארון ק
קבל' הוא יתבדך שמו שוקל מעשים או כנגד אלו
וקדניק שהיא דניק גמור זכה לחיים וכן קרע
שדיו אותן לשלם שכר טוב בעול קורא על מעשה
הטוב שעשה נכתב ופתח לאלתר בראש השנה
לחיים כלומר שפסקין לחיים בש'ה בעשה
ונכסיס וכסר יבא זה דניק גמור בראשית ורשעים
רשע גמור מכלל נכתב לאלתר למיתה וכן בעל

וזה ראש השנה וכתב שחק לשרא קוץ מימי משני
 דקחי חק לשכח דמוזש קוץ דכתי ואלו את חוקם
 ואומץ קטריפט לחם חוקי וגרסי בפק דראש השנה
 תשרי שחק לשרא קוץ אין לשרא חומות
 כשעלם משני תל משפט ללוי יעקב אסכן מה תל
 שחק לשרא קוץ מלמד ששרא בכנסין תחלה לדין
 מימי טעמיא מקמי דלפיש חרון אף ומפט שיום
 זה קוץ יום קדין נהג כל ישראל להקדי מיטו באלול
 להשפס ולומר תחומטם ולא חול רחמים מקדסיה
 עד יום הכפרים שקוץ יום חתימת קדין ויש
 מקומות שאהגון להשפס מראש חדש אלול ש
 בראש חדש אלול עלה משה להר טעם שלשי לקבל
 יחוות שטות וקתלל בהם על ישראל וקתבלה
 תפלת ונתפלו הלוחות וידד בו הכפרים וקבע
 יום מחילה ושלחה לזכות וקדרשטס אומץ סיך
 לבר אט לודי ודודי לראשי תעבת אל וסופ
 תעבת ל יודין מספר מי יום וכן ומל י אלך את
 לבבך ואת לבב זרעך רת אל וכן ובא לבין עאל
 ולשט שתי אותיות אחרות של עאל ושת אותיות
 ראשונות של לשט קרי אל ורצא קרי
 כת מנהג לומר תחומטם בהשפס ימים בלחוד
 ושמעבא דביקבת אהרות קיימי מראש חדש
 אלול וכתב קר יחוק בן גיאת און מענהגא כהפ
 דקיימי מתחילת אלול ורב עמרם כת בעשרה ימי
 שבין ראש השנה ליום הכפרים מששמים בכל יום
 לבתי כנסיות לפט עמוד קשור ומקשיס רחמים
 ומתחיל שז אשרי יושב שדך ואחר כך אומץ קריש
 ומתחיל תחומטם ולאחר שמשיים אומץ ואחא לא
 ברע מה נעשה ועמץ ואומר קריש ויש יחידים
 שאוקגן להתעבות ערב ראש השנה ויש סיך לק
 מראמדין ביקרא רבא ובהחומא ולקחתי לרס
 ביום הראשון ויש חמשה עשר קוץ ואתה אומץ בו
 הראשון אל ראשון לחטון עמות ל קוץ ול
 ישכב ור יאשע דסכטן בשל ר לוי משל למדינ

קוץ משת עשה למעלה וכל שכן שמים לו וכל
 השעה תשובה מרבה זכיותו בקיום אותה המצוה
 ואם לא זכו לאומר שלא עשו תשובה נכתבן למיתה
 ליש שחרם עזרתהם בבטול אותה המצוה ויש
 מתדבס תרוץ אחר דבזעים דקאמן שאם לא זכו
 נכתבן למיתה קוץ אם יש בכלל מנחה שמורת
 סלחם ענפיש ישראל בעטן דקייסן קרקפתה לל
 מנחא תפל וקוץ קדין לאחר משה עשה שבטע
 שלא קיימה מעלה כגון שלא קרא קש ולא שדך
 על הקוץ מ שלם שיש לחם עגש גדול ולא עלהם
 אמרו שת קלל ורבחסד מטא כלת חסד
 וקטעם שקוקבע לדין בע אדם ביום זה יש אומרי
 מיטע ש יזול תשרי קוץ מיחושים וכתב במחזות לעלות
 לוי שכשקלן מעשיהם של כל אחד ואחד ושקולו
 אינו לפי משני המצוה וקעטרות אל לפי גדלן יש
 מצוה שמסקלה כנגד כמה עבדות ויש עטרות
 שמסקלה כנגד כמה מצוה וכל תלוי בשקול דעת
 השם שקוץ תמיס דעס אי נמי מיטע
 שכראש השנה נברא אדם הראשון כמו שנפדש
 לקמן רבה הורא יתברך להשגיח ולגרוש מעצמ
 כלם וליון על פי מעשיהם ביום קבריא הראשונה
 דין כל אותה שנה וקריצס כתב טעם אחר שלא
 כמדת הקבלה מדת בשר ורס מדת בשר ורס דן
 את חוקם בשעת רעא ודן את אומץ בשעת כעסו
 וקבלה דן את ק שלם כלו בשעת רעא בחדש תשרי
 שיש ס מועדים ומצוה קרבה אופר וכשר וסוכה
 ולולב בארבעה מיטן ועל כן נקרא ששש שקוץ
 שבע במצוה וקפ אית בהגדה וגרסינן בתלשע
 דצפה תאמר כבתלפלא אחוה דרבנאי חוואהדי
 מן וזאתו של אדם קטען ל מראש קשנה חוץ
 ממוכות שבת ויט ומוכות בטו לתלמוד תרב
 שאם פחת פחדתן לו ואם קוסיף מוסיפן לו אינל
 אבהו מימי קראה דכתי תקש עחדש אופר בכסא
 לום חניני אי וקו חנסקחדש מתכסמ ס קוץ אומר

שחייבת מים למלך ולח נהמלו ואלך המלך עלה
בחיל גדול לבנות כשנתקרב ליה בעשר פרסאו
יבאו גדולי המדינה לקראתו וקלסוהו ואמרו אין לנו
מנה לתן לך והתיר להם שלש וכיון שנתקרב יותר
יבאו בריוט המדינה וקלסוהו והתיר להם שלש
וכיון שהגיע למדינה יבאו הכל לקראתו מקטנה
ועד גדולה וקלסוהו והתיר להם את הכל אימר להם
מנה דחול אול מכאן ואילך חושבנו כר ישראל
ערב ראש השנה גדולה שבדוד וקייחידים מתעטן
וקבזה מתיר להם שלש מעטותיהם ובעצרת
ימי תשובה באמים מתעטן וקבזה מתיר להם
שלש אחר ובוים הכפרים מתעטן הכל וקבזה
מתיר להם את הכל ואומר להם מנה דחול אול מכאן
ואילך חושבנו לפר נאמר ביום הראשון ראשון
לעשות וסוף במדרש מקוה וקבזה הקרבנות
שבפרשת פנחס אומר וקרבנות עלה וקרבן
ראש השנה אומר ועשיתם עלה ומשיבסימן יפה
הוא שאם הקדש עשה תשובה בראש השנה מעלה
עלו קבזה כאלו עבדיו נעשה בעולם שכל אדם
קחוד בתשובה דומה הוא ככריח חדש והשם
קוראו שם חדש **ערבית** קולטן לית
הכנסת וקורין קריא שמע
בברכותיה וחותמין ופרוש עליו וכו' ואומר שז'
קדיש עד לעלה ומתעלה שבעה ברכות שלשה
ראשונות ונ' אחרות ותפלת היום באמצע ומוסיף
באלה ראשונות כשיגיע עד לעצן שמו באהבה
זכרנו לחיים על שם שקל מוכר בספר
כמו שנאמר ויכתב בספר זכרון לטע
לראי ו' ולחושב שמו אמן אומרים וזכרנו לחיים
ובחיים סוף לאון וזרה שנאמר כל פשעו אשר
עשה לא יזכרו לו בנדקת אשר עשה יחיה ולפי
שכתוב וזרה באברהם שנאמר וזכר את דבר
קדשו את אברהם עבדו לפיכך תקמו וזרה במגן
אל מלך חסן בחיים על שם לו אחפז במוח

קמת ש' חס בשום מדרכיו וחיה ועל שם שאומר
ובחרת בחיים כתבנו בספר חיים על שם ויכתב
ספר זכרון לטע' למען ק' על שם למעט אעשה
אלה חיים שנאמר קול אלה חיים אל חי על שם
לבו בארי ידנו אל חי מלך עזר ומושיע וכו'
וקמון העם אומרים אל חי ומגן ואיש אומרי מלך
עזר ומושיע והם טופשם שאין לשאת מטבע
התפלה שתקמן חכמים ועד כנר אומרו למעלה
בשמונה עשרה שבסוף שלש ברכות ראשונה תקמן
לחזר מלך ושם פרשמן הטעם ולמה לא נאמר
אותו ועד ש' בסדר רב עמרו ורצנו סעדיק יסן
יש מקבוצים שאמרו שאין לומר וזכרנו לחיים
וכתוב לחיים ובספר חיים משום דקיימין לן לא ישא
אדם זכרו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרות
ורצנו קיי ולח ולת' כתב שיש לומר אותה דק'
דלא ישאל אדם זכרו בשלש ראשונות דוקא צד
יחיד אבל צד רבים שוא שקרי רבה ושים שלש
הם צד כבוד ועד שאין אומרים יעלה ויבא ועל
הנשים בשלש אחרות **מי כמוך**
על שם מי כמוך ב' אים
אב הרחמן על שם כרחם אב על צד רחם א' על
ידיאיו וזכר יצריו ברחמים לחיים שקורא מעצב
ראשון ראשון ומתוך שאין רואים שאתה רחמן
לחיים קריא לן להאמין שאתה רחמן לחיות מתני
לבד ודוד על שם ועד דוד ודוד אמונתה קמלטה
לאל ש' הוא לבדו מרום וקדוש וכן יתקדש
שמרונו לומר כשיבא היום שיהיה השם לבדו מרום
וקדוש דחיים לעת שאת קבאל או יתקדש שם א'
אליהו ואז יתן פחדו על כל מעשיו ואז יתן כבוד
לעמו ואז בדיקים יראו וישמחו וכן פירוש ואז
ותקמו לומר ובכן על שם ובכן אבא אל המלך לפי
שקורא עתה יוס קדין ואם באים לפי מלך מלש
המלשם קב' ויש מפרשים בכן שקורא שבשם
ושתי שמות ש' בכן עלה למען עב' ואינן מתעב

פרוש וק שקרי מוסר אחר ובכן א' אלפי ועוד
 לא מבואש שאם נקרא שמו בכן באוס מקום "
ובכן תן פחדך א' אלפי על כל מעשיך על
 שם ופחדו א' ואל טוטי ואימתיך
 על כל מה שבראת על שם נהם ככפר אימתי
 מלך ותמצא ש בכל מעשה ברשית נאמר
 עשייה ולא נאמרה בריאה אז באמיס וארץ ותטע
 ואדם וזו שמו תן פחדך א' אלפי על כל מעשיך
 כדי שייראו מלפניו וזו שאמר אחר כן וייראו כל
 המעשים ואימתיך על כל מה שבראת שם השמי
 זה ארץ וקתעטעס והאדם וקטעטעס פ' יש בע אדם
 שם עבדים את השמים ואת הארץ ואת קתעטע
 ששם ונש יש בע אדם שעשין עצמן אקות ועל
 כן אמר תן אימתיך על הנבראי האלו שם טושם
 ומתנאים בעצמם ויחזרו לה לעבדך כלבב שלם
 וזו שאמר אחר כן וישתחוו לפניך כל הנבראים
 כלומן אותם שלא משתחוים לך נש השמים והארץ
 וקתעטעס שקיו עבדים כלם ועשו אעדה אחרת
 לעשות דעך כלבב שלם וזשה פ' אז אהשך אל
 עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם א' וזו
 החלק שאמר פחד על מעשיו ואימה על ברואיו
 פ' אימה היא גדולה מפחד ולעקר אמר אימה על
 הנבראים כנכבדים ופחד על הפחותים וייראוך
 כל המעשים על שם ייראו מ' כל הארץ ואמר
 מעשים על שם מה מרא מעשיך וישתחוו לפניך
 כל הנבראים על שם כל עיס אשר עשית יב
 וישתחוו לפניך א' ויעשו כלם אעדה אחת שנאמר
 ולעבדו שם אחד וכת' בשמוט ויזין לאעדה אחת
 ועוד אין לשון זה על שם דאמרו בספרי יחד שבטי
 ישראל כשם כלם אעדה אחת ולא כשם שתי
 אעדות שהלבוש לפניך על שם באשר דבר מלך
 שלבוש עו פ' על שם תש יקר וגם דק שמעך
 על שם דכתי בתריה תרוס ימיקר ודוממות היא
 ג' סדה שנאמר ימין א' דוממה ימין א' עשק חיל :

ועוד על שם ימיקר א' נאדרי כתיב וז' ושיך מרא
 על כל מה שבראת שנאמר גדול שמי בעים וכתב
 גדול א' ומקוול מרא : ושיך מרא על שם יודו
 שיך גדול ומרא " **ובכן** תן כבוד לעמך על
 שם וסגד וקטע **ובכן** כבוד תהלה
 לריאך ולא לפסילם וזו וכתבי לחכ לא אתן
 ותהלת לפסילם או תהלה לריאך שקריאויס
 עצמם יתהללו בשם א' כמו שנאמר ב' תהלה נפשי
 וכת' בקדוש ישראל תתהלל וזה תהלה תלויק בכבוד
 שנאמר ישמחו ל' כבוד ותהלת באיסי יגדו ותקום
 על שם ויש תקוה לחזיתך לרודשך על שם
 ורודשי א' לא יחסכו לטוב ופתחון פה למיחלם
 לך על שם ולך אתן פתחון פה ור' פתח פה קמייחל
 לך שיקלוך או פתח פה שיאמרו לאוישם אך
 זה קיום שקיון לאש לבס גמולתם קדע א' אר
 גמלתם לא מבואש ראוי א' שמחה לארץ על שם
 ותגל הארץ והשקר על שם דכתי א' ארץ שבת
 שבת יעקב על כן מתהלל השב שבת יעקב וזו
 תשמח ארץ שאון לשכך על שם שאון ושמחה
 ימצא בה שמחת קין לדוד עבדך וזו מלך המשיח
 על שם שם אצמית קין לדוד וכת' ודוד עבדי ואמר
 קין על שם קרא תרוס בכבוד ועל שמעח דוד
 בקין המצאה ועריכת נר לבן ישי משיחך על שם
 דכתי בתריה ערכתי נר למשיחי **ובכן**
 בדיקים יראו שמחו על שם יראו ישרים וישמחו
 וישרים יצוו על שם יעלו חסידים בכבוד
 וחסידים ברכה יצלו על שם וחסידך דן ירכז
 ושלחה תקעץ פה על שם ושלחה קטבה פה
 וקטעם שלא יזיו רשעו עשי על עמו המשיח
 כעאן תלה על שם לו כעאן לו פ' תצטר ממעל
 וזו מן הארץ וזו מלכו דומי כמו שפרשן בתלית
 שמונה עשרה ג' ומלכות וזו פ' כשתעקר מלכו
 וזו לא יקום שם ערד שעתד מלכו לעתיד ותמצא
 באלו שלשה **ובכן** **ובכן** **ובכן** רמז למלכות וכדכופו

117

ושופרות ש הראשון הוא ובכחן פחדך יי אלני
 וייראוך כל המעשים ויעשו כלם אבדק אחת פגד
 מלכות כל זמ עמ הממלכה שמעלמן אותי
 וקשע תן כבוד לעמך פגד וכרופות שקווא אוכרת
 לטובה וקשעני צדיקים יראו וישמחו וכו' ע
 תעשר ממשלת ודון מן הארץ פגד שופרות
 כדאמר ינוכס פרי המעכה ותחלה ואחר כך בקש
 מלפטו כדי שיוכר לך וצמח בשופר של חירות
 שטאלי וקיה ביום קווא יתקע בשופר גדול וגו' פ
 באיו וטובה תהיה ואת הקוכרה בשופר של חירות
 וקו ש תעשר ממשלת ודון מן הארץ

ותמלוך אתה קווא יי אלני מהרה על
 כל מעשיך וכו' על שם ביום

קווא יקיה יי אחד ושמו אחד **קדוש**
 אתה ופודא שמך על שם פודא
 מצד ואין אלה מבלעדיך על שם ומבלעדיך את
 אלני ככתוב ויבנה יי כבאות במשפט ועמ באי
 קמך קדוש וקטעם שתקם לומר מראש השנה
 ועד יום הכשדים המלך במקום קל לפי שמראש
 מלכות על בע השלם שאופט אותם שמים לו

אתה בחרתנו פראווקו בתפלת פסח
 ואומן ותתן לנו יי אלני באהבה את
 יום הזכרון קווא ויין צריך להזכיר ראש חדש אלני
 את יום ראש חדש קווא דאמר בלבל מערבין
 דזכרון אחד עלה לכאן ולכאן פכא אומר את יום
 הזכרון קווא ראש חדש בכלל שבאעמם כתוב
 לשון זכרת שטאלי ובוים שמחתם ובמועדיכם
 ובראשי חדשיכם וגו' קווא לרם לזכרון לפי אלני
 וקט חיות שדוה ראש השנה אל יעקב בר אחא
 בשם רוסא קעבר לפי התבנה ביום טוב של
 ראש השנה אין צריך להזכיר ראש חדש אלא ראש
 השנה בלבד וקט חיות במסכת סופרים ואמר
 בני תקע שחדש שופר בכתה לום חנוה יי וקו חב
 שקחרא מתקבחה וק ראש השנה ואם הוא שבת

לרין עמו שני יי באימיהם כסאו ומלכות בכל
 משלה **והשיאנו** יי אלנו פרש אהו
 למעלה ורשמו ירחק קלוי
 קנהו בברמישא שלם לחומרו לא מתחיל מן
 קדשיו במשתדקת חלקו וכו' לפי שבכרת מועדיך
 לא שייך לאי בלאם דגלם שנאמר שלם פעמי' בשנה
 יראת כל וזכורך וסמך ליה איש כמתנה ידו כבכרת
 יי אלך אשר נתן לך וכן כתבנו שאתה דקרבן
 מועדיך זה קרבן חנוכה שנאמר כן כבדת יי איך
 וזק איש פ' איש פ' פעמים בשנה ומטעם זה אין
 לומר במוסף אין איש יכול ללכת ולראות ולהשתחו'
 לערך לא ואין איש יכול לנהיג לטעם קרבן וכן
 כתוב בסדר רשבא סעדיה' אבל רשבא ירחק בר
 יהודה קלוי קנהו במגנצ' לחומרו בראש השנה
 וביום הכפורים בשם רשבא איש הגדול וגם רבי
 משולם שאל את פ' ראש ישיבה שברושלם וקיים
 שאומרים אותו וכן כתב בהג' יחיד עריך לומר בתפלה
 בראש השנה מלך והשיאנו ובסדר רב עמרם ישיא
 וכן נהג ברוב המקומות בספרד לחומר מעט
 שראש השנה בכלל מועדי יי הוא שז' כתיבת החל
 העטן לא מועדי יי ובסוף העטן וידבר משא את
 מועדי יי וק' יעל כל העטן לפסח ועצרת וראש
 השנה ויום הכפורים וסכות ושמיני חנוכה ויום
 קוקשו להדין וגם מצאנו ש' שמחה שנאמר וביום
 שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ואיני מר
 ובראשי חדשיכם כג' זה לך ועד דאימר בפרק
 שלשם שאכלו טעם ולא קושר של יי כבכרת קמחו
 אומר בדרך אשר נתן ימים טובים לעמו ישראל
 לשאון ולשמחה ולזכרון ואינו מחלק בין פסחוס
 ושמיני וסכות לראש השנה שגם הוא שייך ש'
 שמחה וחוקים ש' שהשיאנו ודברך אמת וקיים לגד על
 שם דברך נכב באימיהם ועל שם ראש דברך אמת
 ומטעם שתקאו לומר בחתימה ודברך אמת וקיים
 יעד בתפלה ובקדוש קיום מטעם שאומר במדרש

תלם לעולם יי דברך נכב באימיהם לדוד ודוד אימונתך
 וכתב בתורה לנשפטך עמדו קיום איך דוד לטע
 הקב' דברך שהצטת לחדם הראשון לדון לזכורת
 ביום זה בשי וכו' ולכך תקמו לומר איקיים דברו
 ובעל משמרת המועדות כתב טעם אחר ש' מטעם
 שאם אומרים ליעלה מזק מלך על כל השנה כל
 בכבודך וכו' עד ומלכות בכל משלה על זק אימר
 ודברך אמת וקיים לעד שהבטחתנו כן בעצרת
 הגדולה כמו שכתב וק' יי ליה המלכה ונאמר וקיים
 יי למלך על כל הארץ ועמ' וכתב ש' איך הפך אל
 פעמים שפה בצורה לקרא כלם בשם יי ועמר ק' יי
 שהבטיחו על זק בכמה מקומות ולכך איש
 מבקשים שיאמת אותה הבטחה שהבטיחו ש'
 דברו אמת וקיים לעד וזו שחזקתו אחר כן באי
 מ' על כל הארץ מקדש ישראל ויום הזכרון על שם
 ש' מלך על כל הארץ חלם ואומר רבא ומודים ושם
 שלם ומוסף במודים וכתוב לחיים ובשם שלם
 ובספר חיים ואומר קדיש תתקבל ומקדש שלם
 צור בשבת הכנסת כאשר ימים טובים ואומר וזמן
 דאם חסדין הילתו אומר וזמן בראש השנה
 וביום הכפורים ובמדין לכתוב שלם כתב אבן
 הירחי מעתה כל ישראל להתפלל בכריעה בראש
 השנה ויום הכפרי' לפי שאם עמדין בדין ומשמד
 בדין בריך להתפלל בכריעה וז' ולמד מדבראל
 דקום בריך על ברכותי מעל ומודה וג' וק' יי
 עומד בדין שהלשינו עליו על התפלה וז' ולמד
 משלמה וק' כלות שלמה להתפלל יי ועמ' קס
 מלפני מוצא יי מכרוב על ברכיו ומלך נדון בכל
 יום **גרסינו** בפרק בתרא דהוריות אל
 אבן האי מאן דבש
 למידע אי מסיק שתיה אי לא לתלם שג' בעשרה
 זימיו דבן ריש שתיה לומד דכפרי' בשבת לא נשיב
 זיקא בעימ' אי משיך כהוריה לעד דמסיק שתיה
 פירוש לתלם ידען ומאן דבש למעבר פסקא

ובש למידע אי מצלח עסקי ואיל ל' לרצתה על
 אי שמין ושפר לרע דמטל עסקי ומאן דבז
 למיפק ל' לרצח ובש למידע אי קדר לשתק ואי
 ל' לקום בשתא דקברא ואי חוי בטחא דבטחא
 לרע דקדר לשתק ואיל ל' ל' ולאו מילתא היא
 דילמא חלשא דשתק ומתדע מולת; ופ' דקברא
 בשתא חפל' וכן תדעס חפל' דקברא' אמרשי
 השתא דאמרת סימנא מילתא היא יקרבנא איש
 למחוי ברש שתא קרי רוצח' כרת' סילקא דמרי
 סימן כרקס' ותאסות קנאוס כרובין מנב
 כל החכמים שמקריבין לפניהם בראש השנה טעם
 שיש בו לעשן ועל המעבי ובריין ואלקות ותמרי
 ומעשין יריקס על כל אחד מהם ויזכרין משמות
 סימן טוב ואומרים על דלעת קרא יקרע גור
 דינא ועל הפל רוצח ידע וכוותא ועל הכרת
 יכרע שוכיא ועל הקדרו סילקא יסתלקו עמיתא
 ועל התמרים יתמו עמיתא ומנוסין שר דינון
 ואומרים עלו כרבה זכות כרמון ויש אומרים
 בלאן תפלה יהי רצן מלפניך יי אלא ואל חטתי
 סיקראו לפעור וכוותא ואיקרע גור דינא יהי
 רצן מלפניך יי אלא ואל חטתי איתרבו זכותא
 וכן כל' ויש מהגן לכול ראש כבא ודגים ומיע
 מתק על שא וקייית לראש ול' לונבדגים לחרות
 ולבת כדג ואין מעבשם בחומץ וקל ממוטנבול
 היה רגל לכול ראש חיל ובר לילע של יצחק
שחרית ככנסין לפני הכנסת
 ומסדרין קבכות וקורין
 הזמירות כמו בשבת ומנוסין אחד יושב בספר
 עלן למנצח על הקדושה לסקרע אל אל
 עווא מפת שכתוב בתקש בחדש שופר ועילי פ
 חק לשרא קורא ומשפא ועילי וגם מנוסין אחד
 מוזמר שירול' שיר חדש שיר המעלות לדוד
 סימחתי בחומרים ל' ומתפללן שבע ברכות כמו
 בערבית וחוזר שכתפלה וכאיעע ערבוב עש

ושלם חומל **ואתם** הדברים ביל' ארס
 ועילי קיום תאמצא על שם
 חוקן ויאמץ לבבם קיום תברכא על שם ברכא
 מעט יי קיום תענא על שם גאון ועילי קיום
 תדגלז על שם ובשם אלנו נעיל קיום תהדרא
 על שם קוד וקדר תשוק עלו קיום תעדין על שם
 אשר אועד לבס שמק קיום תכז על שם רחצ
 קוב קיום תחנא על שם וזאתי את אשר חזון
 קיום תהדרן על שם לפעיל תהדרו קיום תשרן
 על שם קישר לפע דרכך קיום תכתבם לחיים
 ובספר חיים וכו' ואומר קדיש תקבל ואין אומר
 הלל בראש השנה ובוים קשפים כדאיתא בראש
 השנה אמר אבהו אמרו מלש השרת לפע חבה
 רטון של שלם מפת מה אין שרא אומרים לפע
 שירא בראש השנה ובוים קשפרי' אמר להם איש
 איש יושב על כסא דין וסגרי חיים וסגרי מתים
 לפע נסתחין וישרא אומרים שירא ומנוסין ש
 ספרים באחד קורין חמשה בברשת וירא ליו מן
 ויאפקד את שרע עד ויגר אברהם בארץ פלשתים
 ימים רשע ואם הוא שבת קורין ס שבעה ובש
 קורא קמפאיר קרבאת קמוספן שבפרשת טבח
 מן ובחדש השפצע עד סוף פסקא ומפטיר בתחיל
 שמיאל ויהי אים אחד מן קרימית עד וירס קרן
 מעיחו וזטעס לכפרה וו משאס דקיימא לןבפק
 דראש השנה דבראש השנה נפקדא שרא דחל וחנה
 ואומל שז עלה אלס בתרועה ועילי בחצרות וקול
 שופר וע תקש בחדש שופר ועילי ואחר כך עימד
 התקע לתקוע וקודס שיתקע יכרך ב'וי אמלא
 קבו לשמו ג קול שופר ושהחיים וכת רבי חיי
 הילכה רווחת פארא לברך לשמוע קול שופר ול
 תשו מינה וכן כתב רב' וקס איתא פרוסלמי
 ואין לעמד בקול שופר בבית שהבית אינה סופלת
 לא על לאן קבלה כמו שראמר וקיה אים שמוע
 פאמע בקולי ומתרגמין אים קבלתקבון וכבר

ועל דרך זה צריך לעשות ג' פעמים קשרק לזוהי מן
 הספק. וזה נעשה ג' קשרק ויבאין מידי הספק
 שהרי עשין הכל אחת וילל' ויל' אול תרועה הוא
 לשון יללה בלבד ואין להפסיק בין תקיעה לתרועה
 ואם נתקע קשרק ג' שבדים מפסיקין בין תקיעה
 ראשונה לתרועה. ואם תרועה לשון אחת בלבד
 הרי יש חפסק בין ג' שבדים לתקיעה אחרונה.
 שיער תקיעה כתרועה. ושיער תרועה כג' שבדי
 וצמו שאין להפסיק בתוך התרועה עצמה כך אין
 להפסיק בתוך השבדים עצמן. ואם הפסיק צריך
 לחזור ולעשות כל הג' שבדים בלא חפסק. ואם
 קוסיף בשבדים עצמן יותר על שלש אין בכך פגום
 צמו שאין מקפדין על אריכות התרועה. וכתב
 הרמב"ן שהג' שבדים ותרועה של סימן קשרק צריכי
 להיות בנשימה אחת כלם כולל אחת לשון תרועה
 עכ"ז צמו שעשין בסימן קשרק שבדים קודם תרועה
 שמתחיל כל אחד בתחלה מתחיל ואחד כך מילל
 גם כן צריך לעשות סימן קשרק שהוא על שם אחת
 קודם לסימן קשרק שהוא על שם יללה ובסימן קשרק
 אם טעה ועשה תרועה קודם לשבדים צריך לחזור
 ולעשות מתחילת קשרק פעם אחרת. וכן אם היה
 צריך לתקוע סימן קשרק וטעה ועשה אחר השבדי
 תרועה צריך לחזור ולעשות מתחילת קשרק פעם
 אחרת וכן הדיון בסימן קשרק. אמר ר' יצחק למע
 תקשן ומרישן כשהן יושבין. ותקשן ומרישן
 כשהן עומדין כדי לגבב את השטן פרוש למע
 תקשן ומרישן קודם מוסף וחזרין ותקשן ער
 סדר ברכות דכיון שעסקין נתקמו על סדר ברכות
 כדתנן קעבר לפע התנה ביום טוב של ראש
 השנה השטן מתקיע וכו'. אם כן למע מקדימין
 לתקוע מיושב כדי לגבב את השטן פרוש כדי
 שיתערבב מיד בתקיעה ראשונה שלפט התפלג
 ולא יקטרבב בעת התפלג. ויש מפרשים שמכח
 ראשונה מתערבב בשטן והפ' איתא ברושמי

פרשין למעלה טעם למע אין מברכין לתקוע. ב
 באמר צמו על מקרא ינגלה. וכתב רש"י קאיי
 שמעשה שצריך התקוע למוע קול שופר. לז
 יסור וכן הצטר עד שישלמו כל התקיעות מיושב
 ומעומד ואין צריך לברך בתקיעות מעומד שדעת
 המבכך על כל התקיעות. ואעפ"כ אם סח אינו
 חוזר ומבכך דנמצאת ברכה שאינה צריכה ועבר
 על לא תשא ואם טעם ולא יוכל להשלמם לשיעור
 אחר תחתי שמע הברכה ואינו צריך לברך לפי
 שאין מבכך לתקוע לא למוע וכוון שמע כל
 יבאו ידי ברכה אבל אם בא מבחוץ התקוע השט
 ולא שמע הברכה חייב לברך. וגרסי' בראש השנה
 סדר תקיעות שלש שלש שלש כלומר שלש וכל.
 אחת משלש דקיימן תשע תקיעות לפי שצאמרה
 תרועה ביוכל ובראש השנה שלשה פעמי' והעברת
 שופר תרועה בחדש הששש שנתון וכרון תרועה.
 יוס תרועה יהיה לכם. ואמרינן התם שכל תרועה
 פשוטה לפטה ופשוטה לחריה. ומע השמועה
 למדו של. תרועות של חדש ששש אחת קן בין
 בראש השנה בין ביום הכפרים של יוכל תשע
 תקיעות תקשן בכל אחד משש התקיעה ותרוע
 ותקיעה ג' פ'. תרועה זו קאמורה בתורה כסתפק
 לפי זה ספק לפי אורך השטן ורוב הגלות ואין אנו
 יודשן הייך היא לפי שתרועה מתרגמין יבבא
 ולשון יבבא מלשון והטבב אם סיסרא ולא ידעמו אם
 יבבא עטן ילל שאין בה הפסק כדרך שמילל. אדם
 מתוך צערו ואומר אוי אוי ג' פעמים במהירות
 בלא חפסק. ועל דרך זה יש לנו לעשות ג' פעמים
 קשרק לפי שלש תרועות נאמרו בתורה וצריך
 להיות כלן שוות או שמא יבבא הוא לשון אחת
 כדרך שיאנה אדם פעם אחר פעם מתוך צערו
 ואומר אוי אוי בהפסק ועל דרך זה יש לנו לעשות ג'
 פעמים קשרק. או שמא יבבא לל אחת ויללה
 שיחד כדרך הדואג שמתחילתה ואחל מילל.

לאו דוקא סתודרין לא בל קמופלג בדורו עכ"ל
 ונהני עתה פ' קס"ג א"ל אומר בקול רם על סדר
 הברכות למלכות ולכבוד ולשפלות תקיעה
 בשבת חוועד כלומר תקיעה היא לפי לתקוע א"ס
 היינו ראשין וצ"ת חוועד הוא צ"ת המקדש תנן
 קעבר לטע' התבה ביום טוב של ראש השנה קשע
 במוסף מתקיע פ' המיתלל תפלת מוסף תקיע
 שהיה דרכם לשים שפ' חזעס אחר לטע' וא"ר
 למוסף ובשעת הקלל פ' וביום שיש בו קלל הראש
 מקרא את הקלל ואמרין פרושלמי א"ל יוחנן
 מיטב מה מיטב מעשה שצ"דע פ"ע אחרת תקשע
 בראשונה והיו קאנאים סובבים שמ"א על קס' היו
 קוללים עמרו עלקס והרעס ותקם בתפלת
 המוספן ומע' דאין חמיין להון דקרו קאוקרו
 באוריתא ומכלו ותקשען איבון אמרין בעמוסימון
 איבון עסקין ר' יהושע ב"לוי בשם ר' אסכנדרי
 שמע' לה מן הדא שמע' י"ל דק"ו ק"ש הקשיבה
 דנתי זה דמון תרמ' האזינה תפלת זו תפלה בלא
 שפתי מרמזת זה מוסף מה כתוב בתריה מלפני
 מעשטי יצא אימר ר' יוחנן שפיה היא שמצת היו
 במוסף אימר ר' יצחק כל שנה שאין תקשען לה
 בתפלתה מרישן לפ' בסופה ימחי טעמא דלא
 איערבב סטן איימו מדבר זה על ראש השנה שחל
 להיות בשבת שגורו ד"ל שלא לתקוע משום שמא
 יעשרמו ד' אמות ברשות הרשע פ' קס' לא היו עור'
 ומתקשען דבר שיש בו סכנא לא ל"ל א"ס אידע להס'
 אונס כען שלא היה להם שופר או שלא היה להם
 תקיעה או אונס שמר' ואמר' ב"ק ד"ל אימר' אבהו
 למה תקשען בשופר של א"ל אמר' אבהו תקשע לפע'
 בשופר של א"ל כרי' שזכור להם עקידת יצחק'
 ומעלה אפעלכס כאו עקדתם עצמכם לפע' כלומ'
 שכל'א ואי חייב לבוף כפשו ויפן לם וימין עצמו
 לעשות רען יוצרו ומעלה עליו כאו עקד עצמו
 לפע' ואומר' בעירש שבר' נעקד יצחק ע"ב
 קמוכח

שכתקשען פעם ראשונה בהילולא בהיל' שני
 מודשע' ובהיל' ראשונה סבר' קיימו מעת תקיעה
 שפ' סבר' שופר משיח קוז' סל' וקיה ביום קהוא
 יתקע בשופר גדול ומאוס חפ' בהיל' שלא יסאר
 שום שאן בעלם ש"ל בלב המות לנח' והכטר
 חייבין לשמוע התקיעות על סדר ברכות וא"ע פ'
 שתקע כשהן יושבין שג' אומ' אבות ובגורור
 וקדושת השם ואומר' מלכות ותקע קאלק' ואומר'
 זכרונות ותקע קאלק' ואומר' שופרות ותקע קאלק'
 אבל היחיד בן שמע' על סדר ברכות בין שלא
 שמע' בא' כדתנן א"ל יוחנן שמע' פ' תקיעות בתשע
 שעות ביום יצא' ומן הדין היה כשתקשען על סדר
 ברכות לתקוע על כל ברכה וברכה שלש סימנן
 קאלק' קאלק' קאלק' וכן לכרומע וכן לשופר' לשופר'
 מן הספק לא קואיל שיצא מדי ספק בתקיעות
 שמישב חין מטריוחן על הכטר ודי' לפי בסימנ' אחר'
 על כל ברכה וכן כת' הר"אף וכנגד שלשים תקיעו'
 או שהם קאלק' קאלק' קאלק' שלש פעמים כל סימן
 תקמו עשרה פסוקים של מלכו' ועשרה של זכרונ'
 ועשרה של שופרות שהם שלשים תנן קתם יום
 טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו
 תקשען אבל לא במדינה ומפריש הטעם בנצ' אימר'
 רבא הכל חייבין בתקיעות שופר ואין הכל בקיחין
 בתקיעות שופר שמא יטלפו שרו וילך א"ל בקי' לפי
 ויעברמו ארבע אמות ברשות הרשע והיינו טעמ'
 דלולב והיינו טעמיה דמנצלה ועד תנן קתם משחל
 בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהיו תקיעו'
 בכל מקום שיש שם ב' אימר' אשע' כשתקין רבן
 יוחנן בן זכאי לא התקין לא ביצנה בלבד אימר'
 אחר יצנה ואחד כל מקום שיש בו ב' פל' ב' שג'
 כג' וכת' הראש אמרו עליו על הר"ף שהיה תקיע
 בראש השנה שחל להיות בשבת וכן משמע'
 בהלכות שכתב' ממר'א דרב קובל ועס' ב' ימחי
 ועס' ב' בפע' ב' לפי שקי' שלא בפע' ב' דלא' ואין
 דרכו לפע' א"ל דבר הקה' בוין קזה ומפריש ב'

ואלו תפילות שמענה שרק אמונה ותבונה ותעבורת
 ועל כן אמר הכתוב יום תדענה יקיה לרס ומתרג
 יום יבבא כדשיזכור לפי הקבלה יללת שרק אמונה
 ויכפר לפי וכת בעל המעשה ונראה בשעת
 האדם נדון שילול לתת סדריו יתעלה על עמיתו
 לך שתה קפורה לתקוע כשן ילל ונמוח ומלכות
 דארעה כשן מלכות דרקייעא ש המלך כשכונה
 לפלס משמיע לגמו קפסן כל כל המלכות ש ברו
 פלוע נכח לפלס כך עה הקבלה קפסן לרס מעשים
 טובים ותאסות שחס כתרס בפת הפרעפות ש
 בעשור לחדש יקיה יום מלכות שילע המלכות
 אל מפה ואל מפה ועל כן עה של יתעסקו
 במלכות ש חס בתפל ותחננוס ובתשובה להנל
 מן קלומים לו במרוסו של יאכל אדם ואל ישתה
 להכעע יגרו קרע ושמעת ש רול אמרו בעטן
 זח על מה שאמר הכתוב וי נתן קולו לתת חילו ש
 רב מאד מחנה ש עסם עשה דברו ש גדול יום
 ופרא מאד ומי יללו נתן קולו ביום ראש השנה
 לתת יום הכפרים ש גדול יום ופרא מאד זה
 יום הכפרים עכ ואלו במדרש תלם תקע בחדש
 שופר אמר ברפס בשם אבא שפרו מעשי כסודו
 מעשי כסודו ומה שופר זה תקע מוח ומוח מוח כך
 כל קטעין שבעל מקטרגן לתת חט שומע
 מוח ומוח מוח כת רבי סעדיה מה ששם
 הסרא יתברך לתקוע בשופר בראש השנה יש כוח
 עשרה עשס קעטן הראשון מפת שקום היתה
 תחלת הכריאה שם ברא הקבלה את העל ומלך
 עלו זכן עשים המלכות בתחלת מלכות שתקע
 לתעס בחצרות ובקדמות לפודיע ולשמיע
 בכל מקום התחלת מלכות זכן אס ממלכות עלמו
 את הסרא לוס זה וכך אמר דוד בחצרות וקול
 שופר קריע לתת המלך וקעטן השע ש יום
 ראש השנה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה ותקע
 ש בשופר להכריז על ראשן כמי שמוקיר ואומר

כל הדוכה לשבו ישוב ואס לוא יקרא תגר על
 עצמו וכן עשין המלכות מוקירין את העשתה
 בנורות וכל העבר אחר קדוהה אין שומעין על
 טענה והעטן השלשי להוצרפו מעמד קר סיט
 שאלו וקול שופר חוק מאד וקבל על עצמו מה
 שקבלו אבותינו על עצמם נעשה ונשמע והעטן
 קרשע להוצרפו דברי הנשאים שמשלו בתקיעת
 שופר שאלו ושמע השומע את קול השופר ולי
 נוקד ותבא חרבו ותקחו דמו בראשו יקיה והוא
 נוקד נפשו מלבו והעטן החמשי להוצרפו חרבן
 בית המקדש וקול תרועת מלחמות האויבים כיו
 שאלו ש קול שופר שמענה נפשי תרועת מלחמה
 וכשאלו שומעם קול שופר נבקש מלחמה השעל
 בטן שת המקדש והעטן הששי להוצרפו עקידת
 יצחק שמסר נפשו לשמים וכן ארמו נפסוד נפסו
 על קדושת אמו ועלה וכדכנא לגיז לטובה והעטן
 הששע כששמע תקיעת שופר טרא ונחרד
 וכשבר עצמו לתת הסרא ש קרהו טבע השופר
 מרשד ומחרד כיו שאלו אס יתקע שופר בער
 ועל יחידו והעטן השמייע להוצר יום קדין
 הגדול ולרא מימנו שאלו קדו כיום הגדול קדו
 ומקד מאד יום שופר ותרועה והעטן התשיע
 להוצרפו קטן נחמה ישראל ולהתחלות אלו שאלו
 וקיה ביום קהו יתקע בשופר גדול ובאו האובדים
 בארץ אשור וכו והעטן העשירי להוצרפו תחיית
 המתים ולחמין בה שאלו בה כל יושתי תבר
 ושוכע ארץ כנשאו נס קרים תדאו וכתקוע שופר
 השמיע ואלו במדרש כל השנה קסטן מקטרג
 על ישראל לפט קבלה וקבל דוחה אות לראש השנה
 לוס קדין ובראש השנה בא קסטן לקטרג מוח
 החמה לפשד על עפותיהם של ישראל והחמה
 מעשד וקבל אומל קרי עד אחד ואין עד אחד
 נאמן הבא עד ב עמר הוא חולך לפס את הלכה
 ואין מוכח אותה שהיא נכסית שאלו תקע בחדש

י

בברכה לטעם עשאו ועל שם אמת קוץ מלכא
 מלך מלשיח והמון קעס קודין ואין משתחוים
 ואין כסון כדי שלא יהא כחודר למעלה שאמר
 ומתפללים אל אל לא יושיע חללה וחס שקוץ מטה
 שמים ויוסד ארץ פסוק קוץ ומושב יקרו בשמים
 מימצל על שם יי בשמים הפך כראו ושבת עזו
 בבהי מרומים שיש על כסא למעלה ולקח לשון עשו
 עש מרומים על שם רומה יי בשון ולקח לשון בבה
 על שם ויבה יי בכחות במשפט קוץ גיט ואין
 עוד אחר על שם ש אה קוץ לפני לא סבר לא אחר
 לא יהי ולקח לשון ואין עוד אחר על שם אין עוד
 מלכדו ועל שם אה יי ואין עוד גיט מלכדו

אמת מלכא על שם וי אים אמת ואפס זולת
 על שם ואין עוד אפס אים " **אוחילה**
 לאל על שם על כן אוחי

ע אחלה טע על שם חלתי טעך בט לב אשאל
 מימין מעשה לשון על שם ומי מעשה לשון ולקח
 לשון אשאלה מימין על שם אחת שלי מיתא יי
 אשר בקהל עם על שם בשדתי עק בקהל רב
 אידי עזו על שסואת אידי עורך אשגה רנאת
 על שם תבעה שפתי תהלש ואמר רנאת על שם
 ושפתי רנאת יהלל פי בעד מעטלנו על שם כר
 פעל יי למעשה ונראה מיתוך אוחילה שאין לחיד
 לחומרנו לפי שקוץ רשות לשלח כבוד שקרי אומרנו
 אשר בקהל עם אידי עזו **על** כן תקוץ לך יי
 גיט על שם קוץ קייתי יי וקוץ חוזר
 למת שאמר למעלה שלא שם חלקא כחם וכו' כלומר
 לפי שאם קרבא לעסדות ובחר בו יותר מכל
 קאומות על כן אים מקיים לשופת לראות מהרמ
 בתפארת עורך על שם שתפארת עזמו איה כל
 סוכה לראות פט השגה ולראות בתפארת בת
 מקדש שכתוב ושתתפארת אפרח להעבד
 ולעם מן הארץ על שם וקיה ביום קוץ כחם יי
 בבאו אכרית את שמו קעכבי מן הארץ ולם יוכרו

שופר בכחא לשם חננו יוס שקלכנה מתבקשת
 ואינה פנחאת שקיח מטוסה ועד תמצא בכחא
 בגיץ לבנה לרימו שקיח מתכסה ס' ואמרינן
 בפסיקתא ל ברשה פתח תקע בחדש שופר בכח
 לשם חננו וכל החדשים אינם נכסים לא לשם חננו
 והלא טמן חדש ונכסו ויש לו חב חב בפט עבדו
 לא חדש ויש לו חב חב בן זימו ואיזוק זה הקשר
 הקשר כתי על שם תשרי ותקעו על חושבון אימתי
 בחדש הששע' ואחר שיגמור התקיעות מושב
 אומר שז' אשרי קעס יודע תרועה וע' בשמך יעלן
 כל קיום וע' תפארת עזמו איה וע' ואינן אשרי
 יושב שטרך ומחוד הקשרים למקומן ואינן קריש
 עד לשלח ומתפללין

תפלת מוסף

אוינן של ראשות עם התנספת שמוסיפין בהם
 ואינן איה בחדתנו מעט חטאינו עד על ידי משק
 עבדך כמו שפרשן הכל למעלה ואינן עלינו
 לשבח כלום חובה היא עלנן לשבח לארון הכל על
 שם ארון כל הארץ לתת גדולה על שם גדול ליי
 לומר בראשית לשון חממי קוץ על שם בראשית
 ברא גיט שלא עשא כעיי הארשת לקח לשון זה
 לפי שלא מצאנו עשיית של חבל בשום אומה שחס
 בשרא שפא ישמח ישראל בששיו וכתי קוץ עשך
 ויטפך וכתי כה אינן עשך וכתי ש מעלך עשך
 ולא שמאן כמשפחות הארמה על שם ונברכו בך
 כל משפחות הארמה שלא שם חלקן בהם שחמי
 לא כלא חלק יעקב ש יוצר הכל קוץ ועד ש חלקן
 לשמור דבך שח חלקי יי אמרת לשמור דבך
 ולא כן חלקם ועל לבו ככל המוש שח איה שמך
 גרני ולא גרל קאומות שהם משתחוין להכל וריק
 על שם הכל וריק ישורו ומתפללים אל לא יושיע
 פסוק קוץ ששעה אכל אפ משתחוים לזע מלך
 מלכ קמלשם קבה על שם בורו נשתחוק ונכרע

על שם שכתוב יסאו ויבאלו עדי עד ויחפרו ויזכרו
 וידע ש אתה יי סיך לבדך עליון על כל הארץ .
 ולעלמי עד תמלוך בכבוד כפל דברו כדי להסמך
 אות לפסוק יי ימלוך ועתה מושר עשרה מלכות
 שלשה מלכות מן התורה יי ימלוך לעלם ועד
 ותדעת מלך ב ויחי בשארון מלך ושלשה מן ה
 הכתובים יי מלך גלות לבש ויבא מלך הכבוד .
 ושלשה מן הנבאים כה אמן יי מלך ישראל וקיתה
 ליי המלוכה וקיה יי למלך על כל הארץ ומסיים
 העשירי בתורה שמע ישראל יי אמן יי אחד וקווא
 נחשב כמו מלכות ש עטן הפסוק הוא קבלת על
 מלכות שמים וכת אבי העשרי שאם בא להוסיף
 במלכות ובזכרונות ובשפירות קדשות צדו . וכן
 כת אראש יי וקטעט שמקדימין פסוקי הכתובים
 לנבאים מפני שדוד קדם לנבאים ואת הא אמרו
 בכל מקום תורה נבאים וכתובים ויש לומר שזהו
 לעטן קדושתן שחמורה קדושת הנבאים מהכתוב
 לפי שהנבאים נאמרו ברוח נטאה וכתובים בהח
 הקדש אבל לעטן הקדמתן הכתובים היו קודם
 והם אמרין בהדיא במסכת סופרים
 בכל מקום דברי נבאים קודמין לדברי קדושה חוץ
 מכאן שדברי קדושה קודמין לדברי נבאים ואת
 למען איסו אומר בפסוקי הכתובים ועל ידי עבדיך
 הקדושים כמו שאומר בפסוקי הנבאים ועל ידי
 עבדיך הנבאים ויל מפני שפסוקי הנבאים נאמרו
 בשלחות הנבאים לאמרם לשאל לפי אמן בהסועל
 ידי עבדיך הנבאים : אבל של כתובים לא נאמרו
 בשלחות לא ש נאמרו ברוח הקדש לפי אמר בהם
 ובדברי קדשך כתוב לאמר ואת למען אומן במלכו
 מיד אחד פסוקי הנבאים פסוק אחרון של תורה
 שאומן ובתורתך יי אמן כתו אמן ובזכרונות ובשפירות
 איסו אומר אות מיד אחד פסוקי הנבאים לא אומן
 בזכרונות אמן ואי אומן וכמו בזכרון טוב וכו'
 וסמך לתחימה אומר פסוק אחרון של תורה וכן

עוד וגם את הנבאים ואת רוח הטומאה אעשר מן
 הארץ וקאללם כרות יכרתון על שם וקאללם
 כלל יחולק וכתו בתריה ונשגב יי לבדו ביום הקווא
 וקו שאין כאן לתקן עלם במלכות שדי כלומן כיון
 ש דברת הטומאה מן העלם תחזור הששנה בכל
 העלם ואז יקיה העלם מתקן וקושר כאן שסשרי
 ולא שם אחר על שם דאמרינן בתנחומא כשאמר
 משה ואמרנו ל משה שמן מנה אומן אקס אמן לו קבא
 משה שמי אתה מבקש לדע לפי מעשי אעקרא
 כשאת דן את הנביות אעקרא אים . וכשאת
 עשה מלחמה ברשע אעקרא נבאות וכשאת
 תלה חטאיו של אדם אעקרא שדי וכשאת יושב
 במדת דחמיס אעקרא רחום ולפי שבדראש השנה
 תלה חטאת האדם עד יום הכפרים לראות אם
 ישוב אומר כאן שם שדי . ובכאן הוא מדבר בעטן
 הגולה ואם לא היה תלה להסלראות אם ישוב לא
 היו נבאלן לעלם : וכל בט בשד יקראו בשמך על
 פס ש או אקפך א פעמים שפה ברורה לקרא כלם
 בשם יי לעבדו שם אחד וקו לעתיד להפסוק
 איך כל רשע ארץ על שם ובאו פעמים רבים ופעים
 פעמים לבקש את יי נבאות ולחות את פני יי .
 ישרו וידע כל יושבת כל פלך הכרע כל בך
 תשבע כל לשון שנאמר שנשבעתי יבא מפני נדק
 דבר ולא ישוב ש לתכרע כל בך תשבע כל לשון
 לבטך יי אופן יכרע ויפלו ו לבסד סיך יקר יתנו
 כבד אמרנו למעלה שקיקר והכבוד תלויין זה בזה
 שנא מאשר יקרת בשע נכבדת ויקבלו כולם את
 על מלכותך לשון חכמים הוא שאמרנו נבקש
 ונריך לקבל עלנו על מלכות שמים כלומן להאמין
 בו וליא באחר ולעשות כל מעשיו : ותמלוך עלהם
 מהרה לעלם ועד על שם יי ימלוך לעלם ועד .
 ש המלבו שלך היא כלומן אתה דומה בשע רשע
 קעיסכאו מלבו קעלם אינה שלך אבל כשתשך
 עלהם ועמך או ידע שהמלכות שלך היא וקו

בשופרות אומר איננו אדם חסידים תקע בשופר גדול להודיעם וכו' וסמוך להתימה אומר פסוק אחרון של תורה וקטעם שאין עשין כן במלכות מפני שבבכה של מלכות היא חותם בעטן מלכות לא בקדושת היום ולפיכך אומר פסוק אחרון של תורה בסוף המלכות מיד לא להחזו עד סמוך להתימה שאינה מעטן המלכות אבל סודות ואופרות שחותם בעטן וכדושת ואופרות מעט עד סמוך להתימה ואמרין בגלגל עזרה פסוקים כנגד מי כנגד עשרה קולות שבנומור מלויה קולו אל בקשו רב יוסף אומר כנגד צדק הדבור ל' וחסן אמן כנגד עשרה מאמרות שבחן נברא השלם ואומר מלך על כל השלם כלו בבטן והיאם א' איננו וכבר פרשם למעלה

היום הרת שלם על שם ורחימה זרת שלם פ' בתארי

נברא השלם והיה קרוי פ' חזרון יאמר גם על עת קלנה כמו קודק נבר' ואמרין בראש השנה כמין מלגן האידעא זה היום תחלת מעשיך שראו כל אישער דאמר בראש באל נברא השלם ובוים ששי שהוא ראש השנה נברא אדם הראשון מברא שקיום בומר קרוי של שלם ולבך כל ק השלם כון בוים זה והיינו דאמרנו עמי בפסיקת לשלם א' דברך נכבשמים ל' אישער אומר ברא באל נברא השלם ואתי' כעין דהעזרה היום תחלת מעשיך פ' תחלת אומ' בוים ראש השנה נברא אדם הראשון בשעה ראשונה עלה במחצבת כל נתעץ עם מלאכת השרת בשלשית כנס עפרו ב' בששת גבלו בחמישית רקמו' בששית עשאו שלם בשששת ורקו' נאמיה' בשמישית הכנסו לנן עין בתשישת נכוונ' בעשי' סרה' באחת עשרה כון' ב' בתים עשרה יבא ב' ימים א' קבל ל' אדם הראשון זה סימן לבטך כשם שצמדת לפי בדין בוים זה ויבאת לפי ב' ימים ק' עתה ב' טר

מעשה בע ארש' ק' עשין כל השנה קס נוכרין קיום צמדת דין ובמדת רחמים לא באחת מקן ב' ב' ושמ' א' תאמר אינו נוכר עתה ל' צדקים מקו' משכנ' ק' שלם ולא לדין ארש' וחס' כן ידוע עתה לאו האחר' בעין אחר לבחור ואמר ופ' כל יערי קדס כלו שאז נוכר גם כן לב' אחר מי ערי קדס ולדין שן לב' אחר מ' וכו' וכו' ע' קו' דן עתה שאין שכתם למ' לבט' כ' כמתע' ומות על שם קו' יודע תע' ומות לב' וכת' קו' ג' עמיקתא ומסתרתא וק' וק' נסתרות שמבראשית על שם הנסתרות ל' אינו שאף כל הנסתר מעשת ימי בראשית גלו ל' וק' וק' נסתרות מלאון אב' ק' וק' פ' כ' לומר כל הנסתרות' פ' אין שכת' לפי כסא כסדר ש' אומר בגי' שלם לא תאכח' ותקן וכל מעשיך בספר נהתבין ועד עתה לא דבר לא על מ' שעב' מבראש' וצ' עכשיו ועתה חוזר ואומר בקווק קיום ודין נסתר מפ' שטרקו' על שם א' אסק סיני שם איה' ואכ' שאל' ק' וכתבו' וס' יתקו

אתה זוכר

מכבוד שבע בקרקע קים ונח' וכן אמר דוד אשכנז
 באחרית ים גם שם ידך תנחש' אהה וזכר את
 כל המעצלות לפי שער עתה לא דבר לא על קיצו
 והם בעת אדם לך חור לומר שגם זכר את כר
 המעצלות וזו היא האדמה ופ' עלותיה וגם כל היער
 לא נכחד ממך לפי שער עתה לא דבר לא על מנה
 שהיה כבר לך חור לומר שגם מי שהיה קיים במעצ
 אמו ולא יבא עדין לאויר השלם לא נכחד ממנו
 והוא על שם שכתוב לא נכחד עצמי ממך אשר ע'
 עשיתי בסתרי קרי שבח להב' שהיה יודע עבר
 והוא ועתה על דרך יי מלך יי ימלך יי
 לעולם ועד' ועתה מוסיף בשבחו ואומר אין צריך
 לומר שהיה ג'וי לטוב מי שהיה קיים במעצ אמו
 כמו שאמרם לא אף העתידים להיות טובים עד
 סוף השלם ואינם קיים במעצ אשה הוא יודע הכל
 כי הוא עתה ומעצ עד סוף כל הדורות על שם
 בכל מקום שש' עתה רעש וט' וט' וכתיב
 קורא הדורות מראש וכן ודאות אש מ'ג' בטרם
 תעמנה אשמי ע' אה' ע' ת' ט' חוק וזכרון הוא
 חוזר לענה שלמעלה ממנו' כלומר אהה וזכר מעשי
 בעת שלם כאשר תש' למשפט' חוק על שם ע'
 חוק לשאל הוא עלום ראש קטנה נאמר וחור
 הוא משפט שנאמר ומשפט לא יעקב' וזכרון
 שהיה זכר לעמותה' להפקד כל רוח על שם
 שכתוב בקום למשפט אים להשיע כל עבוי ארץ
 שלה וכתיב בתריה יבצר רוח כנדים מרא למלש
 ארץ' ונפ' על שם הנפש החוטאת היא תמות'
 לחזור מעשים רשע והמון נסתרות לחין תכלת
 כלומר אע"פ שהבריות הם רשע ולכל בדיה יש מ'
 מעשים רשע הכל הוא פקד וזכר' ואין דע' ו
 מערבבת בהם. מראשית כואת הודעת ומלפ' ו
 אותה ג'ית כלומר מתחלת השלם הודעת וג'ית
 זה קיום כי הוא יום קדין' זה קיום תחלת מעשיך
 וג'יתך שאתה גור ע' על כל ג'ית וע'ית די מ'

מחסורם ואכזבם עשין יום וזו זכרון לשם ראשון שם
 בראת השלם לפי שחוק הוא לשאל לתקוע ע'
 באופר כיון שהיום משפט לא יעקב' משפט
 בלא זו בתחלה' ועתה מפרש מה הוא המשפט'
ועל המדינות כי יאמר אי זו
 לשלם אי זו לרעב אי זו לשובע והוא קדין שהברין
 נפקדין וזכרון לחיים ולמות' ובסדר רב עמדם
 ורש' סעדיה כתוב על המדינות סימון עש מה
 שלטנו בלא פקד' מי לא נפקד כיום קזה כלומר
 היום קזה וכיז' ע' בכל שנה ושנה' ע' זכר כר'
 המעשים לתק' בא ואין מי שיוכל להמלט מלפ' ו
 כי הכל בא לפק' מעשה האיש ודין קראו לו וזו
 ופקודת מלאון ופקודת בשבט פשע' ועל ע' ו
 על שם ופוקס על עלותם מעצדי גבר על שם מ'
 מעצדי גבר כונן' מנחמת אדם על שם יי יודע
 מנחמת אדם' ותח' ותיו' על שם ותח' ו
 מרמה שהיא מער כל מעשיו הרעש' יב' מע' ו
 איש יב' טוב ויב' רע' אשרי איש שלא ישכ' לקח
 לשון זה כדי לנמת האזכרו שנאמר ותש' אר'
 מח' לך' וישכ' ישראל את עשוק' וכן אדם
 יתאמן בך על שם ועל בן אימנת לך' ועל בן
 אשרי' ש' דורשין לשלם לא יכ' ו לקח לשון
 דורשין אצל אשרי על שם אשרי טובי עדותו בכל
 לב ידרשוק' ולא ת' לשם לבח כל החוסים בך על
 שם אל יכלמו ע' מבקשך' וכתיב ולא תכ' עד
 עלמי עד' וכתיב ולא יא' מן כל החוסים ע' וג'
 את נח באקבה זכרת שנאמר וזכור אים את נח'
 ואמר באקבה על שם וכן מצ' חן בשע' יי
 והפקדו ב' ב' יסועה ורחמים' יסועה על שם
 אדם ובקמה תשיע' יי ורחמים על שם שכתוב גם
 מי נח אצל מרמך יי' בהש'ך את מי המט' וכו'
 שנ' ואש כנע מש' את המט' מים על הארץ
 לשחת כל באר' והשחתה זו היא כפ' ע' השחית

כלבשר מידה כנגד מידה והוא ימנע דוע מעלמה
 שהיו משחיתים את דרכים על כן שחיה נח צדיק
 צדיקם בא וכוונתו להצטרף אל אלו להרבות ורע
 כעצמות תבל על שם פרו ורע ומלאו את הארץ
 ואיך כעצמות על שם שאמר חכה לאברהם שקיה
 מיכע בטו ושמית את זרעך כעצד הארץ ואמר
 עפרות תבל ולא עפר הארץ על שם שחיה שם בן
 נח צדיק וחס ויפת רשע שמוצאו רוב עפרות בטו
 מיתבלם בקלון והוא מלאו תבל עשו טעל שם
 הזאת נקראת האדמה תבל ובאציו כחול קים
 על שם ושמית כחול זרעו ובאציו מייעך כמעשתו
 וכתב וקים מספר בע ישראל כחול קים
 ועתה יחזר עשקה וכדמות שלמה וכדמות יון
 קתרה וזכור לים את נח וזכור לים את ברית
 וזכור את ברית ושלמה מן מכתבים וזכר עשא
 להלאותיו וזכור לעולם ברית וזכור להם ברית
 ושלמה מן הנבאים וזכרת לך חסד נעריך וזכר
 אזכרנו עז וזכרתי את ברית חותך ואומר
 יעלה ויבא ופרשמו למעלה

אלהינו ואלה ויחיתנו וזכרנו
 בזכרון טוב ין
 מלמך ופקדון בפקודת ישועה ודחמים על שם
 זכרנו אל ברען עמר ופקדט בשועך ואיך רחמי
 על שם וטר רחמיך וזכרון ופקודה אחת היא
 באין משמי שמי קדם על שם להוכח בשמי שמי
 קדם וזכר לנו את הנביות ואת חסד ואת
 השטעה שנסעטת להברקם אבא בהר קמוריק
 ברית שנאמן ביום הקוה כרת אל את אברהם ברית
 לאיך לרעך נתת את הארץ הזאת חסד שנתנת
 הארץ להברקם היתה בחסדו של מקום והוא שכתו
 חסד להברקם אבל שנקב כתו תהן חמת לעבד
 שנתנת הארץ לעקוב היא באמת שכבר כרת
 ברית עם אברהם וקם לתנה לו שטעה שנאמן
 נשבעתי באם אל שיען אשר עשיתו וזכר רחמינו

אעפ שדקרהאם לרחס על באו על קוצריך שיכבשו
 רחמיך את ככרך ויעלו רחמיך על מדותך ס
 ככמרו רחמינו מהבגמין ארי אצלו רחמינו
 וקטעם שיקמו רחמינו על מדותו והמדות הם
 מדות קקבה שחם מדה כנגד מדה אטעה טובה
 מיטישן לו ואם עשה רעה מרישן לו ואם מבקשים
 מלטישן שיקמו רחמינו על מדותיו ודיענו לכך וכות
 וזו שאומץ ותענה עפ בטך במדת רחמים ותכנס
 להם לטעם מאורת קדין כל זה לשון חמיים קוה
 וקוה שאי בפק דברכות ובעשד שיקרנהו לשוב
 חרון אפך מעמר ומשךך ומחלתך על שם טוב
 מיחרון אפך ורחס על הרעה לעמר וקיים לנו אל
 אלא את הדבר שנסחטא בדתך על ידי משק
 עבדך באמר וזכרתי להם ברית ראשונה אשר
 כוכזתי אותם מארץ מצרים לשש קנים ועמר
 זאו וזכרון עשירי לפ שרריך לתיים בתרם
 שזוכר כל הנשכחות אתה ואין שפחה לטע כפא
 כעודך וכו' פרוש הנשכחות מיכע אדם קוה וזכר
 ואמר זה עתה טעם אחרת כדי להסיך מעשן
 סחיתמה סעוך לחיתמה באי וזכר הנביות וזו
 וזכרתי להם ברית ראשונה ואומץ היום קרת עלם
 ופרשמו למעלה **אתה נגלית**
 בצען כעודך על שם
 הנגלה נגלית לשת על וכתב ופגלה כבוד אל
 על עס קדשך לבר עמקם על שם קדש ישראל לא
 מן קמיים קשמעתם קולך שנאמר מן קמיים
 קשמיעך את קול ונגלית עלקם בערפל טוקר
 על שם ומשק כנגד אל הערפל אשר שם קאים
 ואמר תחלה עגן ואחר כך ערפל על שם עגן
 וערפל סביביו ואמר טוקר על שם וכעצם קמיים
 לטוקר גם כל השלם כלו חל מלמך על שם וירא
 קעם ויטעו ויעמדו מרחוק ובריות כראשית
 קם קאילות ושאר במיחם חדו מיך שנאמר
 וירקדם כמו עגל וכתב קול אל ויחל מדבר

יחיל א' מדבר קדש שזו קמומוך מדבר בער
 מיתן תורה שכל י בסוף קמומוך א' שזו לעמו יתן
 דיינו התורה ואימתי חדרו ממך בהגלות מלכא
 על הד סיפ' למד לעמך תורה ומשת על ששכתו
 ועל הד סיפ' ירדת ודברת עמזם משמים ונתן
 להם משפטים ישרים ותורות חמת חוקים ומעט
 טובה ותזמיעם את חוד קולך שנאמר ש מיכל
 בשך אר שמת קול ג' חיים כאשר שמעת וג'
 ואני חוד על שם קול א' בדבר ודברת קדשך על
 דרך ישא מדברותך מלכות אר על שם קול א'
 חונן להטת אר בקולות וברקים עליהם סג'ית
 על שם ויהי קולות וברקים ובקול שופר עליהם
 הופעת על שם וקול שופר חוק מלך ואני הופעת
 על שם הופע מהר פארן ועתה מושך עשרה
 שופרות אלזה שופרות מן התורה וקול שופר
 חוק מלך ויהי קול השופר ואת קול השופר
 ואלזה מן הכתובים א' בקול שופר בחזנות
 וקול שופר תקשע בחדש שופר ואומר מומוך
 קולות הללו אל בקדשו ועמי מפת שישם עשרה
 קולות וקס כנגד עשרה מלכות ועשרה וכדמות
 ועשרה שופרות ואלזה מן הכתובים יתקע
 בשופר גדול וכתבן בשופר האמשי ויה אר
 בשופר יתקע ואומר אחרי כן א' כבאות יגן
 עליהם פי על יושב תבל ואלזה ארץ הקודש למציל
 ועל שם שאמץ כאן ויה עליהם יראה וכתב בתורה א'
 כבאות יגן עליהם תקא לאמרו כאן ומתוך שתקא
 לבקש רחמים על קעה הארבע בשאר הארצות
 תקא גם כן לבקש רחמים על קהלת ויה אומר א'
 כבאות יגן עליהם ואחר כך מכעסם ש' עצמו ככל
 הרחמים ואומר א' כבאות יגן עליהם

אלהינו

ואקי אסתמו תקע בשופר
 גדול לחירותנו על שם וקיה
 ביום הקול יתקע בשופר גדול לחרותא' ואר
 נס לקבץ נלתינו על שם וכשאר כל לעים ואמר

נלתינו על שם וגלות חחל חוק וקיים לא א' לאון
 את הדבר וכוכאמוך ובוים שמחתם ובמו צדיכם
 ובראשי ח' שיפס ותק צתם בח צדקות וג'מר וכו
 שופר עשירי ל' שצריך לסיים בתורה ויש לתמוך
 ש' חיים כתוב שופר בזה הספוק לכך קיה מסיים
 כל יונה ובחדש קשש צ' בחזר לחדש מקרא קדש
 יהיה לרש כל מלאכת עבודה לא תצאו יום תרועה
 יהיה לרש והלמכן קיה מסיים לא קשט און
 שצנן ובעמי א' צ' שכבר אמרו עם המלכות הא'
 אמרין חס רצה אומרו עם המלכות ועסקאפרו
 והלאה כתב שאין לשאת ממטבב ברכות שנהג
 ראשונים וש' קיש תרועה בלא שופר מקרי שופר
 הוא הדין נמי תקיעה ומשום דת' חצרת בקרא
 לא גרע זכן משמע שראשמי בתראק בתר
 דמכלתן שהיו משלמין ב' בשפרות ע' ובספרי
 דורש ותקעם בח צדו על ש' ותקיעה קרי שופר
 ומ' לרש לזכרון קרי וצדקות לפע להיכס קרי
 מלשות א' כ' מה ראו לזל לזל מלשות תחלה ואחכ
 זכראת ושופרות לא המלכות תחלה ואחר כך
 בקש מלשבו כדי שזכר לרובמה בשופר שלחיות
 שכתב וקיה ביום הקול יתקע בשופר גדול ועמי
 הנה כתבאר שח עברות הוא שופר ש' שומע קול
 שופר אתה ואומן ויה אלום בשופר יתקע ומחזין
 תרועה ואין דומה לך על שם ומחזרת למשנו
 ואין דומה לך שיתעלה בתרועה על שם עלה אלום
 בתרועה א' בקול שופר ברוך אתה א' שומע קול
 תרועה עמו ישראל קיום ברחמים אמץ לשון ברחמי
 על שם שכתוב תקשע בחדש שופר וג' זכתי בתריס
 בצרה קראת ואחלקך ואומר קיום חרת עלם
 ואומר רצה ומודים וכתוב לחיים ואים שלום ובספר
 חיים וחוזר ש' חת עליה כדי לתקו על סדר קברכו
 דתן מי ששך ואחר כך נתמנה לו שופר תקע
 ומריע ותקע ג' פעמים פרוש שהתעלה השעה
 ברכות ולא קיה לו שופר ואחר כך נודמן לו שופר

127

ודייקין טעמא של ה' היה לו שופר
 אבל יש לו שופר תקיע על סדר ברכות ומוקמיין
 לה דוקא בכתוב אבל יחיד לא חפשי לו שופר ואחר
 שגמר שז' התפלה אומר קדיש תתקבל ונפתחין
 לבתיקם לשלום ואוכלין ושותין ושמחי ואין להתעטף
 כלל ברה"ק וכן כתב רמב"ם הא"י וזה לשון אלהתעטפו
 בשעת יום של ר"ה אמן רואים שיפת הוא של להתעטפו
 סך אמרו פרנסי ישראל הראשונים לשאר בראש
 השנה לכו אכלו משמעתם ושתעמיתקיס וכן בשנת
 טובה אין אמן רואים שיתענה האדם שקרי תשנה
 באב שהוא תעשת חמור לו רע לקבוע בשבת לא
 דחו אותו ואפי' להשלים בשבת תעשת שחורחלה
 בערב שבתגסתפקו בפניה דודועד שחתימה קלב
 מתענה ומשלם ואם להשלים בשבת כך היאך נאמן
 שתעשת נדבה שפר דימי קילכך לו תעטון כן
 וכן כתב הר"י רחוק בן ג' איתן להתעטות דעשרת
 ימי תשובה אומר ימי עם לו אומר וכתב רמב"ם
 רב נחשון גאון כתב אומר עמי להתעטות בראש
 השנה וקט איתא שרשמי דתעטות בהרי"א בראש
 השנה מתעטין ולא מתעטין **למנחה**
 אומר אשרי וסדר קדושה
 וקדיש עד לגשל ומתפללן כמו ביוצר ואם חל
 בשבת כתב רב עמרם שאומץ בקתך כמו בשבת
 דעלמא כון שהיא יום קדין ואומרים בקתך משום
 צדק קדין ראוי לאומרו ביום קדין כתב רמב"ם הא"י
ליל שני מתפללן כמו בליל ראשון
 ואם חל בשבת כתב רב
 השני שאתי לרבותי אם יש לימי ותדיעם בליל שני
 של ראש השנה שאירע בימורי שבת מפטע שאומץ
 בו וחוננת הרגל וראש השנה אינו חג' והשיטת
 ד' אעפ"כ אומר ותדיעם ש' קדיש דימריין בימורי
 יט' בהבל בין יום הששיע' לשבת ימי המעשה
 דימריין סדר הקבילות הוא מונה הכא נמי סדר
 קתיקון הוא אומר ולעטון ומן בליל שני כתב רש"י

בתשובה רשת אומרים שאין אומץ ומן לא בראשון
 לפי שקן קדושה אחת ושמח אריכתה דימנו מה
 שאין כן בשני ימים טובים של גלות שקן משום
 ספק ושת קדושות קן ואומר ומן בשפסם אבל
 איש אומר שצריך למר ומן בשפסם וכן מהגון
 במקומנו ובכל המקומות שעברתי בקן ואין חלק
 בין יום של ראש השנה לשאר ימים טובים של גלות
 לא לעטן צדק ומחובל לסור של זק בזה וטעמא
 דאף בוין כל פעמים שקין עשין יט' אעפ"כ של
 היה שם ספק דיום ש' קיה שקר יום טוב ודי"ו
 בימריין יום ראשון בקדושה של ילול לשנה הבאה
 אבל לעטן ומן מינה נפאך אי שפא קוא אומר
 ומן ואי אומרו כל סמטן שקיוס סאגון קדש
 ולמחר קדש אומץ ומן דהא מיוס שפ"ק מוטתיקון
 הימיעדות והוא שקר ראש השנה וצריך למר בו
 ומן וכן ה"ל ע"כ והגאונים כתבו שאין למר ומן
 בשבת לא בקדושה ולא בשופר וכן כתב רמב"ם יצחק
 בר יודא אבל בעל העמוד כתב כר"ש וכן קשיב
 רמב"ם משום בקלעמוס והראש היה רגל לקדש
 בליל שני של ראש השנה שיוחדש כדי להוציא עצמו
 מן חס"ק או קיה מעט לפעו פרי חדש שעדיין לא
 ראהו ולא אבל ממנו והיה מברך שהחיים הם קיה
 חייב משום יט' עלה לראון ולראון ואם לאו יהיה
 משום קיין או הפרי בלבד וכן קיה סאגא רמב"ם
יום שני מתפללן כמו ביום ראשון
 ותקשן כמו בראשון ולעטן
 ומן ביום שני על השופר היא מחלוקת כמו בוין
 ליל שני של ראש השנה בקדושה כמו שכתבנו למעלה
 וכתב הר"י יעקב בן הראש שאם חל יום ראשון
 בשבת דלכולה עלמא יש למר ומן בשופר ביום
 ששטן של תקש בראשון וקודין בפרשת
 וירא לוין ומן והחלום נסה את אברהם עד סוף
 קסדר ומפטיד קורא כמו אהמול ומפטיד
 צדמיה מבא חן במעבר עב רחם ארחמנו כ"ס י"א

ויטעם לפטור וזו מטעם שהיה בזה ענין וזכרון
 ישראל לגוב שזכרון וזכרון שזכרון שזכרון
 ובמובאי ראש השנה מכריזו שז' לקהל למי בתפלה
 המלך הקדוש והמלך המשפט ומבליטן בתפלה
 וכן על הכוס כמו שמבדילין במובאי שבת לא שאין
 אומרים איהו קנשא וגם אין מבדילין לא על הגר
 ולא על הכשמים גרסינן בראשמי בפרקא
 קמא דשבת לחייא דבה מפקד לרב אי את יוכל
 למיב טלפה שתא בטקרה חכול ואי לא חכור
 שבעה יומין בשתא וכתב איש העשירי קבלתי שאו
 שבעה ימים קם שבעה ימים שזן ראש השנה ליום
 הכפרים וכתב הראש על כן נהג באשכנז אף
 אותם שאין נוקרין מפת של גויס כל קשה בעשרת
 מי תשובה נוקרין

סדר

תפלות יום הכפורים

ערב יום הכפרים מוקדן במקצת מקומות לשחוט
 גרסנל לכפרה וכן כתוב בתפלות הקדושים
 ושאלתם שאם רגלן לשחוט ערב יום הכפרים
 תרכנל ואין אפן יודעם מנהג זה למי אי משום
 תמורה מיא שז' תרכנל מבהמה וחיה קאי ודאי
 קושיא קיאי לא שיש בה שט טעמי אחד שהתרכנל
 מישי בשבת מכל בהמה וחיה ושף ועוד יש
 במקומות פשירים ששעין תמורה לים ועקר
 בעל קרעס דמות חילו של יצחק אבנא לפיכך
 לא דבר קסע קושיא ועוד שמענו מחכמים הראשונים
 שאעפ שבהמה דמיה יקרי ויתד מתרכנל אעפכ
 תרכנל מובחר לפי ששמו גבר כדאמרינן בברכות
 מיאי קריאת הגבר אינן רב קרא גברא דער' של
 אמרי קרא תרכנל ותשא כוותיה דל של קינשא
 קודם קריאת הגבר דמו בראשו וזון ששמו גבר
 תמורת גבר בגבר טש מהט ומעל וקר רגלן כאן

במנחה לחרד שיסוים תפלת כרי לשווא את קרבי
 ידי חובתן ויחרד קר אומצ ארצו מלכא ונע ואומצ
 קדיש התקבל ונע במספר שחזור אז התפלל
 וכשיגיע לברכת סלח לנו אומצ סלח לנו ארצו פ
 חטאנו מחול לנו מלכא על ידי רחמיך הרבה
 ואומצ חלנו ואל אבותינו תבא לטגר תפלתנו
 ואומצ קודו ויחרד קר אומצ מה נאמר לטגר יושב
 מרום על חטא על חטאים סקיל שריפת עד
 מוחל וסולח וחורס פ טוב וסלח אתה באי חסון
 המרבה לאלו ואומצ דאך נא בעשינו ועמל התפלל
 ואומצ קדיש התקבל

ערבית נכנסין

לבת הכנסת ומוציא שלח בטר ספר תורה ואוחז
 בידו ומברך שהחיים קיימים לך אומצ ומן בראש
 השנה וביום הכפרים וזמן אומצו אפ בשוק לא
 שתקצו לאומצו על חטא היכא דאיכא כוס ומכא
 אי חיפז לאומצו על חטא דאי אומצ ומן קבלת
 לים הכפרים עלה ואיתער לך למשת זל יבין
 לך לא אקא דלמא אתה למסך פרוש יבא לשפת
 אף לחר שיגדיל וכתב אחד מן חכמים הנעים
 לשון קדוש היום הכפרים אמאי גורין דלמא אתה
 למסך וכה אא מאשלן את הקטן ולג גורין
 דלמא אתה למסך כשקור גדול שאם מנחשן אות
 כשאור בן עשר שנים לשעת ואומצו לו דער עתה
 שהיה קטן והיה סכנה אם יתענה און מאשלן אות
 ועבשו שקור גדול אסור לכול זכמן שאם עשין
 בזמנה סול לעשות בין הקדוש ותירץ דמשום
 קטגורו בין הקדוש דלמא אתה למסך שון שהקהל
 פותחן לו לשפת הקדוש והוא אינו מבקש לשפת
 דסכר מענה היא זאת ואתה למסך לכשיהיה גדול
 אבל כשאם מאשלן אות כשקור מבקש לטול או
 אפ אינו מבקש מטע דעב שיש לו לא אתה למסך
 שאימר משום סכנה האטלוט והקשופ ולג גורין

לברך אולי קר שם חכמים זל מיום שחרב בית
 המקדש אין עלנו חובה לנטל מן התורה לא
 לכתוב מקדש עד שיתקיים ודקת עלבס מים
 טהורים וטהרתם וישן שאין עלנו בזמן הזה חובה
 אם יטול אסור לברך אבל הגדה בזמן שקיים
 טובלת כרי שתהיה מותרת לבצלה נריכה לברך
 מטע שקור חובה עלה וכתב רש"י יקודק מפערי
 קימברך על הטבל ערב יום הכפרים ברפד ל
 לבטל היא ובספר התשבץ כתוב וטבל כיום
 הכפרים איכה נריכה לא בשטל טהרה וברך
 להתודות במנחה קודם שעדה המפסקת כדתעל
 מעתה ויום הכפרים עשיה אכל אומצו חכמי
 מעתה קודם אכל שמא תטורף דעת עלנו מחמת
 הסעדה של יובל להתודות אחר כך וקיין אומצו
 יחיד אומצו אחר שגמר תפלת קודם שיעקר את
 דגלו ושלח בטר ביום הכפרים אומצו בתוך
 התפלל ושקד קודו קור אכל חטאם לא שנוע
 לומר גם שאר דברים כגון מה נאמר לטגר ואתה
 יודע רוי עלם ועל חטא ועל חטאים ואל עד של
 פוצתו ול נטן חזרת שלח בטר את קודו במנחה
 כתב אש השערי שאין לו לחחילו שון שאינו יכול
 לאומצו בזמנה התפלל כמו בשאר התפלות וגם פ
 לא נתקן במנחה לא משום גרה שמא יארע אונס
 וכן דעת הר יצחק בן גיאת ורש"י אחי כתב אין
 מנחה שיתקן שלח בטר במנחה אבל אם רצה
 להרויח בברכת המרבה לאלו כגון ודוי אין מונען
 אות וכתב בתשובה אחרת יפה השיב הראשונים
 על שאלתם מדוי ערב יום הכפרים שלח לאומצו
 שלח בטר בברכ סלחה שלח שמענו בבבל שאומצ
 שלח בטר ודוי בתפל המנחה של ערב יום הכפרים
 ולג בריכה שאתם נרישן לך מטע שאין חסר
 בקיין ברישן אתם להודיע שפול אחד ויחר נריכו
 להתודות אחר תפלת קודם שיאכל סעוד המפסיק
 בה אבל רב עמרם כתב שלח בטר אומצו ודוי

דילמא אתה למסרך יעד יש למר כיון קדוש
 שהוא ברפסת הלש ועדיין אינו צמח לשעת אס
 ישתה אתה למסרך יבל כשמאשפן אות בחצ
 קיום כשהוא רעב וצמא לא אתה למסרך דמיע
 ידע ש מעט חש הסכנה האשלוהו
 וכתב רב עמרם מנהג שלם אחר שאולפן ושותים
 חוזרין לשת הכנסת לתפלת ערשת ופון
 שעמיד שלח צמד לפרוס על שמעמברך שהחיים
 ואחר כך מתחיל והוא רחוס וכל כך לעמ שמא יש
 אחר מישראל שלא שרף אבל אס תלמיד חכמונה
 לברך בפע עצמו כשהולך מנשת הכנסת קדשות
 צדו אומן אומרו אפי בשוק וכן כתב רב פלגוי
 ורב נטרונאי אבל רשם סעדיק ורשם האי כתב
 שרף לברך שהחיים אחר תפלת ערשת פן
 שחיד פן בצטר ואל יחזק בן גאית כתב אס
 רשם כב נטרונאי וכן אס פוקהן עתה באלו
 הארצות ואומר כל נדרי ואיסרי וכו' די נדרת
 ודי חרמא ודי אשתבעא ודי אסרנא על נפשא
 מיום הכפרים שעבר עד יום הכפרים זה שנת
 בלהן אי חרטא בקון וכו' שמתכוונם לתת
 הנדרים והשבעות והחרמות אול עברו עליהם
 וכדי להנלמן מעגש והוקשה לרשם תם מה
 מושל לתת על מה שעברו כב והקניג לול מיום
 הכפרים זה עד יום הכפרים הבא עליהם לבובה
 וגסקהיג לול נדירנא ודמשתבעא ש אימ שפט
 זה המנהג מתקן בנדרו הדוכה של יתקיימו נדריו
 של כל השנה יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדרים
 שאע עתיד לדור בזה השנה יהיו בטלם והוא של
 זכר לתנא בשעת הנדר שאס הוא זכר לתנא
 ואפי ה פמר הרי מבטל התנאי והנדר קיים אב
 כשאיו זכר לתנא אז מושל התנאי ולכך נריך
 לומר בלהן אי חרטא בקון לוי אס אשכח ואדור
 מעתה אע מתחרט עליהם ומתנה שיהיו בטלם
 ומיקו בטול זה אימ מושל לא לנדר עבמו ושטע

שיטע מעבמו אבל נדר שחברו מדירו ושטעמ
 שחברו אז כל או הקהל משטען אות אין מושל
 להם בטול וכתב קראש ומיקו נדרא כמנהג
 קדמוש דכל לשון כל נדרי מוכח שנתקן על הנדר
 שצברו עליהם בשנה שעברה ומתדין אותם כדי
 לעכלמן מעגש ולכך אומר אותם שלק פעמים
 ואומר ונסלם לכל עדת בע ישראל וצמי ט צביטס
 כפרה לאותם שעברו וכן כת רשם ס צדיק שנתקן
 על הנדרים שעברו עליהם בשנה שעברה וכתב
 עד דתתקון רבן לומר כל נדרי לעד ששנה
 ואסרה איסר על נפשא בשטעמ בשת הכנסת
 כען נדרי שגגות ואונסין ושגגת צטר כמו שחמ
 ונסלם לכל עדת בע ישראל אבל מי שנשבע כל
 השנה לבטל שטעמ ולמתיר לא ובסדר רב
 עמרם ישן ומהגן לאומרו קודם ברכו משוס
 דאמרינן בשלי שבת ובמסכת נדרים דאין נשלין
 לנדרים בשבת אלא לשכר השבת אבל רב נטרונאי
 כתב אין פוקהן לא בשתי ישיבות ולא בבבל לתת
 נדרים לא בראש השנה ולא ביום הכפרים אך
 שמעם שיש מקומות שאומרים כל נדרי אבל אס
 לא ראינו ולא שמענו מרבתינו וכל שכן נדרים
 ושבעות שעברו כב שאין מתדין ואין מודין
 לא לתת לתת דמה מושלת התרה למי שמתנה
 אחר נדרו שיהא בטל הילכך אין אס סוברין ולא
 פוקהן לעשות כן וכן כתב רשם האי אין אס
 מתדין נדרים לא בראש השנה ולא ביום הכפרים
 ולא שמענו מרבתינו שהיו עשין זה כל עקר
 ואתם חמירו כמותימו ואל תשמו ממנהג הישיבה
 פכ וכב פשט המנהג כל המקומות לאומרו
 וכתב הר מאיר מרוטנבורק שאין לומר יקא רשא
 דיהון ששתין וששקין לא יהון ששתין וכו' וכן אין
 לומר ככתוב בתערת משק עבדך ונסלם לכל עדת
 לא ונסלם וצמי בלבד וכן הוא גרס קראש ולאחר
 שאומר כל נדרי מחזיר ספר תורה למקומו וקורין

כב

את בריותינו ודאוי לומר מלך עבד ואומר וקשיאם
עד ודברך אמת וקיים לעד וחותם באי מוחל
וסולח לעשות עמו ישראל מלך על כל הארץ מ
מקדש ישראל ויום הכפורים ואוליג שלש אחרונה
כמו של ראש השנה עד המעברך את עמו ישראל
בשלים אמן ואחר כך אומר

אלהינו

ואל אבותינו תבא לטעך
תפלתנו ואל תתגלס
מתחנתנו שט פסוקים הם האחד תבא לטעך
תפלתנו וקשט האזינה אלם תפלתנו ואל תתגלס
מתחנתנו שאין אמן עש פטס על שם והבטע שני
פטס וכתב קשט איש רשע בטעך וקשי ערף
על שם טעם קשט ערף הוא לעמד לטעך
אל אלהינו בדיקים ארנמן ולא חטאמן על שם בקק
נפסק משובה ישראל

אבל חטאנו

אעפ שנתקן וידוי זה על סדר קאפא שתא אומר
תחלה חטאנו קודם לשאר ודויין כדאמרנו בתנחומי
ויבא קשט אל משה ויאמר חטאנו כיון שאמרנו
חטאנו מיד נקבע להם ואומר במקום אחר
של מי שחטא ואומר חטאתי אין רשות לנלאך
לנגע ט יש מפרשים אבל כמשמש אל חטאנו
ויש מפרשים כמו אבל אשמים ארנמן כלומר
באמת חטאנו ארנמן ואבותינו על שם ומעודה
על חטאתנו כע ישראל אשר חטאנו לך אע ושר
אש חטאנו ועל שם ויתדו על חטאתיקם ועמות
אשתיקם וכתב בלי חטאנו ארנמן ואבותינו
אשמונו על שם ואשמתנו גדלה עד לשמים
בגדנו על שם ט בגדנו כך וכתב בגדנו יקודק
גאלו על שם גול אחי דכרנו דוש על שם ט
דכרנו בלי וברך וכתב בבן אימך תתן דוש
ודוש הוא דבר גבאי כדי לבחות את חטבו ממקום
שיש לו תפלת ממנו והוא מלאך יקדפא וקחש

סא

קריאת שמע בצדכותה וחזתמין ופרוש עלפא וכו
ואומר שלח טור קדיש עד לשלח ומתהלל
שלה ראשונות כמו בראש השנה ואומר אתה
בחרתנו וכו ואומר ותתן לנו אלנו באהבה
את יום הכפורים הוא את יום סלחת השן הוא
על שם וסלחת לשעש ולטאתינו ואין למי את יום
טוב מקרא קדש אל את יום מקרא קדש הוא ט
איש יום טוב למחילה לאון חממים הוא ולסלחת
על שם סלה על לשן קשט הוא ולכפרה על שם
כפר לעמך ישראל אשר פדית ולמחולט את כל
עבותינו באהבה מקרא קדש וכו שאמר יום
הכפורים הוא מקרא קדש יקיה לרס

אלהינו ואלהי

אבותינו
מחולט

לעמותינו מחילה לאון חממים הוא ועד על שם
דאמרנו בספרי ותשכח למחולטך האל המוחל
לך על כל עשותך ביום הכפורים הוא מחיל על
שם מחיתו כעב פשעך וקעבר כששאו על שם
ועבר על פשע מפגד שטך על שם ואם יסתרו
מפגד שט כאמור אנטאנט הוא מוחל פשעך וכו
ואומר אלנו ואל אבותינו יעלה ויבא ואומר ביום
הכפורים הוא ביום סלחת השן הוא ביום מקרא
קדש הוא ואחר כך אומר אלנו ואל אבותינו
מלך על כל קשט טו בכבודך וכתב און קירחי
מענה בגרפת שאין אומרים מלך אך אומרי יעלה
ויבא ורבעמס כתב שאין אומר לא ואלא זה
אבל בספרד ובפרובינצא אומרים את שטקם וכך
יראה ל דקא אמרינו בראש השנה שלכך אין אמן
אומרים הלל ביום הכפורים מפט שאבא יושב על
כסא דין וספרי חיים וספרי מתים פתחים לטעו
ואין בגין לומר שירק ועד אמרינו קתם טפועים
תלויין ושמידן מראש קשט ועד יום הכפורים וכו
ככתב לתיים לא וכו ככתב למיתה אס כן מלך
קשט יושב על כסא המלכות למשפט לשפט ולגון

ר' יוסף קמחי ז"ל פירש מורכב משתי מלות דו פ
 ודו קו"ף ששם בארמית טב למתבטן דו' דו' דו'
 כד עמק וכן כלש דו ששם ופירוש קמחי שתי
 פות ידבר אחד בטעם ואחד שלם בטעם קשיין
 וקראשעא ששם יחד בשד"א זרם על שם גם מורז
 חורך עבדך חמסא על שם כראית חמס ודיב
 בצד וכן חמסו תרתי טפלא שקד על שם טפלו
 על שקד זדים וכן הטחיס טפ' יצא דע על שם
 אך משאית יעצ לקדיח כובא על שם ידע כוב'
 לצא על שם וצתה אל תתלוצץ מרדא על שם
 שולח את אותך א בעי ישראל אגים המורדים אשר
 מרדו ע' נאצא על שם ואת קדוש ישראל נאצ'
 סרדא על שם ככרה סודרה סרד ישראל וכן
 דוד סודר ומורד עיין על שם בקרבה רוח
 עשש פשעא על שם המה ואותה פשע ע'
 צדא לא נמצא כתוב בן נבי ישראל לא וקאבדת
 כל צדרי נפשי שהיא חומר וה על רשעי ישראל
 שהיו מתגדלים קשיין על שם פשע קשה ערף
 קו"ף וכתוב ויקרא את ערפי רשעא על שם והיו
 כל זדים וכל עשי רשעא שהיא מרד ברשע
 ישראל שחתה על שם פחת ערף יצא על
 שם חמת צעם משפט תשז על שם אנשי תשע
 לבב הם תעתעא על שם ומתעתעם כנב"איו
 סרדא ממעשתך וממשפריך על שם ולא שמע
 למצותך וכמשפטך חטאו גם ולא שוק לא לומר
 ולא עלתה שריון הלכה באות מרד על שם חטאת
 וישר קשית ולא שוק ל' ואתה עדיק על כל קבא
 על שם וצמ' פסוק קו"ף **מה נאמר**
 לפיכך על שם מה נאמר
 אליו אחרי ואת פשעא מעשתך יושב מרוס
 שנאמר שוכן מרוס ואמר יושב על שם ישת לכתא
 שופט עק רמז שיעשה לפי ששם שוכן שכתב
 נספר לפיכך שוכן שחקים לפי ששם שוכן שכתב
 אל מרוס חור ואמר חבל שחקים ולקח לאון מה

נספר על שם מי יספר שחקים נחמא קלא
 הנסתרות והפגלות אלה יודע על שם הנסתרות
 ל"א אליו והפגלות לב ולבטא עד עלם וכל שקל' ל'
 אליו שחקים ידועים ופגלים אלה יודע דו' עלם
 על שם ובל דו"א קודעך מה די להו"א ותעלומות
 סתרי על שם פקו"ף יודע תעלומות לב ולקח
 סתרי כל חי לרמוז שעל כן יודע הכל לפי שכתב
 בפס כל חי אלה חופש כל חדרי בטן על שם נר
 אליו נשמת אדם חופש כל חדרי בטן רואה כל
 ולב פסוק קו"ף אין כל דבר נעל ממך כיון שאתה
 רואה כלות ולבוו קי"א המחשבז פה לב חושב
 ומכלות יועצת ואין נסתר מפני שערך כיון
 שאתה חופש כל חדרי בטן וכיון שקל לטעך יהי
 דען מלפניך י"א אליו שתמחול לפי על כל חטאתיו
 ותכפר לא על כל עוונותיו ותמחול ותסלח לכל
 פשעא וקיוון העם אומרים שתמחול לפי על כל
 עוונותיו ותכפר לפי על כל פשעו ותמחול ותסלח
 לכל חטאתיו ואיפ"ש ששם לרביהם כני
 להסמך לכל חטאתיו לכל חטא' ולא יתקן דגריס'
 ביומא בברק אמר להם הממונה תר' טב מתעב
 אומר עיני פשעתי חטאתי לפיכך את ושת' וכן
 בשער המשתלם קו"ף אומר והתעב עליו את כל
 עונות בעי ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם
 וכן במשה קו"ף אל' פשעו ופגע וחטא דברי
 ל' מיאיר' וחכמים אומרים עונות לו קודמות וכן
 קו"ף אומר חכרת חכרת הנפש הקי"א עונת בה
 פשעם לו המרדים וכן קו"ף אומר מלך מואב
 פשע ע' ואומר אז תפגע לבנה בשת הקי"א
 חטאות לו קשגנת וכן קו"ף אומר נפש שתחטא
 בשגנה ופ' מאחר שהתעב על קודו"ף ועל המרד'
 חור ומתעב על השגנת לא כך קו"ף מתעב
 חטאתי עיני פשעתי לפיכך את ושת' וכן כדוד
 קו"ף אומר חטאתי עש חטאתי קשיין קראשעא
 וכן בשלמה קו"ף אומר חטאתי עיין וקראשעא וכן

קכד

כמו שנאמר והוא לא ידע ואשם כחש וכחש
 כמו שנאמר וכחש בעמיתו בפקדון ועל שם
 וכל שוש יבוס לו בלאון קרע על שם לאון
 מדברת גדולו במראית קעני כען שראה בעיניו
 דבר ערוה וחמד אותה והוא שכתו ולא תתרו אחרי
 לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם וועם אחריכם
 בגשך ובתורת כמו שנאמר אל תקח מאתנך
 ותרשת באיש שפיתתו כען שדבר רעה על
 חברו והוא על שם ישחוש ויששע שער בסתר
 על שם אתה עשית בסתר ועל שם במסתרים
 יהרוב נקי בעשע רמיות על שם עשע רמיות
 לאון שקר בתחון פה לומר ברוב דברים
 והוא שכתוב ברוב דברים לא יחול פגע בנעמי
 רגלם על שם רגלם ממקרות לרוב רעה
 בקשנות יד על שם ול תקפץ את ירך מאחריך
 האביון ברען שחטא ברען כל שום אונס
 באגנה על שם נעשתה באגנה בתמקון לב
 שחטא בתמקון לב על שם ובתמקון לב

על חטאים

שאלו! חייבים
 עלהם אשם שנאמר זאת תורת האשם קרבן זק
 קרבן עלהם שהיא מכפרת על הקדוה קלב כמו
 שנאמר ומעלה על רוחכם חטאת שנאמר זאת
 תורת חטאת מיתה צדי שמים כען ורשאל
 תרומה שנאמר בה ומתעם שיחלומו כרת
 כען מי שנאמר בו וכרתה חנפא קמיה מלקות
 ארבעים וקס כל לחוין שבתרה והסימן ללו כרי
 של יטעה האדם לקדים אחד מזה לחצרו אקח
 מלכם על חטאים שאין חייבין עלהם ארבע
 מיישת צד דין והם סקילה שריפה קרב וחנק
 יש שקורין חתית בקמץ ויש שקורין אותה בסעל
 והוא הנכון שהוא על משקל קרב וכן שמעתי

פכ

ברשאל הוא אומר חטאין ועיניו והרשעו ומרדמ
 לא מנאו שאין מנשא משה ענין ופגע וחטאה אין
 מנשא לפי חבל בשעה שירא חטאין לפטרן ועשי
 תשובה עסק להם ודושות כשגגות פרוש ובשער
 המשתלח נמי קחין וקתעה עלו את כל עמות
 בע ישראל ואת כל פשעיקם שיקו כל חטאתם
 וכסק רצו סעדיק ואל יחך בן גיאת ובעל
 קעמוד כל מיאיר אבל בעל הליכות גדולות ורב
 פלוני וקרויף ולי פסקו כחכמים ובתרת
 כחש עכ כחכמים וכן מקונן העלם יקנה נתבאר
 כצ"ך להקדים חטא למען וענין לשמע
 יש קדורים שכתוב בהם על חטא על סדר האלף
 צהא ומפרט ס חטאים וכחן הוא וכן כתב רב
 עמרם וקדם במזל והרב רש"י יונה שצריך לפרט
 את החטא והוא מסתור

על חטא

שחטאין
 שאנסו וקוים לצאר על אחת מכל מעשה האמור
 בתורה ואם לאו יקבעו שיצטרף אל יקרב שנאמר
 במעשה עשה אשר יעשה אותם האדם וחי בהם
 ולא שימות בהם חוץ מעצרה זרקו וגוי עריות
 ושפכות דמים שיהרגו ואל יצטרף בכל דעת
 כמו שנאמר אשר יכה את רעהו בכל דעת והוא
 לא שוה לו מתמוול שלשום בגוי על שם והקבלות
 למו ולבטא ברעת ובמקמה שחטא מדעת או
 דימה את חברו בהקור קלב לאון חכמים קור
 ואמר חכמים אל הקדוה עברה קשין מעצרה
 צידו פה כען ששאלו את חטא ואמר כן חטאתי
 בזון מלאון שקר זדים בחווק יד כען
 שנתחזק על חברו וחטא לו בטומאת שפתים
 על שם ש איש טמא שפתים אנוס והוא נבלות הפה
 ציב חרע שהסית לדבר עברה בודעש
 כמו שנאמר או מודע לוי חטאתי כל יודעש

אלהי

עד שלא פגרתני **פרוש קודם של**
 פגרתני איש כדאי לך קייתי חסובוקען להיות
 פוגר ועכשיו שאפגרתני כחל לך פגרתני שמה את
 ומה חשיבותי עזר את בחיי קל וחומר במיתתי
 שאני עזר קרי את לפעך יי אל ככל מלאך ששם
 וכלימה יקיר רשן מלפנך יי אל ואל אבותי של
 אחטא כ' ומל להיעט של אחטא על דרך מואמר
 אל בא לפטר מסייען אותי ומה שחטאתי לפעך
 מנודך ברחמיך הרבים מנודך ענן שטיפה והדחה
 כמו ומורק ושוקף במים לומר הפרע מיניך אך
 ברחמים ובקשה זו קייא שאיך בברכות בסוף פר
 קיה קורא בתורה ואומ' שלח צבור קדיש ומתחיל
 בסלחות ותחפוטם ופגמוטם ויודיוס ויודיו גדול
 בכלל כמו שאומר באשמורות ואחר כך אומר
 ראמר לפעך יושב מרום על חטאי על חטאים
 סקילה שריפה קרב וחנק עד מוחל וסולח
 ואומר אדיר וטור על שם טור אתה אדיר
 סרא דוק על שם קמטה כדוק שמים וכנ
 השמים בלשון דוק שרל קרום מנע שם עשויים
 כקרום וכן בלשון חממים אל בדוקין שבפן
 וחיל קורא כפוי לרץ על שם החויט ל יושב חל
 גלה עמוקות על שם מגלה עמוקות מע חשך
 ויוצא לאור בלמות דובר נדקות על שם מעב
 בדיקה רב להושיע הדור בלשם על שם זה הדור
 בלשם ואין וולת על שם אין עד מלבדו זכר
 הברית מלשם ואזכר את בריתי חונן שרית
 על שם אול יחנק יי בברות שרית יוסף טהור
 שעט פרוש אך קמראה טהור מלשון וכעצ
 השמים נהוקר שעט מלשון ופא כשן חבדול
 וכן וארא כשן חמל יושב שמים על שם
 יושב בשמים יחנק קרוב לקוראיו רחום וחסן
 על שם קרוב יי לבר

סקיה קורא קראש ובסדר רב עמרם ורשא
 סעדיה כתוב סקילה שריפה סמוך עם מזה שלפני
 בלל פגרו על מעט עשק ועל מיתת לך תעשה
 בן שיש בה קוס עשה קורא חוזר על מעט עשק
 ובין שאין בה קוס עשק קורא חוזר על מעט לך
 תעשה בן שגויים לכו וכן שאין גלויים לכו על
 שם והפגלות לכו ולבטא עד שלם את שגויים
 לכו כבד חמרס לפעך יי אל שער עתה
 פגרתני חגלויות לכו ואת שאינם גלויים לכו קל
 גלוי ופני לפעך יי אל ומה שחטא על לכו כמו
 שפגרתני חגלויות לכו אלכו והפגלות לכו ולבטא
 עד שלם כך קורין המון העם ולא יתקן ש הכתו
 לכו בל להורות שאין חוטאים על לכו אל ב
 להורות שקל גלוי לפעך יי אל ומה שחטא על לכו
 וחטא על לכו אל קל גלוי ופני לפעך יי אל
 כמו שפגרתני חגלויות לכו אלכו והפגלות לכו ולבטא
 עד שלם וכן כתב קל מאיר מרוטנבורק שאין
 נכון לאומר וגם רב עמרם ורשא סעדיה לכו
 כתבו **כי אתה** סולח לשאר
 על שם פ אתה יי טוב
 וסלח ומוחל לשבטי ישורון לקח לשון לשבטי ישורון
 לרמוז עלותם לרגל שרואל להכפר ולהתפלל על
 שם שם עלו שבטים שבטי יה עדות לשאל לומר
 לשם יי ויש לכו למוד מן השבטים שמיו מעתה
 בתי יי ובאי ממרחק שרואל להתכפר בקרבנות
 כל שכן אנהא שאין אנו זויים ממקומא שיש לכו
 להודות לשם יי ולבקש מחילה וסליחה ומכל עדיך
 אין לכו מוחל וסולח על שם ומכל עדי אין אל
 ויש אומרים ומכל עדיך אין לכו מוחל וסולח לכו
 אתה וכתב רשא סעדיה קמוסיף אל אתה אחר
 שאומר ומכל עדיך טועה קורא וכבד טארפ
 למעלה בסוף תפלת שמונה עשרה שהחותם כהן
 באי מעלך הסלחן טהור וטהור ועד אס קהו לכו
 שמונה ברכות בתפלה ואין שבע תגן בלב

וכי

קוראיו • רחום ורחמן פסוק הוא • ככתוב עליך
 כשאר מי אל כימוך וכו' • ואחר כך אומר ויעטר
 ואומר קדיש שלם • ואם חל בשבת אומר ויכול
 וברכת מנגן אמת בדברו כמו בשאר שבתות •
 וחותם בשל שבת בלבד ואינו מוטרד של יום הכפרים
 וכבר כתבנו הטעם בתפלת ליל שבת • ואומר
 קדיש ואחר כך סליחות ותחאטם ואחר כך אומר
 קדיש שלם ומתחיל לקרות מהתלש מן אשרי
 האיש עד לבטח תשיב • ויש שקורין עד סוף
 מן ימוד אדום אדום מה אדיר שייך בכל הארץ •
 ואחר כך אומר קדיש יקרא שלמה רבה •

ולנגן כטילת ידים שחרית של יום הכפרים ותשפ
 בזכר יש מחלוקת בין המפרשים • קרמזס זל
 כתב שאין מטלן • וכן נראה מפרש רש"י זל •
 והעמית כתב שאטלן • וכן כתב רמב"ם דקוי
 כמי שידיו מלוכלכות באים ובתורה שמועד קיימ
 לן שאפלו היה געמל וכלך בטיט ובתורה רוח
 כדרכו ואינו חושש • וכן נראה מהירושלמי • וכן
 כל היום שעה נרכיו או קטיל מיס ואפוף שבו
 ע שעת פוטל דיו להתפלל • וכן כתב רמב"ם
 בן גאון • וכתב עוד שאם היה לבוך בלשון או
 לזוף על גב ששני שמועד להעברו במים •
 ובחון כתב שאם היה רגל להעבר לפוף מעט
 במים בשחרית כל השנה שהוא חסטטס מעט
 כמו כן ביום הכפרים דקוי כמלוכלך בטיט ובתורה
 אבל לל אדם אחר • והקיא דאמרינן שורק אדם
 מפה במים בערב יום הכפרים ושעה אחרת כמין
 כלם כנעם • ואומר ששעה אותם מעט לחים לל
 סתבבו הרבה ולמחר ביום הכפרים מעט
 על גב ששני ואינה לטול דיו שחרית כמו שטושן
 בג אדם לא מעט על גב ששני להטובנה ואי
 חושש • וכן כתב בעל הצטור דשחרית פוטל
 ידיו כדרכו ואינו חושש ומברך על כטילת ידים
 אבל טע אסור • ויש אומרים שאין לברך ביום

שחרית

ככנסין לשת מכנסת ומסדרין הברכות וקורין ה
 קומיות כמו בשבת ומוסיפין אחר יושב בסתר
 עלטן ששם פשר מומודים יש מקום מעטן קיום ויש
 מקום בעבור שהם מומודים של בקשם ותחאטם
 קנדישן לוס ואלו הם תפלה לרוד שמענה יל עק
 לרוד לייך יל נפשי אשאי • לרוד משכל אשרי נשו
 פשע • למנבח מומוד לרוד בבא ליו נתן הנפח •
 למנבח מומוד לרוד שיר לך דומיה תהלה • למנבח
 לבע קרח מומוד רעה יל ארצך • תפלה לרוד הטמ
 יל אופך עפע • לרוד ברע נפשי את יל ברע נפשי
 את יל • ואומר הללויה הללו את שם יל ומזמור
 שירו לל שיר חדש • ואומר שיר למעלות אשאי שש
 אל הקרים • שיר המעלות לייך כשאת את שש •
 שיר המעלות לרוד שמחת בחומרים לל • שיר
 המעלות לרוד לל לל לל • שיר המעלות
 למעמקים קראתך יל • ואומר קודו לייך טוב
 וברוך שאמר • ונגן קומיות וקורין קרת שמע
 בברכותה ומתפללן שבע ברכות כמו של ערבית
 כתו בתשובת קנאות מנהג של ישיבה למי בשחרי
 שבעה פעמים ויעטר • וביום שבעה ובמנחם
 ששם ובנשלם ששם • ואני אשרי כת קבלת
 שבתלת יוד יל שלם עשרה פעמים ויעטר
 כנג של עשרה מדות • ורבננו רובי כת
 מנהג של ישיבת בשחרית אומר שבעה

ראשונות' אהבה בחרתנו' מפתח חטאים' עלנא
לשבת' אחילה' מחול' לעונותינו' עד לפני' אלהינו
ואומר' לזמן' וזו' אבותינו' קיה' עם' פשונות' שלר' ז'
עמך' בית' ישראל' וכו' . ואומר' סדר' עבודה' ואחר
כך' אומר' וידוי' מה' נאמר' לטעם' יושב' מרום' על
חטא' . על' חטאים' סקילה' שריפה' עד' מוחל' וסולח'
ואומר' אדיד' ונאור' . ואחר' כך' אומר' יעלה' ויבא'
מלך' על' כל' השלש' . והשיאם' רצה' ומודים' . וברכת'
כחש' ושיס' שלום' . ואומר' ואתם' קדבקים' . ואומר'
קדיש' התקבל' ומאריכין' בסלחות' ושמעו' עם' ש'
שיגיע' וימן' תפלת' המנחה' "

למנחה

אומר' אשרי' וסדר' קדושה' וקדיש' עד' לשלח' וכתב'
הל' יעקב' בן' הר' אש' ז"ל' . ויראה' שאין' למד' ואת'
תפלת' אף' אם' חל' בשבת' פ' מה' שאומר' אות' ב'
במנחה' בשבת' . הוא' על' פ' המדרש' שדורש' ב'
ש' אעפ' שאם' אוכלין' ושותין' אם' באין' להתפלל' כמון'
שכתב' בקובץ' במנחת' שבת' זק' לא' שייך' ביום' הכפור'
לאפקי' ממנחה' המקומות' שאומר' אות' בכל' טעם'
אשלו' כשחל' בחול' . ומוציא' שלש' כבוד' ספר' תורה'
וקורין' בו' כהן' ולי' ומפטיר' בעניות' שבר' שר' .
אחרי' מות' מן' כמעשה' ארץ' מצרים' עד' סוף' הקסדר'
ומפטיר' בונה' עד' סוף' ספרו' בתי' עשר' . ומסיים'
מי' אל' כמון' כמון' שהיא' בסוף' ספר' מיכה' . וקטע'
להפטר' וזו' למד' לבט' קשלים' שאין' אדם' יכול' ל'
לבד' מפתח' השם' אם' עבר' עבירות' כמון' שכתוב'
אנה' אלך' מדוך' ואנה' מטעך' אברה' אם' אס' .
שמיים' שם' אהבה' ואשעה' שאול' הקר' . ומה' שקורין'
במדרש' עריות' אומר' קטע' במדרש' . רמב"ם' של'
עולם' אהבה' קודמתנו' של' לגלות' ערוה' אף' אהבה' לא'
תגלה' ערותנו' וזכר' לנו' . ויש' אומרים' טעם' אחר'
לפי' שנמשו' של' אדם' מתחזה' לשם' ובע' אדם' נבשלת'
באין' כל' קשנה' וגם' ביה' שקנשים' מתק' שעות' להבד'

סלחות' ובמוסף' אומר' חמשה' ובמנחה' שלש' ואם'
יש' פנאי' אומר' חמשה' . וחזור' שז' התפלה' . וכתב'
רב' עמרם' ויורד' שלש' כבוד' ואומר' במגן' ומחיה'
ובחמלך' הקדוש' דברי' רשי' ושלחה' ולא' דבר' קטע'
קוף' ולא' חובה' אלא' שבת' והודאה' וקוצרת' זכרת'
אבות' ומח' שידע' או' להרבות' או' לפעוט' ולתפוס' אין'
אומר' לא' דבר' מועט' בשלש' ראשונות' אבל' סלחות'
וכחמשים' חובת' היום' קן' . ואומר' אהבה' בחרתנו' .
מחול' לעונותינו' עד' לפני' אלהינו' . ואומר' קודמי'
וגרסינן' ביומא' אומר' רב' המדר' קיה' קדימנא'
קמיה' דשמואל' וקוה' יתב' וכד' מגי' שלח' דכבוד'
למנחה' אבל' חטאים' קם' אכרעה' וכו' . וכתב' באין'
דמיה' שמענן' שכל' העם' בריכין' לעמוד' כשיאמר'
שלש' כבוד' אבל' חטאים' אעפ' שכל' אחד' וא' העדה'
בתפלת' . ואחר' כך' אומר' מה' נאמר' לטעם' יושב'
מרום' . על' חטא' . על' חטאים' . סקילה' שריפה' עד'
מוחל' וסולח' . ואומר' אדיד' ונאור' . ואחר' כך' אומר'
יעלה' ויבא' . מלך' על' כל' השלש' . והשיאם' רצה'
ומודים' . וברכת' כחש' ושיס' שלום' . ואומר' ואתם'
קדבקים' ומוציא' שלש' כבוד' שש' ספר' באחד' קורין'
ששה' מראש' פרשת' אחרי' מות' עד' ויעש' כאשר'
עשה' אלה' את' משה' . ואם' חל' בשבת' קורין' בו' שבעה' .
ובשש' קורא' המפטיר' קרבנות' המוספין' שבר' שבת'
כחש' מן' ובעשור' לחדש' . הששש' עד' סוף' פסקא'
ומפטיר' בשש' . ואמר' סולו' סולו' עד' שש' . דבר'
ומחזיר' הקשרים' למקומם' . ואומר' קדיש' עד' לשלח'
ומתפללן' "

תפלת מוסף

שלש' ראשונות' . אהבה' בחרתנו' . מפתח' חטאים' .
עלנא' לשבת' . אחילה' . מחול' לעונותינו' . יעלה' ויבא'
מלך' על' כל' השלש' . והשיאם' . רצה' ומודים' . ושיס'
שלום' . ואומר' קודמי' . על' חטא' . סקילה' שריפה' לקי'
עד' שלש' מנחת' . וחזור' שלש' כבוד' התפלה' . שלש'

גפ

חיים כדאמרין בפרקא קמיה דאמיה דהאידנה
 יומא דכפרי איבעל כמה בתלתא בנהרדע
 לכך קורין לן עגש העריות וכל מי שיש שרו אחת
 מקן יפרוש מימנה ויהזור בהאבה ויתכפר לו ונח
 מנפטרין ביונה שמנדב בעגן תשובה ומחזור
 ספר תורה למקומו ואומר קדיש עד לשלש
 ומתפלל כעו בזבד וחוזר שלח צמר קוידוים כעו
 בשחרית ואומר קדיש התקבל ואם חל בשבת
 אומר נקתך ומלכיתן בשלחות ושמועם עד
 שיעצו וימן תפלת נשלה וימנה סימך לשקיעת ק
 חמה דגרסי ברושמי דיומא אימת היא נשלה
 רבנן דקסרי אמרין אתפלגין רבול יוחנן רבאמן
 בגשלת שערי שמים ור יוחנן אמר בגשלת שערי
 חיכל פוקי ביום אחד מקטרת והעלות הגדות
 אל ידן ענתותאק מתעב מייעב לר יוחנן בשלשה
 פרקים ביום כהניס פאאים את כפאס ארבעה
 פעמים ביום בשחרית בעוסף בעמנת בגשלת
 בתענית ובמועדות וביום הכפורים אית לך
 מימר נשלת שערי שמים קא איתקוש נשיאור
 כפס לשירות דתעב לשרת ולברך בשמו מיה
 שירות ביום אף נשיאות כפס ביום אחוז
 דאימיה רב אחא קוב ציר עלתה דרב ביום שמיה
 רבא פרוש קיה אומר טלית של רב ודאקא למנה
 דאמרי בשבת קוב ציר וזוי בסודרי אמר לה כב
 החמי שמא א בריה דקל חבל עלתהי דלעג נשלת
 שערים מיחלתא שתיקה דרב תמן קוא אומר
 בגשלת שערי שמים ובחא אמר בגשלת שערי
 חיכל אמר רב הונא על ידי דקוב רב מאריך
 בליתיה סג קוב מנדב לנשלת שערי שמים פרו
 סוף תלת נשלה שלו היתה נמשכת עד נשלת ש
 שמים ולנדא מנה שאפלו לרבאס רבה מתחיל
 לתתא לקודם שקיעת החמה אלא שנמשכת מ
 התפלה עד זאת מככבס ולר יוחנן נדך שישלם
 תפלת קודם פלגמנתה וקוא סימך לשקיעת

חמה קיימא לן רבול יוחנן מלבה כל יוחנן
 וברושמי בפרקא בתרא דיומא פלגאס תפלת
 של נשלה פטרת של ערשת וקלבתא דאיה
 פטרת משום דתפלת ערשת האידנה קבועה
 חובה **תפלת נשלה** אומר
 קדיש עד לעל
 ומכרין שלח צמר לקתלומר התעב לחי ימא אס
 מה חייס ומתפלל לן שלשה ראשונות ואומר במקום
 כתבה חתימה ולן במקום וברק ואומר איה
 בחרתא מחול לעפותא יעלה ויבא מלך
 והשיאם רבה ומודים וסיס ואומר מה נאמר
 לצטר יושב מרום עד הלל הנסתרות הסגלות איה
 יודע ואומר **מה אנו** על שם מה את
 מה חייס עד שם וחיי לשאול
 הגע מה חסדא על שם וחסדס בעגן בקר
 מה נדקב על שם וכנגד עדים כל נדקותא ואין
 לומר מה ישעב פאשס הגדול והסורא קוא ישעב
 מה מעשאי על שם וחבל אית מעשא ידיר
 מה כחן על שם מה כחי פ איחל מה גברתיא
 על שם ואל יתהלל הגבור בגברתי מה נאמר
 לטטר יא אלנא הלל הגבורים כאין לטטר על שם
 חסותן רוועס לין ולקח לאון גבורים ליש שאמר
 מה גברתיא וליש שאמר הגבורים אמר אחר כך
 ואנשי קשס כלל קיו על שם קמה הגבורים אשר
 מעשאי אנשי קשס וכתב בתר ה ואומר יא אמר
 את האדם אשר בראתה ועמי וקול כלל קיו והוא
 על שם וקול כלל קיו וחכמים ככל מדע על שם
 משיב חכמים אחור וכתב איתחל חכס בחכמות
 ונעשם ככל השל על שם קוי חכמים בעעיהס
 וסג פאשס כטעס פל מעשאי תחו
 על שם שופטי ארץ כתחו עשא
 וימי חייס חבל לטטר על שם פאש פשס בעשך
 כיום אתמול פיעבר ועל שם פל ימיס על ארץ
 וכן פל ימיס פא בעברתך ולקח לאון חבל על

שם פ הכל קבל ומתן האדם מן הבקמה אין פ
 הכל קבל פחוק הוא

אתה הברלת

איש מראש בצער
 שחטא אדם קראסון נטרד מנג עגן סכא וישלסו
 ה' אים מנג עגן ואמר הברלת על שם וקבדילו יי
 לרעה ואמר איש בצער שחטא על שם לצרוץ
 איש מן הארץ וכתב ידעוים איש המה סלה
 ות צדקו לצמוד לפער בצער שנתחרט אדם
 קראסון לא ברשו מכל וכל אלא השטן מקדס לנג
 עגן לצמוד לטעו וקרא על שם אים תשוב ואשיכך
 לצע העמוד ואמר ותצדקו כלומר הכרת אות
 ולא תהכרתם אעפ שחטא וקיה צדך לנשות ל רע
 פ מי יאמר לך מה תפגל על שם באשר רב
 מלך שלזון ומי יאמר לו מה תעשה ואם יבדך
 מה יתן לך על שם אים בדקת מה תקן לו כלומר
 אם ירצה להיות צדיק ולעבדך מה יתן לך פ הטוב
 של הווא ותתן לו ה' אים באקבה את יום הכפורים
 הזה וכו' למען כחל מעשק ידימו וכו' כלומר איש
 דן אותם בכל שעה שאם חוטאים אה הוא ממתקן
 לפו עד יום הכפורים אולי תשוב בתמים ואתה
 צדיקך הרשע רחם עלינו וכו' ואתה אלהים שלחות
 שנאמר פ עמך קסלחה וצד כתב ל' אים
 הקחמים והסלחות האן ודזום ארך אפש ורב
 חסד פחוק הוא והיוסיף ואמת טועה הוא פ
 איש כתוב בפסוק ומרבה לטיב על שם מה
 רב טובך אשר כפית לריאך ורובה אתה
 בתשובתן של רשעים וכו' שנאמר אימר אלמסחי
 אע נאם ה' אים אים אפצז במות רשע וכו' ונאמר
 אפצז אפצז מות רשע וכו' ונאמר על לא אפצז
 במות קמת נאם ה' וכו' ואומר פ אתה סולחן
 לשאל וכו' אוקיע על אלה סנדתי וכו' ואם חל
 יום הכפורים בשבת מושר של שבת בתפלת נעלים
 ואעפ שאינה באה לא מטעם יום הכפורים דיום

קוא שנתחייב בחימש תפלות וכתם המעשרים
 שאעפ שמושר של שבת בתוך התפלה סידי
 שאומר אחר התפלה אין להושר של שבת שאין
 הזכרה אחר חתימה וכבר חתם בשבת בתפלת
 וכן כת קראש וחוזר שז התפלה ואומר וידוי
 באמצע פמו בשאר התפלות ואומר כתר פמו
 במוסף ואומר ברכת קטעס ואם יש שקות
 ביום אומר שלחות ואחר כך מתפלל ערשת
 דקלבה כל יוחנן דאין תפלת נעלה אינה פטרת
 של ערשת לא להשתחך מתפללן תפלת קחול
 ומצדילן בתפלה וכן על הכוס פמו שמצדילן
 במוצאי שבת אלא שאין אומרים איהו הנשיא ונס
 אין מברכין על הבשמים אלא מברכין על האור
 מפני שאסור לאשתמש בו ביום הכפורים
 ובשגן אור בשבת מה שאין כן במוצאי שבת ושם
 שארן הטעם ומצדתי כתוב בחלושי הר יונה
 שמנהג הצדוקה של אחר ואחד מולך צדוקה
 מצד הכנסת כדי שיהיה להם מווימן אור ששבת
 ואם חל יום הכפורים בשבת לל מוצאו דקיום
 מוצאי שבת אחר שמתפללן שמה עזרה אומר
 קדיש ואין אומר ויהי פטע מהטעם שאמרם
 למעלה אלא מתחיל מצדוקה ימימיים אשצמו ואומר
 סדר קדושה וקדיש תקרב ואומר הברלה ליה
 הנשיא ומברך נס על הבשמים ואחר כך אומן
 יפתח ה' לך וכו' ואומר קדיש יקא שלמא רבא
 ונהו לאחר שמתפללן ערשת לתקוע סימן קשרך
 פעם אחת ואחר כך אומן לך אכול בשמחה למך
 וכו' מטעם שאומר בצדקת קהלת בשעה שישראל
 כפטרין מצדתי כנסיות במוצאי יום הכפורים
 קול יוצאה ואומרת להם לך אכול בשמחה למך
 כבר נשמעה תפלתכם לפע כריח שחוח
 וכת רפא קאיי בתשובת שאקמנה בל ישראל
 לתקוע במוצאי יום הכפורים ולא מצאם טעם
 עמר שקוף חובק אלא דומה שקוף וכר לובל

שלא יזכר ביום הכפרים תעשרו שופר בכל ארבע
 ולתפיל שחינו ברור חשטן זמן היוכל התקין לתקוע
 בכל שנה זכר לזכר והיינו דאמרין בקראמרק ועד
 יום הכפרים שבגנת חובל לא מויעבדיס נפטרין
 לבתיקס ולא שדות חוזרות לבעלקס תקע זכר
 בשופר ביום הכפרים עבדים נפטרים לבתיקס
 ושדות חוזרות לבעלקס וזכר לזכר שקיו עשין
 בזמן הבית וגם תקעין אותעמו העבדים כשיצאו
 ליירות תקעין ליירות דכור ואל יזחק בן
 נחית כה שתקעין בשופר כדי לערבב את השטן
 דאמרין בפרקא קמח דזומא שהשטן יש לו רשות
 להשטין כל ימות השנה חוץ מיום הכפרים שאין
 לו רשות שאל ינער יי בקר השטן בנימי אהל כמען
 ימות החמה פחות יום אחד שקורא יום הכפרים
 ולמזכר יום הכפרים ירבה להשטין וקול השופר
 מערבבם שופר מטרקין אין שטן ואין פגע רע
 ואל יקשה מה שכתוב באיוב ויהי קיום ויבאו בני
 האים להתעב על יי ויבא גם השטן בתעב ותרגם
 קמתרגם וקום ביום דינא רבא יום שטק סודחשא
 אתחתי מלאשא לניקס בדינא קדם ה שמשמע
 שקורא משטין גם ביום הכפרים שיש למרע קודם
 מיתן תרגם היום משטין אכל כיון שנתקדש יום זה
 ונתנא ב קלחות וקורא יום מחילה ושלחה אינו יטל
 להשטין וצלי תלמי איש חמה יגרה מזון איש חמה
 בנימי השטן מה שנהג להדליק נרות בליל
 יום הכפרים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות יש
 אומרים הטעם משום דבמשכן אור ששבת ויש
 אומרים טעם אחר מדאמרין במסיקתא דקומי
 אורי על כן באורים כבדו ה או קפסין אימ הקבלה
 קדלקו לטע נרות כדי שאשמוד את נשמתה
 קמשולה בגר שנאמר נר ליום נשמת אדם ושרו
 פגסין עשיות כיון שכתבא למעלה ואמרין
 בשבת במרק כל כתב הקדש אמר לה ריש גלותא
 לבב המנוח מאי דכתיב ולקדוש ה מקובל אמר לה

זק יום הכפרים שאין בו אשלה ושתיה אמרן תרגם
 ככדקו בכסות נקיה פרוש שבמאכל וכמשתה אי
 איפשר לכבדו כשאר ימים טובים ועל כן מכבדין
 אותה בכל מיט כבודים ומטעם זה גם כן מהגון
 להטע בבתי כנסיות בגדים נאים ויש יחידים
 שאמקנין לעמוד על דגלם ביום הכפרים כל קיום
 ויש סימך לה מדאמרין במרקיל גאיער דאיה
 סימא שלא מצא עין לשדאל ביום הכפרים אמר
 לטע הקבלה רעום של שלפ יש לך עש אחד בארץ
 כמלאכת השרת מה מלאכת השרת יחפ דגל כר
 ישראל יחפ דגל ביום הכפרים מה מלאכת השרת
 אין להם אשלה ושתיה כך ישראל אין להם אשלה
 ושתיה ביום הכפרים מה מלאכת השרת אין להם
 ישיבה כך ישראל עומדים על דגלם ביום הכפרים
 מה מלאכת השרת שלם מיתווך שעהם כך ישראל
 שלם מיתווך שעהם ביום הכפרים מה מלאכת
 השרת נקיים מכל חטא כך ישראל נקיים מכל
 חטא ביום הכפרים והנה אומע ערות הקטיעוד
 על ישראל ומכפר עמיתקם שנאמר ביום הזה
 יכפר עלכם לומר אתכם מכל חטאתכם לטע יי
 תטהרו כל הים ליחות

כל הים ליחות

שזומע
 כל ביום הכפרים אינם צריכים פרוש פמנא אריס
 קס חוזמנא שקורא צדיק פרוש **אלהינו**
 ולי אסתנינו אל תעש עמנו כל
 על שם כלל אתה עשה תאחו ירך במשפט על
 שם ותאחו במשפט ירי כלומר אל תעש עמנו כלל
 בעת שתאחו ירך במשפט דקיים ביום שהשפט
 פרוש אחר אל תעש עמנו כה אל אחר ירך
 במשפט ואל תשפטנו במהרה וקורא על דרך
 יסרע יי אך במשפט אל באטר סן תמשטע
 והראשון נכון בבא תרבה בגדר על שסומכחה לא
 תהיל לבא כלומ ביום שתתעב עמנו על חטאתנו
 שמינו מספרך ג תמח על שמינוע נא מספרך וכו

וקח ספר חיים גזתך לחך מוסר על שם הלא
 אים יחקר זאת רעמי בעת גשיתך לחקראו במוסרך
 רחמיך יקדמו דונך על שם מהר יקדמו רחמיך
 ועל שם שמסיים פסוק זה כדלעיל מאד אמר מיד
 דלת מעשים בשורך ואמר רגוך על שם מעבדך
 ומרגוך וז"ל כשתמשו בזה הלשון הרבה דלות
 מעשים בשורך על שם אורטו ולא קדוב כלומי
 כשתטע מעשים הרעש והדלש קרב גדק מאריך
 על שם קרבה לנפשי גאלה מאריך פ מעבדך
 וז"ל כשתמשו בזה הלשון הרבה וקטעס מעב
 עבדך שאתה חסיד ומטה כלפי חסד בדקין
 במשפטך וז"ל שאין אנו ראויים לךך מעב דלות
 מעשים קורבן בעקב לך על שם בעק לבס אל
 קורבן פרו ארצו כמו על ברכות קורי ע
 ישועתים במעטע על שם ויע עליהם במעטע
 כלומי עמ ישועתים בתפלה שאנו מתפללים לטעך
 מפניע מלאון ואתגע ע ותשיב שבת אהלתם
 על שם כח אמר קהנט שב שבת אהל יעקב ואימי
 תם על שם ויעקב איש תם יושב אהלם פתחיו
 זיח פ שמנו על שם וראה שומנותים והעשר
 אשר נקרא שמך עליה זכור נמת פ זכור מנה
 סאמרת וקח מלאון נחם אי עדות לא תשכח מעש
 ורע שחאמר פ לא תשכח מעש ורע ולכן חותם
 תעדה הער סודך שים בלמודיך על שם שכתו
 ערת עדה חתם הערה בלמודי קח מבקש מאת
 קשם שיתר אות חותם וקטעס סינע קעת שיבא
 איהו שיפרש לפו סודות הערה שם סתמורת
 מעשעא : טטר אגן הסהר נח אל יהסר המונ
 מבקש גס כן שיחיד את הסנהדרין לגשת הגוית
 כבתחלה כמו שאמר הכתוב שדרך אגן הסהר ל
 יחסר המונ יתכן בצל אחד דיע ממנוסות סנהדרין
 קיתה כחצענן עגלה כדי שיקו רואין זה את זה
 ומפרש בגמר מנח קט מיל אל חשבא דאמי קרא
 שדרך זו סנהדרין ולמה נקרא שמה שדרך שיתמ

יושבת בטיטרו של שלם שבת המקדש קור
 באמצע של שלם אגן שיגרת על כל השלם
 כלו קססר שהיא דומה לסהר פ דומה לעבר
 הירח תרעס ירח סיקרא ועל דרך הפשט אגן
 כמו וישם באגרות וקס המזרקיס מטט שתצטר
 אגן עגל כתבשת הירח אל יחסר המונ שאס
 הוצרך אחד מקס לגאת רואה אס יש סס כג יוצא
 ואס לאו איס יוצא פ המונ גשס שהיין המונ גשע
 חלקים מיס ואחד יין קך אי איפשר שתמיק ישיב
 לכבשס סנהדרין בלא סיקו סס של שיתס שקוח
 כג ידע את אשר ידעך על שם דע את לי אבך
 ועבדכו כלומר רחם על המזכרים אותך ומקבלים
 עליהם סהוקך ידע מלאון וידע אים יגד את אס
 לא ידעך על שם לא ידעת את יי מגד עבן מפלה
 כמו וכסאו לרץ מגרת ותרעס ויפל רוכס וייגד
 דוכסא פ תשיב לבצרון לכודים אסירי התקוק על
 סס שוט לבצרון אסירי התקוק ופרוש בצרון עטן
 סווק כמו ערים גדולות ובצרות וקטעס חוזר
 על מה של מעלה הימיס כלומר מגד את אשר לא
 ידעך כאשר תחוק את ישראל בעת צאת קנעל
 סהס עתה בגלות וקס לכודים ואסורים ומקויס
 לגאולה זה המה שטס כמו שאומר במדרש תלס
 קוק קויית יי זהו שאמר הכתוב ואמר בוס קהוא
 קנעל אים זה קויס לו אין צד ישראל אל לא קקוי
 בלבד כדי שיגאלו בשכר קקוי וכן קוא אומר טוב
 יי לקו ואומר שוט לבצרון אסירי התקוק סימ
 תאמר עבד קצד כלה קיץ ואנחא לא טשעא קוק
 אל יי וכן קוא אומי חוקו ויאמץ לבבס כל המיחל
 ליי דוד שקוק ל עשתולכך קוק קויית ..

סדר תפלות סכות

פרשת בכנסין לשת הכנסת וקורין קרית שמע
 בברכתה וחותמין ופרוש על גא וכו' ואומר
 שלח בסר קדיש עד לשלם ומתחילן שלש

קכ

ראשונות ושלשה אחרונות וקדושת קיוס באמצע
 כמו בפסח לא שאומץ את יום חג הסוכות הזה
 זמן שמחתנו על שם ושמחת בחגך ואחר כך
 אומץ שז' קדיש ומקדש בשבת הכנסת ונפטרין
 לבעה ימים ולשלוש ומקדשין ואוכלין ושותין בסוכה
 וסדר הקדוש יין וקדוש היום וסוכה ואחר כך זמן
 לפי שהזמן חוזר על קדוש היום ועל מצת סוכה
 ורצו יעקב כל שמאן כת דדוקא בליל ראשון של
 סוכות יש לבדוק זמן לבסוף משום דקאי אהרונם
 אסוכה ויום טוב אבל בליל שבת צריך לעינין קודם
 סוכה לפי שזמן לא קאי אלא ליום טוב ואם העשר
 כת שזק אינו שקרי בכל מקום אומץ יקנהו אעפ
 שהזמן אינו לא בשבת הקדוש ולא בשבת אהרבל
 ועד חידושי הפירוש החלל קבלתה סוכה ואחר כך
 זמן ואינו מחלק בין ליל ראשון לליל שבת ליל
 זמן בסוף אפי' בליל שבת וכן מהגון וכת הרמב"ם
 שאם ירדו גשמים בליל ראשון של סוכות צעק
 שלא יוכלו לשכח בסוכה שיצרך למחר שהחייט
 כשיצב בסוכה מפת שברכת שהחייט שברט בליל
 הראשון אינו שלם אלא ליום טוב בלבד וכת הרמ"ם
 צמ"ז שצריך לקדש מעמד כדי שיצרך קודם
 עשיית המצוה וקראש כת חס כן לדבריו קהל
 לקדש קודם שיכנס בה שמיד בהסתה הוא עשה
 המצוה לא כיון שמצת סוכה היא האטלה ומטויל
 אף אם יצרך לאחר שיצב מקרי שפר קודם
 לעשייתן שהמצוה נמשכת כל זמן האטלה וכל זמן
 שאהיה בסוכה ופי' בסוכות תשא תתעבבו כמו
 וישב העם בקדש וכן כת מר רב צמח גאון אעפ
 שמשכנסו לה צריך לבדוק כיון שאין לה קבע אלא
 צשיבה בסעודה ויש קדוש היום וסעודה לפני
 סודרו על הכוס וקר מצידי מרוטנברק קיה
 מנגד על הסוכה קודם ברכת המוציא אף בחול
 משום דתשא נכנס לשבבה מנגד הילכך ראוי
 שתקדש בסוכה זו לברך המוציא מיד אחר קשיבה

והר"ף כת והעשר לא נהגו כן שאין מברכין
 בחול שחס לחזר ברכת המוציא שהתחיל קסעוד
 אבל בשבת ויום טוב מברכין אחר קדוש קודם
 ברכת המוציא כתו הגאונים שצריך לבדוק על
 הסוכה בכל פעם ופעם שנכנס בה וכת בעל
 העטור שאין עתה מנהג לבדוק אדם בסוכת חבנו
 ולת פל כיון שעקר קציעת שאדם עשה בתוך
 הסוכה היא האטלה מנגד על האטלה ופטר כל
 שאר הדברים אפי' קשיה שהיא חמורה מהאטלה
 שהיא אוכלת ערואי חוץ לסוכה ואין ישן ערואי חוץ
 לסוכה אפי' הם כיון שהאטלה עקר פטר קשאר
 וכן היא דעת הרמב"ם וקר יונה כתו בחידושי רמב"ם
 מפת מה מברכין על הסוכה כל שבעה ובמנהג אין
 מברכין לא ליל הראשון אלא תמיד מפת שהליל
 הראשון היא חובה ומכאן ואילך ראות סוכה צמח
 קבלה הראשון היא חובה בלבד שהיא חס רמב"ם
 לחובל באדם קיימים שרות חוץ מהליל הראשון
 אוכל ושרות אין צריך לחלל בסוכה ואם כן
 מצי שכל סוכה ממצה ויש למר דם אמרינן
 בסוכה שלם הראשון חובה העמיל האטלה אבל
 קשיבה חובה היא בכל הימים שאי איפשר שלא
 יעמוד מעט בשבת או ביום או בלילה וישן מצט
 ואות מעט צריך לעמוד בסוכה הילכך ע
 קשיבה מנגד לפי מה שאין כן במנהג

שחרית נכנסין

לשבת הכנסת ומסדרין הנכנסות וקורין קומידות
 כמו בשבת ומוסיפין אחר יושב בסתר עליון למנצח
 משתל לבט קרח כחיל תערוג וגם מוסיפין אחר
 מוציא שבו ליי שיר חדש שיר המעלות לרוד
 שמחת באומרים לו ומתפללין כמו בערבית וחוזר
 שלח ספר התפלה ואחר כך מוטלן קליב ומברכין
 עליו על גבי ליל ליל כטילה היא כמו לקיחה
 שנאמר ולקחתם לכם ונטילה לשון חכמים הוא

לבעבע בכל יום כנגד שש קצות השמש ואלו
 קן בשעה שמברך מנענע פעם אחת ומנענע
 בקודו תחלה וסוף פרו בקודו ראשון והותחלה
 מנענע פעם אחת ובאזרו אחרון וסוף שקוף
 אחר ברוך קבא מנענע שש פעמים מטע שכוש
 אות ומנענע בארץ יי קושיעה נא שש פעמים
 מטע שכושן אותה קרי שש' וקטע שמנענען
 בארץ יי קושיעה נא ולא בארץ יי קלחה נא כת
 בעל המנהגות מטע שהנענע קוף לעצור רוחות
 רעות וטלגה רעש ולגער בשטן לשך צריך
 לנענע על תלת ארץ יי קושיעה נא כלו קושיעה
 יגא כחוקים אכל בארץ יי קלחה נא לנא למינ
 קאי טענא ובחדושי דבא כת טעם אחר מטע
 שששסס סס פסוק אחר ואין מנענען בפסוק אחר
 שש פעמים ובספר קתבין יצא אסמכתא לך
 שמנענען בארץ יי קושיעה נא ולא בארץ יי
 קלחה נא מהפסוק שנאמר אז ירכבו עש יי ועמי
 וכתו בתריה קודו ליי פ טוב פ לעלס חסדו ואמר
 קושיעה ואיתא במדרש לפ שבראש השנה באין
 לבין ישראל ואומות השלם ואין יודעין מי יבא וזאי
 מי יבא חייב נתן הקב"ה מעשה לו לשאל שיהיו
 שמחים בלולת הקראים היוכא מלפני האופט וזאי
 שקוף שמחוחו סוכות ירכבו עש קיער כ'ומר
 ירכבו בעש קיער כאשר יבאו מלפני יי וזאי כשכא
 לשעט את הארץ ובמה ירכבו בקודו ובקושיעה
 וכתב הראש ועכשיו שנהע שש' אומר יאמר נא
 ישראל וקצטר עשן קודו וכן שאמר נא שית אהרן
 וכן שאמר נא יראי יי קצטר מנענען על כל קודו
 וקודו שאומרים על כל וכן כתב התפלה ומיין
 השלם אין סהגן כן וקטעם שאסו מנענע קולב
 להודיע שנתחא את כל ממקטרגן עלנא כדאמר
 שרוא דפסיקתא כהדן נעחיא דנחין בקרב
 וקטין לילבא בדיקון פ כדרך המלפס הסוחין
 ועשין קשיכות לקחין קדומא וזות המלכות

במקום לקיחה כדאמר מוטל אדם את לולתו ושד
 על שם שהיא מעלה ומוריד וכתב וינטל וינשא
 כל ימי שלם ולקרא אומר לשון כטילה שקוף קרמא
 וגם מרבה אשר הוסיף ואשר הוסיף בקרבנות
 מעלה ומוריד מלשון קודם וינטל קרי קוף כמו
 וירימם וכפל לשון קוף של וינשא וזין מברכין
 על הנענע שקוף מדרבנן אל על הנטילה שקוף
 מדרבנן וזאת כדאמר שהחייב ועמדין ארבע
 קהל בכל שמנה ימי החג ומברכין לטעו לגמור
 את קולו וצריך שיטול אגדת קולב וקודם
 וקצרה ציץ וקאתרוג בשמא ומטע קטע
 בפרק לולת קדמו מאוס דקאי תלתא מיני וקאי חד
 מיני ושד טעם אחר מטע שהתרוג דומה ללב
 והלב בנעץ כוסה לנר שמא ארבעת המיטין שכול
 נקראי כולם בשם קולב וכן הברכה על נטילת לולת
 ומטע קטע בנעץ קוף ומיין בטקמול
 וכשיטול קולב והתרוג שבו סתן את הקב שר
 לולת למטה וקוף קטעמה של התרוג למטה עד
 לאחד שיברך כדי שתהא הברכה שבר לעשייתו
 ויש אומרים שיטול קולב שבו ויברך על נטילת לולת
 ושהחייב קודם שיטול התרוג ונמא שיברך
 קודם לעשיית המטה שאויטול ארבעת קודם
 שיברך נמא שכבר יבא קודם לעשיית שכוין ש
 שהגהן יבא אימי וכוין של לילת עד שיברך
 ואע"ג דאמר בראש השנה דמעת אינן צריכות
 כונה קטמיל בסתם אכל במכוין של לילת לא
 נשק בעל כרחיה ויש אומרים שאינו צריך לכל זה
 שאינה נמרת מעת קולב עד אחר הנענע ופעד
 כיון דאמרין במל לולת קדמו קולך לשת המדרש
 ולילת שבו שבר לעשיית קוי וכת רבי סעדיה
 שצריך בשעת נטילה שיקח פט קולב שקוף קודו
 כנגד פט המתפלל וקצר קידוק שם השדרה כלפ
 חובה ויש אנשים שאוחזים אותה קפ מוזק וכדאי
 קוף קדמון למנוח עליו ואש פפעמים צריך

קכז

תאוּעַל וּשְׁלֵשׁ רֵאשׁ הַמְּנוּחַל וּמוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה לְבַל
 כּוּחַ לְמוֹדֵיעַ עַל הַמִּלֵּךְ נִכַח אֶת הַלֵּל וְהַנְּעוּמָה
 הוּא שְׁמוֹלֵךְ יְדֵיו מִכַּפְּגוּלוֹ וְלִשְׁלֵשׁ וּנְעֻמָּה שֶׁשֶׁלֶּה
 פְּעֻמִּים בְּחוּלְכָה וְשִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים בְּחוּבָה וּמִשְׁחָה
 לִיו וְשִׁשָּׁה כֵּן שִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים וְאַחַר כֵּן מִטָּה יְדֵיו
 לְגַד כְּפֵן וְשִׁשָּׁה כֵּן שִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים וְכֵן לְגַד דְּרוֹס
 שִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים וּמַעֲלָה יְדֵיו לְגַד מַעֲלָה וְשִׁשָּׁה כֵּן גֹּבַ
 וּמוֹרִידָה לְגַד מִטָּה וְשִׁשָּׁה כֵּן שִׁלְשָׁה פְּעֻמִּי שְׁקוּא
 סָךְ הַלֵּל שֶׁשֶׁלֶּה וְשִׁלְשִׁים פְּעֻמִּים וְכֵן כְּתוּבָה בְּשֵׁם
 רִשְׁמוֹ הַיֵּי וּבְעַל הַנְּעוּמָה כְּתוּבָה וְנִכְנַע דְּרַבְּנָן
 וְאוֹלֵגָן עַל לְקוּלָה וְחִין עֲדִיךְ לְכָל כּוּחַ גֹּבַ פְּעֻמִּים
 הוֹלֵכָה וְשִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים הוֹבָה לֹא כֵּן הַקּוֹלֵבָה
 וְהַקּוֹבָה יִמִּיָּה שִׁלְשָׁה פְּעֻמִּים לְבַל רֹחַ וְכֵתֵב
 עַד מִנְּהַב אֲבוֹתֵינוּ מוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה מַעֲלָה וּמוֹרִיד ב
 בְּלִבָּב מוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה לְמִי שֶׁאֲרַבְּעַ רֹחוֹת הַסֵּל
 וְהַמּוֹשֵׁל בְּשִׁתֵּים הוּא מוֹשֵׁל בְּאַרְבַּע וְהַמּוֹלֵךְ לְכַפֵּן
 וְלִדְרוֹס דַּעַת חִיצוֹת הוּא וְהַרְאָה כְּתוּבָה לֹא נִשְׁעַ
 הַשֵּׁלֶם כֵּן לֹא מוֹשֵׁל לְאַרְבַּע הַרֹחוֹת וּמִנְּהַב כֹּשֶׁר
 הוּא הַקְּבָה יִמִּינָה מַלְּשׁוֹדוֹת לְמִי שֶׁאֲרַבְּעַ רֹחוֹת
 הַשֵּׁלֶם הַסֵּל וּמִנְּהַב אַחַר הוּא חִיצוֹת וְהַרְאָה
 שֶׁהַרְוִיב כֵּן הִיָּה נִרְאָה לֵעָמְדוֹ וְהַמִּשְׁחָה לֵעָמְדוֹ
 נִרְאָה כְּשֶׁתִּי וְעַרְבִי וְכֵן מִנְּהַב הַקְּבָה לְעַמּוֹת שְׂדֵי הַסֵּל
 כֵּן וְהַלֵּל הוּא וְאַרְבַּע כְּשֶׁמוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה לְשִׁתֵּי רֹחוֹת
 וְאַחַר כֵּן מַעֲלָה וּמוֹרִיד הוּא הַנִּרְאָה כְּשֶׁתִּי וְעַרְבִי
 שֵׁם לֵעָרְבֵק שִׁתֵּי אֲבָל כְּשֶׁמוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה לֵעָרְבֵק
 וְאַחַר כֵּן מַעֲלָה וּמוֹרִיד יֵשׁ לֵעָרְבֵק שִׁתֵּי כְּתוּבָה
 בְּעַל הַנְּעוּמָה הוֹלֵכָה וְהוֹבָה הוּא הַנְּעוּמָה וְחִין
 עֲדִיךְ נְעוּמָה שֶׁדָּרָה וְעַלְפֵן וְכֵן כְּתוּבָה רִשְׁמוֹ הַיֵּי שֶׁחִין
 עֲדִיךְ נְעוּמָה שֶׁדָּרָה וְעַלְפֵן אֲלֵם אִמְרוֹ לֹא כְּדֶרֶךְ
 שֶׁאִמְרוֹ בְּתוֹפֵה מוֹלֵךְ וּמִשְׁחָה מַעֲלָה וּמוֹרִיד
 וְאַמְרִינָן טִיקְרָא רַבָּא פְּרִי עַץ הַדֵּר מִנְּהַב אִתְּרוּבָה
 יֵשׁ עַל רִיחַ וְיֵשׁ עַל אֲוֵרָה כֵּן יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּהַסֵּל בְּעַד אֲדָם
 שֵׁם בְּהַסֵּל תְּרַק וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּפִתֵּי תַמְרִים
 מִנְּהַב הַדֵּר וְיֵשׁ עַל אֲוֵרָה וְחִין עַל רִיחַ כֵּן יִשְׂרָאֵל יֵשׁ

בְּהַסֵּל בְּעַד אֲדָם שֵׁם בְּהַסֵּל תְּרַק וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
 וְעַלְפֵן עַל עֲצוֹת מִנְּהַב הַדֵּר
 וְיֵשׁ עַל רִיחַ וְחִין עַל אֲוֵרָה כֵּן יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּהַסֵּל בְּעַד
 אֲדָם שֵׁם בְּהַסֵּל מַעֲשִׂים טוֹבִים וְחִין בְּהַסֵּל תְּרַק
 וְעַד עַל כָּל מִקְּרָבָה וְחִין בְּהַסֵּל רִיחַ וְחִין אֲוֵרָה
 כֵּן יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּהַסֵּל בְּעַד אֲדָם שֶׁחִין בְּהַסֵּל לֹא תְּרַק
 וְלֹא מַעֲשִׂים טוֹבִים אִמְרוֹ הַקְּבָה לְאֲדָם אִי אִיפְּשָׁר
 לְהַחֲלִיט בְּאֲוִיָּה אַחֲרָה אִי אִיפְּשָׁר שְׂכַר כְּתוּבָה
 בְּעַדְתִּי וְאִף גַּם זֹאת בְּקִיּוּתָהּ בְּאֲרָץ אֲבוֹתֵינוּ לֹא
 מִחֲשָׁתֵינוּ וְלֹא גְעֻלָּתֵנוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְגַם לֹא יַעֲשֶׂה כֹּלֵם
 אֲנַחְדָּה אַחֲרָה וְיִהְיוּ מִכְּפָרִיִן גַּם עַל אֲוֵרָה לְפִי הַקּוֹרֵב
 הַכְּתוּבָה וְלִקְחָתֵם לְפִי בְּיוֹם הַרְאָהוֹן פְּרִי עַץ הַדֵּר וְגַם
 לֹא אֲרַבְּעַ מִיָּתֵן אֲבָל לֹב בְּחִים לְרַשְׁתָּהּ עַל הַקְּבָה
 כֹּשֶׁם שֶׁאִי אִיפְּשָׁר לְהַסֵּל לְהַתְקִיִּים בְּלֹא מִיָּס
 כֵּן אִי אִיפְּשָׁר לְעַלֵּם לְהַתְקִיִּים בְּלֹא גְשָׁמִים לְפִי
 הַקּוֹרֵב הַכְּתוּבָה לְהַרְשֵׁת בְּאַרְבַּעַ מִיָּסֵם גַּם לְפִי
 הַמְּקוֹס כְּדִי שִׁתְּרַע לְפִי וְיִדְּרוֹ לְפִי גְשָׁמִים עַד
 אִמְרִינָן בְּהַגְּדָה לְמַעַן בְּאִתְּרוּבָה שְׁקוּא דוֹמֵה לְלֵב
 לְכַפֵּר עַל הַקּוֹרֵב הַלֵּב וְלְמַעַן בְּהַסֵּל שְׂדוּמָה לְעַד
 לְכַפֵּר עַל הַקּוֹרֵב שְׂעֵם שְׂמֵרָה וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי
 לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי שְׂעֵרְכֶם וְגַם וְלְמַעַן בְּעַרְבָה שְׂדוּמָה
 לְשִׁתֵּים לְכַפֵּר עַל בְּטוּי שְׂפִתֵים וְלְמַעַן בְּלִיל לְמַעַן
 לֵךְ מִנְּהַב לֵיב חִין לֵעָרְבֵק אֲחַד כֵּן יִשְׂרָאֵל חִין לְהַסֵּל
 אֲלֵם לֵב אֲחַד לְחַבְּרָה שְׂבָשָׁמִים וְאוֹמֵר בְּמַדְרָשׁ
 שֶׁל הַמְּקִיִּים מַצֵּת אִתְּרוּבָה שֶׁלֶּה הַמִּינְּהַב כְּלָם
 קִיִּים כֵּל הַמַּצֵּת וְהַטְּעַם מִנְּפֵט חַשְׁטָן אִתְּרוּבָה עַם
 שֶׁלֶּה מַעֲשִׂים עַל לְמַעַן תִּרְוֶה וְאוֹמֵר בְּמַדְרָשׁ תֵּלֵם
 אֲשִׁירָה לֵי אֲבָרָה עַל חִין לְהַסֵּל חֲבָה לְשֶׁרָה פְּרַעַ
 לְמַעַן שֶׁהַקְּדֻמָּתִי אִתְּרָה בְּעַלֵּם הוּם וְאַתְּ אֲבָרָה
 אִתְּרָה לְעַתִּיד לְבָא נִסְכּוֹ לְפִי מִיָּס בְּחַבְּרָה בְּעַלֵּם
 הוּם עַד כְּבָר הַקְּדֻמָּתִי לְכַסּוֹ בְּאֲרָה עַל לֵה וְאַתְּ פְּרַעַ
 לְכַסּוֹ לְעַתִּיד לְבָא יִטְעַם הַקְּדֻמָּתִי עִשִׂים אִמְרֵתִי לְכַסּוֹ
 עַל לְפִי לְעַתִּיד לְבָא וְהַתְּלָה לְחִינָה עַד כְּבָר הַקְּדֻמָּתִי לְכַסּוֹ
 הַקְּדֻמָּתִי רַקְרוֹ כְּאֵלֶם וְאַתְּ פְּרַעַ לְכַסּוֹ לְעַתִּיד לְבָא

קכח

במזל פירש שהיא רומז למח שכתוב בתורה ראו
 עתה פ' אש אש קוץ. וכתב בעטן השועת ישראל
 וקצתם ורצה לומר האל שאמר ראו עתה פ'
 אש אש קוץ קוץ אש אש רומז שהבטחתי
 יראה שהיא גרם והוא בלף. ויש אומרים לך
 הקיף מקפסוק כח' ארץ בקוץ קוץ ואסובב
 את מזבחך. לשמיע בקול תודה ולכפר כל
 נפלאותך. פרוש ארץ בקוץ קוץ רומז לעלב
 שלקחין אותה. ואסובב את מזבחך. רומז
 לביקף לשמיע בקול תודה רומז להודו ל' טוב
 ולספר כל נפלאותך רומז למח שאין מקבשים
 מלפני שיעשה קישועה וזהו שאין קחת ומזמור
 שירו ל' שיר חדש כלל עשה קוץ קוץ ל' ימים
 וזרוע קדשו. כתב רש"י מי שאין לו ללב ל' יקוף.
 ובשבת חין יקישן. וכתב רש"י שאין לומר
 קוש צנח בשבת מטעם התנאקות שיאמרו
 גם בשבת רומז בחול ויבא גם לעול קולב אבל
 כשאין אומרים קוש צנח מתברר להם. וכתב
 ק' רבא יעקב בן הר"א ונראה כיון שאין מקישין
 בשבת מתברר להם במה שאין מקישין ואין צריך
 למשוע מלומר קוש צנח וכן כתב בעל העמוד.
 ואומר קדיש שלש ונפטרין לכתתם לשלש "

למנוחה

אומר אשרי וסדר קדוש
 וקדיש עד לשלש ומתפלל רומז ביום זמן בערשת
 מתפלל רומז בעל ראשון וכבר כתבנו עטן זה
 בעל שט. **יום שני** מתפלל רומז
 ביום ראשון ופוסל קולב
 ומברכין על נטילת לולב ולעטן זמן היא מחלוקת
 הר' שלמה בר' שמעון כתב שאין לאומר דממיה
 בפסך יבא בזמן שאומר הראשון אף אם הוא חול
 ולא נרע מלאו אומר בשעת עשייה שיבא ולא רומז
 לזמן קדוש שאומר בעל שט שאותה הוא בשבת

הקדים והגבשה יפחול לפעם רנה אמרת לך
 עזאל סוכה ככבר הקדמתה אתה ככבוד
 הושבת את בני ישראל ואת פירע לך לעתיד
 לבא וסוכות יק' לכל יומם מי הקדימת ושלמה
 אשירק ל' עמל עמל ולחחר שינמרו את קול
 אומר שלח צבור קדיש התקבל ומוציא שט ספר
 באחד קורין חמשה בפרשת אומר אל הכהנים מן
 סוד לו כשכחו ש ע' וידבר ינסה את מוצרי
 לבני ישראל. ובשע קורין חמשה קרבנות
 קמוסין שבפרשת פחם מן ובחמשה עשר יום
 לחם קשטע ע' סוף פסקא. ומפטר בתרי
 עשר בוכריה רנה יום בא עד בשבת ל' בבאות ביום
 קהוץ וקורין סוף קספר. ומחזיר הספרים למקומן
 ואומר קדיש עד לשלש ומתפלל

תפלת מוסף

אומר שלש
 ראשונות הנה בחרתן מטעם חטאינו והשאינו
 ואומר שלש אחרונות וחזור שלח צבור קדיש
 ואחר כך אומר קוש צנח. ואזנן להקיף התנח
 פעם אחת בכל יום. ומעטין ספר תורה לתנח
 כשמקישין אותה. וביום השבע מקישין אותה
 שבעה פעמים וכל למקדש דתן בכל יום מקישין
 המזבח פעם אחת וביום השבע שבע פעמים.
 ואומר אשיר קוץ קוץ אש קוץ קוץ רומז ל' פירש
 אש קוץ קוץ אש קוץ רומז ל' יד קוץ קוץ יראה
 שהיא גרם והוא בלף. וקס מעב שמות הקובץ
 משלש מקראות הסמוכות בפרשת ויהי בשלח ויסע
 ויבאו ויט' ושלחן בעב אחרות ומקס שט
 המפרש אות ראשונה של פסוק ראשון ואחרונה
 של אמצע וראשונה של אחרון. וכן בסדר זה כל
 השם הראשון ואו של ויסע. הא דכל קולב ואו
 דויט. והשם הזה קוץ אש בלף דישראל. פון הראשון
 וקצתן בחסון למפרע. יוד דרוח קדיש והרס

קיום ולא בשבט הקדש וכן כתב רש"י ור"י ויש
 אומרים שצריך לאומרו משום דלש תקון ומן לש
 בשעת עשייה או בשעת נטילה ואם היה התעורר
 חול אס כן לא יהיה לה שעת עשייה ולא שעת נטילה
 היילוך לא יבא בזמן של התעורר וקראש הסתם
 לסברא ראשונה וכתב הר"ם יעקב בן הר"א אפילו
 לפי זה נראה ל' שאם חל יום ראשון בשבת שצריך
 לאומרו בשבת כיון שלא אומרו בראשון ומצד שז'
 שש ספרים באחד קורין חמשה כמו התעורר ובשעת
 קורא מפתור גם כן כמו התעורר ומפתור במלחם
 ויקהל עד בוצעו חיותי אותם מארץ מצרים ומחזור
 הספרים למקומן ואומר קדיש עד לעלם ומתפלל
 כמו התעורר **בחולו** של מועד ערשת
 שחרית ומנחה מתפללין
 כדרכם ואומ' יעלה ויבא בעבודת ופטלן קוליב
 ומברכין עלטו וממירין את הקלל ומק' פן התעב
 פעם אחת בכל יום חוץ מבשבת כמו שאמרנו
 ומצד חזק וקורין ט' ארבעה בקרבנות קדש
 שבטתם ביום הראשון של חולו של מועד קורא
 כהן וכו' השע' ולוי וכו' השלשי וישראל חוזר
 וקורא וכו' השלשי וקורא שפיקא דיומא
 שקורא ביום השע' וכו' השלשי ובשעת קורא כהן
 וכו' השלשי ולוי וכו' הרשע וישראל חוזר וקורא
 וכו' הרשע וקורא וכו' השלשי וכו' השלשי וכו' השלשי
 הרשע וכן כל הימים עד יום חמישי והוא בכלל
 ומחזור סת' למקומו ומתפללין תפלת מוסף כמו
 צ"ט ובמקום את יום טוב מקרא קדש חזה אומר
 את יום מקרא קדש חזה ואם חל שבת בחולו של
 מועד ערשת ושחרית ומנחה מתפללין כדרכם של
 שבת ואומר יעלה ויבא בעבודת ובמוסף כשאר
 ימי חולו של מועד לא שמוצדין גם של שבת
 באומנו וחיתמין בשתתם ומצד חזק שש ספרים
 באחד קורין בפדשת פתשא ראה אהה אומר לי
 ובשעת קורא מפתור קרבנות של שפיקא דיומא

לפי מה שקורא קיום ומפתור שחוקאל ביום בא עג
 עד וטקרו הארץ ובסדר הפסח כתבנו בשם רבי
 האי' למה מפתירין ביום בא עג והטעם שאין
 מוציאין בכל יום מימות חולו של מועד שש ספרים
 כמו בחולו של פסח מפתע שבפסח יש שש פרשיות
 הרבה מעטן המועד אבל בסוכות אין שש פרש
 מעטן המועד לא הקרבנות בלבד ודין הנות
 תטלן בחולו של מועד תמצאן מוטאר בסדר הפסח
 כל הימים של חולו של מועד אומר לאחר התפלל
 במקום תפלה לדוד למנצח משה כל לבט קרח כחיל
 בליל הושענא רבא מהגן מקצת אנשים לקרות
 את התורה ולה מיראש ועד סוף משום דאמרין
 בפק דברכות לעולם ישלם אדם פרשיותיו עם
 הנטר שש מקרא ואחד תרגום ואיפשר של
 השלם כל הפרשיות עם הנטר ולשכך קורא
 בליל קום התורה ולה וישתלנו פרשיותיו עם הנטר
 ונראה ל' שקראו זו אינה מועלת כלל לפטרם
 מתקנת חכמים פקראית התורה לה בליל קום
 היא פעם אחת כל פסוק מפתע שאין שום אדם
 שיכול להשלימה לה בליל אחת שש מקרא ואחד
 תרגום ולכן יש יחידים שאמרו להשלימה כל בחג
 הסוכות ויותר טוב היה להשלימה בעשרת ימי
 תשובה כדאמרין בפק דברכות רב צ"ב בר אבי
 סבר לשלמינו להט פרשייתא דכולה שתא ב
 צמיעל יומא דכפרי פירוש כדי של יקא נחשלו
 לען ביום הכפריים תגל לה חייא בר רבי מרשת
 ועשתה את נפשותיהם בתשעה לחדש כפרב' ופ'
 בתשעה מתעטן והלא בעשרה מתעטן לא לומר
 לך כל האוכל ושותה בתשיש מעלה עליו הכתוב
 כלא התענה תשיש ועשירי סבר לאקדמינו חזק
 לה קהוא סבא תעגל ובלבד של יקדים ובלבד
 של יאחר ויש אנשים שאמרו גם בליל הושענא
 רבא שכורפן עצמם בסדין ויבאין למקום שמנע
 אור קלטה ופשיטין מעלמם קסדין וגאריים

תפלות סוכות

ערומים ופזשוין איבריסק ואכבעתהין אים מצא
 כל שלם טובהויה ואים יחסר כל ראשו בכפשו קווא
 ואים יחסר כל אחר מצבעשת ידיו סימן לאחד
 מקרוביו ויד ימין סימן לבט הזכרים ויד שמאל
 סימן לנקות וכן פרש הרמב"ן בפסוק סר כלם
 מעשהם וזה לשון יתכן שירמוז הכתוב למע
 שארע כלל חתום לה יקיה כל גראש האיש א
 אשר ימות בשנה קהיה עכ"ל וזה הכל אינו כל
 האדם מממש ש העמר אצל הלכה חו אצל האורח
 אי איפשר שלם יקיה לו כל לא קווא כל הכל הקרה
 בדברי רבות בעתה דבריה ויש סעוד לדברי
 מראמירין בפרק בתרא דקוריות האימאן דבע
 למיפק לאורחא ובעש למידע אי קדר לשתיה חי לה
 לקום בשנה דקברא אי חוי בעתה דבעתה לעד
 דקדר לשתיה ואזכר אומ סולסו מילתא קיה דילע
 חלשה דעתיה ומתבע מולתא מכאן אט אומ שאין
 ראוי לכהונתה וזה וביום חמישי של
 חול של מצוה קווא קושעא רבה מתפלל לכהן
 ימי חול של מצוה ויש מקומות שאמרו לה סוף
 קודו ליה קראו בשמו ואומר יוצר של שבת ואומר
 במ קף כתר כמו בימים טובים ואעפ קווא חול
 ומנהגיפה קווא ואעפ מפט קווא סוף קווא
 והקפיק ותא' וס שבש פרים ועד כ' ביום זמ
 קווא קיום החתימה שאם מעבין מילתה קווא
 ביום הכפרי שיחתמה לחיים ועל כן מקנה למוסיף
 קודו ליה ויצר של שבת וכתר שאם חושש אורע
 כיום טוב ונש מקנה למד כשמחזירין סת למעב
 מומוד לדוד שיר לך דומיק תלה ונש מפט שמוטר
 ע רעיים על המים שהם מעטן היום ש למחר
 מתחילן לאחול את הגשמים בתלה ונש אומר ע
 פשעו אתה תכפרם שהיום קווא קיום החתימה
 כמו שאמרנו ומקישן התבה שבע פעמי כנגד
 ארבעים ויש אומרים כנגד שבע פעמי שבע
 דיחו ויש סמך לזה מהמסרה ש תמצא ש

ואסוכה במסרה ואן קן אקומה כל ואסוכה
 בער ואסוכה את מוכרך ל' כל כנגד סוכת
 שר ירחו שבע פעמים אסוכה מוכר ומרש
 בתחומם ורע' ס על המים וסולטן ערבה חו
 מן הערבה שיש בלוב והיא זכר למקדש שהיו
 מקיפין ע' ביום את המוכר בערבה על שמי
 ערבת מתפללן כמו בלע יט ובמקום את יוס חג
 הסוכות קווא חומ את יוס שמיט חג ערבת קווא
 ומקדש שבעת הכנסת ואומר זמן כמו שנפרש
 לקמן ואוכלן בסוכה מפט קווא ספק שבע ואין
 מברכין על ישיבתה שאם כן קיימו עשין אותה חול
 וכבר קראו קווא שמיט חג ערבה לא שאם יושבין בה
 מספק ואין למע שיבת בה קיף נעשאו חול סכן
 דרך בע אדם לפעמים לשכ בעל סוכה אפ שלם
 לש מצות סוכה ואת למא אין סולטן ללב בשמיט
 כל ברכה כמו שאם עשין בסוכה ויש למע משום
 דכטילת ללב במדינה כל שבעה איס לא משום
 זכר למקדש סימן התרה איס חובה בגולן לא
 יוס אחד שאל ולקחתם לכם ביום הראשון ועמ אכל
 במקדש חייבין כל שבעה שאלו ומהתם לפע
 איכס שבעת ימים לפיכך די לשו בשבעה ואין
 חוששין לבפק אכל סוכה מן התרה שבעה ולשב
 חוששין לשמיט ספק שבע ועד כ' ככטילת ללב
 בשמיט יש ע' אסור טלול אכל סוכה אין בה לא
 ישיב ומקדשין ואומ זמן בשמיט של חג הסוכות
 מה שאין כן בשש של פסח מפט שמיט רגל
 צמי עצמו לעטן כור קב' ש פים בפט עצמו
 זמן בפט עצמו רגל בפט עצמו קרבן בפט עצמו
 שיר בפט עצמו ברכה בפט עצמה ש פים בפט
 עצמו ר' שקו משין ע' אנשי המשמרות על
 מקדשן מה של קו עשין כן בפרי חג לא ה' יו
 חודין עלהם חללה הכל משמרות כמו שמפרש
 בפרק חלה זמן בפט עצמו שמברכין ע
 שקחייס כמו ביום ראשון של חג רגל בפט עצמו

ימנ' שבתתלה וברכת המזון אין אומרים את יום חג
 הסוכות לא את יום שמייט חג עברת' ויש מפרשי
 שהיא לעצמן חבולת כדאמרינן בפרק ג' ואלו מנצחין
 אמר רבינו יום אחד לפתחא וחדו שמייט עברת
 שלו קרי ר'אן עשרים ואחד פ' למנן שלשים יום ואין
 צריך להשלים לשלשים יום אחד הרגל לא תשעה
 ימים נמצא שהשמייט עלה שבעה כשבעת ימי
 חג' וקרימין פרש רגל בפע עצמו לעצמן לנפ
 שאם היה שם ערב הרגל שילן שם ול' ילך עד ק
 הקבר שהיא מוצאי יום טוב כמו ביום ראשון משום
 ופ'ת בבקר וקרי'ת ל'הלק' קרבן בפע עצמו
 שהיו מקריבין כל ימי חג' שבעים פרים כנגד פ'
 אומות והיו מתעטין והולטין סימן להם שהתמעטו
 ול' סדר מיעוטסיהם להם לקריב בשמיטת שש
 פרים : ואין מקריבין לא אחד והוא כנגד אומות
 יחידה ועוד שכל שבעת הימים היו מקריבין בכל
 יום לים ששם וארבעה עשר כבשים ובשמיטת חיל
 אחד ושבעה כבשים שיר בפע עצמו שהשיר
 שהיו הלויים אומרים ביום השמיט לא היה מכלל
 סידות חג' כדאמרינן בפרק החלל בחולו שר'
 מועד בראשון אומר הם ל' בע' לים פ' חולו של
 מועד קורא קורא ליום שש של פסח כזה מדבר
 בזמן שש' המקדש קיים של היו עשית י' אלא
 יום אחד בשעת נרשע אמר אל'ם בשלשימי
 יקום לעם מרעש' ברעש צ'א טעדים בעש'
 בחמישי הסידות מנסבל שמו' בששי ימוטו כל
 מוסדי ארץ רב ספרא מרעב צ'א סימנא קומצ'הו
 ואם חל שבת באחר מקום דוחין שיר של אותיות
 למחר והיו אומרים במקומו שיר של שבת זמן היו
 דוחין שיר של כל יום לעם שאחריו בעצמן שהיה
 נדחה שיר האחרון שהיא ימוטו כל מ' סדי ארץ'
 זכום השמיט אין למר' רחוק כדתחלף ונאמר שיר
 של יום ראשון שהיא הם ל' בע' לים לא אומ' שיר
 אחד בפע עצמו ומפרש במסכת סופרים שהיא

למנצח על השמיטת' ברכה בפע עצמה מפרש
 שתסתחא דסוכה על שם שמיברכין ב את המילך
 סנא ביום השמיט של את העש ויברכו את המילך
 וימנ' ברכה בפע עצמה כפי הראשון שאמרין
 צ'רגל בפע עצמו וכן מפרש בגמ' ומפרשי ברגל
 בפע עצמו שאר הפרושים שאמרין ב
 פחרית נכנסין לשת הכנסת ומסדרין תבנות
 וקורין קומיות כמו בשבת ומוסיפין בסוף יושב
 בסתר עליון למנצח משתל לבט קרח כחיל הערוב
 ונ' ומתפללין כמו בערבית וחוזר כל התפלה
 ונאמרין את הקלל ואומ' שז' קדיש התקבל ומוציא
 שש פרים באחד קורין חמשה ב' שבת ראה אנט
 מן כל הכבוד עד סוף הסדר' ואם חל בשבת קורין
 ב' שבעה ומתחילין מן עשר העשר' ובשעת קורא
 המפטיר בקרביו המוסטין שגמ' טעם מן זכום
 השמיט עברת עד סוף הסדר' ומפטיר במילפס
 ויהי ככ'ות שלמה עד לפ' אר'ל עמו' וקטעם
 לפטורו או מפט שכתו בה ביום השמיט של את
 העש ויברכו את המילך ונ' ומחזיר הסכרי למקומן
 ואומר קדיש עד לעל' ומכריז שז' לקהל ואמר
 משיב רוח ומוריד הגשם ומתפלל לנתת לית מוסף
 לל' תשיש מתפללן כמו בלל' שמייט' ומקדשין
 ואומרים ומן' ולפי'חר מתפללן כמו ביום ש'פט
 ומוציאין ג' ספרים וקורין באחד חמשה פרשת
 וזאת הברכה קורא עש הארבעה עד וזאת על
 ביותימו תדכו' וחוזר וקורא עש החמישי שהיא
 המסיים מתחילת וזאת הברכה עד לעצ' כ'
 ישראל' וקטעם לברכה זו על שם שלמה המילך
 בדרך את ישראל בשמיטת של חמש' ויברך את כל
 קהל ישראל ונמ' לכך קורין בתשיש ספק שמייט
 הברכה שברך משה את ישראל ובשעת קורא מתחיל
 בראשית עד אשר ברא אל'ם לעשות' ובשלישי
 קורא המפטיר כמו אתמו' ומפטיר בתחלת
 יהושע ויהי אחרי מות משה עד ב' עמך י' אל'ך

בגל אשר תלך ונקרא יום זק יום שמחת תורה לפי
 שמעמיין בו התורה ודאיו למוח בסיומה והטעם
 שמתחילין מיד בראשית כדי שלא יהא פתחון פה
 לשון לקטרג לומר כבר סיימו אותה ואינם רוצים
 לקרות עוד או הטעם כמו שזכרנו בס' ומה כרכזה
 באתחלתה ומדעם בפשוטים כמו אשר בגלל אבות
 וכתב רב עמרם ולאחר שמפטידין מעברין באיחמיה
 אשר בגלל אבות וחיותם בו באי סתן התורה וכן כת
 רש"י סע"י ואיך נכון לומר ברכה באשר בגלל
 תחלה וסוף מאחד של חוכמה בתלמוד ואין לקטוע
 ברכה לא מה שקבע ר"ל וכן הוא המנהג וכן כת
 אבן הירחי ויש מקומות שסוקן המסויס והמתחיל
 לעשות משתה ושמחה ויום טוב לסיומה של תורה
 וקוראין לל קדושים וחטריקים ובמוצאי יום טוב
 מעבילין בתפלה וכן על הכוס כמו שמבדיל במוצאי
 שבת אלא שאין אומ' איהו קב"ה וזה אין מעברין
 לא על הכר ולא על הבשמי זאם חל אחד מן המועדי
 במוצאי שבת מוסף באתה בחרתה כש גע עב
 וש"ך הגדול והקדוש עלנא קראת

ותודיענו

התחיל בלשון דעה על שם
 שתקמו תפלה זו במקום
 ברכת דעה ועל שם שפרשין מן השבת שזמ"ס
 ואת שבת קדש קודשת משפטי דקך על שם שבע
 ביום הללתיך על משפטי דקך ובעבת מתפלגין
 שבע ברכות ולכן אמר משפטי דקך במוצאי
 שבת בלו היום הללך כו ברכו שהמשפטי דקך
 ותלמדו לעשות חוקי דעך לומר בזמן מתן תורה
 והוא על שם למדע חוקיך ואמר דעך על שם למדע
 לעשות דעך וע' ותתן לנו אלהים באהבה
 משפטים ישרים ותעדות אמת חקים ומצות טובים
 פסוק הוא שזמ"ס ועל הד סיע יכדת ודבר עמקם
 משמים ותתן להם משפטים ישרים ותעדות אמת
 חקים ומצות טובים וכת' ואת שבת קדש קודשת
 להם ומצות חקיס ותלמ עית להם עד משה עבך

ותחילנו זמנע שאון לטקרא יום זמן לא מדברי
 ר"ל או מתרגם מועד זמנע זמנע שאון ומועדי
 קדש וחג נדבה על שם לשון ולשמחה ולמועדים
 טובים וכת' למועדים ולחגים ואיפשר שקוצר ג'
 לשמות אלו כנגד ג' דברים שזכרנו ישראל בעלותם
 והם ראיה חגיגה ושמחה זמנע שאון כנגד שלמי
 שמחה ומועדי קדש כנגד עולת ראיה שהיא כלל
 לבטה וחג נדבה כנגד שלמי חגיגה וערישם
 קדושת שבת אמר לשון קדושה על שם ואת שבת
 קדשך קודשת להם והיא ירושה לנו שכל לדורות
 וכבוד מועד וחגגת הרגל שקרבן חגיגה היו מביאי
 ברגל בזמן שבת המקדש קיים שלא וזכרת שלמי
 ואכלת שם ושמחת שחין שמחה לא בבשר וכת'
 ושמחת בחגך וסימן לשהיטעם למע ממסך
 למוד מתנה נחלה ירושה למוד ותלמדו מתנה
 ותתן לנו נחלה ותחילנו ירושה ותרישם ואבן
 הידחי תקן להוסיף כאן ותבדילנו אלהים מן העמי
 אשר על פני האדמה ואתה קבלת בן קדש לשון
 ובן חור לחשך ובן ישראל לעמים ובן יום השבע
 לשבת ימי המעשה בן קדושת שבת לקדושת יום
 טובוכו זמן שבע הדעות וישר בשעת למח אין
 אומר בבחן שבע הדעות כמו שאומר בהבדלה
 ביום טוב שחל להיות במוצאי שבת כמו שכתבנו
 בסדר לפי הפסח ולקך צריך לומרנו גם כן בבחן
 ואומר ותתן לנו אלהים באהבה מועדים לשמחה
 וכו' ועמר התפלה ואחר כך מבדיל שז' בשר
 הכנסת והסימן יקנ"ז ובסדר לפי הפסח
 בארסו הקיטב"י תם תם תם

נשלם סדר תפלות
כל השנה שבה
לשוכן מעונה

סדר העיבור

הקדמה לרעת יסוד השבוע. וע שכל השבוע
השבוע כל מה שיתקבץ לך מן הימים השלשה וזו
במספר ימי השבוע ותמונה הארץ שאין הכוונה
לרעת מספר הימים רק לרעת באי וקיום מימי
השבוע יקרא מולד הלבנה. והשעה שהקטמו
עלמה בחשטון המשבר היא מן השעות המשותפת
שהם יבשעות ביום ויבשעות בלילה בכל ומע
השנה קוד ויום קיץ וחורף. וכשייתקבץ לך כל
שעות תחשבה יום ותחברם ל הימים כמו שיתבאר
בעת. והתחלת כל יום מתחלת הלילה ואם יבא לך
המולד ביום מן הימים בעשר שעות הדע שמולד
אותה שנה או אותה חדש בעשר שעות מליל אותה יום
ואם יבא לך המולד בעשרים שעות הדע שאותה
מולד בשמונה שעות מן היום. והשעה שהקטמו
עלמה בחשטון המשבר נחלקת לארבע מינוטים חלקים
וסימן לדבר ארבעה בח. אף ופ שעה בח והקטמם
שחלו והשעה למען זק מטעם שישם חזו שלם ו
אשר חומש וששת ושמיני ותשיע ועשור מה
שאלה שאלה ולו שאין כן בארץ החשבות הן קס חלקים חצ שעה
השכ שש שלשי שעה. שש שלש שעה רטו
רבע. ריו חומש. קפ ששת. קלה שמיני. קכ
תשיע. קח עשור. ודע ש מעת שהתקבץ הלבנה
עם השמש במדרגה אחת עד שהתקבץ טעם של
יש כל יום ויבשעות ותשגג חלקים והו מדרגה חדש
הלבנה וכשתבפול המספר הזה יבפעם במספר
חדשי השנה הפשוטה יהיה המקום בן מזה שנה יום
ושמונה שעות ותתעו חלקים והו מדרגה שנת
הלבנה אבל מדרגה שנת החמה לפ דעת שמואל
שאם סוממן עלמה בחשטון המשבר קס שש יום
ורבע שש ושעות והזמן הזה הוא מקלך החמה
מחלק אחד מחלקי הקריע עד שתשוב והחזור אל

ועב אלה יב עשירי
עפד. עפד. כח השבוע
שאלה שאלה ולו שאין כן
השכ שש שלשי שעה. שש שלש שעה רטו
רבע. ריו חומש. קפ ששת. קלה שמיני. קכ
תשיע. קח עשור. ודע ש מעת שהתקבץ הלבנה
עם השמש במדרגה אחת עד שהתקבץ טעם של
יש כל יום ויבשעות ותשגג חלקים והו מדרגה חדש
הלבנה וכשתבפול המספר הזה יבפעם במספר
חדשי השנה הפשוטה יהיה המקום בן מזה שנה יום
ושמונה שעות ותתעו חלקים והו מדרגה שנת
הלבנה אבל מדרגה שנת החמה לפ דעת שמואל
שאם סוממן עלמה בחשטון המשבר קס שש יום
ורבע שש ושעות והזמן הזה הוא מקלך החמה
מחלק אחד מחלקי הקריע עד שתשוב והחזור אל

ל

החלק הקודם בעצמו שהתחילה ממנו לעובד והוא
שונה משם להלך כבדראשונה. ושנת הלבנה ארבע
שנים פהגת המנהג הזה וחינה שונה לטוב במין
המקום שהתחילה ממנו בחייה היתה לקרא שנה
מפני שהלבנה בסוף כל שנה עשר חדש היא שנה
להתחדש במולד שקיתה מתחדשת ב בראשיתן
אבל לא בחלק הקודם עצמו מן המולד. ומפני שאין
הכתוב וזאת עלית חדש בחדשו כלומר חדש שיתבאר
ב החדוש ואין זה הלוי לא בלבנה. וגם אמר שמור
את חדש האביב ותלש הדבר בקיץ ולא יכוסף ומע
השנה שהם הקיץ והחורף והקור והחום לא בחשטון
השמש. כי ברובו מפני זה לעשות חדשים חדשי
לבנה ושמותים שנות חמה. וכשקצבו ימי שנת
הלבנה שהם שנה יום וארבע שעות ותתעו חלקים וימי
שנת החמה שהם שש יום ושש שעות מזהם שנת
החמה תסיף על שנת הלבנה עשרה ימים ואל
שעות ורד חלקים והסימן יכיר רל. וכשלקחו
יתרון שנת החמה על שנת הלבנה וכטלפו המספר
הקודם ביט שנה שהם מספר שש המחזור יקרא
המקובץ מזה שבעה חדשי לבנה ושעה אחת ו
ותה חלקים וקוספמו לאו השבועה חדשים בכלל
חדשי השמש ועשאו ביט שנה שבע שש מיוג
חדשים כל שנה. וקראו אותם משעברות ושמיני
אותה חדש הפוסף לפע חדש טסן ועשאו שש
אדרים אדר ראשון ואדר שני מזה שבגלל הפסח
שהוא בחדש טסן קוספמו וקראו כרי שלם
יהיה בא פסח פעמיים בשמות החמה ובעניי שעות
קבשמים שאי איפשר להיות השנה שש עשר
חדש וכך וכך ימים שנאמר לחדשי השנה. מפני
השמועה למדו שחדשים אתה מונה לשנה ואי אתה
מונה ימים לשנה. וחלקן לאו השבועה חדשים
המשעברות בשמות המחזור וקס שנה שלשית
וששית ושמינית ואחת עשרה וארבע עשרה
וארבע עשרה ותשע עשרה. והסימן ג' ח' א' ז' ט'

למשכרות משפטו ולפדעת רבאדא בר אבהו
 שנת החמה היא ששק יום וחמשה שעות ותתקנו
 חלקים וארבעים ושמנה רגעים וקרגע אחד
 משש ושבעים בחלק ויש חסון זה יהיה תוספת
 שנת החמה על שנת הלבנה עשרה ימים וכו'
 שעות קבא חלקים ומח רגעים . וקסימן יכא
 קבא מח . ולא תמצא תוספת כלל למחזור של יום
 שנה לא בכל מחזור מהם ישלמו שנות החמה
 עם שנות הלבנה הפשוטות והמשכרות . ודע
 פמילת חדש היא מלשון חדש ואינה ראויה להאמר
 לא על חדש לבנה המתחדשת . ומה שאומרים
 חדשי חמה הוא דרך השלש או מטעם שחדשי חמה
 קדושים במדתן מחדשי לבנה . או מטעם שהלבנה
 מתחדשת בכל חדש וחדש מחדשי חמה וקראו
 לחלק אחד מלב חלקים בשנת חמה חדש מטעם
 שהלבנה מתחדשת בכל חדש מהם וראש חדש
 נקרא מולד הלבנה . וראוי היה להקרא חדש
 הלבנה לא שזל קראו למולד מטעם שכל חדש
 הלבנה נסתתת בכינוי שני ימים או פחות מטעם
 קודם שתדבק בשמש ואחר כך מתחילת להתלב
 ולקמות אור ואין באורכה כח להראות לבט העולם
 והיא כעצן קילוד שאין בו כח לכוון משנה נב אדם
 וללכת ולמוע כאשר בעל חיים . וגדר המולד
 לגבי רזל הוא קרגע שהחמה והלבנה נדבקין בו
 יחד בחלק אחד מחלקי הקרקיע בעזרלש האמצע
 והוא האהבה על דרך אחד לשלש . והוא ראש לחדש
 הבא וסוף לחדש שעבר . וראוי היה לפי מקלך
 המאורות לשוות ראש חדש ללב שאין שעת המולד
 גלויה לבט העולם ואין אדם מוציג ליה לא מדרכ
 חסון וסברא ושעסק קשים על רוב העולם
 והספקות באות מעין ואין מנאסת לב האדם
 באות בקן לעת אחד ומטעם זה לא החמיר הקב"ה
 ולא עמ לממור ראשי החדשים משעת התחלתם
 ברקיע שהיא שעת קמולת אבל הרחיב לה קרגע

הוא ונתן לנו ראות לקסע חדש על ענת חמיו
 מטעם שאין לנו אות שתהא משנה לנו על התחילת
 ברקיע והתחלת למראית עינינו היא הגלויה לנו .
 והתחלת הזאת אינה שיה לשע כל אדם ומטעם
 זה היא נביעה למינע ולמיוג . והקב"ה נתן קדשות
 והכח בזה כדי חמיו כדי לסייע לבעת ולכרמת
 ולכן תלה הכתוב המועדים בקריאה ואמ טאק מועדי
 יי אשר תקראו אותם מקריחי קדש . לפירות ע
 קדשות שדין בקטע המועדים . ודע שטסן
 הוא ראש החדשים וקראו ראש השנה . וזו
 יתבאר מן הפסוק שאמר בראש חדש טסן החדש
 הזה לכם ראש חדש ראשון הוא לכם לחדשי השנה
 ולא ראשון הוא לשנה לפי דיעו ש רח השנה הוא
 בחדש אחר לא בחדש טסן . ומצאם שאמר הכתוב
 חג האסיף בבאת השנה וחג האסיף תקופת השנה
 ומכאן ידעו שראש השנה נמוע מתשרי מטעם
 שקראו חג האסיף באת השנה . וידוע ש בבאת
 שנה זו מיד תבא השנה השנית ואין ביניהם הפסק
 כלל . ודע שהאומות שהם מופים להמח
 מופים שמהם שלש מיאות וששים וחמשה יום שלש
 ששים או אחר זו . ובשנה הרבעית מופים שלש
 מיאות וששים וששק יום וקורין לה כטשק מטעם
 היום האוסף . וכן בכל ארבע שנים סובב על קעט
 הזה עד שישלמו ימי השטע בסוף עשרים . ו
 ושמנה שנה וקורין למחזור הזה מחזור גדול מטעם
 שלש שלש הוא חוזר בראש שנת עשרים ותשעה
 לכה וכמנהג הראשון . ולכל ארבע שנים קורין
 מחזור קטן . ולכן אותה מוצא בתקופת שינואל
 בכל עשרים ושמנה שנה תקופת טסן חוזרת
 לתחלת לשל רבעיות לשנה שנבראת בה . ובכל
 ארבע שנים תקופת טסן חוזרת לתחלת השלש כ
 כמו שנבראת בתחלת קילנה כמו שיתבאר
 בשנת קאל יתבאר

שער המולדות

כבר בארנו שמדת חדש קלבעה כט יום ויבשעות
 ותשגג חלקים ובארנו שכל השטן קטנר נריך
 להשגך המקובץ ממנו ז' וכשהשגך מדת חדש
 קלבעה ז' יקיה המותר שיש בין מולג חדש ומולג
 חדש הבא אחריו מימי השטע יום או יבשעות
 ותשגג חלקים והסימן איב תשגג וכבר
 בארנו שמיסכר ימי שנת קלבעה הפשוטה שכל
 יום וז' שעות ותתע חלקים וכשהשגג ז' יקיה
 המותר ל' ימים וז' שעות ותתע חלקים והסימן דח
 תתע וכבר בארנו שהשנה המעברת מיג
 חדשים ומסכר ימיה שפ' יום וז' שעות ותקפס
 חלקים וכשהשגג ז' יקיה המותר ק' ימים וז' שעות
 ותקפס חלקים והסימן ק' ח' תתע
 וכבר בארנו שהמחזור יט שנה יב פשוטות ז'
 מעברות כשהקח ימי השנה הפשוטה ותכפל א'
 אותה ב' פעמים וימי השנה המעברת ב' פעמים
 ותקבץ ש' המספרים ותשגג ז' יקיה המותר ב'
 ימים וז' שעות ותקבץ חלקים והסימן ב'ו תקבץ
 ודע ש' מספרת בגי' מ'א'ת'י'ט' ש'מ'ק' ולעג'
 כבראו בתחלת לכל רשע בסוף חדש אדר ולז'
 הדשק קלבעה להימח עב ט' שעות תלמיז חלקים
 מלש' רשע וקינולה הראשון בעלם שקיה ללבעה
 מולג חדש שסן קיה בט' שעות ותלמיז חלקים מלש'
 רשע והסימן לט' תלמיז ומטע שאן חושט
 ראש השנה מתשרי קוצרכו לעת מולג תשרי
 ששלח על קלב שקיה קודם לבריאת שלם ששק
 חדשים באי זה שנה ובאי זה יום קיה יכול להיות
 ומטע ז' השלכו ממולג שסן שקוא לט' תלמיז
 מותה שש' חדשים ומוז' ז' תל' וכשאר המותר
 ממנו סימן בקרל לראש המולדות כגד' ועלש
 לז' שמולג תשרי בשנה שנבא בה קעלם קיה בא'
 שעות ולד חלקים מלש' ש' וכאשר תגכ

לחשוב מולדות משנת בריאת שלם תחשוב
 פמה מחזורי שלמים של יט שנה עברו עד השנה
 שאתה שומד בה אז שאתה דורש את מולדתו ואתן
 לכל מחזור מקם מותרו שקוא ב'ו תקבץ כמו ש'
 שבארנו וכלל החלקים ועסק מקן שעות של טף
 ושמוטם חלקים כל שצו ושעה ושמוז קנשאר
 שדך מן חלקים של קש' שעה וכלול השעות
 ששעית מן חלקים עם השעות שנתת לכל מחזור
 ועסק מקן ימים של כל שעות כל יום והנשאר מן
 השעות שמרה עם חלקים שנשאר שדך וכלול
 קימים ששעית מן השעות עם קימים שנתת לכל
 מחזור ושלך כלל קימים ז' והנשאר מקן פחות
 משצעה שמרה עם השעות ועם חלקים
 ששמרת ואז תדע המרחק שיש בין מולג קעלם
 לזולג קשנה שאתה מבקש ותסיף עלו בקרל
 שקוא מולג השנה שבה נבדא קעלם וכלול הכל ע'
 על קררך קוז שאמרנו והנשאר שדך מן
 קימים והשעות וחלקים קוא מולג ראש חדש ש'
 שאתה מבקש ואם ישארו שדך שטם שלם
 קש' למנו מחזור תחשוב כמה שטם מעברד' יש בהן
 ותן לכל שנה ושנה מקן מותרה שקוא ק'ח תקפס
 ולשטם הפשוטות שבהן תן לט' שנה ושנה מקם
 מותרה שקוא דח תתע וכלול הכל על קררך
 שאמרנו והנשאר שדך מן קימים והשעות חלקי
 תסיפם על מולג ראש המחזור שבקשת ואז יבא
 לך מולג תשרי של השנה שאתה מבקש ואם תרצה
 לעת מולג חדש שאתה מבקש תחשוב כמה חדשי
 עברו מראש חדש תשרי עד ראש החדש שאתה
 מבקש ותן לכל חדש מקם מותרו שקוא איב תשגג
 וכלל הכל על קררך שאמרנו והנשאר שדך
 מן קימים והשעות וחלקים תסיפם על מולג
 תשרי של אותה שנה ואז יבא לך מולג החדש
 שאתה מבקש ואם תרצה להוציא
 מולדות קשטם למכרע

הדע אם קיח השנה שאיתה בה פשוטה אחר מ
מעברת תסיף אז תבא להשלים שבעת ימים על
כלל תקפוט שקוץ מותר שנה מעברת ויצא לך
מולד שנה שלמטה ואם קיח השנה מעברת אחד
פשוטה תסיף בטו רל על דא תתע שקוץ מותר
שנה פשוטה וצא לך מולד שנה שלמטה ואם
תרכה לה צא מולדות החדש למפרע תסיף קיח
רפז על איב תשכג שקוץ מותר מולד חדש וצא לך
מולד חדש שלמטה וקנה אכתו לך מולדות החדש
וקמחזורים ואחרי כן אכתוב לך בלוח אחד מולדו
ראשי טו מחזורים ומחזורבן שקוץ מחזור רפט
ליותם חדשים על לוח לבך ולא תצטרך לטרוח
והשוב מולדות מחזורים מברייאת השלם

אלו סימני מותרות

החדשים

איב תרכג	לכל חדש וחדש קושג
גא תקו	לשני חשים דברקו
די ריוס	לשלה חדשים לא יט
וב תתריב	לכרבעה חדשים חויב
וטו תשכא	למשק חדשים לתמכה
בד תלח	לשק חדשים לקולח
גז קנא	לשבעה חדשים נמנה
הה תתקמד	לשמנה חדשים קעמנ
ויח תרט	לתשעה חדשים כגו
אז שע	לעשרה חדשים כשע
בה פג	לעשרי עשר חדש לא כג
דח תתע	לשנה פשוטה הקבע
קכא תקפט	לשנה מעברת חק ומשפטו

סימני שנות

המחזור

איז תרעב	לשנתים יזל כעב
טוק פח	לשנה שש כהספה
דכג תתרט	לכרבעה שש כגו
בח תתגג	לחמש שש יתעגג
אז שסב	לשש שש קוסב
הטוקנח	לשבע שש מונח
דיב תשמז	לשמונה שש נדמז
אכא תקמג	לתשע שש לא נמג
וו שלט	לעשר שש ישלש
הג תתקכח	לשנה לכח
ביב תשכד	לשנה טכד
וכא תקב	לשנה חוקר
היט כט	לשנה שקד
גג תתקמ	לשנה חקוקה
זיב תשז	לשנה מורשה
וי רי	לשנה מספרי
ג' טו	לשנה משפטו
בז תתקנח	תכלית כל המחזור נמצא

סימני אחרי

המחזורים

הטקי	לשש מחזורים חוקי
אא תשק	לשנה מחזורים לדשק
ג' יחך	לכרבעה מחזורים נעךך
וי תגנו	לחמש מחזורים נשפטו
בג של	לשש מחזורים כאל
דיט תתקכח	לשבעה מחזורים לערכה
זיבתס	לשמונה מחזורים כחתס
גד תתדלק	לתשעה מחזורים להגשלי

סימני עשרות

קכא תקקן	לעשרה מחזורים נתקן
דיטרך	לעשרים מחזורים משפטו

לוח מודדות ראשי

לגלשים מחזורים נתקע
 לפני מחזורים מעמדם
 לחמשים מחזורים קוק

גו תקע
 זכר
 איח תקן

המחזורים ממחזור דסט ועד מחזור רפג

מחזורים	ימי השבוע	שעות	חלקים	מאזני
דסט	ב	ס	תתקד	לבוין קינולג
דסי	ד	יז	תט	כש זרבה לעפת
דסיא	ז	ט	תתריד	אס קוח מכוון ק
דסיב	ג	ב	תקכט	קחשטן שחשבת
דסיג	ק	יט	מד	במולג או לא יקח
דסיד	א	יא	תקלט	כפגד ב יוס שיש
דסיה	ד	ד	קנד	בסימך ו וכפגד
דסיו	ו	כ	תשמט	ב שעה ז וכפגד
דסיא	ב	יג	רפד	כל חלק או סימני
דסיב	ק	ק	תתעט	זכא וחבר קכל
דסיג	ז	כב	שגד	ועשא ממנו סימן
דסיד	ג	יד	תתקכט	ואחד קר תקח
דסיה	ו	ו	תקד	כפגד כל מחזור
דסיו	ב	ס	יט	שליש לט שבער
דסיא	ד	יז	תריד	ב וקשעם שלא
דסיב	ג	ב	תקכט	קשלימו מחזור

לגלשים מחזורים דסט
 לגלשים מחזורים נעקף
 לתשעם מחזורים גדר
 קימעות

זטס
 וו קרי
 קדף
 דא תל

סימני מאות

למחוק מחזורים נפסר
 למחוקים מחזורים מדובר
 לגמאות מחזורים כל לתחיש
 לגמאות מחזורים נסכר
 לגמאות מחזורים נעטרך
 לגמאות מחזורים נכתר
 לגמאות מחזורים לא נתש
 לגמאות מחזורים לתר
 לגמאות מחזורים לתק
 לגמאות מחזורים סותר

בכגן
 מכבר
 אכאש
 דכת
 זיטתן
 גיחתר
 ויזתש
 בזיתת
 קטותתן
 איריתת

תקח כפגד שש פשוטק ו וכפגד שנה מעשברת ג וכפגד כל חדש שבער מילותה שנה שאתה מבקש ל וסימך סגד וחבר הכל ועשא ממנו סימן וקנה עלו שך שע סימנים אחד מוכח ואחד מוכבר קשילך כל אחד מקס ז וקח שך מותר כל אחד לבדו ואים קשע מותרות כפך מילותם אים ישקלו שוק קדע שקחשטן קוח אמות ואם לא ישוו קדע שטפת בחשטן ותחזור ותחשוב בדקדוק

מפני ששעת קיום קח לכל שעה ז ויקיו מיל קשעם ז וישאר ו ולשעה כפ תתקף חלקי קשעה אחד שתשעם ז וישאר ב ולכל חלק א מפני שחשטן א ואין חשטן למטק ממנו וטעם סימן סגד שקח לכל מחזור ז מפני שיש ט טעם עשר טעם פשוטות וז מעשברות ויש לנו לקחת לכל שנה פשוטק ולכל שנה מעשברת ג ויהיה קכל זג וישאר בעל ז ו ולשנה פשוטק א שיש בה טעם עשר חדש קח לכל חדש ד יקיו מיל ישאר ז על ז ו ולמעשברת ג כבתקד של חדש העטור עלו סחור מותר שנה פשוטק יקיו עשרה קשילך שבעה ישאר שלשק ולכל חדש ד שחדש עשרים ותשעה ימים ויב שעת ותשג חלקים כח כלש שבעה שבעה ולטס הנשאר יש לנו לקחת לטס ולז שעת קח כל לשעה ישאר בעל שבעה שבעה ומתשג גס כן ישאר ז על שבעה שבעה קרי ארבעה לחדש

שער הקביעות והדחיות

כאשר יקום ידוע אצלך מולדות ראשי שנים כמון
 ששארם ותדעה לעת אי וקיום יקום ראש השנה
 באותה שנה יש לך לעת בתחלה קיימים הדחיות
 בשנים וקיימים הדחיות לקטע בהם ראש השנה
 ודחיות ראש השנה וקטעיהם דע כי קיימים
 שאין ראוי לקטע בהם ראש השנה הם שלשה ימים
 לעולם ולכן קיום ראשון ויום רביעי ויום ששי
 והסימן אליו ואתה אותם על אדו הראש וקיימים
 הדחיות לקטע בהם ראש השנה הם ארבעה
 ימים ולכן קיום שני ויום שלשי ויום חמישי ויום
 שבת והסימן בזהו כשר ודחיות ראש השנה
 הם ארבעה ראשונה הם יקום מולד
 תשרי שמי **דחיה** אלו ידחה קביעות
 החדש לפי של אחריו בין בפסוק בין במעברת
דחיה שתיק אם יקום המולד בימים
 קבועים שהם בזהו קודם ושת
 מן קיום איש פחות חלק אחד יקרא מולד בחו
 וקביעות אותם ביום ואם יקום בשש שעות מימם
 ואין צריך למד משש שעות ולמעלה יקרא מולד
 וכן ואין ראוי לקטעה וקטעם מפני שאחזק פולג
 קודם חצית ביום שגדלה סמוך לשקיעת החמה
 פולג אחר חצית ביום שגדלה סמוך לשקיעת
 החמה כי כשיקום מולד משש שעות ולמעלה
 החדש יכול להיות שיהיה יבנה יכולה להיות בשלש
 במקום אחד מן הישוב מנעט שהיום לא נטה עוד
 לערב ולבטח הענין הזה קדשו קיום כולו ומן
 החדש מראשיתו ואם יקום המולד משש שעות
 ולמעלה יקרא מולד וקטעם שאין באור הלבנה כח
 לראותם ביום במקום בשלש והוא כוון שכהו
 שש מראות ועד מנעט שהיום מטה לערב הוא
 חשוב כחדש וכן שהוא מטה מן העולם ולקבדחין
 אותם לפי של אחריו ואם יארע כי ביום שלשי

או ביום חמישי או ביום שבת שאין יום של אחריותם
 ראוי לקביעה ידחה לאחר אחריו כלומר מיום שלשי
 ליום חמישי ומיום חמישי ליום שבת ומיום שבת
 ליום ששי והסימן בדחיותיו פולג קודם חצית
 כשר אחר חצית פסול ודחה כחחר חצית

דחיה

שלשית אם יקום המולד ביום שני
 בשלשה שעות ותקפט חלקים מן
 קיום או יותר וקיימן בטו תקפט דוחין את אותה
 שנה מוצאי מעברת כגון שקינה השנה הם ימינה
 לה מעברת מעברת דוחין אותה ולג ליום ש
 אחריו שהוא יום שלשי ואם יקום המולד בטו
 תקפט כוון שחסר איש חלק אחד יקבע ביום
 ואם יקום השנה מעברת או פשוטא אחר פשוטא
 והוא קודם חצית קיום איש פחות חלק אחד נקבע
 ביום ואם הוא לאחר חצית נדחה לאחריו
 כמון ששארם **דחיה** רביעת אם יקום
 המולד ביום שלשי בתשעה שעות
 ולד חלקים מן קללה או יותר וסימן ג' טרד אם
 אותה שנה פשוטא דוחין אותה לאחר אחריו וקובע
 אותה בחמישי ואם יקום המולד בג' טרד כוון
 שחסר איש חלק אחד יקבע ביום ואם היא
 השנה מעברת דין קביעות כדן קביעות יום
 שלשי ויום חמישי ויום שששי ולכן דחיות
 אחרונות אינה פולגם לא מעט והטעם שדחי
 מולד בטו תקפט לאחר שנה מעברת מנעט שאם
 קיימן קובעין המועד ביום הנה היא מולד השנה
 מעברת היא שעות מיום ג' והוא כשתסיף אב תבא
 על חכא תקפט שהוא מולד שנה מעברת יקום
 נדחה לפי המנעט שהוא מולד וכן והנה יקום בין
 קביעות לקביעות במעברת ארבעה ימים ול
 יתכן שיאשל כשהשנה חסרים יקום שששים
 חמשה ימים והטעם שדוחין מולד ג' ט
 כל בשנה פשוטא מנעט שאם קיימן קובעין
 המועד ביום קנה יקום

ג

מולד קשנה הכחם ב"ח שעת מיוסו וזקו כשתמי
 ד"ח תתעו שקורא מותר שנה פשוט על ג' גטרד
 ומייט צרייטן לגחות לעס ב מפט שקורא מולד וקן
 וקנה יקיה בין קבעת לקבעת שנה פשוטו
 ימים וזה לך יתכן ש'אפלו כשהדשי קשנה שלמים
 אין בעתה ש'חם ק' ימים ונצטרך לצוק להוסיף ג'
 ימי באותה שנה ולא יתכן מוסרת בדיט מ'אמתו
 שאין לעבר שום חדש חוץ מכסלו וטבת"

שער קביעות
 השנים
 השלמים

והחסרים וכסדרן

כאשר יהיה ידוע איך קבעת השני על הדרכים
 שס'ארכו ותדענה לעת קבעת קשנה איסקחדשים
 שלמים או חסרים או כסדרן כבר ידעת שמדרג
 ח'ש ק'בנה כ'טו יום יב'שעת תש'ג חלקים ולע'ג
 התש'ג חלקים קייסו קובעה חדש אחד של שלמים
 זסוקורא הנקרא מלך ואחר ש'ב'אחדיו של כ'טו יום
 ונקרא חסר וכן לעולם שאי איפשר לומר שראש
 חדש יקיה במקצת קיום עד שיקיה מקצת קיום
 מןחדש שעבר ומקצת מןחדש הבא ש'אמר עד
 חדש ימיסמפ'השמוענה למדו שימיס'אתה מ'חשב
 לחדש ואין אתה מ'חשב שעת לחדש ולכן מפט
 התש'ג חלקים האפשרים ל'אן להוסיף ולעמיס
 יום אחד בשנה ונקראת שנה שלמים ולעמיס
 נחסר יום אחד ונקראת שנה חסרה ולעמיס
 ל'א יצטרך להוסיף ול'א לגרוע ויבאו קחדשים
 כסדרן אחד מלך ואחד חסר ונקראת שנה כסדרה
 ואתה צריך לעת קחדשים שקס לעולם שלמי
 ול'א יש'אם וקחדשים שקס לעולם חסרים ול'א יש'אם
 ודע תחלה ש'כל ראש חדש שקורא ש'פ
 ימים נקרא קחדש קקורא חסר מפט שיום ראשון
 בא לעולם קחדש שעבר כמו ש'ארא וא'ס
 מתחילן למנות חדש מיום ש'פ לכן קחדש שעבר

שקיה ראש חדש של יום אחד קורא בן שלמים ונקל
 מל'א אבל לפעמים יש חדש שראש חדש של ש'פ
 ימים וא'עפ'כ קורא מל'א וזהו כשהשנה מעשברת
 יקיה אחד ראשון ש'פ ימים וקורא מל'א שאדר הש'פ
 ג' כן ש'פ ימים ואל' יקשה בפ'אך אחד שיום
 שלמים מןקחדש שעבר ל'א איס קודין אות ראש
 חדש קורא וברוב קחדשי המולד ב'וס שלמים וא'ו
 קן קחדשים שאמרסו שקס לעולם שלמים כלומר
 שכל אחד מ'קס בן שלמים יום וראש חדש של'ס
 יום קחד תש'רי שבט עסן סיון אב וקסיומן תש'ס'א'
 ואלו קן קחדשים קחסרים שראש חדש של'ס ש'פ
 ימים מ'כחשון אדר אייר תמוז ח'ול' וקסיומן
 מ'א'את'א וכ'ש קשנה מעשברת אף אדר ש'פ ימים
 וקסיומן כ' ו'וג'בחשון חדשי קשנה קורא ו'וג' ומ'ק
 שאי'סו ו'וג' קורא חוץ מכסלו וטבת שאין לה'ס
 קבעת ידועה ולעמיס קס כל אחד מ'קס ש'פ
 ימים ראש חדש וש'נה ונקראת שלמים ולעמיס
 כל אחד מ'קס יום אחד ראש חדש וש'נה ונקראת
 חסרה ולעמיס קס כסדרן אחד מל'א ואחד חסר
 כ'על יום אחד וטבת ש'פ ימיס'שנה ונקראת כסדר
 ומ'ק שקבע קחסרון וק' דרון ק'וג' כ'על
 וטבת מפט של'א קיו יכולן לקבע ל'א בטען ול'א
 צ'תש'רי מפט קמועדים שב'קס וכן ל'א קיו יכולן
 לקבע בחדשים שי'ס בין עסן לתש'רי כ'וי של'א קיו
 מ'דה קימיס שי'ס בין מועד נמועד עד פ'ס פ'ס
 אחת וחסרי פ'עס אחת ש' לעולם בין פ'ס ל'ג' ת'
 חמיסיס יום כ'מו ש'ל'א תס'פ'רו חמיסיס יום וק'רבת
 מ'נ'ח חדש ו'בין ע'צבת ל'יום קכפ'ריס ק'כ'ב יום
 מ'קס מ'מתן ת'רה וע'ד ש'נ'ת'ברו קלוחות מ'א יום
 ומ'ש'נ'ת'ברו קלוחות עד ש'נ'ת'כ'פ'ר קע'ן א'ר'ב'ע'ס
 יום ש'נ'א'מד וא'ת'נ'פ'ל ל'ט'ג י'א כ'ר'א'ש'נה א'ר'ב'ע'ס
 יום וא'ר'ב'ע'ס ל'לה ל'ס ל'א א'כ'ל'ת' ימיס ל'א ש'ת'ית'
 על כ'ל ח'ט'א'ת'ב'ס א'ש'ר ח'ט'א'ה'ס וע'מ'ר
 וא'ר'ב'ע'ס יום ש'ע'מ'ר ב'ה'ר ב'א'ח'ות א'ח'ר'ז'ות ש'ל'א

ויקיים עש י"א ארבעים יום וארבעים לילה ויכתוב
 על קלחות וי"ב הרי קכ"א יום וירד מן הקד או יום
 כפרי' או ערבו כמו שהיא מסורת שריב ואין אסו
 יכולן להוסיף על החשבון הזה ולא לגרוע מימנו
 וכן לא היו יכולין לקבוע בשבת ואדר מפני העשר
 שהיא באדר הראשון והוא מלא לעולם לעד
 העשר ולא מכל לחסרו אם תקיה השנה מעשרת
 וחמרת ולא להשלים אדר הסמוך לעסן בשנה
 פשוטה ושלמה מפני שאדר הסמוך לעסן לעולם
 חסר ולא יאדר רק שלש חדשים שהם מרחשון
 וכסלו וטבת וקולטת משמעות בדבר הזה כי אין
 יתרון החדש וחסרום נראה לא ברש החדש הבא
 אחריו אם ראש החדש יקיה שני ימים יקיה החדש
 שעבר מלא ואם ראש החדש יום אחד יקיה החדש
 שעבר חסר ולכן אם יקיה מרחשון מלא או חסר
 אינו מדיע אלא מראש חדש כסלו וכן אם יקיה
 כסלו מלא או חסר אינו מדיע לא מראש חדש טבת
 נמצאו שלש חדשים לא שהן מרחשון וכסלו וטבת
 משמיעין שתרון השנה וחכמה נחמם במשגן
 ומקם בראשי החדש ואם תאמר למה עשו
 אדר שני מלא משלשים יום ויש למר שאדר שני
 הוא במקום שבת מה שבט שלשים אף אדר שני
 שלשים יום ובמחלתא מפרש טעם אחר צמח
 מצמח בדחויים כשקם נדחים להסח שעקו נדחים
 שלשים יום מוטו בעסן עד טו בחייך כך חג פסח
 היה נדחה שלשי יום דחייב מוטו באדר השני שהוא
 במקום עסן עד י"ד בעסן שהוא במקום אייר
 וכאשר תרצה לקבוע סימני השנים על פי משפטי
 המולד כמו שביארנו להעמיד קצת ראש השנה
 ומשפטי כל הארבע דחיות נדריך אותה גם כן לדעת
 סימני השנים הפשוטות וסימני המשפחות
 ואלו קן סימני פשוטות בחד בשק ג' כז' קכ"א
 ז"א זשג' ואלו קן סימני המשפחות בחד
 ב"א ג' כז' קכ"א זשג' ואלו פרוש

האות הראשונה סימן לראש חדש השני והאחרונה
 סימן לראש חדש עסן והאמצעית לבסלו וטבת
 וכבר תדע השלש אותיות של כל סימן וסימן תראה
 תקבוצ האות הראשונה על פי משפטי המולד כמו
 שביארנו וכשתרצה לקבוע האות הראשונה תקבע
 ראש השנה שלשנה הבאה ובחיוז יוס שיתל תקח
 למפרע שלשה ימים ויום הקבוע בכלל וזוהי יום
 הוא סימן לאות האחרונה של אותה שנה בעד הרי
 שאתה רוצה לקבוע סימן של שנה זו שהיא שנת
 המשת לשנים ומאה לצדק וידעת לפי משפטי
 המולד שביארנו שהאות הראשונה של ז' וראש
 השנה יום ז' ואתה רוצה לקבוע האות האחרונה של
 ולדעת בחיוז יום יקיה ראש חדש עסן תקבע
 ראש השנה של שנת ק"א ותמצא לפי המשפט שיהי
 יום ז' תקח למפרע ג' ימים ויום ששש בכלל תמצא
 שהוא יום חמשי הרי עלה בדרך מסימן ק שהאות
 הראשונה ז' והאחרונה ק ועדין איך יודע אות
 האמצעית תשיך אם היא שנה פשוטה או מעשר
 ותמצא איזה סימן שהאות הראשונה של ז'
 והאחרונה ק והוא סימן אותה השנה בעד שנת
 ק מעשרת נמצא אות הראשונה ז' והאחרונה ק
 וליא תמצא בסימני המשפחות כך ג'א סימן זשג'
 הנה עלו בדרך שלש האותיות כהקן ועד
 אבאר לך סימנים לקבוע דע כי סימני המשפחות
 לפשוטות לבדם וד סימנים למעשרות לבדם ושק
 סימנים לפשוטות ולמעשרות וקם ג' דכס' ג'א קן

הדרך הראשון

הסימני
 שקן לפשוטות לבדם לשלש אם תמצא האות
 הראשונה של סימן ב' והאות האחרונה ג' תדע
 שהשנה פשוטה והחדשים חסרי וסימן ב'א
 ואם האות הראשונה ז' והאות האחרונה א' תדע
 כן שהשנה פשוטה והחדשים חסרי וסימן ז'א
 ואם האות הראשונה ק והאות האחרונה

ק

ה ימיס אותס שנה שלמים וקסימן ג' לך בטאוסק
 ח'ס' ט'נ' קרי שרע'נ' לעת סדור חדשי שנת ק"א
 שקי'א בשנה פשוטק ומצ'אם לפי קנשפט שי'קיה
 ראש השנה ביוס טבת וראש השנה של שנת ק'ב יוס
 ה וידע'נ' ששנת ק"א שלמים שקרי'ש בט'ה'ס' ה
 ימיס יוס א' ווס ב' ווס ג' ווס ד' ווס ה' ואין יוס
 ק'ק'ט'ע' של שנה ראשונה במען ומפ'ט שכ'ר נ'ק'ט'ע'
 ל'א יוס הקצעת של שנה שט' ומ'ה קחשטן
 קת'ט'ן קש'ר' וא'ס תהי'ה קשנה מעב'רת תע'ש'א
 נ'מע'ש'ה הוק' בט'צ'נו ות'ר'א'ה א'ס יקיה ב'ן יוס ש'נ'ק'ב'
 ט' ראש השנה באותה שנה וב'ן יוס ש'נ'ק'ט'ע' שנה
 ט'ני'ה'ה ימיס אותה שנה ח'כ'ר'יס' וא'ס יקיה
 ט'ני'ה'ס' ו' יקיה אותה שנה כ'ס'ד'ר'ן' וא'ס יקיה
 ט'ני'ה'ס' ו' ימיס אותה שנה שלמים וקסימן ק"ו
 במעב'רת ח'ל'ס' וא'ס יקיה ראש השנה בשנה
 מעב'רת יוס א' ובשנה הב'אה ג' כ'ן יוס א' אותה שנה
 המעב'רת שלמים שקרי'ש בט'ה'ס' ו' ימיס ט' אין
 יוס ק'ק'ט'ע' של שנה ראשונה במען כ'נו שא'מר'ט'
 וה'ט'ט'ס' ש'י'ס' ב'ן קצעת שנה ו' לשנה אחרת
 בשנה פשוטק כש'ק'ס' ח'ס'ר'יס' ג' וב'כ'ס'ד'ר'ן' וב'ש'ל'מ'י'
 ה' מ'פ'ט' ש'ק'ש'נה ש'ק'ס' כ'ס'ד'ר'ן' קי'א מ'ש'ל'ד' יוס והנה
 י'צ'א'ש'ן' ו' ול'ב'ן' ד' ס'י'מ'ן' כ'ס'ד'ר'ן' וב'ת'ס'ט'ת' יוס ש'ל'מ'י'
 וב'ח'ס'ר'ו'ן' ח'ס'ר'יס' וב'ש'נה מעב'רת כש'ק'ס'
 ח'ס'ר'יס' ה' ימיס וב'כ'ס'ד'ר'ן' ו' וב'ש'ל'מ'י' מ'פ'ט' ש'ק'ש'נה
 ש'ק'ן' כ'ס'ד'ר'ן' קי'א מ'ש'ל'ד' יוס והנה י'צ'א'ש'ע'ר' ו'
 כ'ס'ח'ר'ו'ק' ימיס ול'ב'ן' ו' ס'י'מ'ן' כ'ס'ד'ר'ן' וב'ת'ס'ט'ת' יוס
 שלמים וב'ח'ס'ר'ו'ן' ח'ס'ר'יס' ו'נ'ע' ט' א'ס יקיה ראש
 השנה יוס ג' אותה שנה כ'ס'ד'ר'ן' לע'ל'ש' ו'ק'ס'י'מ'ן' ל'
 ג' ח'ס' ו'ש'ר'ו'ש'ו' א'ס יקיה ראש השנה ב'ג' ל' תהי'ה
 אותה שנה ל' שלמים ול' ח'ס'ר'יס' וא'ס יקיה
 ראש השנה יוס א' או יוס ב' ל' תהי'ה אותה שנה
 כ'ס'ד'ר'ן' ל' או שלמים או ח'ס'ר'יס' ל'פ'מ'ה' ש'י'ב'
 מ'ן' ק'ח'ש'ט'ן' ש'צ'א'ר'כ'ן' ו'ק'ס'י'מ'ן' ב'ז'ק' ל'א' ו'ל'א' ב'ך'
 וא'ס יקיה ראש השנה ב'וס' ה' א'ס השנה פשוטק א'י

ו תדע ג' כן ששנה פשוטק אבל החדשים כסדרן
 וקסימן קכ"ו וא'ס קחות הראשונה ג' וקחות
 ק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ה' תדע ג' כן ששנה פשוטק וק'א'ח'ד'ש'י'
 כ'ס' י'ן' ו'ק'ס'י'מ'ן' ג' כ'ה' "

הדרך השני

בארבעת קסימין שקס
 למעב'רות ל'ד'ס' לע'ל'ש' א'ס המצ'א' ק'א'ו' הראשונה
 של ס'י'מ'ן' ג' וקחות ק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ו' תדע ש'ק'ש'נה'
 מעב'רת וק'א'ח'ד'ש'י'ס' כ'ס'ד'ר'ן' ו'ק'ס'י'מ'ן' ג' כ'ו' וא'ס
 ק'א'ח'ר'ו'נ'ה' הראשונה ב'וקחות ק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ו' תדע ג' כ'ן
 ש'ק'ש'נה' מעב'רת א'ב'ל' ק'א'ח'ד'ש'י'ס' שלמים וקסימן
 כ'ש'ו' וא'ס קחות הראשונה ה' וקחות ק'א'ח'ר'ו'נ'ה'
 ג' תדע ג' כ'ן ש'ק'ש'נה' מעב'רת וק'א'ח'ד'ש'י'ס' שלמים
 וקסימן קש'נ' וא'ס קחות הראשונה ו' וק'א'ח'ר'ת'
 ק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ה' תדע ג' כ'ן ש'ק'ש'נה' מעב'רת וק'א'ח'ד'ש'י'
 שלמים וקסימן ז'ש'ה' "

הדרך השלישי

בששת קסימין שקס
 לפשוטק ולמעב'רות לע'ל'ש' א'ס המצ'א'
 קחות הראשונה של ס'י'מ'ן' ב'וק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ה' י'ס'ל'ך'
 לע'ת' ש'א'ס' השנה פשוטק יקיה קסימן כ'ש'ה'
 וא'ס יקיה מעב'רת יקיה קסימן כ'ה'ה' וא'ס קחות
 הראשונה ה' וק'א'ח'ר'ו'נ'ה' א' לפשוטק קסימן קש'א'
 ולמעב'רת קסימן ק'א'ח'ר' וא'ס קחות הראשונה
 ו' וק'א'ח'ר'ו'נ'ה' ג' לפשוטק קסימן ז'ש'ג' ולמעב'רת
 קסימן ז'ח'ג' " דרך אחרת
 לע'ת' השלמים

והחסרין וכסדרן

א'ס תהי'ה קשנה פשוטק דע א'י ו'ק' יוס יקיה ק'ט'ע'ן
 ג' א'ס קשנה באותה שנה וב'א'י ו'ק' יוס יקיה לשנה של
 אחרת והתשוב' מ'ס'פ'ר' קי'מי'ס' ש'י'ס' בט'ה'ס' א'ס
 יקיה בט'ה'ס' ג' ימיס אותה שנה ח'ס'ר'יס' וא'ס יקיה
 בט'ה'ס' ד' ימיס אותה שנה כ'ס'ד'ר'ן' וא'ס יקיה בט'ה'ס'

איפשר שיקיו חסדים ואם קיח מעשבת אי איפא
 שיקיו כסדרן וקסימן לא חכמע בחמשי ופרושו
 לא חסרי בפאוסק ולא כסדרן במעשבת כשיקיה
 ראש השנה בחמשי " ודע ש בשנה פאוסק
 אי יקיה קצ עת תשרי ביום בוקע עת עסן ביום
 של אחריו שהוא יום ג' אותה שנה חסרה
 ואם יקיה בעתה יום אחד אותה שנה כסדרן ואם
 יקיה שש ימים אותה שנה שלמים וקסימן דח אכ
 בא בפאוסק ופרושו אי יום קצ עת תשרי
 ויום קצ עת עסן דבקים זה אחר זה אותה שנה
 חסרים ואחר קסימן מערש קווא אכל
 בשנה מעשבת קסימן בא לכלא במעשבת
 ופרושו כפרוש קסימן קלאשון "

והנה אכתוב לך

שע לעזרת
 בלוח האחד סימט השטס מראש מחזור לסט שקו
 מחזורכו עד סוף מחזור רכג שקס חמשה עשר
 מחזורים ואכתוב בראש כל מחזור מקס בגמא
 שטס לעצרה קווא מתחיל וכו' יקיה מודע לך
 בצמח שטס מן המחזור אנה עומד ותבא א השנה
 שאתה עומד בה מן המחזור קווא וקסימן
 שתמצא בו כפנדק קווא סימן אותה שנה
 וקסימן קווא תמשין אותה בלוח
 קשט ותדע קצ עת חדשי
 קשט ותקין קמועדים
 וקארבע פרשיות

וזא מעשה קלחות "

סדר הפרשיות וההפטרות

סקורין ומפטידין בכל שנה ממוצאי סכות ועד
מוצאי סכות אחד בכל שבת פרשה אחת וקפטרות
אחת בראשית כה אמר אל א' עד ואחרי לא
יקרא וקרא בששק תלדות נח רע עקרה עד
ולקדוש ישרא פפאך וקרא בששק לך לך למע
תחמיר יעקב עד בקדוש ישראל תהלה וקרא
בששק וירא לו ורשק אחת מנשי בע הנבוא
עד וקרא את בנה ותבא וקרא במלפס ויקו חיו
שק וקמלך דוד זקן עד ותבון מלכות מאד וקרא
במלפס תלדות יחזק משר דבר יי עד פ מלך
א' צבאות קורא וקרא בתרי עשר בתחלת מלפס
ויבא יעקב ועמי תלוזים עד בארץ תלוזת וקרא
בתרי עשר בהושע וישלם יעקב חזון עבדי
עד סוף ספרו וקרא בתרי עשר וישב יעקב על
שלא פשע ישראל עד מילא יבא וקרא בתרי
עשר בעמוס ויקו מקץ ויקץ שלמה עד מלך
על כל ישראל וקרא במלפס ונגא לו ואתה בן
אדם קח לך עץ אחד עד בהיות מקדשי בתים
לעלם וקרא בחזקא ויחיי יעקב ויקרע ימי
דוד לפנות עד ותבון מלכות מאד וקרא במלפס
ולא שמות דברי ירמיהו עד רעה תבא אקס נאם
א' וקרא בתחלת ירמיהו ויש מפטידין בן אדם
קודם את ירושלם עד במדרי אשר שמת עלך
נאם א' אלנס וקרא בחזקא ויש מפטידין או יחזק
בנעויו עד המאמין ל' יחיש וקרא בששק
וארא בקבע את שת ישראל עד בפותם אחריהם
ודע פ' אט א' אלנס ומסיים בפסוק ביום קמור
אנמיח וקרא בחזקא ב' אל פדעה קדבר
אשר דבר יי עד וקרא לא אנהך וקרא בירמיה
ויש מפטידין משר מנשים קצת רוכב על עב קל

עד ותחלת ישראל וקרא בששק ויקי בשלח
ודברק אשק נשאק עד סוף השיבה וקרא בשופט
וישמע יתרו בשנת מות עד וקראת שמון
מעטא וקרא בששק ולק המשפטים קדבר
אשר קיה א' ירמיהו מאת א' אחרי כרות עד מאין
יושב ומסיים חס לא בריתי זמנס וללה ועמ' וקרא
בירמיהו ויקחו ל' תרומה וי' נתן חכמה לשלמה
עד ולא אשוב את עמי את ישראל וקרא במלפס
ואתה תעה אתה בן אדם קגר את שת ישראל עד
ורצתי אתכם נאם א' אלנס וקרא בחזקא פ
קרא וישלם אחאב בכל בני ישראל עד וקרא קא'ים
וקרא במלפס ויקהל וישלם המלך שלמה ויקח
את חירם עד אפס בת יצל וקרא במלפס
לק פקודי ויעש חירם עד היא בון וקרא במלפס
ויקרא פס זו יצרת ל' עד ובשרא יתפאר וקרא
בששק פ' את אהרן עלותכם ספועל וזכירם
עד וכרתה מפתח ומסיים א' יתהלל חכם בחכמת
ועמ' וקרא בירמיהו ויקי ביום קשמיט ווסף
עד דוד עד וילך כל מעש איש לשע וקרא בשמוט
אשק פ' תריע וז'ים בא מבעל שלמה עד כבת
ארץ וקרא במלפס ואת תהי וזרבעה
אנשים קין מערשע עד וירמסו אותה בשער
וימת וקרא במלפס אחרי מות קנה ימים
בז'ים עד סוף הספר וקרא בתרי עשר בעמוס
ויש מפטידין ואתה בן אדם קהשפט קתשפט
עד וידעת פ' אט יי וקרא בחזקא קדושים
תחיו קלדוש אותי אתם באים עד לדעת פ' אט
א' אלנס וקרא בחזקא אימור אל קהשפט וקהשפט
קלויס עד ל' יחלו קהשפט וקרא בחזקא ב' קר סינ
קנה חפנט עד קממע יפלא כל דבר וקרא בירמיה
חס בחקותי א' עויו ומעויו עד פ' תחלת אתה
וקרא בירמיהו במדבר סינ וקרא מספר בע
ישראל עד וידעת את יי וקרא בתרי עשר בהושע
נשא ויקי איש אחד מנרעה עד וכן אשתאול

וקיח באופסיס .. בהעלתך . רע ואמחי עני חן
 חן לה וקיח בתרי עשר טכריה . שלח לך . וישלח
 יהושע בן נון עד וגו' נמוע כל יושב הארץ מפניו
 וקיח באופסיס .. ויקח קרח ויאמר שמואל .. זאת
 עד לגשות אתכם לעם וקיח בשמואל .. זאת
 חקת התורה ויפתח חזקתו עד ויכנעו בטענות
 מפניו בע ישראל וקיח באופסיס .. וירא בלק
 וקיח שארית ישראל עד והכנע לבת עם אלך
 וקיח בתרי עשר במיכה .. פנחס ויד היתה
 לו איהו עד ויקס וילך אחרי איהו וישרתהו וקיח
 במלפס .. ואמרנו בפיסיקתא מעבאשית ועד ין
 בתננוו מפטירין לעטן הפרשיות דומק לדומק
 משם וילך הכי לפי הוינן ולפי המיחורע תלת
 דפטרתא ושבג דנחמיתא ותרת דתובתא
 וסימנש דשח כוץ ארק שדש .. ראשי המטות
 דברי ירמיהו עד דעה תבא איהם נחם ה' וקיח
 בתלת ירמיהו .. לקמפסע שמעו דבר ה' בת
 יעקב עד חיו אלך יהודה וקיח בירמיהו .. לק
 הדברים לפי תשעה באב חזון ישעיהו עד ושבה
 בצדקה וקיח בתחילת ישעיהו .. ואתחנן שבג
 דנחמיתא .. חוץ ארק ש . נחמו נחמו עד חיש ל
 נעדר וקיח בשעיה .. וקיח עקב ותאמר טון
 שבג ה' ויא' שכחע עד תדק וקול ומרה .. וקיח
 בשעיהו .. ראה אנט ערי ערי עד את
 ישועת אלנא וקיח בשעיה .. ויש מפטירין עטק
 סוערה עד פ פאדר וקיח בשעיה .. אופסיס
 וסוערים אנט אנט קול מנחמס עד ומיאסיפס
 אלני ישראל וקיח בשעיה .. שתבא למנחמה דע
 עקרה ל יגדה פנחי רכה וכהל עד ולקדוש ישראל
 פ פארכ וקיח בשעיה .. וקיח פ תבא קומי אורי
 עד בעתה אחישנה וקיח בשעיה .. אתם נכבס
 לפי ראש השנה שוש אשים עד וינחם כל ימי
 עול וקיח בשעיה .. וילך בצערת ימיס שבין רח
 לעם קכפריס תרת דתובתא דש דרשו' עד

אקבץ את ישראל לנחצו וקיח בשעיה .. וקייס
 דאמרין במסכת ראש השנה דרשו' בהמנצחו
 שחיד .. ומי כה' אלנא בכל קראו ליו בצער ויחיד
 אימת בעשרת ימיס שבין ראש השנה לעם קכפרי
 קאזינן לאחר יום קכפריס שובה ישל עד ופיעו
 יכשלו גם וקיח בסוף הספר בתרי עשר בקושע ..
 ומסייס מי אל כמוןך שהו' בסוף ספר מיכה ..
 ואס תאמר מה מועלת התשובה לאחר יום קכפרי
 ויל משוס דאמר יצחק יפה נעקה לחם בן קודס
 גור דין בן לאחר גור דין .. וכרוב המקומות
 בספרד מפטירין שבת של עשרת ימי תשובה
 שובה ישראל .. ושבת של אחר יום קכפריס וידבר
 ד' ל' ולא יתכן פ הקפטרק וו אינה מעטתא שוב
 וצריך למד בסוף תרת דתובתא כמון שאמר
 וכן כתוב בסדר רת וכן שמיעתא שאקבן בעפת
 ובפרובינסא וכתב רשאו סעדיה שגריך להפסיד
 בשבת שכן ראש השנה ויום קכפריס דרשו' ..
 בהמנצחו .. וזאת הברכה וקיח אחרי מות משק
 עד בכל אשר הלך וקיח בתחילת יקושע .. ודע
 שיש מגו הקפטרות שמתחלפות לפעמי' בהפטר
 אחרות כגון חס ה' ראש חדש בשבת או ביום
 ראשון .. אבל הקפטרות דשח כוץ ארק שדש אינן
 מתחלפות באחרות לעולם .. ואומר במדרש
 על דרך צחות שתקן למד בתחילת הפטרות
 הנחמות נחמו נחמו עמי .. כלום שקבא אמר
 לנבאים נחמו נחמו עמי .. על זה משיבה כנסת
 ישראל ותאמר טון שבג ה' .. כלום איש מתפייסת
 מנחמת הנבאים .. ואומר ערי ערי לבשי עו
 זרוע ה' ערי פמי קדס .. ובמקומות שמפטירין
 במקום הקפטרק .. ענה סוערה לם פוחמק כומ
 הנבאים חוזרים ואומרים לפי קבנה הנה כנסת
 ישראל לם נתפייסה בתנחומין שלם על זה חוזר
 הקבנה ואומר אנט אנט הוא מנחמס ואומר עד
 דע עקרה לל יגדה ואומר עד קומי אורי פבא

סכות ביום שבת פקודין תחלת הפרשה במנחת
השבת ובחמישי שהם קודם סכות פשט אין
קורין אותה מטעם שאז יום הכפרים ונשקראו
אותה במנחת שבת של יום טוב ראשון ובמנחת
שבת של יום טוב אחרון שיהיה יום שמחת ראשון
יום ראשון אחר כן

אלו הן הפרשיות

שיש שש שמחת צרות ויש ששם שאינם מתחברות
קראשונה ויקהל עש אה פקודי והשבת אשה
פ תריע עש ואת תהיה והששית אחרי מות עש
קדושים תהיו והרשעת בהר סיני עש אה בחקונה
והחמישית שלם לך אנשים עש ויקח קרח
והששית ראשי המטות עש אה מסע והששע
אתם נצטם עש וילך ופרשה זו אחרונה יש לה
זמן קטן עב שהיא מתחברת עם ומתפרדת והוא שכל
השטם היא מתחברת אה אסיבא ראש השנה ביום
שש או ביום שלשי היא מתפרדת והסימן בזה פת
ב המלך כלומר ב המלך פת וילך פה אסיבא
המלך דהיינו רה ב ב פת וילך תפריד וילך מלאו
פתת אותה פתים אבל הששית הראשונה אין לה
זמן קטן אלא בסימני השטם יהיו מרעש נשאל
דכי נסים למה מחלקין אתם נצטם מן וילך שהם
קטנות כשיש שתי שבתות פן רה לשכות וקורין
קודם רה אתם נצטם ואחר רה וילך ולא היה יותר
טוב לחלק ראשי המטות מן אה מסע שהם גדולות
והששית יש בהם נצטם קללו שקלל משה את
ישראל וכוונתם לסימני קודם רה והקטן עליו שאינן
קדויות קללו מנה שבתים נצטם כראוי במדרש דל
חשיב קלות שקלל משה אה עד ואין קונה שאז
בסוף פרש שתבח אה הטעם לפי שרובם להפסיק
בפרש אחת פן קללו לרה וכן קורין במדבר סיני פן
קללו שבת כוונת עברת והנה אחת לך לוח א לשת
מיננו חבור הסדריו חלק בשש זמאטו ובמעברו

אורך על זק משיבה כנסת ישראל שוש איש ביה
כלומר פתה יש לשוש ולשמוח תגל נפשי באלו פ
הלשט נגדי ישע וצמי כתב רבא סעדיק שבת
שיהיה עם הספר לחם מפטירין פרשת גלה כבוד
מישראל ומבאר כחב בתשובת שאה לכל שמואל
בר גרשון וזה לשון ומה שקורין לך פשט פטור
קדם במזל שנכנסו הקהל לשת הכנסת וקראו
ברכות וקלות והפטירו בנשא משה עבדי מות כן
שמענו גם כן גם אה מריזל כתב בחלבות אבל
שמענו פשט פטור רבא שרידא אביו של רבא
היי קראו בזה שבת בפרשת יפקוד אה אלו
הדוחות לכל בשר וצמי והפטירו ויקרבו ימיו דוד
לפיות ובמקום פסוק ושלמה ישבעל כסא דוד
אביו קראו והיי ישבעל כסא שרידא אביו ותכן
מלכות מאד עכ... שבת שקורין בה שתי
פרשיות כגון ויקהל עש אה פקודי או אשה פ
תריע עש ואת תהיה כהן כבוד המקומות בספר
שמפטירין הפטרה של הפרשה הראשונה כלומר
הפטרה של ויקהל או של אשה פ תריע ויש
מקומות שמפטירין הפטרה של הפרשה שתי
משום דסליק מינה וכן כת קדם במזל זאם אירע
מועד ביום שבת קורין בעצן המועד לח בסדר
השבת וגם כן קורין הפטרת המועד ואעפ"ל אין
לקרות במנחת שבת שעברה ולא בשש וחמישי
תחלת פרשת אותה מועד אה תחלת פרש השבת
ויהיו חזרין גם כן תחלת הפרשה בשטע שאחר
המועד אה שקראו אותה בשטע שקודם המועד
ו' כן יארע שיקראו תחלת פרשת ויקי ביום השמיני
שבעה פעמים והוא כשיבא פסח ביום שבת פ
קורין תחלת הפרש במנחת השבת ובשש וחמישי
שהם קודם הפסח ובמנחת שבת של יום טוב
ראשון ובמנחת שבת של יום טוב אחרון ובשש
ובחמישי שאחר כן וגם יארע שיקראו תחלת
פרשת ואת הכרעה ארבעה פעמים והוא כשיבא

בכלם שנשתמשו בהן הקדשים להכשירם מדין סותר כינוס אינן הכתוב בצעל ג'ים כל רבז אשר יבא באש
 העצרו באש וכו' והגמלת כלם הנבלשם מיחיסור מהיץ אינן למדין גם כן מוצעל ג'ים וגם במעברת
 שקורין סגרו ופסחו מידבר בפרשת זאת תהיה בעצן טקרת כלם שנא' וכל חרם אשר יגעבו קוז ישבר וג'
 שאזי כענן הגפלת כלם ימא ועצרו כדאינדין במגלה בראק בע המבר תמא ר' סימשן בן גאער אומץ
 עזרא תקן להם עשרא שיהו קורין קלות שבתורת כהנים קודם עצרת כדי שתכלה שנה וקלותה שבעצרת
 ראש השנה לחילין קוז דתנן ובעצרת על שרות קחילין ונענע לקרות גם פרשת במדבר סיט קודם עצרת
 כדי להמסיק בפרש אחת בין קלות לעצרת כמו שאמרנו למעלה עמנו וכלו מנפט שכתו בפרש ואיתחן
 ע תלך בעט ובעט בעט וג' הערותי בהסיוס וג' ומכרש בשלי גטין שרמז להם שיגלו ממנה לאותה תנב
 שנה כמעט ואשתה והוא הקדוש והגש' לסוף תתנ כד' שלח יתקיים בהם פ' חסד תלכדון וז' שקו ושקוד
 י' על הרעה וישאף וג' ערקק עשא קבל עם ישראל שמייהר להצאק שתי שפט לטוב ומנה קימו ותקש כד'
 שתכלה שנה וקלותה קודם לה' ונענע לקרות גם פרש אחת נטבש קודם ראש השנה כדי להמסיק בפרש
 אחת בין קלות לראש השנה כמו שאמרנו למעלה

וקנה זכתו לך לוח לרשת סדר הפרשיות בשנים הפשוטות והמשברות על דרך סימן פקדו ופסחו

אפרק הראשון ממוצאי סוכו	הפרק השני ממוצאי	הפרק השלישי ממוצאי	הפרק הרביעי ממוצאי
ועד ערב פסח	הפרק עד ערב שבע	שבעה עד ערב ט' באב	ט' באב עד ערב סוכות
פשוטק	פשוטק	פשוטק	פשוטק
סימנה פקדו ופסחו	סימנה מנא ועצרו	סימנה עמנו וכלו	סימנה קומנו ותקשע
בחג בשא גבה קכו זחא זשא	כל שבועת סימנה השנ'	בחג השא זחא זכו זשא	בחג בשא גבה
קשבתות לך והסדרים לך	קפשוטות קשבתות ו'	קשבתות ט והסדרים ו'	קשבתות ט והסדרים ו'
חבר ויקהל עם לא פקודי	והסדרים ט חבר בשלש	חבר שלח עש ויקח קרח	חלק אהם נכבש מן וילך
קש	שבתות שט סדרים בכל	גבה בשא	קכו קשא זחא זשא
קשבתות לך והסדרים לך	שבת ושבת והס' אשה	קשבתות ו' והסדרים ו'	קשבתות ו' והסדרים ו'
אין ש' חסד ולא חלק	פ' תריע עם זאת תהיה	חבר בשבתות ז' סדרים	אין ש' חסד ולא חלק
מעצרת	ואחרי מות עסקדושים	ואלו קן שלח וויקח	מעצרת
סימנה סגרו ופסחו	תהיו ובהר סיט עם אס	ראשי המטו' ושא מטע	
קחא קשא	בחקותי	מעצרת	קחא קשא וזחא קשא
קשבתות כט והסדרים כח	מעצרת	קחא בשא גבו זחא זשא	קשבתות ו' והסדרים ו'
לכן יש מקומות שמהקדים	כל שבועת סימנה השנה	קשבתות ט והסדרים ו'	אין ש' חסד ולא חלק
ולא קמשפטים מן אס כסף	המעצרות קשבתות ו'	חבר שלח עם ויקח קרח	
תלוק' או ופ' קשא מן ויפן	והסדרים ששא אין ש' א	בחא זשא	בשא גבו בחא
וסימנה קעבל אשר כרת לב	חסד ולא חלק	קשבתות ו' והסדרים ו'	קשבתות ט והסדרים ו'
בחא בשא גבו זחא זשא		חבר בשבתות ז' סדרים	אין חלק אהם נכבש
קשבתות לך והסדרים לך		בכל שבת' ואל קן שלח	מן וילך
אין ש' חסד ולא חלק		ויקח וראשי המטות ושא מטע	

וכל קפולת לקרות בתורה פתח בדבר טוב ומפני
 בדבר טוב חזן מפרשת החזיון דאמרין בפרק
 הקורא את המגלה עמיר שמתחילין סימן חזיון לך
 שקורא הראשון מן החזיון עד זכור ימות עולם
 והשני מן זכור ימות עולם עד ירכבו וקשלישי
 בן ירכבו עד וירא יא ועלן והרבע מן וירא יא
 עד לו חזמו והחמישי מן לו חזמו עד פ' אשא אל
 שמיים ידו וקשלישי מן פ' אשא עד סוף השירה
 וקטע שפסקין בעטפות אל מפת שקיף תכחז
 כדי שיחזרו קעם בתשובה וקטע שנתנו
 חכמים סימן להפסקות פרש' זו יותר משאר
 פרשיות התורה כדי שלא יתקוטטו עם שלח נטר
 קעלם לקרות בעבור מפת שהם הפסקות רעות
 ונתנו שלא להפסיק בקריאת שירת קים ועשרת
 הדברות וקלות שבתרת כהנים ושבתרת תרי
 ג' א' אחד קורא אותם והעב' דאמרין במגלה
 בפרק בע קשר אין מפקיין בקלות ומפרש שם
 אמר חב"ל לא שמו לא קלות שבתרת כהנים
 אבל שבתרת תורה פסק מצי טעמא אמר אשי
 הללו בלשון רשסי אמורות ומשק מפי הגבורה אמרין
 והללו בלשון יחיד אמורות ומשק מפי עצמו אמרין
 אעפ"ל נתנו שלא להפסיק בשעתן ויש סימך
 למנהגו מדימריין ברושמי דמגלה בפרק בע
 קשר אין לך טעמן ברכה לטבו ולחזרו לא שירת
 קים ועשרת הדברות וקלות שבתרת כהנים וקלות
 שבתרת תורה וק' איתא ב' מסכת סופרים
 וגרסינן בפרקא קמא דבבא בתרא ובימנותי בפל
 קחולן רבא אמר ר' יהושע בר אבא אמר רבנא
 אמר רב שמנה פסוקים אחרונים שבתורה יחיד
 קורא אותם בבית כנסת לר' יהודה יהושע כתבן
 ויל' שמעון בן יוחאי משק כתבן בדמיע' ולאבא
 דתרויהו קוחיל ונשתתו משאר תורה נשתתו לקרותן
 יחיד' וכתב הרמב"ם ל' יחיד קורא אותם בבית
 כנסת ואין צריך עשרה' והשיג על הרמב"ם

וזה לשון א"ל לא ראינו מי מעולם מי שאמר זה ומק
 שאמר יחיד קורא אינו לא של יפסיק בהן וקם
 איתא ברושמי דמגלה ונתנו קעלם שהעלה קורא
 קורא וקחון שותק' ומנה שכת עטן ורות מלך
 וקצור היכן הלכו על כל וכן פיר' יחיד קורא אותם
 של יפסיק בהם לקרות זה ארבעה פסוקים וזה
 ארבעה פסוקים וזה איתא בסוף מימרי דירוש'
 שהבאנו למעלה ר' יוסי בר' טון בשם רב תמטא
 פסוקים אחרין שבמשנה תורה טעמן ברכה
 לטעם ולחריקה פ' מפת שאין מפקיין בהם
 לא יחיד קורא אותם וק' איתא במסכת סופרים
 ונתנו בקריאת התורה שאומר ש' התחלת פסוקים
 ירושם והבטור משלמין אותה בקול רם ואחר כך
 חוזר ואומר ש' וכת' רבי עטריה פ' קם עשרת
 פסוקים ואלו ק' יתח' לר' ויאמרו ב' א'
 יא איש מלמיה מי כמורה ב' א' מן קדש' כונ'
 ידך יא ומלך פ' מחה אמתה שוב מחזון
 אקר יא לא רחום וחסן תמחה את זכר עמלק

סימני המועדים

לעולם לא נדו פסח ולא גזו עגרת ולא ארו ראש
 השנה ולא אלו יום הכפרים ולא זכר פורים' לא נדו
 פסח משום לא ארו ר' ואם פסלן סימן נדו
 לבסח מפת שאם יבא פסח ב' ש' יבא ראש השנה
 ביום רצע לפי שכל החדשים שיש מעטן ועד השני
 הם כסדרן והם יתרים על שבעת ז' ימים ור' לא
 יוכל לבא ביום ד' לפי שאיבא יום הכפרים ביום ששי
 ולא יוכל להיות בששי מאום מתח' שאם ימות מות
 בששי יעמוד ב' ימים יום הכפרים ושבת ויסריח
 וכן אם יבא פסח ביום ד' יבא ר' ביום ששי ויבא יום
 הכפרים ביום ראשון ואיבא משום מותא וכן אם
 יבא פסח ביום ז' יבא ר' ביום א' ויבא יום השענה
 רב בשבת ותתבטל ערבת מפת שאינה רוחה שבת

סדר פרשיות וקטנות

ויש מפסיקין מלקרות פרה אדומה לפי שבשבת
 קבאח לא סוכל לקרות פרה אדומה לפי שבשבת
 הנכנס לא יקרא ראש חדש ואין קורין פרה אדומה
 לא בשבת שלפני ראש חדש עסקן: בן כשהל
 ראש חדש אדר ביום שש מפסיקין בו פכשהל
 בשבט קורין יום שבת שעברק פרה שקלסו מפסיקין
 מלקרות פרשת זכור ביום שבת קבאח שקו שמה
 באדר לפי שבשבת קבאח לא יקרא פריס ואין קורין
 פרשת זכור לא בשבת שלפני פריס: לד כשהל
 ראש חדש אדר ביום רביעי קורין פרשת שקלסו
 ביום שבת שעברק ומפסיקין ביום רביעי שקו
 שבת מלקרות פרשת זכור לפי שלא יקרא פריס
 בשבת קבאח: וכו' כשהל ראש חדש ביום ששי
 יש בו שתי הפסקות ביום בלחדש ובוים יו' לחדש לפי
 שבשבת שעברק קורין פרשת שקלסו ומפסיקין
 ביום שש לחדש שקו שבת מלקרות פרשת זכור
 מקטעש שאמר: ומפסיקין גם כן ביום יו' לחדש
 שקו שבת מלקרות פרשת פרה אדומה לפי
 שבשבת קבאח לא יקרא ראש חדש עסקן: וקור
 קריאת ארבע פרשיות לא כך הוא: בפרש שקלסו
 מוציאין שש ספרי תורות וקורין באחד שבגד
 בסדר היום: ומפסיד קורא בשש מתחילת קרא
 עד ועשית תור תשתי: ומפסידין במילת ויכרות
 יקורע עד לכהתס ימיו: ובפרשת זכור גם כן
 מוציאין שש ספריס וקורין באחד שבגד בסדר
 היום ומפסיד קורא בשש בפרשת תבא לעלהינה
 זכור את אשר עשה לך עמלק עד סוף הסדר
 ומפסידין בשמואל ואמר שמואל אל שאול את
 שלה: למשחך למלך עד לפע יי בגלגל: ופרשת
 פרה אדומה מוציאין גם כן שש ספרי תורות וקורין
 באחד בסדר היום: ומפסיד קורא בשש מתחילת
 זאת חקת התורה עד והכפס המוגעת תגמול עד
 מערב: ויש קורין עד מיום חיים אל כל ואיש
 נכון שצריך לקרות עטין פרה אדומה כו'

ולעולם לא ברו עסקן ולא ברו יד ולא ברו סיון ולא
 ברו תמוז ולא ברו שבט עשר בתמוז ולא אנה אב
 ולא ברו תשעה באב ולא גזא סול ולא אדר תשרי
 ולא גזא עש גדעק ולא אג מרחשון ולא זכסע ולא ג
 חסכה ולא קו טבת ולא כו עשרה בטבת ולא אר
 שבט ולא אנה אדר ראשון ואדר שני: ולא אנה
 תעשת אסתר: **סימן** לבל מועדי השנה
 את בש גר ק: ק"ף: פרוש יום
 ראשון של פסח יקרא תשעה באב וקסימן את
 ויום שש של פסח יקרא שבעת וקסימן בש: ויום
 שלשי של פסח יקרא ראש השנה וקסימן גר: ויום
 רבע של פסח יקרא יום קטן תורה וקו יום שמחה
 תורה וקסימן דק: ויום חמישי של פסח יקרא עש
 כפר וקסימן ק"ף ויום ז של פסח קרא פריס שעבר
 באותה שנה וקסימן ק"ף: **סימן** ארבע
 פרשיות עסקן פרשת שקל: ופרשת
 זכור ופרשת פרה אדומה ופרשת קחדש: כגד
 ידעת שחדש אדר שש ימים ואם יקרא יום ראשון
 של אדר ביום חמישי יבא פריס ביום חמישי: וכן
 באדר כל ימיים לפי שבאותו יום שיקרא יום ראשון
 של אדר יקרא פריס בתמוז ראשון יש טו ימים עד
 פריס: אבל להפסקות ארבע פרשיות לא איש כן
 שמיים שש של ראש חדש מוציאין: ולעולם איש
 בא לא בוגדו לפי שאם נקבע יום שש של ראש
 חדש אדר ביום ראשון יבא יום ארבעה עשר בשבת
 ולא סוכל לקרא את המגלה: ועוד שיבא עסקן ביום
 שש וכן אם נקבע ביום שלשי יבא עסקן ביום רביעי
 ואם נקבע ביום קיבא עסקן ביום ז ואין עסקן בא
 בברו כמו שבארנו: ויש לאלו קל ימים הפסקות
 עין הפרשיות וסימנים וטו טו דל וכו' פרוש וטו
 כשהל ראש חדש אדר בשבת קורין באותה שבת
 פרשת שקלסו שבשבת ששי שקיא שמונה בחדש
 קורין פרשת זכור לפי שבשבת הנכנס יבא פריס
 ביום ז שקו יל באדר: ולמחרת שקו שבת וקו

ומפטידין פחוקא בן אדם בת ישראל יושב על
אדמתה עד אפי' רכרת ועשיתי ובפרשת חחדש
מוצאין גם כן שם ספרי תרו וקורין באחד ז' בסדר
היום ומפטיד קורא בשם ג' א פרעה החדש
הזה לכם עד בכל מושבותי תאלכו מיצת
ומפטידין פחוקא בראשון באחד לחדש עד בבקר
בבקר עלת תמיד וכשחל רח אדר הסמוך
לשסן בשנת מוצאין ג' ספרי תרות וקורין באחד ז'
בסדר קיום ו' אחד קורא בשם בראש חדש מתחיל
מפרשת ובוים השבת וקורא פרשת ובראשי
חדשים ומפטיד קורא בשלש' תש' ומפטידין
ויכרות יאודע' וט' בא' בזה עשין כשחל רח עסן
להיות בשבת' וטעם ל' פרשיות און קאלא מיהס
זכר לזמן שבת המקדש קיים וקס פרשת שקלעס
ופרשת פרה אדומה ופרשת חחדש לפי שבאחד
באדר משמישן על הקלעס שקפדה אומר ואת
עלת חדש בחדשו להשי השנה ומש השמועה
למנו שיראש חדש ר' ו' ואמר בחדשו כלומר חדש
ואבא לקרבן מתרומת חדש פ' מתרומת שקלעס אדסי
ולפי משמישם חדש אחד קודם עסן כדי שיטן כל
אחד ואחר מתחילת הקלעס ויקים סכל ג' ו' ומ' ו' א'
למקדש כשיבא עסן ועל כן כשחל אדר בתוך ימי
השם מקדימין להשימיע ביום שבת שעברה
ס' א' יאחרו עד שבת בא' א' לא יקיה חדש שלשון
קמכרוק לראש חדש עסן אבל כשיבא רח אדר
בשבת אין צריך להקדים שהרי יש כאן חדש' ופרש'
פרה אדומה להודיע לגם שהם טמאי מת' שיטתו
באפר פרה לפי שב' רח עסן מתחילתן הרחוקי לעלות
לרוש' ולפי אין ממסיקין בן פרה אדומה לפרשת
החדש' ופרשת חחדש להודיע לגם שבשם
הנכנס יקיה רח עסן וישם עצמם לעלות לרגל'
ופרשת זכור מפת פריס לפי שהימן בא מורע
עמלק ואמר תרו זכור את אשר עשה לך עמלק
ומש השמועה למנו זכור בפה וסימן להכנסות

ל' פרשיות און כוסות של פסח שאמרו רבותי
הכוסות הא' א' רבה לשתית ישתה בן שלשי ל' ל'
ישתה ואמרו ברוש' בדין הוא שתקדים פרה אדומה
לפרשת פרה אדומה שבאחד בשסן קוקס קמסן
ובשם ל' כשרפה הפרה ולפי שאמרו תקדים פרה
הדומה ממש שהיא טהרתן של ישראל פ' מטומאת
מה כדי שלא יקיו נדחין לפסח ש' **שער**
התקופות דע' פ' התקופ' הראשונה
שהיתה בשלש היא תקופת עסן פ' כן קיו ר' ז' מושן
לתקופה כל יאוש' קאומ' בשסן נברא קושל'
וקתקופה קזאת היתה בתחילת ל' ר' ר' כשנבראו
מאורות בתחילת קלעס וקיה מולד עסן בשבת
קיה ב' ש' ש' תלמ' חלקי מל' ל' כיון ש' אדר
וקדימה התקופה למול' עסן זה ל' כדי שמואל ז'
יקים ט' שעות תרמ' חלקים כ' און קיה אחר מולד
אדר כ' יום ושלש שעות וק' חלקים כ' און כל און
קעצטס מסודים שרך מנה התקופה ל' ע' שמואל
בכל עת שחתה רוצה ויקיה ברור לך מ' און ש' און
תקופת עסן סופית לעולם פ' א' בתחילת קלעס און
ב' ח' קלעס און בתחילת קיום און ב' ח' קיום מ' פ'
כשתש' שנת קהמ' ז' לא יקיה קינות מימי
קשם ע' בן שנה ל' א' יום ור' א' א' א' א' א' א'
הראשונה היתה בתחילת קלעס ב' ר' ע' בשבת
קשטת היתה ב' ח' קלעס אחר יום ור' ע' ובשבת
קש' שית היתה בתחילת קיום ובר' בשבת ב' ח' קיום
ותחזור בשנה קמישית לתחילת קלעס כ' א' קיה
בשנה הראשונה זה מנה' תקופת עסן ש' א' א'
בתחילת ל' ר' ע' וידע שתקופת תמוז הראשונה
ק' א' א' א' היתה ב' שעות ומחצה מל' ר' ע' ע'
ותהיה מ' פ' ז' תקופת תמוז סופית לעולם און
בשנה א' היתה ומחצה און ב' שעות ומחצה בן ביום
בן ב' א' ותקופת תש' הראשונה היתה ב' ש' ע'
מיוסד ותהיה מ' פ' ז' תקופת תש' סופית לעולם
און ב' שעות און ב' שעות בן ב' און ב' א' ותקופת

שערי תקופות

257

יב שעת ומחצה השלך מקום יב שעת לטם שבת
 תשאר שעה וחצי מליל ראשון ותדע שתקופת תמוז
 שקיתה אחר תקופת טסן בשנה זו תהיה בשעה
 וחצי מליל ראשון אחר כן תסיף על השעה וחצי ז'
 שעת ומחצה יהיה המקובץ מיום ט שעת ותדע
 שתקופת תשרי שקיתה אחר תקופת תמוז בשנה זו
 תהיה בט שעת מליל ראשון אחר כן תסיף על הט
 שעת ז' שעת ומחצה יהיה המקובץ מיום יו שעת
 וחצי השלך מקום יב שעת שהם ליל ראשון ישאר
 מקום ד שעת וחצי מיום ראשון ותדע שתקופת
 טבת תהיה בט שעת וחצי מיום ראשון אחר כן
 תסיף על קד שעת וחצי ז' שעת ומחצה יהיה
 המקובץ מיום יב שעת והם שעת יום ראשון ותדע
 שתקופת טסן הבאה אחריו תהיה בשעה ראשונה
 מליל שש ועל דרך זה קוילך לעלה כשתדע תקופת
 א תסיף ז' שעת ומחצה ותדע שעת תקופת הבאה
 ובאי זה יום תהיה כפי מקם שאמרנו וכאשר יהיה
 ידוע אצלך באי זה יום מימי השבוע תהיה תקופת
 ובכמה שעת מהלילה או מן היום ישאר לך לדעת
 בכמה ימים מימי החדש תהיה תקופת ויריעת
 זה הוא שתקח שעות קעלה קמזורים ותשלים יט
 יט והנשאר פחות מיט שמרדו והם שש שבענו
 מן המחזור שאתה בו קילכל שנה ז' יום ומתקבץ
 מן הימים תסיף עליו ז' והשלך הכל ל' והנשאר
 מל' מנה כנגד אותה חשטן מראש חדש טסן ב
 בשנה פשוטה ובמשברת מנה מראש אדר שש ואם
 קבעה חשטן לטם שתהיה ט תקופה תדע פ'
 באותם הימים מחדש טסן או מאדר שש תהיה
 תקופה ואם לא יגיע חשטן קוסף יום אחד
 ואם לא יגיע קוסף שש ימים ואם לא יגיע
 קוסף שלשה ימים ותגיע בלא ספק פגד הרי
 שרצנו לדעת תקופת טסן בשנה זו שקיה
 סנת מזה והיא משברת בכמה ימים מאדר שש
 תהיה וכבר בארנו שתקופת טסן בשנה זו תהיה

טבת הראשונה קיתה בעשר שעת ומחצה מיכיל
 ותהיה מטע זה תקופת טבת סופלת לעלה או בד
 שעת ומחצה או בי שעת ומחצה כן ביום כן בלילה
 וכל קסטוב הזה יהיה שלם בכל כח שנה ויחזור
 לראש ועל כן קראו לראש שנה מחזור גדול לחמה
 כמו שאמרנו מטע שקיום ורבע שקוף ערך מימי
 השבוע בשנת החמה יספה עליו ז' בכל שנה
 ומעתה כאשר תרצה לדעת באי זה יום מימי
 השבוע תהיה תקופת ובכמה שעת מן הלילה או
 מן היום קח שעות קעלה קמזורים וקשלים כח כח
 ומנה שישאר פחות מכח קוסף עליו רבשעת ומנה
 שתקבץ קוסף עליו ג' במספר ומנה שיתקבץ מנה
 הם ימים קשלים ז' והנשאר פחות מן קחל למנה
 מיום ראשון מתחילת הלילה ויכן שיגיע החשטן
 באותו יום ובאותה שעה תהיה תקופת טסן באותה
 שנה שאתה רוצה וקטעם שמוסיפן שלשה מטע
 שתקופה הראשונה שלשנת היטרה קיתה בתחיל
 ליל ד כמו שאמרנו פגד הרי שרצנו לדעת מה
 תהיה תקופת טסן בשנה זו שקיה סנת ק' לערה
 לקחן קשלים קמזורים והם ק' ששים וזט ששנת ק'
 ל' קמזורה והיא קשנה שבקסן לדעתה והשלכנו
 קשלים קמזורים כח כח וכאשר ג' והוספנו עליו
 רבשעת והוא ז' שלשים יהיה המקובץ ג' ובשלשים
 והם ימים כמו שאמרנו ואחריו כן הוספנו על
 המקובץ ג' יהיה הכל ז' ימים ושש שלשי יום שהם יח
 שעות ותחיל למנות מיום ראשון יבא לך החשטן
 ביום שבת בו שעת מן היום ובשעה זאת מקיים
 הנזכר תהיה תקופת טסן בשנה זו וכשתדע באי זה
 יום ובאי זה שעה תהיה תקופת טסן יהיו שאר
 התקופות ידועות והן כשתסיף ז' שעת ומחצה
 לעלה על שעת חי ו תקופה שתהיה יבאו שעת
 התקופה שאחריה פגד הרי תקופת טסן בשנה זו
 בו שעת מיום שבת ותסיף על זה ז' שעת ומחצה
 יהיה המקובץ מהלילה שעת ומחצה השלך מקום

ויריעת
 שש

בו שעת מיום שבת השלכו שבת העלם הקמורין
 יט' יום יא' שבת שבת וקם השעם שגמרו ועברו
 ממחזורם שהיא מחזור כס' ונתן לכל שנה יא' יום
 יא' יום ויקיה המקובץ מה ע' ופוסיק' על זה ויקיה
 הכל פ' יום וכשליך השטן והל' ישחרו כל יום
 וכשן באי זה יום יקיה אדר ש' בשנה זו שהיא א'
 למחזורם ומנאם אדר ש' בשנה זו יום ג' ומעט
 מיום ג' שהיא ראש חדש אדר ש' כל יום והגיע ה'
 החשטן ליום ו' ולא הגיע ליום התקופה ה' התקופה
 ביום שבת כמו שצארכו והוספם ז' אחר והגיע
 החשטן ליום התקופה שהיא יום שבת וידעם
 שהקופת עסן בשנה זו בו שעת מיום שבת בכל
 יום מחדש אדר ש' וכשתדע ברמה יום מימי
 הקדש תמיה תקופת עסן יקיו שאר התקופות ידעו
 והוא שתמנה מיום התקופה השנה שקיתה בה
 התקופה ז' יוס' ו' שעת ומחצה והנא לך התקופה
 שאחרת' כג' הרי שידעם שהקופת עסן בשנה זו
 קיתה בש' שעת מיום שבת יום כ' מאדר ש'
 ומנא' משנה זו ויום זה ז' יום ושבע' שמו' ומחצה
 ויבא החשטן לשנה ומחצה מלל' ראשון יום כ'
 מסיון וידעם שהקופת תמוז שקיתה אחר תקופת
 עסן בשנה זו תהיה בשנה ומחצה מלל' ראשון יום
 כ' מסיון אחר כן נחשוב מיוס' ושנה זו שנפלה
 בה תקופת תמוז ז' יום ושבע' שעת ומחצה ויבא
 החשטן ל' שעת מלל' ראשון יום ז' מתשרי וידעם
 שהקופת תשרי שקיתה אחר תקופת תמוז בשנה זו
 תהיה בט' שעת מלל' ראשון יום ז' מתשרי אחר כן
 נחשוב מיום זה ושנה זו שנפלה בה תקופת תשרי
 ז' יום זו שעת ומחצה ויבא החשטן לג' שער
 וחד' מיום ראשון יום ג' מטבת' וידעם שהקופת
 טבת תהיה ב' שעת וחד' מיום ראשון יום ג' מטבת'
 אחר כן נחשוב מיוס' ושנה זו שנפלה בה תקופת
 טבת ז' יום זו שעת ומחצה ויבא החשטן בשנה
 ראשונה מלל' ש' יוס' ומעטן וידעם שהקופת עסן

שקיתה אחר ואת תמיה בשנה ראשונה בלל' ז'
 מעטן' וכן עד סוף השל' ודע טוב שאמרנו
 שאם לא יגיע החשטן ליום התקופה שתסיף יום
 א' או ז' אונ' לעלם לא תצטרך להוסיף יותר ויסתחר
 ופלא גדול יקיה אם יצטרך להוסיף וז' אחר
 שתצטרך להוסיף יותר על זה תדע שטענת בחשטן
 והחזור ותחשוב בדקדוק
סימנים
 למדע תקופת ס' כג'
 צארכו ששנת החמה לפי דעת סמוראל של' יום
 ודע חלקה על ארבע תקופות השנה ומה לכל
 חלק ז' יום זו שעת ומחצה והוא המרחק שיש בין
 תקופה לתקופה ומה לך הכלל על ראשון בתסיף
 ועל שני' תעדיף' ועל שלשי' של' אב' תגלף'
 ועל רביעי' כ' תגלף' ולא תחלף' פי על
 ראשון בתעין' כשתחשוב ג' חדשים מתקופת
 עסן שהיא ראשונה לתקופת תסיף עלהם בימים
 שבע' אם הפול תקופת עסן נחלת לכל ז' בה חדש
 חשוב השאר הם כ' ימים וכ' מאיר הרי כאן ג'
 ול' מסיון הרי כאן פ' ק' מתמוז ה' ימים שנהסו
 מעטן וקם פ' י' חדשים' ועל קם תסיף ב' ימים
 הרי ז' יום נמצאת תקופת תמוז סולת' בו שעת
 וחד' מלל' ז' יום מתחדש תמוז' ועל ג' תעדיף'
 פי כשתחשוב ג' חדשי' מתקופת תמוז שהיא שתי
 תסיף עלהם שלשה ימים וכן ז' שעת ומחצה כמו
 שאמרנו' ועל ג' של' אב' תגלף' פי כשתחשוב
 ג' חדשים מתקופת תשרי שהיא שלשית' אם תהיה
 השנה שלמים תסיף עלהם יום א' ואם היא כסדרן
 תסיף ב' ימים ואם היא חסרים תסיף ג' ימים ועל
 רביעי' כ' תגלף' פי כשתחשוב ג' חדשי' מתקופת
 טבת שהיא רביעית' אם תהיה השנה פשוטה תסיף
 עלהם ג' ימים' ואם היא מעוברת תסיף ב' ימים'
סימנים אחרים לתקופת ס' כג'
 צארכו שהקופת עסן חוזרת
 בראש פ' ז' ש' של' המחזור הגדול של חמה ל'

שער התקופות

לתחלת לכל רבש כמו שהיה בשנה ראשונה של
 יצרה וכלל כל ששם לו יש שבעה מחזורים קטני
 של שש שתקופת עסן חוזרת בכל אחד מהם
 לתחלת הלילה וזו כלל כתב סימן א' ו' א' ו' א' ו' א' ו' א'
 א' ו' א' בשנה זו וא' כל בשנה שניה כגו כשתבא ת
 תקופת עסן בשנה ראשונה מעל רבש תהיה
 תקופת תמוז ב' שעת ומחנה מאות שלש ותקופ
 השרי ב' שעת מן היום ותקופת טבת ב' שעת
 ומחנה מן היום וא' כל בשנה שניה ב' תהיה תקופ
 עסן בו שעת מעל חמישי ותקופת תמוז ב' א'
 ומחנה מיום חמישי ותקופת השרי בתשע שעות
 מיום חמישי ותקופת טבת כל שעת ומחנה
 מעל ששי ובשנה שלשית תהיה בשנה א' מיום
 ששי לתחילת לפטר מתחלת יום ששי ועל א' ו' א'
 וא' כל לשתי ששם ובשנה החמישית תחילת תקופ
 עסן בתחלת ליל שש ועל דרך זה חוזרת לתחלת
 הלילה מל ששם ל' ששם עד השלמת מחזורים
 שחוזרת למקום תקופתה וסימן מחזורים דב'
 קנ"ו לבאשי מחזורים קטנים נראו פ' במחזור
 ראשון תהיה תקופת עסן בתחלת ליל רבש
 ובמחזור שש בתחלת ליל שש ובמחזור ג' בתחלת
 ליל שבת ובמחזור ד' בשבת בתחלת ליל חמישי
 ובמחזור ה' חמישי בתחלת ליל שלשי ובמחזור ששי
 בתחלת ליל ראשון ובמחזור ששש בתחלת ליל
 ששי וזו כלל החשון ששארם **ודע** שכל
 זה ששארם בענין התקופות הוא
 דעת שמואל אבל לפי דעת רב ארי שהיא מונה
 שנת קהמא שס' יום וחמש שעות ותקופת חלקים
 ומח' רבשש יש בין כל תקופה ותקופה ז' יום
 ושבע שעות ותקופת חלקים ולא רבשש והסימן
 ב' ו' תקיט לא וכשתדע תקופה מן התקופות מתי
 תהיה נחשוב מאות רבש מעט זה ודעת תקופה
 של אחריה על הדרך ששארם בתקופות שמואל
 תקופת עסן קמה בשנה ראשונה של יצרה

קודם מולד עסן לפי חשון זה ב' שעות ותקופת
 חלקים וכן היא לעל בכל שנה ראשונה של כל
 מחזור קודם מולד עסן ב' שעות ותקופת חלקים
 וכשתדע תקופת עסן של שנה מן המחזור הנחשב
 ימנה ז' יום ושעות ותקופת חלקים ולא רבשש לב
 תקופה ותקופה פ' סוף המחזור וכאשר תדע
 לדעת מתי תהיה תקופת עסן לפי חשון זה תדע
 תחלה קשטם הקמורים שעברו מן המחזורים
 ותקח לכל שנה מהן יתדונה שהיא כ' קכ"א מ' א'
 וקכ"ב כל רבשש לחלקים וכל חלקים לשערת
 וכל השעות ימים בדרך שתחשוב במולדות ותגדע
 מן הכלל שעות ותקופת חלקים והנשאר השלש
 חדשי לבנה והנשאר שאין בו חדש לבנה תסיף אות
 על מולד עסן של אותה שנה ובגדע שיצט המעט
 ב' תהיה תקופת עסן של אותה שנה וכת קרמ'
 צמ' ז' נראין לה קדברים שעל חשון תקופת רב'
 ארי היו סומכין לענין עטור קשה בעת שכל ה
 הגדול מצוין סקן מעבדין מפע הזמן או מטע
 הצדק לפי שחשון תקופה זו הוא יותר חמרת
 מחשון תקופ שמואל והוא קרוב מדברי שנתבאר
 באצטנפות יותר מחשון שמואל וחשון שש
 התקופות הוא ששארם הכל בקרוב הוא ובמהלך
 השמש האמצעי לו במקומה האמת אבל במקו
 השמש האמת תהי התקופת עסן בזמן לו בזמן
 שש ימים קודם שתי התקופות שיוצאין בחשון זה
 בין לשמואל בין לרב ארי עכ' ודע בתקופת
 עסן היא השעה וקחלק שתכנס בו השמש לתחלת
 מול טלם ותקופת תמוז היות השמש בראש מול
 סרטן ותקופת השרי היות השמש בראש מול
 מאזנטס ותקופת טבת היות השמש בראש מול
 גדי ובכל תקופה ותקופה עתי יום ולילה משתעס
 בתקופת עסן היום והלילה שוים ובתקופת תמוז
 היום כפלס בלילה ובתקופת השרי היום
 והלילה שוים ובתקופת טבת הלילה כפלס ביום

ופרוש לשון תקופת הוא מלשון תקופה שרל חזקה
 וס' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 וכתב קה"ק את הענין פנים אחת ויש חלק בין
 תקופה לבטבב תקופה היא השלמות הסטבב עד
 סופו והס' וכו' יכול יהיה סובב את מקצת הענין
 ולא יתקופה את כלה והמקור את כל הענין
 ולכן אמר את כל הענין שלם אחרת לבטבב
 פעם אחת וכן מקנה השמים מוצאו ותקופתו
 עד קצתם שרל יוצא מן הקצה וחוזר אל הקצה
 שאחרי כך מקור השמים ואין נסתת ממנו בכל
 קמח'ך הזה וכן לתקופת הימים להשלמות הימים
 ולכן קורין לתקופת חלקי השנה תקופת מפע
 שהזמן בכל תקופה מקום ענין אחד ממדת
 הנה' והיום בחסדון או שדיון ומתחיל בענין
 אחר כמו שאמרנו מבצת כתוב שיש לומר
 בכל תקופה מוצא בענין שלא נשתת מים בשעת
 התקופה משום שנה של יצוק ויתפח מפע
 שתקופת עסן היא לפי שנה ממי מקרים לרם
 לפי רגב ותקופת המון נש' שבשעה שאמר הזה
 למשה ולא חרן ודברתם אל הס' לנשעה ונתן
 מימיו ועמ' וס' לא עשו כן וכו' חותום מימיו דם
 שבאמר קן קנה עד ויום מים ואין זיבה לא דם
 שבאמר ואשה פ' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 כל המימות בדם ותקופת השל' לפי שבחות
 פרק בא' אברהם לשחוט את יצחק בן וט' ט' ט'
 הס' דם ואותה טיפה נה' שמה במימות ותקופת
 טבת היא לפי שבחות הפרק נשחט בת יפתח
 ונפ' וכל המימות לרם וחי איפשר לעולם בלא
 צח' דם באורם פרקים והוא מלק'
 ויש אומרים שארבעה מל' חס' ממנוט על המים
 בארבעה תקופות ג' כל אחד ואחד תקופתו
 ומתחילתן וכשה יוצא זה נכנס עמדים המיסבל
 שמירה ויש אומרים שהסטן משלך טפה של
 מנה במים ויש אומרים פ' פקרב מתגרה ע'

אריה ועקרב משלך טפת דם במים כשאומרים
 תקופה סופת וכתב החכם ר' אברהם בן ערא
 שאלו חכמי קריאון לרבינו החיי' למנה נה' ישאל
 הדדים במערב להשמר שלם ישת' מים בשעת
 התקופה והשיב פ' שחוש בעלמ' הוא בענין
 שהוא תחלת השנה אחרת לת' רבשנה ולא ידע
 לשתת מים שימצאו חס' על כן יחלו בה כל מתק
 להיות שנה מתק' ואש' אומר מתק' שנת
 העבר קשה הס' ט' לבדו והנה קודע
 תקופת האמת ל' אמרו פ' תיק לאוכל ולשות'
 ודבר הנשח' שחת קוקות וד' שנשחט יצחק
 ונת יפתח יס' לו סוד' פ' לא נשחטו כלל באש'
 פ' שנת בספרי ויש מק' אופ' שאמר על
 התקופה פ' לא נשח' שצ' בא הקדמוט' אמרו
 אלה הדברים להפ' ד' בע' אדם שייראו מהס' ו'
 יוסיפ' הרשע' לרשע' ויש' כדי שי' שלם קשה
 מארבע תקופות פ' ידוע ידע' פ' דברי חכמי
 אמת כאשר הם במ' מע' או יס' סוד סתם
 כאשר רמזתי מק' סוד' בספר הישר שאח' פ'
 קשה

הלכות ברכות

חיוב כל איש ישראל
 לבקר את הס' ולשודותו על כל מה שבר'
 בשלמו על כל דבר ודבר ברכת קראויה לו בזמ'
 שקבע לה' ר' כל מה שבר' לו בראו אל
 להט'ו לצדק ק' ושת' ש' אמר תמ' ל'
 במעשה ידיך כל שתה תחת רגל' ודרשו ר' ז'
 צדק' י' יוס' יוס' יעמוס' לו ופ' ביום מבצת אות'
 ולא בלילה לא כל יום ויום תן לו מע' ברכותו
 וגרסין בריש פרק פ' מבצת ת' חסוד ע' את'
 מן ק' עלם הוא כלל ברכה וכל הנה' מן קעלם
 הוא כלל ברכה פ' ברכה המיוחדת לאות' דב'
 מע' פ' כאו נה' מקדשי' שמים. מיאי תקנת'

27

קסענדק ושלל מחמת קסענדק וקבאים לחז
 קסענדק **השער** קסענדק
 לבאר קסענדק
 קברות שמנדכן על קריח
 קסער קסמיש

לבאר קברות שמנדכן על קריח וקסמע
 וכוונא בקס מיכרות קסבח וקקודאק
 קסער קקשיש

לבאר קברות קמעת שאין להם וימן קסע כשנפ'

השער הראשון

אטה מקרה הרלקט

אין רבא ילך יאטל חרס מנשקרא וילמדון ברכות
 כדילש לא יבא לדי משלמ' עוד גרסינן קתס אינ
 רב יודק חמר סמואל כל קטבה מן קעלס קוז
 בלא ברכא כלא נכזה מקדשי שמים שאל ליי קארץ
 וילעאק' ר' לוי רמז כתב ליי קארץ וילעאק וכתב
 קסמיס שמיס ליי וקארץ נתן לבט קודס לח קשיא
 כאן קודס ברכא כאן לחזר ברכא וקברות קס
 נחלקיס לחרבעה חלקיס ברכות קתלות וברכות
 קמעת וברכות קמעת וברכות קסבח וקקודאק
 ברכות קתלות וברכות קמעת שיש להם וימן
 קטע כשנה כבר כתבום במקומם
 וברכות קמעת וברכות קסבח וקקודאק וברכות
 קמעת שאין להם וימן קטע לא קס דרך מקדש
 כברכת מילה ועשוין ראיתי לחלקם לתשע
 שעריס

השער קראשון

לבאר ברכת קלס ווימן וברכת קמוו

השער קשע

לבאר קדברים שמנדכן עלקס סרח מיט מווסת
 קסער קשליש

לבאר קדברים שמנדכן עלקס סחל | השער הרביעי

לבאר קדברים שמנדכן עלקס סחל פרי קודמא
 קסער קמישי

לבאר קדברים שמנדכן עלקס סחל פרי קמט
 קסער קשליש

לבאר קדברים קבאים נתון קסענדק יחמרת

לבאר ברכת הלחם וזמון וברכת המזון
 ראית לקדים מברכות המזלכט ברכת הלחם לפי
 שהיא האוכל הקדיר על דרך הקדיר ואינן הקדיר
 הקדיר קודם וגם הוא מבחר המזלכט שט קיום מין
 האדם וחיותם " דע פ חטק ושערה
 וכסמת ושטלת שופל ושיפן קס שמברטן עלהס
 המזוזא ולבסוף שלם ברכות אכל לא פת אורו
 ודוחן וחמשה מינעס או קס קנקראיס בכל
 מקום חמשת המינען דאשכחן גשחלה ומנה בטמח
 שחמשת המינעס או נקראיס לחס דגמרין לחס
 לחס ממנה כתב קרא וקיק באכלכס מלחם
 הארץ וכתב קתס לחס עפע וקתס עפע
 מנה לן שנאמר לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים
 תאכל עליו מעת דברים קבאים לדי חמון ארס
 יוצא בקס ידי חובת בטמח יצאו אורו ודוחן שאין
 באין לדי חמון לא לדי כרחון
 ועוד דגרסינן ברושליני בברקא קמא דמסכת
 חלה ד' שמזיל בדחמין שמע חמשת מינען כלהון
 מן קדין קדייא ואס חטק שורה ושערה נסמן ו
 וכסמת גטלת " ואס חטק או חמטס
 שורה ו שטלת שופלי ולמה נקרא שמח
 שורה שקיח עשוית כשורה ושערה או שערים
 נסמן זה סיפון וכסמת או חכוסמין
 גטלת עד כאן גטלו של לחס קנה נתבאר
 שאין נקרא לחס לא מחמשת המינען בלבד והוא
 קדין לעטן המזוזא חמשת
 המינעס האו כשקס שטלעס נקראיס תטאה ולתור
 שדשין וזרין אותס נקראיס דגן וכסטוחטן
 אותס ולשין אותס ואופן אותס ועשויס אותס עענת
 נקראיס פת ומברטן עלהס המזוזא שקואיל
 וצאו לכלל עליון שקס ופס וסוערין
 את קלב נעשין כמין
 בטע עמין

לבקר עלמן ברכה מיוחדת
 כל דבר שכלילת עבא אפי
 בשלו במיס או טגמ בשמן
 לחס גמור קוז וחייב
 בחלה ומברטן עלו
 המזוזא ושלם
 ברכות ובלבד
 שיהא ט
 תאר
 לחס
 ואס
 בטלת
 רכה
 ובשלו

במיס או טגמ בשמן אינן לחס לעטן
 חלה והמזוזא ומברטן עלו תחלה טרא מינע
 מזוסות ולבסוף משען שלם ואס
 אפילו באפס בלא מעקק לריש לקיש לא קוי לחס
 ולר יחנן קוי לחס ופסק רשא
 חננאל כריש לקיש ור' פסק כר יוחנן
 ויזה קספס קראש זל כתב
 קראש כוכא דארעא אעף שכלית רקה ועבלה
 בעלמא קוי טון שסופטן אות על פלקתפור או
 בקרקע שקוחמת באור נעשא לחס וחייב בחלה
 ומברטן עלו המזוזא וארס יוצא בקס
 ידי חובת בטמח וקוי כמו תחלת
 סופגטן וסופ עשק
 שחייב בחלה אכל
 דבר שתחלת
 סופגטן וסופ סופגטן
 טון שכלית רכה וניטגן

מז

בשמן פגור מן החלב ואין מערבין עליו המוציא :
 ודוקא אם קבע סעדת על כוכא דארעא אבל
 אם לא קבע סעדת עלה מעברך טרא מיט מוואו
 ולבסוף משען שלם ואם אכל ממנה שישר שאחרי
 קובעין עליו אעף שהיא לא קבע עליו מעברך
 המוציא וג ברכות וכתב הרמב"ם במזל שאם אחרי
 איש קובעין אעף שהיא קובע אינו מעברך דתיר
 דובא חולטן ובטל דעתיה אכל כל אדם ואם מתחלה
 היה דעתיה לחכול מעט וברך טרא מיט מוואו ואחר
 כך אכל שישר שאחרי קובעין עליו מעברך לבסוף
 ג ברכות אעף שלא בדרך תחלה המוציא למעט
 שקורין להם טבלאש בלע שבלתן עבה לחם גמור
 הוא ומעברין עלה המוציא וג ברכות ואותה
 שבלתה רכה ודקות מאד אם קבע סעדת עלה
 מעברך המוציא וג ברכות ואם לא קבע עלה
 מעברך עלה טרא מיט מוואו ולבסוף משען ג
 פת קבא בסכטן והיא פת קעשויה כמין פסין
 שממלאין אותה שקדים ודבש ותבלין אם קבע
 סעדת עלה מעברך המוציא וג ברכות ואם לא
 קבע סעדת עלה מעברך טרא מיט מוואו ולבסוף
 משען שלם חצצה אם יש בה פירות יש בה
 תואר לחם אעף שאין בהם כוית מעברך עלה
 המוציא וג ברכות ואם אין בהם תואר לחם מעברך
 עלה טרא מיט מוואו ולבסוף משען שלם
 ופ"ה לחצצה הם פירות לחם שנדבקין יחד על
 ידי חלב ודבש ובערוך מפרש שהם פירות לחם
 שנדבקין יחד על ידי מרק וכל הנדבק יחד קורא
 חצצה כמשן חצצה דתמרי וכתב הר"ם יונה שיש בה
 שלשה חלקים היכא שנתבשל הפירותין אם יש בהן
 כוית מעברך עלה המוציא וג ברכות ואם אין בהן
 כוית אעף שיש להם תואר לחם אינו מעברך לא
 טרא מיט מוואו שכיון שהם מעט שלם אינו חשוב
 תואר לחם ואם איש מעט שלם לא שהם מחוברים
 על ידי דבש או מרק אם יש בהם כוית מעברך

המוציא אעף שאין בהם תואר לחם ואם אין בהם
 כוית אם יש בהם תואר לחם מעברך המוציא ואם
 אין בהם תואר לחם מעברך טרא מיט מוואו ואם
 איש לא מעט שלם ולא מחוברים לא שהם מעברין
 דקדק אעף שאין בהם כוית ולא תואר לחם מעברך
 המוציא שכיון שהם פת בפט עצמו אינם יוצאים
 לעולם מתורת לחם והילכך פת קבא במה פת יבשה
 איש אין בה תואר לחם כיון שאין דבר אחר מערב
 עמה אינה יוצאה מתורת לחם ומעברין עלה
 המוציא וג ברכות ופרש"ם פת קבא פת יבשה
 הקשית בקערה במים או מלאהן במינות דקות
 פירות וקטניות שטוחין אותם ועשין מהם קימח
 ואוכלין אותה על ידי דקה אם עשו ממנה פת או
 בשלהו בקדרה אינו בכלל מוואו ומעברין עליו שהכל
 ואם ערב בו אות קימח אחד ממחמת המיטין ועשו
 ממנו פת מעברך המוציא וג ברכות ואם בשלהו
 בקדרה מעברך טרא מיט מוואו ולבסוף משען ג
 וכתב הר"ם דוקא אם יש בו אות קימח מאחד מה
 המיטין כדי שיאכל ממנו כוית דגן בכדי אכילת
 פרס אבל אם אין בו זה השישר מה המיטין אינו
 מעברך לבסוף ג ברכות לא בתחלה מעברך המוציא
 כיון שיש בו טעם דגן אעף שאין בו כוית דגן בכדי
 אכילת פרס ולבסוף משען ג זהו כששלהו בקדרה
 שמעברך תחלה טרא מיט מוואו אבל לבסוף מעברך
 טרא נפשות ופרש"ם פרש"ם יד בבי וקרא במזל
 פ"ה ג טעם וכשרוצה לחכול צריך לטול ידיו תחלה
 כדאמר ר' ברכא אן דברים אמר רבי יהודה אמר רב
 ואמר ר' לר במתניתא תנא והתקדשתם לו מים
 ראשונים והייתם קדושים לו מים אחרונים וכתב
 בהג"ה אין צריך נטילת מים לא לפת בלבד ואפי'
 לן המיטין הנזכרין בפסוק ארץ חטת אינו צריך
 נטילת ידים כדאמרין אמר רבנאמן קאטל ידיו
 לפרות הכיזם מגסי הדוח ודוק שידיו נקיות אבל
 אם היו מלוכלכות צריך לטול בשל קברכה ומיד

קילות ברכות

ואמרי ברוש רחויי בריך קומי ר זירא קמוני לסם
 מן הארץ וקלסיה מאי לחו כרבנן לם שלם לערב
 ראשי החותמת ואעג לחם יגן מערב קואי קתס
 אי איפסך לתקן לשון אחר לפי שקואי לשון קפסוק
 לכוזיא לחם מן הארץ ועוד שאיז דומק שרוב
 אות שאחר נרי או סגל לערוב אות שאחר קמין
 דמרחיב טפי ונחדושי רבש מקשה מאי שנא בפת
 דלח אמרי ערא פרי האדמ' כמו בשאר פרי האדמ'
 ופתימ' משום דפת אישתת לעלויא ואישתת נמי
 לברכתא קח' לנתה דהא ביין שקואי מעשה ויתר
 דסערי ומשמיה ואפי' קח' אמרינן פה כפ קנפן קח'
 פמי למי בפת כפ חסטה ומתוך כדמשע בגוגג
 זית היט למי כפ זית פרא גפיה זית איקרי' וקרא
 פמי היט למי כפ חסטה פרא גפיה חסטה איקרי' ופ'
 תימי למי כפ שכל חסטה קח' לנתה דלח איך למי
 פרי שכל שאין פרי יוצא מן השבלת שהרי קח'
 עצמה יוצאה משנה לשנה וקח' אשר מלוטל תרין
 דלשנא דקרא נקט לכוזיא לחם מן הארץ ובשאר
 ברכות נמי נקט לשנא דקרא שנא קנה קבאנה את
 ראשית פרי האדמה ובהאי תרוין מיתרין מאי
 דקשיא מאי שנא קרא דאמרינן ארץ ומאי שנא
 באידך דאמרי' אדמה משום דלשנא דקרא קח' קואי
 פכ' בחדושי רבש' ופי' קמוני לחם רל מוזן כמו
 עבד לחם רב שקלס איז יוצא מן הארץ לב
 התסאה ששעין מימנה לחם וכן תי' ר' בימן קנע
 מימטי' לרס לחם מן המים וידוע קואי שלא ירד
 לחם מן המים גא' קמין שהיו עשין מימא שענת
 סכא ועשו אותה שענת ואמרי' שרוש כפק דמ' הלם
 קטע' נריך לבש' בעשר אנבעשתיו כלומ' נריך
 לחוה קלס בעשר אנבעשתיו כפגד עשר תענת
 סבברת קמוניא ועשר בפסוק מנמיח חער' ו'
 בפסוק שש כל לך ישברו' וי' בפסוק ארץ חטה
 וי' בפסוק ויתן לך האל' ועשר מעת' נכטוו' ישרא
 עת' חק' ל' תחוש בשור ובקמורי' שך ל' פערע

שמברך על נטילת ידים נריך לברך ברכ קמוניא
 ורבי יוא כתב שאין לחוש על הפסק בין נטילה
 להמוניא שבין שהאלחן לבטו ודעת לכו' איז
 חשובה סח הדעת וקח' דאמרי' כפ טע' מעבר'
 אמר רב איז ג' תעפת קן תקף למיכה שחיסה
 תקף לבחולת תל' תקף לנטילת ידים ברכה מעל
 לה על מים אחרותם ור' ברכה ברכת קמוני' וכן
 פיקרין וק'ס בימ'ל ומיקו מן קירא משמ' דקח' י'
 דתקף לנטילת ידים ברכה דקח' על מים ראשונם
 ור' ברכה ברכת קמוניא דאמרינן קתס התקף
 ברכה לנטילת ידים איז טווק בכל אותה סעודה'
 וכן קיה פוקה חראש' ואמ' סימן לבד' ישב בד' וידו
 כ' נטל' מצמ' מן קמוניא לברך ברכת קמוניא
 על ענה שלמה כרי שתהיה קברכה על רב שלם
 או מטעם שאין לו לשאוש ידיו לטול את הפת עד
 שיברך' ואם קיו' לטנו פרוסה של חטים ושלמי' מן
 ש ערס מצמ' פרוסה בתוך שלמה וטנע משתקן
 מפת שהשלמה מצמ' מן קמוניא וק' פרוסה של
 חטים מטע' שהיא חשובה ומ' שלם וכן כת' הרמבם
 ז' וגרסי' ברוש וכתפסת דברכות תשא מעברין
 על קדנן שקואי מן קמוניא' טע' שלמה של
 גלוסקאה ושלמה של בעל השת' מעברך על שלמה
 של גלוסקאה' פ' גלוסקאה פת של כותשין שקואי
 יפה מעל בעל קשת' פרוסה של גלוסקאה
 ושלמה של בעל השת' מעברך על שלמה של בעל
 קשת' פרוסה של חטים ושלמה
 של שערים מעברך על פרוסה של חטים' פת
 ש ערס ופת כוסמין מעברך על של שערים והל'
 כוסמין יגן קימנה שזו מוז' המיעם וזו אינה משכע'
 קימין' פת טמאה ופת טהורה מעברך על קטחור'
 פת נקיי' טמאה ופת קיבר טהורה מעברך על אי
 זה מקן שירכה וכן קדיו בנת של גים ופת ישראל
 וגרסי' כפ טע' מעברך תר' על הפת קואי אולגהמוני'
 לחם מן הארץ ר' נמימ' אומ' מושיא לחם מן הארץ

כלאים לקט שכח ופאה תרומה גדולה מעשר
ראשון מעשר שני מעשר עני חלה וי מלכות
נעשות בתעלה חודש קוצר מעמר דש זורה
סדר טוחן מרקד לש חופה ואמרין בנג שאכלו
אל יוחנן משום רש בן יוחאי בעל השתתטע כמי
שיבטע בענין פה ויש סמך לדבר ממה שכתוב
ואקח את לחם ואת ארמקחו פת לחם כתי קלמבס
הטעם פתן פרוסה לפעל אחד ואחד והאחד
פוטל שר וריש פתן שר האוכל לא חכמה אכל
עכ וריש ששטעם בוק משום שר פרוסה שר ונו
וקח רמז לפרוסה קמוצה ועדין שיבטע ממשקו
שקפת טפת קיטב בראי בן חלק דגרסי קהש רב
אשי חוקי אנ מלכיס אמר למחר נפתח בחבדי
אתה מנשה איהמזי לה בחלמא אמר לה חברך אתה
וחברא דאטרך אתה מקיבא איבש לך לעשרי מוצ
אל מקיבא דבשת אל קמוצה לא נמרת וחבדי
קרית לנא אל אי קפ לנא למר אל מקיבא דגרמ
בשולא דדיפתא ששוכו ואלו הג' מלכיס קס אחאב
מנשה ירבעם סימן להם בפ אמני נחור צ ומסיק
בגנן הילתא כדבא דאמן מבכר ואחר כך טעם
פי שלא יפריד הפרוסה מן הטת עד לאחר ברכה
וכת בעל קמאור ויש בפ אדם שאיננו רוצן להתוך
הלכס כלל עד לאחר הברכה ור אומץ יותר טוב
בשחותכו ומנחו דבוק שיקה מוומן להפרידו אחד
הברכה שאם לא יחתוך עד אחר שיבכר שמיא יבא
להפסיק קודם שיאכל המוצא עכ ואלא כתב
וראה לי שצריך להתוך מעט שאם יאחד הפרוסה
שיעל חכר עמה דאם לא כן חשוב כפרוסה וכן
שפא בג' דטמל וס למאידי אומץ חס אוחז בגבול
וקטון עלה עמו קרי הוא כמקו ר יקודת אומר
חס אוחז בקטון והגדול עלה עמו קרי הוא כמקו
וקלפה כר יקודת עכ כת בעל המעשה נהע של
להחיל חתל ושאר במנה חיה ועף מן החתכה
סבנע בחתכת המוצא ואמרין במר ג שאכלו

אמר רבי יקודה צדיק דרב שמואל בר סילת משמיה
דרב חין קמוסין ראין להעם עד שיטעם
הטעם ואין הטעם ראוי לבעט עד שיכלה חמן
מש רוב קשטן וגרסי שרוא תואר חייא חן
מעברין על קפת לא בשעה שקוא פרוס ומטעם
קוא מנשום קהפסקה כלומי של תפסיק הפריסק
בן ברכה לאטל וחף לא הברכה בן פריסק לטל
רק קל בבת אחת אל חייא בר אבא קרא אמר
קדין דנסיב טעמא ומבכר עלה קוא לא אתא לריק
צדיק לברוכ עלנה ומן תעבות אל תחוס בר יוקן
צדיק למר ברוך שס כבוד מלכות לעולם ועד כדי
שלא להזכר שס שמיס לבטלה ויש אומרי שאם לא
אמן מלך העולם אומץ לפדע חקיד כדי שיקח כקול
פסוק מן התלם ור חייא אול לטעמיה דפריג
בגנן דין עש רבה וסברא לה שצריך שתכלה ברכ
עש קפת אכל לברא דהילתא כוותה ל צדיק ול
מירי עד גרסינן קהש ר זריקה אל זירא בש קאי
מאן דנסיב קמוסא ומבכר עלנה וכל מיריה מהו
לברוכ עלנה ומן תעבות פרוס קו קמוסין לטעו
ונטל אחת מהן וצריך עלה ונפלה מידו ומבטא
לה חס צדיק לבכר פעם שפיה על האחרו ומקאי
ומה שפא לבן חמת קמיס ומתדן אמרין תמולךך
בוון דעת מתחלה ברס קבא לא לך כוון דעת
מתחלה וכת קראבל נראה לך דאי בעשא לקול
דל עדיף מטס שר כל אחד ואחד שלם אותם
בעברתה של מבכר ות אמרין כל נבוא דברכה
קיא למי דל דמנח קמי חיל ברכה עליה עכ כת
הרשבא שברא למי יש מיאכשי קרוד סינוס חין מנה
היחש במעשה שאירע ב ברא טבת סינוס חין ב
סת א של לא וא של חמכה וטעה שז וטת אותה של
חמכה ושך קקורא עלו וקוטרקו קבסר פ טעה
וכרא שקוא קדי יס ל לקרות ראשונה והפסידך
ונלל סת עד שקנע לפרש רח ואומץ מנה קידוש
שצדיק לשוד ולבכר לשת על פרא רח אצ טעמי

קלות ברכת

אחד מן הירוש הראשון שאומר קדין דכסיד פגלל
 ומברך עלה והוא לא איתא לדיה נדיך לברוכ עלה
 זמן תעבות לל שן שהפסיק אחד ברכת שחור
 ונטלו מן הקרקע חווד ומברך אעפ שלא הפסיק
 אלא בשתיקה וגם כן בכאן שן שהפסיק זמן גדול
 בשתיקה בעת שגלל סתהויא עלה הפסקה כמו אם
 הפסיק בבור וקטעם השט מן הירוש השט ולא
 מטעם הפסקה לא מטעם שלא נתכוון בברכתו על
 זאת הפרשה כמו שלא נתכוון לברך על התרמוס
 שאור עכשיו פ אם על אור שנתל ולא חוד ונטלו
 מן הקרקע ולפי דעת טעם פ הטעם הראשון בטל
 הוא שהרי הירוש קהוי איון עקב דהלבית כרוב
 דאין מברך ואחר כך טעם לא חשבטן שתיקה ל
 להפסקה לא שט הפסקה מרובה ולא שט הפסק
 מועטת וקטעם השט גל בטל הוא לדעת הראב
 דפסק לקול והבא דאיות לגביו דלדמנח קמיה
 חיל ברכה עלה . הכא נמי הא ספר תורה קמיה
 ודעתיה עלה לבל הפרשות היתבות . גם אם
 לא גל אור שט עצמו שברך עליו תחלה אלא פתח
 סת אחר יש פנים לפיתר גם כן ולמן פ אחר שהוצאו
 אורם שט ספר תעדות יחד לקרא אותה שתי פרשו
 שהם עטן קיום יש למר דמנחי קמיה הוו ודעתיה
 עליו קוי . וכן יצא הוראה בחברה בערב על יד
 מטעם שבה ברה טבת . ויש שרע למר פ לא היו
 צריטן מתחלה להפסיק ולהתחיל את של רא אעפ ש
 שהסדר כן שן שטדמן על לקרוא בשל חמורה תחלה
 ואין מטעם צריטן על המצת כדאמרי צמיח בפרק אין
 להם קממונה עוצרי דרעא אטוטפא אסור . ויש
 סיוע לדעתא שישו לגול ולהפסיק דקתע קתע
 כל המצת ממכבות בע רירמיה אפי הקדים תפל
 של ראש לתפלה של יד אלא אף אלא סבר כן . ו
 ומדקתע מעבטת משמע שאם הפסח כן לא יצא
 ונדיר להטחן כסדר מצתן עכ דברי הר גראוס .
 ושיער פרוסק של קמוציא כתב קרמבס זל . לא

לא יבצע פרוסק קטנה מטעם שנראה כע עין ולא
 פרוסק יותר מכבד מטעם שנראה כדעבתו נדיך
 להוקר שלא יפסיק בשיחה בן ברכת המוציא לטל
 שאם הפסיק נדיך לחוד ולברך דהפ קיימין דשיח
 קויא הפסקה לגב תפלן וכסוי קדם ואמרי שרוא
 דב כדקוק קצ קוק טעיס בשמאלה ומפליג
 צמיטה שרוא כשקיה מחלק לחשי שט לא קיה
 מפסיק דתקף לברכת קיה אוכל וקיה מחמידי
 שאפ בינה שהיא לצורך אכלה לא קיה מפסיק .
 ואמרי בגנן טול ברוך טול ברוך אין נדיך לברך .
 פ אם אמר טול פת המוציא אינו חשוב הפסק בן
 ברכה לטלה שכיון שהיא מחוייב למוציא בעובע
 שבע צורך ברכה הוא ואם כלין אחד א אוכל מככרו
 אין נדיך לחלק להם המוציא שכל הככרות נבגנ
 דברכתא קן והפ איתא שרוא למי ודוקא שיקוי
 שלמות ומזה הטעם נפגע כשיקוי אנשים
 דבש מסובין בסעודה ואינו מספיק להם כוס של
 ברכת המזון שמטחין על קשלחן כוסות אחרות
 מלשות יין בשעת ברכה ושותן מקן . וכן אם
 הפסיק ואיננו גטל לתידי אין זה חשוב הפסק דערך
 אכלה הוא שאין לחדם לחול עד שיתן מאל ל
 לבהמית שכל וכתע עשב בשך לבהמית וקדי
 ואכלתו שבעת . וימ כמו שהנה מוזמן ומטן מוזן
 הבריות תחלה דקייטן עשב וקדי מכלל אור לטור
 האדם כמו כן נדיך כל אדם לנשות בשעת . וכן אם
 הפסיק ואיננו מלא מלא קבא לתן אין זה חשוב ק
 הפסק דאין הוצע ראוי לבעעגד שיכאו מלא או
 לפתקלט כל אחד ואחד ואם קתע נקייט וטובה אין
 נדיך לתן ואז אם איננו מלא מלא קבא לתן נדיך
 לחוד ולברך דהפסקה קויא כדאמרי בגנן לתדין
 נדיך בשש . ימ אין זה נדיך איחוד עד שיכאו לתן
 מלאו פ טשא משק ויש מפרשין אין זה נדיך לתן
 כדמתרגמי הייכל תפל מכל מלא כמא דמתחיל
 בשש מולת מלאח . וכת קרם במזל שאם אין ב

קילות ברכות

קבוצה ז' אס בא אחד מן האוק ומצאן כשקמברכי
 מקו ענה אחריקם כ' אעפ' שראי אכל עמקן ענה
 עמקן כדתן עטן אימן אחר ישגל קמברך וקטע
 כדי ש' א' ירצה ככופר בני שחציו מברטן אות
 רב ובר אינן ברך ומברך רב טפא אינן אינן ולא
 פלגא קא דאשכחינו דקאמרי ברך אשכחינו
 דקאמרי נברך אומר ברך ומברך שמו המיד
 לעל ועד אשכחינו דקאמרי ברך ענה אינן
 ואמרי צדא עטן אימן אעפ' של אכלו ואין עטן
 ברך שאלו לא אכלו ואלו קג' שאלו כחית
 שקס חייבן לזמן דוקא כשאלו דברים המותרים
 אבל אס אכלו דברים האסורים כגון טבל ומעשר
 שט והקדש של נפדו אינן מברטן לזמן והרס
 צמזל כת שאין מברטן עליהם כלל לא בתלה ולא
 בסוף והראב"ד קאי עליו וכתב שלא אמרו אין
 מברטן לא שאין מומטן עליהם למד שאין להם
 קטפת לזמן קורא ואוכלן דברים האסורים והנח
 כעין אפילת פירות שאין להם קבע לזמן אבל
 ברכה תחלה וסוף למע לא יברכו קורא לזמן ולא
 הספס קראש והשאלו קריא מקא דאמרינן בפק
 דסנהדרין ובפרק קמ"ג קרי שגול סאה של חטים
 מחטבו טחנה חפאה וקפריש ממנה חלה וברך
 עלה אין זק מברך לא מנחץ משמ' שחייב לברך
 לא שברכת קריא שאין כת ראשם ג' שאלו יחד וא
 מקס טהר מפת של ג' וקאחד אינו טהר אעפ'
 שאין אותה טהר יכול לכול מפת של ג' כון
 שאותה שאינו טהר יכול לכול מפת מברטן זה
 עס זה לזמן והשאלו ריאה מרתגן בריש ערטן הכל
 חייב בו מן כהנים לזמן וישראלים ואמרינן עלה
 פשיט לא צריכה כען דבר אכל תדומה וקדשים
 וז' אכל חולטן מקו דתימא כון דוד לא מצ' אכל
 תדומה קדש' אלא מברטן קמ"ל כון דכהנים מצ' אכל
 חולטן שפר דמי עדי יש ללמוד מברטן שאסיה אינן
 קג' מודד קמ"ל מן הב מקס מברטן שקס יכולן
 לכול משל ואס היו קג' מודרין קמ"ל זק מוק כון

עג

קמוצא ועדיין לא גמר סעדת חווד ומברך ואוכל
 ואס קורא מסופק אס ברך או לא ברך אינו חווד
 ומברך דקמוצא דרבנן קורא וספקא דרבנן קול
 וכתב רבי קא"י שאס גמר סעדת אינו חווד ומברך
 קמוצא על מנה שאלו כבד לא אכל עג
 וכש' גמור מלאכול כוסל דין שטת ואלו קהקראי
 מים אחרונים ואינן מברך עליהם שאינן לא משום
 נקיות וגרסי בפ"ל קבאר אינן רב אידי בר אבין אינן
 רב יצחק בר אשיאן מים ראשונים מנה ואחרונים
 חובה משום מלה סדומית שמסמא את השעם
 ואז' אחר כל אפילת אכול מלה ויש לחוש שמלה
 סדומית מערב ט' וכתב התוספת מנה של עג
 בהם קאידעל לפ שאין מלה סדומית מניה עטן
 ואע"ג דאמרי ידים מוזהרות פסולת לברכה לדין
 לא מיקרו ידים מוזהרות כון שאין אסו רגל לטול
 ומניה אס יש אדם שקורא אסתתם ורגל לטול ידיו
 אחר הסעדה לדין קורא ידים מוזהרות ויש קבאר
 ען מים ראשונים לחדות כדאי בפק דסוט אינן רב
 חייב בר אשי אמר רב מים ראשונים צריך שיגשה
 ידיו לעל וסימן וינטל אחרות צריך שיפיל ידיו
 למטה של יבא קמיה מוחץ לפרק ויחזרו ויטמאו
 קידים ואין צריך לטול ידיו לא עד פרק האצבעות
 שקורא סוף פסול האצבעות ויש לך לדעת שמן
 התרה אופן חייב לברך עד כדי אכלה שיש בה כדי
 שבעה טל' ואפילת ובעת וברכת אכל מדרבנן
 חייב לברך על כוית לפ שיש בה כדי שבעה גרוין
 כדאמרי בפ' מי שמע אינן קבא לעל אפ' השדת
 צדין אעפ' שא פטס לשרא שחכ' כ' צדי בתורה
 ואפילת ובעת וברכת וקס דקדקו על עצמן עד
 כוית ולעטן ומון קג' ג' שאלו כחית חייבן לזמן
 וקא מברך לשעם משום שאלו גדלו ליה אהי' וקורא
 אומן נברך שאלו משלו וקס עטן ברך שאלו
 משלו ובטוב חייב וקורא חווד ואומ' כמו שאמרו קס
 ברך שאלו משלו וכו' ומוסיק עליהם ברך קורא
 וברך וכו' לעלמי עד ומתחיל בברכת חון ועמ' כל

שאין אחד אובל משל חבדו אין מצטרפין לימון
 אע"ג דמט לא גשול השתא מיהא לא איתקשיליתקן
 הנה ג' שאלו כזאת איש ראין לחלק וכת הר
 יונה דמיירי באקבע עבמן טחד מתחלה לברכת
 המוציא לדידו במיסבה ולדין טביבה או איש
 ראין לחלק אבל אם לא תקבע יחד בברכת המוציא
 או ראין לחלק וימנ שאע"פ של ברכו המוציא
 טחד לא אחר כקבע טחלה יחד תקבע לימון
 ואינן ראין לחלק ולזה הספס קראש אבל ששם
 שאלו מנה לחלק שיכרך כל אחד לעצמו אבל
 בברכת המוציא אחר פטר לחטו בלא כשהיו
 ששם יודע לבדך אבל אם א יודע וקב איס יודע
 יכרך קודע וקשע יכא וכת קראש שמיידי כען
 שמען לאן קקיש לא שאיס יודע לבדך אבל אם
 איס מען איס יכא בשמיעה ולכך אין קנשים
 יוכחות בשמיעה לא אם הם מצבות ואם הם ל או
 ק איש ראין לחלק שלם נתיים בומון ולא עד
 לא אפי ג' שאלו כזאת מעה שיחורו אחר שלשי
 שיכרך עמקם לימון ואם היו ששם נחלקין כיון
 שיאזר זמין לכל חטרה וכן אם היו טראין לחלק
 כרען וכעטן של יפחיד אחד מקם קומון ואם היו
 י אינן ראין לחלק כדי שזממן בשם ואומרי נכרך
 לחלום שששק שטנה שורה ששם ולכן בריך
 לחוסף לחלום כלא וקדשת בתוך בני ישראל וכת
 קראש ולא אמרי נכרך לחלום בלמל לא נכרך
 אלאו נגש שיר והודיה כתיב בלפי שידו לא קודו
 לא וכן גדלו לאי אבל גש ברכה כתיב במקלו ברכו
 אלם וקבא מן קאוק ומחאן מומטן בי יענ
 אחריקם בגון חלום ומכרך שמו תמיד לעולם ועד
 וכן בכל ברכות שאדם שומע יבן ברכת הפרות
 ען ברכ המעט ועטן קומון קוא רשי טבח וגדלה
 לטרא יתב שמומטן ומתדין זה איה זה ומתעדין
 יחד להודות לו ולשבח ולפארו על שפט טובת כמו
 שכל ונרומטן שמו יחדיו ורשי בנב שאלו ואלת
 ושטת וברכת זו ברכת קון על קארץ קטובה זו

ברכת קארץ אשר נתן לך זו טנה ירושל והטוב
 והמטיב ביבנה תקסא על קדונ בתי כמו שנפדש
 לקמן תשא משה תקן להם לשרא ברכת קון בשע
 סיכד להם קמן ייקושע תקן להם ברכ קארץ בשע
 שנכנסו לחרץ דוד ושלמה תקפו להם לשראל טנה
 ירושל דוד תקן להפלה על שלם ישראל וירושל
 שנבחרה שמיין מכל ארץ ישראל דלא בתרה לא כתי
 דק אל קמקום אשר יבחר יא אלק ב ושלמה תקן
 להפלה על קשת קגדול וקדוש שנבנה שמיין
 ונבחר מירושל ודק אינן טנה ירושל לא דוקא לא
 מקיים ירושל קיו או אומרים ובעל ברית זו טנה
 כמו שאם אינן עתה וחטמי אחרות תקפו להפלה
 בה עתה ג' על מלכות שת דוד שתחזור למקומה
 ולאו למימל שלא ברכו אותה עד דוד ושלמה שקרי
 דראו אותה מן הפסוק לא דוד ושלמה תקפו
 המטבע לפי מה ששמשק טובה לשרא והטוב
 והמטיב ביבנה תקסא וכן פסקו כל המפרשים
 דהטוב והמטיב לכו דאוריית קהם קעלש כשמבכרי
 ברכת המזון שמעל קין קסין מעל האלחן וקטע
 מדימרי בפ קדואה קמוצח עץ שלם אימות גטה
 וארכו ג אימות ומק שטתו לו וארכו וקידותו עץ
 ויכר לאי זה האלחן אשר לפט יא פתח במזבח
 וסיים בשלחן אר יוחנן ואיתימר לישער בומן שבת
 המקדש קיים מזבח מכפר על אדם ועכשוי שאין
 שבת המקדש קיים שלחן מכפר עליו וקיים דאמרי
 הנה כל המזרחי על שלחן מאריטין לו ימיו ושמותו
 וקטעם כשמאריך על שלחן יבא עט ויקנה מאות
 האלחן ואין בקה גדולה מזאת וכת ובעקת עטל
 וקנה האלחן בשבת כמובח בשבת המקדש מה מזבח
 מכפר אף שלחן מכפר וקדול מקד ימיו של אדם
 ואין ראוי לפטחו בשעת קברכה במקום הכפרה
 שמארכת ימיו של אדם ויש אנשים שאיש רוצים
 להסיר המפה וקלס מעל האלחן קודם ברכ המזון
 ויש מקפדין של ישראל האלחן בלא פת בשער
 ברכת מזון וקטעם כדי שתחול קברכה ב ויתפס

קלסות ברכות

ע

ממנו שפע הרטי וקייס דאמ' בסוכה ובג' חלקי
מי שאים משייר כות פת על שלסו. איס רוחה
סימן ברכה לעלש שט' אין שרד לכול על כן לא
יחיל טוים ותקן במ' אדו' ל' שלחן שאלו עלו ואמרו
עלו ד' כאלו חלו משלחם של מקום שט' וידבר אי
זה קשלתן וגו'. וכל שלחן שאלו עלו ולא חמרו עלו
ד' כאלו חלו מובחי מתים שט' על שלחן מלחו
קייא וגו' ול' שעל ידי האטלה והשתיה יב' הרע
מתגבר והתחזק מתגברת שט' ואלו ושבע ודען
ופנה ג' אלס אחרים וכת' ואלת' ושבעת קשמרו
לכס ט' יתה לבכס' וכת' ט' תחל' ושבעת ורס
לבקר וכת' ושכ קעס לכול ושתה ועינ'. ואמרינן
בברכו בפ' אין עמדין מ' לוי כריסי זע' בשי פ' מלוי
הכרס גרס כמנה מיט רעת הרע' למיסקי לופי:
לכן הוקירו כו' רז' לדבר בל' בשעת האטלה כדי
שלא נחסי' ואמרי' שרש בפ' התרומו רז' בעל
קומי ר' חסי שכור מכו' שיבך אל ואלת' ושבעת
וברכת' ואפ' מדומס: פ' אפ' כל כך שתי שאים
יכול לדבר כדאוי דאפ' משמע' ושבעת וברכת'
ומסקי' בפ' שאלו שכוס של ברכה ט' שוך דברים
חי' מל' שטיפה הדחה סימן להם חמשה. פ' א'
שמחה ע' ויין שמחה ח' פרת' מווג' קטת' ול' כתקן
על חד' קת' מי' חומי' ואל' מו' גמיקי' חי' כד' א' גדי'
פ' בן סורר ומורה דקת' דא' חייב עד ש' שתה יין
חי' ומוקי' לה במזוג' ולא מו' ג' מל' כפשוטו שיהיה
מל' על כל גדות' שטיפה היא מבחון הדחה היא
מבטט' ואמרי' בתפסת' שאס קנחו יפה שפ' דמי
ואמרי' בפ' שאלו שא' אורח מבך ברכ' המוון כדי
שיבך לבטל הטה וכת' חבן קירחי ש' סמך לד' ב'
מינה שכתו ואלת' ושבעת וברכת' את לבו' בעל
הטה וכת' קראש' ואפ' בעל הטה גדול מן האורח
אורח מבך ומיקו' אס בעל הטה רובה לוהד על
ברכת' יבך בעצמו **ברכת'** המוון גרסי'
בפ' שאלו אל' יוחנן אמר נבך
שאלו משעל קרי וק' ת' למי שאלו משעל קרי זה

בר פ' ל'ו משום שאלו משעל פני אין המכוון ט'
למי שאלו דאס לא כן למי אס מבטן או של מי
אס אוכלן ג' הק כד' להעלס מית למי כדי
ל' ראות שאים מבך לבטל קטת' שזינן אות' מוון
אל רב אחא בריה דרבא לב' אשי' וקא תקן למי
שעשה לאטת' ולו את כל הנקיס קאז' אל' קתס
מוכחא מילת' דקבה קוא דעבד פסי' ואל' יוחנן אמר
נבך שאלו משעל קרי זה ת' על המוון שאלו
קרי זה ט' דמשעל קרי מבך למוון. אמר רב קרי
ברית ד' יקושע לא אמרן ג' בתלמי' דל' מדכר
ש' שמע' אב' בעשרה שין דאמר ל' ל' מוכחא
מילת' דתקן כשן שקוא מבך כך עשין אחריו נכד
ל' ל' ג' ישרא' יושב כרוב' על המוון שאלו
קת' ר' אומר ובעוט חייס קרי זה ת' דמשמע'
שבעט' טוים הגדול חייס שהטובה מרובה יותר
מימנו מיטוט חייס קרי זה ט' דמשעל ממק' טוים
וקוא' מימעט בתגמול' של הבה חייס קרי זה ת' פ'
דמשעל אס' ושאר כל החייס כמוס' חייס קרי זה ט'
פ' שמוציא עצמס מן הכלל' משעל בטוים חי' ש' א'
העל' אס' אס' ואמ' בטוים חייס ע' ויאלו וישעו
ו' שמייס וכו' ומקשי' שרש למי ג' כל הברכו פת' ו'
בברוך חוץ מברכה הסמוך לחברתה וקרי' נבך פ'
למה קו' פתח' בברוך וקרי' נבך לבטל' ואפ' שאין
בנבך לא ש' ולא מלב' מקרי' קו' סימכה לחברת'
כיון שאינה התחלת הדבר כמו שפרשם בג' אלה של
פסח ומת' אש' היא שאס קיו' שניס' שבין אוכלן
אין אומרי' נבך. פ' קרי' שלפעמים אין סומכין
אותה ולפ' פתחת' בברוך מידי דקו' אקדוש
וקבלה שאי' נקראות סימכו' לבטל' משום דלפעמי'
משכן כמו שפרשם ש' וש' מקשי' וקרי' קו' את
הכל קשי' פ' וקרי' קו' את הכל שלפעמי' איס אומ'
כתן שהיו ג' אוכלן והפסיק האחד לשעס עד פדק
לך ואחר כך ג' ש' וק' אל' רב ששת' בפ' ג'
שאלו כשאור מבך לחס' שעשית' מתחיל' בפדק
לך נמצא שאינה סימכה לפעמי' א' קיה לה לתחי'

קריאת ברכות

בברוך ונשארה בקושיא וכתוב בחדושי לבש יש
 לתמוך אמרי לך שפלה דמא מילתא שפח ומשו
 קא לך קבעה לה פתיחה וכל שהיה יכול לתרץ משו
 דבריה זו היא ברכ קודא ולכך לא היה יכול לפתח
 בה בברוך כברכת הגשמי מודים חנפן לך
 על כל טפה וטפה וכו' ואינה פתיחת בברוך ממש
 שהיא ברכת קודא: באי אמרי קון עש לחס ומיוון
 את מעש כל שכל קותן לחס לכל בשר בטוב כמו
 שזכרנו למעלה בחן עש וחפות את אשר אחון בחסד
 עש למעלה חסדו וברחמים עש ורחמיו על כל
 מעשיו קותן לחס לכל בשר פסוק הוא ואין למעש
 למעלה חסדו עמנו ש בפסוק אינו אומר עמנו ועד
 ש חסדיו הם עם כל חי וטוב הגדול המיד לחסד
 לפעש וארבע שנה בלכתם במדבר לחסדו וכל
 יחסר לנו מיוון וכו' בקשה היא עש לחסד לחמיו ש
 הוא ון ומפרכס לכל וכו' כמו שאמרנו באי קון את
 קל עש שכל הארץ ישברו וכו' **נודה** לך
 אינו על שנתה בברכה מקומנו
 פקראת נחלה ארץ חמדה שכל ואתן לך ארץ חמדה
 נחלת צד טובה ורחבה שנאמר מעלה אתכם מעשע
 מצרים וכו' ברית כמו שפרש על בריית שחתמת
 בצצרים וכן אומר בברך מילה ובאכילת חתם באות
 ברית ותערה על תערתך שלמדתם חיים ומיוון זה
 תלוי בזה שאי איפס לחיות כל מיוון גרסי בגב
 שאלו תעלה אשר אומר כל מי שלא אינן ארץ חמדה
 טובה ורחבה בברכת הארץ לא יבא ידי חובתי פ
 שהרי קנטאי קראוה כן בהרבה מקומות ואם צריכי
 לספר בשבת הארץ כדי שישתקו לך הנפשו ומנה
 שלא חנפני להוציא את הארץ ובה חלבו בש לפי
 שאין כל הארץ כן לא מקומות ממנה וכל מי שלא
 אינן ברית ותערה בברכת הארץ לא יבא ידי חובתי
 ופי' הר אשר מעולט שקטעם משום דאמלא ברית
 ותערה לא נתקיימו שמייס וארץ שכל אס לא ברית
 יומם ולנה דקייסו תערה שנאמר בה וקנתו יומם

ולא זבדיית ג' כפשוטו שכל בריתי חקות שמייס
 וארץ לך שמתי כלמי לך היתה הארץ קיימת ואם לא
 היתה קיימת לא נתנה לכם הארץ ויא טעם אחר לפי
 שבשבת ברית ותערה וכו' לדעת הארץ דגש ברית
 כתי ונתתי לך ולדעך אהרין את ארץ מעד ירוש
 וגש תערה כתיב למען תחיון ובאתם וירישתם התי
 הארץ וכתב ויתן להם ארצות גים וכו' וצריך שיקדים
 ברית לתערה לפי שהתערה נתנה בג בריתות שנאמר
 לה דברי קברית אשר עקיי את משק וכו' ושם אומר
 לעבדך ברית וכו' קרי ג' בריתות ומילה נתנה בג
 בריתות הכתובים בפרש מילה כשנצטווה אברהם
 עליה וצריך שיאמר בה קודמה תחלה וסוף תחלה
 מדה לך ה' אלו וסוף על קל ה' אלו אס מודי
 לך וקפחת לא יפחות מאי ומי של אומר על שקד
 קרי זה מנענה פי דמשמ' איוס רובה להודות לכה
 על שהוצאתם מארץ מצרים וכו' עש למען תזכור
 את יום צאתך מארץ מצרים וכו' וכתבו ויפקר משה
 עבדו על ברייתך שחתמת בצצרים וכו' פרשמו
 למעלה וקראש קים אומר על שהנחלת לחובתי ארץ
 חמדה טובה ורחבה ועל שהוצאתם מארץ מצרים
 ולא קים אומר ברית ותערה שהרי אומר אחר כך על
 בריתך שחתמת בצצרים ועל תערתך שלמדתם ודי
 בפעם אחת בחפזם ופרים אומר כאן על הנסים
 כדרך שאומר אותם בתפלה בקודא שכיון שעל הנסי
 הוא קודמה לפי תקפו למנוה בברכת הארץ שהיא
 כלל קודמה ועל כל על כל הארצות שאמרנו
 אס מודים לך על שם ארצתיים יודו לשמך
 ומנרבי את שמך כאמור ואכלה ושבעת וכו' וחותם
 באי על הארץ על המיוון וכל החותם מנחיל ארצות
 בברכת הארץ ומשיע את ישראל בטוב ירושלהרי
 זה מנעמי פי דמנחיל ארצות משמע על כל
 אומה שהנחילה ארץ וכן משיע את ישראל משמע
 מכל צדק ועקבה וכל מי שמנעם המנעב או שלא
 הוצר מה שחיים חכמים להוצר לך יבא ידי חובתי

וכת קר' יחיא בן קראש מכופקת ברא דאמל' לא יח
 ידי חובת חס לעבובא קאמי' חו למעשה קאמי' וקדעת
 מטה דלמעשה קאמי' וקר יעקב כת ועל טון דגרב
 קימוון דחורית לעבובא קאמי' וצריך לחזור וחססיי
 קברכה חוזר לראש **רחם** יי' גאון עליו
 עש ועטיו ירחס וכתב כרחס אב על
 בטס וגו' ועל ישראל עמך על שם ורחמת על כל
 שת ישראל ועל ירושלם עמך עש עד מתי אתה לא
 תרחס את ירושלם ואמך עמך עש וקראתה ירושלם
 עמך קאמית ועל טון משכן כבודך עש אתה תקו
 תרחס טון ואמך משכנ' עש פ' אט' יי' אוכן בטון ואמך
 כבודך עש כסא כבוד מרום מראשון וגו' ועל קבת
 הגדול והקדוש שקל שמך עליו שאל ועתה בחרתי
 וקדשתי את קבת קוק וגו' וכתב גדול יהיה כבוד
 קשת קוק וגו' אבא רועב עש רועה ישראל האויפה
 זופו עש לחסומון וי' א' ופ' וקחכר' א' בן עשרא זל
 כת שאין ראוי לאומרו פ' ופ' קוא ימך וזה כמו עבא
 ימנעא אבל מן מן מעט מן ל' יאמך רק זופו כמו
 אוכן ל' ישעבא פרנסא לשון חכמים כלכלא עש
 וארבעש שנה בלתי במדבר קרוי חס וקרוי חס
 מנהק מכל דותי עש ריוח והכל יעמוד לעודים
 וט' קב' יי' גאון לדי מתמדת בשד ודס עש אשונא
 מתמות יחיה לא נטס ולא נכלס כבד וכבד כל זק
 למעלה י' ו' ומלכותך ומלכות שת דוד משיחך וגו'
 חוץ אבא מלכא רעב וטענת קוא שאין להוצר
 בברכה זו מלכות שמיס פ' בברכת הטוב והמטיב
 מן שר' ג' מלכות וחד מנהק כפ' בברכה זו כמו
 שכל לקמן ואעפ' שכיון שהוצר מלכות בת דוד קי
 ראוי שיוצר מלכות שמיס לא שאין מן קדין לזכר
 מלכות הארץ אכל מלכות שמיס כרי שלא להשוותן
 וכת קראש פ' מנהק הטעם כשאומך כ' א' עלה ויבא
 צמי טובי וכראשי חדשי אין למך בסופ' פ' א' מלך
 חסון ורחס אתה וכל מי שלא אמך מלכות שת דוד
 בטענה ירושלם פ' כל שלם קתלל על החורת מלכו

שת דוד למקומה לא יחא ידי חובת פ' דאי לאו קב
 מיא' חקע רחס על ירוש' דמעשק' ובנה את ירוש'
 עש קדשך עש ירוש' עש קדש' ב' י' בנה ירוש' שנ
 בנה ירושלם יי' ואמרי' בג' שאלו ובשבת מתחיל
 בנהמה ומסיי' בנהמה ואו קדושת קיוס באמצע
 וכת קר' מתחיל בנהמה שאומר נהמנו יי' גאון
 בטון עמך ומסיי' נהמה שאומר וקראס בנהמת
 טון אתה קוא בעל הנחמות ב' א' מנהס עמו ישראל
 בג' ירושלם וקחותם מנהס עמו ישראל ובנה ירוש'
 טועה קוא דקוי' חתימה בשתיס וקיימא לן דאין
 חותמין בשתיס אבל מנהס עמו ישראל בג' ירוש'
 חדא קיא סינחס עמו ע' קב' ויש חותמין מנהס
 טון בג' ירושלם כלו מנהס קר קשת בג' קשת
 וחדא פני קיא ור' כ' שאין לשות כלס בפתחת
 ברכה זו דרחס נמי קייס נחמה וק' ובשבת א' יסו
 צריך להתחיל ולסיי' בשל שבת לא מתחיל ומסיי'
 בנהמ' דקייסו כהקון הברכה דבטון קרוי נחמה
 בין שיתח' רחסין נחמנו וכן כת' קר' במזל דרחס
 ונחמנו אחד קוא ומי' פ' ק' קעלס כר' ובהדושי
 דב' מקשה ופ' בשבת ממדה קוא או אכל שצריך
 נחמה יותר משאר ימים ומת' מנע ששבת ויט
 קס ימי עפ' ושמחה תקמן להוצר בהס נחמה וכר
 לחבן קבית וחדבן ירושלם משום שאמר תדבק
 לשופ' לחס חס לא אוכר' חס לא חעלה את ירוש'
 על ראש שמחתי ודוקא צמיז לגר מטע ענמת
 נפ' וקראש כת שמטע שקעלם הבא קוא נחמה
 לשרא ודומה לשבת לפיכך מוצר ט' נחמה וי' א'
 שחמת טון שנתנה להיות בשבת לפי מוצר ט' נחמ'
נחמנו יי' אלנו בטון עמך עש פ' נחמנו יי'
 עמו וכת' פ' נחמנו יי' טון ושמחמו
 בטון שת בחירתך על שם בחרתי וקדשתי את
 קבת קוק ויש אומרים ושמחמו מלכא וטענת
 קוא שאין להוצר בברכה זו מלכות כמו שאמר
 בבת הגדול והקדוש א' ע' במנהק תחזיקה והכל

קללות ברכות

פרשם למעלה : ואמרתי ברוש דשבת לא קשרים
 תשא אסור לחדש לתטע ברכו בשבת ר' זערא
 של לר' חייא בר אבא מהו מימין רעמו וזכרו פרכסו
 בשבת א"ל טופס ברכות קר' הוא פ' ואינו כתוב
 ברכו בשבת וקיימו כדאמרי סדר הדלע הוא מונה
 רבה והחלצו וכו' כלומר השבעו ודשנו
 במעשרתך וקטעו שאומן לשון זה בשבת דגריסו צרו
 דשבת א"ל א"עו כן יעקב הלשון הזה משמש בארבע
 לשונות שלף ישויב זיין יעח' יאלף וחלצה נעלו :
 ישויב יאלצה חפץ ש' זיין חלוצים תעברו . יעח
 ועצמותך יחלץ והם איתא טיקרא רבה : והטעם
 שעל ידי זכות השבת שימרוהו ישראל כראוי יקיו
 כגאוןכשמיסין מן הגלו ויעלו לארץ מווייטקומוודו
 בחלץ עצמות ועל כן חל' יט' או ר'א בשבת אין
 לגל' רבה והחלצו ולהוטר שבת שעל ויבא מפת
 שרצה והחלצו הוא בקא הגאולה כגד השבת כמו
 שאמרם אבל בתפלה מלגלן תפלות השבת כלן או
 תפלות ימים טובים ומזמרין בהם השבת עד טעם
 אחר לפי שאם שחולא הוטר רבה והחלצו אחר
 שפתח בהטוב והמטי' נדך לחזור לראש לברכת הון
 ופעמים אם שכה יעלה ויבא אימ חוזר אפלו פתח
 בהטוב והמטיב' כגון בריח ולבן אין לבטל רצה
 והחלצו שהיא עיקר מטע יעלה ויבא שאימ עיקר
 בריח ואעפ' שבעל ויבא של' יט' נדך לחזור לראש
 אין לגל' רבה והחלצו מזה הטעם של החלה בעל
 ויבא פ' יום זה גדול וקדוש הוא מלפטר גדול עש'
 מנה גלו מעשך יי' וקדוש עש' ויקדש אות' לשבת
 עש' שבת שבתון ולפוח עש' למען ימח' כמישת
 עש' כאשר עך שכתו בשבת ואי' רעך עש' כונה
 יי' את יראיו וכתו ואור פטך פרשתם ואתה רבה
 ויען וכו' דרך בקשא כלומר אחר שרצת שיקיה לא
 יום זה יום מפחה לא תבא עלנו קיום אחת שנבא
 לדי חול' שבת וצמיס טופסובחולו של מועד ובר'א
 אומן כאן יעלה ויבא ואם חל' יט' או ר'א בשבת אומן
 תחלה רבה והחלצו ואי' יעלה ויבא דקדיד' ואימ

תדיד' תדיד' קודם : ולפי שצרכה זו משתפת בשבת
 ויט' לענן נחמה כמו שאמרנו לפיכך תקמו להוצר
 בה של שבת ייט' והראו בנחמת צון שכל כחם
 יי' צון' ש' אתה הוא בעל הנחמות שכל אדם חכם
 הוא מנחמכם וחותם מנחם עמו ישראל בגן ירוש'
 כמו שכתבו למעלה וכבר כתבנו במקדמ' הספר
 הזה שצריך לעי' אימין בין ברכת טנה ירושל' לברכ'
 הטוב והמטי' כדי להבדיל בין ברכות שאן מן הקהל
 לברכה שתקמו חכמים ואמרתי בפ' שכלו שברכ'
 הטוב והמטיב בטנה תקמה פ' בד' של רבן גמליש
 הזקן שצמ תקמה על קרוני בתר שקיתה שר'
 גדולה לאלים וקיו בה לפי ורבות מישראל כמו
 שאמרנו בסדר תפלות התעבות ואי' גברא מלכו
 דומי עליהם ולברוס ונהרע כלם ואו נגדעה לגמרי
 קרן ישראל ונשאר נבלתם מאכל לעוף השמיים וזמן
 רב והיתה חרפה גדולה לשרא בדבר עד שיס' רב'
 וצתדין כמה ימים בתעשותו שבו אונות איתו
 עד שעתה להם ראות לקרס ואו תקן ברכת הטוב
 והמטיב על רוב הטובה הזאת והתקמו בעש' לפי
 שהיא מקוסה שמחה ול' התקמה ג' על שמי היין
 ועל שמושת טו' וטעל הגשמים וברוש נקוטעם
 אחר לשמי היין לפי שזבל האויבי' שדוית' וכרמי'א
 בדמי קרוני' וגדו בהם כרמי'ה של' תקמה על
 שמי היין ועל כוס של ברכת המזון דכשמי יין דאמי
 וזאו הטוב והמטיב הטוב של' הסריחו כל אות' זמן
 שנשאר על פט האדמה והמטיב שנתא לקסר
 דקיימ טובה על טובה ואמרתי ברוש כשכר בבת
 בגדעה קרין ישראל ואי' עתה לחזור עד שיבא בן
 דוד ולכן סמכות א"ל טנה ירושל' ומפע שתקמו
 לעי' קטו והמטי' לבה ג' השאר דברי כמו שאמרנו
 לפי שתחת בברוך ולא מקרי' סמוכה לברכה מידי
 דהוא אקדוש והבדלה שאי' נקראו סמוכות לבפ'א
 משום דלפעמים משרן כמו שפרשם שם' ואי'ה
 חותמת בברוך מפע שהיא חסובה כמטבע קצר
 שבתחלה לא תקמו אלא קטוב .

קלכות ברכות

והמטיב בלבד ולבסוף הוסיף בה כל אותן קדו
 ואמר ב' שאלו ברכת קטן בוקמטיב נריכה ב'
 מלכות לבד מדידה' חדא דידה ותרתה כנגד בנה
 ידושלם וברכת הארץ ואת מטע מנה הצריכו בברכ
 זו להשלם מלכו' לברכו הסמוכות מה שלם הצריכו
 בברכות אחרות כגון בשבע ברכות של חופה וז'ל
 שרין שצריך לומר בה מלכות של בנה ידושלם
 מקטעטע שאמרם אומ'ג'ל מלכו' של ברכת הארץ
 כדי להשוות שתהי' בברכו של תסיף א' על חכרתה
 וק' א'ב' תר'ץ מטע שהיא תסתכלה ויש מתר'ץ
 שכשתקם משה ויקושע ודוד ושלמה כל אחד ואחד
 ברכה אחת בטהרה וחתומה תקום ומטע שסדרו
 אותם אחד קו ו' אחר ו' קו'ל'ו כבכרה הסמוכה
 לשבתה וחסרו מן השתיסה אחרות פתיחתן ועל
 כן הוצרכו להשלמן' אומ' במדרש פ' בני רחבעם
 מיאסו ישראל בג' דברים במלכות שמים ובמלכות
 בית דוד ובבית המקדש שנ' אין לפי חלק בדוד ול'
 חלק בבין ישי כמשמש' לחוק'ך ישראל שהקרי
 לחוק'ך א'ל להקיר פתה ר'אך שתך דוד זה שת
 המקדש' ואינן פנ'ל'ן עד שיבקשו שלשתן ש'אמר
 אחר ימות שת ישראל ובקשו את' א'ל'קס זה מלכו'
 שמים ואת דוד מלכ' כמשמש' ופחדו א'ל' ו'טום
 באחרית הימים זה שת המקדש כ'א' קוד קטוב
 קוד וקלב'ן ועל זה תקום לחומר שלשתן בברכת
 קמון' על חשת הגדול והקדוש ומלכות שת דוד
 משיח' קרי שתים בברכת בנה ידושלם' וג'ב'ת
 קטוב והמטיב מוצר מלכו' שמי' כל'א' א'מ' א'מ'ס
 בשלשתן ונתחרטום בהם ב'א' א'מ'ל' לעד' ואין למ'ן
 תתברך ד'א' א'מ' ברוך' ונ'א'ין למ'ן ה'א' ד'א' א'מ'ר'
 א'ים וכן כת' דב'עמ'ס בברכה של אחר המגל'
 א'טום שנ' פ' אתה א' א'טום' מלכ'ן ע'ש' א' מלכ'ן'
 א'דיר'ן על שם מה א'ריר ש'מ'ך בכל הארץ כ'ר'א'ים
 על שם כ'ה א'מ' א' ב'ר'א'ך יעקב על שם על שם על שם
 א'ל' צ'א'ות ש'מ'ן קדוש קדוש יעקב שנ' קדוש יעקב
 מוש'ע'ך דוע'ן דוע'ן ישראל על שם דוע'ן ישראל

האו'נה' המלך קטוב והמטיב על קס טוב אתה
 ומטיב שכל יום ויום הוא מטיב לבו ונ' וא'ל' במדר'
 שצריך למ'ג' קטובת ונ' גמילות' ג' קטובת קטוב
 והמטיב הוא מטיב לבו והר'א'ש קיה אומ'ן קוא' מטי'
 לבו הוא קטיב לבו הוא ייטיב לבו כמו שאומ'ן קמ'ול'
 הוא גמל'ן הוא גמל'ן הוא יגמל'ן כנגד הוזה ועבר
 ושתד' הוא יגמל'ן לעד חן וחסד ורחמים ע'ש' אשר
 גמל'ן כרחמיו' וא'מ'ן ע'ש' א'ים יחנ'ן' וכל טוב על
 שם ור'טוב לבת ישראל וכת' וכת' מל'א'ים כל טו'
 ואומ'ן קרחמן כל אחד ואחד כרע'ן וכרע'ן ש'את
 וא'ים חסוב קפסקה בין ברכת קמון' לב'ת' שהרי
 תקום לשורח לב'ך לב'ך וגדולה מ'זאת מצט' בברכ'
 מ'לה שאומ'ן א'ים ו'א' א'ת'ים וכ'ו' אחד שצריך ב'ת'
 ומפסיק בין ברכה לשתי' וב'ת' שאלו מפרש
 פוסח הברכה ש'מברך האוכל להעל חשת כ' ימי
 רע'ן של' יט'ס בעל חשת קוד' ול' יל'ס' לח' יט'ס
 בעל'ם קוד' פ' מחמת טע' ו'ל'א' יל'ס' לעל'ם קב'א'
 פ' מחמת טע' ש'קיו' טד'ו' ו'ל'ח' מ'א'ד' בכל נכסיו
 ע'ש' והל'ח' נ'א' לעבדך ויקיו' נכסיו מ'ול'ח' ויקרוב'
 לעד פ'ר'א'י' כ'י ש'יהי' תמיד ע'ש' על'קס' לר'ע'מ'
 צריכ'ן ו'א' ישל'ט ט'ט'ן במעשה ידיו ע'ש' ו'א' ק'ל'ם
 כל און' וכת' וישל'ט בכל עמל'ו'א' יזדקק לט'ו' שום
 חט'א' פ' יתגל'ג' מ'שום ד'ש'כ'ר ע'צרה ע'צרה' וד'בר'
 קדקוד ע'צרה מעתה ועד ע'ל'ם פ' של' יזדקק על
 א'פ' קדקוד ע'צרה' מ'שום ד'קדקודי ע'צרה ק'סין
 מ'ע'צ'ר' והטע'ם ב'א' פ' הע'בר ע'צרה חוט'א' בע'ש'
 וקמ'קד'ר' בה חוט'א' בשל'ט' ש'ממ'ן יב'א' קדקוד'
 והש'ל' חסוב מן קנ'ף ואומ'ן באחרונה קרחמן קוא'
 יזכ'ן ע'ש' והזכות' ב'ט'ר' כש' ויחיי'בו ע'ש' א' על'קס'
 יחיו ויקרבו ע'ש' פ' קד'ם לב'א' זע'ש' קרוב' ש'ועת'
 לב'א' א'מ'ות קמ'שיח' ולחיי' קע'ל'ם קב'א' מ'גד'יר'
 ישועת' מלכו' ונ' פסוק קוא' על שם מלכות' שת דוד
 שעת'ה לחזור שנ' ועבדי דוד מלך על'קס' וכ'ו'
 וקבלת' מ'ד'ת' פ' בש'ת' יש למ'ן מ'גד'ול' ישועת'
 כ'ו' ונח'ל' מ'גד'יל' כ'יוד' ועל הטע'ם מ'טע' ש'קש'ת'

קללות ברכות

באי אמה אשר נתן שבתת למנוחה לעמו ישראל
 באהבה לאות ולברית וימים טובים לשאון לשמחה
 ולכרון באי מקדש השבת וישראל וקוממם וכן
 שבת ור' וכת קראש אעפ שקיח המוכה לחבת
 פתח בה בברוך כיון שקיח מדרבנן מידי דקוה
 אהטוב והמטיב ועד שאינה לא אקראי בעלמ' וכן
 כתב קל ישעיה וקל' ודל' כהלאבד שכת שאין בה
 לא סם ולא מלבד וק' דסנ' בהאי ברכ' קל' פתח
 בקטן והמטי' אבל פתח חוזר לראש פלראש ברכת
 המזון כדאימ' ג' י' ש' א' ס' ע' ק' א' ח' ח' ח' ח' ח'
 וכן אין עקירת דגל אחר לא סלוק סדר הברכות
 דאורית דהוי כמו הפסקה גמורה וכן כת' הרמב"ם
 שאם נזכר אחר שהחייב בברכת הטוב והמטיב
 שפסק וחוזר לראש שהיא ברכת הון' והראב"ד
 השי' עליו זה לשון א"ל טעם בזה דל' גרע ברכת
 הטוב והמטיב ממי שרגל' ומיתחוב' אחר תפלת
 שאם טעם ולא הושר של ר' כעבודה אעפ' סיים
 סים שלום חוזר לעבודה ואינו חוזר לראש קילבך
 הכא נמי פסק וחוזר לתחלת טעם יבוא שלם עכ'
 והראש כת' לא מסתבר האי טעם דש' א' ק' דל' ג'
 ברכות אחרות חשובות ככר' א' שהרי אם
 טעם ולא הושר בשים שלם ובספר חיים ב' ימי שבין
 ראש השנה ל' וכן וכתוב ליים במודים לדברי ר'
 שכת' שמחזירין אות' אינו חוזר לאותה ברכה שלג'
 בה לא חוזר לתחלת רנה לפי שק' ברכות חשובות
 ככר' אחת לעגן ולג' וכן ג' ראשונות וכן ברכת
 המזון נמי חשובין כולן ככר' אחת ונר' לחוזר
 לראש עכ' וזה שאמרו שאם פתח בקטוב והמטיב
 שחוזר לראש קל' בשבת ויט' דל' סנ' דל' אכל אכל
 ב' א' אינו חוזר לראש דאימרי' ב' שלם שאכל
 אימ' רב נחמן אמר שמוט טעם ולא הושר של ר'
 בתפלה מחזירין אות' בברכת המזון אין מחזירין
 אות' מצי טעמ' בתפלה דל' מצ' פטר נפשי
 מחזירין אות' ברכת המזון דמצ' פטר נפשי ד'
 בש' אכל ואי' לא בש' לא אכל' פ' דבר שבנר' ברכת

הוא מלך גדול כנגד החול' ומגדול הוא מלך בון
 וחול' בון הוא מלך גדול' ומגדול הוא חסר יוד
 וחק בל' יוד הוא מלך קטן' ועד מגדול הוא
 בתלם ועדין לא היה דוד מלך' ומגדול הוא בנש' א'
 וכבר היה מלך עשה שלום במדומיו וג' גדול השל
 שאין חותם כל התפלות לא שלום כמו שאמרו בפ'
 הקדוש' ואומ' פסוק כפריים רשו ורעבו וג' ואומ'
 קודו ל' וג' קודו לא השמי' וג' שאם מודים לער'
 שהמריפ' להם חסן ואומ' ברוך קב' אשר יבטח
 ב' וג' ואומ' י' ע' לעמו יתן וג' ויא' סימך לבפ'
 טס' ישועת' אש' אב' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 שיעשה קב' לעת' לב' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל'
 טס' ישועת' אש' וג' כדאית' בג' ער' פסח' ומכר'
 ב' ב' בסוף הברכה שהרי סלק רעת מלשעת כיון
 שאי' קב' ל' ונברך ואין לברך ב' בתחלת הברכ'
 כדרך שמברכין בקדוש וקבל' בתחל' לש' שברכ'
 המזון הוא סלוק והסח הדעת למע' שלט' קילבך
 אם היה מברך ב' תחלה הוי ברכת המזון הפסק'
 בין ברכה לשתיה' וכת' הרמב"ם דברכה אינה
 טענה כוס' ופ' קל' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 כמו בקדו' וקבל' אכל' למצ' מן המזבח טענה
 כוס' טענה ולא הושר של שבת בברכת המזון ואומ'
 באי אמה אשר נתן שבתת למנוחה לעמו ישראל
 באהבה לאות ולברית באי מקדש השבת טעם ולא
 הושר של י' אומ' באי אמה אשר נתן ימים טובים
 לעמו ישראל לשאון לשמחה ולכרון באי מקדש יום
 וקוממ' טעם ולא הושר של ר' אומ' באי אמה אשר
 נתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון ונסתפקו בגנ'
 אי אומ' בה שמחה אי לא משום דר' לא שייך בה
 שמחה או דלמ' כיון דכת' וביום שמחתם וג' אמר'
 איתקש ר' לעומר ולא איפשיט' קילבך אין למי' בה
 שמחה' ע' נסתפקו בה בגנ' אי חיי' בה אי לא
 רבי' סעדי' וקל' וקל' וקל' וקל' וקל' וקל' וקל' וקל'
 בה ור' כת' שאין לשבותה משבת ויט' ויש לתה' בה
 ולה' קס' קראש ו' א' היה שבת ויט' כ' ל' ואומ'

המזון שאיפשר שיאכל פירות או ידקות דק שלא
 יתעבה שאסור להתעמת ברחל לא מהדרינן לה ומימי
 אם לא פתח בהטוב והמטיב אומר ברוך אשר נתן
 וכו' וזו אינה חזקה לא כדכדק וכן כתב הר"א וקדם
 במ"ז וכתב הר"י וסוף טוב עלם שאם נזכר קודם
 שפתח בהטוב והמטיב אומר ברוך אשר נתן וכו' אפי'
 בלילה ואע"ג דבשפתיה אין מחזירין על שכחת
 החדש בלילה אינן לחזירי אבל לרוביק ברכה אפי'
 בלילה נמי ואם חל ר"ח בשבת והושר של שבת ולא
 הושר של ר"ח אפ"ת בהטוב והמטיב חוזר לראש
 כדאינן ג' ב"ח שחל להיות בחמשה מופר של חמ"ב
 במוספין דיום הוא שנתחייב בד' תפלות הרי נמי
 כיון דסוף סוף לא סאיג' ולא חל משום שבת
 צריך לחזור וכתב הר"ם במ"ז דחול של מועד חמשה
 ופ"ד דיש כרח ואינן חוזר וכתב הר"י ויטבן הר"א
 צריך ענין בשערה שלשית אם מחזירין אותה לר"ח
 שכתב שיוצא במיעוט התבטח בל"ח פ"ת ודאי אין
 מחזירין אותה אפי' אכל פ"ת דמי לר"ח ולג' שכתב
 שצריך פ"ת מחזירין אותה יש שואלין אם יכול לשאול
 מוטע חב"ד או מוטע היר"ח בן ברכה לברכה כמו
 בן הפרקי דק"ש או דיון כתפלה שאין ראוי להפסיק
 כ"ל וכתב הר"ם ג' דאם בר' שלמה דמסתברא דדין
 כתפלה וכאם שאינן ראוי להתפלה אם בעניינה
 במקום אחד ולא בקלטה כ"כ ברכת המזון אינן
 ראוי לברך לא מיושב במקום אחד ולא מהלך
 ועל כן קשה להפסיק בה מה שאין כן בק"ש שיכול
 להומרה אפי' מהלך מעל לברך ואילך עכ' והאוב
 בן יושב בן מהלך הלכת יושב ומברך ואמר' ברוש
 אכל כשהוא מהלך עומד ומברך אכל עומד יושב
 ומברך אכל יושב מייסב ומברך אכל מייסב
 מתעטף ומברך וכתב הר"ם שברכה מעטף א'
 צריך להומרה ג' מיושב ואע"פ שאכל פירות
 כשהוא מהלך או עומד מי שאכל ושכח ולא צריך
 יברך במקום שזכר ודוקא בשוכח אבל במזיד

יחזור למקומו ויברך ואם צריך במקום שזכר יבא
 וכן אם צריך כשהוא עומד או כשהוא מהלך יבא
 וכן כתב הר"ם במ"ז ועד מתי הוא מברך עד כדי
 שיתאכל המזון במעט וכמה שיעבד איכול כל זמן
 שאינן רעב מחמת חוה"מ אכלה ובאפ"ה מועטת
 ג' מיילין וכתב בעל המזון אם שתה או אכל פירות
 ושכח ברכה אחרונה חוזר ומברך כל זמן שאינן
 צמא דהוי דומיא דכל זמן שאינן רעב ג' אפ"ה
 ואם הוא מסופק אם צריך ברכת המזון אם לא
 חוזר ומברך בברכת המזון דאורייתא

השער

על שם המזון ראייתו לכתוב
 ברכה זו סימנה לברכת הלחם שקי"ח דומה לה פ'
 הדברים שאופר כאן הם וט"ן וס' עדין את הלב כמו
 הלחם עקוט האי לשון ברוך שמברכין עליו כל
 מימי לבסוף אין מברכין לא ט"ח נפשות רבות
 קמח של אחד מחמשת המינים שבאלו בקדרה
 וכן חטים שכתשן במכתש יפה או שחלף החטה לב'
 או ל"ג או ל"ו או ל"ח וכו' באם ט"ן מנעם הקדרה
 שמברכין עליהם במימי לבסוף מעטף שלש וכן כל
 תבשיל שעיקרו מ"ה המינים אפי' רובו ממין אחד
 מברכין עליו במימי לבסוף מעטף ג' וכל תבשיל
 שמתקן מ' קמח כדי לקפות המאכל ולבקו אינן
 נחשב עיקר ומברך על התבשיל ברכה הראויה
 לו דקיימין לין כל שהוא עיקר ועמו טפלה מברך על
 העיקר ופטר את הטפלה קמח של אחד מ"ה
 המינים שערט במים או בשאר מיני מנעין אם
 היה עבה כדי שיקיה ראוי לתפלה ולעטו ומברך
 במימי לבסוף מעטף ג' ואם היה דך כדי שיקיה ראוי
 לשתיה מברך שהכל ולבסוף ט"ח נפשות רבות
 אורז ודוחן שטחן ובשילין בקדרה או שאפ"ה מנעם
 מ"ה פ"ת מברך תחלה במימי אפי' שאינן משכנת
 המינים כיון שהן זכ"ז ומשכנתן וסודין את הלב
 עקראין מזון אכל לבסוף מברך ט"ח נפשות כמו

הלכות ברכות

שאמר: טריתא דארעא מעברין עליה בימי
ובנז מפ טרית בב לשאת איכא דאימי מרתח
גבל פראי שותטן קימח ומיס בבל אחד ורוחשין
אות בקף ושותטן אות בחלל השרה כשאיה נסוקת
פה: ואיכא דאימי לחמא דהנדוקא פראי טבן
עלי בשער ושפן אות תמיד בשמן או באומן ויחי
דאימי לחס העשוי לכותה פרו שכוון שאופן אות
יהר מדי גרע משסת הכלבס מעברין עליהם
בימי ולבסוף משן ג' ואפ קבע סעודת עליהם
ולחס העשוי לכותה חס עשאו בעכוין פ ערוכה
וכא כשן גלוסקא חייבת בחלה ומעברין עלו
המוציא וכבר אמרו בגלל המוציא דכוכא דארע
ופת הבאה בסכטן איכא דל קבע סעודת עליה
מעברין בימי ולבסוף משן שלם הסמטן הקררי
בערב חספג והחסקריטין הקררי בערב ורשא
מעברין עליהם בימי משן שכלתן רכה ועד
סותטן בחס שמן הרבה כשמטטן אותם ולבסוף
מעברין משן שלם וזכו מסח הכרכה ברוך
אתה יי אלהי על המציה ועל הכלכל ועל תפובת
השרה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרבו וקחלת
את אבותינו לחכול מפריה ולאטע מטובה רחס
יי אלוני על ישראל עמך ועל ירושלם שרך ועל שון
משכן כבודך ובנה את ירושלם שר קדשך במהרה
במימי וקעלימו לפרה ושמחמו בה טא טוב ומטיב
אתה באי על ארץ ועל המציה ועל הכלכלה ועל
המציה ועל הכלכלה משן ברכת הון ועל ארץ
חמד משן ברכת הארץ רחס יי אלוני משן ברכת
טוב ירושלם טא טוב ומטיב אתה משן ברכת
הטוב ומטיב יא שאין למיט טא טוב ומטיב אתה
סלא נתקנה לא משן ג' ויא שרדין לחמרו שאעף
שנתקנה משן ד אין קודין אותה לא משן ג' שהס
מן חתרה ויא שאין לחמרו בברכה שלה קיעטן
ולא בברכת הפרות שהיא על קעץ ועל פרי קעץ
לא בברכת קיין בלבד שהיא על קבטן ועל פרי

לחס העשוי לכותה
פראי טבן
בימי ולבסוף משן ג'
בגור לא כחמה

הגבן שהטוב ומטיב על קיין נתקן מתחלת פמו
שאכתוב לקיין ואין חלק בן איכא דאיכא כוס
לחיכא דלכא כוס לא מיאו כבר נהע לחמרו בבל
ברכה משן ג' מטט שהיא ברכת סעדא ואין לשאת
מן המנהג וכת קרי שאין למי ועל תפובת השרה
בברכת הפרות ובברכת קיין שאין לשון זה סוף
לא במיע דגן שאל ויאל תפובת שדי וכת בעל ספ
המעת שרדין למי אחר טא טוב ומטיב אתה
נפודה לך על ארץ ועל המציה ועל הכלכלה ובגל
הפרות על ארץ ועל הפרות ובגל קיין על
הארץ ועל פרי הגבן כדי שיהיה משן חתימתה
סמוך להתימא וכת עדי שאין למי לחכול מפריה
ולשטע מטובה משן שאין לחמרו את הארץ
בצמר פריה וטובה לא לקיים מצות התלויות בה
אבל בהג' כת ונע לחמרו וברוך ברכות פ אין
עמדין אומן שרדין לחמרו בברך וז משן המאורע
בשבת ושימי טובים וברו דגרסין התם מהו
לחמרו בה משן המאורע אמר אבא צד ומינא ד
זשרא קוה מוצר בה משן המאורע אך ירמק
מכוון דל זשרא קוה מוצר בה משן המאורע
צריטן לא למיחש וקודם שיאמר טא טוב ומטיב
אתה אומר בשבת וזממן ביום הממח קוה
וביום טוב אומר ושמחמן ביום חג פלוט קוה
וברה אומן וזכרמן לטובה ביום ראש חדש קוה
השער השלשי לבאר הדברי שמעברין
עליהם שהכל ראיה לקדים
ברכה זו לשאר ברות שמעברין על האוכלין ועל
המשקין מאחר שכתבן ברכת הלחם וברכת מיני
מזון שהם זמן מטט שברכת שהכל היא חשובה
שהיא כללת דקל בפ טעם מעברין כל יוחסן שאמר
שאפ על חפת שהיא מעבר המאכלים חס טעם
או שח ושרעל שהכל יא ואפ אמר בריך
דחמנא מלכא דעלנא מאריה דהיא פתח יא: ודוק
בדאיטב אבל לא לכתחלה מקום יא כלל שרך

אולם ומצאנו מימיהם עד שיקפו וידמו למלח
 כהגו הנאזעם שמבדך עליהם בפ האדמה ויא כפ
 העץ . וכן אומן שהמוכז אותם קטע מבדך בפ
 האדמה ואע אומן שאין זק פרי ואין מבדך לא
 שהכל לא יהיה דבש או הקט שנשתנה על ידי האור
 גדול מדבש תמרים של נשתנה עי האור ומבדכן
 עליו שהכל עכ . קמח של חטים שאין דרך השלש
 לאלו מבדך עליו שהכל ואם היה קמח מחטים
 של קלות שהיה ראוי לשלש מבדך עליו בפ האדמ
 קמח של שערים אפי קלות מבדך עליו שהכל
 וכבר אמרנו בכלל המוציא שקמח של פרו וקטנו
 אם עשו מימם פת או בשלהו בקדרה מבדך עליו
 שהכל . כל מיני פירות מבדכן על משקה היוצא
 מהן שהכל חוץ מן היוצא מן הענבים וכן הוותים
 ואם בשל הפרי וכנס טעם הפרי במים כהרשבא
 שמבדך עליו שהכל והראש כת בפ העץ . כל פרו
 וקטנות שהם טופס חיים ומבשלים כגון ערמוני
 וחטאים וחזרת ופלים לחים מבדכן עליהם לאחד
 שנת בשלו ברכות הראויה להם קודם בשול . אבל
 לעשם וכרוב ולבתות ותמי וכרתי ושלקות וכיוצא
 בהם שהם טופס מים שלים יותר מחיים כשקן חיים
 מבדכן עליהם שהכל וכשהם מבשלים דאשתא
 לשלויה בפ האדמ . כת הראב"ד כמדומה לשיבתא
 ושללתא וכמוצא וכוסברתא שהכל וקפ אמר בהן
 וטעמא דידיה דכל קפ לטעמא עבדי ולא לחלה
 שיבתא הוא שאם קורין אעם ובלשון ערב שבת
 שבללתא הוא שאם קורין פגג . כמוצא כמשמע
 כוסברתא ליינדרא עכ"ל כל דבר שאין הא לנטוע
 מחמתו ואין בפ אדם מעלן על דעתו לבטע על
 דעת כן אינו חשוב פרי כגון קורא שסביב הקל
 שהיא נאלב בעדו דך וסופ להתקשות . וכן ללב
 גמטס וכיוצא בהם ולא נטע להו אדעתא דאם
 אינו פרי וסופ להתקשות מבדך עליהם שהכל .
 שקדים רשם שאוכלן אותם בקליפתם החיצונה

כל שתחלת שהכל סופ טורח נפשות דבות כל דבר
 שאין גדול מן הארץ כגון בשר בקמה וחיה ושף
 ודג וחיכל וחמאה וגצנה וצטעס ומלח ודבש דברי
 וכן יין שהחמין וחומץ . ופת שעפשה . והבשיל
 שעבדק ערע וסובלות שהם פגס וארבה טוקר
 וזמית שקיא של ורייח בלש . וכמהין ופטריות
 ודבש תמרים ודבש תאנים שהם זיעל בעלמ מבד
 עליהם תחלה שהכל . והקשה קר אשר מלועל למע
 בכל הברכה מבדכן טורח וכוז נהיה יאמנ גם כן כזו
 שהכל ברא והתך כיון שתקפו מטבע ברכה זו על
 דבר שאין גדול מן הארץ כגון בעל חי והיוצא מהן
 אין לומר בהם טורח ששקר ברייתם לא לך היתה
 ודאיה לדבר אדם קראשן של הותר לו בשר באטל
 ועד כיון שתקפו מטבע זה על ין שהחמין וחומץ
 ופת שעפשה ותבשיל שעבדק ערע וסובלות שכל
 או אינתקוין וברייתא לא קשהתה וקפסדת הברייתא
 אין לומר בהם טורח ולפטר תקפו לומר נהיה ולא תקפו
 לומר היה וממשל בין עכ . ולבסוף מבדך טורח
 נפשות דבות וחסרון על כל מה שברא להחיות
 בהם נפש כל חי . כלומר ברא הנפשות וכל מה שהם
 חסרות על כל שאר הדברים שברא בעלשם היו
 הנפשות חסרות מהם כל כך אם לא בראם שאינם
 לא להתענג בהם נפש כל חי . וכתלמודא דידן אינו
 מוצר בה חתימ . אבל צדושלמי חותם בה בחי חי
 השלמים . וכן חותם בה בסדר רשם סעדיה . וכן
 היה סוקר הראש . יין תפחים ויין דמוטס ויין תתיס
 ושכר שערים ושכר תמרים ושמיני ויין אפי יש בהם
 טעם יין מבדכן עליהם שהכל . ודוקא אם נתן על
 השמרים ג מדות של מים וקוצא פחות מל . אבל
 אם קוצא ד קרי זה יין מוזג ומבדכן עליו בפ
 השותה מים לצמחו מבדך שהכל . ואם שתהו לל
 ערך כגון דחקתיה אומנא אינו מבדך כלום מפני
 שאינו נהנה משתייה כואת . הסוכר כתב באג בפ
 העץ . ומרמזם זל כת קטע המעתיקים שסוחטין

מבדק עלהם שהכל שהרי אינם פרי ולא נטע להו
 אדעתא דהב וסופן להתקשות. שקדים המרים
 שאינן ראויים לאכלה בעדלן אינן מבדק עלהם
 כלום. אבל בקוטנן שאוכלין קלפתן יש אומרים
 שמבדק עלהם בפועל ויא שהכל שאין פוטעין
 האילן על דעת לאכול הקלפה בקוטנן לא ער
 דעת הקדים לרפואה. וכת הראש שאם מתק
 אותם בעדלן על ידי מים או דברים אחרים מבדק
 עלהם בפועל כמו אם היו מתקין מתחלת ברייתן
 כל אילני סרק שמוצאין פרי כעין גרשט קודם
 הנקראים בבות אסא אעפ שהם מעושלים ונראין
 כמו פירות אינן חשובין פרי ומבדקין עלהם שהכל
 ופי סרק אילן שאינן עשה פרי אכאים דקיסתבנ
 עבדין סריקין. קעשטש שמוצא אותם הארץ
 מעצמה בלא וריעה מבדקין שהכל דכיון דלא ורעי
 להו אינשי לא חשיב פרי. וכל דבר שנסתפק ברכת
 מבדק על שהכל ויצא ידי חובתו.

השער

הרשע לבאר הדברי שמבדק
 עלהם בפועל. ראיתו
 לכתוב ברכה זו סמוכה לברכת שהכל שהיא דומה
 לה וכמו שברכת שהכל כללת כך ברכת בפועל
 כללת לפירות הארץ ופירות האילן כדתנן בדרך על
 פירות האילן בפועל הארץ ופירות הארץ
 בפועל לא יבא. ומזה הטעם היא ברכת בפועל
 הארץ חשובה מברכת בפועל נקוט האי כלל
 בדרך כל שתחלת בפועל הארץ סופו ברא נפשות
 רבות סימן לרע אי והו פרי הארץ או פרי העץ
 אמרי בגנן היבא דאי שלקת לפרא איתיה לילבא
 בפועל. וקייבא דאי שלקת לפרא לתיבא לילבא
 כעין חטא ושאר מייט ורעש וירקות בפועל הארץ.
 ועד אומר סימן אחר בתוספתא כל שמוצא עליו
 מעצמו אילן הוא ומבדקין על פירותיו בפועל.
 וכל שמוצא עליו מעצמו עשב הוא ומבדקין על
 פירותיו בפועל הארץ. סימן אחר כל אילן שששק

פירות משנה למשנה נקרא פרי עץ. אבל כל דבר
 שאין שרשיו נאחרין בארץ ונדיטין לרע בכל שנה
 נקרא פרי הארץ. מכאן כתב ר' תתיה הגדול
 בסנה וכו' בארץ. מבדקין עלהם בפועל סימן
 אילן הם. וקר יוסף טובעלם כת שמבדקין עלהם
 ברא פרי הארץ. לפי שמוצא בתאובת הגאונס
 כל אילן דיבשין טרפה בסתא. וכלו לגמרי עזויה
 וטרפה וקדר פארי משרשין ליה מבדקין עליו
 ברא פרי הארץ וקראש קיה סאג' כרי. קטסר
 כל זמן שאינן כפול הלבן אינן חשוב פרי ומבדקין
 עליו ברא פרי הארץ ומשיקיה כפול הלבן ואילך
 מבדקין עליו ברא פרי העץ ואם הוא מסופק אם
 הוא כפול הלבן או לא מבדק עלהם בפועל הארץ
 דתנן בדרך על פירות האילן ברא פרי הארץ יבא
 והחובין מבדקין עלהם ברא פרי העץ משישאר
 פי משידאק בהן כמו שרשות של חובין. וקודם
 לכן ברא פרי הארץ. וקודם מבדקין עלהם
 בפועל מעיטעפי מעיטקיה גדל קנץ סתבס וקוד
 לכן בפועל הארץ. ושאר כל האילנות משישאר פרי
 חשובין לדרך עלהם בפועל. וכבר אמרנו בכלל
 שהכל שכל השלקות וכו' בהן שנתבטלו ושתמו
 לעליה מבדקין עלהם בפועל הארץ. ומי השלקות
 דינן כשלקות עצמם ומבדקין עליו בפועל הארץ.
 ואעפ שאין בו גא טעם הירקות. ואינן דומה למי
 פירות דאמרין ויעה בעלמה הוא לפי שהמשק
 אין לו טעם הפרי כמו שיש למדק טעם הפרי. וכת
 הראש דוקא כשבשל בלא בשר אבל אם בשל טעם
 בשר טעם הבשר שבמדק חשוב שקד. ומבדקין
 עליו שהכל. קומלתא דאתי מצי קנדואה מבדקין
 עליו בפועל הארץ. פראי קומלתא לטואריו בלש
 וקייא מדקחת בשמים. קנף וקוא הקקרא בערב
 כבאר על העלן ועל התמרות שקן קולבין אעפ
 שסופם להתקשות ואינן עקד הפרי הואיל ונטע
 להו אדעתא דידקו אינן מבדקין שהכל כמו בלול

גג

גמטה ושיבא בהם אלל טרא פרי האדמה ועל
 הקפרים והוא הפריח האזר ועל האבימות שהם
 גוף קצרים וקם כשנזתים מבדך ברא פרי קעץ
 קצמן מבדכן עליו טרא פרי האדמה ואעפ סמופ
 לחתק שית אדעתא דקפ נטע לת קבוס את
 החטים בן שסס אותן חיים בן שעסק מקוקלות
 בן שבאל בקדרה כהם שלמים הואיל ולו ברו
 לכלל עליון לגמות מקם פת או מעשה קדנה
 מבדכן עלהם טרא פרי האדמה ובכדנה
 אחרונה כת בקב טרא נפשות רבות וכן כת לשבס
 והעם פת נסתפקו בהם היא טרא נפשות רבות
 או מעשן שלם על כן כתבו שיש לזהר שלם לכול
 חטים חיים או שלוקות בשעיהו לא בתוך הסעוד
 שאם אדם מסתפק בכדנה ראשונה יכול לבדך
 שקבל דנתקן ועל כל פנים אם אמר שקבל יבא אבל
 בכדנה אחרונה אין לו לבדך לא בכדנה שנתקנה
 הכוסס את האורז או את הדוחן מבדך טרא פרי
 האדמה והכוסס את השערים או מבדך עלהם
 כלום מפע שהם מאלל בהמה וכן האוכל אותם
 ביום הכפרים פבור זופ כוסס שאוכל חיים שלם
 בדך בעארם האומשמן מבדכן עלהם טרא
 פרי האדמה טחן מבדכן עלהם שקבל על
 שימן ופסולת שלם מבדכן טרא פרי האדמה
 הוצג בלן כהם נטובים מבדכן עלהם טרא פרי
 האדמה וכשהם יבשים לא כלום מפע שהם תבלן
 ואינם אוכל שאין דרך העלם לאוכל חיים פאם
 לערבה עם שאר דברים והא גרופל הקנה שקורי
 לקעלל בלש בן רטוב בן יבא מבדכן עלו טרא
 פרי האדמה שאינם שקר פרי לא קלפת עץ
 ואלל גש יבש **השער** החמישי
 לבאר הדברים שמבדכן
 עלהם טרא פרי קעץ כנר אמרו בכדנה
 האדמה היא יותר כללית מבכדנה טרא פרי קעץ
 ולשך כתבא הקודם לה עקוט האילל שדך

שאין חלוק בין פירות חמשת היעין שנתבחה
 בקן ארץ ישראל שהם גפן ותאנה ורימון וזית שימן
 ודבש שהם תמרי שמרוב מתקוותם והדבש שהם
 קראס דבש לשאר מיני פירות שלם בתחלה
 מבדך עלהם טרא פרי קעץ אבל בכדנה של
 אחרים יש בעהם חלוק שבחמשת היעין מבדך
 אחרים מעשן שלם שהיא על קעץ ועל פרי קעץ
 ועל תפוחת האדמה וכו' וחיותם על הארץ ועל השדו
 שמרוב חשיבותם קבעו לאחרים בכדנה מיוחדת
 הואיל וכשתבחה בקן ארץ ישראל ואשר היעין
 כגון תפוחים ואיתרוגים ואנזים ושקדים וכו' וכן
 מבדך עלהם טרא נפשות רבות כדין הדברים
 שבכדנתן שקבל או זכ האדמה קשותה שימן וית
 אם שותבו בצמח מוין קויל לו ואינם מבדך עלו כלו
 ואם קויל חושש בגדומו ושותה אותה על ידי אטרוני
 שקויל מי השלקות אעפ שמיתכוין לרשעה כיון
 שזהו מבדך עלו זכ קעץ שהיא מעין שקר דתפח
 החושש בגדומו לא יערעמו בשמן לברכה בשבת
 אבל כותן קויל שימן קדנה לתוך אטרוני וטלע
 ואם אינו חושש בגדומו מבדך על מי השלקות גפ
 האדמה ופטר את השימן ואפ השימן מרובה כיון
 שאינו ראוי לשתיה לא עי מי השלקות קויל לו
 עקר ושימן טפל ומבדך על השקר ופטר את
 הטפלה הטלפלין כהן רטובין מבדך עלהם זכ
 דבגמי חשיב לו בכלל פרי קעץ לעטוף עליו וכשהן
 יבשים לא כלום האמו שקורין לו מוסקט מבדכן
 עלו זכ קעץ אצווי ושקדי קקפיים בדבש מבדכן
 עלהם זכ קעץ ויא כיון שאם בשלם בל דבש
 נשתא לגרישתא וקיה ראוי לבדך עלהם שקבל
 נמצא מעלותא דידקו ברא עי הדבש והדבש שקר
 ומבדכן עלו שקבל והלאה כתב דלא מסתבר
 דא עמי שנתעלו עי הדבש מיני האמו שקר וכתב
 קל יעקב בן הרשע על המורה המעטל בדבש
 קיחיל לבדך עלו שקבל בן שקויל עשוי מחם שיש

עב

קלות ברכות

או מוורדים או ממיני עשבים מיטת שקדבש שקד
 ואין נומה לגוים הקפיים בדבש שמברך עלהן
 בפעם משום דקתם האגוז שלם וממשוקיים וגם
 אינו דומה לזמיתא שהיא מרקחת בשמים
 שמברכין עליו כדא פרי האדמה משום דלפעמי
 עברא וטעמיא לא בטל כדאמרין גב שאור
 קורא וטעמיא עבר לא בטל אבל קרא שקור
 למאכל וקדבש שקד מעבר על הקשקד ופטר את
 הטפלה וכא לפימה שראיתי במקנת גרסאות
 קומיתא שקבל כך היא סגרתא לא שחברי חולקין
 על וזאמריש שקדבש הוא טפל שאינו לא לרכב
 קדבש קמטשלם ולא לבריקם יש לברך עלם אם של
 וורדים בפ האדמה מיטת שאינם מרי שאין שקדס
 לתפלה וקנט מעבטל דעתה מיטת דעתם עכ ולברי
 קבל מערבא של אהרובוכותם שחותפן אות
 חתכות גדולות ומעבשם אות בדבש מעבר עליו
 בפ העץ מיטת שחתכות האהרובוקיים וכו
 אמרנו בכלל בפ האדמה שעל קפרא וקאביות
 של ברך מעברתן בפ העץ גרשט כל השרות כתי
 שמברך עלהם בפ העץ דבגז חשיבלו פרי בפ
 עצמו לעטן ערלה ובלבד שיהיו ראוי לתפלה ואפי
 מתקופי האור והראשא כתי שאין לברך עלהם בפ
 העץ לא בפ האדמה דאדרבה לא חשיב פרי לעטן
 ערלא מברכה להו מאת פריו אתהטפל לפרוי
 והראש כתי כתי ולא מנאם פרו חילין שאין מעבר
 עלהם בפ העץ לא מבלות ואילת סרק וטק
 כשקור פחות מעל חלבן כמו שכתבנו בשער
 שקבל ובשער בפ האדמה ובכל דבר שנסתפק לו
 אם קור חילין או ירק מוטב שיברך עליו בפ האדמ
 מעפ העץ דהא תקן שרך על פרות חילין כתי
 פרי האדמה יבא ועל פרות הארץ בפ העץ לא יבא
 האוכל פחות מכוית מעבר תחלה ברכה הראויה
 לו כדי שלא יקנה בלא ברכה אבל בסוף אינו מעבר
 כלום עד שיאחם כוית האוכל פרידה אחת של

עגב או של רמון וכל דבר שקור ככריית חטף שאין
 בו כוית יא שמברך לבסוף כלאיש בו כוית קטרו
 לטט וית בגרשנת שן שנתו לתרפו שלם אעפ
 שמשלך הגרשן מעבר על לבסוף קטרו לטט
 וית בלא גרשנת אם קור וית גדול שכל גרשנת
 יש בו כוית צאט מעבר על לבסוף ואם לאו אינו
 מעבר לבסוף ויא במרידא של עגב או של רמון
 שאינו מעבר לבסוף עד שיאכל כוית וקתפסת
 נסתפקו ביה וגם נסתפקו על ברכת בנל אם גריכ
 שיער אם לאו וגם נסתפקו בברכה אחרונה של
 היין אם מעברתן אותה על כוית או דוקא ברשעת
 וקדס במזל כת האוכל פחות מכוית שן מיטת שן
 משאר אוכלן וקאותה פחות מרשעת בין מיין שן
 משאר משקין מעבר תחלה ברכה הראויה לחות
 קמין ולחוריו אינו מעבר כלל ומי טוב לאדם של
 לאכול בריה שאין בלכוית לבדקו שלא לשתת לא
 או פחות מכוית או רשעת מיטת הספק ודע
 כמו שהוצאו קסת מימין בפ האדמ מיטת שנסתנה
 לעווייא ש בו קיום העשש שקור ון וסועד את קלב
 ויחדלו ברכת המוציא וברכת קמזון כך
 קוצאו היין מימין כדא פרי העץ מיטת שנסתנה
 לעווייא שמשמח אלם ואנשים וגם קור ון וסועד
 כמו הסת ונעשה כמין בפ עצמו לברך עליו ברכ
 מייוחדת בתחלה בפה ולבסוף ברכה משן שלם
 שקיי על קגמן ועל פרי קגמן וכו' וסוף בברכה
 פאלקו בחתימתה יא שחותם על הארץ ועל קפרו
 לא שחותם על הארץ ועל פרי קגמן וכן קגע העל
 ויש טפשים שחותמין על קגמן ועל פרי קגמן
 וטענת קור כבלם מוצר הארץ וכן בוק וסימן
 לברך והארץ לעשש שמירת וכת קר יתיא בשם
 אביו הראש שאם ברך על העגשם בפ קגמן יבא
 שגם העגשם קס פרי קגמן מידי דקוק שאם ברך
 על פרי העץ בפ האדמה שיבא ועל שמי קיין
 נריך לברך הטוב והמטיב ופרששם ודוק שיודע

שקט משוכח מן הראשון והתעשת פראש אפי
 סתמא שאיפו יודע אם הוא משוכח אם לאו יא
 לבדך אבל אסקוא יודע שהשג גרוע לו ודוק אם
 יש אחר אותה עמו אבל אם הוא לבדו אין צריך
 לבדך כדאי בפרק הראשון הטוב לגידיה והמטיב
 לאחריו ויא שמבדך הטוב והמטיב אפי כשקוא
 לבדו דהא דאמרי הטוב לגידיה והמטיב לאחריו
 איפו לל שיטור אחרים בגרסתא האויל ואחרי
 שותן ופשתן גל מואותיין קרינא עז הטוב לגידיה
 והמטיב לאחריו כדאמרי בגוש דפ הראה אמרו
 לו ילדה אשתך וכו' מבדך הטוב והמטיב משום
 דאיכא טובה גם לאשת ומיירי קתא אפי אם איפו
 בער שאשתאם כת קרינא בשם רותיין שלב
 חביות וקל ממין אחד אם בתוך ארבעים יום
 לבצרת שמקו בשע כלש מבדכן על הטוב
 והמטיב ואם לאחר ארבעים יום חלקו חין מבדכן
 על הטוב והמטיב האויל וקל הוא מגפן אחד
 נשא רביס יבחק קלי למה מבדכן על שני יין הטוב
 והמטיב על שני פת ובשר חין מבדכן והשיב
 משום דין אית עז תרתי משמח וסו עד ועד לל
 אשחיתן שירק לא על קיין קמו שכתבא בש קהנא
 ועד פון שקיין חשוב שקובע ברכה לעצמו דאוי
 לבקרי עליו הטוב והמטיב אפי משום דהטוב והמטיב
 על דהרונא בתר תקמא ולש שובל האויבי שותיק
 וכדמיקא בדמי קהרונא וגדרו בהם כדמיקא תקמ
 לאמרק על קיין שקוא כמו דס תקן בפרק טע
 מבדכן קיין לטע מיטן קרבה ליהודא אומא אם יש
 בשם ממין שבעה עלו הוא מבדך וכו' ומקיל לה
 בגרדא באברותיהן שוות דל יהודא אומא פון
 אברותיהן שוות והאחד נפטר בגרסת חביו מין
 שבעה עדיף אבל אם אין אברותיהן שוות וצריך
 לבדך על כל אחד וא' לא שייטא לל ומבדך
 על איו מהם שירקת תלה ואחר כך מבדך על
 השע ואפי קיין א מהם חטב עלו יותר יכול לבדך

על אחר תחלה ובספ המשת הקטן יכתו בשאין
 ברכותיהן שוות צריך להקדים החטב והראש כת
 כסברא ראשונה והלכה כר יהודה קייל אם קבאו
 לטע שפ מיטן שאין בהם ממין א ובכר וקן שות
 כען אחרונים ותפחים מבדך על קהב תחלה
 ואם יש בהן ממין א כען תחשם ותפחים מין אבעה
 עדיף ומבדך עלו אפי אם השע חטב עלו יותר
 ואם קבאו לטע דבר שבכרת טרא טרי קפן צדב
 שבכרת שקל בפ קפן קודמת שקיא חשובה
 מפע שקיא מעבררת יותר מעברת שקל שאינא
 מעבררת כלל לא כוללת כל דבר וכן בפ האומא
 ושהכל בפ האומא קודמת ובפ קפן ובפ האומא
 כד בקנ בפ קפן קודמת אבל הראש כת שקן שוות
 ועל איו מהם שירקת יבדך תחלה אפי יש בהם
 מין המיטן והוא חטב עלו יבול קיים הבוקי ימין
 דכל קמוקדס בפסוק והו מוקדס נבדך ארץ חט
 ושערה ובסן ותחנה וממון ארץ זית שמין ודבש
 וזית ותמרים אפי שהם כתובים בסוף הפסוק כון
 שהם סמוכים לרץ שכל ארץ זית שמין ודבש הם
 קודמין לבגן ותחנה וממון וכת דרף דקא אם
 אוכל ענבים שבדכה בפ קפן אבל אם עשה מקן
 יין שבדכה בפ קפן שון שמפרט בה קנסן חסונא
 וקודמת לבש ואפי לזית שקוא ראשון לרץ שפ
 שון שבדכה קיין חשובה קודמת פון בבדך ראשון
 פון בבדכה אחרונה בשכולי ברכת קיין עש ברכת
 הפרות צריך להוצר תחלה על הגפן ואחר כך על
 קפן כמו שנפרש לקיין ומי מעשה קדרה יחטי
 ושערים קודמין לין לפ שבדכהן טרא מיטמו פו
 שקיא גם כן חשובה מעבררת וגם קודמין בפסוק
 וחסה קודמת לזית ואפי כלל אחד ראשון לרץ
 מפע שהחסה נכתבה בפסוק תחלה ומזה הטעם
 גם כן שערה קודמת לתמרים כת בקנ קא רחט
 ושערה קודמין דוק בשעשה מהם תבאיל או פת
 אבל כוסם חטא שבכרת בפ האומא איכה קודמ

לצפ קעץ כת רח שאם אכל מיט מזונות ושתה יין
 ואכל פירות מין המיטין נריך שכלול אותם בחד
 בברכה מעטן שלם ויחיל על המחיה ועל הכלכלה
 ועל הגטן ועל פרי הגטן ועל פרי קעץ ועל תפוחי
 השדה וכו' וחותם על הארץ ועל המחיה ועל הגטן
 ועל הפירות ואת יא כאן משום חתימה בשמים
 ויל אין אמן חותמין על הארץ ועל הפרו ומפדאי
 ארץ דעבדי פירות הכא נמי ארץ דעבדי מחיה
 ויין ופירות ואם אכל פירות מין המיטין והפחים
 אין נריך לברך על התפחים בבר מפת שם הם
 פרי עץ הם אבל אם שתה יין ואכל תפחים נריך
 לברך על התפחים כדא נפשות מפת שהתפחים
 אינם דמויות לין וזה אם אכל בשאר או מפרי האדמה
 ושתה יין או אכל מין המיטין נריך לברך על כל
 וא וכתהר יחיא בשם אביו הרואה שאם שתה יין ומי
 שאין לו לברך על המים בבר ברכת קיין פטרקן
 אעף שאינו מעטן ברכתן מידי דקוה אברך ראש
 דקיימין לין יין פטר כל מיט משקין משום חשיבות
 אעף שאינו ככלל בפהגטן קה בברכה אחרונה

השער
 בתוך הסעודה ומחמת הסעודה
 ואלא מחמת הסעודה ומחמת הסעודה
 דברים הבאי בתוך הסעודה מחמת הסעודה כעין
 בשר ודגים וצמחים וירקות וג' ודיסא שר' ג' ע' ע'
 לקובע שקר סעודה עליהם ולאכול בהם פת אפי
 אכלם בלא פת אין טעמין ברכה לטעמם דברכת
 המוציא פטרקן וגם לא לחריקם דברכת המזון
 פטרקן דברים הבאי בתוך הסעודה של מחמת
 הסעודה כעין תאמס ועג' ורמון וכל מיט פירות
 ונקראי של מחמת הסעודה לפ שאינן כמו בשר
 ודגים ומיט מלוחים שר' ג' ע' ע' לברך על סעודה
 טעמין ברכה לטעמם דברכת המוציא אינה פטרקן
 לפ שאינם מעסקר הסעודה אבל לא לחריקם
 דברכת המזון פטר כל מה שאכלו בתוך הסעודה

לאחר הסעודה פי דברים שאוכלו למעלה בן
 הבאים מחמת הסעודה בן שלא מחמת הסעודה
 אם קראו לאחר הסעודה קודם ברכת המזון פ' קודם
 ר' ג' ע' ע' לטעמם לטעמם לטעמם לטעמם לטעמם
 ברכת המזון וקובעין עמין לאכול פרו ופרפראו
 ולשתת יין וחי' אוכלין פת ואז כל מה שמצאים
 בן דברים הבאים מחמת הסעודה בן שלא מחמת
 הסעודה טעמין ברכה שן לטעמם בן לחריקם
 שהמוציא וברכת המזון אין פטרקין לא משאול
 בתוך שקר הסעודה אבל בומעטן שאין אמן ר' ג' ע' ע'
 למשור ידין מן הפת עד ברכ המזון קוו לכו בתוך
 הסעודה של מחמת הסעודה כת הרואה יש
 להסתפק במי שקובע סעודת על הפירות אם אכל
 מהם החליק בלא פת אם יש לו לברך עליהם וסבדי
 היא של יבכר עליהם דלדידיה קוו השתא מחמת
 הסעודה ולא אימרי בטלה דעתה אכל כל אדם קילכ
 שן סעודת עליהם פת פטרקן אפי אכל מהם
 בלא פת אבל אם אינו קובע סעודת עליהם אפלו
 אכלם בפת אם אכל מהם החלה בלא פת נריך
 לברך עליהם יין שבתוך המזון מברכין עליו כפ
 הגטן ודוק שלם שתה לטע המזון אבל אם שתה
 לטע המזון אין נריך לברך בתוך המזון ויין שלט
 המזון פטרו דישתת פטר לטע וכן יין של
 קדוש פטר יין שבתוך המזון וכן המבדיל על
 השלחן פטר יין שבתוך המזון ויין שלט המזון
 פטר ג' ע' ע' של אחר המזון כלומר מי שר' ג' ע' ע'
 על קיין אחר גמר סעודת לטע ברכת המזון יין ש
 שלט המזון פטרו ואמרי עלה בג' ע' ע' רבם בר
 בר חנה לא שם אלא בשבתות ויט קואיל ואדס
 קובע סעודת על קיין קילכ כשכר לטע המזון
 קימ דעתה של אחר המזון אבל באר ימו קשה
 שרך על קיין שלט המזון לא פטר את קיין של א
 המזון וכת הרואה דוקא במקום שאין קיין מצי
 להם אבל במקום שאין מצי להם כעין מקומן קל

קנ

אין חלק בין שבת ויום למי החול לשל פנור
 ודוק בין שנתן קודם ברכת המזון אחר גמר
 הסעודה או פטר אבל אחר ברכת המזון בין
 שלאחר המזון צריך לבדוק אחריו ואינו נפט
 בברכה שצריך על היין שלפני המזון לא שכל חול
 ולא שכל שבת ויום ואם לא היה לו יין לפני המזון
 וצריך על היין שבתוך המזון אינו פטר אשלו יין
 שלפני ברכת המזון לאחר גמר הסעודה ולשנות
 אינו פטר לשבת וכל מה שאותה בתוך הסעודה
 דיל בברכה אחת והיא בכתם אבל אם כשצריך
 היה דעת לשבת רק אותה כוס וצריך לשתי אחר
 אפי בתוך הסעודה צריך לבדוק עליו ודוק לט
 היין צריך לבדוק בתוך הסעודה אבל לאחריו אין
 צריך לבדוק שנפטר בברכת המזון וכל שאר משקי
 קבאים בתוך הסעודה אין טענן ברכה לטעם
 ולא לאחרים דחשיב כבאים מחמת הסעודה לפי
 שאין אדם דגל לכל בל שתייה וגם היין לא היה
 צריך לבדוק עליו לא מתוך שקורא חסד וקובע ברכ
 לעצמו צריך לבדוק לטעו ובגד כתיש לבדוק על
 המים שבתוך הסעודה והראש הסמס לסברא
 ראשונה ואם אין קבין ונצריך איתסר לפי למשתי
 ימי עד שיצרך לטעו וימי עד שיצרך ברכת המזון
 וכת הראש כל נהירא דקסח קדעת אינו מוקים
 ברכה אחרונה על משאלו או שנה לא איתסר לפי
 למשתי עד שיצרך עלו תחלה ששן שאמר קבין
 ונצריך קסח דעת מלאכול ומלשתי ואין בברכה
 שצריך תחלה פטרת מה שרונה לאכול ולשתי
 עד ולכך צריך לבדוק עליו ומי שסומך על שלחן
 אחרים אפי אמר קבין ונצריך אינו קסח קדעת
 עד שיאמר בעל קסת ואם גמר סעודתו ונטל ידיו
 מים אחרונים קוי קסח קדעת כמו קבין ונצריך
 ויין שבתוך המזון כל אחד ואחד מצדק לעצמו לפי
 שאין בת הבלענה פסוי ומפרש ברוש לפי שאינו
 יכולן לעצות אימן דאין משיחין בסעודה שמי

יקדים קנה לו שט ואתי לפני סכנה אל מנה הדא
 אמרה קדין דעטיס ג מילא אסיר למימל לה אסו
 בגן סכנה ואפי אס סומע כענה ויזכר כל עטי
 אימן חיישי שמא יענה אימן ויבא לפני סכנה ויש
 סמך להא דאמרינן אין משיחין בסעודה מימא
 סכתו וקורא עמיד עלהס תחת העץ ויאלו וכתב
 בתריה ויאמרו ליו איך שרק אשתך למזון שלאחר
 שאלו דברו **השער** קשטש לבאר
 הברכות שמיצרכין על
 הריח דלכללו ברכות הריח עם ברכות קהשן
 לפי שהנפש נהשת בריח הטוב כמו שנחש קחך
 בימצולס הטובס כדאמרי בפר סגד מברשן אימן
 מר וטרא בר טוש אמר רב מען שמברשן על
 הריח הטוב שכל הנשמה תהלל יא איזהו דבר
 שהנשמה נהשת מימנו ואין קנה נהנה מימנו קוי
 אומן זה הריח המריח ריח טוב אס קיה זה שיש לו
 הריח ען או מן העץ מברך עלו טרא עט בשמים
 ואס קיה עשב או מן העשב מברך עלו טרא עשב
 בשמים ואמרי ברוש כל שתמרת נשארת משנה
 לנה מברך עלו טרא עט בשמים וכל שתמרת
 מתבשרת וכלה שמוות החוקף מברך עלו טר עשב
 בשמים ואס אינו לו מן קעץ ולא מן הארמה
 ענן הטעם הקרא בערש עגבר וכען קימסק
 והוציא שקס מימין קיה מברך עלהס כל בשמים
 ואמרו חכמי המזקר פ קלענבר קורא מתקור
 בק צת שאת מימשע קיס וש אומר פ קור
 מתקור מן קטל קיורר טס או קור רש של דג
 רחוק קור וקמוסק אמרו ט פ קור מתקור בעאר
 קיה ערנה כערת קנצ לא שיש לה מתלשת
 לבאת מלופ עת קקרעס וש לה כמו טס בעארק
 ומתקבן שס תחלה כשן דס ואחר כך חוזר ונעשה
 מוסק והוציא אומרים פ קיא זיעת קיה כמו
 חתל שערדין אותה מתוך קטעס שלה ואכשיסרבי
 קשדו לשראוה קחתל בארץ קואת ואס קיה

ש

פרי קראוי לחטלה כגון אהרובות פח מעברך עלט
 שנתן ריח טוב בפירות ופרשו התפספת דוקא
 שלקחם כדי להריח בהם או לחטלה ולהריח בהם
 אבי' אם לקחם לחטלה והריח בהם טון של נתכוון
 להריח בהם איש מעברך לטוב וקט מסיק בברכות
 בפ"א דברי' דל' מידי דל'א להריח עבדי ל' מעברך
 עלת' כת' קר' מאיר מרוטנבורק על אחנו שקורין
 לו מושקט מעברך שנתן ריח טוב בפירות שון פרי
 עץ קוץ קוץ למה כמו אהרוב וכת' עוד על ריח קנה
 וקנמון וטובא בהם מעברך בעשמים והראש כת'
 המריח בקנה מעברך שנתן ריח טוב בפרי האדמה
 טון ששקרו לחטלה קוי כמו אהרוב על כשרתא
 מעברך בעשמים פרוש ששקרו שמן ומערבן
 בו כמה מיט בשמים שמרשידין אותם עד שקלט
 את קריח בשמן וורדים וכשן שמן
 קמשחה על ריח משחא כשחא ומשחא טחינא
 מערבן בעשמים פרוש כשחא וטחינא ששקרו
 גם כן שמן לא שכוכזין ושולקין הבשמים בתוכו
 או טוחטין אותם בתבס' וכת' הראב"ד דוק כשעצו
 בתוכו אבל אם הוציא משם העצ אין מערבן עלט
 לא מיט בשמי' ואם קוי מערבן בתוכו עצ בשמי'
 ועשע בשמים מעברך במ' בשמים שברכה זו כוללת
 הכל על ריח קוורד ויא שמעברטן עלט שנתן ריח
 טוב בפירות והל'מכס כת' וורד ומי קוורד והל'מכ
 והמנטט וטובא בהם בעשמים וכת' הראש וכן
 נראה דודאי איש פרי שאין שקרס לחטלה ומי
 קוורד טון שיצאו מן קוורד יש לברך עליהם בע
 בשמים דלא גרע ממשחא כשחא ויא שמעברטן
 על קל'טנה טרא פרי בשמים שאיטו עץ לא קטוף
 של אילן שמלק הקרא בער יאסמין וחלש מים
 שמי' שכלת נרד וקורין לו בערב סונבל מערבן
 עליהם בעשמים השונה הקראת בער סוסאין
 וסינ' הקראים בער כנפס' מעברטן עליהם טרא
 עשע בשמים נרנס שלגנה בעשמים ושל שק

טרא עשע בשמים על שמן אפרסמון שקורין לו
 בער בלסאין מעברך טר שמן ערב שמתוך השיטת
 קבעו לו ברכה בפט עצמו וכת' הראמב"ם ג' מיט ריח
 אין מערבטן עליהם ואלו קן ריח טוב שאסוד להריח
 בו וריח טוב העשוי להסיר ריח רע וריח טוב של
 נפשה להריח בעצמו של ריח זה בע' בשמי' שלטו
 ובשמים של ערוה מן העריות אין מערבטן עליהם
 לפי שאסוד להריח בהם בשמים של מיתים ובשמי'
 של שת הכסא ושמן העשוי להסיר את הזוהמ' אין
 מערבטן עליהם לפי שנעשו להעטר ריח רע מונמר
 שמנמרין בו את הכלים ואת הבגדים אין מערבטן
 עלטו לפי של נעשה להריח בעצמו של מונמר וכן
 המריח בבגדי' שהם מונמרין איטו מעברך לפי שאין
 הם שקר' בשם לא ריח בל' שקר' ופי' קר' גרסוס
 בר' שלמק היט דמי' בשמים של ערוה כעין קופה של
 בשמים תלויה בעזרה או שאוחזת ביד או בשמ
 אחד מן הבשמי' ואסוד להריח באותם הבשמי' שמי'
 יבא לרי' הרגל נשיקה או קירוב בשר' האף קרוב
 לפה יוגד ולה מוזאת אמרו אין מרפאין מנגלי עריות
 אפי' מהנחת דבר שאין בו ממש כדי למ' בפן סודר
 ומורק באותם שעלנה בל' טינא דאמרי' ימות' ואל
 תספר עצמו מאחרי הגר' ואל תעמוד לטע' ערומה
 קו לבריא שאין בו סכנה שאסוד להריח מריח עריו
 עכ' מעברטן על המונמר משתעלה המרת ברכה
 הראויה לאות מונמר ופי' המרת קיטור עשן
 כנכנס להמת של בשם שיש בו מיט בשמים הרב
 מעברך במ' בשמי' ישב שם כל קיוס פלו איטו מעברך
 לא טעם אחת נכנס ויצא נכנס ויצא מעברך על כל
 פעם ופעם וכת' קר' מאיר מרוטנבורק דוק בשל
 קיק דעת לחזור אבל אם היה דעת לחזור ל' שהרי
 לא הסיח דעתו הציאו לפטו שמן והדס להריח בהן
 אם אין ברכותמן אוות כגון שמן אפרסמון מעברך
 על הקדס תח' ואח' מעברך על השמן ואח' ברכותיה
 אוות כגון משחא כשחא מעברך על הקדס ופטר

קכ

את השינוי שהקדש לעולם הוא קודם וקודם לכת
 יין ושמן אוחזו את היין שמינו ואת השינוי בשמנו
 ומבדק על היין ואחזק מבדק על השינוי וכל דבר
 שנסתפק בברכתו מבדק עליו במי שמינו יוצא ירי
 חובתו **השער** השינוי לבאר הברכה
 שיצטרף על הראייה והשינוי
 ושוכלו במן מברכות השבח והקודם והקודם מקו
 שנעשו ט נסי לעשר כגון מעברו ים סוף ומעברו
 קירדן ומעברות נחל ארסון ושוכלו בהם צריך להק
 שבו והקודם למקום באי אמה שעשה נסי לחבות
 במקום הזה ובגו ילף לה מיתרו שכל ברוך יא אשר
 קטלו וכו' וכת קל גרסו בר שלמה אע"ג דיתרו ל
 היה רואה מקום קנס ואין קרואה תגן יל שון שהיה
 רואה ישראל שנעלו מן היס כמי שראה מקום קנס
 דמי ולפי שברא וזו אין המקום גרס דקה אם רואה
 אותה רשע שאירע להם קנס חייב לברך עכ
 ומקשי בגו ואע"פ דרשע מעברטן ואע"פ דיחיד
 לא מעברטן והא קרוא גברא דקורא אזיל בעברא
 דירכנא נפיל עלה אריא איתעמד לה טסא ואיתקל
 מיטת ארתא לקמיה דרבא אלא מטיית להתס אימ
 ברוך שעשה לננס במקום הזה ומתעין אע"פ דרשע
 כולו עליו צריכ לברוח אבל אע"פ דיחיד הוא
 וצריכ ובר בריה צריכ לברוח וכולו עליו לנ צריכ
 כך קורא גרס קריף ורבי קאיי ורבי אחאי וכן כתב
 הרמב"ם ויש ספרים שאינן תו בהם לא אע"פ דיחי
 קורא טמו צריך לברוח וברוש משיל בגרס ראשונה
 דמבטחא למ מקו שיבדק ארס על נסי אביו ורס
 אם היה מסויים כגון יואב בן נבויק וחצרו וארס
 שנתקדש בו שם שמים כגון דטל וחצרו מבדק נס
 של שבטים מקו שיבדק מיאן דאמ"ל שבט ושבט
 איקרי קהל צריך לברך מיאן דאמ"ל השבטי איקרו
 קהל אין צריך לברך שם דבטע לברוח על נסי אביו
 ורס ומבטחא ברב חסדא בגדתא ורבנן דאודו
 צריך רחמנא דיהבך לן ולם יהבך לעפרא כדאיתפח
 רבי יהודה למ על נסי דט נמי מחייב לברוח כה

אל אשר מלפניו הוא דמברכין בן אע"פ דרשע בן
 אע"פ דיחיד דוק בננס שאור יוצא מימנה השלש או
 מדרך התלדת כגון מעברות היס ומעברו קירדן
 והדומה להם וכמו בריה דראב"ל דאיתרסיא לה
 פסא וכפך לה שפא דמיא בפקתא דערבו אבל נס
 שאור מימנה השלש ותלדת כגון שאור עליו גבש
 בלילה וכו' לדי סכנה ועל וכו' וכו' איס חייב
 לברך שעשה לננס במקום הזה ואת וקרי פרוס
 שהיה נס מימנה השלש ומברטן שעשה נסי ויל
 קתש נמי יצא מימנה השלש מיטע שט דבריס ק"א
 שבטל כת המלך והוא הפך דת פרוס ומדי והשט
 שהרג קרוב לשמועם לא מיאומת בעבור זה הבר
 אשך אחת ואין זה מענה השלש וטבוע ובחוכה
 לאו משום מעשה דיהודית מברטן שעשה נסי לא
 משום כך השמן שהיה חתם בחותמו של כלל ולא
 היה לו להלך אליו יום אחד ונעשה בו נס והלך
 מימנו ימי שהיה כמעשה אלהו ואלה על וכת
 הר גרסו בר שלמה פטע א קס א מקומן השער
 שאירע נס לבן ובדך בבית הכנסת העמל ואע
 גערתו בו מפע שטעמ ב טעשות ובדך ברך לבטל
 הטעשת קא א אע על נס עצמו איס חייב לברך
 העמל לא ברוך שעשה לננס אלא כדן צריך
 ששע מיטע הברכה שנתקנה לננס ובדך ברכה
 אחרת שלא נתקנה לא בר הצרישן להודות ועוד
 אש הברכה קאית הנתקנה לננס לא היה לו לברך
 אותה לא במקום הננס והטעשת קאית שאש בך
 ברכת הננס ובמקום הננס שלא כדן צריך פ האב
 איס חייב לברך על נס בן אלא קבן ובן קבן
 מחוייבין בננס אשקס ואש אשקס עכ"ל ד צרישן
 להודות ואלו קן יודדי היס וקולפ מדברות וחול
 שנתפח וחטש שיכא מיטת האסודיס יודדי היס
 שכל יודדי היס באטיות וכו' המנה לאו מעשה יא וכו'
 וכו' ויש מיחזי שיתקו וכו' וכו' יודו ליה חסדו קולפ
 מדברות שכל תע במדבר וכו' וכו' ויריכס בדך
 ישרק וכו' וכו' יודו ליה חסדו וחולפ שנתפח שכל

עכ

דכפ יצא לה מרה"ק
 להשאלתו ש / קנה מ
 מ מער וכו' -

קלות ברכות

אולם מדרך פשט וג' כל אול. תתעבבשם וג'.
 וכת' ישלח דברו וג' וכת' יודו ל' חסדו וחטט שיבא
 מנחת האסורים שצ' וישתחאך וכלמות וג'. וכתב
 יוציאם מחשך וכלמות וג'. וכת' יודו ל' חסדו נשא
 רבי קא"י למה התלמוד מונה לו קד קברינן להודות
 על זק הסדר ואינן מונה אותם כסדר שהם כתובי
 בתלם קולט מנדרות וחטט שיבא מנחת האסורים
 וחולה שנתפרא ויודי קיס וקאיב ט' הפסוק מונה
 תחלה המסוכן ויתר' והתלמוד מונה הרגל ומעני
 החלם ש'ודדי קיס מענייט ויתר' מהקולט מנדרו וכל
 אול' מנצטרו וסימן ל' או קל וכל' קחיים יודוך סלה .
 קייס כסרין קון חטט יס' יסורין קהייס חולט מנדר
 ינאי מנכך אינ' רבי יהודה באי' אינ' העמיל לחייבי
 טובות שצמילט כל טוב פש' אשירה ל' ט' נמל על .
 אינ' אש' וברין לזודוי' באנפי' שנאמר וידוממו
 בקל טס . אינ' רב קולט וקול' דאיכא תרי רבנן
 בהדיהו דכתי' ובמושבוקעס' מתקיף לה רב אשי
 ואינ' טלמו רבנמי כתי' בקהל וקפ' בקהל עב' כתי'
 ואינ' טעמא ותרי רבנן קשיא וכתת' קתמטו טון
 דל' איפ'יט לן למומרא בעי' תרזייקו וקל' וקולט
 בינ' לכתת' לקולט ול' בעי' תרזייקו ל' וכן מהסתא
 וקאומע' אות' מנכך אינ' מנ' לו אשר נמלך כל טוב סלה .
 וכן וחסד וחמלה קול' ברחמינו ינמלך כל טוב סלה .
 יא' שאין מנכרין ברכ' העמיל כש' זול טן ממשע לעשר
 דסל' שלח קבריכו להודו' לאל' להולט מנדרו דשחי
 בקו חיות ולסטיס' והא' דאינ' טרוט כל הדרכס
 בחזקת סכנה ל' אינ' לו ל' לענן תפלת מדרך
 בלבד סל' הדרכ' ברין אדם לבקש רחמי' עלנפשו
 אבל ברכת העמיל במקום סכנה איתקון אבל עתה
 נהב' קעלס' לברך טרל' העמיל אש' כשהולטן מעיר
 לעשר וכן כת' הרמב"ן ואמר' טרוט ל' ינאי כדקולט
 נשק ל' כסעטא קול' מפקיד' נח' שנה' דכל קולט
 דרעס' בחזקת סכנה' ואת' ההולך תחת קיר נטוי
 דאינ' בנמרא סימורין עשותו של אדם יברך

העמיל טון טעבר ויל' שוק אינ' נחשט סכנה כלל
 שהול' דבר קנב וק' לעמיר במחנה אכל קולט
 דרכיס שהול' דבר חנוך ברין לברך העמיל וכת'
 בהנ' שכשיש' ל' ל' פרס' או ויתר' אומ' תפלת הדרכ'
 אבל פחות מפרסה אינ' אומ' קה' שמ' דל' שער
 מנהלך דרך פרסה קוי' ולנצטן חולה כת' קד יוסף
 דוק חולה שפ' למט' אבל אסחש טראסו או נמשו
 אינ' ברין לברך וכן כתת' התשפת' אבל בערוך
 כתי' אש' חס' טראסו או נמשו ברין לברך וכן כתב
 הרמב"ן וכן נהב' . הרואה אשת' שלוט' מנכך באי'
 אינ' דין החמית ועל' לוט' מנכך באי' וזכר קדיקי'
 פ' שזכר את' אברהם במה שקעל' את' לוט' שנאמר
 ויבי' בשחת' אל'ס וג'. הרואה מקוס' שש' בדין ט' עז'
 מנכך באי' אינ' סנתן ארך אפש' לעשרי רעט .
 פ' י' ארך אפש' אף לרשעס' שהסס' עמ' לעקוד
 כל' עז' שבארץ ישראל אכר' תאבדון וג' ועז' קאי'
 קיימת' לפ' קול' ארך אפש' הרואה מקוס' שנעקל'
 מנמו עז' אס' בארץ ישראל מנכך באי' אינ' שערך
 עז' מארצנו שהסס' עמ' לעקרה כמו שאמרס'
 ושד' כתי' ונתתם את' מוצבותם וג'. ואס' בחוצה
 לארץ מנכך באי' אינ' שערך עז' מן המקום קול'
 וקול' עמ' וקאל' כלל' יחולף' שהול' מנכך בכל מקו'
 שיהיו' : ואומ' אינ' טן בארץ בין בחוצה לארץ כשס'
 שערך עז' מן המקו' קול' כן העקרס' מכל המקומו'
 שהרי טוב בעשטו לעקרס' לעתיד כמו שאמרס'
 וקאיב' לב' עברי' קאל' ענכך וקול' לעתיד שאל' לקרא
 כלס' בשס' ועמר' וקול' מבקש' מאת' קסס' שינע'
 אות' ומן ורש' פ' על' פשע' ישראל קול' מתפלל .
 הרואה בכל' הרשע' ברין לברך ק' ברכות וט' און
 ראה בכל' הרשע' מנכך באי' אינ' שהחריב בכל'
 הרשע' פ' שהיו עבדין בה מרקולס' ומרישן בה
 ל' ישראל ראה ש'ט' נכ' כנ' אש' הרשע' מנכך באי'
 אינ' שהחריב ש'ט' נכ' כנ' אש' הרשע' ראה
 מקוס' המרקולס' מנכך ברין אה' י' אל'ס מלך

והטעם שאומץ בשרא לאון חלק ובאומיות העולם
 לאון מתנה מטעם שהחלק הוא כיוון הצדד הנמשך
 מן הצדד שאיפשר להרחיבו ולהגדילו ואיפשר לקצרו
 ולחסרו מה שאין כן במתנה כחלואה ופסוק
 ובשרא כתב בחלק ה' עמו ולפי וכותס מתרבה
 ומתמעט ואין חלק לא לעריוו בין בחכמה בין
 בממלכה בחכמה יראת ה' היא חכמה בממלכה
 צדיק מושל יראת ה' והחכמי אומיו העולם חושבי
 בחכמתם מעצמם ומלבושם בגבורתם שכן אמר
 מלך אשור בכח ידי עשיתי ובחכמתם כגופות
 ונטכרנגב אימי העולם על צמותם עב אדמיה לעלפי
 אבל ישראל אינם כן שהרי דוד אימי לגלות אתה בח' לי
 בחרכוב חשת ובכדון ואת בח' ליך בשם ה' ולכן
 קורא ליעים בשר ודס ולשרא יראיו הרואה הנה
 ישראל בישובן אש בחרץ ישראל מצדך באי מטעם
 גבול אמנה על שם ויכב גבול אמנה פרוו ברוך
 מעניניו אש בשפלותו וכנסת ישראל היא היום
 כלאמנה שהלך בעלם למדינת הים ועתיד לחזור
 ומהגת לאמנות חיות וזשה היתה כלאמנה לח' אמנה
 מימש בחרכבן אומץ באי אמנה דיין האמת עש' א
 אמונה ואין על וכה צדיק אתה ה' ויש משפטך
 הרואה קברי ישראל מצדך באי אמנה אשר יעב
 אתכם בגין כלומע במעש אימכם שנה אשר עשיתי
 בעתך רוקמתם טחיתות ארץ מנדק אימי עשיתי ולא
 אימנע עשיתי גם נד יראת ה' עליו תחלה שיקיה
 פוצר והייס דתגן במע' אבות ועל כרחך אתה פוצר
 וזן אתכם בגין כלומע לאחד שאלתם וכלכל אתכם
 בגין כלומע בחייכם דן אתכם על גרעכם אם יקו
 בקושי או בדיוח והחיה אתכם בגין שקבע לכם
 מספר ימי חייכם בגין קן הדבה קן מעט והמית
 אתכם בגין כשגור על גרעמיתה והייס דתגן
 צמכת אבות ועל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה
 מת וזרע מספר כלכם בגין על דרך פ' שש
 על דרס איש וכל נעדין יספר

העולם שנתן ארך אפס לעברי רעם ראה
 מקום שאולין ממא עפר מצדך באי אמנה אומר
 ועשה ועור מקיים שר גור הדבה על גבול שאלמי
 וסחתי עפרה מימנה וטחטיתיה במטחטי קסמר
 וקיים גורתי ראה עב של אריות שכל ממא דעל
 וככאן קאס שכלו מימם חנפה מישא ועברי מצד
 באי אמנה שששנס לג' קיים במקום קוק והיה
 קשי לעריומרין בגל דאעסא דיחיד לא צדיכ כבי
 לגרש כמיו שחמרם לעמלה וקא ודאי עסא דיחיד
 קורא עב שמצאתי בח' וזשי דכש תרוך לקושיא זו וזה
 לשום קא לא קשיא דכעסא דרבי דמי כון שיש ט
 קדוש קאס דקא אמר לה אקך נראת פלח לה
 בתדיחא ונ' והעלו קאס מן האריות אין קדוש
 קאס גדול מזה וכן בכבשן קאס ועל כל נס שיש ט
 קדוש קאס ואש של יחיד מצד שכן עכ' ומצאתי
 סיוע לגריו מראמרי כדו שלמי שאסמיה ארס
 שנתקדש ט סס שמיס כען דעל וחבריו מצדך
 הרואה אלוסי ישראל מצדך באי אמנה חסס הרזיס
 על שם ובלרזיח ורל ברוך היוג יחד לבס ואעפ"כ
 מבין את כל מעשיהם לפי שאין דעתהם ולא
 פרעשתיהם דומות זו לזו ואמרינן בתפסתא שאין
 אלוסי פחותה מקרסא דקייס שש מיאות אף
 הרואה חכמי ישראל מצדך באי שחלק מחכמת
 לריאיו הרואה חכמי אומיות העולם מצדך באי
 אמנה שנתן מחכמת לבאר ודס הרואה מלבי ישראל
 מצדך באי אמנה שחלק מכבודו לריאיו עש' והכבוד
 מלפניך ועל שם מיו זה מלך הכבוד ה' נבאות קורא
 מלך הכבוד סל הרואה מלפ אומיו העולם מצד
 באי אמנה שנתן מכבודו לבש ודס ואמרינן קרוא
 חמתה שכל לכל לראש אר' חייא בר אבא אשלו ריש
 גרעתא מן שמיוא מוס לה ש לראש למות כל
 ראש וש' כיש גרעתא סר שממם מיסקין הדדות
 ורל אש קממונה על אדות טר למי זה ישקה מימם
 תחלה שהיא שררה מועטת מן השמים מסחו

שאפי' לאחר מיתה אין נסתת' מפיגד עינו ועתיד
 לחיותהם ולהקימם בדין לחיי העלמה כאלו הם
 תהיו וחס' לתחיית המתים ולא תהיו כרשעים שנא'
 בהם יאמר רשעים לאחיהם ש' אין להם חלק לעולם
 הבא' באי' מחיה המתים פרשמוהו בשמנה עשרה
 ואח' אומ' יחיו מתוך נבלתי יקומון וגו' הרוח
 את חשרו לאחר שנתפא מאלו אומ' בריך רחימנו
 מלבא דעלמא דיהבך לן ולא יהבך לתפראי' לאחר
 לא יוס' מבכר' שקחיינו ודוק בחשרו החטבלו והתאב'
 לראות אב' לא לכל אדם לאחר יב' חדש מבכר' באי'
 מחיה המתים לפי שהמת' מתכח מן קלב' לאחר
 יב' חדש שנא' נשכחתי כמת' מלבונ' וסתם כל' לאחר
 יב' חדש מתכח מן קלב' דיאוש בעלם לאחר יב'
 חדש דתגון בבא מצטנא בפ' לו מצטנות מי שמצא
 כל' או שום אבדא חייב להכריז' ג' רגלים פסח שטעו
 סוכות אב' ל' ל' לפי שכבוד נתיאשו מימנה בעלמ'
 הרוח את חכוש' ואת הציחוד ואת קלקון ואחר'
 הקפח ואת הננס ואת הברדעקום ופתי קראש
 מבכר' באי' משנה הבריו' כושי שחוד קרבו ציחוד
 אדום הרבה וטעו ממאמרים רוסו בלש' עקן לבן
 הרבה קפח' שטקפחה קומתו ונעשית כקשת'
 ננס קטר הרבה אינאם בלש' ברדעקום פ' רשי' פו
 עקום ובעגור' מפ' מי שקומתו ארוכה יותר משאר'
 בט' אדם וכן פ' רבי' שרידא' פתי קראש פ' רשי'
 ששערו דטק זה בוק' כנעטי' וימ' רחב קראש והוא
 נישנה משאר' בט' אדם שהוא סג' ג' וקו רחב'
 מלמעלה והוא מלשון רחב קריעה דמתרגמינ'
 פתיח' דידיעה' וכן יסת' ל' ל' ל' קרוח את
 קחג' ואת קטע' ואת הסומא ואת קט' הקטן
 ומנוש' שחין מבכר' באי' אמ' דין האמת שדן עלהם
 בענש' לו הפגשם וחס' מינש' אדם חס' מבכר'
 באי' אמ' משנה הבריו' פ' חג' מרגלו אחת קטע'
 שנקטע שקיו' או שיבאו והולך על ברכיו' ורשי'
 פ' חג' מרגלו וקטע' מידי' ואת הסומא פ' משנת'
 שט' ואת קט' פ' שט' מלשות חשרו חשרו

ויכונשו בלע' מלשון סק קו' ובהרת' תי' בקייתא
 וכת' הר' אב' דוק על מי שמצטער עלו דומי' דבריו
 טו' שיש קט' לרוח' אב' על ג' אינו מבכר'
 וקר' אברהם בר' יצחק אב' בר' כת' בהאבות שאלה
 שאפי' על ג' מבכר' משנה הבריות' הרוח את
 הפל' ואת הקוף ואת הקיפוף מבכר' באי' אמ' מ'
 משנה הבריות' קטף ינשוף תרגמו קפפא' ויש
 לו לחיים קפפא' כד' וקורין לו בערב' מימרה'
 הרוח בריות טו' וילפות טו' מבכר' באי'
 אמ' שככה לו בעלמו פ' אש' קט' שככה לו'
 וכת' כל פעל' למעשו' וכת' הר' ג' שום בר' שלמ'
 בריות טו' אפי' ג' דל' גריש' מבהמק' יפה'
 הרוח חילפות פרחים ופגש' עלם בשדות בימי
 פסח מבכר' באי' אמ' שלא חסר מעלמו לטוב דא'
 ט' בריות טו' וילפות טו' ונאות' לקמות בהם
 בט' אדם ואם איחד לבכר' עד שגלו הפרות יבכר'
 עד הרוח פרי חדש כת' רשי' שמבכר' שקחיינו וכן
 כת' הר' מנס' אב' קעלם לא פג' כן אלא בשעה
 שאוכלו אז מבכר' כמו עשי' סוכה ול' ש' אומ'
 שקחיינו עד שעת' הקדוש בסוכה ונסילת קולב'
 על קויקים ועל קוועת ועל הברקים ועל קרעמי'
 ועל קרוחות מבכר' באי' אמ' שכחו ונברת' מלא'
 עלם פ' צורך קמות' כח' לטבע' להראות כחו של'
 יוג' בראשית כדי שיראו מלגט' ואם רנה מבכר'
 באי' אמ' עשא' בראש' ימאי ויקים כוכבא דשט'
 ובלשון ארמי' טעט' אש ויקוקין דמו' והוא כוכב'
 היורה כח' ברקיע' השמים ממקום למקום ועמשך'
 אורו כש' מיאי' וועת' ג' פ' רשעת' קאר' אונג'
 בד' שלמי' על הברקים ר' ירמיה בשם רב חסדא דין'
 בפעם א' בכל יום ר' יוסי בעצ' במה אן קיימין אדם
 בטורדין דין בפעם א' חס' בצופסקין מבכר' כל פעם
 ופעם פ' טורדין שלא נשרו קעט' בנתים מופסקי'
 שנתפשו קעט' בנתים חילת' דר' יוסי פ' הוכחת'
 של ר' יוסי מן קדא' קים יושב' בנות' של בשסכל' ק'
 קיום אינו מבכר' א' פעם א' קים נכנס ויוצא נכנס

קלות ברכות

מג

ויזבח מצרך על כל טעם וטעם קיה יושב צבת
 הכסף אם קיה יכול לבחור ולגדל תוך כדי דבר
 פ של רעמים יבא ואם לאו לא יבא מיחי רוחות
 ועפא כלומן רוח סעבה חוקה בותר על קהרים
 ועל קבצות ועל קימים ועל קהרו ועל קמדברו
 מצרך באי אמה עשה בראשי פ כיון שישדן מיו
 ושכחו של מקום הוא כשמכרין היום דבר שאנו
 יודעין שהמקום בראו בשעת ימי בראשית ועדין
 הוא קיים קל וחומר לעשהו שהוא קיים וכת קר
 שמאן דדוקא בקרים ובגשמת המשוש ונכרת
 גטרת הטרף בקן וכן נהרות המשוש כען פרת
 וחדק מצרך ברכה זו קרויא קיס קגדול מצרך
 באי אמה עשה את קיס קגדול פ קיס המקיף
 הקראים יסוקיאס ומתוך חשיבות קבש לו בדל
 בטע עמו קרויא קקשת מצרך באי אמה ווכר
 הברית נאמן בברית וקיים במאמרו ווכר הברית
 שאל וקיה לות ברית ווכר שנשבע שלא יפז עד
 מנל וכשרואה את קרשש רוצה להחריב ארת
 שלמו ורואה קקשת ווכר קברו ונענע ואין לומ
 שברך קנה וברך שהרי אין שכח לטש לא מרא
 לישל כשק רואים את קקשת שרם רשע ישראל
 ואלמל קשטעה קיה מחריבו נאמן בברית שלא
 יעברו אעף שרם קרשש וקיים במאמרו אפי
 לא קיה הברית כיון שאמר בדבר בעלמא לא יקיה
 עד מנל לשחת הארץ ברור הוא שיקיים מאמרו
 כשא הראש אין מנסתכלן בקשת כשינכרין וק
 אמרי בחנה כפ אין דורשין המסתכל בקשר
 שש כמות וקשיב דאין מנסתכל כרואה פ
 המסתכל מוסוף ומקדק בקבטת ותר מהרואה
 קרויא חמת בתקופתה לבנה בטקפתה כוכבס
 במשמרות ומזלות בעתם מצרך באי אמה עשה
 בראשית ופ קלמן במזל חמת בתקופתה וקו לים
 תקופת פסן של תחלת מחזור של שינה ועשרים
 שמתקופת בתחלת לל רשע כשרואה אותה ביום
 קברכה אומר ברוך

רשע מצרך מצרך לבנה בטקפתה וקו כשתחזור
 קלבה לתחלת מזל טל בתחלת קחדש ולל תחיל
 מוטק לא לנפן ולא לדרוס כיכש במשמרות וקו
 כשיחזור כל כוכב וכוכב מחמת קחדש ארי לתחלת
 מזל טל ולל יקיה מוטק לא לנפן ולא לדרוס ומזלות
 בעתה וקו בכל עת שיראה מזל טל עלה מקשת
 קמזרח על כל אמה מצרך קרויא לרה בחדש
 מצרך באי אמה אשר במאמרו שחקיפס מי יסבר
 שחקים בחמה וכת בדבר יי שמים נעשו וברוח
 פו כל בבאם קשלמת זק הפסוק קו חק וימן
 נתן להם על שם חק נתן ולא יעבר כלומן חק וימן
 סנתן להם בתחלת בריאתם אינה עברים אותה
 כן יקיה לעולם לא ישתנה סדרם וואה כה אמר יי
 פותן שמש לאור יומם חקות ירח וככב לאור
 שלה וכת בתריאם ימושו החוקים קלה וענין וקו
 שאומן שלא ישן את תפקידם פ מה שקס ממוטס
 ומפוקדים עליו ששים ושמים לעשות דען קופת
 פר שאבו ביוגר של שבת פעל אמת שפעלת
 אמת לבדא הוא חוזר שהוא פעל אמת ונע
 קפעל עבמה קיא אמת שקיא קיימן שנא ויעמיד
 לגד לעל ימן פעל אמת שפעלת אמת שבין
 מייעט את קלבה וינ פעל אמת שפעלת אמת
 חוזר על בבא השמים שפעלת אמת ואינם משני
 את סדרם ללנה אמן שנתחדש בכל ל יום עטרת
 תפארת פס וקייית עטרת תפארת פד יי לעמוסי
 בטן כרי שיהיו ישראל מושל לדושא שנקראי עמוסי
 בטן שכל עמוסים מע בטן שקס עתידים לתחדש
 כמותם פס תחדש כנשר כשריב ואמרין פמי
 בברק יר ליער רשעב אומן עתידין ישראל לתחדש
 ולשתקדש כמו שקלבה מתחדשת ומתקדש ולבאר
 לעולם על כבוד מלכות שהוא ילקך עלמ ככסד
 מלכות באי מחדש חדש בכל ל יום כמו שאמר
 ואמרי במ סופרי שקודם שיתחיל לבדק על קלבה
 שתלה שש כנגדה ומישר את רגלו ומצרך אחר

קללות ברכות

וזריך ברוך ששיר ברוך קינך ברוך סדריך בלית
 יעקב מטע שנמשל ללגה וחומץ במע סופרים—
 שחומץ פנמיס סימן טוב תהיי לשאל ורוקד ג'
 דקידות כגדה ואומר ג' פעמים כשם שאת רוקד
 כגדך ואיש יכול לנגבך כך חס יקדו אחים
 כגדי להזיק על יגע שחומץ תשל עלהס אימתה
 ופחד בגדול וזועך ידמו כאבן עד יעטר עמר י'
 עד יעטר עמו קשת וחומץ אות למפרע קשת
 זועס יעטר עמי צמר יעטר עד כאבן ידמו ורוקד
 בגדול ופחד אימתה עלהס תשל חומץ תשל עלה
 וע' וגרסי בשנה דרין בפ היו בדיקין כל המברך על
 רח בזמנו כאו מקבל טע ששנה כתיב ה' ה' החדש
 הוא לש וכתב התם זק אי ואמרו כלומ' שאצף שאין
 קבה נראה לשן הוא נראה עי' גבורתו ונפלותו
 כעטן שכ' כן ארת אל תסתיר לי ישראל מושיע
 שגית להס כמה נפלות ורתה מושיע אותם בכל
 שעה ועל ידי תאו ערך ארתה מתגלה לבט אדם—
 ומטרים אותך וגם בראן עי' שמחדש קלבה הוא
 מתגלה לבט אדם' עד גרסינן התם תחיל דבר
 ישמעל אמלל לו זכו ישראל אל המקבל טע ששנה
 דיין ח' אש' הילך מ' עמר' ואמרי ברוש למי חין
 מברכין על קירח עד שיתבסס ימ' עד מוצאי אבת
 שיברך על קבשמים וימ' עד שיהיה האור על
 מתוק וחדס נחמה ממנו והו' לחס שטס או ג' ימים
 דירח בן ימו חין אדם נרנה מלודו וזהו הנכון
 וכתו במדר חין מברכין על קלבה אל בגלל שכ' א'
 עשה ירח לפוערי ואמרי במע סופר סיון מעבר
 על קירח אל במוצאי אבת כש הוא מנאס ובעלם
 נאים עכ' ורוק חס' אל שקמתן כל קרבמוצאי אבת
 עד שיעטר קומן שיהיה יותר מטו יוס מן קמו ג' פ'
 יכול לברך על קלבה עד תחילתו שתעמל פנימת
 דקייסו כל זמן חדושה אבל לחס חדושה איס מבר
 ואי' בפ היו בדיקין כון אדך קלבה להיות פנימק
 לא מברכין דיין האמת וקסו קעסו אל בלקות

קמאודו שאין דרכן בכך למע חין מעברין דיין האמ
 ותל שאינן אל לפי שעה קבנה בת חדש או קופו
 או סוטע כרס או שדה או קופו או קופו כלס חדשי
 אפי' יש לו כיוצא בהס מברך שהחייס פי שנתן לפי
 חייס וקייס אותה לכות בדבר זה וכתב קתס עת
 שאין לברך אל על דברים חשובים דומיא דטוב
 בת חדש' אבל דבר שאיס חשוב ככל כפן חלק או
 מנעלס ואנפלות וכיוצא בהן חין לברך שהחייס
 וכת קראש יל' קכל לפי קהוא אדם שיש טע ששמח
 בחלק יותר מעשיר בכלס חשוב כדארת כנדרים
 פר' האדר מן המטל דל' יהודה אל קיתה לו אלל
 גלמא דעענה וכדכפא דשתו לשוקא מכסי במ
 וכדמכל' יהודה מכסי במ' וכדמכסי במ קיה—
 מברך ברוך שטטט ממשל לפי שהיה חשוב על
 כמשל לעשיר עכ' וכת' בעל ספר קמשת שאס
 קנה לו ולשתו אמברך גם הטוב וקמטיב' ואמרינן
 ברוש למי אר' חייס בר' אבא אל סף דבר חדשים אל
 אפי' קס שחקיס וקס חדשים לו ריעקב בר' זבי
 משוס ר' חייס בר' אבא קנה חומר שהחייס נתן לו
 במתנה חומ' הטוב וקמטיב' לבס חומ' ברוך מלמס
 ערומים וכתב קראש וע' דבמל דין אל מנאס
 הטוב וקמטיב' אל קיכ' דאיכ' אחרני' בהדיה'
 ולכדקרא עמי איכ' אחרני' בהדיה המטיב' לכות
 חס המקבל טע שוכהו קסס וחננו ממון לעשות
 דקק' ואס הוא עשיר שמח קסותן במע שקבל
 מתנת' וגם משמ' מן קירוש למי דבשעת קעה יש לו
 לברך אעפ' שעדין לא נשתמוס בהס שאין קברכה
 אל על שמחת קלב שקוא שמח בשעת קשת—
 כדרך שמברך על קגשמים בשעת ירידתם אעפ'
 שאין הכתם נכרת מיד' עד כאן דבריו
 על שמועות טובות מברך באי' אמיה הטוב וקמטי'
 שפין שכ' קשמיעט שסן ושמחה תגלה עבמות
 דשתומסבא אותה קכתב' יש לפי לודו עלה' לשס'
 ועל שמועות רעות מברך באי' אמיה דיין האמת

נח

ששון שכל ושמיעה רעה תיבש גרם ומגנה אותה
 הכתב יש לנו להכריע עליה את הדין אמרו לו מת
 אישי וירשתה אי איכא אחריע דקא ירתה בקדיה
 בתחלה מבדך דיין האמת ולכסוף שהחייבו וחייב
 אדם לבדך על הרעה בטובת נפש כדרך שהו
 מבדך על הטובה בשמחה שכל ואקבת את יי אריך
 בכל לבדך ובכל נפשך ובכל מאודך בכל לבדך בשש
 יעריך פי מריטיא דכל קא דכיש צגד טוב וצגד ל
 רע שיסור מרע ועשה טוב לאקבת ובכל נפשך
 אפי קוא סוטל את נפשך בכל מאקבת ובכל מאודך
 בכל ממנוך שאם נתן לך ממנון יתג מכדי חייר
 שבכל יום ויום אקוב את יי ט ותן ממנון למי
 שאין לו כדי חייו לאקבת פי קוא אוקב עמיס ועה
 לתת לפס די מחסורס ולמחויק מי שמטק ידו כדי
 שלא יפול בצרמה מן קומות קוהיכה תעה על הקדק
 דא בכל מאודך בכל מנה ומנה שקוא מודד לרהוי
 מנה לו וכהני חסד ומשפט אשירק אסחסד אשירק
 ואס משפט אשירק וכתב באיס אהל דבר ביי
 וכתב כוס ישועת אשא ובסא יי אקרא נרה ויען
 אמצא ובסא יי אקרא וכתב יי נתן ויי לקח יי
 שם יי מבדך פרוש על הקליחה כעו על הנהיפה
 ולמעלפי יי דגל אדם למכל דעבדין מן שמיה לטוב
 פי ואפלו כואה הדבר בהסך ולעלשיקו דבריו של
 אדם מעמיס למע הנה שכל וט תקבל את פך
 ולבך גא ימחז להוציא דבר למע קאליס ונע ומבדך על
 הטובה מעשן הרעה כען שמצא קוא ואחר עמו
 מצאק מבדך הטוב והמטיב ואעפ שקוא דואג
 שמא ישמע המלך ויקח ממנו וגם שמא יעלל
 עליו לקחת שאר ממנו עכשיו טובה היא אטלו
 ולבו שמא וטטח פי שמא לא ישמע שת המלך
 ומבדך על הרעה מעשן הטובה כען שנכנס נח
 בשדהו אעפ אסוף תדבל השדה ותשח עכשיו
 רעה היא אטלו ומבדך דיין האמת שאין מבדך על
 העתיד אף על מה שאירע עתה ואמרי בתחומן

ג' דברים הן שאין אדם רוצה שיבאו לו עשב בקמה
 ונקבה בבטן וחומץ שימ ואס קהמיץ ייפו אמרינן
 פרוש למי שמבדך דיין האמת אבל על העשב
 בקמה ועל הנקבה בבטן אין לו לבדך דיין האמת
 דבשלמא אס קיה לו חשוב וקהמיץ יבדך על אבדת
 דיין האמת אבל אס בא לו עשב בקמה ונקבה
 בבטן ולא נפרכו החטים לעשש והכן לא נהסך
 לנקבה שאסל רנה הסורא לתת לו הכל חטיסוקכל
 וכדיס אין לו לבדך דיין האמת על מה שלא נתן לו
 הסורא פי אס על מה שנתן לו ונתקלקל או אבד או
 מת על הגשמים מבדך באי אמה הטוב והמטיב
 וקע מייל דאית לה ארעא לדידיה ואיכא שוטפא
 בהדיה אבל אי לכא שוטפא בהדיה מבדך שהחייבו
 כדתעא קצרו של דבר על שלע מבדך שהחייבו ועל
 של חצרו מבדך הטוב והמטיב ואי לתת לה ארעא
 מבדך מודיס ארמון לך על כל טיפה וטיפה
 שהודדת לפו ואילו פיסו מלא שירק כס וכו עדין
 קס ידו ויברכו וישבחו ויפארו את שמך מלבן וחוח
 באי רוב קהודאותא קהודאו זו קיא גרסתה דיי
 וכתהר אש ולפי נהירא מה שכת שגדך שיקיה עמו
 שותף דאח כיון שיש לו קרקע כל שטעו שותפן
 עמו דקא על מית אבוו קוא יודשו מבדך הטוב
 והמטיב ומשום דאיכא אחריע דירתי בתריה ולא
 פלג אפלו חלק נכסיו על פו למא לא בשע שיקא
 שותף עמו בטובת רק שיקוב בשורה טובה גם
 לאחריס בשלמס קילכך גרסי בגרס הספריס
 קילכך אידי ואידי דאית לה לדידיה ולא קשיא קא
 דאית להו לאחריע בהדיה קא דלת להו לאחריע
 בהדיה פרוש שת חדש וכלס חדשים דלת להו
 לאחריע בהדיה מבדך שהחייבו אבל גשמים
 דאית להו לאחריע בהדיה שטובת הגשמים קיא
 לכל בצעל שדות מבדך הטוב והמטיב וקיא
 דלת לה ארעא מבדך מודיס ארמון לך וכו עכד
 ואמרינן בפך דתענות מאמת מבדך על

ותחזירמן לבריתן לשלום ותתחנן א מוחזר חפצו לשלום
 ותשלמו מכף כל חוב ויחזרו בדרך ותצו לן לחסד
 ולרחמים בשטף ובשעט כל רוחו ותשין תפלתו
 ע איה שומע תפלת כל פה באי שומע תפלה
 ואחל בפ תפלת השחר אימת מצל אל יעקב חנן
 רב חסדו מעטק שיחו בדרך ועד כמה עד פירם
 ופי בהג כשיש לו לפר פירם או יותר מבדרך איה
 אכל פחות מפרסו חיו מבדרך איה מפת שחיו
 מקום סכה וקיימא לן הית שמתפללן תפלה ו
 מעמנו וגרסינן בגוש בפר לין שמנין ל חוקיק
 בשם ר יעקב בר אחא בשם ר אסי בשם ר יוחנן
 לעיל אל יקי פסוק זה ו משך יי בבאות עמו
 משגב לוי יעקב סלה ר יסא בר טון בשם ר אבהו
 בשם ר יוחנן וחרביה יי בבאות אשרי אדם ו
 ל חוקיק בשם ר יוחנן ור אבהו יקי רען מלפני יי
 ליון ולי אבותי שתכלו משעת הקשו המתרגמו
 לבא בעלם ר יסא בשם ר אבהו ירמץ יי ליון
 ולי אבותי שתכלו משעת החטפת היוצאות
 המתרגמות לבא בעלם הנכנס לדרך בבטת
 אומץ יקי רען מלפני יי לוי אלה אבותי שתכנס
 לדרך זה לשלום כמו שמצאנו בעקב שקיה מתפלל
 לשם שיטלבו בדרך ויכנס לשלום למקום שקיה קולך
 שכל אסי יקיה לים עמדי ושמרע בדרך קוה אש
 אכס קולך וכתן ל להם לאכול ונא אעף שקיה צדיק
 קיה מפתח שמיא יגרוס קחטא נכנס לשלום אומר
 מודה אנט לטני יי לוי שהכנסת לדרך זה לשלום
 שגם קיימאנו בעקב כשקיה בער שכס קודה לשם
 אשר נחמו לשלום שחמו ויבא יעקב שלם ער שכס
 ונא וכתו ויבשם מובח ויקרא לו ונא וגם מטעם זה
 למדו רזל ואמרו בקש לבאת אומץ יקי רען מלפני
 יי אל ולי אבותי שתעצא מכרך זה בשלום יבא
 בשלום אומר מודה אנט לטני יי לוי אבותי
 שהוצאת מכרך זה לשלום וכשם שתעצא
 לשלום כך תעדת לשלום ותלכע לשלום

קבשמים משיבא חתן לקראת כלת וכת לר' אף
 בתשובה שלם וזה לשון ושאלתם מקו חתן לקרא
 כלת לש שנקאת ירדות גשמים רבעה כדאמרין
 מאי רבעה אל אבהו רבר הרובע את הארץ כדר
 יקודה אמר רב מטרא בעלא דארעא שכל וקולנה
 והצמיח : וכשרואין לתחית הגשמים יודין על
 אותה לתחית ומתפצעת אומר וו קיא יבאת חתן
 לקראת כלת ומברכין וקראש פי שקטיפת שידו
 על הארץ עלות לקראת הטיפת היודות עד
 וכתב קרמץ במזל מאמתו מברכין על הגשמים
 מעידתו קמים על הארץ ויעלו אבעטעות מן ה
 קמטר על פט המים וילבו אבעטעות וו לקראת
 וו קהולך למוד את גרם אומץ יקי רען מלפני יי
 ליון ולי אבותי שתשלם ברכה בכל מעשה ידי
 על שם שכתו בפרש מעשות למען יברכך יי לין
 בכל מעשה ידיך אשר תעשה פי ידוע קוה שקבה
 שולח ברכה בכרי כיון שהיא רגל לעשר שכל קטאו
 את קמעשך א בת האוצר ויקי טרף בצד ובחמו
 כל בואת אמר יי בבאות אס לא אמתח לרם את
 ארבותי השמים והריקותי לרם ברכה עד בלי די
 אל יוחנן מאי עד בלי די עי שבעו שפתתכם מלונ
 די אכל יש ברכה בכרי אחד יותר מאחד לך
 מתפלל שתשלם ברכה בכל מעשה ידי פי ברכה
 גדולה התחיל למוד אומץ באי אמנה השולח ברכה
 בכרי קוה השולח רל אשר שלם כמו קמוצא לחם
 אשר קווצא ע טוח קוה בשם שכבר שלם ט ברכה
 כיון שהתחיל למוד כדי לעשר כרי קוה גל שר
 קטורה קוה מלשון רזל נעמח הכרי מרד ואחז
 שך קדי וו תפלת שאל לש שאין ברכה מציה ל
 בדבר השקול ולא בדבר קממו ולא בדבר קממו
 אל בדבר קממו מן קען שכל יע יי איתך אר
 הברכה באסמין קיובא לדרך מתפלל תפלת
 קדרך יקי רען מלפני יי ליון ולי אבותי
 שתעצמו לשלום ותעצמו לשלום ותעצמו לשלום

ותקע לטעמך כל ארוב וארוב בדרך וקטעש כשם
 שהיוצא מעצת צריך לילך בקומו תכלה מישיחו
 בדרך כמו שאמרנו כך הנכנס לבדך גדול שלבים
 דשחי פריצ צריך לעמך בקומו תכלה קודם טאו
 וקודם צאת שאש אספוא מוקם שקורטןט לטולטן
 ולהדגטן מינכיון שהוא נכבי ושחי פריצ שחי
 טרדות ואיפטר שמעלשן עלטו ולא יודמן לו שם
 אדם מלפני זכות והורטן אותה בדיעקם הנכנס
 לטת הנכנסת אומר ואת ברוב חסדך אבא בתרונו
 וכשיבא אומר יי נחט בגדקתך וגו' ותמנא באלו בב
 פסוקים יח תעבת כנגד יח ברכות הנכנס
 להקיו דס אומר יקי רען מלבעך יי גאי וטאי אבותי
 שיחא לעסק זק לפעא פו שהקזיה היא סכנה
 שמיא יחתוך וודידי קדם וימות ט רופא חפס איה
 ורפאתך אמת שמיאמר מנחטת ואת ארכא ולפ
 שדך קדופא יס לפעא בשכר אומר להבך דופא
 חפס ולתחר שהקיו אומר באי דופא הייס הנכנס
 לטת המרחץ אומר יקי רען מלבעך יי גאי וטאי
 אסתי שתכעסע לשלום ותעצאע לשלום פו שבת
 המרחץ גם כן הוא מוקם סכנה לפי שהוא בפי על
 טפה טבת על עמודים והאש דולקת תחתו
 ולכן הוא מתפלל לשם ואומר ותעלע מן האור הזק
 וכיובא ט לעתיד לבא כלומי מאור טת המרחץ ומן
 הדומה לו דקייס אור גהינס ואל יארע ט דבר
 קלקלה ושען מעתה ועד עולם פירוש שלא תפתח
 חטפה ויפול באש וכשיבא אומר מודה את להבך
 יי גאי וטאי אבותי שהגלתה מן האור היוצא בלילה
 אומר לשם שמירק מיימיט מייכא ומשמאי גביא
 ומלפט אוריאל ומאחרי רפאל ושבת אל על
 ראשי הצלע יי מטבע רע ומשטן רע ולטון זק
 כדאיהא בשקיק ר לישער ארבע כותת של מלש
 השדת מן למין נטע קבך מחנה ראשונה שר
 מייכא על ימיט מחנה שניה של גביא על שמאן
 מחנה שלשית של אוריאל מלפט מחנה רביעית

של רפאל מאחריו ושבת של קבך באמצע והוא
 יושב על כסא דס וגשאו **ובר** אלו קברות
 שאמרנו צריך להוציא בהם שם ומלכות
 שכל ברכה שאין בה הזכרת השם ומלכות אינה
 ברכה כמו שכתבנו בהקדמות הספר הזה וכן
 כתבו קתשפות והרמב"ם והרא"ש והאג"ד חולק
 עממם בזה והט"א ראינו כדאשכחן ברב חנא ורשבין
 דלא אמרי אלא בריך רחמנא דיקבך לן ולא יקבך
 לעמרא וכת קל גרשום בר שלמה שווי אינה ראינו
 ט התלמוד קטב המטבע שיחא דמטמין רעה
 דאמר בריך רחמנא דאחי פתח ומסקנא דאמר
 בריך רחמנא מלבא דעלמא וכו' עדי קבא קראנד
 ראינו מערכת וימון שאין בה הזכרת ומלכות וכן
 בתפלת הדקדוקתא קצרה כון שהם ברכות שאין
 להם קבצ מיקלשן בהם ועל שם זו אינה ראינו
 דברת הזימון לט חשבטן לה ברכה דאס כן קונו לכו
 חמש ברכות בברכת המזון ואכן ארבע תני
 ותפלת הדקדוק ותפלה קצרה אינה אלא דחמיס
 בעלמז שמוקם מיאת השם שישמרהו בדרך וילכו
 לשלום קרע שהרי כשיעט לשבט מתקדר דעתה על
 מתפלל תפלה כהנה וכל אלו קברות אינה אלא
 לרואה אותם מל יוס לשלשים יוס שהם חדוש אטל
 לא שרואה אותם בכל יוס דהם אמרישן בגז קרוא
 חטרו לחחד שלשים יוס מעבך שהחייס ותנן עמי
 ר יהודה אומן קרואה אתהיס הגדול לפרקי מעבך
 ומפרש בגמ' דקייס לחחד שלשים יוס ואמרין עמי
 בגושלמי דפרק קרואה שמעון קמטרא שא לר
 חייא בר אבא בען אינא דאנא סלק וחמי ידוש בגל
 טעה מהו שאקרב אל חין אתה צריך לקרוע ופ
 תעלע על דעתך שקרואה את המלך בכל יוס
 יבך היילך חין כל אלו קברות אלא משלשים
 יוס לשלשים יוס ואת קדי ברעמיס ובוועת
 ובריי חפוט של בשם חין שם פרק אלא בבר
 פסקה שיפסי צריך לכתב כמו שאמרנו למעלה

מלכות ברכות

ויל שיש הפרש בין הרוח איות הדבר בעצמו כגון
 קדים ובבשת וימיס ורוח אית חצרו ומלפ ישראל
 וכן הרוח דבר שאין הדבר קדום בעצמו שראי
 כגון רעמים וברקים ודיח חמות של גשם אעפ
 שהיא איות הדבר בעצמו שכן שהחמה דומה להחיה
 אולם מבדך בכל הפסקה שמפסיק והלאכל
 כתב בתשובת שאלה שדיח חמות של גשם אינו
 קדמ קדום בעצמו שהריח מוסיף וקולך וכן כתו
 בחדושי דבש **השער** קתשיש
 לבאר ברכת **השער** קתשיש
 שאין להם זמן קטע בשנה וראיית להתהיל בברכה
 מילה מטעם שהיא מעשה ראשונה שיתה יבנה
 האדם אחר באת מרחס אמו **ברכת**
 מילה הייבול איש מישראל
 לנול את ברו קמלה לו ביום השמיש שנאמר ובוים
 השמיש ימול בשר ערלות והמל מבדך קודם
 שימול ברוך אתה יי אלים יי אלה אקנו על המילה
 מנתק את העלה כל העשר קחופה את העטרה
 עד שתגלה כל העטרה ואחר כך פורע את העשר
 או הקדום הקך שלמטה מן העשר המדובק ער
 העטרה בעטרו ומחורו עד שיראה בשר העטרה
 כולה ואחר כך מוצץ את המילה עד שיצא הדם
 ממקומו והוא הדם המדולל כדי שלא יבא לנגו ס
 סכנה ולבך ארזל כל מהלך דלם מעבדין לה
 ואחר שימוצץ מותן עלה אספלטת או רטיה וכיוצא
 בהן לתפא ואחר כך מטל ידיו ורוחן פו כדי שיבד
 בעקיות אשר קדש ידיו מבטן שידיו ושו מלכלכו
 מהמילה והמטצה ומבדך את הבן באי אמנה
 אקנו להכטסו בברית של אברהם אבינו ויש אומר
 להכטסו לברית בלמד וברכ זו נתיקנה מטעם שהאב
 מצוה על בן לנול ולפדות וללמדו תורה ולהשיאו
 אשה לבינו שמקיים ואילך הם מוטלת עליו מצע
 אלו יש אומרים ש כשמל האב את בן אינו חייב
 לבדך להכטסו שדיל בברכת מילה והלאכל כתב

בתשובת שאלה שמבדך להכטסו מטעם שהאב חייב
 לנול זו הברכה היא על חיוב האב יותר מכל אדם
 שברכ מילה שוק היא לכל אדם ואם נדיטן להכריש
 בין חיוב האב לאב בע אדם כת קלמ' במזל אס
 אין שם אביו אין אחרים מבדכין ברכת להכטסו
 ויש מי שהורה שיברכו אותה בן או אחד מן העם
 ואין ראוי לעשות כן והלאכל קשיטעלו וזה לשון
 א"א מנסת ברא במאין דאמ' בל או מיוחד שבעט ובה
 אלא שהסנדקנס מבדך עד כאן ופ' סנדקנס
 בעל קברית שקורין בלש פודים וכתב המכרש
 שאם אינו יודע את הבן לבדך להכטסו אחד מן
 העמדים שם מבדך ומוצאו שכל קברות אעפ
 שיצא מוצאו ועטין העמדים שם כשם שנכנס
 לברית כך יכנס לתורה ולחופה ולפעמים טובים
 שאו קמנות הבן המוטלת על האב כדון שאמר
 וסדרם על זה הסדר על שם דאמרינן לעלה ילמד
 אדם תורה ואחר כך ישא אשה והוצר אחד כך
 מעשים טובים אעפ שהיא חייב במצות מיום שהיא
 בן יג שנה ויום אחד מכל מקום אינו בן עגבין עד
 עשרים וכבר היה בן שמונה עשרה לחופה ואחר כך
 לוקח כוס של יין ומבדך תחלה בפה ויש אומרים
 שנדך לבסות ערות הקטן בשעת קברכה וזב
 המפרשים אומרים שאינו צריך וליה הסתם הר
 יונה ואחר כך מבדך באי אמנה אשר קדש ידיו
 מבטן ידיו זה יצחק על שם אהבתו והיה מקודש
 מקבטן שקודם שנתעברת שרה נתקדש אברהם
 במילה ועוד שנקרא שמו קודם שמוג שנאמר ואת
 בריתי אקיים את יצחק אשר תלך לך שרה ונ' אקיים
 פוטריקון אשר קדש ידיו מבטן חק בשאריו שם
 פרוש בבשרו שם חק של מילה ואמר חק שאין
 בה טעם ידוע לא לא גודת מלך וצאצאיו חתם
 באות ברית קדש פו צאצאיו אחריו חתמם הקבל
 באות ברית זו שהיא של קדש אות וברית קדש
 במילה וקרא לה ברית קדש על שם ובשר קדש

יעברו מעלך וקול נדרש במנחות על המילה
 ורית פרש אשר קדש ידיו מצטן זה אברהם אבינו
 שנקרא ידיו שנאלץ מנה לדידי בבתי חק בשאריו
 שם זה יצחק ונאחזיו חתם באות ברית קדש זה
 יעקב ובעט דבש בעט קדש אברהם כינו אברהם
 והכשעת בעט אברהם בעט והנה השלשה אבות
 נזכרים כאן והם הראשון שקר' על כן בשכר
 זאת פירוש בשכר המילה ג' חי חלקמן ערמו אומר
 לו השמות על שם לזכר שרי ירנן אל ג' חי ומילה
 בעצרת חסד קיי' ואמר חלקמן ערמו ג' ש' אר
 על שם טל ש' אר' ולב ע' ל' ב' ח' ל' א' ל' ג' ע' ל'
 ע' ל' ע' ל' ידיות על שם מה לדידי קצתם נאברהם
 ועל שם נתינת חת ידיות נפשי בקף חויתם זרע
 קדש על שם זרע קדש מצבתה שארם משחת
 למען ברית אשר שם בבשרים משחת פ' מנהש
 ש' ל' מי שהיא מקול אים נכנס לג' היש כמו שנאלץ
 כוכביה גם את בדם בריתך שלחתי אסיניך מעבר
 אין מים ב' ב' א' כורת ברית על שם וכרות עמו
 קברי' ומצאתי בהאבות ש' א' ל' ל' מ' א' ע' ל'
 על כן בשכר זאת ג' חי חלקמן לעד ערמו ע' ל' כעית
 לקדושים להעל ידיות שארם משחת ומגרש שם
 בשכר המילה חור אל חי חלקמן לעד כמו שכתוב
 ג' מילה וקמיותי את בריתי ע' ל' וצ' וצ' וצ' וצ'
 אחרך לדורותי לברית על של להיות לך לחלם וע'
 ואחר כן ש' א' מ' א' ק' ש' א' ו' א' א' א' א' א' א'
 להעל ידיות שארם משחת ור' ל' ידיות על הנפש
 שהיא חצבה מן ח' ועטן כעית לקדושים חסד
 אשר ור' ל' כאשר עית לקדושים ודומתו בשם
 בשכר' כ' פרש ארמ' אל ברכה ו'

אלהינו

ואל אבותינו קיים את קילג
 קזה לחבו ולחמו שנקרא שמו
 פלעם הרבה נסים ונפלות נעשלו כשפולג כמו
 שפרשם בברכת אשר יצ' בחכמה וגם היום אין
 לו חס שמונה ימים שפולג ושפולג את רמון במילה

לפי תקן להתפלל עליו לשם סיקי ימקו לחבו ולחמו
 וירפאו ואינן קיים על שם קיימט כדברך י' שמח
 פאיש ביוצא חלצו ע' ש' א' ח' ב' נ' ח' מ' ח' ל' ח' י'
 ותגל האשם צמרי בטנה על שם צמרי בטק' לחמו
 ישמח אבך ועמך ונאמר וא' ע' ע' ל' ו' א' ח' י'
 מיתבססת בדמיוך וג' ש' ד' מ' י' ד' ס' פ' ח' ו' ד' ס' מ' י' ל'
 ומנהגה שאומר ואומ' לך בדמיוך חיי פותן בארבע
 מן היין על שפת התפוק והטעם משום דאמרין
 במדבר סי' ע' ר' ב' ש' י' מ' ח' ח' ח' ע' ל' י' ח' מ' ש' א'
 י' ל' ו' א' ח' ק' נ' פ' ר' ע' ו' י' ח' א' ש' ק' ה' פ' ל' ש' כ' ל' ח' ו' ת' S'
 ארבעים שנה לח' ק' י' מ' ו' ל' ש' במדבר מ' פ' ט' ט' ו' ח'
 הדרך ומ' פ' ט' ש' ל' נ' ש' ב' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 עמרים לקר' ל' ר' ע' מ' ש' א' ו' א' ח' ק' י' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 מילה וכל קבלת מצוה ול' ק' י' ח' מ' ש' א' ו' א' ח' ק' י'
 שרע ויחושע משקף אותם ע' מ' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 משקף כמו ש' ו' י' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 באש ויטחן ע' א' ש' ר' ח' ו' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 את צ' י' ש' ד' א' ו' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 השקפה קיתה להם בשעת מילה ופריעה למות
 ול' לחיים ו' א' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 פריעה תהיה לחיים ול' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ש' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 על ידי המילה ל' ע' ל' מ' י' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 כמו שפרשם למעלה ונא' ו' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 אשר כרת את אברהם וע' ו' ע' מ' י' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ואומ' פ' ס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 שהמילה נקראת טוב כדאמר' במ' ס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 אות' ח' טוב ק' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' בע' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 שאמר' וא' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 מ' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'

וכמיא דריחור על ידי אישע כן יתסי בעגל ובזמן
 קריב כאיגור ואעבור עלך וארדך וגו' כמו שכתוב
 למעלה ובסדר רב עמרם ורצמו סעדיה לתו' מסח
 בקשה זו' אל מלאיך דרוטנכרוק היה מור ג' לעמוד
 כשמשלן התפוק והשא ראייה מנמה שכל ועמוד כל
 הפס טברית' ועוד מראמרי קתס העמדים שס
 אומרי' כשס שנכנס לברית וכו' : וכתב רב נחמ
 גזון בתשובת שאק היכא דלכח לא אומנא דמקיל
 וגברא דתפש לפה לשוקא מבגדך על המילה דהיכא
 דאיפטר בעשרה עשר והיכא דלא איפטר מבגדך
 בפחות מעשרה' ופוקנן להתפלל בבת ארבעה
 ביום המילה' ובאי ששלא פוקנן להוסיף לבגד
 ארבעה קודו ליה קראו בשמור ואין סופלן על כשהס
 וגם אין אומרים יעך' ביום ברה מטעם שהיא יוס
 שמחה לראייה וכל יוס ברה' וכן הוא אומר ש
 אכס על אומרתך' ובמקום תפלה לדוד אומרי' שיר
 המעלות אשרי כל ירא' שמדבר מעטן קבטס'
 ובטלמל אין משעס שוס דבר מסדר היום לא
 אחר תפלה לדוד אומרי' שיר המעלות אשרי כל ירא
 בלבד ולקמן בברכת טשורין אבאר פ' הוא יותר
 טוב מנהג איש שלא' ונהגו כשמכנסין חילג למקו'
 קווער לעולו אומר המנהג בקול רס ברוך הוא
 והפס עשין בשס' והטעם ברוך השמו'
 למנהג ימים רמנן קבא כת רבנשון גזון יוקא
 דאיתפלד והוי בר תלת או ד' וימין שרנגילין טחא
 כפשיה דמחלן לפה על קבריה ולא מבדטן על
 המילה ומסקין לפה שמא דכדמרחמין לפה מן שמיה
 והוי תחיית המת' הויא ידיעה שמוקא ומעבדן לפה
 לחיוב' וכתב גזון יוקא דמית ולא הוו לפה תמנע
 וימנן נהיג בבן דמחלן להבשת קקברו דלא תיעול
 ערלתה עמיג ובאלו קארעת סוקנן חנסיס לתפוך
 ערלתה בקנה חדה' מוקל שיש לו לעול שטס או ג'
 תמקות שחר איסן צריך לבדך על כל א' ואס רמו
 שי' שעשין מעשה אחת אחר מבדך לטב כ' אחר

שעשה מעשה אחת כמנח פעמיס איסן מצדך לא
 פעס אחת שאין שס קסיח קדעת מלאחר שבתלה
 היה בדעת לעשותה שטס או ג' פעמיס' ואיסן קרוי
 הפסק וקסח ברכת אשר קדש ידיד מבטן שמבדך
 אחר כל מילה' שקרי ביקנא' הברכות אין הפסק
 בין כל הגמן ובין השתיה' אבל אס לא היה בדעת
 מתחלה לעול תפוק אחר לא שקבאו לו אחר שבר
 על המילה קרא שונה חוזר ומבדך על קשעה' וכן
 אס סח סחית חולטן בין ראשונה לשנייה חוזר ומבד
 על קשטיה אעפ' שבתחלה היה בדעת לעול ששת
 אבל אס סח בבר מצוה למילה כגון השאו גוד
 לעול כוונתו לא קוי הפסק ואיסן חוזר ומבדך רמו
 שכתבו בהקדמת הספר הוה בשוחט בקמות או
 עשית בבת אחת שדינה שוק' וכן כת רבי מנאל
 שאס קס שט בפיס מלאס א' שאין אשך קבן מבדך
 לא אחת להכנס ב' בצבית של אברהם ב' וחס
 שט מוקלס קא' יבדך על המילה והכ' איסן מבדך
 על המילה לא אשר קדש ויכאו שטקס ל' תפוקות
 כשא קרי' בן ג' אית אס כודמנה מילה ביום קכפרי'
 או בט באב כוס של ברכה מה יקא עלו והשיב דלא
 מבדטן על קיין כל שקד כדעבדין בדוכתא דלא
 שפח טח המנא' וחוינן לבזון דאין מבדך על קיין
 ומנחו ער לערב ושותה' ואכן לא קל קב דקיימלן
 המבדך צריך שיטעס קכא לא איפס היס לעבד
 לעבדך עלת ולא לטעס המבדך צריך שיטעס'
 לטעמניה לפוקא חייסין דילג' אית למסדך פ' יבא
 לשתת אף בלא זק' לשתיה ער ל' ארתא הא קיימלן
 צריך למטעמי מקמי דלשתש ואי אישתש מקמי
 דלטעס צריך למקד ולברוס ואי לא קדר ומבדך
 משתכח דקא שתי בלא ברכה ואי קדר ומבדך הויא
 קמיתא ברכה שאינה צריכה וקא עבר משוס לא
 תשא קילקד לא איפטר ומקלען לפה בלא כוס ולפס
 לא מבדלען על הכוס בט' באב שחל להיות במוצאי
 שבת וכן כת קרמנ'ס בתשובת שאק שאין מבדטן

אמרו ז"ל כשאין ק"ה א"ל מלך בחלום חלמה של
 מה אהן לך ושאלו חכמה ומיניע ונתפשע כאשר
 מבואר שם בפסוק שאמר אחרי כן ויקץ שלמה
 והנה חלום ויש משתה לכל עבדיו ואמרו לו
 מ"ן ששין סעדה לנמיה של תדק ע"ב ויא
 שלפדיון הבן מערבין שהשמחה במעשן משום
 דלכא נערא דיבוקא ולא יתכן דהא אמרינן קתם
 דהיכא דמת הבן לאחר שנשים יוס סב"ך לדות
 והתם ודאי איכא נערא דיבוקא ולא מערבטן ואם
 כאלא מת הבן מערבטן וכשמת הבן אין מערבטן
 חס כן נהת דבר"ך לשיערוין שפעמים מערבטן
 ופעמים אין מערבטן ויא טעם אחר שאין לב"ך
 על פשיית שום מעשה שהשמחה במעשן וא"כ שיש
 שם שמחה שקטעם שבט שאין מערבטן שהשמחה
 במעשן מפט שינעה ראשונה של פשו"ן נעשית
 על ידי ק"ה בעטן אדם וחוה וכדאמרין בהגדה
 שהיה הבן כשושטן והמלאכה מעבדיו ומזמירין
 לבטו ולפ שמעם זו נעשית תחלה על ידו א"ן
 מערבטן כן ובמילה קיה לבו לב"ך שקשמ"ח במעשן
 מטעם זה קטעם ג"ל שמילת אברהם אב"ם שהיתה
 ראשונה נעשית ע"י ק"ה כדאמר בהגדה שאברהם
 היה מתפחד וידיו רופפות ובא הקב"ה וסייע עמו
 ודורש זה מימה שכל וכרות עמו הכרית לו לא נאמן
 לא עמו מלמד שאחו וסייע עמו ומשום דאיכא
 נערא דיבוקא נענען ואין מערבטן שהשמחה ב
 במעשן אבל באחר מעת שלא נעשו תחילתן לא
 על ידי בט אדם אין לב"ך כן כתב אבן קירחי נהג
 בצרפת להבא ספר מלא חיל ועפר וטומטן שסאת
 חתך המילה ויש סמך לדבר בצרקי ל' אישר כל
 ארבע שנה שקו ישראל במדבר לא היו פורען משו
 עבוי הד"ך וכשקו ינוקלן היו פוטלן אותה ערלה
 וטומטן אותה בעפר ומאותה טעם ואילך ק"ו
 פותחין את הערלה בעפר ויש סמך לחול ושיתני
 את זרעך כחול קיס ולצ"ב ושיתני את זרעך כעפר

על חכום והמברך היא ברכה לבטלה מפט שאין
 יכול לשתת לה הוח ולא אחר מימי שקו"ן משן עטין
 בברכה וגם קת"מ קות אינם יכולין לשתת דילמ"ח
 את למסרך וקת"מ פת כתב שיערך על חכום
 ויתן לתוסף לשתת ולא ילף דילמ"ח את למסרך
 דהא איכארי בנלמ"ח הוא כשנודמנה מילה במים
 לו ואין ימים לו קטעם ביום מילה אבל זמן של יום
 הכשרים שקו"ן בכל שנה ושנה אי מעטמינן לה
 למק"ח את למסרך כשקו"ן גדול שהרי בקטנות
 הרגלוהו לשתת בכל שנה ושנה וכן כתב
 בצ"ל המערכת ונהג לעשות
 כסא לחלוקו ויש סמך לדבר בצרקי ראשון כשגורו
 בעיניו על הכרית ונתקנה לדבר וברח לו ונכח
 במערה ויאמר י"ל מ"ן לך פה א"ן ויאמר ק"ח
 קת"מ ל"ל אל ישראל פ"ע עבדו בריתך בעישר"ן
 חיל לו ק"ה חייך על מה שקת"מ על המילה כל זמן
 שיעשו את המילה תשד עליהם שקיימוה לשכ"ן
 מושיען כסא למלך הכרית שפ"ר א"ן שנהמר
 וילתך הכרית אשר אתה חפצם בן קנה בא חיל
 בצאות וכן נהג לעשות סעדה ביום המילה ויש
 סמך לזה במדרש שאומ"ן ויעש אברהם משתה גדול
 ביום הקנ"ל את יצחק ביום ק"ן מל את יצחק שעשה
 משתה ביום קשמ"ם שמו"ן וכן משמע בגדה
 שק"ו עש"ם סעדה ביום המילה דרב פפא סבר
 לברוט שהשמחה במעשן אי לאו משום דאיכא
 נערא דיבוקא וכן אמר רוד אספ"ל חסידי כודתי
 ברית על זבח ורבותין ז"ל אמרו זו סעדת מילה
 ומפדשים על זבח וב"ד מילת שקו"ן וב"ל שמונה
 ימים ופרש א"ר משה כהן שקטעם בזה שהיה
 חפץ כפ מות שאר כחות הנפש נמשכות ופגרות
 אחר הנפש המשכ"ל בעשיית המעשה ובדרישת
 החכמה שיקה להם חלק בשמחה אשר תגיע לנפש
 המשכ"ל בעשותה המעשה או בהעטמו לחכמה
 וזה יק"ה בעשות סעדה במלך ובמשתה וכן

הארץ עכ' וכל הארצות נחמנו לשים חתמת
 הערליק בסיד כתוש היטב' גרסינן בברך
 הקללת תמו רבנן חביבין ישראל שחבבן קנה במשה
 תפילן בראשיהם תפילן בודועתיהן' וצבת
 בנגדיהם ומיווה בפתחיהן ועלמם אימר דוד שבע
 ביום קלתיך ועמר' ובשעה שנכנס דוד לבית
 המדבח וכלה את עצמו ערוס אימר אוי לשאט
 ערוס בלא המצת' וכוון שנוכר למילה שבכשרו
 נתישבה דעת' לאחר שיכח אימר עלה שיריח שנא
 למנצח על השמינית על מילה שפתחה בשמיני'
 ופי קל' משה כהן מצה שמינית אחר שבע מצות
 שנצטוו בטוח' או מצה שמינית אחר שבע מצות
 הנמצאות תמיד לכל אחד מישראל וקם חרבה
 כנפעת צבת' ושת קצעת התפילן של חזרות
 וקראש והמיווה עכ' כתב הרמב"ם המלך את הגרים
 מברך באוי אמר אקום למנוח את הגרים ולהטיף
 מהם דם ברית של מלך דם ברית לא נתקיימו שמי'
 וארץ שנאמר אס לא בריתי יומם ולילה חקות שמים
 וארץ לא שמיית ברון אלה' כורת הברית'
 המלך את העבדים מברך באוי אמר אקום למנוח
 את העבדים ולהטיף מהם דם ברית שנאמר קמול
 ימול ילד בתיך ומקנת כסף וקיתה בריתי בבשרך
 לברית עלה של מלך דם ברית וכו' נראה מדבריו
 שאין לבדך בשעת ברכת על המילה וכן כתב
 הרמב"ם ז"ל והטעם מפני שברכה זו במקום על
 המילה היא' אבל בהגור עמרים כתב המלך את
 הגרים ואת העבדים מברך תהא באוי אמר אקום
 על המילה ואחר המילה יברך ברכת אחרת למנוח
 את הגרים ולמנוח את העבדים' וכן היא דעת
 הראש' ונשאל בעל קללות גדולות המלך את
 העבדים אחד מברך או שתיים והשיב המלך מברך
 על המילה ועל למנוח את העבדים כולל במקום
 להכשירו בברית של אברהם אבינו' ואם היה הגר
 או העבד גדול בשעת המילה צריך לנשות עדות
 בשעת הברכה ואלו כולל או אינו צריך כוס ויאת

טענה כוס והוא הנכון' וכשיבא הגר לתפיל
 הולטין אצלו שלמה תלמידי חכמים ומודיעין אות
 קצת מצת קלת והמורות וענש המצת ולחחר
 שודיעוהו ויקבל עליו מלך הות' ולאחר שיתפיל
 מן המילה חוזרין ומודיעין אות' כמו שעשו קודם
 המילה אס קבל יורדין עמו לבית הטילה וטובל
 ומברך באוי אמר אקום על הטילה' גר שנתגייר
 מהול וקטן שפולר מהול צריך להטיף ממנו דם
 ברית' וכת' רבי אח"י שאין צריך לבדך על המילה
 לא אס כן נראית לתמוך שהיה ערלה כמשה'
פדיון בכור חייב כל איש ישראל
 לפדות את בנו שהול
 בכור מאמו מן חמין מכל יום ומעלה שיבא מכלל
 נפל שכל וכדויו מנן חדש תפדה וגרסי' במדקדושין
 הר' משנ' שאס קיו ל' בעסמא נשים שחייב לנדות
 את כלם שנא כל בכור בניך תמדי' פשיטא בטור
 דחסתלה רחמנא מהודיעי' שלף בכור בכור מנחל
 מה להין ראשית אופן אף כהן ראשי' אופן וגם פטר
 דחס קמל' דלא וצריך לתן לכהן ה' סלעם' והסלע
 הוא ד' דינרין והדינר א' משנן שקל א' גדות והגדה חצ'
 דקסמכל באוקיף של קל מריח' והגדה היא משקל
 יו' שער' ואם מתהבן אחר ל' יום חייב קאב לתן
 לכהן ה' סלעם למדיוס' אבל אס מתה קודם ל' יום
 אינו פוק' על כלום וכתו' בסדר הגאונים לסדר מנחל
 הפדיון והברכה כך שיבא אות אצלו למט הכהן
 ומודיעו שהוא בכור פטר דחס וישא אותה הכהן אי
 זה תרצה יותר בנך בכורך זה או ה' סלע' שנתחייבת
 לגדות' ויענה אות אצלו בט בכורי אפ רובא יותר
 והאלך ה' סלע' במדיוס' וכשתין אותם על בגדו יברך
 האב אקום על פדיון הבן ושהחיימו' ואח"כ מוונן
 לכהן כוס של יין וקדם ומברך צפ' קמפן וצע' בשמי'
 ואח"כ אומר באוי אמר אשר קדש עבד במש' אמו
 ולא רבעש יום חלק את איבריו למיח' איברים ואח"כ
 כפח' ס' נשמ' שנא ויפח באפו וצ' ער' ובשר חלבו
 ונעצמות וגדים סככו שכל ער' וכאר תל' שש' עו'.

לפי
 שם
 המלך
 יתן
 ענין
 המלך
 ופירוש
 המלך

ומנה לו מאלו ומשתה דבא וחלב להתענג בו וזמן
 לו שני מלאות השרת לשמרו במיש חמו שכל חיים
 וחסד עשית וגו' אביו אומ' זה בט בכורי ואינו אומ'ל
 זה בט בכורי שט פתח קבה דלת בטע' ה' סלעם
 נתחייבנו לתן לכהן בפיו שכל ופדיון מבן חדש
 תפדה בערך ה' שקל' וגו' ונאמר אף פדה תפדה
 את בכור האדם כשם שזכה בכור זה לפרוק כך
 יזכה השם לעד ולתורה ולמעשים טובים באי
 מקדש בכורי ישראל ואומ' קכהן זה תחת זה זה
 מנחל על זה יצא זה לכהן וכנס הבהן הזה לחיים
 לעד ולראת שמנים ופאתן ידו קכהן על ראש הבהן
 ומערכו כענין יברך וישמרך וגו' כ' ארך ימים
 וספות חיים וגו' וטובא בהם ואם פדה הוא ענינו
 מערך אקבו על פדיון בכור ולו יברך שהחיים
 וכתב הראש ונהו לברך ברכה זו בספר אבן
 באשכנז ובגדל ל' נהו לברך ולו מצאנו שמערכו
 שום דבר של חזקתה במשנה או בתוספת או בגזל
 כ' אחרי סדור רבאשי ורעל ל' מצאנו שמתחדש
 ברכה ושני למען יברך קכהן ואינו עשה שום
 מצוה לא מקבל מתנות כהונה וגו' ראשי הברכה
 אינו מצוה אשר קדש עבר במיש חמו אם קדושת
 בכור קאמן בפני רחם הלה רחמנו אף בכור
 בהמה שהיא קרב על המוצא אינו קדוש עד שיא
 לויד קעלם עכ' ובסדר רבי סעדיה מצאתי כתו
 במקו אשר קדש עבר אשר יעב עבר ולהאי פוסח
 ל' קשיא ול' מידי אעפ' שכת' שם שאין לענין ברכה
 ז' קכהן אינו יכול לברך שום ברכה בעת הפדיון
 כתב ר' שאם מית הבהן לאחר ל' יום מערך על פדיון
 הבהן ונסתפק בברכה שהחיים אם מערך אותה
 שן שמוצר עבר או שמוצר מערך שן שזכה
 לקיים המצוה פדיון הכרם' הסוטע
 כרם בשנה ה' לטיעתה כתוב בסדר
 הגאונים שברך שיקח מל' פאות הכרם ל' אשכולות
 ואשכול א' מן מצע ולקח ה' אשכולות שבו ואחר

כך לקח מעט כסף שיקיה בו שזה פרוטה ומעריך
 אקבו על פדיון כרם רבע שבוין שבת קמינה
 קיים היו מעטן כל פדו כרם רבע לקדש וטבאו
 שאין שבת קמינה קיים יהיו מעשות לו קדש באי
 מקדש ישראל במעט' ויא' שאין להענין בברכה זו
 מנע של חזקתה בשום מקום מהתמודד כענין
 שכת' הראש בברכה פדיון בכור שכתבנו למעלה
 ואחר כך לקח ה' אשכולות ופוחטן שבו ומאבדן
 כדי של' יקנה מקום שום אדם ולקח הכסף
 ושוחקו ומטילו בו ומשמיע פרות הכרם כל אותה
 שנה ל' עבר וטבאו יאסוף אותה לדורכס בגת
 אבל חזקתה כשאר כל אדם וטבאו מקום דורון
 ל' מי שירצה ובשנה ה' אובל מקדשם ודורכס
 ועשה מקום יין ומזכרו ועשה בו כרעו וז' אש
 קחתו שלש שנים יקיה להם וגו' ובשנה ה' תכלו את
 פדיון להוסיף להם תבואת' וכת' הראש בתשובת
 שלה תעב' כל שבו מערכו ל' חיי' בר' שמעון בר
 חד תאט נטע רבע וחד תאט כרם רבע וקיימ'
 ל' כמיאן תאט נטע רבע באר דקלתא כרבי
 המאמיני באר' ובחובה לארץ קיימ' ל' כמיאן דתע
 כרם רבע וקילך כרם שיש בו כפגד' וזאת
 יוצאה ונבסקהו כרס' ואסור לאכול פרותיו כל
 פדיון אבל גטן יחידית אינו סוקה בה ואינו נריכה
 פדיון וכן כתו בשלח דב' אחי וכן דעת רבותי
 בעל התוספת וק' ורחיק קלוי' ושל' כדברי קרס
 במזל שכתב שאינו סוקה כרם רבע בחובה לארץ
 כלל עכ' **ברכת** אינוסין מערך תלה
 על הכוס בפה' וכתב רבינו
 סעדיה שמעריך ג' טרא' עע בשמים וכן כת' קרס
 במזל שיש מקומות שפוקהן כן ולא פסקו
 המנהג ואחר כך אומ' באי' אינה אקבו על העריות
 ואסר לנו את הארוסות וקתנו לנו את הנשואות
 ע' חופה וקדושין באי' מקדש עמו ישראל על העריו
 שנאמר וקתקדשתם והייתם קדושים קדש עצמך

אין זהו ל' זק
 ע' ע' ע' ע'
 ס' ג' ע' ו' ק'
 ז' א' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'
 ג' ב' ע' ו' ע'

במותר לך ולא בעריות ואמרי ברוש אר יקודק
 בן עי למע סמך חתו פרשת עריות לברש קדושי
 תזו ללמדך שכל מי שאור פרוש מן קערו קרא
 קדוש שכן השפמית אמרה לשם הנה נח ידעת
 פ איש אלס וגו' ועמו על קעריות רל עמו על
 קרקת קעריות או עמו לפרוש מן קעריות ודומה
 לו ועמית לרס פסל המונח כל אשר עך יי ארץ
 כומו כריך של נעשות ומנחתי בתאובת שלם
 להרמבם שהור גרם וקבילו מן קעריות ואסר
 לבו את הארוכות פלשי מדרבנן הוא שגורו על
 ייחוד פבויה ואף ארוסה לו התירו עד שתכנס לחופ
 ובברכה כדאמרי כלה בלח ברכה אסורה לבעלה
 כנדה עכ ואעף שאיסור זה הוא מדרבנן כריך
 לברך עלו עמו סימברטן על נר חמורה ומקרא
 מנלה שהם מדרבנן וקרא בר יחק אב בן שרש
 ואסר לו הארוכות מדרבנן חופה בחורי ממדרש
 פ יקיה נערה בתלה מאורסה ולא נשואה ואמרי
 מצי נשואה גאימא נשואה ממש הייב בתלה ולא
 בעלה אר נשואה של נכנסה לחופה ולא נבעלה
 שמדארוסה חתני מיחסר מסיקה לחופה ושון
 דבעטן מסיקה לחופה שמי לא קפא ליה לגמרי
 קילרך הויא ליה בארוסת אחר לגבה ואקירא ליה
 כדין אשת איש וקתיר לו את הנשואו כלו נשותיו
 הנשואות לו על ידי חופה וקדושין פ עי ברכת
 חופה שהיא עמרת את הקדושין ואעף שהחופה
 היא בארונה קדמי להושרק לפי שבה היא עתרת
 ועלה אמו סומפן אבל בעל העטור ולרף כתם
 שכל עי חופה בקדושין שהעלם הוא שטעו למר
 על ידי חופה וקדושין מטע שכל כפת הסמון
 לקוא לעל רפה ובכאן סמוכה היא זו שלוקדושי
 להא של חופה ואמרינן בפק דקדושין אמר רבא
 חופה קונה מקו ומיה כסף שאינו עמר אחר כסף
 קונה חופה שהיא עמר אחר כסף אינו דין שתקנה
 אמר אינו קטן צמוד עד שתכנס לחופה וחופה הוא

לאון כסוי ופקדאת כן על שם שח פה אותה בטלת
 כדאמרי בפק דקדושין לא יוכל למכרה וגו' ושון
 שפרש טלית עלה לשם עשואין שוב איך רשאי
 למכרה וכן כתו ופרשת כנפך על אמתי וגו' וכן
 אמר הנשח ואפרוש כנש עלן וארסה ערוקר וכתו
 וארשתרל וגו' ובעל העטור פי חופה היא שמוסר
 קאב ומכעסה לשת בעלה בשת שיש בו חדוש כעון
 לו קסדיטן שקורין קורטיטאש סביבת חתלים
 ויש שעשין סוכה טרד וקדם כפי המנהג ומתיהדי
 בה שפעס ואומר חופה הוא הסודר שחופן בו
 ראשיהם בשעת הברכה לכו מילתא היא מדאמרי
 במסוכה ולכלו בסוכה ולחדו בסוכ' אין שמחה לא
 בחופה ואמרי ברוש לעלם היא ברשות האכעד
 שתכנס לחופה לא סוף דבר לחופה לא לבת איש
 זו חופה שמקום מיוחד הוא כעשן כל שישבין
 שעה עם האשכנן וקס קטשואין עכל וקלמבן
 פי בתאובת שלם עטן כלה בלח ברכה אסור לבעלה
 כנדה וזל ואשאת בעטן הפרגם להודיער בה דעת
 על דרך אמת לא כמא אומתן תשובה לי ידעת
 במה יסתפקו בה דודאי מותרת היא שון שייחקה
 לעצמו של נאסרה אשה בזאת לשלח ממדרשו
 שלר אישר בן יעקב נמצא אח נשוא אחותו אב
 נשוא בתו על זה נאמר מלחם הארץ ומיה אבל
 כשנכנסה לשתוקיא מיוחדת וידועה לו בטה
 נקראין על שמו ומותרת שהדי דוד נשא אותן ולא
 הוזכר בכתו ולא בצנצנה הפרש בן מלך להדיוט
 ומנאמו גר לישראל נשואין אותן שנא ועיפה פלג
 כלב ילדי וגרען שופט ישראל שדבר בו קס
 כתוב בו ופרגשו אשר בשכס ילדי לו ואס תאמר
 שהשופט כעלך מטע שמתן שררה על הצבר
 ופרגשו ידועה נתת דברך לשיעדין להתרם
 לבעל קסס ופרגש בגבעה לו היתה אסורה עלו
 לא אמר חתו ויקס אישה וילך אחריה וכתו ויאמר
 אב קנענה לו חתמו וגם הוא קיה מתשש בזמתי

לא שיהיה מדבר מותר ומעשה שארץ והוא אמר
 ואוחז בתלמידי ואנתיקה פ' עשו ומה ובלה שארץ
 מכלל שהוא לא היה עשה לא ומה ולא נבלה שמה
 תלמי מן התורה היא מותרת ומדבריהם אסורה
 ופ' באי זה מקום והוא כדקדק וזו בתלמוד ואי זה בד
 נמצא עלה ובאי זה ומן נשפת משנה זו ומנה שאמר
 כלל בלל ברכה אסורה לבעל כדקדק אינן אלא למנ
 ששן שנכנסה לחופה נתייב לבדך ואסור להקות
 מימנה בלל ברכה וכעטן זה היא שפיה במקומה
 צמחה וכך אמרו כל הפחת לבתלה ממחמתים
 ולא למנה מימנה קרי זה בשלית בשלית וכו' וקטעס
 לכלי מנעט שהקדושין והחופה מנעת עשה וכל קבא
 לשא אשה שתהיה אסורה לכל אדם וקפיה על
 לרעה ולטמא לה אמרה תורה יקדש ויכעס לרופ
 ויבדך ברכת התעטע בעשה ואם הקדים ובא על
 ארוסתה בבת חמיני לקח מכת מדרות ואם לאחר
 שהכעסה בבת מקדים ובא עלה קודם ברכה
 אסורה לו כדקדק וכן כל שלא כדלה ממתים סבורה
 היא שון שאינן סוקר עמי כאשה שעשו נתן בגדושי
 והייה עק גרושת קלבהא לא רעה שתהיה על פלגש
 שלא תהיה קפיה לו ולא אסורה על אחרי ולא קדש
 כלל הרשות טרו וכן כת' הרמב"ם אינן אסור פלגש
 להדיוט ולהתורה למיראא כך אמר כל הטעל אשה
 לשם זמות בלל קדושין לקח מן התורה מנעט שבעל
 קדשה לשם זמות ביום שפגע בה ובעלה ולא ייחדה
 לעצמו לשם פלגשות דהיינו קדשה ולא אמר הרב
 כל הטעל בלל קדושין לקח וכן בהלכות מלפס
 כשהוטר פלגשי במירך לא הוטר כלל שהוא היתר
 מייוחד מ' ואתה במקומך תהיה מן הפלגש שאלו
 ידעו ופ' ופרוש ויבאו עלהן בנדותן עכ"ל הרמב"ם
 וחותם באי מקדש ישראל ע' חופה וקדושין וכן הוא
 בסדר רב עמרם ויא שחין למירכאן ע' חופה
 וקדושין לא מקדש ישראל בלבד כמו בומנעט שאומן
 באי מקדש ישראל בלבד וכן הוא בסדר רבי סעריה

והרף כת שאינן בדיו מנעט שהטעטט אינן שייט באומן
 ולא קדישי ישראל טעט מנהם לא בחופה וקדושין ובע
 פ' ער שתבעל כדאמר' בפ' ד' מניחת בשלית בעל
 יש להם שנכנסה לחופה ולא נבעלה ולכך צריך למנ
 על ידי חופה וקדושין אבל בומנעט דלא שייט אלא
 בעשה יל מקדש ישראל בלבד כת קראש יש מקדשי
 על פוסח ברכה זו למנה חין מברטן אקבו לקדש את
 האשה או על קדושי אשה ועד קינן מצאנו ברכה
 כזאת שמברטן על מנה שאסר לפ' קדשם וקלל חין
 אכן מברטן שאסר לפ' אבר מן החי וקתיר לפ' את
 השחוט ועד מנה עטן להוטר עריות בראן ועד
 מנה לו להוטר חופה שון שמברטן ברכת איירוסין
 בבת האיירוסין בלל חופה ועל ב' ברכה זו אינה
 ברכה על עשיית המנעט פ' פריה ורעה קיינו קיין
 המנעט והלכח פלגש וקייס פריה ורעה אינן מחויי
 לקדש אשה וכן קפושא זקנה או אילנית או עקרה
 וכן סריס חמנה שנשא מברטן ברכת התעטע וחין
 חיוב במנעט זו מנעט שאין בה קיום מצות פריה
 ורעה והילכך לא נתקנה ברכ' במנעט זו אף בפושא
 אשה לשם פריה ורעה שן שאיפשר לקיים מצות
 פריה ורעה בלל קדושין ולא דמי להיטה שאינן
 מחויי לשחוט ולא כול ואשפט כשהוא שחוט לכול
 מברך דהתם א"ל לחכול בלל שחיטה אבל ה"א
 איפשר לו לקיים מצות פריה ורעה בלל קדושין וגם
 קתם אפקיה קריא בלשון עוי שכל וזכות וזכות
 אבל ה"א כתיב יקח איש אשה ועד דבקדוסיא
 בלל שחיטה הילכך מברטן על כל שחיטה ובכמה
 זו נתקנה לתת שבה לפיכך אקב להבדיל מן העמי
 ועמו לקדש אשה המותר לפ' ולא אחת מן העריות
 והוטר מ' איסור ארוסות והיתר נשואות בחופה
 וקדושין שלא יטעה אדם למנ שהברכה נתקנה
 להתורה לו לכך הוטר חופה למר דדוקא ברכת
 חופה היא המתרת הכלל ולפטעמי הקדימו חופה
 לקדושין למי וקתיר לפ' הטעטט ע' חופה שאחר

להוצאת קמית ולהכנס כלב ויש סוּךְ לרבר שהמצא
 בקמית עת ללית עת למות ועו שקס בלמד ותמצא
 עת ספר ועת רקוד בלא למד כלומר בעת ספר
 דקיים במקוצת קמית ועת רקוד דקיים כשמקדי
 למע חלה מבטלן למוד עש שחסר משתקם למד
 לר'ף ושגלת על ברכת אירוסין אם מבדלן אותה
 בשעת טשואין וקדושין כבר קדמו או לא תשובה
 אין ראוי לעשות כן כל עקר מטעם שהמצת כלן
 מבדלן עלהן עבר לעשי יתן קילך מבדלן ואיכ
 פותן הקדושין וכן כת הרמב"ם ויש שצריך לקדש
 קודם ברכת אירוסין שמא תחזור בה האשה והיא
 ברכה לבטלה ועוד שכל המצת לפי שמוצדין
 עשיית המצת מבדלן עבר לעשי יתן אבל בראון
 אין מבדלן אמה אקבו לקדש את האשה קילך
 אין צריך לבדלן עבר לעשי יתן ומיקחו כהן קטלם
 כדברי הר"ף לרב נטרונאי ושגלתם מקדשין
 ומבדלן חתן וכלה בשעת חכנסת כלה בשבת או
 לח' תשובה לא בדרתם שלא זו יפה אסלקדש בשבת
 ולבדלן על קעריות קוצרן לרס אסור לקדש בשבת
 ואם קדש מבדלן יום מעבר שבת וקוצרן לרס
 להכנס כלה לחופה בשבת ולבעול כבר אמרו ז'ל
 מותר לבעול לכתחלה בשבת ואם לבדלן ברכות
 קוצרן לרס מותר לרס לבדלן ז' ברכות בשבת והחתן
 פטור מקש ותפלה ותפילין ומגילת המצת דקיימין לן
 העסק במצת פטור מן המצת ודוק שלא עשה
 מעשה לרבי קאייש מי שאומר אסור לעשות
 אירוסין וטשואין בתוך יב' חדש של אביו ושל אמו
 שקרי אסור לכנס לכת המשתה תשובה הפ חוין
 דלתא לא מיילתא שהמצת הזאת חמורה מלכנס
 לכת המשתה וקרי אתה מוצא אם מת אביו של
 חתן או אמה של כלה שאהב שבעת ימי המשתה
 ואחר כך פוקדו ימי אבולת ולא עוד לא שהיא יכול
 לשאת בנשואין ולא יעשה משתה מפורסם וידוע
 לרבי בפרקסיה אבל לכת אסורא בקרי מיילתא

ברכת הקדושין עכ"ל קראש' ומקדש אותה
 בטבעת שאין בה אבן או בפרוטא או בשוק פרוט
 ואומן לפי טעם עדים כשרי תהא למקודשה בטבע
 זו כלומר תהא לולא לאחרים מוזמנת ומוכנת על ימי
 טבעת זו והוא מלשון וקדשתם קיום' כדת משה
 וישראל כלומר זה הזמון שהיה מוזמנת לי ימיה כדת
 משה וקרא בזמן שהאשה טהורה ולא בזמן שהיא
 נדה וישראל ר"ל וכדת שהנתיב בנות ישראל שאפי
 ראות טפת דם כחדלן ויטבת עליו ימים נקיים'
 ובעל העמוד פ' כדת משה וישראל כלומר שמסרה
 האב לאב' או לשלחי הבטל ולא כעבדא דברנש
 דלא כדת משה וישראל הוא כדאית טבמות בפ' ג'
 קהוא עבר דקרא ברנש דאקדשא כשהיא קטנה
 ואותה אטבור קייה אהא איש וחטפה מינה'
 רב כרנא ורב כרנאל תלמידי רב הוון קתם ולא
 אכרכות ג' טא מכתרא ומפר טעמא קהא עשה של
 כה' ג'ן אפקעה לקדושין מישה דכל מקדש אדעת
 דרבנן מקדש והטעם שאין מקדשין בטבעת שיש
 בה אבן מטעם שאישר שממה דעתה על האבן
 שהשוק יותר משאיה סתרה והוון להו קדושין בטעו
 ואינה מקודש' והמקדש בעד א' אין חוששין לקדושין
 ואפי' שפסא מודים טבעת שאולש שקדש בה את
 האשה אינה מקודשת שהרי יש לו להחזיק דקיימין
 לן שמינה עמי להחזיק קונה בכל דבר חוץ מאשה
 לפי שאין אשה נקטת בחטפן' ואת שהאשה לא
 תחזיקא לשלש ותהיה מקודשת ט' אכ קהי בעל
 כשולח יד בפקדון ונעשה עליו גולן וקיימין לן קדש
 בגולן קודם יאוש לא הוון קדושין' מי' אסאמל לכתו
 האשילע טבעת זו שאקדש בה אשה והמשאיר
 קודה כק' הוון קדושין על מנת כן האשילע שיקדש
 ט' ויפרע לו אחר קדמי הטבעת כדאמרי' במוע
 קטן האומר לכתו האשילע חלקך לבקר את אב
 ומצאו שמת קודש ומשאל לו דמי קודש קבא עמי
 לא שאל ואמרי' בתק' דמגלה מבטלין תלמוד תערה

לר"ף ושלש על מנע שאינן קנאו ושהמחויב גרושת
 אינו צריך וברכות לא ברכת אירוסין אם קומצן
 על דבר זה או לא. תשובה אינו יודע אי זה גזון
 אינו צריך זה שאם צריך הוא לברכת אירוסין צריך
 הוא לברכת נשואין ואם אינו צריך לברכת נשואין
 למה הוא צריך לברכת אירוסין ודבר זה אינו נכון
 ששן שהנשואין הראשונים עקודין לגמרי קונו לפי
 נשואין בתראי נשואין גמורין כדמשקרא וצריך
 אירוסין ונשואין: וכתב אבן קירחי ברכת אירוסין
 ונשואין אין להומרס על כוס אחד שהרי בשתי
 מקומות נתקפו דתשא מברכין ברכת אירוסין וצו
 האירוסין וברכת התעס בשת התעס ר' יהודה או
 אף בשתי האירוסין מברכין ברכת התעס ובהודא
 שם כדשיקיה לט גם בה אבל בשאר מקומות
 בשתי התעס מברכין אותה ושן שנתקפו בברכה
 אח' להיותם בטוס אחד. ועוד שזה מותר במועד
 וזה אסור במועד דתנן מירוסין אבל לא כונסין:
 וברכת אירוסין היא ארוסה ובסקילה קבא עלה
 וברכת התעס היא נשואה ובחנק קבא עלה ועוד
 דאמר ר' שמואל ובמסותריס אין עשין ברכת אירוסין
 ונשואין על כוס אח' לפי שאין עשין מעט חטלות
 חטלות ואין לגמיות זה לנקמה דתעס מעלות שבת
 ויט קא חשיבו קדושא ובריתא חדא מילתא היא
 שהרי בהביל עבמה מוצר קדושת שבת וקדושת
 יט שן קדש חמור לקדש קל והביל היא ערך
 הקדוש עכ'. וכן כתב ר' שנירין ב' כוסות לפי שאין
 ברכת אירוסין בשתי האירוסין. וגם טעמים אדם
 מקדש אדם ופושא להלך ומן מרובה. כתב ר' שנירין
 נסים אם היה מקום שאין מעי ס' יין יקח צמוקים
 ושרה אותם צמיקים ויסחוט אותם ויבדק עליו ואם לא
 ימצא צמוקים יבדק על השכר שהכל. ולא סג' לא
 בכוס. אבל ברכת אירוסין אם לא ימצא כוס יין
 ואפי' כוס שכר יבדק בלא כוס ברכת אירוסין ללא
 מעשה מן קמובחד היא. אבל ברכות חייב לבדוק

בפ' או שהכל אם לא נמצא יין כל עקר וכתב ר' יחי
 ש' זעף שמברכין ברכת האירוסין בשתי האירוסין
 שצריך לבדוק אותה עוד בנשואין מנע שבת אדם
 שהיו בנשואין ולא היו באירוסין יקו מנע שבת על
 שלם שיעש ברכת אירוסין ואמרין בפ' דכתיבת
 ברכת התעס בעשרה וחתעס מן קמטן. שכל ויקח
 טעמי חנשים וגו'. אי פמי מימה שכתוב במקלות
 בברו חלם י' ממקור ישראל ומנעש קתם ממקור
 ישראל דמייס על עסקי מקור מלאון את מקור
 הערה ומקשי שרוש על דאיו או של במקלה תרי
 קהל משמי. ומתנן במקלות כתוסר ג' או ו'
 וכתב ר' אחאי ברכת אירוסין נמי צו והסג' חולק
 עליו ואינו שאין צריך עשר לא לברכת התעס בלבד
 שלם החכמו עשר לא צו. ועוד קרי קדושין בפ' ב
 ואתה מצריך עשר וכתב ר' אש' ופ' נראה כדברי רב
 אחאי דלמאי דילפי מנעש קרי טעם עשה נ' ברכ'
 אירוסין צו ולמאי דילפי ממקלות נ' ברכ' אירוסין
 על עסקי מקור דאי איפ' לשא בל' ברכ' אירוסין
 ודי בב' קדושין וברכה צריך עשרה ודי' סעדיה
 כתב שברכת אירוסין טעמה י' ואם לא היו ס' י'
 שרי ב' עדים אבל ב' ברכות אי איפשר להמרס לא
 צו. וס' להתלל בשתי החתן ביום הנשואין.
 ובאש' ב' ס' להקנין להוסיף לכבוד החתן הודו ל' י'
 קראו בשמו ואין ס' פלין על טעמה וגם אין אומרים
 יענך י' ביום צרה מנע שמו יוס שמחה לתקן ול'
 יוס צרה וכן הוא אומר והוא חתן יוצא מחופתו וגו'.
 ובמקום תפלה לגוד אומרי' למנע על שושפסלבע
 קרה מנע שמדבר בצנן החתן והכל וקורא ס'
 לתן מלך כדאינן ב' לשע' החתן דומה למלך
 מה מלך לנכש צדי כבוד ק' חתן לנכש צדי כבוד
 כל' ימי קמשתה. מה מלך הכל. מקלמין אותה כך
 החתן הכל. מקלמין אותה כל' ימי קמשתה. מה
 קמלך שמחה ומשתה לפש כך החתן שמחה לפש
 כל' ימי קמשתה. מה קמלך אינו יוצא לן לבדו

כך החתן אינו יוצא לחוץ לבדו כל ימי המשתה
 מנה המלך טעו מיחירות כבוד החמה כך החתן
 טעו מיחירות כבוד החמה שכל והוא כהתן יוצא ונג
 ובתלטה אינם משטס שום דבר מסדר היום לא
 אחר תפלה לדוד דומרי למנצח על שושטס לבד
 ויותר טוב הוא מנצח איש טלח וכן כת רב נטרוני
 נפילת אשטס על טעקס ראות היא וספלטן בבשת
 קאבל ואין ספלטן בבשת החתן וכש מוזמור יענך ביו
 נרה ותפלה לדוד שקס ראות וראוי שלא לאומרס
 וסאקנן ברוב המקומות בסטרד לסיס בראש החתן
 והכלה בשעת ברכת ע שאין שטקרוש עשויות
 מענש וית מחופות בעלה כסף וחופי משי והטע
 ששעין אותם מענש וית שקס מריס משוס אכל
 כדי לזכור את ירושל שנאמר אם אשכח ירושל
 הנשכח ימיני **ברכת** ע שאין מברך
 תחלה על **קכוס בלה** ואחכ
 מברך ו ברכות בוי אימך שקכל ברא לכבודו עש
 עשא שלום וברא את קכל פראי ברכה וו נתקנה
 לאסיטת קעס קנאספס סס לצנוול חסד לכבוד
 קמקו וכד לסדיו שנהגש אדם קראסון שנעשא
 לו שושפן ונתעסק בו ומעטת אסיפה היא ראויה
 לברך ברכה זו לא משון שיש סס ברכה על קכוס
 תקמן למדקה עליו כמו ברכת בשמים וברכה על
 האור במנוחאי שבת כדי אמרי ברוש דברכו דל קיט
 מפרין וחוזר וכולל על קכוס ול חייא קיה מכנסן
 על קכוס קואיל ויש סס כוסו ואת למך לא תקמן
 לברכה אף בבשת אירוסין שגם סס נאספס קעס
 ויל שאין מברפן אותה לא על אסיפת שימחה וענין
 אין סס שימחה עד שעת קטשאין וקרימל פראש
 שנתקנה ברכ ווכדי לחזכר סבת קוונ שקוא שקר
 יצרת קשול קחתן שלא נברא לא לפדיה ורעמ
 שנא לא תמו בראק לבבת יצרה ווקו כבודו של מקו
 שאין כבוד קטרא קודע לא עי בריאותו שנא כל

הנקרא בשמי ולכבודי ונג כפגד שקכל ברא לכבודו
 יצרתו כפגד יוצר האדם אף עשיתו כפגד אדם
 יצר את האדם ברוך אתה יי יוצר האדם ברכה זו
 נתקנה כפגד יצרת אדם קראסון עד של טטלה
 מממן קלג וזאחד כך מברך אדם יצר את האדם
 בטלמו כפגד יצרת אדם וחוק שאף יצרת האדם
 לא כנמרה לא לאחר ספגמרה יצרת חוק שקרי
 כשלקחה מממן קלג כשתת בריאת ממנה
 שקיתה קודם לכן ולפי ברכ זו פתחת בברוך ואינה
 נקראת סימנה לחברתה לפי שימננה מתחיל
 לבד בענן וזוג שקוא שקר ברכות לו וכן מוכח
 ברוש שלעל אין ברכ פתחת בברוך לא כשאין
 התחלת קדבר כמו שפרסן למעלה בגולה של
 פסח וגם ברכה זו טון שקיא התחלת קדבר דקייס
 קוונ אינה נקראת סימנה ולפכך פתחת בברוך
 ובברכו ראסון סמטכע קצולפי פתחו בברוך
 ואין חותמות בברוך כמו ברכת קפרו ובכ קמנו
 אשר יצר את האדם בטלמו שנא נעשא אדם
 בטלמו וכתוב בטלם אלס עשא את האדם ורל
 על צרת הנפש שנאכלת מכבוד קטרא וקוסוף
 עוד ופי בטל דמות תבטת שב לא האדם ורל דמות
 תבטת שקוא צרת געפי יצר אות בטלמו שקוא צרת
 קנפס וכל זה פי לגחות קכפרה קרענה שתעב כה
 רשס שאמרו שעל תואר תבטת אדם נאיל שנברא
 בטלמו כמו שביאר זה קעטן קרימכ בתחלת מורה
 קנפס וקתקין לו מממן מענש מעלערתו תקנה
 עשא לו קבה שנא לא טוב קיות האדם לבדו אעשא
 לו ער כפגדו בען שנאמר ויבן יי אלס את
 קלג עדי עד טויל בטן סאב לגדות והטעם
 שפי שטקס מתקייס מין האדם שוש קשיס ברכה
 זו נתקנה כפגד שימחה ירושל קשתדה שטמלה
 לזונות וכל כמו שנאמר ומאש חתן על כל
 ישי עלך אלך והטעם שקדימו ברכה

על קודם ברכת וזוג חתונה משום שנאמר תצרך
 לאופ לחם אם לא אכרתי אם לא אעלה את
 ירושלים על ראש שמחתי וגם שקד ברכה זו משום
 פסוק זה נתקנה ותגל עקרה על שם כותב עקרה
 בקטן בעה לתכה על שם שיעל בחור בתלה
 יבעלך בעך וכה פ' רשע בע שוממה ואיך בקטן
 בעה על שם שכתב ברע עקרה וברחמים גדולים
 אקבץ בשמחה עש טבחי רנה וכהל' באי משמח
 צין בבנה פדשמוהו בברכת קפמרה שמח
 השמח רשע אהובים לו אהתן וכלם שהם רשע
 אהובים זה על זה כשמחך יצרך כאשר שמחת
 יצר שלך וזהו אדם קראשון בגן עדן מקדושים
 שם את האדם באי משמח חתן וכלה לקמן אפרשי
 באי אימה אשר בראשון ושמחה משום דשייכא
 בריאה בחתן וכלה אינן לאון בריאה בשאון ושמחה
 וברכה זו היא פתחת בצורך מפע שקיא נאמרה
 יחידית ברוב ימי המשנה כשאין שם פנים חדשות
 ולפניך אינה נקראת סימנה וקוצרה לשתח
 בצורך מהרה ה' אינן ישמע בערי יקודה ובחושנה
 ירושלים קול שאון קול שמחה וגו' פסוק הוא ובמקו
 קול חומרין קודו את ה' בבאות יאומץ קול מצה ליה
 חופת חתנים ממשנה על שם דאמרינן אין חופת
 בלא סעודה ונערים מנכונתם ואינן אומ' ובחורים
 כמו שהיא לאון הפסוק לפי שמנכונת הנערים
 לא יבא לעולם הפסד ותקלה לא מנכונת הבחורים
 באה חרבה לעולם שנאמר וקעם משער שבתמנה
 טעם משום דבחורים מנכונתם כלומ' מנבלת את
 פהם כפריעת ואמרינן בפ' דברכות א' אל חלבו
 אינן דבאוב כל הקנה מנסעל חתן ואינן משמחו
 עבר בל קולות הנאמרות כאן פ' הרי זה מבוא
 חמשה קולות שנתבשרו בהן ישראל ואם משמחו
 מיה שכרו אל יחושע בן לוי וכה לתרה שנתנה
 בחמשה קולות שנאמר ויהי קולות וברקים וענן כבד

על קודם וקול שופר חזק מאד וכתב ויהי קול
 השופר קולך וחזק מאד משא ידבר וקאים יענן
 בקול ומקשי ואח' כתב וכל העם רואים את הקול
 מאד טובא ומתקן הקך קולות דמשקרא הוא פ'
 ששמעו קודם מתן תורה והטעם בזה ש' המחזק
 יד החתן ומשמחו ששסק במצות פריה ורבה
 שממנו יבאו מקיימי התורה וזו היא כוונת הנשואי
 להולד בעם ולגדלם לתלמוד תורה ועל כן יש
 בגשואים חמשה קולות כנגד ה' קולות שנתנה בקן
 התורה וכה לתרה מרה כנגד מרה ודע פ' ברכת
 שמח השמח היא דרך בקש לבקש רחמים על
 חתן וכלה לשמחם בזיווג ולהצלם במעשה ידיהם
 כשמיא זיווג אדם הראשון בע' וברכה זו היא דרך
 שבח והודאה למקום על יצרת השמחה והזיווג
 בעולם לשעבר ולצדק להתיר לבא על שמחת
 ירושלים ולפי חותם בחותם ברכה ראשונה משמח
 חתן וכלה מפע שקיא דרך בקשה ועדין לבקש
 רחמים על ששקם ואם היה חותם משמח חתן
 עם הכלה לא היה במשמע שמחה אלא לחתן בלבד
 שישמח בכלה אבל אינן משמע לשמח הכלה עם
 החתן אבל ברכה זו שקיא דרך שבח והודאה על
 שמחת הזיווג חותם משמח חתן וכלה שמשמע
 החתן לבדו שישמח על עסקי הכלה שכן כתב
 ומשום חתן על כלל ועוד מפע שקבטלה יש לה
 צער בתלם ואיתה במדרש והיו לבשר אחד לבשר
 בג' מטריא דם בתלם מלמד שלעולם לא יהיו לבשר
 אחד אלא בחור ובתלה וקו שאמרו ז' אין קאשק
 כורתת ברית לא במי שפשאק כל'

הלכות ברכות

בצלמיה הויא מבדק שהמחה במעשן ואשר ברא
 ונחלקו המפרשי בפ' פטע חדשות וימ' שלח קיו
 שם מ'אתמו' שלשו' וימ' שלח קיו שם בשע' קנשואי'
 אבל קרימ' פ' שלח חלו בחופה עד עתה אפ' קיו
 שם בשע' ברכת נשואין אפ' קיו שם בשעת החופה
 וקט'א ראיות הרבה לדבריו וכן קי'א דעת רש' ור"ף
 וקרא' אש' וכתב בשע' קרא'א ונראה דל' מיקרו פטע
 חדשות לח' לבט' אדם שמרשע בשלש שמחה יותר
 ואמר' דטות' אע"פ שאין שם פטע חדשות בשבת
 מבדק ברכת חתנים ששבת עבמה היא כפטע'
 חדשות כדאמר' בבל ויכל' לים ביום השבע' אימ'
 לבה ט'אוו' ואמרו שירק פטע חדשות בחו' לתאן ז'ז
 מןמור שיר' לשם השבת וי'א שג' יט' מקרי פטע
 חדשות ומבדק' ב' ברכת חתנים וכתב קרא'א קא
 דאמר' וימ'א קמ'א מבדק' כולו' ימ' סעודה קיימת
 כד'א בפסחי' וימ'א קמ'א לא תלוש' בח'ל'א דקיימ'
 סעודה קמיי'ת'א מ'י' אכל' חלו' עד קל'ל'א מבדק'
 מאוס דל'א גרע' מפטע' חדשו' ט'ון דאכת' לח' אכל'
 בע' חופה' ובשבת נראה דימבדק' אף כסעודה
 שחית' אע"פ שבדק' בל'ל' שבת דכבוד שבת עדיף
 והוי' פטע' חדשות אחרות עד כאן ויש מק'ש' על
 קא דאמר' מבדק' שהמ'א במעשן דמ'מע' שקי'
 ברכה בפ' עבמה מ'דל'א ק'אמ' מ'ז'ר' שהמ'א
 במעשן וק'אמ'א כתב דל'חו' למימ'א דמבדק' לה
 ברכה בפ' עבמה לח' דל'מ'א ק'ט' כבדק' ל' ל'מ'
 שהמ'א במעשן שאכל'ו מ'על' ועט'ן השומע'
 בדוך ל'ים שהמ'א במעשן שאכל'ו מ'על' וכו'
 ופ'מ'יים לברכת מ'זון מבדק' ב'פ'ה ב' אורחיה'
 וק'ר' מבדק' אשר ברא' וכתב קרא'א שהמ'א
 במעשן לח' בשען' ואשר ברא' בש' יש שכתב'
 שבע' ויש שכתב' לח' בשען' דל' הוזכרו' א'ל'
 כשמבדק' ברכת ק'זיוון דומ'א דטע' ומק'ו'
 ישראל וכן מסתבר וכתב ק'ר' גרסו' בר' שלמ'א
 וב'פ'ת'הע' לבדק' ברכת חתנים כסעודה על כוס

שטול'א על כוס של ברכת המ'זון וז' ברכות קס'
 פטיע' וק'ל דאין עשין קמ'עת חטות ול'אחר
 שהשלש' א' ברכות חוזר ומבדק' ב'פ'ה על כוס של
 ברכת המ'זון וי'א שאין לשמות קמ'ע' מ'זון קטע'
 שכיון שברכת המ'זון ז' ברכות מ'כח ק'אכל' קס'
 באים כעט' א' קס' נחשט' שהרי א'ס לח' אכל' לח'
 קי'א חייב ברכת המ'זון לח' ב' ברכות ועכשיו שאכל'
 הוי' נתייב ב'א' ק'ילבך כעט'ן אחד קס' נחשט'
 ודומ'ס לקידוש והב'לה שאין חושט'ן מ'עו'ס חטות
 חטות וכן קי'א דעת בעל' השטור וכתב קרא'א
 ב'תשובת' שאל' ששע' חתנים שקס' ב'ת' א'מבדק'ן
 ברכת חתנים לשע'ה' בשתי ח'רות שאוכלות זה
 לעבמה זה לעבמה שמבדק'ן ברכת מ'זון לשע'ה'ס
 כל שרויות זו א'ת זו וכן כת' ק'ר'מ'מ'ז'ל' יש'ע' לד'ס
 לש'א נשים רבות באחת ב'יום א' ומבדק' ברכת
 חתנים באחת אבל לשמחה צדיק לשמ'ח ע'ס כל'א
 וא' שמחה קראויה' לה א'ס בתל'פ' ז' וא'ס בעל'ה ג'
 ואין מעבד'ן שמחה בשמחה עכ'ל' ופ' שהמ'א
 במעשן ר'ל' שהמ'א שאין מ'שמ'ח' לת'ן ולכל'ל'
 ל' מ'מ'א קי'א פ' שהמ'א במעשן על שם שאין
 לבט' עבדות שכל' ע'ז' וחדוה במק'מו' וכתב בעל'
 השטור וא'בן קירחי' סל'בך תק'פו שהמ'א במעשן
 ולא במ'כ'ו' ולא ב'וט'ע' מאוס דאמר' בח'נה ב'מ'
 אין דורשין ז' רקיע'ן קס' ויל'ן' רקיע' שחקים ז'ט'ל'
 מ'ע'ן מ'כ'ן עבדות ומ'מ'ר' שם מ'ע'ן שם כ'תת' של'
 מל'ט' השרת אומרות שיר'ה לפט' המק'וס ז'ק'איר'ה
 קי'א שהמ'א לפט' המק'וס כ'מ'ן ש'מ'מ'ר' ה'דל'תי
 א'ת ת'דושי' המ'מ'א ל'ים וא'כ'ים לפ'כך אומרי'
 שהמ'א במעשן וא'ס ע'שה קחת'ן סעודה א'חר
 חופ'ה כל' שלשים י'וס א'ס קית'ה סעודה מ'חמ'ר'
 קחופ'ה אומ'ר' שהמ'א במעשן וא'שר ברא'
 שאון ושמ'ח' וא'ס לח' קית'ה מ'חמת' קחופ'ה א'יס'
 אומ'ל'א שהמ'א במעשן ב'לבד ו'ל'אחר ל' י'וס ע'ד
 מל'את' לו ש'פ' תמיימ'ה א'ס קית'ה קסעודה מ'חמת'

קמז

ימי האבלות נהג להוסיף בברכת קמיון מצטנן
 האבלות ומתחיל ואומר נברך מנחה אבלם שאכלו
 משלו ושטן השומעם ברוך מנחה אבלם שאכלו
 משלו ורב פלגיו כתב שאין לומר נברך מנחה
 אבלם מפני שלא תקבוקו חכמים ובסדר רב עמרם
 ישנו וכן כתב הרמב"ם שאומר אותה וברכה ג'
 כשיגיע עד במחנה תרצה לומר מנחה אומר וברכה
 ג' אינו את אבל עין ואת אבל ירושלים ואת האבל
 המת אבל האבל זה נחמנו מאבלם ושמחם ממצנן
 ככתוב כאיש אשר אימו תנחמנו כן אנו תנחמנו
 וירושלם תנחמנו ב"ה מנחה לב האבלים ובסדר
 רב עמרם חותם בה מנחה אבלים וטנה ירושלים
 וקשיק לל דבריו דהוי חותם בשתיים ולכן חתמה
 ראשונה עקר ויש מתחילין ברכה זו נחה ג' אינו
 וכו' ואין אומרים תחלה פוסח קברכה וטענת קורא
 ב' אין להטח המטבח שטבע חכמים בעבור מה
 שנהג להוסיף בה משנן האבלות שאם לא אמר אותה
 לא מפסיד כיון שלא תקבוקו חכמים ועוד פ' רבינו
 סעדיה כת' ישמוסיפם בשת' האבל בטנה ירושלים
 נחה ג' אינו ואין בכך הפסד והנכון כמו שכתבנו
 וכן כתוב בסדר רב עמרם וברכה רבעשת כש' ג'
 עד רעפא רועה ישראל אומר המלך החי קטוב
 והמטיב כלו אע"פ שדור קולך ודור בא קב"ה קורא רי
 וקיים לעולם פ' שלו קס החיים ש"ה אינו חיים ומלך
 פעל אבל הנחם כולו מנחה ואמר' ברוש למי אין
 אומר' החי לא בשת' האבל ג' אמת ע"ה אמונה
 דיין אמת ע"ה וקיי ג' לדיין שופט בצדק ע"ה צדיק
 וישר הוא לקח נפשות במשפט ע"ה ולקח נפשות
 חכם ואמר' כמאן דאינן בשבת ב"ה במה מדלפקין
 דאין מיתא בלח חטא ואין יסורין בלח עין ושלט
 בעלמו לעשו ט' כרעפא ע"ה ואין שלגון ביום קצות
 פ' כל דרכיו משפט פסוק קורא ואנחא עמו ועבריו
 ע"ה פ' ידיו ע"ה ועבריו וכו' וברך אנחא חייבי
 להדות ולברכו קן על דין עבריו קן על דין עמו

החופה אומר שהשמיא במעט ולא אשר ברא ששון
 ושמחה ואם לא היתה מחמת החופה מברך
 כדרכו וסימן לגבר נקי יקיה לבה שנה או שמחה
 מה שנהג לזרוק חטים לטע החתן והכלה ע"ה השם
 גבולך שלם חלב חטים יש ב"ה ממשו שלם
 ברכת בתלים כת' ב"ה ורב עמרם ב"ה אמר
 אשר באנו בגן עדן שושנת קעמקים כל ימנו
 וז' במשנן חתם על כן חילת אהבה ויעלת חן שמר
 בטקרה וחק לא הפרה ב"ה הבה בורע של
 אברקס ש"ה ויבחר בורעם אחרים אנו ע"ה ג'
 ג'ת אנו ירדתי שאמר קב"ה שנקרא חתן על כנסת
 ישראל שנקראת כלה וצל קברה דברים נמשל
 כלה לאנו ב' מלאו ויב' את המקלות כלו כטע'
 כל ימנו וז' במשנן חתם על ש"ה ונ' כעל משנן
 חתם שמרה בטקרה כלו שמרה בת' ה' על דרך
 בתלה ואיש לא ירעה וחק לא הפרה ענן חק ורע
 אברקס הקדושים לא הפרה ב"ה הבה בורע של
 אברקס וברכה זו אינה במשנה ולא בגמ' ולא
 בתפספסא ואיפשר שתקום הגאונים כמו שתקא
 ברכת פדיון קב"ה שכתבנו למעלה וכת' הר"ם
 ומסתבר להרבה אחר שמצא בתלים ופוקהן בכל
 המקומות בשבת של א' ימי החופה אחר שקורין
 ב"ה בסדר היוס לקראת ע"ה חתן ב"ה וברקס
 וקן עד ולקחת אשך לרע ממש ז"ה להר שמפטי'
 מנענן הפרשה מפטירין ג' כן ששה שוש איש
 ב"ה עד ישיש עלך איך וכן כתו בסדר רבי סעדיה
 ואם אירע זה הענן בשבת שמועדין ב' פ' א' ג'
 צריך לקראת תחלה הפרשיות המוטלות על הכב"ה
 ואח"כ יקרא טרשת קחתן פ' הראשונות הם חובב
 וזאת רשות ברכת מוון לאבל תל כל
 האמור ב"ה כהעם שבהן מטמא להם אבל
 מתחיל עלהם ט' אן אבו ואמו ב"ה ובה א"ה
 ואחות בתלה ואשת הוסיפ עליהם א"ה ואחות
 מאמו ואחות נשואה ב"ה מאבו ב"ה מאמו וכל'

שיצרכו על חרצה כמו על הטובה כלא נדק ויען
 אמר ובעם יא אקרא . גדר פדע על שסוקודר
 לך גדר פדע הוא גדר הפרצה הזאת מעלמו עש
 אשר פדע יא פדע בעזא ומעל האבל לייסולשום
 וקורא יצמלמו חן וחסד ורחמים וכל טוב וגו' הכרחה
 ובהג' כת שאין למעלה קנפשות במשפט' וגם רב
 עמרם והר"ף הרמב"ם ל' כתבהו משום דאמר
 בשבת ב' במה בהל' וז"ל דיש מיתה בל' חטא
 ויש חיובין בל' עון . וכת' הר"א מ' נראה שאין
 לעומקו בכך וכן עמ' דבר' ובשבת אין למד אל
 חמת דין חמת לא המדך החי הטובה והמטיב
 בלבד מטעם שאין למדך דין על מנת בשבת וכן
 כת' רבי' סעדי' . ומהג' נחמד שקובצין את חמת
 שמתקבצם הכל רחוק ממת הקבדות ואומר שז'
 פסוק וקורא רחום וגו' ואחר כך אומר קדיש דקורא
 עתה לדתא עלמא וכו' וכת' רבי' הח"י מנהגו למד
 קדיש על חמת ב"ט שטולמ' תכל' חרבא . וקורין
 גי'אט כת' ואם נהגו מימות וקטע הראשונים שלא
 למד צדוק דין אחרי חמת בראש חדש ובמועד
 ובחמשה ושנים' ולא עדיף צדוק דין דהדיוט
 מצדוק דין של משה רבינו ע"ה דמסלקי ליה
 בשבת שחל להיות במועד' ואפי' ברא' ובחמשה
 שחל להיות בשבת דקלל ימי שמחה עמו שחמי
 וביום שמחתם ובמועדיכם ובראשי חדישים וכו'ל
 א' אומ' ב' הלל' וזה היום כג'לה וכשמחה ב' . לפיכך
 מבטלן ב' צדוק דין' ותלמידי רש"י כתב בשמו
 שאומ' צדוק דין בחול של מועד שאין זה הספר
 וחל' יט' לא חורחה וקבלת דין שמים וכן כת' הר"מ
 בן שאז' בחול של מועד צדוק דין וקדיש בדרכן'
 ובן ב"ט שפ' אבל ב"ט ראשון כיון שאין מתעסקין
 במת' אין אומרים ב' כלום' ומהג' להתפלל בשבת
 האבל כל' ימי האבלות מטעם שאינו יוצא ממתה
 שעת' ל' . ובאי' ששליח אין אומרים בסדר קדושה
 ואע"זאת בריתא אותה' ולא יענך י' ביום נדק כמו

ב' באבוס כתבם קטעם . ובשבת צמחה אין
 אומרים ואע"תפלת מטעם שאומרים אותה בטען ואין
 לפנ' בשבת האבל . ובש' מוצאי שבת אין אומרים
 פועם ולא יושב בסתר עלפן לא מיוחד ימים
 אצטעמו והטעם שאין צדין למ' שיכה בשבת האבל
 וגם אי' מצדך על הבשמים כמו ב' באב ועל זה
 הדרך מהג' בטולטול' לא שאומ' פסוק ואע"זאת
 ברית' : ויענך י' ביום נדק וגם נהג בב' המקומות
 הא' של' למד חי' זהו מקומן' : וכל' שאין כהן לעשות
 כן מהטעם שכתב הרמב"ם ב' באבוס כתבם קור'
 מה שנהג לשפך המים בשבת שמנת שם מנת
 איפשר שהיא משום טומאה וטקרה' ויא' מטעם
 שמשלך המות משפס' סטפ' במים שבאות שבת
 ויש כמו לשפכת המים מן התרה שז' ותמת שם
 מרים ותקבר שז' ולא היה מים לערה ב' ט' אשכנז
 מימימים' . ומה שנהג להשלך העפר והדגדגור
 בקבר חמת מכל' נד' לחסד שנקבר' יא' שלא תאמר
 הארץ לנות אין עמר גמ' משל' . ואם רואים פ'
 האדם מל' פחות העלפ' קורא כד' אמרין ב' בקיר'
 ג'ע' התחיל ה'ב' מקבץ עפרו של אדם מל' ש'אית
 העלפ' אינ' קבץ שאם ילך אדם מן המזרח ויגיע
 קיע' לפ'טור מן העלפ' של תאמר הארץ אין עמר
 גמ' משל' חוזר למקום שנבראת' . לא למדך שכל
 מקום שאדם הולך ובא והגיע קיע' להפטר מן
 העלפ' משם הוא עמר גמ' ולאס' הוא חוזר לעפר
 שז' פ' עפר איהו' ואל' עפר תשוב' . והנכון שנהג כן
 כדי להראות שכל' זכו בקטרת' ועל' דרך שארז'ל
 מה קבץ קובר מיתם שחמי' ויקבור אות' בג'אי' אף
 איהו' עשה כן ומה שדוחצן ידיהם כשבאים ממת'
 חמת' או ממת' הקבדות איפשר קורא משום נקיות
 ויא' שהיא לרמז למה שחמי' ידיים לא שפכו את הדם
 קור' כלום שידיו נקיות ממיתת' לא הרגוהו פ'
 בחטאו מת' . ורבי' הח"י כת' נטילת ידיים לכתב
 ק' ל' לא לפני שנשאו במטה' . וכתב הרמב"ם

סעף

וביקומית קלו פה לקח בעפר ולתלוש עשב מן
המחורב לחר קדים ולרחוץ ידיו במים וחומרים
שחס רומזים לעשרת האדם כעטן שאמרנו בהגדה
ולקח הכהן מים קדושים בכלי חרש ומן העפר ועו
לפני מים ועפר מפת שחלתה מן המים וסופה
לגשר ולפי נבדקת במים ובגפר אם היא טהורה
כבריתה ואם לאו חזרת לגפר וכן המים והגפר
לא רינו לערקה ולפיתתה קס' והעשרתו לתחיית
המיתים כעטן ויצ' משך כעשב הארץ ומש' א'
מדתה שמתה קבלה שבושקוה לטהרת הטומא'
לו שאין טומאה זו נטמאת לא בכעטן גדברים הללו
במים ואפר פרה ואוזב' וזו טעם יפה עכ'ל' וכתו'
בתשובת הגאונים מה שמקמים ידיהם בגפר
לחר שקוברין המת רבר וק' אין עשין אותה בכחן
לא שמא נפשו שם לעשות כדי להפסיק מדבר
מיתה' הקובע מוזהב מבכר באי' אמנה אקט'
לקטע מוזהב וזעפ' שכתו' וכתבתם הכתבה אינה
עקר המעשה לא הקצעה וזין לו עיר וכתבתם על
מוזהב בתוך שיכתבם על האבנים שבמוזהב משו'
דרכו וכתבתם כתבה תמה' העשה מעקב
לבג מבכר באי' אמנה אקט' לעשות מעקב ושיער
כוס המעקב לא פחות מ' טפחים' קאוחט'
בהמה חיה ועוף טהורים' מבכר באי' אמנה אקט'
על כסוי הקדש כעפר' המפריש חלה מבכר
באי' אמנה אקט' להפריש חלה' וכן כתב' סעגיה
וקרמכס' ויא' להפריש תרומה פחלה שם העונה
קייח ואינ' להפריש על שם תרימו תרומה ומתרגמי'
תפרשון אטרסותא' ושיער קעסקה שחייבת בחלה
עשירית האיפה שאל' ראשית עריסותיכם כשתלוש
כדי עיסתכם שאתם רגלים ללש במדבר' וכמה
שמור מדה שאתם ר' אכבעת וכן רחבה וקומית
ג' אכבעת ועשירית אכבע' ועשירית עשירית
אכבע' ועשירית עשירית חומש אכבע' בכיוון ואלו
אכבעו קס' במונים וקוא' שיער מנ' בטעם וחומש

בציה במונים כמנן חלה לו במשקלה לא שתמלא
כד מים ותשימנה בכל גדול והקיס בתוך הכר מנ'
בטעם וחומש בציה ותמדוד המים שזכרון מן הכר
משתטח בו שלש וארבע בטעם וחומש בטעם'
וכמדת אותם המים שזכרים חייבת בחלה
ומשקלו שלש לארין ממנו ותשעה אוקיא בלטרין'
ואם קיתה העסקה פחות מזה השיער אינה חייב
בחלה ובאומרו התנו ליתרום למדנו שצריך שיקח
בה כדי מתנה וכתמו רז'ל בזה שייער ואמרנו קעש'
עסקה לעצמו א' מכל' יחתם קעשקה למכור בשוק
א' ממנ' א' יהודה למנה אמרו בעל קפת א' מכד
ונחתם א' ממנ' לפי שהאיש עימו יפה והאשה עימה
צרה וכשתפחות תפחות א' ממנ' ומעט וז' אינו
מחוייב בה לא בארץ ישראל בלבד כעו שאל' בתחלת
פרש' זו כע' אכס' הארץ' ובזמן הזה מוציאין שתי
חלות חלה האור וקיא' מעט מן קעשקה ישרף וזכ'
לחלה והאחרת נתנה לבחן' ערובי חצרות
חבר שיש שם שכתם קרבה כל א' מקום בבת וקס'
אינם משתתפים במוזכותם אינם דשאין להוציא מן
הבת לחצר ולא מן החצר לבתים עד שיערב מעט
הילכך בבין חלה א' שלמה מכל בית ומטחין הכל
בכל ומצטפן אותה באחד מבתו החצר לא בחצר
עצמו וכל' ומן אזה הערוב מצוי מותר לטלטל בכל
החצר ואם רצה אחד מבת החצר לערב בעד כול
הרשות צדו וצריך שיזכה בו לבר דעת ואומל' וזכ'
בהאי ערובא לכל בע חצר וק' ומוטל אותה האיד
מידו ומגבהו מן הארץ אפי' טפס' ואז וכן בו לכל
בע חצר שזכן לו לחדש של' בטעו' ואינו מוזכר
לחס עי' בא' ונתהקטטסו עבדו ושפחתה הכנעני
מטע שידם צדו לא על ידי כסו ונתהקטטסו עבדו
ושפחתה העברים' ואשת כה' קרי' אף לו' וקלמ' צמ'
שמזכה על ידו ובעל' בעשור וקראש' כתב שא' מ'
מוזכה על ידו וחזור ומוטל קעשו' מיד הזוכה ומכר'
על מנת ערוב על שם שמערב קרשות להיות

אחד זולת מצמו שום ברכה שיאמץ בה על מצות פ
 אם זאת והפולן של ראש שמברך על מצות הפולן
 וקטעם בערוב מטעם שאינם יכול לערב תחומין
 לא לגר מצות תקמן למי כן כאשר ערובין והפולן
 של ראש מטעם שכבר ערך על של יד להפח הפולן
 קונרך לשמות בתפולן של ראש ולמי על מצות לפי
 שקרוב היה לפטר בברכה ראשונה ואומץ אחר כך
 בהאי ערובא לשתרי לן לפמיי ולאפקי ולאעל
 ולגלוול מצות אבית יומצת ליריא ומיריא לשת
 ומעלת לתחתית ומתחתית לעלת לכל בע חנר זה
 וזה קשרוב אין עשין אותה לא מפת שלמה בלבד
 ואם קיתיה פרוסה אין מערבין בה ומערבין אותה
 בפת אורז או בפת ערשים אבל לא בפת דוחן

שתופי

מטות. מטות שיש בו שכטס
 קרבה כל אמהם בחצרו איש
 רשאין להוציא מן החצרות למטוי ולא מן המטוי
 לפירות עד שיצטו מערב שבת קילכך עבין מכל
 חצרת או יין או שמן או כותף בהם מן האוכלים
 וקמקמים ושיערו אם הם עד יא בעל בתים ויא
 בכלל שיערו כבדוגת לכל ואז ואם הם יט ומיט
 ולפעל אפי עד כמה שיערו מוזן בסעדות שהם
 יא ברובו ומשחין אותה בבל ומצעי אותה בא מצתי
 מטוי לא במטוי עצמו וכל זמן שזה הערוב מצוי
 מותר לגלוט בכל המטוי והוכי בו כמו בערוב
 חצרות ומברך על מצות ערוב ואומץ בהאי ערובא
 לשתרי לן לפמיי ולגלוול מדרת למטוי וממטוי
 לדרת לכל בע מטוי זה או מדיעה זו אם ירצה לערב
 בעד כל בע מדיעה זה הערוב מערבין אותה בכל
 האוכלין חוץ מן המהין ופטריות שאינם חשובין אוכל
 וכן מערבין אותה בכל האופתין חוץ מן המים בפת
 עצמן או המלח בפת עצמו אבל במים ומלח
 מערבין יחד מערבין וטעם קשרוב הוא משום
 דירא כלו שבאי כל בע קחנר או המטוי לגור באות
 שבת שמאמין בו קשרוב וקנה כל קחנר וממטוי

וכל הבתים שבתכם משועבדים להם קבית וקנה
 כולם דרים בבית אחד ואינם מטעם קטן ולפי אין
 מערבין בכל ואין כריך שיקיה בערוב שזה פרוטה
 ובלבד שיקיה בו מוזן שתי סעודות כמו שאמרנו

עירובי תחומין

מי שקיתיה למילא או
 שבת קמשתה או שבת האבל חוץ
 לתחום שבת כמטל ריקק אחד של לחסוקולר בו ערב
 שבת או ערב יט חוץ לפמדיעה שהיא שרוי בה וירחיק
 ממנה עד שלא ישתייך בה ובין המקום של מצות
 שצריך ללך על בשבת לא שפס אמה ובלבד שלא
 ירחיק ממדינת יותד מאפיס אמה וישח שס
 קשרוב ומברך על מצות ערוב ואומץ בהאי ערוב
 לשתרי לן למיזל מאתרא קדין תדין לפני אמין
 ושיער זה קשרוב מוזן שתי סעודות לכל אחד וא
 והוכי בו כמו בערוב חצרות ושתפ מטאות לא
 שצריך להודיעם שאין מערבין לו לחדם לא לבעת
 שיא אינם רובה לערב באותו רוח שרבה זה יום
 הכפרים הוא כשבת בין לעגן ערוב חצרות בין
 לעגן שתפ מטאות בין לעגן ערוב תחומין ויט
 פוקה בו ערוב תחומין אבל לא ערוב חצרות ולא

עירובי תבשילין

שתפ מטאות
 שחל להיות בהם אסור לפרט
 ולגל מיט לשבת לא עיי ערוב קילכך כרי שיקדי
 מיום ק בשבת שהיא ערב יט ופוטל כזית מאי זה
 תבשיל שיקיה ויצטע אותה ולא יאכל אותה עד שיעל
 כל צר שבת ובלל שבת אוכלו אם ירצה והוכי
 בו כמו בערוב חצרות ושתפ מטאות וערוב
 תחומין ואומץ לחצרו וזה בהאי ערובא לכל בע
 מאתא זו ומברך על מצות ערוב ואומץ בהאי
 ערוב לשתרי לן לפמיי ולבשול ולאטמוט ולאדלקי
 שרנא מיומיא טבא לשבתא לן ולכל בע מתא זו
 שאף הדלק הנר צריכה ערו שאם לא כן קיה אסור
 להדלק מיט לשבת זאת וקרי מדלקין נרות בבתי
 כנסיות ובבתי מדרשו בלא עיי ערוב וייל כיון שיש

קלות ברכות

287

עמו ואין עשין יט שט להסתלק מן הספק אלא
 מעוסי מענה וכדשלו מעוסי הזכרו במנהג
 ארבעת עשר ברכות אצל דברי יחי בקיבעא דירחא
 קילבך זס שט דרבנן קוח ולכח למימר אס קיוס
 קדש ולמחר חול דקוס שט לחו חול מיקרי וליש אין
 מערב ארס ומתנה בזמן הזה לה שרוב חצרות ולש
 שתש מעוסי אות ולש שרוב תבשילן לא מערביוס
 טוב וכתם קמפרשים שאעף שערב מיוס ד
 אינו נכון לשחוט ביוס ה לערך שבת דקוח לבו ודאי
 אלא ישחטנה ביוס ושהיה ודאי חול לבו ונקיאים
 בקיבעא דירחא קמקלך
 בדרך מתהלל תכלה וו שהיא מעטן שלש עשרה
 ברכות אמנעויות של שמנה עשרה ואומר תחלה
 שלש ראשונות ואחר כך אומר הטבת לי לערב
 דרבך כנגד אלה חונן ומול את לבשאי לראתך
 כנגד השיבוי אצא לתרהך וסולח היה לבו
 כנגד סלח לבו ולהיות גלוס כנגד וגלשו מקדמ
 למען סימך ורחוקים ממי כחוב כנגד דפאנו ו
 ונרפח ודשנו בנאות ארצך כנגד ברכת השטס
 והנשטס מל תקבן כנגד תקע בשומר גדול לחירו
 והתעש על דעתך תשפט כנגד קאיבה שופטימ
 כבד אשונה ופ והתעש על דעתך התעש והולך
 בקטר דעך שפטס לפי שאיני מתעס לב לראות
 האמת אתה אס אין ורשאי גרס ישפטו כלו קאיבס
 ישפטו על דעתך ועל קרשטס תעף ידך כנגד
 לעומומיס וישמחו צדיקס בטבן ערך כנגד על
 הצדיקס ושתעון קילבך כנגד תשטן בתוך ידושל
 ובצמיחת קרן לדוד עבדך ובגביבת נד לבן ישי
 מנסיך כנגד את נמח דוד מקרה תצמיח טרס
 בקרא אתה תענה טרס כנגד אתה תשמע ע אתה
 ערה ומעל ושנה ומרחס בכל עת ערה ועקרה
 ושומע תמלת כל פה באי שומע תמלת כנגד
 שמע קולשו ואחר כך אומר שלש אחרונות בלא
 צימות חמימה אבל צימות קמאמיס אינו מתהלל
 הטבת מעט שצריך למד שלש בברכת קשטס וכן

בהם כבוד צד איוס מותר להדלקן יש מי שאוסר
 להדלק כד מוט לחברו דקוי הכנה כלומר שמדלקין
 ועדין אינו לילה וקל כפק דבצה דאין יט מוטן
 לחברו וכתם התם שית שנהג להתי מאוס דסמוך
 לחשיכה ואעפ שאיפו לילה וקוח צריך הכר לחותיוס
 בצמנו להאיר לו וזה הערוח אין עשין אותה עת
 לא אכ יקיה עמו תבשיל פת לפת עלו ותבשיל
 לבשל עלו ודיפת וחוטו קבצן הפקראיס בערב
 אטריה אין מערבין בהם וצריך להודיע בצד
 הכנסת ויאמר כל מי שלח קעח שרוב תבשילן
 יסמוך על שלי בימיס טובס שחלו להיות בה ועש
 עשה שרוב תבשילן מיוס ד שהיה ערב יט ואס
 שחח ולא קעחו יכול להטחו ביוס דאשון שליט
 בתבאי שיאמר ביוס קראשון אס קיוס קדש ולמחר
 חול איש צריך שרוב של למחר אי יכול לכתן צד
 שבת ואס קיוס חול ולמחר קדש באי שרוב
 לש תרי לן למיפא וכו ולמחר אין צריך למיכלס שאס
 קדש קוח כבד ערב מיתמוול ואס חול קוח אין צריך
 שרוב ודוק בב ימיס טובס של גלות יכול להטח
 על תבאי אבל בב ימיס טובס של ראש השנה לא
 מעוסי דקדושה אחת קיח וביס ארוך קוח וכן יט
 שחל להיות ערב שבת אין מערבין ביט לא שרוב
 חצרות ולא שתש מעוסי אות ולא שרוב תחומין
 לא מערב קוח ביוס ה שהיה עש ואס חלו שט ימיס
 טובס של גלות בה ועש מערב מיוס רבע שרוב
 חצרו ושתש מוטאו ושרוב תחומין ואס שכת ולא
 ערב מערב שרובי חצרות ושרוב תחומין בתבאי
 שיאמר ביוס קראשון אס קיוס חול באי שרוב
 לש תרי לן וכו ואס קיוס קדש אין כבד בי כלס ולמחר
 יאמר אס קיוס קדש כבד ערב מיתמוול ואס
 קיוס חול באי שרוב לש תרי וכו כתב אלמל צמ
 דקמל בזמן שכל מקדשים על פי קראיה ובתגלות
 עשין שט ימיס טובס כדי להסתלק מן הספק לפי
 שלא היו יודעין קיוס שקדשו ס בארץ ישראל אבל
 קיוס שבת ארץ ישראל סומטן על קשטס ומקדשי

קלות ברכות

במזבחי שבתת וימים טובים אינו מתפלל אותה
 מטעם שצריך לומר הבדלה בזמן הדעת ותפלה זו
 צריך לחמרה מעמיד וכת הראש ואע"כ דאמר
 בגמ' גב' השמש לבאת לדרך ל' שמעון בן אשר
 אומר בין כך ובין כך קורא קריית שמע ומתפלל
 ולא חייסין לתפלת שמנה עשרה מעמיד קיים
 טעמא כיון שקם שמנה עשרה ברכות והיה צריך
 להתעכב בקם יהיה לה טרוד עליו מחמת העוב
 ול' יוכל לבין אבל הצפא אין בה אריכות דברים
 כל כך ויכול לבין מעמיד ומיהא שמעון דל'ז
 מכל איש הצפא לא בשעת הדחק כגון מקלך
 במדבר וכו' וכו' וכן כתב הרמב"ם וכשיצטע
 לשוב אינו צריך לתפלל שמנה עשרה ברכות
 גרסינן בפירוש תפלת השחר אטו דשמאל ולי ש
 בטע לפי שק לחורחא חוו מקדמי ומלאפי רבי חננאל
 מקדמי מעלות השחר דשקרו זמין תפלס הוא מהכח
 שחמה אכל בשער ללא חין לו להקדים ולהתפלל
 כמאן חיי קייא דתש' השמש לבאת לדרך ומש' אין
 לו שטר ותקע לולב ומנענע מגלה וקורא ביד
 ומתפלל וכשיצטע זמן קש קורא ל' שמעון בן אשר
 אומר בין כך ובין כך קורא קש ומתפלל פ' בזמנה
 במאי קא מיפלג מר סבר תפלה מעמיד עדיף
 ומר סבר מסמך גאולה לתפלה עדיף ר' פסק
 כאטו דשמאל ולי ופ' פסק כל שמעון בן אשר
 ואראש כספס לפסק ר' וג' הלכה כרמ' דאין
 שאם היה רכוב על החמור לא ירד למטה לפ' שאין
 דעת מיושבת עליו ואשלו של ב' מקום סכנה ש
 קשה לו השטוב ומתפלל כשהוא מחליך ואינו
 מחזיר פשו כלפי ירושלים וקורא רכוב על בהמת
 וקולך לרכוב ואם היה מחליך במקום סכנה או
 במקום גדוד חיות לטיוס והצטע זמן תפלה מתפלל
תפלה קצרה דטון קשלאמיס נרש עמך
 ישרא מרוש פשקרי לבל ערך
 וערך מקם צריך כמא נרש דעתס קצרה פרוש

מלבקש עלהס יקיר צען מל' צ'ך אינו ולי אבותי
 שתתן לבל אחד ואחד כתי פרנסת ולבל גימ וגימ
 די מחסורא וקטוב בעצך עשה פ' מה שהוא יותר
 טוב להס בעצך אותע עשה וחורס' ושמע תפלת
 באי' שומע תפלה ז' אין ל' ג' ראשונות וג' אחרונות
 ומתפלל אותה אפי' מחליך וכשיצטע לשוב ותתקדר
 דעתו עליו חוזר ומתפלל תפלה כהקנה
הנוטל נפרש צריך לעטול אותס על ז'ז
 קסדר יד ימין אנה בר' יד שמאל
 דבא ג' ומצאתי כתוב בענין זה סימן אחד וקו' א
 קשיא בל' תירוצ' פ' קמיניה' שמאל ימין א' אצבע
 ביחודה לך אתה תקוץ ויס רבש והלאה נפרש
 והטעם מפע' שער יוס רבש הוא משטע שעבר
 ומיוס רבש והלאה הוא משטע שבא כמו שאמר
 בהבדלת מוצאי שבת ז' ל' כן קורא ל' ק' נפרש מיוס
 ל' ואל' כדי שיהא הקוקן לכתוב שבת וסימן זה רומז
 פ' נטילתס על זה קסדר קשיא' ואין לשאל טעם
 למה פ' אין ב' תירוצ' ושמעתה בשס חכמי נרש
 ופרובצ' שהסוטל נפרש כסדר קשה לענין
 ולשכחה ולקטר בעט' לא סוטל אותס על קסדר
 שאמרס' וגרסינן במועד קטן
 בפסק ואלו מנלחין ת' ג' דברים כאמרן בנפרש
 קוצרן צדיק פרוש דאיכא למיחש קדרי ומגלו'
 שורטן חסיד פ' עדיף מצדיק וזקן רשע' וטעמא
 מיאי' שמא תעבור עלהס אשה ותפל' והט' מיל'
 בדוכתא דכפל' אבל אי כעש' למו לבתר דנפל' ושדי
 למו אבראי לפ' לן בה' דכיון דאישתת אישתת והא'
 דורק' נהו ל' יחסן בש' מדרג'א' משום דהתס ל'
 ש' ח' כשי' ושמיות הוא גדל' אצבע אמנ' קמינח
 זרת' ול' אחר ש' סוטל נפרש צריך לעטול ידיו' וכתוב
 בספר התשבץ ז' דברים כרישן נטילה לחריהס ואו'
 הן הקס מן המטח' וקיוצ' מ' צת' חכס' וקיוצ'
 מ' צת' קמרה' וקסוטל נפרש' והחולץ
 מנעלו' וקסוטל נפרש' וקסוטל את' ראשו'

27

בעצרת קא אשר לו נתקפו עלילות
 בשנת המשת לפס ומחא לצדק
 בריך רחמנ דסייטן מריש ועד כען
 וישפע עלמון כרא ברכו
 ונוכח למיות המשיח ולטובתו
 ויראון נפלאות מתורתו

ויזכרו לעבודתו ולחבתו

בשל פרוש הברכות והתולות
 וחברתו חט באיש פלח המפואר
 ואומן לא אשר על רחמיו חט נשען
 קסם ברחמיו יחמול עלמון בהמלת
 לכת ברעו ולרגל חות
 ולחי קעלם הבא עש עמו וכלית

מקווא סבה לפתח כל תולות
 והוא ראשון והוא פורח עלילות
 והוא סומך ומקיס כל כפלות
 כחטבו פרוש סידור תולות
 אטודקס בכמוי חב למעלות
 כש סדרס בעניני סעולות
 במקווא ישרות גם מעלות
 גדולתה לפיך כל אלות
 שמו טבת אשר ארוך בלות
 וזקמן באותות מעלות
 לעד ואס לבל ראשי קלות
 וכל טובות בתבס קס כללות
 ליער שמורב ק פעלות
 וטו מדות בשס הטוב גלות
 אשר אין קץ למספרס בגלות
 להודות אל וכלבס מעלות
 וגם תמיד יקבל רוב גמולות
 כמו זכו בראשית קנאות
 כמו ספר וגם בכתב מעלות
 לברך שס כבוד מוכח תולות

כדרך שס כבוד פורח תולות
 והוא קדימון ואין קץ ותכלה
 והוא עזר לכל עשירעם
 ערסו ברוב עשר להשלים
 אשר חיבר גדול דעה וקסכל
 בחיבור זק יפרס ק דברים
 עשוי בדפס כמו זלס אים
 אשר נשלטו ס ברוא מאורות
 והחדש לשראל לטובת
 סנת רנה בשוב הקח לפיס
 באשטנה בתבס יש קלה
 חרמיס בה וגם ראשי יסעות
 גבת חסיד ירא אים וחרס
 אשר עזר למי יושב בגרה
 ותאות להדנות בספרים
 ללמדס לבל חפץ ולקראס
 ישל אל סטר טוט וישרו
 וזכותו אזי נוכח גאולה
 ואז נסיד בשיר חדס בבת אל
 יגדל כס ויחשקן לגלות

858/5

2044

דפוס דוד מנחם

2

דוד מנחם

1817

F. DAMANN
Buchbinder & Papeterie
FRANKFURT a. M.

